ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

6, 7, 8 и 9 јануар 1935 године

Београд, год. XV — 4669 број

Време

ДИРЕКТОР
СТАНИСЛАВ КРАКОВ
РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА
ПОЕНКАРЕОВА 4—6
ТЕЛЕФОНИ: дирекција предузећа 24-007 директор и секретар листа 24-009, благајна и администрација 24-003, уредници 24-001 и 24-002, стенографи 24-004 и 24-006, штампарија 24-008, огласно одељење 24-005, спортски извештаји 24-001
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

ПРИМЕРАК 2 ДИНАР
ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДАН МЕСЕЦ:
НАША ЗЕМЉА 20 ДИН. ИНОСТРАНСТВО 50 ДИН.
ЦЕНА ОГЛАСИМА:
РЕКЛАМНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 12.— дин.
ТЕКСТОВНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 20.— дин.
МАЛИ ОГЛАСИ ПО ЦЕНОВНИКУ.
ЧЕКОВНИ РАЧУН КОД ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ БР. 52204

Наши Божићи у прошлости

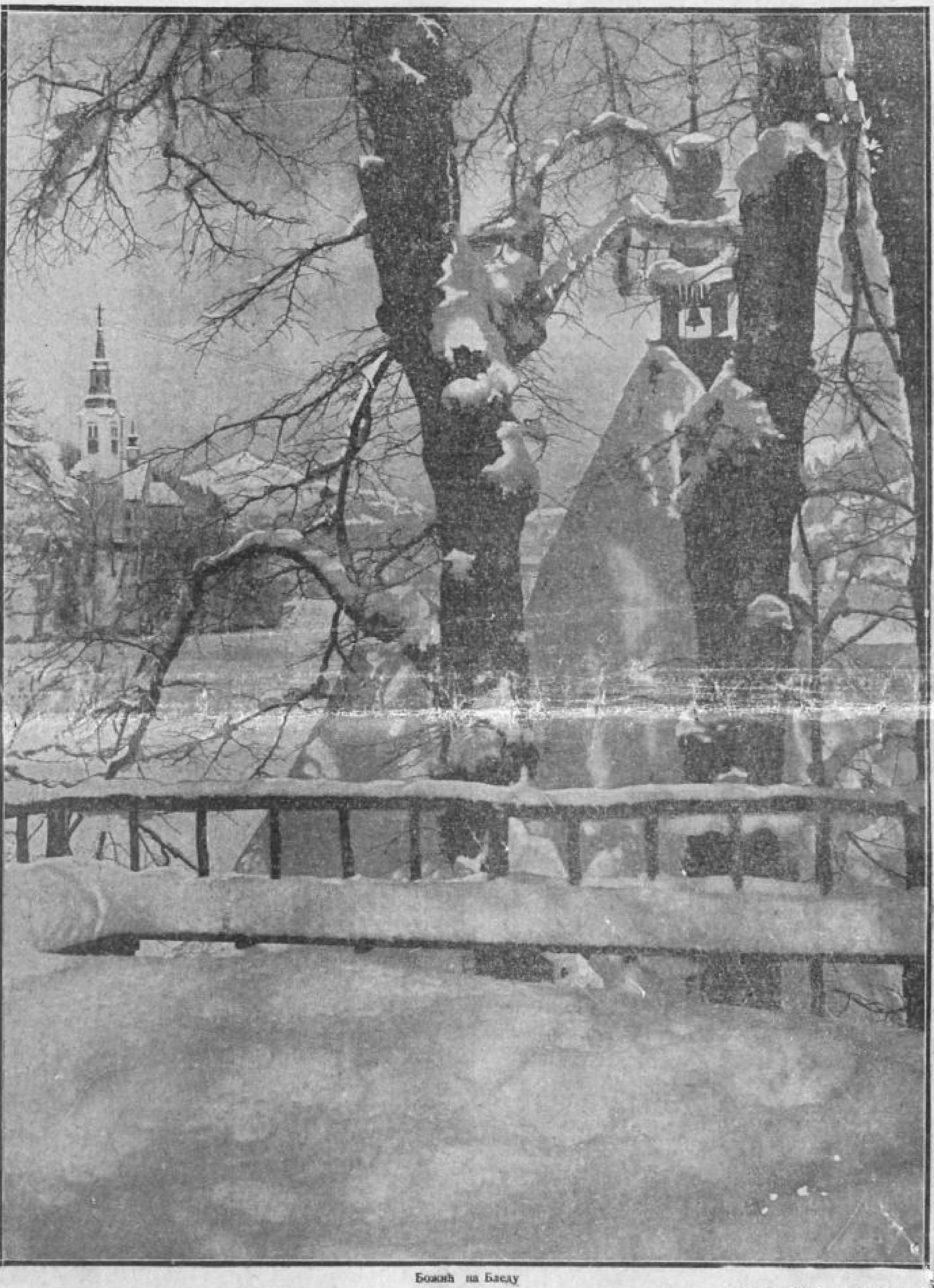

Божић на Бледу

(Снимак фото-атеље-а Беичић)

Зима године 550 била је прилично блага. Кишовити снег падао је целе јесени у родопским и динарским уранинама. Романска војска бежећи кроз Истру и повлачећи се у приморје пред хрватским гомилама, носила је са собом мртваца. Њен војсковођа био је умро.

По његовој замисли настало је повлачење на град, тада још са чистим, романским именом Салоне.

Раздрљених груди, са житом у руци, и голим мачевима, хрватске гомиле надирале су друмовима. По брдима су биле запалиле велике ватре. Жене су прескакале запаљене пањеве. Деца, новорођенчад уздизана су у вис да их пламен осветли и опрљи.

Урлик словенски и песма разлегали су се планинама. Снег на врхунцима, шуме, плодне, топле долине, плава боја мора, љубичасте планине Истре у даљини, све их је то очарало.

Очигледно је било да не мисле више да напуштају те крајеве.

Презимише заиста и прославише дан бадњака, на римском земљишту и како историјски извор оног времена вели, са запрепашћењем: „као у својој рођеној земљи“.

Педесет година доцније, примивши писмо од солинског архиепископа које му јављаше да су Словени ту у Далмацији и да не мисле ићи, папа Гргур I писао му је још горе вести „почели су већ, кроз Истру, и у Италију упадати“ — „quia per Istriae aditum iam Italiam intrare coeperunt.“

И да би утешио свог арцибискупа, завршаваше писмо благо: „Они, који буду после нас живели, претуриће преко главе још гора времена и славиће наше дане као срећне“.

•

О Божићу године 1188 Нирнберг у Немачкој био је сав у снегу. Зима је те године била нарочито јака.

Царски двор у горњем граду био је запушио све прозоре сламом и кожама, али је студен пробијала кроз тешке камене зидове.

Двор је био под утиском изасланства које је дошло цару Фридриху I. Оно што причаше било је као божићна бајка.

Немања, жупан српски, „princeps dictus Serf“ шаље цару писмо да разуме да он са особитом радошћу очекује у својој земљи пролаз царев и његове војске и да му ништа неће бити милије него да цара лично поздрави, у српској земљи коју су „освојили са мачем и муком од Грка.“

Срби су цару у Нишу спремали свечан дочек и поклоне у вину, јечму, воловима и овцама, за војску, а и „припитомљене јелене.“

Сем тога, изасланство је преговарало и о женидби младога Тољена, сина Мирослављевог, брата Немањиног, кнеза захумског („Chelmenia“ записао је Шваба), са ћерком меранског грофа и хрватског херцега Берхтолда, чији је дом био не само један од најбогатијих у своје доба, него и прави врт немачко-романске културе.

Немањино изасланство о Божићу 1188 дуго се задржало у Нирнбергу. Снег је вејао сваког дана.

•

На Црном Мору скоро и нема меланхоличнијег места од Месемврије. Један уски језичак држи га уз обалу. Уоколо пенуши се, таласа се и црни, море. Зимске су буре на тој обали страшне.

Пред Божић 1235 ту се искрцао, после свога пута по Азији Свети Сава. Изнемогао и стар, дошао у бугарску земљу да умре.

„У топлим палатама“ бугарскога цара „због студени која је владала“, он је очекивао смрт, задовољан што умире у земљи којој је донео самосталност цркве.

Никаква сукоба није осећао тај средњовековни свет од острва Крка па све до снежних врхова Балкана и обала Црнога Мора, међу писмом тадашњих црквених књига, као и делима својих писаца, бугарских егзарха. Архитектура и фреске, као и сликарство икона у средњовековној Бугарској и Србији биле су тада сестре.

У својој старачкој изнемоглости, умирући, Сава је у бугарској престоници осећао се као у једном још милијем завичају, него код куће где су га немили догађаји у породици били намучили до гађења. Трново и бугарска црква, тог времена били су Сави блиски, двор бугарског цара који га је примио као рођака и светитеља био му права утеха при болној ослабелости немањићске државе.

Склопио је очи у Бугарској, у тим зимским данима као у својој земљи.

•

У своме »ропству« у провансалском, веселом Авињону, где је силнија од божије, била власт дама, на Бадњи дан 1354 папа је састављао веровно писмо за своје изасланство »рашком краљу« Стефану Душану. У изасланству беху трогирски епископ Вартоломеј, учени Француз из Перигорда Петар Тома, епископ сицилски и раскошна пратња.

У писму папа је изражавао радост што ће Душан повести рат против Турака и са »апостолском наклоношћу« примио његову жељу да буде вођ војске (contra Turchos ipsos capitaneus) хришћанске против Турака.

Изасланици Душанови, зачуђени сунчаним даном о Бадњаку, у свечаној аудијенцији изјавише папи да Душан жели да призна папу за оца хришћанства, првог заступника Христова и наследника Св. Петра.

Прелазећи италијанску земљу папско изасланство, носило је препоруке не само царици Јелени и младом краљу Урошу, него и силницима Душанове државе »севастократору« Дејану, »деспоту« Оливеру, »ћесару« војске Прељубу, »логофету« Гојку и команданту гарде Немцу по имену Палману.

У Италији изасланство се сусрело са чешким краљем. Карло IV послао је Душану писмо у којем га је поздравио не само као драгог брата него и као брата по племенитом језику словенском.

•

Распадање читавог једног света, пропаст свих српских и хрватских па и словеначких земаља, и све то то у очима једног несрећног човека, раскошнога и умнога деспота Ђурђа Бранковића.

Не могу се набројати жалости и породичне несреће које беше претурио преко главе већ у младости, али све до старости у животу гледао је само ужасе.

Јахао је из битке у битку, са мачем у руци стајао је и у Азији и по бојиштима балканским, са мачем у руци, и остарео, тргнут из сна, имало је да се бори против убица.

Кад је Цариград, средњовековни Париз, пао, три дана није говорио и није излазио из својих одаја.

Толика убиства пред његовим очима, милих и драгих, толике страхоте, до последњег дана.

Умирао је на Бадњи дан 1456 преко осамдесет година стар, у безмерној жалости. Шта ли је видео својим страшним и умним очима, раскошни деспот, господар кула и градова и рудника Новог Брда, какву будућност свога народа, какву Србију.

Кажу да га је, главни политичар угарских војски, Талијан из Абруца, стално наговарао да се покатоличи. Јели то био пламен бадњака, у очима седога деспота, кад је одговорио, преко тумача: да је сачувао веру својих отаца до старости и да га његови поданици могу сматрати за несрећног, али разборитог владаоца, али да би га они, кад би сад променио вером, свакако сматрали да је у старости изгубио памет, или како рече, да га је обузео delirium, маторих.

•

Кроз векове тако, пред Божић, промиче наша судбина. Мир који данас имамо само је последица тих зимских дана у прошлим столећима, што се сад причињавају само као легенде. Ма да је у њима било исто толико духовне патње и учешћа личности.

На данашњи дан ко би умео да нам каже праву истину о оном Бадњем дану, године 1707 која спомиње Његош.

Зар не одјекују, или бар нису ли одјекивале још недавно пушке кроз зимску ноћ да огласе бадњак. Је ли истребљење потурица, само један песнички сан, или је тада побијено збиља на стотине изрода националних, потурица црногорских.

Данас је Божић празник мира, сав проткан хришћанском легендом, али нека се не заборави да је Бадњи дан превасходно наш древни, словенски празник, празник пожара, рађања, пролећа, али и уништавања закржљалог и неверног.

До нашег данашњег Бадњака корачали смо вековима у толиким патњама.

•

Божић године 1806 како нам је сад далеко. А ипак после толиких векова то је био дан када су први пут горели у Београду Карађорђеви бадњаци.

Голорука раја, јуришала је кроз зимску ноћ и са топова градских давала знак песмом. Али то доба нигде не показује своје лице тако мирно и чисто као на путовању оне депутације која се [illegible]трга кроз Влашку и Русију у велики Петроград, са мишљу о Србији на срцу.

Снег их је опколио, зимска ноћ је мрачна, а они у худој собици, на патосу, око мангала вечерају оно неколико залогаја што им је преостало. Штеде толико, да један од другог крију.

Вазда их је гонио ветар и понешто је падао снег. Сиромах прота Матија сав је под утиском оног што му рекоше: да је Москва петнаест руских врста дугачка т. ј. три сата.

Соба хладна, а они озебли „јербо ни један немају на себи ништа ни козом, а толи лисицом или самуром постављено.“

Прота је Матија у лаким војеним хаљинама, онако како је летос на Врачару играо се клиса са Турцима, Чардаклија и Божа Грујевић су у немецким панталонама и само Јова Протић има једну као турску бунду којом дању у каруцама сви четворо ноге покривају.

Прве наше, и ваистину не најгоре, дипломате.

Божић се ближи, руске степе су хладне, па ето ипак Мијаило Грујевић, Божин млађи брат, који није имао код кога да остане, после поласка старијега брата из Харкова, у служби Србије, вози се по тој зимској непогоди, остраг у каруцама, на месту сандука. Од Харкова до Петрограда!

При сиротињској вечери, сетивши се својих, прота овако кука: „хај, хај, да сам ја сад у Србији, ја бих вечерас код мога пашанца Молера био и у здравље ако хоћеш и окама пио. Знам да ће и они сад у наше здравље пити, па дајте свако озебли по један сатљик и ми да попијемо у здравље и њино и наше.

Прођи се човече — вели му Чардаклија — вина. Новаца је готово нестало, а знаш куд си се запосо и где си.

Повика Јова Протић: где смо да смо, дај донесите, макар ја моју бунду продавао, само да се до Петробурга довеземо, а онда ћемо казати да немамо новаца, па ако им дин подноси, нека у њиховој кући помремо од глади.

Но прота је добро знао да је и Јово имао новаца својих, али их није хтео показивати ни трошити. Ваљда је мислио — вели прота — да су у мени општински новци и да ми је дао г. Георгија (Карађорђе) на пут.

(Наставак на другој страни)

Срећан Божић!

Свима својим читаоцима и пословним пријатељима православне вере „Време“ жели срећан празник Христовог Рођења, дан Мира, Братства и националне солидарности.

Наши Божићи у прошлости

(Наставак са прве стране)

Наше прве и не најгоре дипломате.

Путовале су тако кроз зимско доба и божићне дане кроз Руснју, али зар нису имали на души већ визију наше садашњости?

*

Године 1849 зима је била и јака и мокра. Дунав се беше разлио као и Тиса. Трупе народне војске коју беше створио млади народни генерал Стратимировић, биле су допрле до Мориша. Кнежевине Србија била је отворено иступила против Мађара.

Аркер гарда Книћанинове војске, око пет стотина коњаника под командом Тасе Харачлије, ударала је у бубњеве и пролазила завејаном равни као дивља хајка.

Око својих топова, утегнут и уфитиљен, али увек хладан и прибран, Милоје Блазнавац, имао је свој бадњак.

После пада Сентомаша сва се војска заплашена и разуздана беше поколебала. Отпоче чак и бунт, војници нападоше официре, командант народни пуковник Давидовац нападнут је и убијен.

Божић је био прошао 1848 у хаосу. Кад је Книћанин наслутио расуло, после крвавог отпора, у писму патријарху он је тражио да се војсци постави понова за команданта Стратимировић. Младић, витак као дечко, чудан, генијалан.

Кнез Александар био му је послао униформу србијанског генерала. И у тој униформи која му је била широка тај млади официр, после једног тужног Божића, ствара у зимској ноћи војничко чудо. И то у својству грађанском као „изванредни комесар".

Код Титела поплава је као море. Снег и киша падају. Укрцавши се у једну лађу млади командант иште хиљаду Србијанаца. Он их добија од Книћанина под командом Миливоја Блазнавца који је топове сам намештао.

То је предисторија победе Мошоринске.

Али оно што је њен садржај, то је тужно размишљање тог младог команданта крај зажареног бадњака те године како и где победити.

„Ја заповедим да се све лађе потопе или у Сланкамен превезу. Кад је то учињено, закажем смотру, ступим пред војску, покажем јој непријатеља пред нама а море воде за нама, рекавши јој: треба победити или се подавити.

*

Бадње вечери, са визијом прелаза преко албанских планина. Чини се као да је било тек пре годину две дана. На носилима, кроз снегом завејан пут носе Краља Петра. Носе војводу Путника, као што су некад носили мошти Првовенчанога, или пећске ћивоте.

*

Још пре годину дана, на бадњи дан толико радости. Рождество у знаку посете бугарског краља...

*

Данас опет Бадњи дан. Туга у душама и вера у будућност. Празник мира и хришћанске благости. Али не заборавимо бадњаке у прошлости, њин пламен је сјај садашњег нашег Божића.

Г. Идн не верује у блискост ратне опасности

Лондон, 5 јануара. — Министар г. Идн, у своме говору који је одржао у Њу Кезлу, изјавио је да жали што се толико говори о ратној опасности, јер она није блиска, а последњих недеља протекле године ситуација се побољшала у међународним односима.

„Погрешно би било, изјавио је г. Идн, да се од Друштва народа ствара једна војничка машина, јер само када свет буде разоружан онда би једна међународна ваздухопловна сила могла имати целисходно дејство, а од тога смо још далеко."

Француска влада ће учинити све за интегрално одржање вредности франка

Париз, 5 јануара. Министар финансија г. Жермен Мартен, у изјави коју је дао „Енформасјону", нагласио је да ће учинити све за интегрално одржање вредности франка.

Г. Жермен Мартен је даље изјавио да за привредну обнову земље постоје два метода, један легална девалвација и други сарадња са емисионом банком, државном благајном и банкарским организмом. Влада је против првог метода.

Министар финансија најзад је нагласио да је потребно да у будуће тражење кредита од стране владе буде без оних фаталних последица на раније закључене зајмове.

Божићна посланица Њ. Св. Патријарха Варнаве

Њ. Св. Патријарх г. Варнава упутио је својој пастви о божићним празницима посланицу која гласи:

Најсудбоноснији и најсрећнији дан у историји људскога рода оно је онај дан, када се пре више од 19 векова у маленом Витлејему, родио Господ Спаситељ наш Исус Христос. Сјајна звезда довела је мудраце са Истока да се поклоне Божанскоме детету у светим јаслима. То је било небесно откровење да се родио Спаситељ Света. Тај величанствени дан Христова Рођења постао је символ највеће среће за човечанство. Кроз 19 векова небројене стотине милиона хришћана дочекује тај дан и прослављају га са ведрим и достојанственим узбуђењем у души као празник највеће радости људске и највише славе Господње. И заиста, тај дан и треба славити као дан највеће среће и највише славе. Може ли се замислити већа срећа за човечанство, него што је силазак на земљу Сина Божјега да људе научи правој и истинској вери Господњој. У тој неизмерној срећи човечанства оваплоћена је и бесмртна слава имена Божјега, које никад није у лепшем и већем сјају заблистало него у светом, мученичком примеру Господа Спаситеља Исуса Христа.

Божанска наука Христова, прожета најчистијом вером у Једнога Живога Бога Оца Сведржитеља Творца и Сина Јединороднога и Светога Духа, заснована на светим начелима мира и Љубави међу људима и народима целога света, са вечним ореолом истине, правде и врлине, показала је заблуделоме човечанству прави пут, којим треба да иде, ако хоће да кроз спасење и искупљење душе доспе у вечни, небесни живот. И та бесмртна, божанска наука освећена је страдалничком Голготом и распећем Господа Спаситеља, Богочовека, који је своју крв пролио за спасење људскога рода, пруживши пример највише жртве и најтежих искушења, без колебања у светој вери и месијанству своме.

Све што је лепо, племенито, узвишено, чисто и светло заблистало је у највећем савршенству у Христовој науци, која је Божанску веру испунила и прожела дотле неслућеним жаром, снагом и сјајем. У успаваној људској души разбуђена су дотле непозната чувства саосећања према невољама и патњама ближњих, осећања опште несебичне љубави према свима, чак и према непријатељима својим, осећања праштања, пожртвовања за друге и заштите слабих и немоћних, сазнање да су сви људи браћа међу собом, да су синови Једнога Свемогућег и Свеблагог Оца, који са небесних висина будно, милостиво и праведно прати све, што се међу људима на земљи збива и догађа.

Свете речи Божанске вере кроз призму чисте Христове науке пронеле су се широм целе васељене, прихваћене и исповедане од многих стотина милиона људи свих крајева света. Њихов истински смисао схваћен је у свој обимности и дубини својој, али њихова начела нису још могла потпуно загосподарити душама људским, нити потиснути из њих све укорењене грешне пороке и нагоне. Искушења су и даље остала, људи су и даље грешили, исцрпљујући своје снаге, енергије и животе у непрекидним борбама око земаљских таштина. Узвишени идеал мира и љубави међу људима и народима, круна Христова учења, срж и језгро свете Божанске вере, за коју је Господ Спаситељ Света својим трагичним примером искупио грехове људскога рода, остајао је увек само идеал будућности. Векови су пролазили један за другим, државе су пропадале једна за другом, културе се смењивале, читави низови генерација нестајали и пропадали у свирепим борбама и ратовима, све се губило и ишчезавало, само је увек у недостижној небесној светлости блистао божански лик Исуса Спаситеља Света, слављено име Његово, а дан рођења Његова светкован као највећи празник опште љубави и општега мира за којим идеалима уморно и истрошено човечанство жуђаше све жешће и све једнодушније.

Упркос опоменама Свевишњег Творца човечанство је наставило да иде и даље путевима искушења и тешких, страховитих криза које су рушиле царства, уништавале државе, пустошиле свет, распростирући свуда страх и ужас, помор и пропаст. Једна од најтежих и најсвирепијих криза погодила је наше столеће и наша покољења. Господ је недостижан у доброти и милости Својој, али исто тако и у строгости и праведности Својој. Тешка сагрешења повлаче и тешке последице. Опијени и занесени пролазним земаљским таштинама, предавши се на милост и немилост демонским силама, које их одвраћаху од чистих начела свете божанске вере

Њ. Св. Патријар х Варнава

и светлих идеала Христове науке о љубави и миру, државе и народи целога света огрезоше у страховити хаос крвавих обрачунавања, из којих изиђе данашње упропашћено, очајено и истрошено човечанство. Зар чаша жучи за људски род није препуњена, зар његовим искушењима није дошао крај, зар није најзад дошло време и зар није најзад куцнуо час коначног триумфа свете Христове науке: да једном у свету завлада мир и међу људима добра воља и да тако остане за векове векова?!

Празник Христова Рођења није само празник, када се сваке године светкује узвишена успомена на најсрећнији дан који је Бог Отац подарио човечанству рођењем Његовог Сина, Господа Исуса Христа, то је истовремено празник мира и љубави, празник највиших врлина које је Спаситељ света открио људима и за које је до дна искапио чашу земаљских горчина по неумитној вољи свога Небеснога Оца. То је празник, када срећном узбуђењу због сећања на рођење Богочовека, треба да се придруже озбиљна разматрања о дужностима и задацима које нам налажу основна начела свете Христове науке и о дугу, који цео људски род има према светој жртви и примеру Спаситеља Света.

Дужности и задаци наши у данашњим мутним и узбурканим временима веома су многобројни и сложени, а сви се заснивају на главним начелима Свете Христове Науке, на вечним принципима Божанске истине, правде и љубави. Никада више него данас није пример Спаситеља Света био поучнији и јаснији. Његова света жртва за грешни људски род данас се више но икад појављује у свој узвишености свога божанског сјаја и свога небесног ореола. Зар није Он, пре 19 векова сишао са небеских висина само зато да грешном човечанству пружи највеће благо: чисту божанску веру љубави и правде, и да за ту своју веру поднесе највишу земаљску жртву?

Дошло је време и последњи је час да пођемо путевима, указаним од Господа Спаситеља и да искупимо жртву коју је Спаситељ Света принео за нас. Дошао је тренутак да мржња и раздор уступе место божанској љубави и слози које је људима пре толико векова објавио Господ наш Исус Христос. Страхоте и ужаси прошлости нису уразумили народе и државе које у грозничавом спремању и оружању зазиру још увек од нових крвопролића. Криза морала и свих моралних вредности, изазвана тајним демонским силама, подгриза основе друштвених и државних заједница. Само духовни препорођај на основи дубоке непоколебљиве вере у Господа Бога кроз призму чисте Христове науке може изменити фатални ток ствари и догађаја, може очистити душу човечју од паклених страсти и порока и васкрснути у њој обамрла осећања љубави, истине и правде. Препорођено човечанство одолеће тада свима искушењима и свима налетима демонских сила које га гурају у пропаст и понор. Зато је потребно на вечно непресушном живом извору свете Христове науке црпсти нове снаге за морални препорођај људи и за припремање великога дела општега мира и љубави међу народима и људима. Тај пут, једини пут спасења човечанства води само кроз веру и Христову науку.

На данашњи светли велики празник Рођења Спаситеља Света нека би сви они, који могу имати ма и најмањег утицаја на судбине људи, народа и држава, прешли у мислима и успоменама још једном узвишени пут живота и страдања Господа нашег Исуса Христа, који нам указује божанствени пример и узор душевног спасења и препорођења. Зар Витлејемске јасле, у којима се родио Спаситељ Света, нису постале символ највеће радости и славе човечанства кроз хиљаде година?!

Нека би прошли још једном у мислима заједно са Господом и његовим ученицима светим стазама Гетсиманске баште, изазвали у сећању путове Господа Спаситеља кроз Галилеју, Назарет, боравак Његов и беседе на Синајској Гори, триумфалан улазак у Јерусалим, последњи ход ка Голготи, Распеће, Васкрсење и Вазнесење Његово. Кроз ово божанско сећање осетиће ново струјање у души својој, и громке, вечне истине Господа Спаситеља одјекнуће им у ушима и срцима са синајских висина. Тако окрепљени и препорођени осетиће поново снажан дах чисте и моћне вере Божје и биће спремни и способни да одбаце и презру пролазне земаљске таштине, и да добрим хришћанским примером и делима у духу Христове науке и сами донесу свој ма и најмањи удео у препорођају, обезбеђивању и спасавању човечанства. Мир и љубав, то су основна начела Христове науке. Ка тим узвишеним циљевима треба да буду управљене све наше тежње и сва наша настојања. Зар није сам Господ Исус Христос рекао: „Благо онима који мир граде, јер ће се синови Божји назвати"?

Наш народ на путевима својих искушења сећао се увек имена Божјег, налазећи вазда и у свима приликама утехе и спаса у чистој вери Господњој и у божанском примеру и учењу Господа Спаситеља Исуса Христа. Не само у данима славе и величине, у сјајно доба Немањића, већ нарочито у тешким временима ропства и невоља, једини ослонац народа нашег беше у светој вери православној, а животворни извор наде, снаге и окрепљења у Господу Спаситељу Света. Никада наш народ није губио вере и наде, јер узвишени пример пожртвовања Сина Божјега и Човечјега не допушташе му да клоне духом и да поклекне у светој вери својој. И нарочито баш празник Христовог Рођења беше за наш народ вазда светао и узвишени дан утехе и радости, непресушни извор нове снаге и крепости да издржи сва искушења и да у слави и страху Божјем настави и даље путевима Божанске правде, истине и љубави. И ове године тежак, претежак ударац погодио је наш народ свирепим и трагичним губитком Витешког Краља Александра Ујединитеља, првог и најпримернијег следбеника светих Христових начела о миру и љубави, у чијој служби је и пао као узвишени мученик и херојски поборник међународног мира. Али, ни овога пута наш народ не малаксава духом, не губи веру и наду, налази као и увек окрепљења и утехе у светлом и недостижном примеру пожртвовања Господа Исуса Христа, пред којим бледе и гасну све трагедије човечанске свих времена и свих векова.

Христос је вечна нада и вечна утеха свију векова и свију народа. Наш народ је то вазда осећао и схватао дубље и јаче него ма који други народ. Празник Христова Рођења био је за наш народ увек символ утехе и радости. И данас га он дочекује једнаким осећањем узбуђења и среће, јер ће у Господу Спаситељу Света и у његовој светој науци наћи довољно утехе и самилости у својој безмерној тузи и несрећи због губитка омиљеног Владаоца. И када божићња јутарња звона широм свих крајева наше домовине објаве највећи празник радости човечанске, празник Рођења Господа Исуса Христа, свечане песме у славу и хвалу Господњу одјекнуће радосно у хришћанским срцима и душама целога нашег народа.

ЉУБАЗНА ЧЕДА МОЈА!

Као ваш духовни отац, као поглавар Свете Православне Цркве, ја вас позивам да о овом великом светлом празнику подробно и свестрано испитате срца и душе своје, да проникнете у најзабаченије кутове душе своје, да најскровеније мисли и осећања своја претресете у светлости Божанске вере и чисте Христове науке. Пречиста је и неисцрпна ризница Божанске мудрости и Христових учења. Ту ћете, у вечним и непромењљивим истинама о љубави, самилости, праштању и другим многобројним хришћанским врлинама, наћи довољно потстрека и поука да окрепите и освежите снагу своје вере и да, у души препорођени и прочишћени, будете спремни свакога тренутка положити рачуна о своме земаљском животу и раду пред Лицем Вечнога Судије, Свемогућега Господа Творца. Јер није довољно само назвати се следбеником начела Христове науке, мора се по њима и владати и живети у свима приликама и тренуцима свога живота. У свечаном одмору великог празника радости и утехе направите обрачун са самим собом и са делима својим, и, ако је душа скренула са божанских путева врлине, истине и правде, тргните се, док још има времена, отресите са себе кужни дах земаљских таштина, разбудите успавану савест своју, препородите душу своју, напустите странпутице грешнога живота, пођите новим путевима врлине и добрих дела, који ће вас приближити у покајању Господу и вратити стаду Божјем.

А ви, који верујете да служите Господу искрено, одано и верно, испитајте такође душе и савести своје, не поносите се том вером својом, будите скромни и смерни у жељама и тежњама својим, јер никад није довољно службе Господу и Богу Своjему. Према вечним и недостижним делима Господњим ништавна су и ташта сва настојања наша, сви напори наши, и само свагдашња спремност и готовост да све жртвујемо за веру, част и славу Бога Оца и Бога Сина и Бога Духа Светога може нас приближити Господу и увести нас у Царство Небесно.

Дан славе Господње и дан опште радости човечанства због Рођења Богочовека, нека буде зато и дан окрепљења свих хришћанских душа снагом новог верског надахнућа, прочишћења и препорођаја у духу вечних и узвишених начела свете науке Христове.

Са том надом и жељом ја вас позивам, љубазна децо у Господу, да узнесемо усрдне молитве Свевишњем Творцу људи и свих ствари у свету да наш народ и цело човечанство поведе новим путевима разума, правде, истине и љубави, путевима који ће свет одвести у пристаниште вечног мира и спокојства. Са том надом и жељом, ја вам свима упућујем свој Архипастирски благослов и срдачно вам честитам највећи празник радости и мира, празник Христова Рождества, са светим јеванђелским речима:

„Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља".

Христос се роди! Ваистину се роди!

На Божић 1934 године
Сремски Карловци
Ваш топли молитвеник у Господу,
† Патријарх **ВАРНАВА**, с. р.

Божићна посланица Међународног бироа за мир

Као сваке године, тако и ове, Међународни биро за мир поздравља своје познате и непознате пријатеље и потсећа их, приликом светлих божићних празника, на свој циљ и идеал и препоручује их свима људима и женама добре воље.

Ситуација се у току прошле године није ништа побољшала. Односи између европских народа још су увек затегнути, а неповерење постаје извор нежељених несугласица.

Значи ли то да треба очајавати и, под изговором да постигнути резултати нису још онакви какве би ми желели, осудити све покушаје који су били подузети у циљу, да се за свагда отстрани рат и организује свет на бази правде и једнакости.

Ми тако не мислимо

Зар није Лига народа, чије смо недостатке често жалили, још једном потврдила свој морални ауторитет, нашавши у тешким проблемима — сарски плебисцит и одговорност двоструког злочина у Марсељу — решења достојна истине и бриге за одржавањем мира. А конференција за разоружање, није ли ту скоро потврдила своју чврсту вољу да се не разиђе пре него што испуни бар један део свога задатка, који већ данас изгледа остварљив?

Што се тиче грешака, које су биле извршене и пропуштања за која су можда и неке од наших влада одговорне, можемо ли ми поштено тврдити да кривица није и до нас, и да смо све учинили што је било у нашој моћи да их спречимо?

Да ли смо се у нашим земљама борили у довољној мери против рђавог утицаја, против трке у наоружању, приватне производње и трговине оружја, хемиског рата и насиља које било врсте? Имајући поверења у непоколебиву правду ствари, да ли смо ућуткали она наша тражења, која се, ми то знамо, не могу задовољити без нових заплета, па можда и нових крвавих борби?

Да ли смо довољно нагласили, да величина наших отаџбина не зависи од територијалног обима државе, него од нашег поштовања општег интереса Европе и света, чији поданици ми постајемо сваким даном све више. Једном речи, да ли смо увек разумно и без престанка служили ствари, за чије се браниоце издајемо?

То су питања, која треба на дан рођења Кнеза Мира сами себи да поставимо.

Осигурати безбедност, заштитити право од насиља, упознати јавно мишљење, пробудити савести и створити једну непобедиву снагу, то је задатак и дужност која се поставља данас нама свима.

Не успети, значи издајство.

ПРЕД ВЕЛИКИМ РЕФОРМАМА У АМЕРИЦИ

Г. Рузвелт предлаже нови поредак у Сједињеним Државама

Вашингтон, 5 јануара. — У својој посланици коју је прочитао пред Конгресом, претседник г. Рузвелт предлаже потпуну ревизију структуре државне помоћи, тако да се напусти давање помоћи незапосленима, а да се приступи широком плану јавних радова.

Г. Рузвелт даље предлаже „нови поредак" којим ће се социјална безбедност на широј основи осигурати, као и то да се одмах приступи плану за остварење здравих кредита, те да се почне са изграђивањем пољских насеља, електрификацијом села, пошумљавањем, побољшањем путева, као и изградњом нових, с тим да влада бдије да се не врше спекулације, тако да тај план буде у оквиру сталног владиног настојања, па ће у вези с тим влада обуставити дељење помоћи која уништава животну снагу народа.

„Треба да очувамо, изјавио је г. Рузвелт, не само здраво тело већ и здрав дух људи уписаних у листама за помоћ."

Пошто је набројао појединости како се питање незапослености има решити, г. Рузвелт је нагласио потребу да се сви јавни радови групишу под један општи план о чијем ће се извршењу старати федерална администрација.

Г. Рузвелт је даље нагласио да ће своју посланицу о буџету дати у понедељак из које ће се видети прорачуни за ове предложене јавне радове. Изјавивши да постоје знаци побољшања прилика, г. Рузвелт је упутио опомену свима спекулантима да добро размисле пре него што се појаве на тржишта.

У целом свету, изјавио је г. Рузвелт, општа је парола „промена" и у већини држава социјална правда постала је крајњи циљ, па је то исто на дневном реду и код америчког народа. Амерички народ трпи од старих неједнакости, које и поред свих наших напора још нисмо могли да отстранимо."

Уставши против спекуланата са профитом, г. Рузвелт је изјавио:

„Амерички народ осуђује богаћење помоћу претераног профита који омогућује приватна богатства, често незаконита, која као таква нажалост имају утицаја на државне послове".

Осврнувши се на личну безбедност и на резултате који су у разним државама постигнути по питању осигурања незапослених нејаких и немоћних, г. Рузвелт је рекао:

„Тачно је да је код нас још увек велики број незапослених радника, али наше старање за њих не престаје."

Односно спољне ситуације г. Рузвелт је мишљења да је она нестабилна и да неке државе показују жељу за поновним оружањем.

„Ја се надам, рекао је г. Рузвелт, да ће мудри савети утицати на стабилизирање и када буде дошао тренутак потражиће се нове и практичније форме за мир. Што се нас тиче, нама ни од које стране не прети опасност, а исто тако већина народа тежи да се ослободи лажне теорије која им намећа тежак терет оружања."

Рођендан Њ. В. Краљице Мајке Марије

Њ. В. Краљица Марија

Овогодишњи рођендан наше Краљице дочекујемо са њом пуни поштовања и љубави према њеној личности, пуни саосећања пре ма њеном болу.

Њена Краљевска храброст с којом је поднела јецајући претешки ударац судбине испунила нас је дивљењем.

До краја је одлучно корачала за телом свога Друга: по марсељском кеју, улицама престонице, у Тополи, увек прибрана, увек заштитница свога Сина, малог Краља.

Желимо јој да у сенци успомене на свога Мужа, у сенци славе и признања, дочека у храбрости светле дане пуне радости и среће крај својих Синова.

Допунски сенатски избори одржаће се 3 фебруара о. г.

Указом Краљевског Намесништва расписани су допунски сенатски избори за 3 фебруар о. г.

Указ Краљевског Намесништва гласи:

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
КРАЉА ПЕТРА II,

по милости Божијој и вољи народној Краља Југославије, на предлог Министра унутрашњих послова, а по саслушању Министарског савета, на основу чл. 51 Устава и §§ 1, 2 и 47 Закона о избору сенатора, решили су и решавају да се у недељу 3 фебруара 1935 године изврше избори сенатора за шестогодишњи период, по прописима закона о избору сенатора и то: у Дравској бановини за три сенатора, у Савској бановини за два сенатора, у Врбаској бановини за два сенатора, у Приморској бановини за једног сенатора, у Дринској бановини три сенатора, у Зетској бановини за три сенатора, у Дунавској бановини за три сенатора, у Моравској бановини за четири сенатора и у Вардарској бановини за два сенатора.

5 јануара 1935 године
у Београду

КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ
ПАВЛЕ с. р.
ДР. Р. СТАНКОВИЋ с. р.
ДР. И. ПЕРОВИЋ с. р.

Крвави сукоби на Родосу између италијанских власти и грчког становништва

Атина, 5 јануара. — Владин лист „Катимерини" обавештен је са острва Родос, на Додеканезу, да је тамо у једном селу у околини града Родоса дошло до сукоба између становништва и фашистичких власти, које су по сваку цену хтеле да одузму грчку школу из руку грчке општине и да је претворе у италијанску.

Приликом сукоба неколико њих је рањено, а 30 је ухапшено.

САСТАНАК Г. Г. ЛАВАЛА И МУСОЛИНИЈА У РИМУ

„Еко д' Пари" пише да је пријем на који је наишао г. Лавал у Риму био прилично резервисан

Париз, 5 јануара. — У своме јутрошњем извештају из Рима лист „Еко д' Пари" из пера Пертинакса између осталог вели:

„Пријем на који је наишао г. Лавал у Риму био је прилично резервисан. Пред римском железничком станицом није било много света. У сваком случају десет минута после доласка г. Лавала, када сам ја изишао из железничке станице, није нигде никог било. Што се тиче клицања и ту није било сувише великог одушевљења. Међутим у Риму ми је речено да се тамо приређују овације једино г. Мусолинију и да је г. Лавал стварно наишао на много срдачнији и бољи пријем него г. Макдоналд приликом своје последње посете италијанској престоници. Углавном, вели Пертинакс, римска улица била је равнодушна према г. Лавалу."

Осврћући се затим на преговоре које ће данас и сутра водити г. г. Мусолини и Лавал, Пертинакс између осталог вели:

„Не треба мислити да су све тешкоће између Италије и Француске отклоњене, пошто се ради на томе да се измире две супротне тезе.

Поред тога, мора се наћи једно компромисно решење између Пакта у четворо и Пакта о савезима".

Затим Пертинакс вели:

„Г. Лавал и г. Мусолини нису техничари и како један тако и други не воле двосмисленост. Зато од њих треба очекивати реалне потезе, а на првом месту решење сувоземног и поморског разоружања, о коме питању се две земље у последње време никако нису могле споразумети."

Лист „Ордр" са своје стране вели:

„Г. Лавал и г. Мусолини неће само расправљати о општим европским питањима, него ће се дотакнути — то је већ сада сигурно — и решења француско-италијанских проблема у Африци. Ми смо већ нагласили да Француска у погледу својих концесија у Африци мора бити врло опрезна. Иначе, ако те концесије буду ишле и сувише далеко оне могу имати нежељених последица за нашу земљу.

„Надајмо се, каже лист на крају, да ће г. Лавал бити опрезан и да неће бити попустљив у оноликој мери у коликој су попустљиви извесни преговарачи у Риму".

ПРВА ИЗЈАВА Г. ЛАВАЛОВА У РИМУ

Рим, 5 јануара. (Телефонски извештај). — По доласку у Рим француски министар иностраних послова г. Пјер Лавал дао је листовима ову изјаву.

— Преговори између Француске и Италије иду за тим да обезбеде мир за дуже времена. Верујем да ће мој сусрет са г. Мусолинијем створити ову могућност за мир.

Уверен сам да мој пут значи почетак нових пријатељских односа између двају братских народа и да ће они уродити плодом трајног пријатељства. Ови преговори биће полазна тачка измирења између народа".

У римским званичним круговима очекује се крај преговора између г. Лавала и г. Мусолинија са нарочитим интересовањем, јер се верује да ће они донети решење свих италијанско-француских проблема а исто тако ови преговори имају важности и за европске интересе.

Г. Лавал

Тако се Риму сматра да значај пута г. Лавала не лежи само у решавању чисто француско-италијанских питања него и у учвршћивању мира у Европи, а нарочито у дунавским државама. Италија има много интереса да дунавске државе створе трајну равнотежу.

Приближавање Италије Француској пружа нове могућности да се односи између дунавских држава нормализују и да се на тај начин створи трајан мир у Европи.

Сматра се да ће многе тешкоће нестати после успешно завршених преговора између Италије и Француске. (Време)

ПАРИСКИ „ЕВР" О ПРЕГОВОРИМА У РИМУ

Париз, 5 јануара. — Нарочити изасланик париског листа „Евр" у Риму г-ђа Женевјев Табуи бави се у јутрошњем броју овога листа претстојећим преговорима између г. г. Лавала и Мусолинија и у вези с тим између осталог вели:

„По свему изгледа да је немачки утицај у Италији знатно опао и потребно је врло мало времена да човек утврди у коликој мери је г. Мусолини обавештен о стварном оружању Немачке и у коликој мери претседник италијанске владе страхује од тога оружања за Аустрију и за општи мир. Поред тога у Риму влада стална забринутост да у Југославији не дође до евентуалне промене расположења у односу према Немачкој, која би се промена могла да прошири и на остале суседе Италије. Због тога страховања, вели Женевјев Табуи, Италија гаји стално најбоље жеље према Југославији, о чему, изгледа, Париз није у довољној мери обавештен.

„Иако је, вели даље г-ђа Табуи, нови министар штампе г. Мусолинијев шеф кабинета грф Ћијано оставио италијанској штампи потпуну слободу да може писати о питању спољне политике, изгледа да у Риму нису у довољној мери обавештени о великим европским питањима, а још мање о стварним проблемима о којима ће расправљати г. Мусолини и г. Лавал. Ипак се у обавештеним римским круговима сазнаје да ће г. Мусолини и г. Лавал расправљати о питањима узајамних гаранција италијанско-југословенских граница и да за чудо то питање није изазвало никакве протесте ни у италијанским политичким круговима ни у италијанској штампи.

„У главном, закључује г-ђа Табуи, у свима римским круговима влада опште задовољство због посете г. Лавала. Нарочито су задовољни италијански пословни људи који се надају да ће Француска одобрити Италији неке значајне контингенте. Сем тога италијански индустријалци и пословни људи се надају да ће римски споразум бити проширен и на још неке суседе Италије и да ће допустити обнављање и проширење привредних веза са Југославијом, која је, као што је позната, најбољи потрошач Италије. Исто тако су необично задовољни и сви италијански политичари а сем тога г. Лавал је наишао на одличан пријем од стране италијанске штампе".

НА ШТА ЋЕ СЕ ОГРАНИЧИТИ ПОСЕТА Г. ЛАВАЛА РИМУ

Париз, 5 јануара. - Дипломатски уредник листа „Журнала" г. Сен Брис бави се преговорима између Италије и Француске и тим поводом вели:

„Није потребно истицати да су, пре него што је г. Лавал стигао у Рим, у римским круговима вирени најфантастичнији и најразноврснији гласови о карактеру и резултатима претстојећих преговора између француских и италијанских државника. Међутим, ми остајемо при ономе што смо већ истакли, а то је да ће се посета г. Лавала Риму ограничити на нека колонијална питања и на издавање једног коминикеа у чоме ће бити речи о плану за гарантовање аустријске независности и интегралност Аустрије."

ПОСЛЕ САСТАНКА СА Г. МУСОЛИНИЈЕМ Г. ЛАВАЛ САСТАЋЕ СЕ СА Г. СУВИЋЕМ

Рим, 5 јануара. — Данас пре подне отпочели су у палати Венеција преговори између г. Мусолинија и г. Лавала. Пред палатом се окупила велика маса народа.

После првог разговора са г. Мусолинијем, г. Лавал ће се састати у министарству иностраних послова са италијанским државним потсекретаром г. Сувићем. Аудијенција г. Лавала код Њ. В. Краља Италије одређена је за 12 часова, пре свечаног ручка, који се приређује у Двору у част француског госта.

Италијанска штампа данас поновно подвлачи верност Италије према својим пријатељима и наглашује да споразум Италије са Француском никако не искључује учешће осталих сила у заједничкој европској политици.

МАЂАРСКА СЕ НЕЋЕ ОБАВЕЗАТИ ЗА ГАРАНТОВАЊЕ САДАШЊИХ ГРАНИЦА

Будимпешта, 5 јануара. — Мађарска влада добијала је последњих дана од италијанске владе дипломатским путем сталне извештаје о току француско-италијанских преговора. Овдашњи политички кругови тврде, да евентуални резултати тих преговора неће премашити обичну изјаву о немешању као и о одустанку помагања терористичких делатности у другим земљама. Учешће Мађарске, било непосредно било посредно, у некој обавези која би се тицала гарантовања садашњих граница, сматра се као потпуно искључено.

Продужење трговинског аранжмана са Румунијом

Разменом нота у Букурешту продужен је наш Привремени трговински аранжман са Румунијом до краја месеца јуна 1935 г.

Нови начелник Општег одељења Министарства просвете

У име Њ. В. Краља Петра Другог указом Краљевског Намесништва на предлог г. Министра просвете пензионисан је по молби г. Миладин Шеварлић, начелник Општег одељења Министарства просвете.

За начелника Општег одељења Министарства просвете постављен је г. Душан Јакшић начелник одељења за основну наставу.

Суђење убици Линдберговог детета

Њујорк, 5 јануара. — У току претреса у Флемингтону, бранилац оптуженог Хауптмана, адвокат г. Реји, поставио је низ питања г. Линдбергу.

Одговори које је г. Линдберг дао на та питања учинили су очигледно добар утисак на Хауптмана који је после тога био много поузданији и расположенији.

У Флемингтону нема више незапослених

Њујорк, 5 јануара. — Због суђења Хауптману варошица Флемингтон нагло је оживела, тако да у њој нема сада ни једног незапосленог лица.

Млађи Линдбергов синчић се налази у Њујорку брижно чуван. Пуковник Линдберг умолио је новинаре да му се не обраћају новим питањима.

КОМИНИКЕ МИНИСТАРСТВА ЗА ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Враћене су на дужност старе управе Савеза свих потсавеза

Господин Министар физичког васпитања народа решењем својим О. бр. 98 од 5 јануара 1935 године решио је:

„Да се решење овог министарства О. бр. 7670 од 7 децембра 1934 године стави ван снаге.

Да одбор Југословенског ногометног савеза постављен решењем О. бр. 7670 од 7 децембра 1934 године одмах преда дужност Управном и Надзорном одбору Југословенског ногометног савеза који је био смењен решењем овог министарства О. бр. 4031/34.

Да и одбори у свима потсавезима постављени од стране одбора Југословенског ногометног савеза одмах предају дужност редовно изабраним управама ових потсавеза, које су одлуком одбора биле смењене.

Да Управни одбор Југословенског ногометног савеза у року од 8 дана по пријему дужности сазове Главну скупштину у законском року ради избора новог Управног и Надзорног одбора сходно правилима Југословенског ногометног савеза".

(Из Министарства физичког васпитања народа).

Акција „Зимске помоћи"

Делење „Зимске помоћи" београдској сиротињи јуче у редакцији „Времена"

Акција ЗИМСКЕ ПОМОЋИ, започета са дубоким схватањем положаја многобројних породица и појединаца и са осећањем према немоћнима у данашњим тегобним економским обртима, нашла је на сјајан одзив у свима крајевима југословенске домовине, чији су синови, без разлике на друштвене положаје и доба старости, показали своју племениту, своју безграничну, своју социјалну саосетљивост и свест.

Од најнижих дародаваца, до малих ученика основних школа, преко ВРЕМЕНА је изражена будна љубав за све незапослене и немоћне. Она је утолико ближа и топлија, што се изражава у ово време које је несувише хладно, и које с друге стране доноси велике празничне дане са свима својим радостима.

Акција ЗИМСКЕ ПОМОЋИ обухватила је неодољиво све крајеве и за кратко време племените активности добила обим, какав још ниједна слична акција није имала у југословенској земљи. Досада је само преко ВРЕМЕНА у Београду прикупљено преко 373.000 динара у готовом новцу, поред многобројних прилога у натури, а са сумом, коју су прикупили бановински и срески одбори за сиромашне и незапослене на својој територији, цифра је скоро дупло већа.

Преко ВРЕМЕНА ЗИМСКА ПОМОЋ је до сада помогла око 600 породица са сумама од 150 до 800 динара. За одређивање висине помоћи узиман је као критеријум положај појединаца и породица и број њихових чланова, а да би ЗИМСКА ПОМОЋ била пружена тамо, где то изискују стварне потребе, сваки је случај најсавесније проверава. Тако се остаје доследно жељи свих дародаваца, који у много случајева шаљу своје последње новце, да би се помогли они којима је та помоћ заиста неопходна. Сем тога, упућено је Београдској и Цетињској општини по 30.000 динара за сиромашне, а по 2000 динара добило је двадесет сеоских општина, онда поједина рударска насеља и села пасивних крајева.

После божићних празника, кад ће зима постати суровија, племенити елан, који обухвата све крајеве и све људе, наставиће се појачан, како би сви, који чекају, једне зиме били са својом дечицом, бар колико је човечански најпотребније збринути.

Не заборавите ЗИМСКУ ПОМОЋ већ и даље наставите племенито да њене напоре потпомогнете!

Да је
ЈОВАНЧА
МИЦИЋ
из „Јагодину"
имао
САТУРНОВ
амерички радио апарат
он не би морао „сасбисаге,"
„сас празилук и сас глобус"
да путује око света, па да
се врата у Јагодину
с [illegible] стране
SATURN
Пашићева 19 БЕОГРАД Тел. 28-707

ЈЕЗИВА ПОРОДИЧНА ТРАГЕДИЈА КАКВУ НИ НАЈБУЈНИЈА МАШТА НЕ БИ МОГЛА ЗАМИСЛИТИ

Мајка са ћерком убила сина због 30.000 динара које је убијени наменио као божићни поклон – убицама

Кад су убице виделе да су убиле сина, односно брата, који се вратио после 20 година проведених у иностранству, извршиле су на грозан начин самоубиства

(Извештај нарочито изасланог сарадника који је јуче на лице места упућен авионом.)

Оравица, 5 јануара. (Телефонски извештај). — Једна у историји криминалистике незапамћена драма, драма која по својој крвавој конструкцији премаша најсмелију фантазију, одиграла се јуче из ноћ у румунској варошици Оравица удаљеној једва петнаест километара од наше границе према Белој Цркви.

У питању је злочин коме једва има равна. Само перверзна машта могла би овакав злочин замислити и описати у роману. Али, ето, крвава драма се десила у стварности, у роману који је живот исписао крвавим рукама главних јунака у њему.

Убијени Петар Николау

Скровиште кријумчара

Варошица Оравица броји 10.000 становника, већим делом земљорадника. Место је у долини, а варошица је лепо уређена и жива. Оравица се после рата показала као одлично скровиште за шверцере, сумњиве људе, робијаше и погодна за разне послове. Оравица је данас чак средиште једне велике и разгранате банде коју сачињавају највећи злочинци. Пошто се нису предузимале мере благовремено, банда разбојника успела је да се са успехом постави у граду, пред немоћном полицијом.

Две жене — шефови банде

И та банда, једна од најопаснијих и најкрвавијих гангстерских банди у непосредној близини наше границе, била је организована од стране двеју жена, које су биле и главни вође банде, и у чијим су рукама били конци свих гангстерских послова у овом крају

У трећем кварту, на крају варошице, налази се кафана „Лепа Катарина". Већ годинама њу је држала Марија Николау.

Марија се још као девојка од 15 година налазила у служби код богатог поседника. Ту је остала кратко време. Жена поседника је девојку избацила једне ноћи када ју је ухватила у љубавним односима са њеним мужем. Марију то није много узбуђивало. По највећем мразу исте ноћи из топле постеље маторог љубавника Марија бежи из села испраћена корбачем и налетом злих паса. Тако стиже у Оравицу. И ту се нашла на улици. Ступила је у службу код неког Николауса као келнерица, и показала је одмах извесне наклоности и да се туче са гостима који неће да плате. Газда је био задовољан, поготово што се Марија приближила и постала му љубазница. Она остаје бременита, али врши недозвољен побачај, од чега умало није умрла. Газда Николаус видео је у њој енергичну помагачицу и [illegible] и убрзо ју је узео за жену. Тада је по други пут затруднела. Од тога тренутка она постаје господар у кући. Николауса убрзо обара болест, и он умире, остављајући сина и Марију да наставе посао.

План са лепом ћерком

Обест младе удовице долази до изражаја. Марија се одаје страшно распусничком животу. Сваки добар гост је и њен љубавник, за паре, разуме се. У њој се губи свако осећање моралне одговорности. Као најпокваренија жена у крају она привлачи и разбојнике. Њен синчић Петар остаје крај ње, али она га презире, туче и мучи глађу. У шестој години мали покушава да бежи, али га враћају к њој. Његов живот се наставља у близини људи који за динар убијају човека. Марија у међувремену бира једног мирног човека и натерује га да се ожени њоме, иако као удовица има једну ћерчицу којој [illegible] не зна. Без обзира на [illegible] се губи, девојчица по[illegible]. Марија смишља с њом велики план. Кафана је добила име „Лепа Катарина" по девојчици Катарини. У том ћумезу Марија води послове. Њен други муж, Петрак, не сме ни речи да каже. Он посматра оргијање и бес своје жене, која на његове очи води најразвратнији живот. Људи који су око ње нису обични: најокорелији кријумчари и лопови, одбегли робијаши-убице, вешти проваљници, а многима се не зна ни одакле су. Марија их све скупља и диригује њима. Организовала је од њих гангстерску банду која је извршивала све њене наредбе. Да би их привезала за себе она је свачија љубазница, и свакоме обећава да ће му дати своју ћерку за љубазницу само да остане у банди. Треба само сачекати још мало, јер је девојчици свега 12 година...

Син из туђине шаље мајци новац

У месту и околини нижу се крађе и крвава убиства, али се извршиоцима не може ући у траг. И уколико се полиција осећала немоћнијом утолико су гангстери учестали са злочинима, као да пркосе властима.

Маријин син није могао више да издржи тучу и живот поред бестидне матере. У 14 години он бежи од куће, обилази целу Румунију да нађе посла. Иде у Чехословачку, Аустрију, и најзад успева да се запосли у некој фабрици алеве паприке у Мађарској. Неколико година он се не интересује за мајку и сестру. Али, када му је посао пошао за руком, и зарада постала добра, он почиње да шаље матери и сестри новчану помоћ. О себи не даје никакве информације, само што је сваког месеца слао новац. И то је тако трајало годинама.

За то време његова мајка не мења живот. Њен други муж и његова мајка нађени су пре две године убијени на тавану кафане „Лепа Катарина". Марија даје информације полицији да не зна ко их је убио. Али, баш тада злочинци седе у кафани и „невино" се забављају картама уз чашу воде. Одлазак полиције сви гангстери у кафани пропраћају весељем и почињу да оргијају. А лепа Катарина? Она је већ давно заменила мајку у свима пословима. Мајка и кћи, која сада постаје љубазница гангстера, узимају све послове банде у своје руке. Нико не сме да се пожали, и сви су задовољни. Шефовство је сада у рукама Марије и њене ћерке Катарине. Врло лепа Катарина намамљивала је људе за које се знало да имају новаца, и пљачкала би их. Све се изводи савршено, без икаквих лоповских трагова за полицију.

Син не заборавља грешницу - мајку и обесну сестру

Одбегли Петар успео је у току година да се обогати и да дође до положаја. У фабрици је у пријатељству с радницима који га бирају за свога повереника код фабриканата. Он је врло друштвељубив и правичан. Сопственик фабрике видео је у њему са друге стране врло погодну личност за своје предузеће, и убрзо Петар Николаус долази за надзорника целе фабрике.

То је био један од највећих његових успеха у животу. Тада се Петар и оженио. Нашао је једну младу Мађарицу, Терезу, и са њом у почетку водио миран живот, али у изобиљу. Још прве године брака Тереза је родила сина, који је за Петра био сва срећа.

Ипак, у својој срећи Петар није заборавио грешницу-мајку и сестру. Заборавио је тешке дане у кући, глад и батине. Он је и даље одвајао извесну суму новца и слао редовно мајци и сестри. Није тражио никакве вести од њих, нити је што писао о себи. Никада није хтео да пише сестри и мајци у својој женидби, и ништа га није вукло њима. Својој жени Петар Николаус је причао да има само сиромашну мајку и сестру, и ништа више. Он сам сматрао је да му је дужност да њима само шаље новац, и ништа више. А и Марија и Катарина нису питале ништа више за Петра. Примале су новац, а друго их се није тицало.

Жеља за домом своје мајке

Петар Николаус провео је 20 година у туђини. За последњих 8 до 10 година слао је новац редовно. Али за тих 20 година није никада дошао да види мајку и сестру.

Пре три недеље Петар је почео да размишља о томе да са женом и дететом проведе божићне празнике ван куће. Тога тренутка њему је синула идеја да после 20 година први пут сада оде у Румунију, у Оравицу, да са мајком и сестром проведе божићне празнике. Та га је мисао обрадовала. После 20 година моћи ће да проведе са женом и дететом Божић код своје мајке и сестре! Он се присећао да су му мајка и сестра пропале, али ипак... нешто га је вукло. Донеће им им чак и много новаца, да им помогне. Гледаће да их извуче из беде и ужасног блата, из друштва разбојника...

Сарадници „Времена" г. г. Атанасијевић и Стојковић полазе специјалним авионом за Оравицу, преко Беле Цркве

Петрова жена Тереза прихватила је мужевљев предлог. Отпочела је одмах са спремањем.

На прагу свога дома

Долазећи са женом и дететом у Оравицу, Петар је понео већу суму новца, нешто око 100.000 динара. Био је одлучио да мајци и сестри даде 20.000 динара, а стрицу у истом месту 10.000 динара.

Кад је стигао у Оравицу Петар је најпре пошао стричевој кући. Тамо га нису познали. Примили су га као странца. Кад је рекао ко је, настала је чудна сцена међу родбином. Рођени брат његовог оца, стриц, дочекао их је срдачно. Петар је затим дете и жену оставио код стрица, а одлучио да сам оде до матере и сестре. Стриц му је испричао њихов живот. Петра је то још више одлучило да оде сам, да не води Терезу, коју није желео да упућује у ту грозну историју своје породице. Терези је рекао да дође сутра у 8 сати са дететом у кафану „Лепа Катарина."

Под родитељским кровом

Када је дошао пред кафану „Лепа Катарина" Петар је био запахнут лармом која је допирала из локала. Погледао је кроз прозор: неколико гостију седело је и забављало се са девојкама. За келнерајем стајале су две жене. Петар их је одмах познао: биле су то његова Марија и сестра Катарина.

Ушао је унутра. Гости су га гледали подозриво, као странца, а газдарице радознало. Петар је видео да га нису познале. Опет га је гонила жеља да им се не открије. Чекаће.. Можда ће која од њих ма по чему осетити ко им је гост.

Сео је за сто и затражио вечеру. Служила га је сестра Катарина. Повео је разговор са њом. На питање да ли може да преноћи у њиховој кафани, Катарина је отишла до Марије и са њом нешто поверљиво разговарала. Марија је дошла до госта и казала да да има код ње преноћишта. Петар се насмејао задовољно. Марија га је изненађено упитала:

— Шта се смејете?

— Ништа, одговорио је Петар, задовољан сам што сам овде нашао преноћиште, да не морам да идем даље.

Новац, хрпа новца на столу

Око 11 сати кафана се испразнила и Петар је затражио да га одведу у собу. Марија је пошла напред и увела га у једну собу. Када је остао сам Петар се раскомотио. Он је извадио буђелар и издвојио 30.000 динара. На једну гомилу је ставио 20.000 а на другу 10.000 динара. Затим је написао две цедуље. На једној је написао: „За мајку Марију поклон од сина Петра Николауса, кога није познала ни после 20 година", а на другој је назначио да је новац за стрица. Петар је, изгледа, хтео да им цедуљама ујутро разјасни свој тајни долазак и обрадује их. Али, нешто је спречило ток ствари оним путем како је он хтео...

Петар се спремао да легне када је неко закуцао на врата. Ушла је Марија, његова мајка. Носила је флашу са водом, коју је хтела да стави на сто. Када је спазила гомилу пара на столу она се тргла и згранула. Петар се правио да не види тај утисак који су произвеле хиљадарке на његову мајку. Он је равнодушно рекао:

— Пробудите ме у 7 сати. Ако ме буде тражила једна млада жена са дететом позовите ме одмах.

Мајка и ћерка решавају се на убиство

Марија је казала да он ништа не брине; она ће га пробудити када треба. Када је то одговорила Марија није одвајала очи од гомиле хиљадарки. Цедуљице на гомилама новчаница није ни видела. Изишла је са грозницом. Дрхтала је од ужасног узбуђења, а страховите мисли окупиле су је. Све је то саопштила ћерки Катарини.

— Катарина, гост има на столу велике паре! Велику гомилу!

Катарина је разрочила очи. Ћутале су обе неколико минута. Марија је после процедила кроз зубе:

— Да га убијемо!?

— Има ли много пара? — запитала је Катарина још једном.

— Гомилу, огромну гомилу! — одговорила је Марија.

— Онда ћемо га убити! — завршила је Катарина.

И одлука је пала.

Ножем у срце...

Марија се прикрадала неколико пута до собе да ослушне да ли гост спава. Петар је спавао тврдо, уморан од пута. Ту пред вратима, у кући у којој се родио, његова рођена мати, и сестра, које га нису познале, спремале су злочин над њим какав се и замислити не може.

Протекао је један тежак час. Марија и Катарина припремиле су се пажљиво. Свака је узела по један велики и оштар кухињски нож.

Прошла је поноћ. Оне су се лагано довукле до врата, иза којих се чуло одмерено дисање њиховог сина и брата Петра. Катарина је са великом вештином успела да отвори црвоточна врата, а да стара брава и не зашкрипи.

Пред њима се указала слика чврсто успаваног Петра, а на столу гомила хиљадарки.

Погледале су се. Марија је пришла прва. Погледала је у Петра још једанпут, и за то време дигла руку са ножем. С друге стране то је исто учинила и Катарина. Мати је мирно, муњевитом брзином, из све снаге зарила оштар нож у горњи леви део Петрових груди.

Жртва је кркнула у сну и исправила се. Марија је извукла нож. Петар је разрогачених очију угледао пред собом мајку са крвавим ножем у руци. Почео је да кркља.

У томе тренутку Катарина је већ зарила свој нож брату с друге стране груди. Петар је клонуо и постеља се зацрвенела од крви.

Био је убрзо мртав...

Када је почело да свиће обе жене дошле су к себи од узбуђења. Требало је сакрити злочин сакрити леш, уништити га. Затим су леш увиле у једно ћебе и спустиле у шталу. Тамо су га затрпале у гомилу коњског ђубрета. Вратиле су се натраг у собу и уклониле све крваве трагове свога тешког злочина. Сачекале су дан, који је имао да оконча страшну историју.

Језива трагедија се наставља

Ујутро око 8 сати дошла је Тереза са трогодишњим синчићем убијеног у кафану „Лепа Катарина". Ушла је унутра и назвала Бога. Марија и Катарина одговориле су збуњено. Када је Тереза запитала за Петра, оне су одговориле да је он већ изишао из кафане.

Тереза није поверовала. Почела је да је мучи нека сумња, утолико више што је те ноћи снила један рђав сан. Изишла је из кафане и отишла право у полицију. Испричала је своју сумњу. Полицајци су пошли да провере ствар.

Када су власти нашле, у кафани је била само Катарина. Али, док је полиција улазила у кафану Катарина је већ излетела на друга врата. Жандарми су потрчали за њом у двориште, али су одмах доживели језив призор. Катарина је дотрчала до бунара, који је доста дубок, и стрмоглавила се...

Један жандарм одмах се спустио помоћу конопца и успео да Катарину с напором извуче горе. Утврђено је да је она при паду сломила кључну кост, обе ноге, и повредила и кичму. Исто тако имала је и неколико повреда по глави.

После извесног времена Катарина је дошла мало к себи. Тада је пред властима углавном испричала како су она и њена мати Марија убиле Петра, и не знајући да је то њихов син, односно брат. Затим је рекла да су његов леш затрпале у ђубрету, у штали. После једног сата она је издахнула, у највећим мукама...

После самоубиства ћерке и мајка се убија...

Полиција је у штали заиста откопала леш Петра Николауса, на чијем су телу нађене две велике ране: једна од матере, а друга од сестре. Када су хтели да пренесу његово тело из штале у кафану, пред самим вратима кафане у дворишту опазили су да се на грани великог дрвета љуља нечији леш. Када су пришли ближе, могли су видети још једну грозну слику: мајка убијеног Петра Николауса обесила се чим је видела да је ствар откривена и да је њена кћи скочила у бунар.

Завршен је грозни роман породице Николаус. Страшан роман, који човек не би могао ни да у машти замисли, а најмање да доживи. Па ипак, три живота су пала, као у неком фуриозу судбине, као у некој хистерији, брзо и грозно.

Тек сада, смрћу Марије и Катарине, истражне власти и полиција успели су да открију огромну гангстерску банду којом су оне руководиле. Велик део чланова те банде већ је ухапшен, и истрага се води. Испитивањем неколицине чланова дознаје се да су Марија и Катарина неколико година уназад успеле да организују једну велику разбојничку банду. Следују хапшења и осталих чланова банде.

Катарина Николау Петрак, убица свога брата и самоубица

Жена Петрова са дететом вратила се натраг у Мађарску, а лешеви убијеног Петра Николауса, обешене Марије и самоубице сестре Катарине сахрањени су у једној гробници.

К. АТАНАСИЈЕВИЋ

На „Километру самоубица" нађен је јуче изјутра грозно унакажен и раскомадан леш непознате жене

Јуче изјутра око 5 часова, на прузи уског колосека, код фабрике хартије Милана Вапе, нађен је у бари крви грозно измрцварен и унакажен леш неке жене. Једна отсечена нога несрећне жене нађена је с друге стране пруге, у јарку.

Полиција је повела истрагу, да утврди идентитет непознате жене. Међутим, то је било врло тешко. Никаква забелешка нити ма шта друго није пронађено, из чега би се могло утврдити ко је самоубица, која је стара 35 до 40 година.

Зна се само то, да ју је прегазила локомотива, која је долазила са Чукарице за локални воз Београд—Жарково. Локомотивом је управљао Витомир Ђурковић, машиновођа, који је одмах саслушан. Али, он није могао ништа да унесе у истрагу. Ђурковић није ни видео несрећну жену испред локомотиве, чији су челични точкови прешли преко њеног тела.

До сада истрага није могла да утврди: да ли је по среди несрећан случај или самоубиство. Много више има вероватноће, да је у питању самоубиство, јер је локомотива прегазила непознату жену баш на „Километру самоубица", месту које је упрскано крвљу многих очајника.

Интересантно је напоменути, да се на овоме месту, прошле године и у исти час, бацио под точкове локомотиве и један младић, чији се идентитет такође није могао одмах утврдити. Младић је извршио самоубиство због несрећне љубави.

Покушај самоубиства једне старице

Петра Петровића, старица од 65 година, тровала се претпрошле ноћи содом у своме стану, у Брашачкој ул. 1.

Пренета је одмах у болницу, али никако није могла доћи свести. Према томе, узрок њеног очајног корака није се могао још утврдити. Несрећна старица је живела сама и повучено у своме стану.

Претпрошле ноћи избио је пожар у једном одељењу кафане „Ел дорадо", у Драгачевској 5 Благодарећи интервенцији пожарне чете ватра је брзо угашена. Иначе штета износи око 8.000 динара. Пожар су проузроковале варнице из усијаног чунка, које су запалиле дрвену грађу на тавану.

На Карабурми једно дете упало у бакрач с врелом водом

Мајка је у очајању покушала да изврши самоубиство

У Кнез Милетиној 130, у стану Миливоја Ђорђевића, радника, догодио се јуче несрећан случај.

Ђорђевић има једно дете, Борисава, старог годину и по дана. Јуче изјутра, Ђорђевић је отишао на рад, док је његова жена Јула, пошто је скинула са шпорета бакрач са кључалом водом, отишла да распреми собу. Играјући се у кухињи Борисав је упао у бакрач са врелом водом. На његов врисак дотрчала је мајка. Међутим, малишан је био сав испечен свуд по телу и онесвешћен. Одмах је пренет у болницу, у дечје хируршко одељење где му је указана помоћ, али повреде су врло тешке природе.

Несрећна мајка, видећи шта јој се догодило са дететом, покушала је, у очајању, да изврши самоубиство, али су је спречили суседи.

Јак земљотрес у Цариграду

Цариград, 5 јануара. (Телефонски извештај. — У току јучерашњег дана како у Цариграду тако исто и у другим покрајинама Турске осетили су се у више махова јаки потреси.

У Цариграду земљотрес је био особито снажан, тако да је многим кућама претила опасност да се сруше. Међу становништвом настала је права паника. Групе ватрогасаца морале су брзо да изврше сеобу становништва из великог броја кућа које су претиле сваког тренутка да се сруше.

Један јачи потрес осетио се у тренутку када је у многим биоскопима и позориштима било врло много света. Одмах је настала велика паника и свет је као избезумљен почео да јури на улицу.

Исто тако снажни потреси су се осетили и у Анкари, Бруси, Смирни, на Дарданелима и у неким крајевима Тракије.

Утврђено је да је епицентар овог земљотреса био удаљен 81 до 101 километара од Цариграда.

Према досадашњим извештајима људских жртава није било.

(Време)

Г. г. Фланден и Лавал посетиће 20 ов. мца Лондон

Париз, 5 јануара. — У добро обавештеним круговима се изјављује да ће министар-претседник г. Фланден и министар иностраних послова г. Лавал кренути за Лондон око 20 о. м., у сваком случају пре краја јануара.

ОД СВЕГА ПОМАЛО ЗА СВАКОГ ПОМАЛО

Најтањи, а у исто време и најскупљи порцулан израђен је пре извесног времена у једној порцуланској радњи у Токију. Његова дебљина износи свега једну петину милиметра. Од овога порцулана израђене су шољице и тањирићи за чај, и они су потпуно провидни. Једна шоља са тасом стаје око 6.000 јена, јер тек на 1000 шоља успе једна једина.

*

На целоме свету има укупно два милиона 350.000 студената. Од тога броја 40 од сто отпада на Сједињене Државе Америке. Совјетска Русија долази на друго место.

*

Прстен Сарског плебисцита као значка родољубивих Немаца јако је распрострањен. Овакав прстен носе Немци у Сарској области као знак вере у присаједињење Сара Немачкој. На прстену је утиснут комадичак сарског угља. На слици је тај прстен.

*

Женске чарапе од ајкулине коже почела је да лансира једна фабрика у Дурбану (Јужна Африка). На који начин успева ова фабрика да начини меканом кожу од ајкуле, која је увек тврда, није познато.

*

Лавови не нападају пушаче, бар тако тврди један зоолог из Капштата. Он је утврдио да су сва лица која су била поједена од лавова била непушачи, а опет је од других лица дознао да су били у близини лавова, али они их нису напали само зато што су били страсни пушачи.

*

Коњ који је добио 15 милиона динара награде на тркама у Њујорку путује луксузним, специјално уређеним вагоном. Овај драгоцени коњ претставља једно од најбољих грла света. Сам коњ процењен је на 10 милиона динара, пошто се сопственик нада да ће са њим добити још неколико великих трка. На слици је тај коњ са својим сопствеником.

*

Лекари у Централној Африци морају да плаћају својим пацијентима. У свима колонијама оболели црнци пристају да узму горку медицину само у том случају ако им лекар плати новцем или неким поклоном. У противном црнци не пристају да буду лечени.

*

Најстарије игралиште за тенис у целоме свету је свакако покривено игралиште у енглеском краљевском дворцу у Хемптон-Курту. Оно је саграђено 1519 године. Сада је ово игралиште добило и централно грејање.

*

Чехословачка има укупно 2000 католичких теолога, који се школују у 300 манастира. На свaких 12.500 становника Чехословачке долази по један теолог.

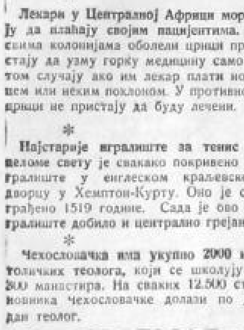

Чудновата игра природе: пресек кроз једно дрво показује да се срж дрвета развила у облику правилног крста какав служи као модел за прављење ордена. Ово дрво је расло у једној шуми у Штајерској.

Мира

СЕЉАЧКИ СИН, НАПОЛЕОНОВ МАРШАЛ
НАПУЉСКИ КРАЉ

Млади семинариста Мира пробуђен војничким трубама одлази у хусаре

I

Супруг Каролине Бонапарте, сестре Наполеонове, Јоаким Мира спада у најпарадоксалније особе Европе. Човек за кога је Наполеон рекао: „Без мене он није био ништа, а са мном био је моја десна рука", Мира је био човек који се из ничега подигао до престола, човек који је захваљујући Наполеону постигао све, и који се према своме добротвору показао до крајности незахвалан.

Пропаст и ужасна смрт учиниле су да је он испаштао своје издајство, али поред свега тога живот овог човека показује невероватне промене, пакост и чудне поступке како у јавном животу, тако исто и у љубавном.

Јоаким Мира био је рођен у Ла Бастиду 25 марта 1767 године. Отац, поседник земље и крчмар, био је један од оних сељака који су својим радом успели да се издигну над осталим становницима, али који је остао у души добродушни сељак. Његова мајка, Жана Лубијер, ни касније није могла да разуме како то њен син може у исто време да буде маршал, сенатор, велики адмирал, командант кавалерије, сва звања којима га је обасуо Наполеон. Она је увек остала сељанка, за коју је сеоски поп највећи ауторитет.

Живахно дванаесто дете

У овом срећном браку крчмаревом било је равно 11 деце, од којих је остало у животу само петоро. У својој четрдесет и петој години Жана Лубијер Мира, већ уморена од рађања, донела је на свет и дванаесто дете. Било је мушко и дали су му име Јоаким.

Убрзо је он постао миљеник мајчин. Никада се у породици Мира нико није ничим истицао. То што је отац постао крчмар значило је праву револуцију. Мајка је, међутим, ишла још даље. Док су остало петоро деце, два сина и три ћерке, водили живот сељачке деце, мали Јоаким требао је да постане нешто више.

Још док је био у колевци мајка га је наменила Богу. Он је требао да постане свештеник, свештеник у Бастиду, и на тај начин да осветла образ целој породици. Мали Јоаким показао се живахан од првих дана детињства. Онда када је деци коњ животиња од које се треба плашити, он је весело скакао на леђа коњима. Он их је гајио, тимарио, и јашући на њима без седла водио на појила.

Мајка би посматрала са поносом свога миљеника, и веровала да је он заиста позван да постане духовни пастир пастве у Ла Бастиду.

У десетој години мали Јоаким одведен је у Каор да ступи у семинар. Мајчина одлука била је чврста, а стари Пјер Мира морао је да пристане на то.

Нова средина отворила му је нове хоризонте и нове апетите. Истина да се учитељи помало поносе овим бистрим дечком, који брзо схвата све и који је међу првим ђацима, ма да се не одликује нарочитом вредноћом, али он је исто тако велики убојица. Он је одмах првих дана, када је доведен у колеж, организовао групице које су се међу собом тукле. Наставници — калуђери нису знали шта да раде са овим врагом, који је често умео да буде врло жесток. Црте његовог карактера сада су се већ јасно показивале.

Потомак Сарацена

У својој 18 години Јоаким Мира је како тако довршио колеж, и сада му је било јасно да он нема ни најмање воље да постане свештеник. Био је то сада изочит момчић, лепога раста, са лепим плавим очима у којима је сијала гасконска дрскост. Усне су биле мало дебље него што би се очекивало, и оне су чиниле контраст са орловским носом. Неки су тврдили да је имао црначке крви, док су други историчари тврдили да сви Мире воде порекло од Сарацена, некога Мурата, који се населио још у VIII веку у Француској.

Он је имао довољно грације да би се допадао женама, и још као семинаристу у Тулузи жене су га врло радо држале у свом загрљају. Сада је он био у великом граду, и имао је много више слободе и кретања него раније када је био у колежу.

Убрзо поред његовог живог интересовања за жене дошло је још једно интересовање, тачније речено страст: коцка. Одушевљење са којим је он многе ноћи траћио у коцкању било је у истој сразмери са његовим губитцима.

Коцкарска грозница потпуно га је окупила, и он је једнога дана приметио да су његови другови много већи него што је очекивао, а исто тако да нема ни паре за повратак кући.

Јоаким Мира

(Портрет од Жерара)

Мира одлази у војску

На дан 23 фебруара 1788 године млади семинариста био је у рану зору пробуђен трубама. Узбуђена срца полетео је прозору. На коњима пролазили су улицом шасери са фанфаром на челу. Њихове зелене доламе, њихове црвене чакшире и набoране чизме одушевиле су младога Јаокима Мира, човека који је требао да постане слуга Божији по мајчиној жељи.

Шасери су из Ардена пролазили у великој паради у свој нови гарнизон у Каркасону. У једном тренутку млади семинариста, обучен на брзу руку, појурио је за ескадроном коњице: желео је да постане војник!

Узалуд су га преко целога дана другови у семинару одговарали. Не, он је био одлучан и сматрао је да је сада нашао свој прави пут.

Исте вечери још Јоаким Мира, бегунац из семинара, потписао је уговор за условно ступање у пук шасера у Арденима, у пук Ниела. Коцка је била бачена.

Разумљиво је да је вест пала у родитељску крчму у Бастиду као гром из ведра неба. Мушкарци су беснели, жене су плакале. Сва познанства, све везе одмах су стављене у покрет; покушано је све, али заповедник шасера је одговорио да је Мира својевољно потписао уговор. Што се тиче самог Јоакима, он је јавио родитељима да он не жели да напусти војску.

Никада му живот није био тако ружичаст као сада, у 19 години. Он је за непуну годину дана постао прави хусар. Другови су га брзо примили, и он је постао један од истакнутих чланова оне клике каква постоји у свакој касарни, у сваком удружењу, а која командује свима и свакоме.

Отпуштен из војске

Мира је постао коњички поднаредник, и он је био сав поносит на свој положај. Првих месеци 1789 године осећале су се реперкусије револуционарног покрета. У коњичкој касарни у Арденима спремала се завера. Када је поведена истрага утврђено је да је вођа побуне нико други него млади коњички поднаредник Мира. Одржано му је суђење, и његов доскорашњи противник, капетан који га је бранио успео је да га спасе затвора. Али он није успео да га спасе од „отсуства".

За тренутак само Мира се појављује у улози блуднога сина који се враћа кући. Али, када је видео разрогачене очи мушкараца и плачне очи жена, он бежи у оближње место Сен Сере, и тамо постаје помоћник у једној бакалници.

Када је требала да пође делегација у Париз на прославу федерације, Мира је мислио да је дошао тренутак да се ослободи малога места које га је гушило. Он је желео да пође у Париз као месни претставник. После дуге борбе он је успео да се убаци у делегацију захваљујући Кавењаку, који му је помогао. Али, Париз га није ослободио Сен Сереа. После празника Мира се поново враћа натраг у своју бакалницу и чека мирно тренутак, мељући кафу и продајући сељанкама паприку и бибер.

У историју кроз стражња врата

Поново се обраћа Кавењаку, желећи да се врати војсци. Мира стиже у Париз фебруара 1792 године и постаје коњаник у Гарди уставотворне скупштине. Али, већина другова су богаташка деца, и он се непријатно осећа међу њима Три недеље после ступања он подноси оставку.

Његов командант, пуковник Декур, велики ројалиста, испитује га због чега. Мира ћути. Када види да није потребно да ћути он најзад капетану изложи своје разлоге. Капетан наивно поверује да је Мира ројалиста и поверава му се.

Јоаким Мира одмах пише напад противу пуковника-ројалисте, и овај напад изазива велику дебату. Мира је ушао у историју, истина на стражња врата, али ипак је ушао.

Виши семинариста, деградирани подофицир, сада је поново враћен натраг коњици, овога пута са ореолом прогоњеног патриоте. Сада му је она побуна у Ардену добро дошла.

Мира је стално још увек неуредан, надмен и ташт, а истовремено добар војник и увек одушевљен у вршењу своје дужности. Он сада врло брзо напредује. Пошто је враћен натраг као обичан војник, он постаје 27 априла 1792 године каплар, после 20 дана поднаредник. После пет месеци он је наименован за потпоручника, а 20 дана касније за поручника.

„Радим на моме унапређењу.." — пише Мира у једном писму своме брату.

Изгледа да је он на овом унапређењу радио свом снагом своје амбициозне младости. Свакако да за овако брзо напредовање Мира има превенствено да благодари својим војничким способностима, а осим тога што се допао своме команданту. Мира је, наравно, очекивао и даље напредовање, говорећи без скромности да са његовим талентом заслужује и много више.

Изгледа да му је крајем 1792 године и почетком 1793 године амбиција прилично задовољена. Један посланик предлаже му да се кандидује за посланика идућег Конвента, али му Мира одговара скромно да налази да његове способности нису довољне за један положај толике важности.

(Наставиће се)

ВАРДАР или ДРИНА
ПОДЈЕДНАКО ИЗВРСНЕ И АРОМАТИЧНЕ ЦИГАРЕТЕ У НОВОЈ ОПРЕМИ
РИНА
RINA
ВАРДАР
VARDAR
ПРОБАЈТЕ!

Цигарете „ВАРДАР"

Цигарете „ВАРДАР" израђене су од наших одличних домаћих јужно-српских дувана, благог су укуса и изванредно пријатне ароме, док су цигарете „ДРИНА" израђене претежно од домаћих најбољих херцеговачких дувана, јачег су укуса и ароматичне. По цени многих стручњака ове цигарете спадају у најбоље цигарете на свету.

Незгода Мусолинијевог сина при смучању

Рим, 5 јануара. — Бруно Мусолини, син министра претседника, силазећи на смучама са планине, пао је и задобио доста озбиљну повреду ноге.

И поред забране лекара, млади Мусолини је напустио постељу да би присуствовао дочеку чланова Главног фашистичког савета.

Секретар фашистичке странке г. Стараче сломио ногу

Рим, 5 јануара. — У току смучарских утакмица које су приредиле фашистичке омладинске организације, секретар фашистичке странке г. Стараче незгодно је пао и сломио ногу.

Г. Стараче је пренесен у болницу.

ДА СЕ НАСМЕЈЕТЕ

— Не смете пити ни пиво ни вино! То је узрок вашој болести.

— Хвала вам, докторе. Ја сам мислио да је то од оне флаше рума коју сам сваког дана попио...

•

— Због чега сте убили вашу жену? — пита судија осуђеног.

— Због тога што нисам више могао да је издржим.

— Па што се нисте развели?

— Па зато што сам се заклео да је до смрти нећу оставити...

•

ПРАКТИЧАН ЧОВЕК

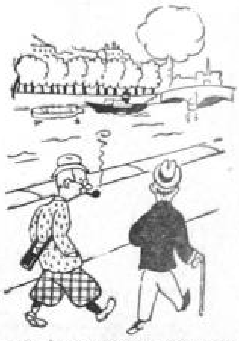

— Да, ја сам почео да учим латински!

— Имате право... Никада не зна човек кад може отпочети трговину са том земљом...

(„Le miroir du Monde" - Париз)

•

— Мој син је први ђак у школи.

— Зар је тако даровит?

— Не, он полази први од куће.

•

— Слушај, тата, прича млада Американка оцу, у четири сата ја сам се упознала са Џимијем, у пет сати начинили смо излет аутомобилом, а у шест смо се верили.

— Мислим да се брже ова ствар није могла свршити...

— Како да не. Али ја нисам хтела да моје другарице после причају како сам се журила...

•

СРЕЋАН ЧОВЕК

— Каква је твоја жена?

— Она је анђео!..

— О, срећни човече, моја је још жива!

(„Prager Presse" — Праг)

•

— Да сам знала да је брак тако велика мука никада се не бих удала, каже Петровићка своме другу из детињства.

— Па откада си у браку?

— Од јуче!...

— Зар ти да се буниш? Шта ја да кажем?

— А откада си ти у браку?

— Од прекјуче!

•

— Ја могу да компонујем само ноћу...

— Па то је стара истина, да се ноћу највише краде...

•

— Због чега сте се иселили из вашег стана. Био је тако удобан?

— Па до наше куће је била пореска управа: незгодно је било да деца чују толике псовке...

ГРЧКЕ СУДИЈЕ ПОСЛЕ ФРИНЕ

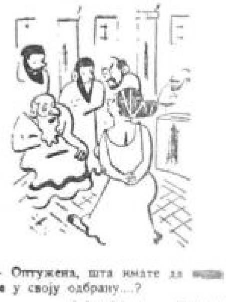

— Оптужена, шта имате да [illegible]жете у своју одбрану...?

(„Le Rire" — Париз)

НУМИЗМАТИКА

Оу градовѣхъ царства ми да стоје златарије, и да кову и мис потребе

Као звездице божићне ноћи појављују се поједини давно заборављени динарићи наших средњовековних банова, краљева, царева па и разних велможа као и аутономних градова.

Чистоћа сребра наших рудника даје томе новцу диван сјај. Многе смо те драгоцене сведоке лепих дана упознали давно, а многи се тек појавише након много труда, трагања и жртава.

Знало се је да су ковали сопствени новац Смедерево, Рудник и Ново Брдо; затим су откривени новци града Призрена и Скопља. Најзад је откривена нова необично интересантно израђена врста новца града Скопља те Патријаршије.

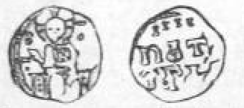

Новци ковани од српске Патријаршије

Где су ови многи великаши и градови ковали свој новац?

Повеље нам о томе ћуте. Само нам једна спомиње ковницу новца — цеку у царској резиденцији у Приштини.

У Приштини је дакле кован новац, али Приштина нема сопственога новца (или га до данас не нађосмо?). Кантакузен вели 1341 год. да је Приштина неуређено село са краљевским двором.

Размаженом Оријенталцу је наша варошица тако изгледала, а знамо да је била важно трговиште и да је господарима давала знатан приход од царине и цеке (ковнице). Имамо писаних споменика из г. 1418 да се је у Приштини сребро чистило — афинацио аргенти.

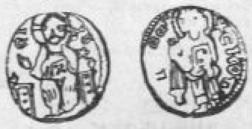

Једна нова врста новца царског Скопља

Године 1428 Дубровчани дозвољавају (писмено, а чинило се то одвајкада!) увоз хемикалија потребних за рударство у нашим рудницима. При обиљу богатих рудника није чудо што је толико разноврснога новца исковано.

На неким новцима читамо име Призрен. Да ли је тај новац кован у Призрену или је поручен у којој ковници, није објашњено.

Није само то нејасно. Ми имамо много богатих рудника где су могле постојати ковнице. Тако је са Пећи. Да ли су новци Патријаршије ту ковани или у Приштини? Ова се питања намећу за Смедерево и Скопље.

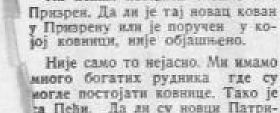

Новац самоуправног града Призрена

Бресково. Најстарији трг средњовековне Србије помиње се у повељи од 1254 год. Жива трговина. Поред богатих рудника ту је и марљива ковница, па католичка црква Св. Богородице под управом доминиканаца из Дубровника. Grossi — Гроси ди Брескова познати су целом ученом свету. И хрватски (Шубић) и многи српски сребрењаци ковани су наоко посве слични млетачким грошима. Млетачки су сребрењаци преплавили тржишта, па су наши државници прибегли подражавању тих млетачких гроша. То су у она времена чинили и други. Млетачка је влада прибегла најоштријим мерама да ове, а нарочито српске денаре истреби. Изговор је био да су наши сребрењаци лошије смесе од млетачких. Да ли је то тачно није утврђено, али је невероватно. Је ли потребно земљи богатој рудама, која у обиљу извози ковине, да робу квари и је ли то опортуно? Бресково је 1280 год. у највећем цвату, а већ 1350 потпуно опало. Рушевине леже код Колашина на Тари, а на потоку Рудници.

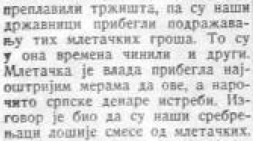

Један од новаца деспота Ђурђа

Рудник. Напредно и богато место на римским рушевинама помиње се већ године 1295. Ту је велико шаренило. Насељени су трговци из Котора, Саси, Дубровчани и Срби. Бројне рушевине зграда, цркава и гробова очито говоре о некадашњему његовом сјају. Услед централнога и сигурнога положаја нема утврђења сем неприступне градине на Островици. Ковница је дала савршено лепе новце са ликом деспота Ђурђа и именом места Рудник. Од недавно су нам познати и оболи (ситни сребрни полудинарићи) града Рудника, као и Смедерева, чији су новци по свој прилици ковани у Руднику.

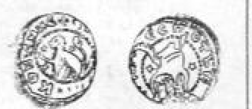

Најинтересантнији примерак наше нумизматике: Лазаревић-Бранковић

Трепча. Источно од Митровице. Најстарија очувана повеља је из год. 1361, а још 1613 је знатно место. Затим само рушевине на потоку Трепчи. Локалитет је данас познат по новоотвореним, необично богатим рудницима.

Ново Брдо. У повељама Нова Берда, Новус Монс, на новцима италијански Новомонте, најзнаменитији рудник у средњовековној Србији, данас — велелепне рушевине. Испод тврђаве је била варош у којој се живело „по закону града Новога Брда". Око брега расуте рушевине кућа и здања у долини Криве Реке (Тополница), и на јужној падини брда заштићене Призренцем и Прилепцем.

Новац кнеза Лазара кован у Новом Брду са италијанским натписом

Кристовул прича о богатству сребра и злата у Новоме Брду. То наводи и млетачки фратар Маура из год. 1459. Витез Бертрандон тврди да је деспот Ђурађ црпео од тих рудника 200.000 дуката годишње користи, а јуначки бранилац Београда фратар Иван Капистран редуцира ту суму на 120.000 дуката годишњег прихода. Чувено је тамошње гламско сребро (са знатним процентом злата).

Чувени су били и рудници Плана на Ибру, те Рудиште до Авале код Рипња. Рударство је цветало за Уроша I, а на врхунцу експлоатације било је за Стефана Лазаревића и Ђурђа Бранковића. О томе цвату најбоље говори сицилијански краљ Алфонзо, који се у писму жали деспоту Ђурђу 1455 године како има рудника, али нема рударских вештака.

Анђео на новцу кнеза Лазара

Стојимо пред тешким али благодарним задатком: из овога обиља нумизматичких споменика треба утврдити који су све рудници ковали сопствени и поручени новац за поједине великаше и градове.

*

У обиљу сјаја нумизматичких звездица дивимо се Бадњој ноћи и уз зрачак сретне звезде гледамо са пуно вере у Нову годину — која нека донесе нумизматичарима много весеља.

Др. ЈОЗО ПЕТРОВИЋ

ЉУДИ и ДОГАЂАЈИ у АНЕГДОТАМА

„Уклони се са сунца..."

Александар Велики необично је ценио философа Диогенеса, који од живота ништа није тражио што би претстављало материјална блага. Познато је да је овај философ ишао са лампом по вароши и говорио: „Тражим човека".

Када га је срео, Александар Велики је био необично узбуђен. Никада у животу није срео човека који би толико мирно и сређено гледао на свет и живот. Александар је хтео да награди ово савршенство од човека, и рекао је: „Тражи поклон од мене, и ма како огроман и драгоцен био, добићеш га!"

Диогенес, пуки сиромашак, имао је свега једну жељу, рекавши:

— Уклони ми се са сунца! Правиш ми сенку! То је све што од тебе тражим.

Дубоко дирнут, дивећи се Диогенесу, краљ је рекао:

— Кад не бих био Александар пожелео бих да будем Диогенес...

*

Сличност

Књиговођа једног предузећа навршио је 25 година верне службе. После мале прославе, која је одржана у самој канцеларији, шеф му је предао један коверат на коме је стајало: „Као успомена на значајан дан".

Када је књиговођа отворио коверат нашао је у њему портрет свога шефа.

— Шта велите на то? — упитао је шеф слављеника.

— Па, наличи вама! — одговорио је изненађени слављеник.

*

Познати енглески писац Честертон имао је за ручком једну даму која је била сувише наметљива. За време ручка слуга је хтео да наспе гошћи вина, али га је Честертон задржао рекавши:

— Немојте! Колико ми је познато наш гост се уздржава од вина.

— Ви сте у заблуди, рекла је млада дама. Ја сам чланица Друштва за морални препорођај, а не чланица Антиалкохолне лиге.

— Ах, јесте, тако је! Ја сам заборавио тачно, али знао сам само толико да се ви нечега суздржавате.

МЕДИЦИНА

Зашто код жена са болесним плућима не треба уобичајити прекид трудноће, него форсирати лечење плућа

У данашње доба, када су ретки бракови са четворо и петоро деце, са запрепашћењем и дивљењем се слуша податак да је нека жена родила деветоро или десеторо деце. Оно што је до скора код наших мајки и старамајки био тако рећи обичај и основ шире породичне заједнице, данас звучи као бајка и као нешто монструозно. Прилике у схватању брака, прилике у схватању одгајивања деце и прилике под којима живимо, радикално су се измениле.

Данас када се на све стране говори о кризи склапања бракова, о кризи рађања деце, — дакле, када се живи под сасвим измењеним приликама, него пре 40—50 година, требало би да и савремена медицина ревидира и измени нека гледишта која датирају из тога доба.

Пре свега питање прекида трудноће, које је уопште болно питање данашњице, требало би, што се индикација тиче, ставити под другу светлост.

Ми не споримо, да се данас прекид трудноће не врши само услед тешких економских прилика и услед промењеног схватања о гајењу деце, него и услед комодитета родитеља, а нарочито мајки. У то питање нећемо данас улазити. Нас напротив интересују случајеви, у којима родитељи и мајка желе децу, а међутим стоје озбиљне препреке са гледишта медицинске науке.

Једна од таквих озбиљних препрека је и туберкулозно плућно обољење жене у другом стању. Поставља се питање

како трудноћа утиче на туберкулозу плућа

Познато је да организам жене у трудноћи живи под сасвим другим околностима. Рад свих жлезда са унутрашњом секрецијом појачан је. Размена материја, рад срца и крвотока, дубина дисања, рад бубрега и јетре, све то у трудноћи доживљује једно битно појачање и иде скоро до удвостручености. Појмљиво је да такве увећане напоре унутарњег рада може са сигурношћу да савлада само један здрав организам. Посматрајући жену која има плућно обољење, дошло се још пре 50 и више година до закључка да таква жена не може издржати све напоре, које собом доноси трудноћа, да се њено обољење погоршава до опасности по живот и да треба у таквим случајевима увек извршити прекид трудноће.

Ово опште, лежерно схватање од пре 50 година, када су жене имале по свима обичајима и прописима тадашњег брака и традиције, да роде бар петоро-шесторо деце, не може и данас, за сасвим измењене прилике, да остане у тој својој ширини и у тој својој општости.

Стара општа формула је гласила: трудноћу треба увек прекинути кад постоји било латентно или отворено обољење плућа, јер се оно или наново распламти, или сасвим погорша.

Та застарела формула, подвргнута је у новим приликама, новим критичким расматрањима и ревизији. Овоме су нарочито допринела

супротна искуства у Русији.

У Совјетској Русији, у земљи, где је вештачки побачај законом одобрен и где се гајење деце изводи под условима колективитета, дошло се до таквих искустава, која су јасно показала, да стара формула, о прекиду трудноће, код сваког плућног обољења, не може и не треба у тој категоричности и у тој ширини, да се и даље одржава.

Рбска научница Блињанска објавила је изванредно интересантне податке о утицају трудноће на туберкулозу плућа. Према подацима Блињанске, који су изведени под контролом интерниста и гинеколога, трудноћа не утиче у тој мери рђаво на постојеће туберкулозно обољење плућа, да се у сваком случају мора извршити прекид трудноће. Од 300 жена у другом стању са туберкулозом плућа, констатовано је да је више од половине — 160, могло да издржи трудноћу и да савлада порођај, а код 140 случајева је дошло до погоршања у плућима и зато је извршен прекид трудноће.

Те цифре јасно говоре: да се не мора увек извршити прекид трудноће код туберкулозе плућа. Таква схватања имају данас и научници у Немачкој и Француској. Шта више немачки научници: проф. Хаизен, као интерниста и проф. Ајмер, као гинеколог, дошли су до закључка, да за време трудноће и код случајева, код којих се погорша стање у плућима, треба применити правилно лечење туберкулозе, па ће се и трудноћа и порођај савладати успешно, а сем тога жена се тако излечена и за нову трудноћу не мора бринути.

Што се пак питања

деце туберкулозних мајки

тиче, установљено је да туберкулозне жене рађају сасвим здраву децу. Никаквог наследног обољења нема, а на родитељима је да децу сачувају од туберкулозне инфекције у току њиховог даљег заједничког живота. О томе говоре капиталну потврду подаци Евр-Граншеа, који је код 23.000 деце туберкулозних родитеља, која су одгајена на селу, видео само 7 обољења од туберкулозе. Исто тако у Белгији код једног друштва за заштиту деце, од 2450 деце туберкулозних родитеља, само једно једино је умрло од туберкулозе.

Све ове цифре и искуства говоре данас јасно, да стара формула о неизоставном прекину трудноће данас уступа место највећем конзервативизму у случају туберкулозе трудних жена и да још уз то лечење саме туберкулозе за време трудноће, даје врло добре резултате.

Др. М. АНДРЕЈЕВИЋ

НАЈГРОЗНИЈА ЗЛОЧИНСТВА САДАШЊИЦЕ

Гнусни амерички Киртен, сликар Алберт Фиш признаје да је убијао децу у жељи да поједе њихова тела

Њујорк, 5 јануара. — „Време" је писало о ужасном злочину Франка Ховарда, који је убио малу девојчицу Грес Вуд и покушао са људождерством. Овог окорелог злочинца ухватио је њујоршки детектив Виљем Кинг.

Истрага, која се сада води, утврдила је да мала Грес Вуд није једина жртва овог »вампира« који је успевао да домами децу у напуштену кућу једнога имања, и да је тамо убија.

Алберт Вуд, ратни инвалид, имао је троје деце. Он је био „хаузмајстор" у једној од највећих зграда Њујорка, а његов син тражио је намештење. Он је желео да се упосли на једној фарми, и због тога је ставио оглас у новине.

Грозан злочин на фарми

Једнога дана у кући Вудових појавио се један старији човек. Он се претставио као Франк Ховард. Он је желео да упосли младога Едварда Вуда. Али, како овај није био код куће он је почео да разговара са његовом мајком. Разговор се отегао и Ховард је стављао у изглед сјајну будућност младоме човеку ако ступи код њега у службу. У то је из школе наишла мала Грес. Она је имала осам година, а била је лепа као анђео.

Стари господин које треба да упосли Едварда рекао је да његова сестра, која се бави милосрдним делима, приређује после подне претставу за децу, и он би радо одвео на претставу и малу Грес. Девојчица је затапшала рукама и молила мајку да јој обуче ону белу хаљину коју је први пут обукла приликом конфирмације.

Девојчица се више није вратила натраг својим родитељима. То се десило у јуну месецу 1925 године.

Четири године после нестанка мале девојчице Франк Ховард упутио је једно писмо родитељима несрећне мале Грес, и у њему је изнео најгнусније детаље убиства мале девојчице. У писму је цео догађај био испричан са толико цинизма да је то вређало родитељска осећања и нанело им ужасан бол.

Писма су се низала из дана у дан, све гнуснија и све гаднија.

Признање гнусног убице

Кад је отпочело испитивање злочинца, он је прво све негирао. Рекао је да је он сликар, и да је израдио фреске у новој методистичкој цркви. Рекао је да је побожан, и да у сликању највише воли да слика анђеле.

— Јесте ли видели како су лепи ови анђели које ја сликам? Они су као деца, као мала деца.

Њујоршки Киртен Алберт Фиш-Франк Ховард (десно) убица мале Грес Вуд снимљен у тренутку кад га спроводи у полицију Виљем Кинг (лево) познати њујоршки детектив, који је успео да уђе у траг гнусном злочинцу и да га ухвати

Када је психијатор Ален Рој Дефо, који је водио истрагу, наредио Франку Ховарду да рецитује десет заповести, он је рекао:

— Не уби!... Жалим што сам убио малу Грес Вуд!...

— Зашто сте убили Грес Вуд?

— Нисам хтео да убијем малу девојчицу, него сам дошао да одведем њенога брата. Од извесног времена мене је обузела мисао да морам да окусим људског меса.

У току истраге Ховард је признао да му је право име Алберт Фиш.

После тога је Алберт Фиш са невероватном хладнокрвношћу и цинизмом испричао све детаље овог гнусног убиства. Он је одвео девојчицу у једну напуштену кућу имања у близини Њујорка, и оставио је да чека пред вратима. Када се свукао го позвао је девојчицу да уђе унутра. Она је почела да плаче и запомаже када је видела шта се дешава. Гнусни злочинац одмах је девојчицу ухватио за гушу и удавио је. После тога почео је да комада леш. Другога дана он се вратио натраг и саставио је све делове тела. Поред све своје велике жеље да окуси људско месо, он се није усуђивао да једе малу Грес Вуд. Он је после тога закопао искомадани леш девојчице у шуми.

Полиција је успела да нађе неколико костију и лобању мале Грес Вуд. Зубни лекар, који је раније лечио девојчицу, утврдио је према вилици идентитет. Али, приликом трагања за остацима мале Грес нађене су кости још неколико деце.

Два дечка су се спасла

Алберт Фиш је старац дрхтавих руку и доброћудна изгледа, тако да нико не би посумњао у њега. Он је, изгледа, у фебруару месецу прошле године убио малу Мери О' Конор, а 1927 године Били Гафнеја. Сву децу он је одвукао на пољско имање Уортингтон, и у шуми, у близини овога имања, закопавао све лешеве убијене деце.

Два дечка дошла су и испричала полицији како су и они требали да буду жртве овог вампира. Када су дошли у усамљену кућу један од њих је подигао случајно покривач са кревета и тамо видео саме справе за клање. Деца су преплашена побегла кроз прозор.

Албер Фиш има жену и децу. Његова жена, као и 35 годишњи син, тврде да је Фиш и према својој породици био немилосрдан. Син је тврдио да се његов отац често свлачио наг, и такав показивао деци.

Сада у ћелији затвора Фиш се стално удара песницом по челу. Лекари тврде да је потпуно нормалан, а он би желео да се претстави као лудак.

Ускоро ће се одржати суђење овом гнусном убици, и то ће бити једно од најсензационалнијих суђења. Верује се да ће Алберт Фиш-Франк Ховард бити осуђен на смрт. **(Време)**

ТВРЂЕЊЕ АМЕРИЧКОГ НАУЧНИКА

Свет неће пропасти од пламена већ од нестанка кисеоника, али тек кроз милијарду година

Лондон, 5 јануара. — Јављају из Њујорка да је, по мишљењу професора Хенри Русела, претседника Америчког научног друштва, скоро научно доказано да ће људски род изумрети не пламеном, како то проповеда Свето писмо, већ дављењем.

Ова евентуалност, уосталом, није тако страшна, јер према оцени истога професора, на земљи ће бити довољно кисеоника за милијарду година. **(Време)**

Два бивша шпанска министра умешана у аферу кријумчарења оружја

Мадрид, 5 јануара. — Лист „Лаз Информасионес" тврди да је истрага по афери са кријумчарењем оружја показала да су у ту ствар умешана и два бивша министра.

Државна Класна Лутрија

Срећке за главну V класу готове су за ЗАМЕНУ

Вучење траје од 5. до 27. фебруара непрекидно са укупним добицима од

око 56 милиона динара

Тражим продавце срећака

за наступајуће 30. коло првенствено банке, мењачнице, трафике и протоколисане фирме нудећи им до сада још ни од кога не добијене повољне услове. Зарада сигурна, услуга најбржа и најкулантнија.

АЛЕКСАНДАР Р. ПАВЛОВИЋ

Главни овлашћени продавац срећака

БЕОГРАД

ФИЛИЈАЛА:
Цара Николе II бр. 69
Телефон 21-717

15223 1—1

ЦЕНТРАЛА:
Краља Алберта ул. бр. 1
Телефон 21-451

Кроз који дан »Време« почиње доносити

Два узбудљива авантуристичка романа са сликама

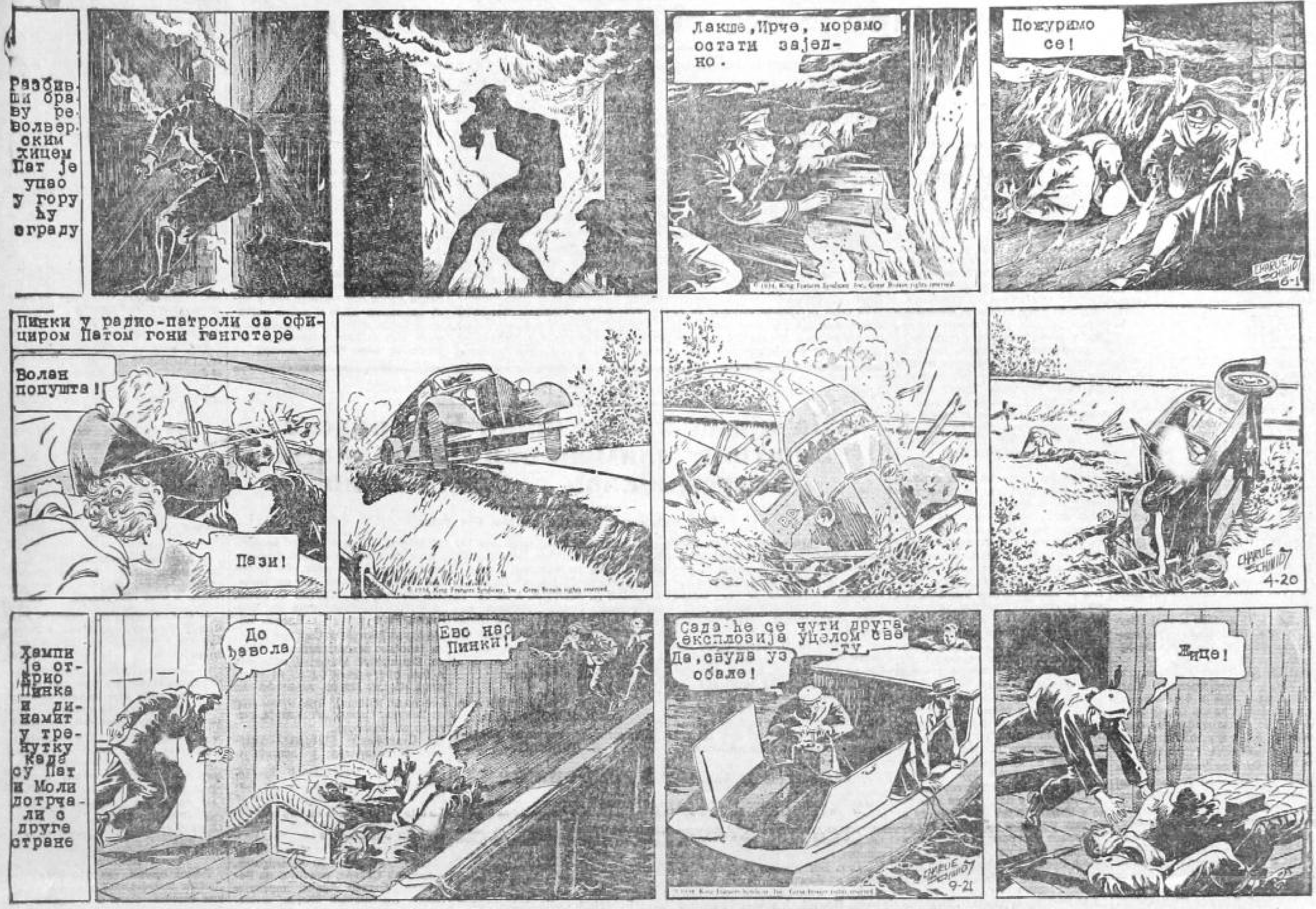
Разбивши браву револверским хицем Пат је упао у горућу зграду
Лакше, Ирче, морамо остати заједно.
Пожуримо се!
© 1934, King Features Syndicate, Inc., Great Britain rights reserved.
Charlie Schmidt 6-1
Пинки у радио-патроли са официром Патом гони гангстере
Волан попушта!
Пази!
© 1934, King Features Syndicate, Inc., Great Britain rights reserved.
Charlie Schmidt 4-20
Хемпи је открио Пинка и динамит у тренутку када су Пат и Моли дотрчали с друге стране
До ђавола
Ево нас Пинки!
Сада ће се чути друга експлозија уцелом свету
Да, свуда уз обалу!
Жице!
Charlie Schmidt 9-21

Неколико сцена из романа у сликама (стриповима) „Радио-Патрола", који ће „Време" почети да доноси после божићних празника

Први роман у сликама (стриповима) који „Време" почиње доносити већ убрзо после божићних празника, зове се

„РАДИО - ПАТРОЛА"

од чувених америчких аутора стрипова Еди Суливена и Чарли Шмита. Овај необично занимљиви авантуристички роман доноси у низу тако рећи филмских цртежа једну изванредну борбу са гангстерима, која се развија и на копну и по мору, кроз спортске приредбе, монденске атракције, кроз град и село, у лудој трци аутомобила, авиона и мотора. Један роман чији је сваки сликовити наставак невероватно пун радње, од које стаје дах, а читалац-посматрач једва чека идући наставак.

„Радио-патрола" није обична стрип-историја са понављањем миљеа у коме се радња дешава. Овде се тере[с]и борби непрекидно мења, тако да је радња заиста филмска, заиста пуна новина и пуна нове врсте авантуре.

Посматрајте и читајте „Радио-патролу", узбудљиви роман у сликама који доноси „Време" одмах после Божића, у редовним наставцима свакога дана.

Бољи роман не може се дати! Савременији роман не постоји! Не замарате се много читањем: слике и кратки натписи говоре све!...

Никада наша деца нису имала прилике да читају и да посматрају један овакав прави дечји роман. „Време", ето, доноси истовремено кад и „Радио-Патролу" и овај дивни дечји роман у сликама зове се **„АВАНТУРЕ МАЛОГ ТИМА ТАЈЛЕРА У АФРИЧКОЈ ПРАШУМИ"**

Дечји роман »Времена« у сликама (стриповима)

Авантуре малог Тима Тајлера у афричкој прашуми

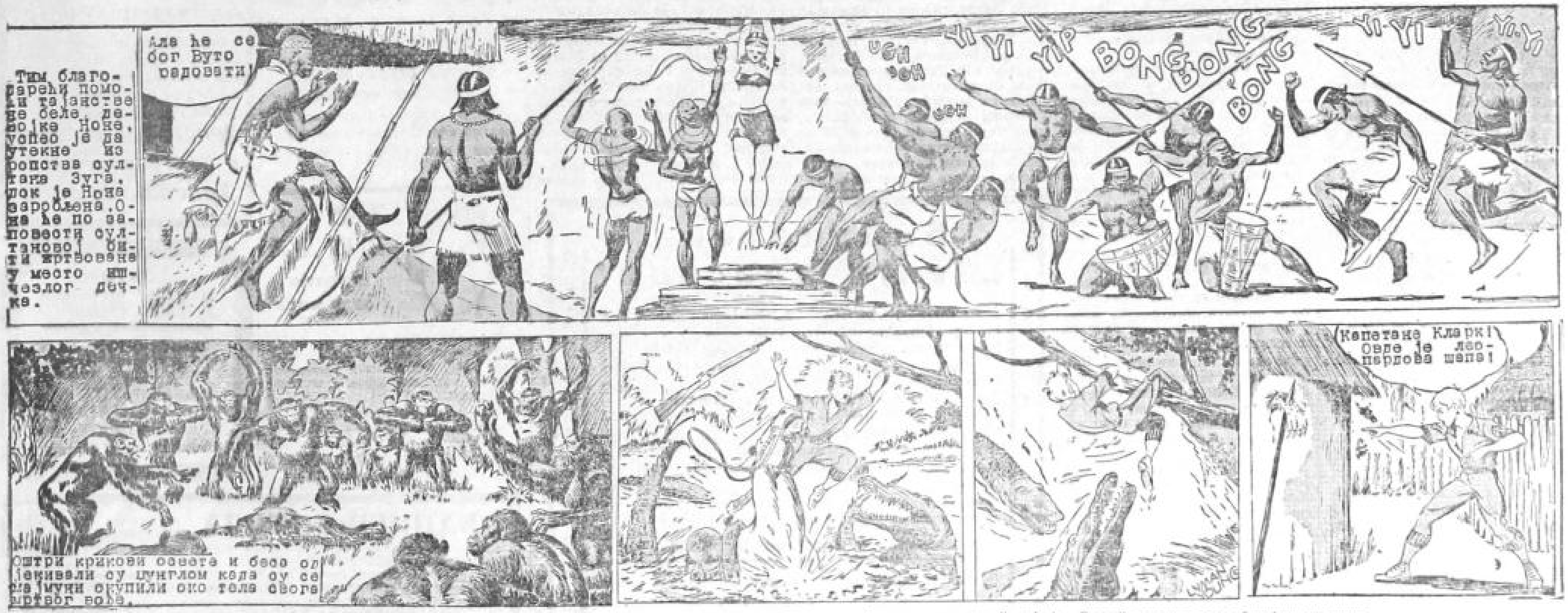
Тим благодарећи помоћи тајанствене беле девојке Ноне, успео је да утекне из ропства султана Зуга, док је Нона заробљена. Она ће по заповести султановој бити жртвована у место ишчезлог девојчета.
Але ће се бог Вуто радовати!
UGH UGH
YI YI
YIP
BONG BONG BONG
YI-YI
YI-YI
Оштри крикови освете и беса одјекивали су џунглом када су се мајмуни окупили око тела свога мртвог вође.
Капетане Кларк! Овде је леопардова шапа!

Неколико сцена из дечјег романа у сликама (стриповима) „Авантуре малог Тима Тајлера у афричким прашумама", који ће „Време" доносити после божићних празника

Овај велики илустровани роман, роман у самим сликама са кратким потписима који извиру из уста малог авантуристе и људи које сусреће на свом путу, одговара правим жељама наше омладине, наше деце, па и одраслих. Машта омладине не мора много да дочарава: слике су дочарале све, и све је необично јасно, у једној садржини која је занимљивија од ма којег филма са Тарцаном, или филма са Хут Џибсоном, Кен Мејнаром, Том Миксом... Овде су сви ти јунаци тако рећи заједно, јер мали Тим Тајлер доживљује најнеобичније ствари и најчудније сусрете: час са крокодилима, час са мајмунима, час са змијама, слоновима, пантерима, стално међу урођеницима, стално у борби са дивљим зверима и опаким људождерима. Тим Тајлер упознаје целу Африку, све њене тајне и магије. Он доживљује цео низ романтичних авантура у којима посматрачима-читаоцима стаје дах. То је роман какав још наш дечак није видео, роман изузетно занимљив и снажан, роман који ће деца сећи из „Времена" и чувати, толико ће им се свидети...

Посматрајте слике: то су дивни романи „Радио-патрола" и „Авантуре малог Тима Тајлера у афричкој прашуми"!

Данас

Божић
1935
Јануар

◆

Народно позориште: 7: 15, Покондирена тиква; 20 Морана; 8: 15, Трубадур; 20, Ожалошћена породица; 9: 15, Зона Замфирова; 20, Живот једног дана — Ендимион — Мисли.

Мала позорница (Луксор): 7: 15, Коштана; 20 Подвала; 8: 15, Пљусак; 20, Девојачка клетва; 9: 15, Београд некад и сад; 20, Међу вуковима.

Стална земаљска хигијенска изложба (Милоша Великог 71; павиљон до Министарства социјалне политике и народног здравља): 8—18 отворена стално. Улазне цене: 3 динара за одрасле, 1 динар за децу, ђаке и војнике.

Коларац: 15, 17, 19, 21.30, руски тонфилм Пастир Костја (Утјесов и његов џаз); Факс-новости; „Проклета бука"; 6, 7 и 8 матине.

Касина: 15, 17, 19, 21.30, Синови пустиње (Стан Лаурел, Оливер Харди, Чарли Чез); Чарли као Тарцан; нови Парамунт журнал; 6, 7 и 8 о. м. у 10.30 матине.

Колосеум: 15, 17, 19, 21.30, Донски козак (Дон Хозе Мохика, Мона Марис, Розита Морено, Тито Корал); Факс-журнал и Весели Додо; 6, 7 и 8 о. м. у 10.30 матине.

Корзо: 15, 1) Бечка девојчица (Магда Шнајдер); 2) Песма Циганина (Бригита Хелм), 3) Јубилеум (Секе Сакал); од 8 о. м. Парада смеха (Тео Линген, Секе Сакал, Шарло Шаплин)

Уранија: 15, 1) Љубави је крај (Паула Весели, Вили Форст); 2) Парамунт-журнал; 6, 7 и 8 у 10.30 матине.

Авала: 15, Кад срце проговори (Гита Алпар, Густав Фрелих); Сили симфонија у боји и Факс-новости; 7, 8 и 9, Био је једном валцер (Марта Егерт); Сили,симфонија; Факс-новости; 6, 7 и 8 у 10.30 матине; 6, 7 и 8 у 9.30 дечја претстава.

Новаковић: Одличан божићни програм

Балкан: 1) Глас крви (у двострукој улози Жорж Обријен); 2) Клуб голих људи (Чарли Чаплин) 3) Факсов журнал.

Народни тонбиоскоп (Милоша Великог 6): 15, 17, 19, 21, Задњи дани Помпеја (Марија Корда); Филм из живота Блаженопочившег Краља Александра. Цене: 2, 4 и 6 динара.

Веслачки клуб Београд (Поенкареова 21): 8 и 9 о. м.: 16.30 — 21.30, матине-соаре.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ: Живковић Милан, **Цара Николе II 53** (телефон 21-027); Каразашевић Милош, **Цара Душана 40** (тел. 26-417); Константиновић Наум, **Приштинска 90** (тел. 27-630); Брозичевић Миливоје, **Босанска 8** (тел. 21-132); Протић Божа, **Сарајевска 28** (телефон 24-588); Рожман Мирослав, **Престолонаследников Трг 5** (телефон 26-165); Селаковић Константин, **Кнез Михајлова 46** (тел. 21-325); Станојевић Ђорђе, **Краља Александра 176**; Трајковић Светозар, **Краља Александра 17** (тел. 26-380; Николић-Мутавџић Мара, **Немањина 30** (тел. 23-715); Киш Ђура, **Краља Милана 18** (тел. 20-345).

Телефон станице за спасавање 23-456.

НАРЕДНИ БРОЈ „ВРЕМЕНА" ИЗИЋИ ЋЕ У ЧЕТВРТАК 10 ЈАНУАРА 1935.

ДРЖАВНА КЛАСНА ЛУТРИЈА. — Срећке за главну V класу, чије вучење траје од 5 до 27 фебруара, готове су за замену у Главној овлашћеној колектури **Александра Р. Павловића** у Београду. Доплатних срећака има у великом избору. 15118

Јесте ли пробали
нашу кафу
ВАРДАР

КАФА „ВАРДАР"
21-649 ТЕЛЕФОН 26-259

набављену са најчувенијих плантажа кафе.

Наша специјална мешавина кафе најбоља је и најукуснија и задовољава свачији укус.

Сву колонијалну робу добићете исто тако у нашим радњама по најумеренијој цени.

Посетите наше радње

Коларчева 7
Телефон 26-259
Васина бр. 6
Телефон 21-649

ЈЕЗИВА ТРАГЕДИЈА УОЧИ ОЦЕВА У БЕОГРАДУ У РАДЊИ ДЕЧЈИХ ИГРАЧАКА

Купујући играчке за своју децу четири особе гину од експлозије дечјих каписли, а у пожару је пет лица тешко повређено

Др. Вељко Илић тешко је рањен, а међу жртвама чији идентитет није утврђен мисли се да се налази и његова жена

У продавници дечјих играчака Мике Мандила у улици Цара Николе II број 63 синоћ се догодила несрећа чије су жртве девет лица која су настрадала у тренутку када су куповала уочи великих божићних празника и у очи Оцева играчке за децу. Од њих четворо је мртво.

Око седам и двадесет часова увече радња Мике Мандила била је препуна. У десном углу налазио се један човек чији идентитет још није утврђен и одвајао „праскавице" за децу. Трговац му је изнео кутије са приличном количином каписла за дечје пушчице, барутом и праскавицама. Овај непознати човек у томе тренутку пушио је и пробао јачину праскавих дечјих каписла. Не зна се после од чега је од овога наступила катастрофа. Да ли је количина барута која је лежала у кутијама упаљена на тај начин што је купац ставио своју цигарету непажљиво у кутију с барутом или је искра од каписле која је експлодирала пала на барут.

Били су оцеви да купе играчке уочи дана када их деца код куће највеселије очекују, и мајке уочи великих празника у намери да купе деци највољеније играчке. Када је могло то да се најмање очекује, из угла у коме се налазио купац експлозива за дечје пушчице чуо се страховит тресак. Затим је невероватном брзином пламен обухватио читаву унутрашњост радње.

Услед страховите експлозије свирафови су се уз ужасан тресак срушили. Светлост се нагло угасила. Преко врата пао је огроман раф се једнога зида.

На улици пролазници су имали утисак да је у радњи Мике Мандила трагично обрачунавање, да пуцају револвери, и стотине лица која су пролазила овом живом улицом дали су се у безумно бекство. Да трагедија буде потпуна у најкритичнијем тренутку нико се није налазио у близини да притекне у помоћ несрећнима који су се гушили у диму и на којима је одело горело у огромном пламену, иза врата кроз која је било немогућно проћи. Ипак, неколико присебнијих, они који су били у близини излазних врата успели су да се по цену огромних напора извуку на улицу.

Први су стигли пожарници са командантом г. Милисављевићем. Слика која се указивала била је ужасна. Пламен је у огромним млазевима куљао кроз разбијене излоге и врата. Ова кућа, која има један спрат, била је готово сва у ватри. Унутра несрећне жртве биле су већ немоћне да се бране, и остало је да се покуша да се спасу само уз највеће напоре ватрогасаца. Они су их заиста одважно подњели. Улетели су, под заштитом својих шмркова, у пламен, и из радње изнели прве жртве. Несрећницу са давали знаке живота. Пренесени су у облинжњу апотеку „Савинац" г. Милана Живковића, где им је указана прва помоћ. Они су давали знаке живота па су хитно превезени у болницу. Потом су изношене нове жртве.

Једна жена била је полумртва. Њено је одело потпуно сагорело. И њој је указана у апотеци хитна помоћ а без наде да ће остати у животу превезена је у болницу. Док су ватрогасци успевали, савлађујући пожар, да изнесу четврту и пету жртву још у животу, за остале је свака нада била изгубљена.

Међу онима који су били у животу, а чији идентитет у први мах, услед опште збуњености и обима катастрофе, није могао да се утврди, присутни у апотеци г. Живковића познали су само једно лице. То је познати престонички лекар г. др. Вељко Илић, који ради на клиници г. др. Игњатовског.

Остали су изнесени мртви. Њихова тела су била потпуно нага и спрљена. Идентитет свих није могао да се утврди. Једино знало се да међу лешевима лежи отац трговца Мике Мандила, Јаков Мандил.

У просектуру Опште државне болнице, поред леша трговца Јакова Мандила довезен је још један мушки леш и два женска. Они су ужасно унакажени и, приликом изношења из радње и уношења у мртвачка кола међу огромном масом присутног света, који се тискао свима суседним тротоарима изазивали су најдубљи и најужаснији утисак.

Пожар је сасвим угашен после 40 минута, а на згаришту у овој радњи из које су изнесени лешеви, и пет тешко повређених лица, лежали су остаци посуђа које је продавао трговац Мика Мандил, и остаци спаљених и изломљених дечјих играча. Жена трговца Мике Мандила, на чије се име водила радња, иако је био у заједници са оцем, казала је ватрогасцима који су гасили последње угарке, да им је у једној касици у трговини било 50.000 динара.

Заиста, ватрогасци су нашли једну месингану кутију у којој је било нешто звечећег новца, и једна огромна гомила пепела изгорелих банкнота.

Трговац Мика Мандил такође је био за време експлозије у радњи али услед тога што се налазио близу излаза он је успео, захваљујући свом огромном напору, да се спасе, задобивши том приликом тешке повреде по лицу. Синоћ после несреће био је као ван себе и покушавао у својој соби, где је склоњен, да дозна обим катастрофе. Он није жалио сву уништену робу и оштећену зграду. Плашио се страховито да нема жртава. Нико није смео да му каже да су у просектуру одвезена четири леша.

Старешина Осмог кварта г. Божидар Марковић, са својим писарима, био је убрзо на месту догађаја и извршио потребан увиђај. Исто тако- пошто је обавештен о несрећи, дошао је и шеф Кривичне полиције г. Радован Поповић.

Пошто је пожар сасвим угашен, и маса која се налазила испред трговине дечјих играчака удаљена, упућен је у болницу писар г. Брана Божић да покуша да утврди идентитет повређених и изгинулих. Том приликом могао је само да дозна да је поред мртвога Јакова Мандила, друга жртва можда жена др. Илића. За остало двоје није могло да се утврди ко су.

У болници лекари су констатовали да су несрећне жртве прво биле збуњене изненадном експлозијом, а онда је настало загушење од дима, па несвест, док их пламен није унаказио.

Власт ће настојати да утврди тачан узрок ове несреће још у току данашњег дана и имена жртава. Штета која је проузрокована овом експлозијом и пожаром цени се на скоро 600.000 динара.

Г. МИЛУТИН ПЕТРОВИЋ СМЕЊЕН

За новог претседника Београдске општине наименован је познати индустријалац г. Влада Илић

Нови одборници Општине града Београда

Указом Краљевског Намесништва разрешен је дужности досадашњи претседник општине г. Милутин Петровић, а за новог претседника постављен је г. Влада Илић, индустријалац из Београда. Указ Краљевског Намесништва гласи:

— У име Њ. В. Петра II, по милости Божјој и вољи народној Краља Југославије, Краљевски Намесници, на предлог министра унутрашњих послова, а на основу параграфа 1 Закона од 22 новембра 1929 године о измени закона од 6 јануара 1929 о измени закона о општинским и обласним самоуправама у вези са параграфом 147 Закона о градским општинама, решавају да се разреши дужности претседника Града Београда Петровић А. Милутин, а да се за претседника Града Београда постави ИЛИЋ ВЛАДА, индустријалац из Београда. Наш министар унутрашњих послова нека изврши овај указ.

5 јануара 1935 у Београду

ПАВЛЕ с. р.
ДР. Р. СТАНКОВИЋ с. р.
Д. И. ПЕРОВИЋ с. р.

Министар унутрашњих послова
В. ПОПОВИЋ

Нови општински одборници

Одмах после потписивања Указа о новом претседнику општине министар унутрашњих послова донео је решење којим се именују за чланове Градског већа:

Г. г. Богдановић Добросав, адвокат из Београда, Нешић Милан, професор Универзитета из Београда, Протић Јеремија помоћник Мин. финансија у пензији из Београда, Анђелковић Влада, апотекар из Београда, Атанацковић Цветко, економ и бив. претсед. општ. велико-мокролушке, Бајаловић Ђура, архитекта из Београда, Благојевић У. Миливоје, адвокат из Београда, Брандајс Лав, адвокат из Земуна, др. Шаховић Ксенофон, професор универзитета, Вучковић Боривоје, инжењер из Београда, Гавриловић Јован, трговац из Београда, Гиновић Крста, месар из Београда, Гођевац Љуба, индустријалац из Београда, Грбовић Ђорђе, извозник из Београда, Дамњан Крста, економ и бив. претседник општине из Овче, Динић Аца, трговац из Београда, Драгићевић Лазар, економ из Бежаније, Драгутиновић Слободан, претседник Удружења гостионичара из Земуна, Живадиновић Божидар, архитекта из Београда, Живковић Јоца, економ и бив. претсед. општине из Јајинаца, Живојиновић Танасије, економ и бив. претсед. општине из Ресника, Жигић Ђура, трговац из Земуна, Здравковић Танасије, трговац из Земуна, Зрнић Ђорђе, стаклар из Земуна, Ивановић Богољуб, кафеџија из Београда, Јевремовић С. Миливоје, апотекар из Београда, Јеремић Мика, Тадијин, из Земуна, Јоргаћевић Димитрије, економ и бив. претседник општ. из Малог Мокрог Луга. Карађордовановић Павле, новинар из Београда, Коен Сима, трговац из Београда, Константиновић Живко, инспектор Министарства у пенз. из Београда, Крезић Коста, економ и бив. претсед. општ. из Кнежевца Крекић Богдан, Лавадиновић Љуба, трговац из Београда, Лазаревић Добривоје, трговац из Београда, Лазић Сретен, економ и бив. претсед. општ. из Миријева, Лудошан Жива, економ и бив. претседник општ. из Борче, Лукаревић Михаило, трговац из Београда, Марјановић Алимпије, пензионер из Београда, Марковић Радивоје, управник Студентског дома из Београда, др. Фридрих Попс, адвокат, Милојковић Живота, Милутиновић Стеван, дрогериста из Београда, Мишковић Милан, апотекар из Београда, Нешковић Димитрије, рентијер из Београда, Николајевић Душан, књижевник из Београда, Николић Никола, винар из Београда, Новитовић Гојко кафеџија из Београда, Огњановић Спасоје економ и бив. претседник општине из Београда, Панић Живан, економ и бивши претседник општине из Железника, Пауновић С. Миодраг, трговац из Београда, Петровић Г. Коста, економ из Земуна, Попара Ђорђе, хотелијер из Београда, Поповић Бранко, архитекта из Београда, Др. Поповић Мита, лекар из Земуна, Правдић Живко, Др. Протић С. Мића, директор Народне банке из Београда, Радојловић П. Милош, инжењер из Београда, Сајферт Никола Јакобов, земљоделац из Земуна, Смиљковић Михаило, кафеџија и бив. претседник општ. из Вишњице, Сокић Милић, инжењер из Београда, Спишић Лав, пензионер из Земуна, Станковић Милија, рентијер из Београда.

Др. Станојевић Милорад, начелник Министарства у пензији из Београда, Стефановић Милан, јувелир, из Београда, др. Стефановић Светислав, лекар из Београда, др. Стојановић Љуба, лекар из Београда, Стојановић Милан, занатлија из Београда, Стојановић Радомир, економ и бив. претседник општине из Кумодража, Трпковић Ставра, рентијер из Београда, Хохнер Давид, директор банке, Цветановић Милан, штампар из Београда.

Десет жртава једне порушене куће у Милану

Рим, 5 јануара. — Јављају из Милана да број жртава од недовршене зграде која се прекјуче ла износи 10 лица.

Ухапшени су архитекта и грађевинар који су ту зграду радили.

Страховити мразеви у Совјетској Русији

Лондон, 4 јануара. — Према вестима из Москве у неким крајевима Русије хладноћа је достигла 50 степени испод нуле.

Смрт туриста у снежној мећави

Рим, 5 ануара. — У снежној мећави на планинском масиву Мармолада нашла су смрт 4 немачка туриста.

ЛИЧНЕ ВЕСТИ

ПРИМАЊА

Госпођа и господин Богољуб Јевтић, претседник Министарског савета, неће моћи примати о божићним празницима.

ПОЛОЖИО СУДИСКИ ИСПИТ

Г. Милан Глумац, са службом при Среском суду у Скопљу, син судије у пензији г. Богдана Глумца из Новог Сада, положио је практичан испит за судију. 3085

ПОСЛОВНЕ ВЕСТИ

Др. Обрадовић, лечи кожно-венеричне болести — сифилис (Краља Милана 22). Чиновницима, официрима, железничарима, инвалидима попуст. 15212

— **Санаторијум др. Пантовић,** Београд, Проте Матеје 29, телефон 20-847 и 29-880. По својој уређености и познатој солидности приступачан свима слојевима. Прима на лечење и операције све болеснике изузев заразне и душевне. Породиље прима у свако доба. У санаторијуму раде наши најпризнатији стручњаци из свих грана медицине. Располаже најмодерније уређеним хемиско-бактериолошко, серолошким лабораторијумом, као и Рентгенолошким лабораторијумом за сву радиолошку делатност. Цене санаторијске, као и за све лекарске услуге, с обзиром на садашњу економску кризу врло су умерене. 25543

СВЕЧАРИ

Г. Арса Ж. Илић, индустријалац, своју славу св. Стевана прославиће у кругу своје породице. 28978

ЧЕСТИТКЕ

Г. Петар Динић, главни ревизор новина из Ниша, честита најсрдачније својим цењеним муштеријама и пријатељима Христово рођење и нову 1935 годину. 15188

— **Дирекција хотела „Москва"** свима својим посетиоцима и пријатељима срдачно честита празнике Христово рођење и нову 1935 годину. 28971

— **С. С. Стојановић,** ревизор новина у Петровцу на Млави, честита божићне празнике свима својим муштеријама. 3018

— Деликатес и бифе „Кнез Михајло" свима својим цењеним посетиоцима православне вере честита празник Христовог рођења као и нову 1935 годину. — **Драг. Милановић.** 15204

— Мојим цењеним муштеријама православне вере честитам празник Христово рођење као и нову 1935 годину. — **Стојан Величковић,** хотелијер „Србије". 15202

— **Фабрика боја Хромос а. д.** Београд (Телефон 23-960) честита својим поштованим муштеријама Рођење Христово. 15189

ВЕРЕНИ

Г-ђица Бранка, кћи г-ђе **Наде** и **г. Душана Манојловића,** директора Нишке есконтне банке и **г. Бранко Ст. Митић,** винарски трговац из Ниша, син г-ђе **Кристине** и **г. Ставре Митића, Бечлије,** рентијера из Ниша, верени. Примање другог дана Божића.

ЧЕСТИТКА

У Краљевини Југославији прва, највећа и најсрећнија колектура ***Државне Класне Лутрије***

Браће А. Васића

Београд-Цветни трг

честита *својим пословним пријатељима, муштеријама и познаницима наступајуће празнике*

ХРИСТОВОГ РОЂЕЊА

и поздравља их са

Христос се роди

САМО ДО 7 ЈАНУАРА

Библиотека
„Дечји класици"

Андерсенове бајке, са тридесет и девет слика . . . 25.—
Робинзон Крусе, са тридесет и седам слика . . . 25.—
Кожна чарапа, роман из живота Индијанаца са 60 слика . . . 30.—
Рибецал, обрадио Паул Арнт са 49 слика . . . 25.—
Тил Ојленшпигел, Весели доживљаји са 39 слика . . 25.—
Град Будалија, П. Петерсен, са 42 слике . . . 25.—
Краљевић и просјак, са 36 слика . . . 30.—
Чика Томина колеба, роман за младеж, са 32 слике . 25.—
Минхаузен, од Мунда, пустоловине и лагарије у 38 слика . . . 25.—
Шваб, приче за децу, од Енгелмана, 52 приче о грчким боговима са илустрованим корицама у боји . . 30.—

Свих десет књига са поштарином заједно 180.— динара

Повезано у цело платно са илустрованим корицама у боји, штампано на првокласној хартији.

ОВО ЈЕ
НАЈЛЕПШИ ДАР ДОБРОЈ ДЕЦИ
Књижара А. М. Поповића
Коларчева 10 **Телефон 24-990**

САМО ДО 7 ЈАНУАРА

ЗОРА ВОДА
против седе косе

Законом заштићено

Враћа седој коси пређашњу природну боју. Службеном анализом одобрена као по здравље посвема нешкодљива.

Успех сигуран и трајан.

Цена флаши дин. 35.—. Поштарина посебно. Поштом шаље:

ЗОРА ВОДА И. ОРЕЛ, ЗАГРЕБ
Радићева (Дуга) улица 32

ДОКТОР
М. ИЛИЋ - РАКОВАЧКИ

лечење зрачењем високофреквентним Теслиним струјама: рентген.

АПАРАТУРА
Др. мед. ЦАЈЛАЈС
РИМСКА 3
Бајлонов трг • Београд

ОВАПНЕЊЕ ЖИЛА и старачка изнемоглост има свој узрок у мањкавом кружењу крви Ради тога дужност је чистити пробавне органе тако како морамо чистити сваку машину, хоћемо ли, да уредно ради.

И чим наступају сметње, као што су ***помањкање апетита нерасположење, жгаравица, затвореност,*** — онда добро прочистите тело са признато природним ***ПЛАНИНКА-чајем БАХОВЕЦ*** који је састављен већином из најбољег планинског лековитог биља.

Захтевајте у апотекама изричито ***ПЛАНИНКА-чај БАХОВЕЦ*** за Дин. 20.— пакет, који само онда садржаје прави ***ПЛАНИНКА-чај*** када је пакет затворен и пломбиран те носи наслов.

Апотека Мг. Баховец, Љубљана

Рег. С. бр. 14212. 10-VII-34 и Рег. С. бр. 14290. 10-VII-34

ПОСЛЕ ОСВОЈЕЊА БАЛКАНСКОГ КУПА НЕ ТРЕБА ДА СПАВАМО НА ЛАВОРИКАМА!

Сви играчи наше репрезентације жале се на неспортско држање атинске публике

Четврте балканске футбалске игре су завршене позитивно по наш спорт. Иако је изгледало да ћемо рђаво проћи по почетку, јер смо свој први меч изгубили, играјући противу домаћина Грка, наше знање а и срећа су хтели да и ми једном дођемо до толико жељеног купа. Перипетије кроз које су наши играчи прошли да би дошли до овог драгоценог купа, заиста су врло интересантне, и за будућност поучне. С тога смо се обратили нашим атлетама, да нам даду своје импресије са овогодишње Балканијаде.

Они су се врло радо одазвали и у возу, који их је враћао у домовину, дали нашем сараднику своје импресије.

„Играо сам за државу и за мој Сплит" — каже Матошић

Наш државни бек Матошић, који се показао као један од најбољих бекова, ако не и најбољи, причао ми је о својим импресијама, док је воз јурио ка нашој граници:

— Сигурно је, уосталом то и сви они, који добро познају футбал, тврде, да су најбољи победили. Ја у то чврсто верујем, јер не могу замислити, према ономе што сам видео на Балканијади, да је иједна нација боља од нас. Наш футбал је за неколико класа супериорнији од футбала остала три народа. Наше победе потпуно су заслужене над Румунима и Бугарима, само што против Бугара нисмо смели ни требали примити она 3 гола. Од Грка смо изгубили само зато што смо и сувише били преморени од напорног пута и неспавањем, односно немањем места за спавање. Да је било још који дан за одмор или бар да је пут био удобан, верујем да нас ни Грци не би тукли.

— Иначе, у свима играма међу нашим људима владало је одлично другарство, које је имало видног удела у освајању купа.

— Исто тако морам да подвучем нимало спортско држање грчке публике према нама. Скандалозно је оно што су они чинили. Ја сам на својим леђима осетно неколико удара ситним камењем. Поморанџе и други предмети летели су око мојих ушију. Грчка публика не познаје друге играче до своје за које свесрдно, — грдећи при том, на сва уста друге, срећа је што их нисам разумео — и паклено навија.

— Најзад, морам вам рећи, да сам увек играо за боје своје земље, али овога пута нарочито сам се трудио, као и сви остали, да оне буду високо уздигнуте. У томе смо, надам се, успели, чиме ће бити горд нарочито мој Сплит.

Мића Митровић — радује се што је опет у својој средини

Скроман и повучен, симпатични Мића Митровић, који је блистао старим сјајем против Румуна, рекао ми је:

— Импресија пуно. Запањила ме претерана „темпераментност" грчке публике, пред којом не бих желео више да играм. Разне предмете, као и парчад од стакла, који су бацани у игралиште, ревносно сам избацивао.

— Иначе, необично се радујем што се поново налазим у старој средини, у којој ћу дефинитивно остати јер се, као што знате, ускоро женим. Хоћу и мало огњиште да оснујем. Надам се да ће и све остало, — као запослење, пошто сам завршио школу — доћи. Али се, ипак, највише радујем што смо освојили куп.

„Да не почивамо на лаворикама" — каже Вујадиновић

Вујадиновић, чија је техника дошла до пуног изражаја против Бугара, даје озбиљан суд о овим играма:

— За свој крајњи успех имамо да захвалимо великим делом и браћи Бугарима, који су се својски заузели и храбро борили против Грка. Лично, био сам уверен да ће мо тући Румуне, што није значило да ћемо и куп да освојимо. Тек после завршене утакмице Бугарска—Грчка, био сам сигуран да ћемо се вратити у домовину са купом.

— Са удобностима на путу, а нарочито при повратку, не могу да будем нимало задовољан, јер је повратак био доиста гори него одлазак. Људи су спавали и на патосу, бацивши испод себе „тренеровке". Још мање могу ја лично да будем задовољан са станом у хотелу. Некакав собичак — на пољском кревету. Храна ме је још мање задовољила. О свима овим „незнатним детаљима" требало би идућег пута озбиљније да се поведе рачуна.

— Иначе, организација IV балканских футбалских игара била је врло слаба. Допустити да публика вија судију, убацује разне предмете, грди и псује играче, заиста се не може назвати добром организацијом. Чекање, свуда и на сваком месту. — Нарочито пред улазом — свима нам је дозлогрдило.

— Међутим, после овог успеха, сматрам за потребно да кажем да не треба да почивамо на лаворикама, већ да исти буде потстрек за даљи и још успешнији рад.

„Надам се да ће куп и даље остати код нас", — каже Петрак

Мали Петрак, који је од силног умора био пао у несвест, али који је у трећој игри доказао да је још увек најбољи на полулевом у државном тиму, вели нам:

— Јако жалим што су Бугари на четвртом месту, јер по својој вредности и полету они су само, захваљујући своме легендарном пеху, дошли на последње место. Заслужују да буду на другом или трећем месту.

— Румуни су, према прошлој години, прилично ослабили, што не умањује њихову праву вредност.

— Иако смо изгубили потпуно незаслужено од Грка, искрено се радујем нашој победи, која је потпуно заслужена. Много ме је обрадовао срдачан дочек у Скопљу.

— Најзад, надам се да ће куп и даље остати код нас, — завршио је Петрак.

„...Нарочито је било скандалозно понашање власти, које су чак ударцима обориле Чулића" — каже Марјановић

Славни Моша, који је одиграо једну од својих најбољих утакмица и огромно допринео коначном успеху, рекао је:

— Прво што бих желео да подвучем и истакнем јесте победа над Румунима — који су били страх и трепет за нас, и ако по својој футбалској вредности Румуни далеко изостају иза нас. Ово кажем због тога што су сви државни тимови били до сада хетерогени, специјално у игри са Румунима. Овога пута то није био случај.

Организација утакмице била је испод сваке критике. Публика је бацала камење и друге предмете у игралиште. Нарочито је било скандалозно понашање оних власти, које су чак ударцима обориле Чулића на земљу. Иначе, наши људи заслужују сваку хвалу за добивене утакмице, јер им се не може пребацити да нису играли пожртвовано.

Томашевић је био неодољив у својим налетима

Што се тиче пута, незадовољан сам — изјавио је Томашевић

Томашевић, чувени „промашевић", освојио је себи звездице државног репрезентанта на утакмицама у Атини. Он је био, збиља, силан и неодољив. Ево шта сада славни Томаш каже:

— Конкуренција на „овогодишњој Балканијади била је врло јака. Ипак смо изишли, и ако недовољно спремни као — победници.

По својој вредности ми смо заузели одговарајуће место. Ипак мислим да Бугари нису заслужили четврто место према игри коју су овде у Атини дали. И њихов футбал напредује. Пех и велика несрећа које су их пратиле, учиниле су да Бугари не заузму друго место на овој Балканијади.

Што се тиче пута, много сам незадовољан, јер ме је на истом пратила несаница. Морам да нагласим да није било довољно места ни за седење, а камо ли за спавање, ни при поласку а још мање при повратку.

Исто ме тако радује што наша штампа није правила питање односно нашег тима после прве изгубљене утакмице. Са грчком публиком и храном у хотелу не могу никако да будем задовољан. Надам се да се неће убудуће слично догађати.

Утакмица са Бугарском била је врло важна — каже Лехнер

Мали растом али велики знањем и духом, Лехнер, који је био скроз најбољи халф на Балканијади, каже.

Југославија—Румунија: Видите Чулића како није жалио себе, и посматрајте његов очајнички покрет руке да дохвати лопту, којој притрчавају Митровић и Матошић

Да је утакмица са Бугарском била важна, јер да смо њу изгубили све бисмо шансе изгубили за даљи пласман. Ова победа утицала је на нас, да смо за утакмицу са Румунима били сигурни.

— Општи пласман Балканијаде није реалан што се тиче Бугарске, јер је њихово место ближе нама.

— Ах, да, о публици, смешећи се рече Лехнер. О њој ништа лепог не могу да кажем, јер су толико велики занешењаци, да нимало објективности немају у себи. Ми смо то најефикасније осетили на нашим леђима.

И ако незадовољан путем и удобностима како у путу тако и у хотелу, радујем се искрено што смо освојили куп. Уверен сам да ће се на нас после ове победе, већа пажња обратити, и то у сваком погледу.

— У страховитој успомени остаће ми вечито путовање од Атине до Солуна. То је најстрашнија ноћ откако путујем. Без места без... оставимо то је страшно било.

— Учесницима на овој четвртој Балканијади треба одати сваку хвалу због њиховог храброг држања и жртава које су поднели..

„Не би иша више играт на Балканијади у Грчкој" — изјављује Чулић

Наш популарни Сплићанин, Чулић, који је у последњим утакмицама доказао да је стварно један од најбољих наших голмана, био је страховито несрећан приликом мечева на Балканијади. Док нас воз носи према Скопљу, он ми износи:

— Ето, прошле су све... незгоде и ми се враћамо кући, као победници. Видећете и сами, под каквим смо се околностима борили. Страшно кад помислим. Не би иша више играт у Грчку. Али и то ће проћи, као и све остало: страшан пут и „одличне удобности", „сјајно понашање публике" и „полиције". Понашање ових последњих најбоље сам ја осетио на својој вилици.

— Иначе, сретан сам што ћу се вратити у мој Сплит, са осмехом на уснама, јер ми неће моћи да кажу:

„Да се нисам добро бориа".

Популарни и од источне стране необично вољен Глишовић, који је само прву утакмицу играо и због повреде изостао од других, вели нам:

— Тек сада, после Монтевидеа, насмешила нам се срећа, иако сам био још од ступања на грчко тле уверен да ћемо освојити куп. Савез нам није обезбедио угодан пут, још мање добру храну. Ипак, захваљујући надчовечанским напорима играча, успели смо, да и те непотребне недаће савладамо.

— Необично ме радује што је Ј. н. с. организовао посебни влак за Атину и натраг. Још више се радујем поклонима којима смо претрпани од уласка у нашу земљу. Ако овако потраје биће нам потребна кола за пренос поклона.

Грци су бољи лакоатлетичари него ногометаши — каже Гајер

Гајер, наш одлични центар-халф, који је дао одличне партије против Бугарске и Румуније, и показао се као најбољи на Балканијади, био је кратак и приликом излагања својих импресија. Он је рекао:

— Лоше путовање — лош и резултат за почетак. Велики број незгода: храна, стан, путовање. Ипак, велика дисциплинованост играча. Менталитет публике јединствен у свету. Грци су бољи лакоатлетичари него ногометаши.

„Срећан сам што се враћам у домовину и команду као победник" — вели морнар Марушић

Вихор државног тима који је кадар стићи и утећи и на страшном месту постојати, исто тако био је кратак:

— Најдубљи утисак оставио је на мене минут ћутања за покој душе Краљу- Мученику. Кроз мене је прошла као струја. Стојао сам као укрућен и мислио да сам у Сплиту приликом дочека Његових посмртних остатака. Просто сам хтео поћи од беса и појурити на сву ону масу, која је још увек гласно, негодовала против нас. Грцима ово нећу заборавити.

— Иначе, срећан сам што се враћам у домовину и моју команду као победник, јер сам се на овај начин одужио војсци и моме команданту, капетану фрегате г. Пирцу, као и потпоручницима г. г. Пловенићу и Плашку, који су велики и одушевљени спортисти.

— Ипак ме је жао што нисам могао да дам све од себе, јер сам још у почетку био повређен. Надам се да сам ипак испунио своју дужност.

„Крајње је време да се посвети више пажње удобностима играча за време пута" — каже Зечевић

Симпатични Зечевић оправдао је својом игром свој велики оптимизам уочи главне битке, кад је рекао да наши морају да победе. Као и сви остали, тако је и он изненађен држањем грчке публике.

— Чврсто сам веровао да ћемо освојити куп. Ово освајање утолико је значајније што смо се борили под врло рђавим околностима. Грчка публика је најнеспортскија коју сам икада видео. Без правих спортских осећаја, страшно необјективна, чак и опасна по противничке играче. Случај са г. Васиљевићем и Чулићем најбољи су доказ.

— Иначе, крајње је време да се посвети више пажње удобностима играча за време пута. Зар не бисмо могли и ми имати као Румуни, свој засебан вагон? Ја мислим да је сад свима јасно да је пораз са Грчком дошао због преморености играча и велике исцрпености у путу.

Са играчима сам задовољан каже г. Драговић

Вођа пута наше репрезентације, г. Драговић, изјавио је следеће:

— Куп смо потпуно заслужено освојили иако смо играли под најтежим условима, који се уопште могу замислити.

Са играчима сам задовољан, јер су показали своју вољу за победу. Играли су скроз врло добро и одлично репрезентовали југословенски футбал.

— Организација доста добра уколико се односи на грчку федерацију и њене функционере. Али на жалост, сви инциденти који су се десили на нашим утакмицама, не могу се приписати њима у грех, када се узме у обзир држање публике, за коју немам довољно речи да осудим њену необјективност.

Кратак закључак

Из свих ових изјава избија следећи закључак: сви играчи су радосни и задовољни што су освојили куп; сви подједнако констатују тешке околности под којима је куп освојен: напоран пут, слаба храна, неспортско држање публике; сви до једног, иначе, изјављују своју готовост да се до крајњих граница заложе да освојени куп сачувају.

На утакмици са Грчком било је пуно оваквих букета од играча

БАНЕ СЕКУЛИЋ

Плакета Балканског купа која је раздељена свима играчима балканских репрезентација

БОЖИЋНИ ПРОГРАМ УТАКМИЦА

БСК-Грађански првог и Југославија-Баск другог дана Божића

О православном Божићу имаћемо у Београду свега две утакмице. Првог дана играће Б. с. к. са Грађанским из Загреба; другог дана састаће се у пријатељској игра Југославија и Баск.

Прва утакмица одржаће се на терену Б. с. к-а; друга на терену Југославије.

Обе ове утакмице, које по свему наслућују да ће бити добре, напуниће оба дана и игралиште плавих и игралиште црвених. Ово и због тога што Б. с. к. и Грађански одавно нису играли; што црвени и црно-бели увек дају узбудљиве партије; што у сва четири тима има таквих играча чије само присуство, независно од форме, привлачи неодољиво.

Код пургера видећемо одличног Братулића, који се тако дивно показао у Атини. Затим ћудљивог Ацу Живковића, кога публика, и поред свих његових мана, ипак воли да гледа. Ту су, затим, вијугави Шипош и опасни Кокотовић, подмлађени Премерл, жилави Хигл, снажни Рајковић, борбени Синковић, солидни Пикић. Можда ће се појавити и новајлија Погачник, о коме круже најлепши гласови.

Код плавих, пак, видећемо Мошу, па Тиркета, Глишовића, Вујадиновића, Арсенијевића, Мићу Митровића, Глазера, Стевовића, Радовановића, Божића (можда и Лехнера, који је добио право играња пријатељских утакмица за Б. с. к.).

Код црвених појавиће се Зека, Бане, Лукић, Милошевић, Ђокић, Петровић, Стајић, Лојанчић, Марковић, Нешић.

Код црно-белих, јунак данашњице, Томашевић, „црни доктор" — Милутинац, брзи Сарић, чврсти Ранчић, духовити Павловић и сви остали заложиће се до максимума не само да се допадну својом игром него и да победе.

ТУРНИР КЛУБОВА ПРВОГ-А РАЗРЕДА

На први и други дан Божића, на игралишту с. к. „Јединства" одиграће се горњи турнир, у коме се такмиче ови клубови: Графичар, Јединство, Раднички и Слога.

Првог дана Божића у 1 час по подне Графичар — Јединство а после њих игра други пар у 2 часа, Раднички — Слога. Другог дана побеђени играју предигру а главну утакмицу победници. Победник овог турнира добија лопту, коју поклања г. Велимир Чохаџић. Судије на овом турниру су Лалић, Логар и В. Вељковић.

Повратак наше репрезентације

Вратише се победници
и донеше престоници
дуго чекан
Куп.

Да Бугари нису били
брзе Грке победили
донели би —
ћуп.

МАРКО

Изгледи за смучање за време божићних празника

Жене-скијачи на снежним теренима у Словеначкој

У току јучерашњег дана стигли су следећи извештаји о снегу:

Према телеграфским и телефонским извештајима које је примио Југословенски туринг-клуб, стање снега на смучарским теренима је следеће:

Ртањ, ж. ст. Мирово, температура —3; 8 см. старог смрзнутог снега, 2 см. новог сувог снега. **Рудник Ртањ**, температура —6; 10 см. старог смрзнутог, 2 см. новог сувог снега. **Ланац:** 15 см. старог смрзнутог, 4 см. новог, сувог снега. На целом подручју Ртња 4 јануара у 8 часова ујутро снег још пада.

Копаоник: Последња 24 часа пало је 40 см. новог снега у висинама изнад 700 метара. Према томе има довољно снега у Брусу и Тиоцама (997) а нарочито на пространим теренима око стругаре Јеличић (1554 мет.).

Према званичном саопштењу Ј. з. с. савеза од 3 јануара т. г.:

Ратече, ж. ст. 15 см. новог снега; **Тамар** 50 см. новог снега, Петељинек: 100 см. снега. Време ведро.

Према телефонском извештају заступништва Путник из Љубљане стање снега је следеће у појединим крајевима Словеначке:

Планица, 5 см. новог снега, код **Тамарја**, 30 см. новог снега (Извештај у неколико сличан са извештајем Ј. з. с. савеза).

Покљука: (према примљеним извештајима са три стране — телефоном од Путника Љубљана,даље од Ј. з. с. савеза и хотела „Илирија" на Покљуци) температура —5, 20 см. новог снега, **квалитет — свеж. Смук** добар.

Кофце температура —3, висина снега 20 см. Смук добар.

Према телефонском извештају Заступништва **Путник** у Скопљу, смучање на Шар-Планини потпуно могуће. Снег је код Туристичког дома друштва „Југ" на Шар-Планини под Александровим врхом око 50 см., даље достиже до 100 см. Квалитет снега: пршић ,сух. Смучање отежано због дубине снега.

Тара Планина: према телеграфском извештају који је примило Српско планинско друштво у Београду стање снега је следеће: 15 см. новог, смрзнутог снега. Температура —5. Облачно, изгледи одлични. Смук могућ. добар.

Према телеграму заступништва **Путник Нови Сад** на **Фрушкој Гори** је пао нов смрзнут снег висине 6 см. Температура —5.

СМУЧЕ (СКИЈЕ)
добивате најјевтиније код реномиране фирме
А. Горец, д. з. о. з. Љубљана
Тиршова цеста 1
Илустровани ценовник бесплатно!

НАМЕШТАЈ
Модерне собе и трпезарије јевтино и од доброг материјала израђене има увек на стоваришту продаја за готово и на отплату.
Милан П. Новаковић
Краља Александра број 28.

? „Felicitas" ?
29375 1—1

Прво вучење
„Другог југословенског Свипстека"
биће одржано 17 фебруара 1935 године. Цена срећке 10.— динара. Свака срећка важи за сва три вучења. Канцеларија: Београд, Краља Фердинанда бр. 2.

Репертоар Народног позоришта о божићним празницима

КОД СПОМЕНИКА

Покондирена тиква

У понедељак по подне даје се популарна комедија Стерије Поповића **Покондирена тиква** са музиком од Д. Бошњаковића, са гђом Стокић у главној улози. Цене места: од 3 до 35 динара. Почетак у 15 часова.

Морана

На први дан Божића даје се популарна домаћа опера **Морана** од Ј. Готовца. У главним улогама гђе Мезетова, Пинтеровић, Бугариновић, и г. г. Инић, Никлер, Јовановић. — Почетак у 20 часова. Цене места: од 3 до 35 динара.

Други дан:

Трубадур — гостовање гђе Вальни

У уторак се даје као дневна претстава популарна Вердијева опера **Трубадур** са гђом Вальни као гостом у улози Ацучене. У главним улогама гђе Олдекоп, Хитрина и г. г. Инић, Холодков, Цвејић, Петровић, Николић, Обрадовић. — Цене места: од 3 до 35 дин. Почетак у 15 часова.

Ожалошћена породица

У уторак увече даје се врло успела Нушићева комедија **Ожалошћена породица.** Суделују гђе Стокић, Златковић, А. Парнос, Дворниковић-Јовановић, Поповић, М. Поповић-Павловић и г. г. Раденковић, Новаковић, М. Мариновић, Величковић, Дринић, Петровић. — Цене места: од 3 до 35 динара. Почетак у 20 часова.

Трећи дан:

Зона Замфирова

У среду по подне даје се **Зона Замфирова,** популарни комад из народног живота с певањем. Суделују гђе Павловић, Луковић, Златковић, Арсеновић, Бошњаковић, Хаџић и г. г. Раденковић, Н. и В. Јовановић, Новаковић, Душановић. Цене места: 3 до 35 дин. Почетак у 15 часова.

Живот једног дана — Ендимион — Мисли

У среду увече дају се три успела балета: **Живот једног дана, Ендимион и Мисли.** Кореографија, режија и садржај за сва три балета од г. Б. Књазева, шефа балета. Суделује цео балетски ансамбл са г. Књазевим на челу. У главним улогама гђе Олењина, Васиљева и г. Жуковски. Диригент г. Милошевић. Цене места: од 5 до 45 динара. Почетак у 20 часова. Књижице купона вреде за ову претставу.

МАЛА ПОЗОРНИЦА

Први дан:

Коштана

У понедељак по подне даје се Станковићева драма **Коштана.** Суделују гђе Стајић, Поповић, Бошњаковић, Златковић, Павловић и г. г. Тодоровић, Д. Милутиновић, В. Јовановић, Антонијевић, Миловановић. — Цене места: од 3 до 20 динара. Почетак у 15 часова.

Подвала

У понедељак увече даје се успела Глишићева комедија „Подвала". Суделују гђе Стокић, Поповић, Хаџић, Текић, и г. г. Радуиковић, Антонијевић, Васић, Старчић. — Цене места од 3 до 20 динара. Почетак у 20 час

Други дан:

Пљусак

У уторак по подне даје се успела Пецијина шала **Пљусак.** Суделују гђе Стокић, Павловић, Поповић, А. Парнос и г. г. Глигоријевић, Величковић, Паунковић. — Цене места: од 3 до 20 динара.

Девојачка клетва

У уторак увече даје се комад из народног живота **Девојачка клетва** од Љубинка. Суделују гђе Павловић, Бошњаковић, Н. Парнос и г. г. В. Јовановић, Новаковић, Миловановић. — Цене места: од 3 до 20 динара. Почетак у 20 часова.

Трећи дан:

Београд некад и сад

У среду по подне даје се Нушићева весела игра **Београд некад и сад.** Суделују гђе Арсеновић, Е. Микулић, Урбанова, Ђобић, Каталинић, Н. Микулић и г. г. Новаковић, В. Јовановић, Васић, Петровић. Цене места: од 3 до 20 динара. Почетак у 15 часова

Међу вуковима

У среду увече даје се врло успели авантуристички комад **Међу вуковима.** Суделују гђе Косова, Урбанова и г. г. Раденковић, Живановић, Милошевић, М. Мариновић, Н. Јовановић. Цене места: од 3 до 20 динара. Књижице купона вреде за ову претставу. Почетак у 20 часова.

ДНЕВНА ПРЕТСТАВА РУСКЕ ДРАМСКЕ ТРУПЕ ЈУЛИЈЕ РАКИТИНЕ

На захтев публике другог дана Божића у 4 сата по подне поновиће се духовита комедија В. Катајева: **Путем цвећа,** која је на премијери доживела огроман успех. Цене снижене. Улазнице се продају на каси Коларчевог универзитета. 28962

ДАРМОЛ
ЧОКОЛАДА ЗА ОТВАРАЊЕ
делује благо и сигурно
Не шкоди!
ДАРМОЛ

ЗАБАВЕ

ЧАЈАНКА ДРУШТВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА И РАСТИЊА

Друштво за заштиту животиња и растиња приређује у суботу 12 о. м. у просторијама Руско-српског клуба (палата Академије наука, улаз из Јакшићеве ул. бр. 2, има лифт) своју интимну „чајанку" са концертним делом, и то само за своје чланове, њихове госте и пријатеље друштва. Улаз бесплатан. Моле се г. г. чланови и пријатељи друштва да овај оглас сматрају као позив за поменуту друштвену приредбу. 28976

МАТИНЕ ЈАДРАНСКЕ СТРАЖЕ

Академска секција Јадранске страже приређује на други дан Божића, 8 о. м., од 16 до 22 часа, матине у просторијама Јадранске страже на другом спрату Извозне банке. Свира популарни студентски џаз „Јастра". Улазница 10 динара. Сваке недеље редовно матине. 29024

МАТИНЕ-СОАРЕ ВЕСЛАЧКОГ КЛУБА „БЕОГРАД"

Веслачки клуб „Београд" приређује другог дана Божића, 8 о. м., и трећег дана Божића матине-соаре од 16.30 до 21.30 часа. Свира академски џаз-оркестар „Ханс". Улазнице дин. 15 и 10 (за студенте уз легитимацију) и чланове.

МАТИНЕ ШКОЛЕ ИГРАЊА У АКАДЕМИЈИ НАУКА

Нова школа играња Академија наука, мезанин, (улаз из Јакшићеве 2), матине на први и други дан Божића.

Управа

МАТИНЕ У ФРАНЦУСКОМ КЛУБУ

На други дан Божића, 8 о. м., приређује матине С. к. Обилић у сали „Француског клуба" (Ратнички дом). Свира студентски џаз „Саuо". Почетак у 16 часова. 28970

ЧЕХОСЛОВАЧКЕ БАЈКЕ ЗА ДЕЦУ.

Коло српских сестара и Јединство словенских жена даваће трећег дана Божића, 9 о. м., Чехословачке бајке — са пројекцијама за децу, у великој дворани Кола у четири часа по подне (Франкопанова 11). 31842

Предавања

ПРЕДАВАЊЕ О ХАСИДИЗМУ

У понедељак, 7 о. м., на први дан православног Божића, држаће у Јеврејској читаоници (велика сала Јеврејског дома) предавање г. др. Ниим Каталан, лекар: „о Хасидизму", верско мистички покрет источних Јевреја. Почетак у 10.30 часова пре подне. Приступ слободан.

КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Најпотребније ђачке књиге у издању књижаре **ЈЕРЕМИЈЕ Ј. ЏЕЛЕБЏИЋА,** Београд, Карађорђева 61. **Читанка за први разред** од Милоша Матовића, после буквара ђаци почетници ће најбоље савладати технику читања са овом читанком. Састављена је по најновијем наставном програму. Одобрена од Министарства просвете О. Н. Бр. 21969-33. Са много уметничких илустрација од академског сликара Драгослава Стојановића. **Цена дин. 7. Ручни рад и цртање: Прва** свеска 6 **друга 8** дин. од Петра Пушкара, **трећа и четврта** по 8 дин. од Милоша Матовића. Аутори ових новитета саставили су у разним бојама, **примере и упутства** ручног рада за моделовање разних фигура, народних шара и украса са пластелином, шибицама, крпићима, хартијом у разним бојама, цртање са бојицама итд. Све у одличној техничкој опреми и фином повезу, тако да ће ђаци **са највећим задовољством обрађивати предмете** из ручног рада и цртања. **Писмени састави од Ј. Милошевића,** професора **примери и упутства** за израду писмених задатака у **свима разредима** средњих и стручних школа. Цена дин. 10. **Питања на пријемном испиту од Б.** Нешића и М. Вељковића, **Помоћна књига** кандидатима на пријемном испиту за упис у гимназију. Цена дин. 8. Све књиге **поручите код најближег вам књижара** или код издавача **Џелебџића.** Ко пошаље новац унапред чеком бр. 54256 књиге добије о мом трошку.

15197

ЛОВАЧКИ ТРЕБНИК СА КАЛЕНДАРОМ ЗА 1935 Г. од Милана П. Васића управо је изишло из штампе. Овај изврсни и технички одлично опремљени требник, који почиње са календаром протканим многобројним лепим ловачким пословицама, обзиром на своју садржину постаје апсолутно потребан сваком нашем ловцу. Информативни део, који почиње са важним обавештењима о таксама и тарифама, затим са возним редом најважнијих пруга које долазе у обзир при лову, са изменом о тарифи при превозу паса, наставља се целим низом обавештења о организацији ловарства код нас. Списак ловачких удружења учлањених у Савез у Београду, статистика убијене дивљачи, о лову и здрављу, првој помоћи у случају несреће, о штетној и корисној дивљачи (једно велико поглавље требника са сликама трагова, доба лова, начину лова, итд.), о ловачком оружју (са много слика) и муницији, о начину пуњења патрона, о руковању оружјем (са врло лепо илустрованим упутством односно нишањења), — све то изнесено је одвећ концизно али потпуно, разумљиво али стриктно стручно. Следује затим кинолошки део са тачним описом и карактеристикама свих врста ловачких паса, као и богато илустрован приказ лова са псима на терену. Ловачка кујна са низом рецепата добро ће доћи како ловцу тако и ловчевој домаћици. Требник се завршава са поглављем о ловачком прибору и његовом смештају (такође илустровано).

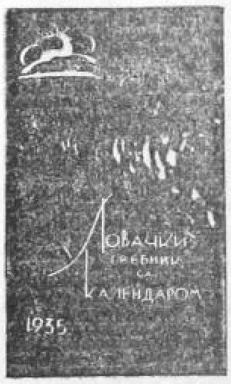

У свему, ова укусно опремљена ловачка књижица, приручна и практична, писана је од ловца, са љубављу за лов, са пажњом према ловцима којима се даје изврстан материјал искуснога ловца, сроденог са нашим приликама и теренима. 200 страница овог требника биће потребно у свако доба свакоме ловцу, и убрзо ниједан наш ловац неће поћи у лов без те књижице драгоцених упутстава. Препоручујемо зато овај „Требник" као први приручник те врсте, и поздрављамо истовремено нов и леп прилог нашој ловачкој литератури.

Требник је штампан на финој хартији у тврдом елегантном повезу и може се набавити у месном савезном Ловачком удружењу или код писца на адресу: Милан Васић, Београд, Поенкарeова 4. Цена Требнику је 15 дин.

ШТА ТРЕБА ДА ЗНА ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК О ТЕЧЕВИНИ. — Поводом измена и допуна у Закону о непосредним порезима, које су проведене 18 фебруара 1934 г., Јован М. Радуловић, порески контролор Прве пореске управе у Београду, написао је књигу: **Шта треба да зна порески обвезник о течевини.** Поред пречишћеног текста односних прописа, књига садржи: поступак за предузећа, која су обавезна да воде књиге; поступак за радње и занимања, код којих је утврђен порески минимум; могућност за снижење минималне пореске основице; плаћање течевине по утврђеним ставовима и остале дужности и права обвезника течевине. Сем тога, у књизи су наведене скале и стопе службеничког пореза са упутством за њихову примену и откупнина личног рада, што ће такође корисно послужити обвезницима течевине, који имају раднике и намештенике. Страна 192 осмине. Цена је књизи брошираној 25 ,а укориченој 35 дин. Може се добити у књижарама или код писца (чековни рачун број 56920). Од истог писца може се добити и књига: **Порез на ренте.** Издање из 1932 са изменама из 1934 г. стр. 170 веће осмине. Цена је брошираној књизи 30, а укориченој 40. Књига садржи: односне прописе **Закона и** Правилника; расписе и тумачења Министарства финансија по овоме пореском облику; решења другостепене пореске власти, којима су по жалбама пореских обвезника расправљена важнија питања у погледу пореске подложности и пореске основице — и све то са објашњењима о дужности пореских обвезника и раду пореских власти по овоме пореском облику.

КОНЦЕРТИ

КОНЦЕРТ Г-ЂЕ ИДЕ ЧЕРНЕ

Г-ђа Ида Черне-Мијовић, концертна певачица, приређује у недељу 13 фебруара, у 18 часова, у дворани Коларчеве задужбине свој први солистички концерт.

КОНЦЕРТ ГРАФИЧАРА

Савез графичких радника са својим културним групама приређује другог дана Божића, у сали Радничке коморе, концерт са игранком. Програм је врло интересантан и обилан. Цена 10 дин. по особи. Почетак у 20.30 часова.

ЗОТОВИЋЕВО БОЖИЋНО ВЕСЕЛО ВЕЧЕ

Познати глумачки дуо гђа и г. Зотовић, приређују 8 јануара (други дан Божића) у просторијама Академског клуба, палата „Луксор", интимно уметничко вече.

Приредба почиње у 20.30 часова, 8 јануара 1935 год., у Академском клубу, палата „Луксор".

Фабрика хартије Милана Вапе

СВИМА СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, СВИМА КОЈИ ПИШУ НА ЊЕНОЈ ХАРТИЈИ И СВИМА КОЈИ ЧИТАЈУ КЊИГЕ ШТАМПАНЕ НА ЊЕНОЈ ХАРТИЈИ

ЧЕСТИТА НОВУ 1935 ГОДИНУ

са девизом:

РАД ЈЕ ЖИВОТ.

Јер, живот без борбе није живот. У држави индустрији и трговини несме да буде сентименталности, већ само дисциплина и потпуна правичност. Затим, дужност, одговорност, па право. Зато **сви на рад и само рад.** Не дајмо да нас време прегази, већ ми време газимо.

Тешко ономе ко у животу није осетио благодети рада, тај не зна шта је живот.

Зато у 1935 години напрегнимо све наше снаге и патриотским замахом приступимо раду и створимо могућност свакоме да може да ради и да живи.

На Нову Годину
1935

МИЛАН ВАПА

Пјер Фронде

Изабелине заблуде

1 Изабела је дрхтала тако јако да је то било приметно. Изгледало је да је била избезумљена од страха. Није да се она бојала да ће се према њој насилно понашати. Али један пријатељ посматрао је. Да су је малочас, кад је прешла смрзнути парк, зграбили и везали за једно дрво, она свакако не би тако дрхтала као у овој тамној и свечаној соби где је владала пријатна топлина. У камину је буктала ватра. У другим временима можда би Изабелу бацили у ватру, јер, као што је познато, ватра оплемењује...

Г. де Валампр испитивао је грешницу. Он је мање личио на једног инквизитора или на фанатика, а више на лукавог трговца.

Г. де Валампр био је сувоњав, висок и прав као стуб, иако му је био 53 године. Он је поседовао велике комплексе земље и шума. С времена на време виђао се у Паризу, али увек усамљен, па се затим враћао у свој замак, где је сањарио не говорећи ни речи. Они који су радили под његовом влашћу гледали су у њему правог шефа. То је била једна изгубљена снага. Поред њега његова жена је личила на мртву природу. Њен какарктер је био потпуно безбојан, и она је увек улевала велико поштовање. Без темперамента, она је дубоко мрзела све што се односи на пол. Кад јој се њен муж приближавао (то је било у врло ретким приликама), он се ограничавао на оно што је било стриктно допуштено. Он није ни тражио нешто више. Међутим, графица је била лепо саграђена и Валампр је знао то да цени. У тим приликама она је обично попуштала уздишући. У свом интимном животу она је имала обичај да се поверава свештенику, који је обично говорио:

— То је, госпођо, брачна дужност.

Он је чак додао да црква допушта извесне љубазности само ако је томе циљ рађање деце у браку.

Он ју је такође опоменуо да њена нељубазност може да наведе графа да изврши прељубу. Они су имали једног сина, Хораса, који је био савршене лепоте, и који, изгледа, био је нарочито страстан. Кад је био изван породичног дома он се понашао веома смело. За време лета имао је неколико љубавних авантура у Сер Сервану. Међутим, кад се вратио кући, под стегом родитељске дисциплине он је опет постао покоран као гимназијалац.

ГЛАВА II

Изабелу је више мучило то што јој је младић окренуо леђа него дивљи поглед старог Валампра. Зашто нису они заједно извршили грех? Њихова миловања, пољупци и уздисаји били су фатални. Од априла месеца, није прошла ни једна недеља да се нису састали. Они су, чак, нашли начина (то је било у септембру), беспримерним лукавством, да проведу заједно пет дана у Џерсеју. Били су срећни и слободни. Тамо, на том острву, Хорас је једне вечери завео једну девицу...

Госпођица Рошбар (тако се звала заведена девица) знала би шта би на његовом месту рекла и шта би урадила! Њихови тирани би устукнули пред страшћу њихове љубави. Али, заводник је ћутао! Можда је плакао у себи? Личио је на осуђеника. Изабела је због тога још више дрхтала. Она му је у својој доброти опростила што је био кукавица пред оцем који је био строг и мајком која је ћутала, увређена у свом моралу.

Изабела је први пут у свом животу видела снагу предрасуда. Како је Хорас, који је јуче био тако нежан, могао наједаред и у тој мери бити без речи и осећања? Изнад камина био је окачен портрет једног од његових предака, који је фрапантно личио на њега. То је такође био леп човек, са скоро женским цртама. Изгледало је да је посматрао Изабелу са увредљивим осмехом, и као да јој је говорио:

— Шта треба да значи овај разговор? Ова мала је посрнула? Па шта је с тим! Колико сам ја девица упропастио! Треба их венчати са ковачима!

Хорас је није бранио.

Кад је ушла у собу он се окренуо и није смео више да баци поглед на њу. Тајац је био мучан. Најзад се Валампр решио да говори. Наредио јој да седне, истим тоном као што би наредио своме слузи да донесе чашу воде.

Изабела је и даље стајала непомично. Помишљала је да би био знак непажње када би села у фотељу која је била крај ње. Она није смела да учини ниједан гест, у жељи да не дирне свирепо срце оних људи од којих је цео њен живот зависио. Она је ипак бацила један поглед пун преклињања на свога љубавника, који се најзад окренуо. Женска драж учинила је своје дејство. Хорас се осмехнуо на Изабелу и покушао да је охрабри како је знао.

— Седи, за име Бога, седи!

Када је г. де Валампр приметио да је његов син ословљава са „ти" почео је гристи усне од беса. Изгледало је као да су његова уста нестала. Његови бркови и брада чинили су троугао под кукастим носом. Његове су очи давале заповест коју је грофица погодила: „Ходи, дете моје", рекла је она своме сину.

Она га је одвела не учинивши ниједан покрет лицем. Прошли су крај Изабеле. Она је осетила његов поглед, који није био ни злобан ни строг, већ неразуман и нечовечан. Грешница је осетила жељу да побегне. Али наједаред јој је нешто позлило. Намештај је почео да се окреће око ње. Уплашила се и викнула: „Хорас!"

— Понашајте се пристојно, молим вас, добацио јој г. Валампр показавши јој прстом на столицу на којој је она пала.

Она је полако дошла к себи. Изгледала је као да умире. Де Валампр се, међутим, шетао око ње брзим корацима, и тај призор није га ни најмање дирнуо. Почео је своју придику, трудећи се да задржи тон учтивости.

— Госпођице, нећу вам давати лекције из морала. Ваш морал је овога времена, а мој би био сувишан!...

Зауставио се као да је био задовољан са самим собом. „Стварно, то није рђаво", мислио је он у себи, па затим прешао на ствар.

— Како ми вели мој син, ви већ три месеца носите једног малог Валампра у себи.

Мало је требало па да плане, али се ипак уздржала. То је био поштен човек, али човек који је пао у јарост. И пре свега врло забринут....

Шта треба да уради један поштен човек који је једну девицу учинио мајком? Али, да ли је била Изабела невина?

Хорас је врло добро знао да јесте, и он је подвукао своју дужност. Грофица, која је присуствовала, слегнула је раменима и отишла, оставивши људе да говоре о својим свињаријама...

Ствар је била заиста озбиљна, и Валампр је то врло добро разумео [illegible] Изабелу. Увидео је да је она била само једно дете, жртва једног другог детета, и да ће ускоро доћи и треће дете.

Пошто је повукао један дим из луле, он је продужио:

— Зар никад нисте имали никога?

Изабела није ништа одговорила, али њен поглед је говорио праву истину, коју никакве речи не би могле да изразе.

— Претпостављам да је тако! — рекао је г. де Валампр. Тиме је ваш грех тежи.

Гђа Рошбар и даље је ћутала. Инстинктивно сматрала је да би било [illegible] да баци кривицу на Хораса. Старац је то разумео:

— Мој ће син такође бити кажњен, али не како ви желите!

Малго је требало па да дода, да буде кажњен тиме што ће се оженити с вама". Али, увидевши да би то било непристојно, није смео да изрази своју мисао. Он је чак, на своје изненађење, почео да осећа извесно сажаљење према овој несрећници.

Породица Рошбар је била позната као честита. Они су дошли из Франш-Контеа, где је њихова јединица ћерка и рођена. Затим су се настанили у Валансу; тамо су држали неку врсту базара. После смрти родитеља Изабела је радила у једној трикотажи и живела у пансиону гђе Бисуаје. Нормално, Изабела би се једног дана удала за неког сељачког трговчића, или би умрла као девојка, јер она није имала мираза.

Старац је беснео при помисли: „Шта је тражио један виконт под овом сукњим?" За такву врсту гимнастике постоје специјалисти у граду...

Међутим, г. де Валампр желео је, у колико је било могуће, да држи целу ствар у тајности и није желео да се послужи недозвољеним средствима. Јер то је био пре свега човек од реда. Грофица, међутим, у својој узбуђености била је већ спремна да се повери опату. Овај би јој одговорио, у својој простодушности: „Вино је наточено — треба га и попити".

У околини налазио се један ветеринар који је био тако рећи под платом породице Валамбр, која је поседовала велики број крава и трккачких коња. Граф је имао једну луксузну шталу; чак је успео да добије прву награду на коњским тркама у [illegible]. Ветеринарева жена била је некада бабица... Граф је био помишљао на побачај али поред опасности од смрти постојала је могућност уцењивања... И, најзад, то није дозвољено... Уствари нико у замку није помишљао да се насилним путем ослободи терета.

У свом признању Хорас је рекао своме оцу, који га је обасипао питањима, ово:

— Ви ћете пожалити што сте ме натерали да говорим. Ја сам могао да учиним оно што је учинио један мој пријатељ који је оставио своју пријатељицу — кројачицу његове мајке — да изврши побачај.

Он је подвукао реч „оставио", чиме је требао да каже на један лицемеран начин да би иницијатива за то дошла од саме Изабеле. Међутим, Он је само лагао. Она је била далеко од помисли на такав један чин на који она никад не би пристала. И њему самом била је та идеја одвратна. У ствари, Хорас је хтео да наведе г. де Валамбра на мисао о венчању које је њему годило. Овај брак би га, поред тога, ослободио Леонтине де Поалионо, са којом је његов отац мислио да га ожени. Али, његов отац, једним оштрим погледом, поставио га је на своје место. Затим је узвикнуо:

— Без сумње да је твој пријатељ био син неког слободног зидара! Од оних људи човек може све да очекује!...

(Наставиће се)

РАДИО

НЕДЕЉА, 6 ЈАНУАРА

Београд. 9.30 Час гимнастике. 10 Пренос службе из католичке цркве. 11.30 Земљорадничко задругарство околине Ниша (предавање г. Војислава В. Стојановића). 12 Концерт Радио-оркестра. 13.40 Новинарски извештаји. 15 Бол народа (предавање гђе Смиље Грбић). Александар Први поборник соколске мисли (предавање г. А. Очеаушека). 15.15 Концерт хора „Станковић" (диригент г. Емил Хајек). 16.30 Божићна беседа г. Ђорђа Парабућког, свештеника и народног посланика. 17 Пренос свечаног бденија из Саборне цркве (служи Њ. Св. Патријарх Варнава; пева руски хор г. Маслова). 19.15 Две божићне песме (плоче). 19.30 Национални час: Први број Гајевих „Новина хрватских" (предавање г. Милана Марјановића — пренос из Загреба). 20 „Вертеп" (изводе ученици основне школе). 20.30 Бадње вече (козерија проф. г. Мила Павловића). 21 Концерт хора Првог београдског певачког друштва. 22 Новинарски извештаји. Спортске вести.

ПОНЕДЕЉАК, 7 ЈАНУАРА

Београд. 9.30 Пренос службе из Саборне цркве. 11.20 Шарени програм (плоче). 12 Концерт Радио-оркестра. 13.15 Народне песме пева г. Драги Петровић, члан Опере. 13.40 Новинарски извештаји. 16 Концерт дувачког оркестра Краљеве гарде (диригент г. Д. Покорни). 18.35 Народне песме, пева гђа Надежда Стајић Стојановић, чланица Опере. 19.30 Национални час: Православни божићни обичаји и песме код нас. 20 Пренос из Београдског позоришта: „Зулумћар", опера од П. Крстића. 22 Новинарски извештаји.

УТОРАК, 8 ЈАНУАРА

Београд. 11 Концерт Радио-оркестра. 11.50 Владета Поповић, пева народне песме (плоче). 12 Народна свирка тамбурашког оркестра. 13.40 Новинарски извештаји. 16 Војислав Илић Млађи: Хумор, сатира и епиграм. 16.30 Концерт хора цркве св. Марка (диригент г. В. Шчербаков). 18.30 Народне песме са пратњом клавира у обради Влад. Ђорђевића (пева г. В. Илић). 19 Маршеви (плоче). 19.30 Национални час: Краљ Југословен (предавање г. др. Виктора Новака, професора Универзитета). 20 Пренос из Београдског народног позоришта: „Девојачка клетва". 22 Новинарски извештаји. Шарени програм са плоча или Пренос из Берлина: Београдски европски концерт од 5 Јануара са плоче.

СРЕДА, 9 ЈАНУАРА

Београд. 9.15 Пренос службе Божје и свечаног благодарења из Саборне цркве (служи Њ. Св. Патријарх Варнава; пева хор Првог београдског певачког друштва). 11.40 Плоче. 12 Југословенски концерт (Радио-оркестар). 13.15 Народне песме пева г. Станоје Јанковић, члан Опере. 13.40 Новинарски извештаји. 16 Наши истакнути писци о женама (предавање за жене гђе проф. П. Лебл-Албала). 16.20 Маршеви (плоче). 16.30 Народна свирка тамбурашког оркестра А. Араницког. 19.30 Национални час: Прва претстава Гундулићеве „Дубравке" у Загребу (предавање г. М. Беговића, књижевника — пренос из Загреба). 20 Народне песме (певају гђа Љ. Миливојевић и г. Милан Тимотић). 21 Пренос из Варшаве: Шопенова дела, изводи Хенри Стомика. 21.30 Врисак из публике, козерија проф. г. М. Милошевића. 22 Новинарски извештаји. Пренос певања г. Е. Љубића из ресторана „Касине". 23 Шарени програм (плоче).

Више светла за мање пара

До 20%

Уштедићете

на осветљењу с новим TUNGSRAM D сијалицама, у којима је влакно двапут спирализирано. Нова ознака у декалуменима показује већ унапред да сијалица даје више светла, а троши мање струје.

СИЈАЛИЦЕ

TUNGSRAM D

двапут спирализирано влакно, декалуменима

ЕДГАР ВОЛЕС

ЏОКЕР

43 Харлов је одговорио као у шали:

— За вас није да се мешате у разговоре о убиствима, гђо Едвинс. Ви имате јаку наклоност према драматичним стварима, а то ће вас и упропастити.

При томе је енергично показао на врата. Неколико тренутака је изгледало као да се она неће повиновати наређењу, али се потом ипак окренула и отишла.

— Сад, г. Карлтоне, рекао је потом Харлов, молим вас да мирно разговарамо заједно. Шта желите да нађете у овој кући? Свакако да то мора бити нешто врло важно.

— Свакако, поновио је Џим веома озбиљно. Харлове, ја ћу играти отвореним картама са вама и рећи ћу вам шта желим да нађем. Пре свега, а то је и најважније, желим да нађем гцу Рајверс, која је синоћ рано дошла овде са једним писмом од свога шефа. Отада је нико више није видео.

Харлов се сад више није осмехивао.

— Заиста? рекао је сасвим озбиљно. Нико је више није видео? Ви дакле хоћете да кажете?...

— Један тренутак! Још нисам готов. Примећено је да је један ауто кренуо од Еленбуријеве канцеларије у улици Теобалд око пола шест часова. Гца Рајверс се налазила у том аутомобилу. Где је она сада?

Харлов га је оштро погледао.

— Нећу да кажем да то не знам, одговорио је. Увек је глупо лагати без потребе.

Отворио је фиоку свога писаћег стола и извадио из ње један свежањ кључева који је спустио на сто.

— Можете да прегледате сва одељења у овој кући, рекао је. Онда ћете ми рећи да ли сте исто толико паметни колико ја.

У библиотеци се нису дуго задржавали. Џим је одмах пошао са Елком уз степенице. Тако су дошли на последњи спрат. Харлов је ту већ чекао пред вратима малог лифта.

— Ово су овде врата домаћице моје куће, рекао је показавши на врата према лифту. То су она која сте ви пре неколико часова затворили.

— А ова овде?

Харлов је притиснуо на браву и широм отворио та врата. Соба је била у истом стању у коме ју је он оставио. Очевидно нико није у њој становао.

— Почећемо са крова, рекао је Џим.

Пошао је при томе уз мале степенице и отворио врата па је изишао на раван кров. Имао је јаку џепну електричну лампу при себи, али ни овде није ништа пронашао. Обишао је кров дуж целе ограде и вратио се Харлову који је чекао код врата.

— Јесте ли пронашли неке тајне степенице? питао га је Харлов сасвим наивним тоном. Можда сте замишљали да ћете пронаћи нешто слично; притиснете на једно дугме, одмах се отворе једна неприметна врата и затим се низ неке уске степенице спустите у једно тајно одељење.

Џим није одговорио на ту ироничну примедбу него је пошао низ степенице. Претресао је све собе једну за другом, али нигде није нашао ни на какав траг ни гце Рајверс ни човека са брадом. Најзад су дошли у приземље.

— Има ли каквих подрума у овој кући питао је. Хтео бих да их прегледам.

Харлов је отворио једна мала врата у холу; потом су пошли једним уским ходником на крају којег се налазила кухиња и соба за млађе. Прошавши испод једног свода, ушли су у сутерен у коме су се налазила три подрума, од којих један за вино.

Овај сутерен мора да је много већи, рекао је Џим пошто су све обишли.

— Нема ниједног другог подрума, одговорио је Харлов уздахнувши. Ви сте јако неповерљиви, драги господине. Хоћете ли да видите и гаражу?

— Свакако, одговорио је Џим пошавши за њим кроз хол.

Џим је врло добро видео да Харлов намерава да с њим тера шалу, али се није дао извести из такта.

— Харлове, рекао је. Где се налази гца Рајверс. Ви рекосте да знате где је она.

Харлов га је погледао са чуђењем, потом је рекао:

— Ако пристанете на једну малу вожњу са мном, уверавам вас да после тога не бисте ни најмање били у недоумици у том погледу.

Стајали су један према другом гледајући се у очи. Харлов је био у пуној светлости која је долазила из гараже.

— Ја имам боље карте у рукама него ви. Ваш блеф ме нимало не узнемирава, рекао је најзад Џим.

Харлов се само слабо осмехнуо.

— Многи су то исто веровали пре вас, рекао је, па ипак ја и данас имам карте какве они нису ни замишљали; Шта је међутим било с њима?

Већ су били стигли у гаражу. Харлов је отворио врата једног аутомобила. Џим се неколико тренутака устезао, затим је ушао. Елк је сео поред њега. Харлов је затворио врата.

— Ја имам веома високо мишљење о полицији, рекао је, али сад ми је јасно да ете се кроз неколико тренутака доста непријатно осећати. Извините, то је Харловљева последња шала.

Пошао је предњим вратима аутомобила као да је хтео да седне на шоферско место, али је потом скренуо устрану, скочио до зида и окренуо један електрични прекидач. У истом тренутку гаража је била у потпуном мраку.

Џим је осетио шта он мисли да учини и хтео је да отвори врата да би искочио из аутомобила, али то није било могуће. Покушао је такође да спусти прозор, али ни у томе није успео. У томе се чуло да је почела да ради нека машина и ауто је полако почео да се спушта кроз под у дубину. Спуштао се све дубље и дубље док најзад није застао на једној платформи.

Џим је најзад био успео да отвори прозор на аутомобилу. Прво је пустио светлост аутомобилских рефлектора тако да су могли видети где се налазе, потом су и он и Елк искочили. У малом одељењу налазила су се још два аутомобила. Један од њих је одмах привукао Џимову пажњу јер је на њему било још свежег блата. Очевидно су се налазили у једној подземној гаражи иако Џим никад није био чуо да се нешто слично налази у некој приватној кући. Погледао је Елка.

— Очевидно вам изгледа да је ова цела ствар веома глупа, рекао је.

— Ништа ми не изгледа глупо, одговорио је Елк, али, наравно, нисам знао да је крај тако близу.

— Какав крај?

— Ни ваш ни мој, одговорио је Елк, али Харловљев. Са њим је свршено. Иначе шта би требало да значе оне речи: моја претпоследња шала!

(Наставиће се)

БЕЛЕШКЕ

КАШАЉ, НАЗЕБ, ПРОМУКЛОСТ, плућне болести успешно лечи Сирофен. Добија се у апотекама. 15116

ТРОМЕСЕЧНИ КУРС париског кројења, шивења и пробе Београдског женског друштва почиње 15 о. м. од 3—5 часова. По свршеном курсу бесплатна вежба у атељеу. Упис само после подне. Бранкова 17-I, „Тромесечни курс кројења" (Занатска школа). 25550

ЗАСТАВЕ СОКОЛСКЕ, ЧЕТНИЧКЕ, певачких, стрељачких дружина радим, Марковић (Рига Фере 5). 28988

БОЈА ЗА КОСУ „ПЕРЗИЈАН" у свима нијансама. Апотека Трајковић, Београд, до Позоришта. 15117

КЛУБ ИНТЕЛЕКТУАЛАЦА отвара сезону играња у својим удобним просторијама Академије наука. Уторником, четвртком, суботом и недељом матине. Улаз из пасажа (лево). Управа 31523

ШТА ВЕЛИ ЦИЦЕРО О МЛАДОСТИ, СТАРОСТИ И СМРТИ. Већ пре 2084 године рекао је неумрли мудрац Цицеро у свом одличном делу о старости, да је најбоља смрт она, која уз неослабљену душевну снагу и уз здрава осећања сама природа раствара оно дело, које је она и створила. Уједно вели, да се од младости морамо припремити да презиремо смрт. Чудно сећање усред божићних радости, али баш те радости потсећају на потребу, да се човек оспособи на успешну борбу против свега што би га могло спречавати да одржи душевну снагу и здрава осећања, па да избегне неприродним разарачима живота, то јест: болестима. Свако је у положају да чува бар оне органе, од чијег правилног рада највише зависи здравље, наиме органе варења: желудац, црева, јетра, бубреге, слезину итд. Треба само с времена на време темељито прочистити тело, да се ослободи од наталожених и шкодљивих твари и отрова, и да се осигура правилна циркулација крви, без које нема живота. Даданас је то један од најлакших задатака, пошто располажемо одличним природним сретствима као што је на пример и популарни Планинка-чај Баховец, који се производи из брижно изабраног лековитог биља високих планина. Не само болесни, него и многи здрави људи у културним круговима пију сваке године бар кроз 6 недеља дневно пре спавања тај Планинка-чај Баховец, да предусретну прерано овапнење жила и друге тегобе, које настају услед поремећеног рада органа за варење. — Мудре речи Цицера дакле управо упућују на то, да чувањем здравља и уклањањем сметња одржимо душевну снагу и здрава осећања кроз цео живот.

За Божић

због незапамћеног успеха продужује прву руску џаз оперету са невиђеним хумором

ПАСТИР КОСТЈА

— ПАСТУХ НА АБРАУ —

Сензација која већ 12 дана изазива експлозију смеха у стално препуној дворани одушевљених гледалаца.

У главној улози одличан уметник

Леонид Утјесов

и његов оригинални џаз оркестар

Додатак ФАКС НОВОСТИ и ПРОКЛЕТА БУКА

Највећи тонбиоскоп у Југославији

Коларац

ТЕЛЕФОН 20-708

Почетак: 3, 5, 7, 9.30

I и II дан Божића матине

Цене: 10, 15, за децу 5

У 3 сата сва места 10 дин.

?! Wax Museum ?!

Следећи програм опет велика премијера из живота са Наполеоновог двора

Царичине љубичице

(Violettes imperiales)

Главну улогу игра и пева популарну песму „Виолетеру" чувена

Ракел Мелер

Додатак нова Сили симфонија у боји »Пингвини«

Ускоро грандиозан реви последње моде

Евино оружје

Шлагер са 200 полуголих манекена

У припреми велика руска премијера

Господа Головлеви

Продукција: Сојуз кино

КАСИНА

приказује за Божић премијеру Метро Голдвин тонфилма урнебесног смеха:

Синови пустиње

Стан Лаурел
Оливер Харди
Чарли Чез

Уз то премијера шала у 2 чина — пародија на „Тарцана":

ЧАРЛИ КАО ТАРЦАН

и Нови Парамунт журнал

На Бадњи дан и првог и другог дана Божића ***МАТИНЕ*** у 10.30 h.

Почетак 3; 5, 7; 9.30

За матине и претставе у 3 сата снижене цене

КОЛОСЕУМ

приказује од првог дана Божића па на даље ПРЕМИЈЕРУ великог Фокс тонфилма са дивном музиком и песмама, као и колосално напетом радњом:

ДОНСКИ КОЗАК

Дон Хозе Мохика

Мона Марис, Розита Морено и нови изванредни певач **Тито Корал.** Нови Фокс журнал и Весели Додо. Почетак: 3, 5, 7, 9.30

Првог и другог дана Божића ***Матине*** у 10.30 ч.

За матине и претставе у 3 сата снижене цене.

Следећи програм *нова колорисана* **МИКИ И СИЛИ** чудо ревија

Снижење цена - „КОРЗО"

Од 1 јануара биоскоп **„КОРЗО"** — на жељу посетиоца биоскопа и услед данашњих економских прилика редуцирао је цене, тако да већ имате за

7.- динара **ФОТЕЉУ** НА БАЛКОНУ

у отменом и елегантном биоскопу а гледате само одабране филмове као данас

„ДЕВОЈЧЕ ИЗ БЕЧА"

Магда Шнајдер,

„ЈУБИЛЕУМ" и **„ПЕСМА ЦИГАНИНА"**

Секе Сакал

БРИГИТА ХЕЛМ

Од другог дана Божића:

највећа сензација ове сезоне

Парада смеха

Тео Линген • *Секе Сакал*

● **Шарло Шаплин** ●

Биоскоп „КОРЗО" Телефон 30-718

Биоскоп

НОВАКОВИЋ

Теразије - Телефон 20-236

Одличан божићни програм

УРАНИЈА приказује за Божић премијеру најлепшег и најраскошнијег филма овогодишње немачке продукције

ЉУБАВИ ЈЕ КРАЈ (So endete eine Liebe)

Главне улоге играју: незаборавна Полди из филма „Маскарада" **ПАУЛА ВЕСЕЛИ И ВИЛИ ФОРСТ**

За време Божића пружиће Вам овај филм најпријатнију разоноду.

Осим тога: **НАЈНОВИЈИ ПАРАМУНТ ЖУРНАЛ**

Распоред претстава: у недељу (Бадњи дан) у 10.30 ***(матине),*** 3, 5 и 7

Први и други дан Божића у 10.30 ***(матине),*** 3, 5, 7, 9.30

УЛАЗНИЦЕ СЕ ПРОДАЈУ ЗА СВА ТРИ ДАНА БОЖИЋА ВЕЋ У НЕДЕЉУ 6 О. М.

У припреми: омиљена **АНИ ОНДРА** у најновијем филму **ПОЉАЧКА КРВ**

„БАЛКАН"

Сензационални БОЖИЋНИ ПРОГРАМ

1) Најбољи роман са „Дивљег Запада" популарног писца ЗАНЕ ГРЕЈА

„ГЛАС КРВИ"

Судбина дечака, кога су **Индијанци** одвукли и одгојили као свога. Крвави двобој две завађене породице. Сјајне и напете слике са „Дивљег запада" у двострукој улози

ЖОРЖ О'БРИЈЕН ЧАРЛИ ЧАПЛИН

2) **„Клуб голих људи"** 3) **Факсов журнал**

АВАЛА

Још само данас

Гита Алпар и Густав Фрелих

У СЛАТКОЈ ОПЕРЕТИ

КАД СРЦЕ ПРОГОВОРИ

Додатак СИЛИ СИМФОНИЈА (у боји) и ФАКС НОВОСТИ

Приказује 7, 8 и 9 ов. м.

чувену ЛЕХАРОВУ ОПЕРЕТУ

БИО ЈЕ ЈЕДНОМ ВАЛЦЕР

Филм хумора, раскоши, песама и игара.
У главној улози најомиљенија глумица до данас **Марта Егерт**

У осталим улогама:

Ролф фон Гот, Ернест Веребеш, Паул Хербигер, Лици Нацлер

Додатак: ***СИЛИ СИМФОНИЈА*** (у боји) и ***ФАКС НОВОСТИ***

У недељу (Бадњи дан), првог и другог дана Божића МАТИНЕ у 10.30 часова.

У 3 сата као и за матине сва места по 5.— динара

6, 7, 8 и 9 ов. м. у 9.30 час. пре подне

Специјална велика дечја престава

ПРЕМИЈЕРА

Ивица и Марица

Учествују виле, вештице, вилењаци, жапци и др. Главне улоге играју деца.

Додатак: СИЛИ СИМФОНИЈА (у боји)

За одрасле и децу сва места по 5 дин.

Време

ПРОДУКТИ

G H H

СУ ПРВОКЛАСНЕ НЕМАЧКЕ ИЗРАЂЕВИНЕ СВЕТСКОГ ГЛАСА

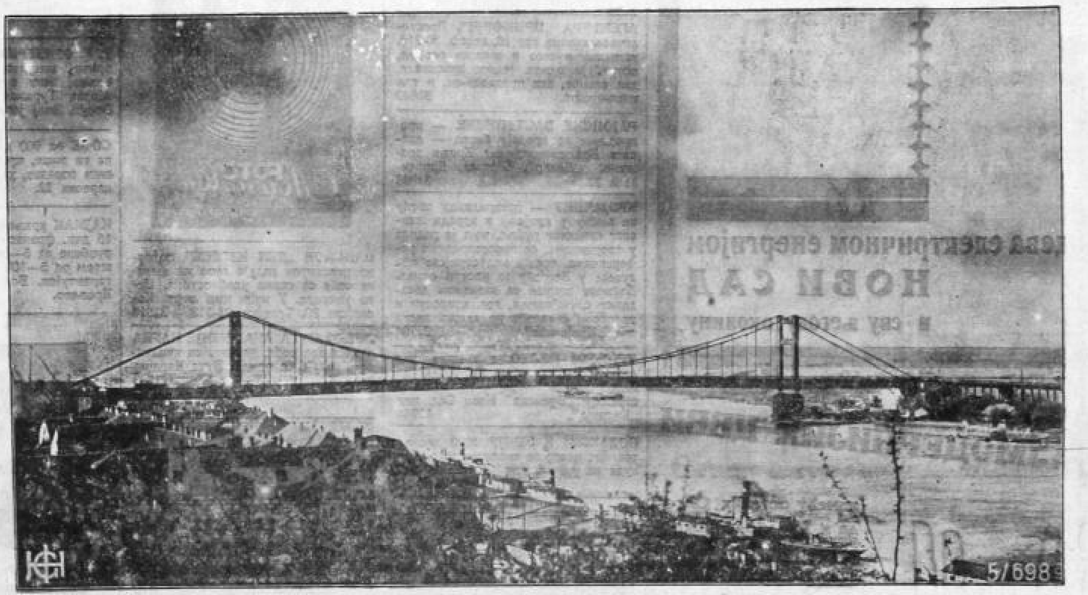

Мост „Краља Александра I“

мостови - гвоздене конструкције на води - изградња високих грађевинских челичних конструкција - изградња и конструкције за топионичку индустрију - изградња сваковрсних индустријских постројења потпуно готових за погон - грубе пруге за металургијску индустрију - цистерне, танкови и котлови - парне турбине и турбо-машине - колбенкомпресори - скретнице и укрснице за пруге свију димензија - речни бродови - специјалне конструкције моторних шлепова - теретне лађе и пинише - челична ужета и каблови свих врста - железнички материјал - постројења за аеродроме - хангари за авионе и цепелине и т. д.

G H H

GUTEHOFFNUNGSHUTTE OBERHAUSEN-RHEINLAND
DEUTSCHLAND

Новосадска електрична централа

снабдева електричном енергијом
НОВИ САД
и сву његову околину

---

7 КРУГОВА 6 НАЈМОДЕРНИЈИХ ЦЕВИ

између осталих Октода и Дуодиода, алфабетска осветљена скала станица ненадмашив селективитет и верна репродукција за

Дин. 4.350.-

или капару од Дин. 370.- и 12 отплата од по Дин. 370.-

Овлашћени трговци у Београду:
Елвогас, Краља Петра ул. 57
Американ Радио, Ломина 63
Радиотон, Кнег. Љубице 5

Идеалан радио за приватан стан јер има веома пријатан тон.

ФРИДРИХ Л. РОЗЕНФЕЛД, Београд. Топличин Венац 7. Тел. 29-330 Телегр.: Триотрон, Београд

РОДИТЕЉИ!

Детету које полази у школу ако је слабуњаво дајте да узима дневно у јутро и на вечер по 1 малу кашику укусног **„Енергина"** за јачање крви, живаца и апетита. Деца, која редовито узимају **„Енергин"** доброг су апетита и отпорна према свим оболењима. **„Енергин"** за јачање крви, живаца и апетита дајте девојчици између 10 и 17 година ако је слабуњава. То је прелазно доба код девојака, када свака девојка мора да јача. **„Енергин"** дајте сваком члану који нема апетита. **„Енергин"** дајте сваком члану обитељи који је малокрван.

„ЕНЕРГИН" добива се у апотекама у боцама од пола литра, 1 боца дин. 35.—.

Рег. С. Бр. 19174/33

ТРАЖИТЕ
ПОЛУКАМЕНИ УГАЉ
управе Рудокопа Буковац Власт. Сретеновића, Бранкова **бр. 10. Тел 26145.** Продаја директно од Рудокопа цене ниске за готово. За парна и етажна грејања, Шпорете и фуруне. 1-1 28974

Seefeld Тирол,
1200 метара
Прекрасан зимски боравак.
Werthers Grand Hotel Post.
Прва кућа у месту. Пансион од 10 шилинга даље. Сав комфор, проспекти. 15176, 3-8

УПУСТВО ЗА ЛЕЧЕЊЕ КИСЕЛИХ,
мутних, слузавих, горких и свих болесних вина, такође и ракија као и ценовник за све хемикалије добићете у
Апотеци Гуслар
БЕОГРАД, Зелени Венац 14
28988

НА ПРОДАЈУ аутомобил марке **Линколн**, прешао 20.000 км. потпуно очуван, продаје се уз врло повољну цену ради одласка у иностранство. Кола се могу видети преко целог дана у гаражи „Велауто", Зорина 90, тел. 22-030. 31515

Ценовник малих огласа

ПОНУДА И ТРАЖЊА СЛУЖБЕ И НАСТАВА до 15 речи дин. 10 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — МУЗИЧКЕ КАПЕЛЕ 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — СТАНОВИ И ЛОКАЛИ 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — КУПОВИНА И ПРОДАЈА И РУБРИКА РАЗНО 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 14, свака даља реч дин. 1. (За сваки оглас плаћа се посебно 2 динара државна такса).

Сви се огласи штампају у целокупном издању

Мали огласи

Понуде и тражња службе

МЛАДА ИНТЕЛИГЕНТНА лепа распуштеница тражи место касирице-продавачице у већој радњи. „Време" Нови Сад, „Распуштеница". 15187

ПУТНИКА уведеног са високом провизијом тражи за ширење увеличаних слика и слика на порцелану „Империал", Сомбор. 31797

АГЕНТУРА „ПРИМОРЈЕ", Престолонаследников трг 16, телеф. 30-216, намешта мушко и женско особље, потребује одмах једног инкасанта, два касира, два продавца-це, и три плац-агента. 31840

РАЈОНСКЕ ЗАСТУПНИКЕ — препродавце за продају биста — плакета Блаженопочившег Краља тражимо, „Декор", Београд, Дринчићева 32. 31838

КРОЈАЧИЦУ — предрадницу потпуно вешту у кројењу и изради женског свиленог рубља, која је радила у творницама, са првоизредним референцама, тражи индустријско предузеће у Загребу за наступ одмах. Писмене понуде са назнаком досадањег службовања, год. старости и преписом сведоџба на админ. листа под „Кројачица". 31798

ТРАЖИМ МЕСТО инкасанта или слично, са кауцијом од 10.000 до 20.000 динара. Понуде на администрацију „Времена" Нови Сад, под „Кауција". 15244

ПОЛАЖЕМ КАУЦИЈУ 1000 динара тражим место за спољни посао. Понуде на админ. под „Поверљив". 31837

Настава

ЈЕДАН, ДВА или више разреда гимназије положићете учећи код своје куће по нашем дописном методу „Самоук". **Строги интернат, приватна и дописна школа „Гимназиум"**, Београд — Лазаревићева 7 (до хотела Ексцелзиора). — Телефони: 28-935, 29-057 (професор Бајић). 14379

ШКОЛА „СЛАВИЈА", Његошева 59. Спрема ученике. Интернат. Успех осигуран. 31509

Музичке капеле

ТАМБУРАШИЦУ — којег било инструмента ноталистицу — слухом, које певају предност, и једну певачицу потребујем. Зарада добра. Хитне понуде са условима капелнику, хотел „Југославија", Призрен. 31784

ПОТРЕБУЈЕМ за одмах бољу дамен капелу, пола путног трошка и остало снашам. Хотел „Авала", Србобран. 31783

„ГРАНД ХОТЕЛ" у Смедереву тражи само првокласну музику или првокласну руску балалајку за одмах. Понуде преко телефона бр. 15 — Смедерево. 15208

ХАРМОНИКАША који добро свира и пева тражимо. Увјети фикс по способности. „Јадранска Вила", Загреб, Петрињска 52. 31785

БРАЋА АМЗИЋИ, Лозница, потребују 2 лепе младе певачице које певају севдалинке и шлагере са добром гардеробом за одмах. Споразум телефонски. 31790

ХОТЕЛ „БЕОГРАД", Вршац, потребује за одмах дамен капелу, по могућности да је женска примашица. За услове писмено или телефонски. 31795

ТРЕБАМ ЗА ОДМАХ две или три певачице. Услови: стан, храна, пола путног трошка и фикс споразумно. Коста Табанац, „Савски мост" — Сремска Митровица. 31794

ТРЕБАМ ОДМАХ добру севдалиску певачицу, уз 10—15 дин. фикс. Капелник Милан Гољевачки, хотел „Национал", Приштина. 31793

Станови

ПРЕКО ПУТА Саборне цркве издаје се стан од 5 соба и осталих принадлежности. Упитати Богојављенска ул. 5/I од 9—11 час. 3016

ЗА ИЗДАВАЊЕ одмах два модерна стана на Дорћолу, Страхинића Бана 29. Упитати сопственика Мевораха. 28982

FOTO
КН. МИХАЈЛОВА 11 БЕОГРАД ТЕРАЗИЈЕ БРОЈ 32
ТЕЛ. 23-097

ПАНСИОН „ЛЕП ИЗГЛЕД" потпуно реновиран издаје лепо намештене собе са свима удобностима. Цене умерене. У кући има лифт. Космајска 30. Телефон 24-313. 31516

ПРЕКО ПУТА АКАДЕМИЈЕ НАУКА намештена соба, улична, са купатилом, издаје се одмах. Вука Карџића 4/II. 21843

Локали

НА ПРОДАЈУ
имање у Космајској улици 480 m² зграда са канцеларијом и четири магацина пространа 286 m².
ЈЕДАН ВЕЋИ И
један мали бетонирани магацин у дворишту.
СТАН
од две собе, великог и малог предсобља, купатила и кујне на I спрату са улице.
СТАН
од собе, великог и малог предсобља и кујне, на II спрату издаје одмах
Апотека **ГУСЛАР**
Зелени Венац 14 28848

Куповина и продаја

АУТО НА ПРОДАЈУ марке Шевролет, типа 1930, затворен, мало употребљен, гуме нове, 5 седишта, продаје се хитно. Цена 23.000, само за готово. Видети код Васе Поповића, Балканска бр. 6 или Краљице Наталије 23. 29025

КУЋА ОКАСИОН на најлепшем месту Београда, плац 435 метара, свега динара 230.000. Новопазарска 18. 28974

СИР ЗА ДОРУЧАК, кајмак-сир и Милка рудасти сир у најбољем квалитету шаље најјефтиније уз поузеће Млекарна Грос, Нови Сивац. 15010

ЗА БОЖИЋ! Дечијих колица и колица за лутке добијете јефтино код „Метеор", Босанска 44, Београд. 28978

ТРПЕЗАРИЈА у добром стању, ораховина, бечка израда, пре 38 сада за 12.000 продаје Карло Хакер, Панчево. 31791

УЛОЖНИЦУ Костајничке штедионице на 50.000 динара са каматама продајем најбољем нудиоцу. Стеван Сандер, Стаза, Савска бан. 31787

СТОЛАРСКЕ МАШИНЕ. Потребујем столарске машине за одмах. Машине могу бити употребљаване, али да су исправне. Списак истих са ценом за готово доставити на адресу: Шпиро Мартиновић, Његошева 97, Цетиње. 31788

ТРГОВЦИ колонијала и деликатеса, апарата за кафу, зејтин и петролеум има за продају врло лепих, никлованих. Упитајте за цену Драг. Алексића, Сазонова 7, телеф. 30-231, Београд. 28026

КРАЉЕВАЧКИ КАЈМАК, пршута, сланина — специјалитет продајемо у свима количинама по најнижој цени. Тражимо заступнике за целу Југославију. Примамо телефонске наруџбине и на телефон 18. Браћа Костић, трг. — Краљево. 15220

ЧУВЕНИ КАЈМАК са села продајем по повољној цени у свима количинама. Шаљем поштом и железницом. Адреса: Петрашиновић, Подунавци — Краљево. 15221

Све ужичке производе

добићете најјефтиније и најбоље у произвођачкој радњи Кремића и Стефановића — Ужице. 26403, 1-3

КЛАВИР ЦРН, кратак, „Lyra" скоро нов, један браун, „Neuburger" кратак, одлично очуван на продају. Упитати Оливериа, Нови Сад, Соколска 4. 15231

ЛИНГАФОН грамофонске плоче за учење енглеског језика потпуно нов на продају. Адреса, Кондина улица 24/II или телефоном 24-661 у подне. 31519

КУПУЈЕ: старо злато, сребро, старе новце (антике) и друго плаћа највише „Планета", Краља Александра 45. 28986

Г. Г. ФРИЗЕРИМА апарате за електричну ондулацију продаје по повољној цени а даје и на отплату Милан Туранов, електротехничар, Земун, Змај Јована 7. 31525

СОФЕ од 600 дин., отомане од 190 па на више, примам поруџбине, вршим оправке, тапетар Грујић, Поенкареова 22. 15241

КАЈМАК краљевачки најбољи. Цена 15 дин. франко ма које место. Поруџбине од 5—20 кгр. шаљем поштом од 5—100 возом. За квалитет гарантујем. Божидар Васовић, трг. Краљево. 15245

FOTO
КН. МИХАЈЛОВА 11 БЕОГРАД ТЕРАЗИЈЕ БРОЈ 32
ТЕЛ. 23-097

ПЛАЦЕВИ ПОД КИРИЈУ, већи и мањи на Дунавској падини, испод Електричне централе, у продужењу улице Кнегиње Љубице, подесни за дрваре или друга складишта разног материјала, могу се одмах издати, упитати телефоном на бр. 20.310. 28990

КАСАРИНОВЉЕВИ ПРАШКОВИ
лече све нервне болести као: свакидашњу нервозу, анемију, хлорозу, неурастенију са главобољом и несвестицама, пијанство и његове страшне последице, несаницу, хистерију и сва нервна расула па и страшну болест **ПАДАВИЦУ.**
Упутства бесплатно
АПОТЕКА ГУСЛАР
Београд — Зелени Венац 14.
Одобрено од М. с. п. и н. з
Сбр. 12620/30. 28988

МЛАД КАШКАВАЉ може се добити увек уз најповољнију цену, као и свака тражена количина. Обратити се Илији Манићу, „Височко Ржанцу" Пирот, улица Краља Александра бр. 136. 31780

У ђачком календару „ЗМАЈ"
ћете наћи поред осталог занимљивог материјала, збирку математичких формула за више и ниже разреде средњих школа, основне формуле физике, географске податке о нашој земљи, занимљивости из зоологије и ботанике, преглед догађаја за последњих десет година итд. Цена 10 динара. Администрација: Београд, Кланични булевар број 3.
Књижари рабат.

Разно

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА
DENTISTE
Николе Благојевића
Краља Александра 94, I спрат
преко пута Техничког факултета
ТЕЛЕФОН 30-6-58.

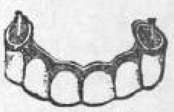

Прима целог дана непрекидно златне, платинске, сребрне и порцуланске пломбе као и лечење зубних корена без најмањег бола. **Вади зубе потпуно без бола, као и без накнадног бола.** Израђује покретне и непокретне мостове од злата, белог злата, платине и од најновијег метала платинске, неприметне порцуланске круне у природним бојама (за предње зубе). За жвакање потпуно одговарајуће вештачке вилице без гумене сисаљке, које не губе осетљивост укуса хладног и топлога све са гаранцијом.

Чиновницима, официрима и пензионерима плаћање у ратама. Информације и преглед бесплатно.

Пацијенти из унутрашњости примају се преко реда. 15233, 1-1

ДАМЕ!! Најусавршенија електрична и парна ондулација. **Новитет** најсавременије бојадисање косе, која подноси трајну ондулацију. Салон Петковић, Хартвигова 33.

НИШКИ САНАТОРИЈУМ прима на лечење болеснике од свију болести као и породиље. Цене спуштене. Ниш, Лешјанинова 22. 15094

ЗА ЖЕНИДБУ удовац, стар 37 г. деце троје, државни службеник у Београду, са имањем у унутрашњости, здрав, лепе спољашности. Понуде са фотографијом. Девојке кројачице. Распуштенице, удовице са иметком. Михајловић, Војводе Степе 302, Београд. 28981

ТЕЧАЈ (курс шестомесечни) теорија-пракса масаже, козметика, нега и улепшавања. По свршеном курсу ифицијелан испит, диплома, право рада и стаж. Institut de Beauté Софија д-ра Горовица, Краља Милана бр. 10. 28360

ДЛАКЕ, БРАДАВИЦЕ, младежи, беле кесице, моментално уништавам за увек. Најновија савремена инсталација. Пластичне козметичке операције — специјалист хирург. Улепшавање — подмлађивање, виткост. Масажа по потреби ручна вибрациона, електрична, пнеуматична, ваздушна, парна (цела и делимично), спречавање бора и седења косе. Опробана индивидуална средства Institut de Beauté „Клелија", Софије д-ра Горовица, Краља Милана 10, Телефон 25-108. 28905

FOTO
КН. МИХАЈЛОВА 11 БЕОГРАД ТЕРАЗИЈЕ БРОЈ 32
ТЕЛ. 23-097

ФОТОГРАФИ ИЗ УНУТРАШЊОСТИ! Увеличане слике, неизбрисив ретуш, скице, стручно сам израђујем. Фотосликар Соболев, Београд, Небојшина 26. 31526

Intelligenter kaufmann wünscht Bekanntschaft mit junger Dame. Zuschriften unter Ehe **an die Administration.** 31774

ДАМЕ 50 динара комплетна електрична ондулација са гаранцијом, за госпођу француско шишање, фризер Бугарски, у пасажу Извозне Банке, Теразије. 15213.

НАДАЛЕКО ЧУВЕНИ РАТЛУК Антигони Папа-Ђорђе, фришак и најукуснији, добија се детаљ и ангро за Оцеве и Божићне празнике. Реклама цена. Дођи па види. У центру, Чика Љубина ул. бр. 6, позади Хипотекарне Банке. 29031

ШЕШИРЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ стручно оправиће најјевтиније јер располаже најновијим машинама специјална радионица Миловановића, Коларчева 3. 14712

БЕОГРАДСКА ТРГОВАЧКА БАНКА А. Д.

У СОПСТВЕНОМ ДОМУ:
КНЕЗ МИХАЈЛОВА и ВУКА КАРАЦИЋА УЛ.
Основана 1894 год.

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ на државне хартије *са 9% камате* као и на друге првокласне хартије од вредности.

ЕСКОНТУЈЕ трговачке менице и отвара текуће рачуне на сигурној подлози.

КУПУЈЕ И ПРОДАЈЕ све валуте и државне хартије од вредности.

Извршује берзанске налоге, исплате и наплате у земљи и на страни.

ПРИМА УЛОГЕ на штедњу под најповољнијим условима и исплаћује са и без отказа

Нарочито фаворизира домаћу штедњу давањем својих касица бесплатно

Обавља све банкарске послове под најповољнијим условима. 1—1 15211

ЗАШТО

Издати више новаца за рђаву робу? Да ли сте дужни да Ви платите рекламу оног артикла који рекламом прави квалитет? Данас већ то није потребно јер је гумена потпетица марке

REKORD

квалитативно ненадмашива а ипак знатно јефтинија. Код прве пробе гумене потпетице

Rekord

видећете да се и квалитетом може правити РЕКЛАМА

Велики избор

ЛУСТЕРА, ЛАМПИ стоних, електр. ПЕГЛИ, ЛОНАЦА, РЕШОА, СИЈАЛИЦА и т. д. као и сав електротехнички материјал за слабу и јаку струју продаје са повољним ценама

Милан Р. Премовић
Кнез Михајлова 3 — БЕОГРАД — Телефон 23812
15246, 1-1

5½% ИНТЕРЕСА чистих плаћа

Главни савез српских земљорадничких задруга на штедионичке улоге и прима их од задругара и незадругара

Уписани удели Главног савеза износе — — Динара 10,484.000.—
Задруга гарантује за — — — — — — — Динара 104,040.000.—
Исказни фондови Главног савеза износе — Динара 12,238.796.37

Главни савез даје позајмице у произвођачке и набављачке сврхе својим задругама, чија је гаранција преко 2.000.000.000.— динара. Зато је најсигурније улагати своју уштеђевину код

ГЛАВНОГ САВЕЗА: Франкопанова ул. 15.
Код филијала: Загреб, Бериславићева 10,
„ „ Скопље, Кнеза Арсена 11, 14034, 1-1

ЦИПЕЛЕ

непоцериве и непромочиве у разним величинама и фазонима, од бокса и шевроа, добићете најповољније у фабричким продавницама кожа и обуће ПЕТРА АРАМБАШИЋА, Балканска 4, Кр. Александра 88 и Трговачка 44. 20028, 1-1

ЖЕНСКОГ ШТОФА

за ХАЉИНЕ, СУКЊЕ, КОСТИМЕ и КАПУТЕ добићете у великом избору по врло солидним ценама код

ПЕРЕ ДИМИТРИЈЕВИЋА
Кнез Михајлова 45 1—1 15190

ЈА ЋУ ВАМ ПОМОЋИ

Један познати истраживач из области астролошких наука чини претсказивање о

ВАШОЈ БУДУЋНОСТИ

Сем важних догађаја из прошлости он вам погађа и ваше односе према љубави, браку, позиву, лутрији итд. Његов савет ће вам донети жељени успех у животу. Изјаве благодарности које он сваки дан добија из читавог света доказују ванредну поузданост његових претсказивања. Пошаљите датум свога рођења. Приложите 20 динара на адресу Астро-Психо Студио Жалец, Дравска бановина.

Н. Б.: Једна између хиљаде захвалница:

Богуданом астрологу се из срца захваљујем што ми је израдио хороскоп мог живота и оцртао све смернице мог живота. По Вашем сам плану постигао све успехе у погледу трговине и спекулације, које су биле за мене већ изгубљене. Нарочито сам се изненадио, кад сте ми навели, нека играм у лутрији. Примио сам ваш савет, те тако добио 50.000 дин. Захваљујем вам се поновно и будите уверени, да ћу ваш студиј свакоме препоручити.

Радојко Ђурђевић
трговац из Београда

31710 1—1

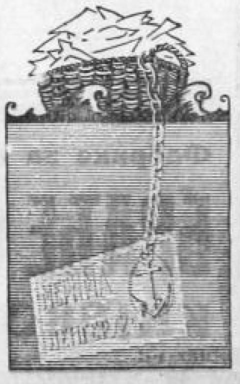

Као што је ленгер потребан лађи, тако је потребан рубљу

„ЛЕНГЕР" САПУН
МЕРИМА

„Бачки Дом"

пок. проф. Лазара Шуваковића — у Панчеву, недалеко Београда — Завод за васпитање, поучавање, становање и исхрану редовних и приватних ученика средњ. и грађ. шк. реорганизован, савршено уређен, наставља свој рад и после смрти свога оснивача проф. Лазара Шуваковића. Управа и настава су у рукама професора и квалификованих васпитача. „Дом" стоји под врховним надзором Министарства просвете. Дисциплина у Заводу је савршена. Ученици су под сталним надзором професора, који им помажу при учењу, будно прате њихов рад, владање и успех — контролишу целокупан живот питомаца — како у школи и „Дому" тако и ван школе. Зграда „Дома" је модерна и здрава, са паркетираним собама, електричним осветлењем, тушевима и купатилом. „Дом" је уређен на савременој основи и одговара захтевима модерне педагогије, науке и хигијене. За услове пријема и проспект обратити се управи „Бачког дома".

УПРАВА

„ШУМАДИЈА" А. Д.

ЗА
ОСИГУРАЊЕ и РЕОСИГУРАЊЕ
ОСНОВАНО 1913 ГОД.

врши по врло повољним условима осигурања:
ЖИВОТА по свим комбинацијама
ПОЖАРА зграда, робе, намештаја, индустријских предузећа
ПРОВАЛНЕ КРАЂЕ станова, дућана, канцеларија, банака
ЛОМА СТАКЛА-ТРАНСПОРТА и т. д. и т. д.

ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ ОСИГУРАНЦИМА и ПРИЈАТЕЉИМА
ХРИСТОВО РОЂЕЊЕ
и
НОВУ 1935 ГОДИНУ

Кнез Михајлова и Вука Караџића ул.
Телефон 24-675
20-803
УПРАВА

БОЖИЋ и НОВУ ГОДИНУ честита својим МУШТЕРИЈАМА

КРОЈАЧКИ САЛОН
Душана Стошића, Кнез Михајлова 18-I.

КРАЉ. ДВОРСКИ ЧАСОВНИЧАРИ И ЈУВЕЛИРИ
Мих. П. Петковић и Комп.

Генерални заступници фабрике сатова „ЗЕНИТ"
БЕОГРАД — Теразије број 1. у сопственој згради
Препоручују оригинал — службене праве железничке сатове **„ЗЕНИТ"**
са 16 рубина које је Дирекција Држ. Железница решењем својим Број 11822 од 18 марта 1911 године ПРОГЛАСИЛА ЗА СЛУЖБЕНЕ ЧАСОВНИКЕ Дирекције Државних Железница и они су данас најбољи и најтачнији часовници — коштају Дин. 650.- ком.
15235 За унутрашњост шаљемо пошт. доплатом. — (Ценовнике шаљемо бесплатно) 1—1

ПРИБОР ЗА ЈЕЛО

(есцајг) од тешког најфинијег — прима — алпака у финој касети — кутији комплет за 6 особа Дин. 640.—. За 12 особа Дин. 1050.— продаје Облашћена Ковница, Булевар Војводе Мишића 43. Тел. 27036
25552

Стигла је нова партија радио апарата највеће радио индустрије

„PHILCO"

Модели за 1935 годину који се одликују као и ранији модели савршенством звука. Специјално препоручујемо наше популарне моделе — 5 цеви, суперхетеродин, чија је цена ван конкуренције. Осим ових модела имамо највећи избор радио грамофона са аутоматским мењачем плоча.

Генерално заступништво за Југославију
В. Х. СМАЈТ
Милоша Великог 5 Тел. 23379 и 25871
БЕОГРАД
15252 1—3

У Филијали Левачке Банке

Престолонаследников трг 37, телефон 29-418, имате да купите по врло јефтиној цени и то: гарантовано енглеске штофове за одело, одела, зимске капуте мушке и женске, женске бунде од разних крзна, фотеље са столом, трпезарију, салоне, радио-апарате, грамофоне, писаће и шиваће машине, клавире, аутоматску вагу, женских ципела млин за кафу, ножиће за бријање, поларне лисице и кожне куфере. 25553, 1-1

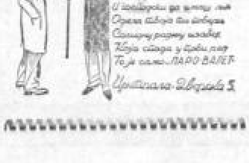
То је само ЛАРО ВАЛЕР

Набавка парног ваљка

Општини града Крагујевца потребан је један парни ваљак од 14—15 тона нов или мало употребљен. Понуде са назначењем марке фирме, од које је израђен ваљак, цене коштања франко Крагујевац и услова плаћања, доставити Градском поглаварству до 20 јануара 1935 год.

Срећне Божићње празнике и Нову Годину желе Новосађанима:

„АЛБУС"
фабрика сапуна — Нови Сад.
ХОТЕЛ „СЛОБОДА"
Трг Ослобођења.
КАФАНА „АСТОРИЈА"
Нови Сад, Вилзонов трг.
ЛЕОПОЛД ДЕРНЕР,
трговина стаклене и порцуланске робе, Нови Сад, Кр. Петра 30.
СТЕВАН ДУНЂЕРОВ,
трговина мануфактурне робе, Кр. Александра 4.
15242, 1-1

За наступајуће празнике

добили смо велики избор за господу, дечаке и децу **ОДЕЛА**

као и зимских капута, раглана, улстера, микада, посебних панталона, спорт одела, непромочивих хубертус пелерина, голф-пумп-панталона, дечачких спорт одела, дечија матроска оделца и капутиће, соколских и др. жељезничких, порезничких, полициских, ватрогаских и др. униформа, смучарских (ски) костима за даме и господу, трико-тренерке за гимнастику, као и ђачких, матроских и соколских капа и качкета као и велики избор

ДАМСКИХ МАНТЛОВА

за даме и девојчице по невероватно

сниженим ценама

Посетите стога одмах **продавницу**

„СОКО“ - ОДЕЛА

где ћемо вам, без икакве обавезе на куповину, показати и испробати наше производе.

Хуманим и добротворним друштвима као и смучарским клубовима, дајемо специјалне цене. • ***„Соко“-одела су чисто домаћи производ.***

Продавнице „СОКО“ одела

налазе се: **БЕОГРАД:** Краља Милана ул. бр. 5 (преко пута Лондона)
Краља Александра ул. бр. 26 (угао Франкопанове)

у **унутрашњости:**

у ВУКОВАРУ
ЗЕМУНУ
КАРЛОВЦУ
КРАГУЈЕВЦУ
КРАЉЕВУ
КРАЊУ
КРУШЕВЦУ
ЛЕСКОВЦУ
ЉУБЉАНИ
МАРИБОРУ
НИШУ
НОВОМ САДУ
ПИРОТУ
САРАЈЕВУ
СВИЛАЈНЦУ
СМЕДЕРЕВУ
СОМБОРУ
СПЛИТУ
СР. МИТРОВИЦИ
ЋУПРИЈИ
ЦЕЉУ и
ШАПЦУ

„СОКО“- ОДЕЛА

СВЕЖЕ МАЈСКО И ЈУНСКО

ПОВРЋЕ

у кутијама и сочно воће у компоту, мора бити саставни део Ваших обеда. Тражите у огромним изборима и најјефтинијим ценама у колонијалним радњама ПОВРЋЕ И ВОЋЕ ИЗ

Фабрике за прераду поврћа, воћа и меса

БРАЋЕ С. СТЕФАНОВИЋ

КИЈЕВО КОД БЕОГРАДА

11778 1—1

Беочинска фабрика цемента А. Д.

БЕОЧИН, Дунавска бановина

Брзојавна адреса: **ЦЕМЕНТФАБРИКА БЕОЧИН**
Фабрика основана 1869 године.

Телефон: Нови Сад број 24-50.
Капацитет: 30.000 вагона.

Производи свуда признат и чувен

Беочински I-а портландцемент марке „Слон“ и специал-портландцемент високе отпорности

који далеко надмашују чврстоће, прописане југословенским нормама.

Највећи део јавних грађевина у Југославији, железнички мостови и пруге, постројења за сузбијање бујица, бране водних задруга и т. д. изведени су БЕОЧИНСКИМ цементом.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

27, 28, 29 и 30 април 1935 год.

Београд, год. XV — 4777 број

ДИРЕКТОР
СТАНИСЛАВ КРАКОВ
РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА
ПОЕНКАРЕОВА 4—6
ТЕЛЕФОНИ: дирекција предузећа 24-007 директор и секретар листа 24-009, благајна и администрација 24-003, уредници 24-001 и 24-002, стенографи 24-004 и 24-006, штампарија 24-008, огласно оделење 24-005, спортски извештаји 24-001
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Време

ПРИМЕРАК 2 ДИНАРА
ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДАН МЕСЕЦ:
НАША ЗЕМЉА 20 ДИН. ИНОСТРАНСТВО 50 ДИН.
ЦЕНА ОГЛАСИМА:
РЕКЛАМНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 12.— дин.
ТЕКСТОВНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 20.— дин.
МАЛИ ОГЛАСИ ПО ЦЕНОВНИКУ.
ЧЕКОВНИ РАЧУН КОД ПОШТАНСКЕ
ШТЕДИОНИЦЕ БР. 52204

ДАНАШЊЕ ВОЂЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Г. Б. Јевтић, бивши ратник и шеф владе

Париз, 26 априла. — „Еко д'Пари", под насловом: „Данашње вође Југославије", и поднасловом „Г. Б. Јевтић, бивши ратник и шеф владе", доноси чланак следеће садржине:

„Журнал де Женев", у једном од последњих бројева, цитирао је један часопис из Чикага, који је покушао да састави једну владу коју би могле образовати сједињење државе Европе. Ова листа имала је барем ту добру страну што је претстављала, као кроз неку призму, људе чији је реноме постао европски. Ова мала игра довела је до сасвим неочекиваних зближења. Претседник овог идеалног кабинета био би г. Мусолини, министар спољних послова г. Лавал или г. Литвинов, министар финансија г. Шахт, министар пропаганде г. Гебелс, министар војни маршал Петен, министар ваздухопловства маршал Балбо, министар унутрашњих послова г. Јевтић, министар просвете г. Бенеш.

Зар не би пре неколико месеци избор г. Јевтића за министра унутрашњих послова био неочекиван? Дипломата од каријере, југословенски министар спољних послова био се посветио искључиво спољној политици; он је провео десет послератних година у иностранству, далеко од партизанских супарништава. Али, ево га сад где је, узевши у руке претседништво Министарског савета, ступио у борбу, стао на чело једне изборне листе и упутио проглас за прегруписање југословенских националних снага. Петога маја бирачи Краљевине биће позвани да бирају између четири листе, али уствари они ће гласати за Јевтића или за Мачека.

Кад смо се ових дана обавештавали о каријери главних вођа ове политичке борбе, нашли смо нешто што карактерише, боље него ма каква биографија, боље него ма какав програм, личност г. Јевтића. Идући у својој скромности до крајности, Претседник Министарског савета Југославије је занемарио да објави своје ратне заслуге и, захваљујући једино случају, открили смо похвалницу у дневној наредби војсци, коју је добио потпоручник Јевтић трагичног пролећа 1917 године, кад се његов пук борио на Кајмакчалану, на кршевитим планинама Македоније, за ослобођење једног комадића поробљене отаџбине.

Ево, у преводу, дневне наредбе бр. 9848 команданта треће армије од 28 марта 1917 године:

> „Водник 1 чете 2 батаљона 5 пука, резервни пешадијски потпоручник Богољуб Драгутина Јевтића, у свима борбама вођеним од 30 августа до данас учествовао је. Пун воље, енергије, осећања дужности као и пожртвовања у нашој ствари, за каквог се и пре борбе сматрао, што је и примером на делу показао.
>
> Хладан и тих на први поглед, у моментима где је требало увек се нашао, брзо проблеме решавао, не преваривши се никада у рачуну. Високе интелигенције, јаког морала, као старешина својим ауторитетом свуда је успевао тако да његов војник није знао казати и сматрати да је нешто немогуће: његове речи и појава довољна су гаранција за војнике да они просто морају учинити шта њихов потпоручник жели и хоће.
>
> Учествујући у свим борбама, био је у првом борбеном реду. Видно се истакао у борби на Кочобеју са капетаном Маџаревићем, под чијом се командом тога часа налазио, излажући себе до крајњих граница.
>
> Не мање се истакао у одбрани и врло паметној организацији положаја Вирут приликом препада непријатељског 13 септембра, успевши својим смелим држањем да се непријатељ задржи.
>
> Потпоручник Јевтић видно се истакао у нападу на Рововску косу, истакнувши се са својим водом много даље од осталих својих другова, прешавши препречну артиљеријску ватру, што сви другови лево до њега нису имали смелости ово учинити или рескирати, но су успели да у његову висину изађу тек под заштитом мрака 28 септ. 1916.
>
> У свим другим случајевима као и дефанзиви показао је увек своју јаку вољу за организовање положаја.
>
> Сваки рад потпоручника Јевтића пун је такта и пажње и као такав способан је да увек функционише самостално."

Овај генерал, командант армије — или пуковник који га је обавестио — био је свакако добар психолог, јер је израдио портрет потпоручника Јевтића, портрет који се 20 година доцније у свима тачкама може применити на министра спољних послова, Претседника владе. Повучен на први поглед, миран и обазрив, он се у критичним моментима показује онакав какав је, са својом хладнокрвношћу, својом вољом и својом храброшћу. Такав се показао 9 октобра у Марсељу, када је чуо убиствене метке испаљене на његовог Краља. Једна фотографија је утврдила за увек овај трагичан тренутак. У општој пометености један човек је дотрчао: то је био г. Јевтић. Слушајући само глас дужности, он је појурио ка Краљевим колима, у помоћ своме Краљу. По овој црти човек се потсећа на резервног официра Јевтића.

У часу када у другим земљама вође народа бучно величају »ратну генерацију«, хтели смо да преведемо ову незнану похвалницу, па макар и повредили скромност г. Јевтића, да бисмо потсетили не толико на индивидуалне подвиге колико на херојство целог једног народа, који је нашао у личности једнога од својих вођа класичну слику војника, творца велике Југославије.«

*

„Хладан и тих на први поглед, у моментима где је требало увек се нашао, брзо проблеме решавао не преваривши се никада у рачуну..."

Војничке речи које су оштро али непосредно овако сјајно окарактерисале водника прве чете Богољуба Јевтића, биле су и пророчанске за успех оног потпоручника који није знао за опасности, који је свуда успевао, не знајући за немогућно, организујући изванредно положаје, натапајући све својом вољом.

Водник Богољуб Јевтић, проницљива ума и вазда присебна духа, био је предестинован за велике подвиге у миру. Храброст и издржљивост водиле су га цивилним степеницама све даље, на више. Он добија мирнодопске битке једну за другом као косе на Кајмакчалану. Данас је, по признању иностранства, државник европског ранга.

Водник Богољуб Јевтић изврсно схвата ситуацију фронта. Он одлично схвата и мирнодопски фронт, свога народа, своје земље, Европе, света... У часу кад велика трагедија избацује из строја највећег војника његове нације, он не губи главу, зна шта треба радити, организује положај, иде напред, ствара.

Он је непрекидно у борби која нема колорит бујних речи већ само стварну грађу великог, хладног, целисходног дела. Кад води своју чету у борбу, ових дана, свестан да ће га народ заволети и поћи за њим онако исто као и његов војник на Рововској коси, војник који „није знао казати и сматрати да је нешто немогућно: његове речи и појава довољна су гаранција за војнике да они просто морају чинити шта њихов потпоручник жели и хоће", — потпоручник, сада шеф владе Богољуб Јевтић држи позицију на националном фронту са којег не отступа нити ма ко други има снаге да поколеба његово огромно морално оружје и убеђење да се иде правим путем.

Водник Богољуб Јевтић, као и увек, дао је чврсте основе својим борбеним подвизима. Никакве фразе, факта. Никакве химере, одређен циљ. Никаква обећања, стварност. Без оружја у руци борба се не води. Без заштитника залудно је војнику доказати самим речима да ће у нападу успети. И водник Богољуб Јевтић дошавши за шефа владе, одмах ствара, не говори: одлагање сељачких дугова — најјачи грудобран првих линија иза којих се слободно распоређује огромна резерва; милијарда динара за јавне радове; смањење каматне стопе; смањење цена монополским артиклима, смањење порезе; смањење железничке тарифе; смањење бановинских такса... и цео низ мањих и већих мера које су јако олакшале положај тих великих армија војника у миру који чине цео један народ, југословенски, целу једну масовну целину, државу југословенску.

Сјајно је рекао у својој наредби - похвалници командант Треће армије у марту 1917: „Потпоручник Јевтић видно се истакао у нападу на Рововску косу.... што сви другови лево од њега нису имали смелости учинити или ризиковати, но су успели да у његову висину изиђу тек под заштитом мрака.

Нико није имао смелости да учини овако крупне, стварне подвиге у корист целине војске — народа као он сада, 1935. Требало је да дође на положај водник Богољуб Јевтић па да обимним и смелим подвигом олакша стање на целом фронту. Да ли ће на његову висину, као онда на Рововској коси, изићи његови другови лево од њега?

Г. Богољуб Јевтић био је храбар водник, али још храбрији државник. Данас прилике изискују само смишљене, мудре и храбре вође државе. Он је за Југославију онај прави цивилни вођ кога тражи садашње време. Онај амерички новинар који га је сврстао у ред десеторице најумнијих државника Европе, очигледно имао је поуздан инстинкт, још бољу моћ расуђивања.

Претседник владе г. Јевтић је цењен и вољен у народу, јер је народ у претседнику Јевтићу већ осетио некадашњег водника Јевтића. Он је ту популарност стекао својом храброшћу и својим радом. Због тога огромног моралног и политичког капитала, стеченог једним доказаним родољубљем и неоспоривим заслуга на народном послу, са разлогом се може предвидети да ће му 5 маја сви свесни Југословени дати нову, мирнодопску похвалницу.

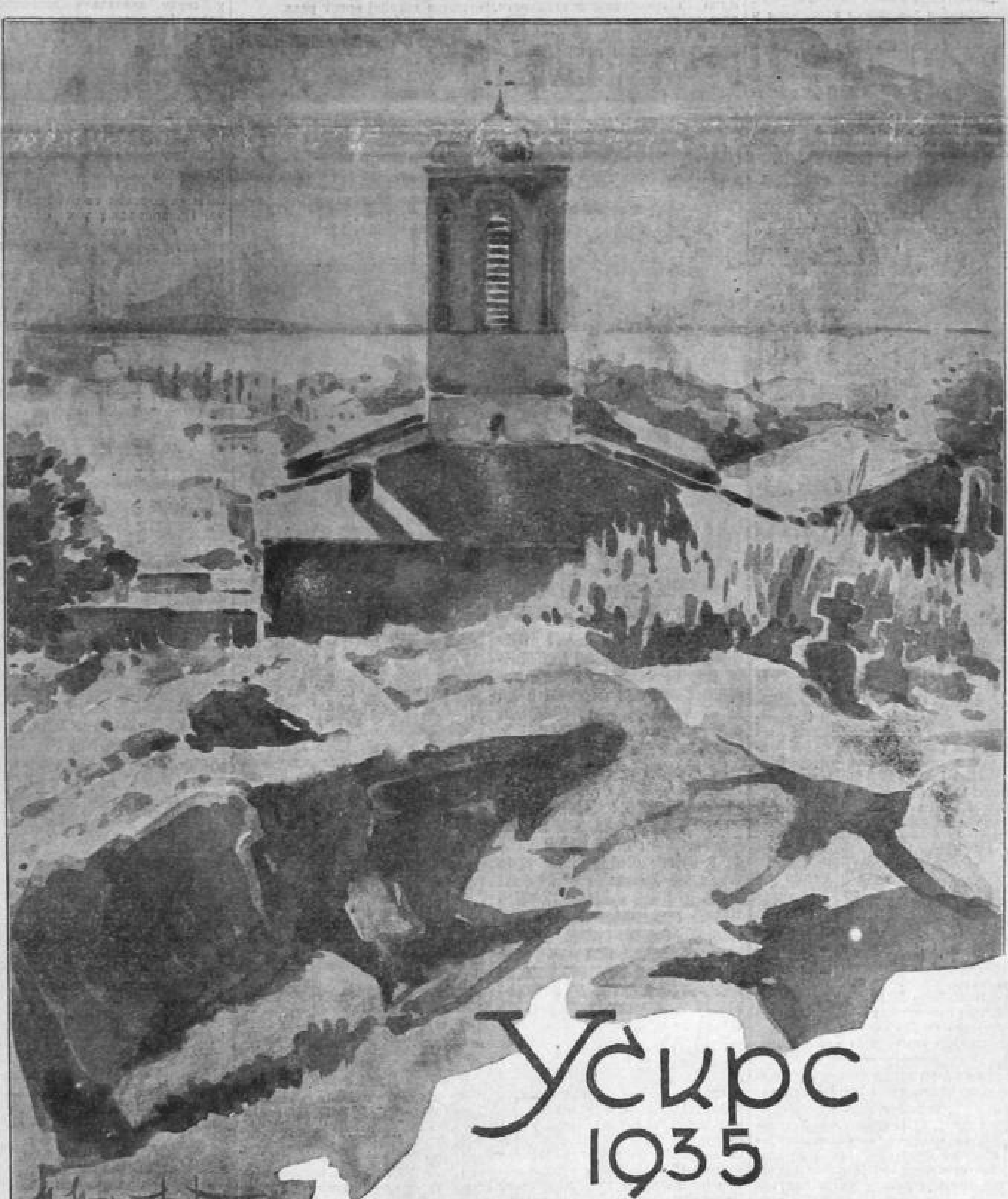

Акварел М. Марковић

Ускршње Јутро у Охриду

У Лондону очекују посету г. Пијетрија

Лондон, 26 априла. — У Лондону се очекује посета француског министра морнарице г. Пијетрија у почетку идуће недеље. Г. Пијетри отсешће у хотелу „Карлтон".

ВЕЛИКИ ПОЛИТИЧКИ ЗБОР НА ЦЕТИЊУ

Министар правде г. др. Драгутин Којић о значају избора од 5 маја

Цетиње, 26 априла. — Данас од раног јутра осећала се на Цетињу ужурбаност. Улице су биле пуне грађанства и сељака. Сви су хитали у „Гранд Хотел", где је требало да се одржи шира конференција, на којој је требало да говори Министар г. др. Којић, али је народа било у толиком броју да је одржан збор, какав Цетиње не памти. Ту су биле присталице оба месна кандидата г. г. Милошевића и Зубера, који су везани за листу претседника Краљевске владе г. Богољуба Јевтића. Сакупљени народ и пре почетка збора и за време говора г. Министра и још дуго после тога клицао је Његовом Величанству Краљу, Краљевском Намесништву, Краљевској Влади, народном јединству, Претседнику владе г. Јевтићу, Министру г. др. Којићу, Бану Зетске бановине и својим кандидатима. Овације Краљевској влади и Министру г. др. Којићу понављане су безброј пута за време његовог говора.

Г. др. Којић

Велики простор испред „Гранд Хотела" био је испуњен грађанством и сељацима, кад се појавио Министар г. др. Којић у пратњи бана Зетске бановине г. Сочице и помоћника бана г. Јевтића. Рачуна се да је на збору било преко [illegible] хиљаде људи. Са балкона „Гранд Хотела", у великом политичком говору, г. Министар је између осталога казао:

„Моја је прва дужност да вам заблагодарим на изјавама пријатељства и симпатије које ми упућујете. Ја знам да те симпатије не иду само на адресу моје скромне личности, него да су упућене и на оне са којима ја радим. Ја знам да изрази вашег пријатељства иду на адресу чланова Краљевске владе и њеног Претседника г. Богољуба Јевтића. Ја исто тако знам, браћо, да ти изрази иду и на онај крај који ја претстављам већ дуги низ година — Шумадију и ја вам у име Претседника Краљевске владе, у име својих другова, чланова Краљевске владе, у име блиске вам Шумадије и у своје лично име срдачно благодарим. Ја морам да вам речем, браћо, да сам нарочито срећан и да ми је учињена велика част, што могу да говорим овде у колевци Петровића и Карађорђевића. Али кад је реч о тој колевци не могу а да вас не позовем да изразимо нашу непреболну бол за Оним који се родио овде, за Оним Који је дао своју крв и за ово место и за целу нашу Отаџбину. Кад говори, браћо, Шумадинац Црногорцима и Цетињанима, онда он не треба много да говори, та се два брата разумеју и без много разговора и много договора, али ипак морам да вам речем неколико речи о значају избора од 5 маја. Они су, браћо, неочекивани и према ономе што им је претходило и према времену у којима се врше. У читавој нашој политичкој историји ми нисмо имали тако неочекиваних и тако значајних избора.

Они се врше после смрти нашег највећег Владаоца — неумрлог Краља Александра I. Само то већ, па треба да вам је јасно какав је значај избора од 5 маја. Они се врше, браћо, за време владавине нашег малолетног Краља. Они се врше, браћо, под управом Намесништва

Све су то необичности, све су то неочекиване прилике под којима се врше избори и они се врше, браћо, и у време најтеже светске економске кризе. Све те необичности и тежак моменат под којима се врши један државни и народни посао налажу нам највећу озбиљност, налажу нам потребу највећег самопрегоревања, највеће љубави према општој ствари и милој Отаџбини. Ја знам, браћо, да ће и у овим брдима та ствар бити тако схваћена. Што се тиче нас чланова Краљевске владе, њеног изборног програма и њене изборне речи и у погледу политичком и у погледу управном, финансијском и економском, она је јасна и разговетна. Шта ми хоћемо и зашто вас позивамо да за извесно време напустите послове и своје личне и породичне бриге? Хоћемо, браћо, да кроз изборе од 5 маја свима у нашој земљи и свима изван наше земље буде јасно да у политичком погледу цео наш народ стоји на неколико истина које ће вечито бити водиље нашег народа: да ми хоћемо једнога Краља, да ми хоћемо једну и недељиву земљу, да ми хоћемо једну и недељиву државу, да ми хоћемо политичку линију у погледу државног и народног уређења коју нам је обележио својом племенитом крвљу ваш Цетињанин, наш Владар у историји — Александар I.

У погледу политичком ствар је проста и јасна. У погледу другог дела прогласа могу вам рећи само ово: ми имамо већ 15 година заједничког државног живота. За то време многе ствари нису могле бити постављене онако да не изазивају критику. Има ствари које треба поправити и ми, браћо, хоћемо да их поправимо у оквиру оних великих линија о којима сам мало пре говорио. Те реформе, те исправке су допуштене и ми ћемо их извести. Ми хоћемо да поставимо нашу државну управу на такве основе да што пре добијемо што боље правосуђе, што бољу управну власт, мислим административну, што бољу финансијску администрацију, што бољу школску и пољопривредну администрацију. Све те реформе хоћемо, јер знамо да су потребне. Хоћемо нарочито и сматрамо једном од првих брига наше државне и народне политике економску обнову земље. Под притиском тешке светске економске кризе и наш свет много пати и много трпи. Ми хоћемо да државна управа буде тако упућена да ова што мање материјалних жртава тражи од својих грађана, хоћемо олакшицу терета у погледу државних, бановинских и општинских дажбина, а с друге стране хоћемо да се побринемо за један низ крупних јавних радова који ће открављити замрзнути економски и материјални живот нашег народа. У том смислу ми смо за ових три до четири месеца без обећања и пре избора отпочели рад на овоме. Сваки дан и сваки број „Службених Новина" доноси низ мера које смо у том погледу предузели. Тај рад и тај напор биће нарочито појачан после избора 5. маја, јер, браћо и пријатељи, за један снажан рад и један срећен велики рад, потребна је снажна потпора народа. Без те потпоре нема могућности за озбиљан рад. И ја, браћо, верујем да ћете ви дати нама ту потпору и да ће та потпора и вера из ваше средине, удружена са вером оних из Шумадије, оних са нашег Југа, оних са Повардарја, оних из Словеначке, наше браће из Хрватске, Приморја, Босне и Херцеговине и свих других покрајина широм отаџбине дати један сигуран и позитиван резултат, напредак и бољитак и поправку услова живота нашег народа и веру иностранства да се у овој земљи није ништа променило, иако цела земља носи у души вечити и сталан бол за изгубљеним Блаженопочившим Краљем.

У то име, браћо, ја ћу да се растанем с вама, да вам заблагодарим што сте ме тако лепо и пажљиво саслушали и да вам узвикнем: „Живели и довиђења на дан 5 маја, кога ћемо се дана, ма где, ма ко од нас био, опет састати у једној мисији и с једном тежњом: за напредак и бољитак наше Отаџбине. Живела Југославија."

Крај говора Министра правде г. др. Којића поздрављен је дуготрајним клицањем које се претворило у бурне манифестације родољубља и политичке привржености Цетињана Краљевској Влади.

После завршеног збора, г. Министар, у пратњи г. Бана, прошао је кроз сакупљени народ, где је са многима разговарао. Затим је учинио посету митрополиту црногорско-приморском г. др. Гаврилу, где се задржао више од пола часа и где је примио посету команданта Зетске дивизијске области генерала г. Петровића.

Док се г. Министар бавио код г. Митрополита, испред манастира се искупио велики број Цетињана са претставницима власти, који су га топло поздравили приликом одласка, док су пријатељи месних кандидата, певајући родољубиве песме и манифестујући за Владу и своје кандидате прошли градским улицама.

Савет народних комесара даје нове инструкције за стварање француско-совјетског пакта

Париз, 26 априла. — Према вестима из Москве тврди се да је јучерашња седница Савета народних комесара била веома бурна. Као што је познато, на тој седници је, на основу реферата комесара г. Литвинова, дискутовано питање француско - совјетског пакта. Најзад је Савет народних комесара ипак решио да овласти г. Литвинова да совјетском амбасадору у Паризу упути нове инструкције у смислу изналажења компромиса између Француске и Совјетске Русије.

ПОСЕТА Г. ЛАВАЛА МОСКВИ

Париз, 26 априла. — Претпоставља се да ће, за случај да Француска прими компромисно решење које ће амбасадор г. Пађомкин предложити на основу нових инструкција које су му послате из Москве после јучерашње седнице Савета народних комесара, коначно бити утврђен и датум посете г. Лавала Москви.

Крвав инцидент на литванско-немачкој граници

Ковно, 26 априла. — На литванско-немачкој граници догодио се јуче један крвав инцидент.

Два Литванца, браћа Карл и Аугуст Мајникис, хтели су да пређу границу али су тада дочекани паљбом од стране немачких пограничних стражара.

Том приликом Карл је погинуо а Аугуст је рањен.

Сазнаје се да су ова два Литванца прешли границу легалним путем.

Велики концерт Берлинске филхармоније

Берлин, 26 априла. — Д. Н. Б. јавља да је синоћ приређен велики концерт Берлинске филхармоније под дириговањем г. Фуртвенглера. Овај је концерт очекиван као музички догађај првог реда.

Били су присутни министар г. др. Фрик и многи чланови дипломатског кора.

Г. Фуртвенглеру су приређене бурне овације.

ЗБОГ ЈЕДНОГ ЧЛАНКА ЕНГЛЕСКОГ ПРЕМИЈЕРА

Немачка штампа напада оштро г. Макдоналда

Француски листови, напротив, подвлаче да је Велика Британија остала доследна одлукама у Женеви и Стрези

Берлин, 26 априла. — Д. Н. Б. јавља:

Већина јутрошњих берлинских листова говоре о чланку који је британски министар претседник г. Макдоналд објавио у часопису „Њу Летерс", органу националне радничке странке.

„Фелкишер Беобахтер", главни орган национал - социјалистичке странке, каже између осталог:

„Нема никог у Европи који би одрекао признање великом труду који је г. Макдоналд у толико прилика уложио за одржање мира у Европи.

„Тим више треба жалити став који је г. Макдоналд заузео у свом чланку у часопису „Њу Летерс". Из тога чланка може да се закључи да г. Макдоналд, за ових шеснаест година колико је прошло од Версаљског мира, никад није у свему правилно схватио стварни политички положај у Европи. Није схватио чињеницу да остале силе потписнице тога уговора за све то време нису ни помишљале на то да са своје стране изврше обавезе које су њиме примиле, напосе обавезе из гл. V Версаљског уговора, обавезе чије постојање Француска данас чак свечано пориче.

„Излагања г. Макдоналда која — на жалост — изгледају као да су написана у редакцији неког француског листа, не могу да поколебају убеђење Немачке да је она у потпуном моралном праву."

„Берзенцајтунг" каже да је г. Макдоналд „залутали миротворац" и да његов чланак чини утисак као да тај државник живи у некој манастирској ћелији, из које не види и не чује шта се догађа у свету.

„Дојче Алгемајне Цајтунг" каже да је исувише површно тврђење г. Макдоналда да је Немачка равнодушна према тежњама за учвршћењем мира у Европи. Што се тиче речи г. Макдоналда да је у свету завладало неповерење према Немачкој, лист поставља питање због чега би могло да се јавља неповерење према земљи чија влада више но иједна друга игра са отвореним картама.

„Берлинер Тагблат" каже између осталог да чланак г. Макдоналда показује да су одлуке донесене у Стрези, при којима су остављена отворена врата за приступање Немачке, стварно бар у неку руку уперене против Немачке, која стога неће да користи та отворена врата. Преправљање тих одлука у сврху бољег подешавања стварној ситуацији, каже лист, биће могуће само ако нестане психозе страха која је завладала у неким земљама, психозе из које се рађају којекакве неоправдане оптужбе.

ДОК ПАРИСКИ ЛИСТОВИ ТВРДЕ ДА ЈЕ ЕНГЛЕСКА ОСТАЛА ДОСЛЕДНА СВОМЕ ДРЖАЊУ У СТРЕЗИ

Париз, 26 априла. — Авас саопштава:

У својим коментарима г. Макдоналдовог чланка у часопису „Њу Летерс", јутрошњи париски листови са задовољством констатују да је тај чланак нов и видан доказ о томе да у Великој Британији све правилније гледају на данашњу ситуацију.

„Фигаро" између осталог каже да г. Макдоналд са двоструким ауторитетом министра претседника и човека опште признатих чистих и племенитих побуда говори језиком какав заслужују управљачи Немачке због својих многобројних почињених грешака. Чланак, вели лист, показује Немцима да Велика Британија и даље остаје доследна своме држању у Женеви и Стрези.

МА ШТА НЕМАЧКА ТРАЖИЛА У ПОГЛЕДУ ПОМОРСКИХ ЕФЕКТИВА, ЕНГЛЕСКА НЕЋЕ УСВОЈИТИ НИШТА

Лондон, 26 априла. — Јутрошњи „Тајмс" каже између осталог да британским меродавним круговима још није јасно да ли Немачка полаже право на поморске ефективе који би одговарали 35% укупне снаге британске морнарице или да ли тражи 50%. Међутим, наставља лист, ма шта Немачка тражила, Велика Британија неће усвојити ни један од тих процената, пошто сматра да за Немачку у погледу поморских снага за сада још увек важе одредбе Версајског уговора.

Г. Макдоналд

НЕМАЧКА ЈЕ ПОСТИГЛА ПАРИТЕТ У ВАЗДУХОПЛОВСТВУ СА ЕНГЛЕСКОМ

Париз, 26 априла. — Авас јавља из Лондона:

„Дејли Телеграф" у свом јутрошњем броју објављује сензационалне податке о оружању Немачке.

Из тих података између осталог произилази да Немачка већ сад располаже са двапут више аероплана но што их има Велика Британија за одбрану метрополе.

„Г. Хитлер, вели између осталог лист, изјавио је у Берлину сер Џону Сајмону да је Немачка у погледу ваздухопловног оружања достигла паритет са Великом Британијом. Сад тек видимо да вођа Рајха, говорећи о том паритету, није мислио на 480 модерних авиона колико их имамо за одбрану метрополе већ на 1020 авиона, колико их укупно има читава Британска Империја."

«Ла Суис» предвиђа импозантну победу г. Јевтића на изборима

Женева, 26 априла. — Познати швајцарски лист „Ла Суис" доноси у свом последњем броју чланак о предизборној кампањи у Југославији у којој поред осталог каже и ово:

„Влади г. Јевтића припада заслуга која је омогућила најшире учествовање југословенских бирача у тренутку када свак треба да прими на себе одговорност. Мере које је влада г. Јевтића предузела у циљу пореских олакшица и велике реформе које је извршила од свога доласка на управу земље оставиле су најдубљи утисак на све народне слојеве, и имају веома повољно дејство у свима гранама југословенске народне привреде. Предвиђа се да ће избори 5 маја донети г. Јевтићу импозантну већину, која ће му омогућити реализовање замашног програма политичке и привредне обнове земље.

Споразум између балтичких држава и Пољске?

Париз, 26 априла. — У вези са већ јављеном верзијом о главном предмету разговора приликом састанка италијанског државног потсекретара за спољне послове г. Фулвија Сувића и пољског министра спољних послова г. Бека, сазнаје се да је италијанска влада већ сондирала код влада балтичких држава о евентуалном споразуму између тих држава и Пољске, али да до сад из Талина, Риге и Ковна још није добијен коначан одговор.

АУТОМОБИЛСКА НЕСРЕЋА У ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ

Повређено је 11 војника

Праг, 26 априла. — Синоћ је на друму између Кромерижа и Вазалња један камион налетео на вод војника који је ишао на смену страже.

Повређено је 11 војника, од којих ће неколицина по свој прилици подлећи својим повредама.

Шофер камиона је ухапшен.

Паклена машина у једном варшавском јеврејском спорт клубу

Варшава, 26 априла. — У складишту материјала овлашћег Јеврејског спортског клуба „Макаби" експлодирала је ноћас паклена машина која је уништила тркачке чамце поменутог клуба и доста другог материјала.

Људских жртава није било.

ЈОШ ЈЕДНА БРАТСКА ПОСЕТА

Срдачан дочек чиновника бугарске Народне банке у Београду

Дочек бугарских гостију на железничкој станици

Јуче изјутра у 6 часова приспели су на београдску железничку станицу чланови бугарске Народне банке под вођством г др. Асена Чакалова шефа привредне обавештајне службе и претседника савеза банака у Бугарској.

На станици су бугарске госте дочекали посланик г. Димо Казасов и секретари Посланства г. г. Толчев и Милев са домаћинима сви чиновници наше Народне банке. У тренутку када је воз ушао у станицу проломило се пероном бурно клицање и поздрави многобројног грађанства. Када је воз стао, хор гостију отпевао је југословенску химну, после чега је г. Русковић виши чиновник Народне банке поздравио госте. У свом говору г. Русковић је рекао следеће:

— Пала ми је у дужност пријатна улога да вас, претставнике братског нам бугарског народа, чиновнике Народне банке поздравим у име целокупног особља Југословенске народне банке у часу када ступате на тле наше престонице. Актом вашег доласка у нашу земљу завршена је с успехом једна лепа, а за нас домаћине једна света жеља, да вас видимо у нашој средини да вам као најближој браћи својој отворимо врата наших домова да вам без икаквих посредника и тумача отворима срца и осећања, да вам кажемо велику истину о нашој братској љубави коју гајимо за бугарско племе великог југословенског народа. Овај наш сусрет у својој суштини јесте акт великог значаја, који обележава нову епоху у развитку односа између наших племена. На њега као и на све сличне сусрете који су у последње време учестали, наши заједнички непријатељи гледају са страхом. У нашој средини ви ћете имати прилике да осетите сву ону чистоту и величину душа наших, да се поово уверите колико смо ми једно и како међу нама нема спорности о јединству расе.

Бугарски гости су јуче у 11 часова посетили Народну банку а у 16 часова разгледали Београд и околину. Данас изјутра гости се деле у две групе: прва иде на Опленац да се поклони гробу Блаженопочившег Краља, док друга група у пола девет полази на Авалу да положи венац на гроб Незнаног јунака. Данас у 17 часова направиће излет бродом „Краљица Марија". Сутра, на први дан Ускрса у 9.30 одржаће се пријатељска футбалска утакмица између чиновника наше и бугарске Народне банке. У 17 часова примиће госте бугарски посланик г. Димо Казасов у Бугарском посланству. У 20.30 часова биће свечана вечера у част гостију.

У Абисинији не верују у рат до октобра месеца

Лондон, 26 априла. — Према извештајима из Адис Абебе, тамо сматрају да с обзиром на период киша Италија не рачуна са евентуалним почетком операција пре месеца октобра, када престају кише и када би биле могуће операције већег стила. У Абисинији уједно демантују вести из Рима о неким нападима на италијанске караване у пограничним крајевима.

60.000 ИТАЛИЈАНСКИХ ВОЈНИКА У АФРИЦИ

Лондон, 26 априла. — Јутрошњи „Дејли Телеграф" јавља из Адис-Абебе да италијанске снаге концентрисане у Источној Африци према Абисинији сад већ достижу око 60.000 људи и близу 1000 авиона.

У Еритреји и Сомалији форсираним темпом граде нове друмове у правцу абисинске границе.

Позив за подунавску конференцију у Риму

Лондон, 26 априла. — Рајтер јавља из Рима да се у тамошњим службеним круговима изјављује да су упућени позиви на подунавску конференцију у Риму, Пољској и Румунији као и земљама које се граниче са Аустријом.

Што се тиче Бугарске, она ће бити позвана само у том случају ако буду дискутована питања наоружања.

Рачуна се да ће се конференција састати 3 јуна.

Немачки план о јавним радовима у Сарској области

Сарбрикен, 26 априла. — Д. Н. Б. јавља:

Комесар Рајха за Сарску област г. Биркел осветио је данас у Нојнкирхену „борбу рада" у Сарском базену. Г. Биркел је одржао том приликом програмни говор у коме је између осталог изјавио да је немачка влада утврдила програм рада који неће много бити на терет општинама.

Даље је истакао г. Биркел да ће јавни радови које влада има у виду служити у главноме обнови путева, санацији земљишта, пошумљавању, канализацији и т. д.

Железнице Рајха имају тако исто у виду програм јавних радова. Управа државних рудника предвиђа накнадни издатак од 30 милиона рајхсмарака за обнову рудника и за изградњу рударских насеља.

Обезбеђен је фонд за изградњу око 2.000 рударских станова. Тако исто влада Рајха је обећала потребу помоћи за изградњу станова за породице са већим бројем чланова. Укупно предвиђена је сума од 100 милиона марака за борбу против незапослености и у циљу унапређења привреде у Сарској области.

Две смртне казне у Синг-Сингу

Њу Јорк, 26 априла. — Синоћ је у казненом заводу Синг-Сингу извршена смртна пресуда над двојицом младића (једном је било 17, а другом 20 година), осуђеним на смрт за убиство једног полицајца.

НА ОБАЛАМА ЈЕЗЕРА МИРА

Локарно и Стреза као симболи измирења народа

Да ли ће са Боромејских отока васкрснути нове наде на срећну и мирну будућност Европе

Локарно, на Лаго Мађоре са базиликом Мадона дел Сасо

Локарно, априла. — Ниједан крај Швајцарске не обилује у толикој мери природним лепотама и дражима као живописне обале огромног и дугог језера Лаго Мађоре, које у хармоничном складу божанствено лепих пејзажа спаја свежу романтику Швајцарске са бујном вегетацијом Италије. Оивичено са свих страна живим и ведрим сплетовима огранака Алпа, чији су врхови скоро преко целе године покривени снегом, Велико Језеро дуж читаве своје чаробне обале начичкано је неописано лепим и пријатним варошицама и селима, који овој дивљој и дивној романтици дају савршен оквир и особиту живост.

Палата у Локарну у којој је потписан Локарнски уговор

На крајњем северу, у врху језера, на његовом швајцарском делу лежи бисер Јужне Швајцарске, најпријатније и најпримамљивије климатско место и летовалиште, Локарно, које од историјских дана месеца октобра 1925 године живи у духу целога човечанства као симбол мира, као персонификација мирољубивих тежњи и стремљења свих народа и држава у свету. Од 16 октобра 1925 „дух Локарна" не престаје да буде потстрек за удружене, хармоничне напоре на великом делу мира, који треба да оплемени и препороди заблудело и сметено човечанство.

Данас после десет година, Локарно још увек живи у осећању и успоменама на те велике дане. Нај лепше климатско место на обалама Лаго Мађоре, Локарно је постао истовремено веома интересантан музеј успомена блиске прошлости.

Хиљадама радозналих странаца и данас се са највећим поносом показује малеча, али историјска дворана у којој су Мусолини, Бријан, Штреземан, Чемберлен и други потписали знаменити споразум о миру, мастионица и пера којима су се за ту сврху ти велики људи послужили, сто за којим су седели и велики зидни сат, који је заустављен тачно у пет минута после пола осам часова, на дан 16 октобра 1925, управо у моменту, када је историјско потписивање завршено. Све стоји и чува се како се затекло у тренутку, који је за Локарно постао историјски, а који је човечанству уместо мира и среће донео једно ново, велико разочарење.

После десет година човечанство још увек лута и тражи путеве, који би га одвели тако жудно и чежњиво жељеноме миру. И док дух Локарна, као чаробни симбол мира лебди над забринутом Европом, којој прете опет ужаси новога рата, највиши претставници три најмоћније државе Европе, у априлским чарима пролећа 1935 покушавају опет да на југу свог историјског језера мира, романтичном Боромејском Отоку, у дивном тропском контрасту са свежном оквиру Локарна, пронађу нова средства и нове методе да зауставе неумитни хучни ток историје, да васкрсну успавани дух Локарна, да оживе замрле наде на триумф и победу мира, да са новом снагом и енергијом спрече необуздано хуктање нових ратоборних, ослобођених елемената и да макар силом снаге и моћи, која је постала највиши закон света, наметну и осигурају мир усколебаним и устрепталим државама и народима.

Ђизеријев погреб Христа у базилици Мадона дел Сасо у Локарну

У јесен ове године навршиће се прва деценија од историјских дана, када се у Локарну на обалама Лало Мађоре састадоше вође завађених и несложних држава и народа, и када ту, у божанском миру романтичнога језера, у коме се побожно огледају стара средњевековна религиозна светилишта, и древна чудотворна Мадона дел Сасо, са скупоценом Ђизеријевом сликом Исусова погреба на тамном манастирском зиду, после дугих расправа, постигоше споразум и измирење и поставише прве основе организације светскога мира. Колико је нада, колико уздања, колико вере полагано у судбоносне одлуке и значајне споразуме, постигнуте у Локарну?! Сматрало се да ништа више не стоји на путу обезбеђењу и учвршћивању вечнога мира.

Како су се, нажалост, све те наде распршиле и расплинуле као пролећни зефир, не остављајући другога трага сем чаробних, дивних успомена.

Боромејски Отоци крај Стрезе, као пре 10 година чаробни град Локарно, обоје на живописним обалама великог језера мира, остаће у историји славни и знаменити као симболи највиших стремљења и напора да се необуздане и разбуктале страсти људске негативне природе савладају и обуздају, и да се међу државама и народима успоставе односи мира, слоге и љубави.

На данашњи дан, тај идеал мира добија нарочити значај, јер као што је вечно Васкрсење Христово симбол свих васкрсавања, кроз све векове и епохе, тако су и ови неуморни напори вођа данашње Европе, да на тихим и романтичним обалама Великог Језера мира обнављају своја стална стремљења за обезбеђење светскога мира — симболични знаци Васкресења Европе и целог човечанства у духу и идејама Распетога и Васкрслога Богочовека.

Б. Б.

НАЦИОНАЛ-СОЦИЈАЛИЗАМ ЈЕ ОТКЛОНИО ЦРВЕНУ ОПАСНОСТ

Од савеза са Совјетима прети опасност не само Француској већ целој Европи

Женева, 26 априла. — Д. Н Б. јавља:

Лист „Газет де Лозан" доноси уводни чланак у коме се углавном скреће пажња на тешкоће које очекују Француску и целу Европу од савеза са Совјетском Русијом.

„Овај савез, вели лист, донеће Француској горка разочарења. Претпоставимо, вели даље „Газет де Лозан" да Немачка буде побеђена француско-совјетском коалицијом. Немачка би онда одмах била остављена на милост и немилост бољшевизму, који се не би зауставио на Рајни. То би довело до општег пораза. Француска ће доживети она иста искушења са Совјетима која је преживела Вајмарска Немачка. Онда је Берлин био центар бољшевичке пропаганде. Немачкој је непрестано претио комунистички удар. Затим је дошао на власт г. Хитлер. Он је одмах објавио рат комунизму. Доласком национал - социјалиста на власт у Немачкој отклоњена је црвена опасност. Совјетска република хоће, каже на крају лист, да укаже Француској војничку, моралну и финансијску помоћ. Каква иронија!"

Нови транспорти трупа одлазе за Источну Африку

Рим, 26 априла. — Д. Н. Б. јавља:

Наставља се транспорт трупа, милиције и радника-специјалиста свих категорија за Источну Африку.

Последњих недеља из дана у дан одлазили су велики прекоокеански бродови са знатним количинама ратног материјала и осталих потреба за експедициони корпус.

Прекјуче су из Напуља отпутовали пароброди „Коломбо" и „Назарио Сауро", док је из Месине отпловио пароброд „Прага'. Пароброд „Коломбо" је укрцао 85 официра и 1.225 војника а „Назарио Сауро' је укрцао 60 официра и 1.200 радника-специјалиста и техничара.

Америчка државна благајна наставља куповину сребра

Вашингтон, 26 априла. — Министар финансија г. Моргентау изјавио је да ће државна благајна наставити са куповином сребра све дотле док метална подлога достигне трећину резерве злата.

Финансијски кругови у Њујорку подвлаче да „оса" сребра доноси највише користи иностраним спекулантима.

Зашто Британско кинематографско удружење не учествује на међународном филмском конгресу у Берлину

Лондон, 26 априла. — Д. Н. Б. јавља:

Главни секретар Британског кинематографског друштва изјавио је јуче у једном саопштењу објављеном у штампи да никакав политички разлог није утицао на Удружење да донесе одлуку да не учествује на Међународном кинематографском конгресу у Берлину. Додао је да се удружење надало да ће моћи да одговори на позив немачког кинематографског удружења, али због превеликог рада и због припрема за јубилеј Њ. В. Краља Велике Британије, као и због енглеске кинематографске конференције која ће се ускоро одржати у Лондону, удружење је приморано да не учествује на конгресу у Берлину и тако неће одаслати своје изасланство.

Главни секретар је изјавио даље да постоји и један преседан у прилог ове одлуке Британског кинематографског друштва. Наиме, пре неколико година, немачка делегација је сматрала за потребно да одбије позив упућен из Лондона да учествује на неком међународном конгресу, пошто је немачко удружење било сазвало за исти дан немачки национални конгрес.

ТРАГЕДИЈА СЕНТИМЕНТАЛНЕ РЕЦИТАТОРКЕ

Девојка пала мртва на бини за време рецитације једне старе енглеске баладе

Лондон, 26 априла. — Пре извесног времена у енглеском граду Дорчестру десио се један трагичан случај, који је оставио дубок утисак на све у граду.

Женско удружење у Дорчестру приредило је једну забаву на којој је узела учешћа и Францис Мод Бауринг. Она је рецитовала једну стару енглеску баладу уз пратњу оргуља. У тренутку када је Францис Бауринг рецитовала речи: „Желела сам да моја душа у тренутку умирања буде праћена звуцима оргуља..." Она је почела да се поводи. Сви су мислили да се она занела рецитацијом ове баладе, а међутим, после неколико тренутака, она се већ срушила на под. Оргуље су наставиле да свирају, и тек су онда сви приметили да је Францис Бауринг остала и даље непомична на поду. Неки су јој пришли, мислећи да она лежи онесвешћена, али она је била мртва. Лекар је констатовао срчану кап. **(Време)**

Рентабилно предузеће двојице Јевреја из Пољске, тобожњих жртава национал-социјалиста

Варшава, 26 априла. — Судске власти у Радомску ухапсиле су два Јеврејина.

Ови Јевреји су задржали за себе огромне суме новаца које су скупљали у Радомску, Ченстохову и Сосновици под изговором да тај новац скупљају као жртве прогона национал-социјалиста у Рајху. Том приликом они су се служили и неком објавом коју им је тобоже издао Одбор за помоћ немачким избеглицама. Пољска полиција констатовала је у току истраге да су ова два Јеврејина привремено боравили у Кракову, али да немају стално место становања, као и то да су уверења која су показали, лажна.

НАФТА ПОД МОРСКОМ ПОВРШИНОМ

Први пут у историји продато је — морско дно

Лондон, 26 априла. — Један део морског тла продат је пре извесног времена у Мексиканском Заливу! Ради се о једном острвцету које се налази десетак метара испод морске површине, а на коме се, како стручњаци тврде, налазе велике количине нафте. Друштво које је желело да искористи ово острво начинило је уговор са државом, према којем је откупљен известан део „морског дна". Ово је први пут у историји да се морско дно продаје. **(Време)**

Уредништво и предузеће „Време" а. д. честитају својим читаоцима ускршње празнике.

*

Идући број „Времена" излази у среду 1 маја.

Дете провело три дана затворено у аутомобилу у гаражи, без икакве хране

Бремен, 26 априла. — Три дана остало је у аутомобилу затворено једно четворогодишње дете. Овај случај десио се у месту Куксхафену. Родитељима је нестало дете из куће. Они су га три дана тражили залудно по целоме граду. Кад је трећега дана сусед ушао у своју гаражу видео је у аутомобилу дете како се игра воланом, покушавајући да крене аутомобил. Дете је остало у аутомобилу три дана без хране, а лекар је утврдио да детету то ништа није сметало. Дете се неопажено увукло у аутомобил, а пошто га је доцније сопственик закључао оно није могло да изиђе. **(Време)**

Прекид аустријско-чехословачких трговинских преговора

Беч, 26 априла.

Бечки листови признају да су аустријско-чехословачки трговински преговори прекинути.

Албус домаћи сапун
чува Ваше рубље!
Добија се свуда! Пазите на име Албус!

Роман из београдског живота

Убиство Илије Накића

почиње да излази у ускршњем броју „Времена". Писац овога оригиналног домаћег романа, који описује један искључиво београдски криминално-љубавни догађај, јесте

Стојан Живадиновић

један од најбољих и најплоднијих наших послератних писаца. Прва књига г. Живадиновића, књига приповедака „Исвод Озрена" (1923) добила је

НАГРАДУ СРПСКЕ КРАЉЕВСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА

Његово друго дело, „До последњег даха", издала је Српска књижевна задруга. Доцнија његова дела, приповетке „Догађаји и људи", савремени романи „Госпођа загонетка" и „У ђавољим канџама", а особито велики његов историјски роман у три дела, „Карађорђе", „Хајдук Вељко" и „Вујица Вуличевић", најзад многобројне приче у нашим листовима и часописима, као и у „Времену", нашле су на велико интересовање и признање.

Ово је она београдска улица у којој се одиграва наш роман. Ту, у једној старој кући, убијен је Илија Накић..

Карађорђева улица. Човек који је косио леш убијенога бежао је овуда према Сави....

Комесаријат Савске полиције, где је саслушавая Дојчић

Сава, чији су таласи требали да сакрију тајну убиства Накића

Хотел "Бристол", где се бавио убица пре извршена дела...

УБИСТВО ИЛИЈЕ НАКИЋА

— које „Време" почиње доносити у ускршњем броју, најновији је роман овог одличног писца. Узбудљив, изврсно писан, са интересантним криминално-љубавним заплетом, ово је најбољи наш савремени роман за најширу публику.

Уосталом, читајте и једва ћете чекати идући наставак! Ево места где се овај роман одиграва, у оном делу старог Београда који силази на Сави...

САВРЕМЕНА МЕДИЦИНА И ЊЕНИ РЕЗУЛТАТИ У ПРАКТИЧНОЈ ПРИМЕНИ

Откриће битне улоге слезине довело је до неочекиваних резултата, да се њеним зрачењем лече сада многе тешке болести

Др. Луј Дона при зрачењу слезине рентгеном

Улазећи у све детаљнија испитивања функције појединих човечијих органа, научници су у последње време нарочиту пажњу обратили органима, чија улога још није довољно проучена и у том погледу савремена медицина је постигла двоструки успех. Прво, код неких органа је утврђено да имају учешћа у многим значајним манифестацијама организма, а друго на основу тих открића, ударени су темељи једној сасвим новој терапији, пронађени су нови начини лечења.

Да ли зато што је по своме положају у организму тако забачена, скоро скривена у горњем левом кутку трбушне дупље испод саме пречаге, слезина иако су њено ткиво и њен садржај били одавно микроскопски до у танчине познати, — ипак није била потпуно испитана у погледу њене функције. Шта све лучи она, шта ствара, шта је она у стању да поруши и зашто она тако упадљиво реагује на све инфективне и неке токсичне болести?? Слезина ће и поред свега што је до сад ново о њој откривено, остати још увек једним својим добрим делом недокучена тајна. Али медицинска наука, иако у многим случајевима споро, ипак продире својим проналасцима, па ће и слезина једнога дана, стајати пред њима, као и други органи, потпуно проучена и упозната у својој суштини и у свима својим утицајима на организам и његов рад.

Које су функције слезине до сада откривене

Посматрајући слезину као орган, који реагује наглим порастом, увећањем, код многих инфективних и код свих крвних болести, дошло се је до закључка да слезина има улогу која је у тесној вези са крвотоком, па и са самом крвљу. Даље је утврђено да слезина лучи известан хормон, који има заједничку акцију са хормонима других жлезда.

И код нас је улога слезине у организму била предмет детаљног проучавања. Професор Антић са својим доцентом др. Борићем и асистентом г-цом др. Горопевшек, учинили су у својим проучавањима слезине врло интересантна открића. Они су код неких крвних обољења, код којих је слезина морала бити извађена, посматрали стање у крви пре и после вађења слезине. Тако су могли утврдити, да се жучна боја, билирубин, ствара добрим делом у слезини. После вађења слезине, билирубин је у крви упадљиво опао. Исто тако могли су констатовати да су тачна ранија опажања немачких и француских научника, да слезина спутава претерано множење црвених крвних зрнаца у коштаној сржи и да их сама разара. Тако је после вађења слезине дошло до знатног повећања броја црвених зрнаца; даље је потврђено да слезина исто тако спутава и производњу ситних крвних плочица, такозваних тромбоцита, који одржавају нормално [illegible] крви. Потврдили су ранија [illegible] да се једна врста малих белих [illegible] зрнаца, такозваних лимфоцита, ствара највећим делом у слезини. Најзад констатовали су интересантан факт, да после вађења слезине, организам постаје неотпоран према инфективним болестима. Ова констатација, која је и у Француској учињена, од огромне је важности, као доказ новој претпоставци, да слезина, као и јетра, игра огромну улогу у самоодбрани организма од разних инфекција, стварањем разних анти-тела.

Слезина је заштитница организма у многим инфекцијама

Поред горенаведених функција слезине, несумњиво да јој је ова, која је приказује као орган, који ствара анти-тела најважнија и најкарактеристичнија. Анти-тела убачена у крвоток спутавају отрове разних микроба, вежу се за отров и потпуно парализу његово разорно дејство. Није онда ни чудо што слезина код инфективних болести: тифуса, маларије, шарлаха, богиња, Кала-Азара, Бангове болести и неких других септичних и паразитарних обољења натече и увећа се двоструко и троструко. Она код тих инфективних обољења мора пре свега што више анти-тела да створи, да би што више токсина везала и тако заштитила организам. Слезина, дакле, услед потребе јаче производње анти-тела натекне и увећа се двоструко и троструко.

У последње време Французи сличну улогу у самоодбрани организма приписују и жлезди гуштерачи, такозваном панкреасу, који иначе лучи најважније сокове за варење беланчевине, масти и скроба, а поред тога, као жлезда са унутрашњим лучењем, шаље у крв инсулин, који регулише потребе шећера у организму.

Наука се данас стара да помаже природу у самоодбрани организма

Многе појаве, чија је суштина утврђена, копиране су у медицини од природе и искоришћене за заштиту организма. Једна од таквих основних појава је била и запажање да после неких инфективних болести, човечји организам постане имун за инфекцију, коју је једном прележао Копирајући ту појаву, медицинска наука је тако дошла до својих разних заштитних пелцовања и пасивног имунизовања против највећег броја инфективних болести.

Сада се у Француској нарочито настоји, да се у каквој инфективној болести, потстрекне тежња и рад слезине, па и панкреаса, на самоодбрани и заштити организам. Тај потстрек слезине и панкреаса изводи се зрачењем рентгеновим зрацима.

Зрачење слезине и гуштераче рентгеном, подиже отпорност организма и спутава развиће болести

Француски аутори налазе да приликом продирања каквог микроба у организам и изазивања инфективног обољења, слезина реагује одмах на следеће начине:

1) лучи слезински хормон;

2) излива бела крвна зрнца и антитела у крв;

3) изазива стварање нових белих крвних зрнаца у кочтаној сржи и стварање нових анти-тела.

Ако се сад слезина зрачи рентгеновим зрацима, они надражују слезину тако да она још у већој мери ствара хормон, изазива излив и стварање белих крвних зрнаца и ствара још веће количине анти-тела. На тај начин природна самоодбрана се искоришћава у куративне сврхе.

Да је то тако француски научници потврђују једним врло интересантним експериментом на животињама. Заморчићима, који су врло осетљиви на туберкулозне клице, инјицирани су туберкулозни бацили у трбушну дупљу. Једним заморчићима је затим 4 дана зрачена слезина, а другима уопште није. Приликом обдукције утврђено је да код зрачених заморчића нема нигде туберкулозе, док су остали неозрачени, угинули од туберкулозне инфекције, која се неминовно морала да развије.

Које све болести могу да се сузбијају и лече зрачењем слезине

У овом начину лечења интересантна искуства излаже француски лекар др. Луј Дона. Он наводи да се метода надражаја слезине и панкреаса може са успехом да примени код највећег броја болести, где је у питању микроб, клица, као узрок болести.

Пре свега он истиче два обољења, код којих се раније, а делом и сада, мислило да не спадају у обољења услед микроба. То су такозвана Паркинсонова болест и мултипла склероза. Ове болести се понекад виде и као последице грипа. Дође до обољења у нервним центрима мозга и кичмене мождине и отуда долази до појаве јаког дрхтања руку и ногу (паркинзона) и до кочећег хода, до дрхтања руку при почетку покрета, као и запињања језика у почетку изговарања (мултипла склероза). Код тих болести се раније претпостављало да је оштећење, које је произведено у мождaним центрима једно дефинитивно, трајно, као у случају парализе, узетости, после јаког можданог удара („шлога") и да ту најде на неки утицај не може бити. Међутим, схватајући те две болести као инфективне, хроничне, дуготрајне болести, које прогредирају, Французи су дошли до закључка, да би и ту слезина морала да реагује. И одиста зрачење слезине рентгеновим зрацима, дало је код многих тешких случајева ова два обољења, упадљива побољшања. Дрхтање ишчезава, опште стање се поправља и способност за рад увећава.

Др. Луј Дона истиче да и у случајевима туберкулозних обољења, код људи, који су сачували своју виталну снагу (да њихов организам може још реаговати стварањем анти-тела) — зрачење слезине даје поред осталих метода лечења, врло добре резултате. Нарочито лепо реагују туберкулоза жлезда, туберкулоза бронхијалних жлезда, туберкулоза костију и туберкулоза јаја и јајника. Најзад и у случајевима обостране туберкулозе бубрега, где операција не може да дође у обзир, треба применити зрачење слезине.

Исто тако и извесни случајеви астме (сипње) са отоком јетре, као и тежи случајеви гнојавог запаљења носног и чеоног синуса (дупље), реагују изванредно добро на зрачење слезине и панкреаса. Ова зрачења слезине се изводе сваких 5—8 дана по 7—9 минути, а на свака 3 зрачења слезине иде једно зрачење панкреаса. Потребно је 10—15 сеанса. Технику, јачину, растојање и време зрачења, одређује специјалиста рентгенолог индивидуално.

Тако су ето, нова открића о улози и функцији слезине логично довела до једног новог и успешног метода лечења и оних болести, које су дотле биле отпорне према свакој другој терапији.

Др. М. АНДРЕЈЕВИЋ

ВИТАМИНИ У ИСХРАНИ ДЕЦЕ

Важност витамина, извесних супстанција, које се налазе у нашим свежим намирницама, је огромна за правилну исхрану свакога човека, а специјално детета. Јер витамини помажу растење костију, пробијање зубића, одржавање извесне једрине, тургора, у ткивима детета. Већи део витамина штити организам од разних обољења.

До сада је откривено неколико врсте разних витамина. А сви су обележени азбучним редом: A, B, C, D, E, F, F_2 и т. д. За дечји организам најважнији су прва четири витамина. Њихово присуство у свакодневној храни је необично важно стога што њихов недостатак може да изазове појаву неких болести. Тако недостатак витамина D омета правилно окоштавање костију. Тога витамина има у млеку, јајима (жуманцету), бутеру, а нарочито у рибљем зејтину. Стога се рибљи зејтин даје код слабуњаве деце, а исто тако и вигантол, специјални препарат тога витамина има одлично дејство код слабих костију код кривих ногу и касно избијање зубића код деце.

Један који је сигурно имао довољно витамина — из мајчиног млека

Недостатак витамина A у храни, доводи до смањења отпорности деце према болестима, а исто тако изазива обољење очне рожњаче. Нема ли у храни витамина B, онда долази до једне болести нерава, а недостатак витамина C изазива обољење крвних судова (скорбут) и крвављење из десни и слузокожа. У млеку и бутеру има свих ових витамина, кога више кога мање.

Али у главном витамина има највише у воћу и поврћу. Нарочито се сматра да је лежиште витамина одмах испод коре и многи препоручују с тога да воће треба јести опрано, с кором, да се при љуштењу не би изгубили витамини. Међутим показало се да то није сасвим тачно, већ да витамина има исто тако и у ткиву и соковима свежега воћа и поврћа. Од воћа богати су витаминима нарочито: поморанџа, јабука, крушка, шљива, грожђе, банана. А од поврћа највише патлиџан, шаргарепа, спанаћ, зеље, кромпир, карфиол, купус и т. д.

Врло много витамина има у жуманцету, зато деци већ у првој години треба давати бар по једно жуманце, у виду шато-а или слично. Витамина има и у свежем месу, у свежој јетри (црној џигерици) и мозгу. Код малокрвне деце треба давати и ову храну већ са пуном првом годином.

С П О Р Т

Сплитски Хајдук и софијска Славија биће гости црвених на први и други дан Ускрса

Црвени су се постарали да за Ускрс пруже Београђанима две изванредно занимљиве утакмице. Првог дана Ускрса они ће имати за госта водећи лигашки тим, сплитског Хајдука, с којим ће поделити мегдан за бодове. Колико ће овај сусрет бити узбудљив то зна сваки онај који се интересује фудбалом и који изблиза прати перформансе ова два наша велика клуба, старих ривала из најславнијег нашег лоптачког доба.

Другог дана Ускрса црвени ће имати за противника првака Бугарске софијску Славију у чијем се тиму налазе 6 бугарских интернационалаца.

Ова утакмица не носи само то чисто спортско обележје. Она ће, истовремено, бити и дивна манифестација југословенско-бугарског пријатељства и братства.

За гостовање софијске Славије, црвени су спремили следећи програм:

ПРОГРАМ ДОЧЕКА И БОРАВКА С. К. СЛАВИЈЕ ИЗ СОФИЈЕ

27 априла:

1) Дочек у Младеновцу (гостима ће изаћи у сусрет двојица чланова управе с. к. Југославије).

2) Дочек у Београду (поздрав претседника уз учешће свег клупског чланства).

28 априла:

1) У 10 часова одлазак на Авалу. Посета гробу Незнаног Јунака. Подне ручак на Авали.

2) У 16 часова присуствовање првенственој лигашкој утакмици Југославија — Хајдук.

3) Пријем код г. Тадића, претседника Југославије.

4) Вечера код г. Миловановића, интернационалног секретара с. к. Југославије, вођству Славије.

29 априла:

1) У 11 часова свечана седница у просторијама Југославије у част гостију из Бугарске, предаја поклона, значака и чланских карата.

2) У 16.30 часова пријатељска утакмица за пехар између Славије и Југославије.

3) Пријем у Бугарском посланству,

4) Банкет.

Осим ових главних утакмица, на игралишту Југославије одржаће се оба дана читав низ других занимљивих приредаба. Целокупан распоред изгледа овако:

РАСПОРЕД УТАКМИЦА

28 априла:

Пре подне

У 10 час. хазена Бск-а—С. к. Викторија, Сл. Брод.

У 11 час. Народна банка, Београд—Народна банка, Софија.

По подне

У 13 час. С. к. Шоферски — С. к. Ускок.

У 14.30 час. Виндер-тим Југославије—З. а. ш. к.

У 16 час. Југославија—С. к. Хајдук, Сплит.

29 априла:

Пре подне

Први тим подмл. Југославије—Први тим подмл. С. к. Слоге.

Хазена Југославије—Хазена Викторија, Сл. Брод.

По подне

У 14 час. Други тим подмл. Југославије—Први тим подмл. С. к. Витез.

У 15 час. Вундертим Југославије—С. к. Брђанин.

У 16.30 час. Југославија—С. к. Славија, Софија.

Тимови Југославије

Вундер-тим: Спасић, Боровић, Димитријевић, Миаетић, Дрљачић, Андрејевић, Павлица, Шијачић, Хајон, Костић, Стефановић, Учур, Матић, Драгић, Радовановић.

Комбиновани тим: Глигоријевић, Веровић, Стајић, Николић 2, Лончарић, Митровић, Нешић, Перлић 1, Милановић, Перлић 2, Поповић, Добријевић.

Први тим чланова: Плац, Стокић, Лукић, Петровић, Лојанчић, Анђелковић, Пауновић, Николић, Марковић, Милошевић, Секулић, Зечевић, и Поповић Ст.

Т Р К Е

На други дан Ускрса трчаће се „Владислав Рибникар"

Тркачки дан који ће се одржати на други дан Ускрса обећава такође врло леп спорт и лепе борбе. На жалост велика трка дана „Владислав Рибникар", неће ни приближно извести онај квалитет трке који би требало. Из необјашњивих разлога најбоља наша грла нису уписана, тако да ће се у ствари цела борба мање више свести на „вок овер" за шталу В. Илића. Али у осталим тркама су заступљени и квалитет и квантитет, тако да се опет лако могу наћи и повеће квоте.

Трке почињу тачно у три сата, и ређаће се овако:

Трка грла одгајивача са села. Уписано је 10 грла: Калча, Шумадинац, Не бој се секо, Фосид II, Сељанка, Сазарањ, Пардон, Лозана, Грета, Бачко. Дужина стазе 1.600 м.

Сазарањ би после трке од прошле недеље требала да добије ову трку, али ми ипак верујемо у овај долазак:

Фосид II — Сазарањ — Лозана.

Хандикап. Уписано је 4 грла: Грет Хоуп носи 66 кгр., Извиђач 60, Трубач 52, Вик Енд 45. Дужина стазе 2.000 м.

Иако је број уписаних мали, трка може да буде ванредно лепа, јер сва грла имају изгледа на победу. Ми верујемо у овај долазак:

Трубач — Грет Хоуп — Извиђач.

Велтер хандикап. Уписано је 8 грла: Косовка 64, Клара 61½, Коштана 57½ Љубљана 53½, Чукарица 48, Муња 47, Лукулус 45½, Сава 44. Дужина стазе 1.600 м.

И овде такође није лако погодити победника, јер много грла има шанса. По папир форми Љубљана, Коштана и Клара би биле на челу, али ми верујемо у овај долазак:

Чукарица — Коштана — Клара.

„Владислав Рибникар". Уписано је 10 грла: Бисерка, Ситница, Лаловка, Лотарингија, Кадија, Мераклија, Версаљ, Горски Жубор, Горска Олуја, Лонка. Дужина стазе 1.400 м.

Овде се за победу не може имати у виду друго до тандем В. Илића, а за пласман се може имати у виду Лонка, те би долазак био:

Мераклија — Кадија — Лонка.

Општа трка. Уписано је 15 грла: Кармен II, Дахија, Спасенка, Камелија, Коштана, Парада, Ида, Соколица, Јунона, Лидија, Версаљ, Јапанка, Горска Олуја, Жужу, Карпампула. Дуж. стазе 1.200 м.

Ово ће бити једна од ретко лепих и узбудљивих трка. Да вам претставимо главне такмаце: Камелија је првог дана била прва, другог дана четврта, али је гурнута; Парада је сјајно добила „Мару Ресавкињу"; Ида је у „Царевој Ћуприји" била трећа, прошле недеље претпоследња; Јунона је била друга у „Царевој Ћуприји"; Жужу је у две последње трке била прва; Лидија је увек била близу. Између ових ће се свакако и решити трка, и ми мислимо овим редом:

Камелија — Ида — Парада.

Препонска трка. Уписано је 9 грла: Рода, Исак, Корзика, Хепи Енд, Перфид 2, Јединац, Калеа, Зрак, Епоха. Дуж. стазе 2.600 м.

Исак и Калеа су прошле недеље били на челу. Но овог пута их неће јахати они јахачи. Резултат је у великој неизвесности и ми верујемо у овај долазак:

Зрак — Епоха — Исак.

Намештај

Најмодерније спаваће собе, трпезарије и кухиње, солидна израда, продаје за готово и на отплату
Стовариште собног и канцеларијског намештаја
МИЛАНА П. НОВАКОВИЋА
Београд, Краља Александра 28.
16414, 1-2

ПРОЛЕЋЕ.....

Зацело је већ многима познато и не може се никада довољно топло препоручити, да се човечјем телу морају од времена до времена, а нарочито у пролећу, путем природног лечења довађати такове твари, које тело очисте од наталожених твари и обнављају крв.

Да то лечење за освежавање и чишћење крви обавите заиста најздравијим, то јест најприроднијим средством, пијте по апотекару Мг. Л. Баховец у Љубљани састављени, крв освежавајући и чистећи „ПЛАНИНКА"-чај, који је најуспешније прокушан. Како произлази већ из имена, ПЛАНИНКА-чај састављен је већином из планинског лековитог биља. Нарочитом пажњом и сврби изабрано је доба брања појединог биља, јер није свеједно, у које летно доба се бере биље. — Лековито биље, које се употребљава за састав крв освежујућег и крв чистећег ПЛАНИНКА-чаја, бере се баш у то доба, када је у највећој мери напуњено са лековитим соковима.

Како је из ниже наведеног развидно, употребљава се ПЛАНИНКА-чај ради своје саставине те ради лековитих твари биља са добрим успехом ком следећих болести:

код **зачепљености,**
код **слабог варења,**
код **напетости тела услед цревних плинова,**
код **слабе делатности црева,**
код **болесних јетара и жучи, те код жучног камена,**
код **златне жиле (хемороида),**
код **угојености (прекомерне дебљине,**
код **разних кожних болести (чирева, коприпастог осипа, приштева, сујеедица и т. д.)**
код **овапњења жила (артериосклерозе).**

Да избегнете свим тим обољењима, те да се узмогнете веселити трајном здрављу, разборито је, те се свакоме најтоплије може препоручити свакогодишње 6—12 недељно лечење са **ПЛАНИНКА-чајем БАХОВЕЦ**, састављеним већином из најбољег лековитог планинског биља.

Захтевајте у апотекама изрично **ПЛАНИНКА-чај БАХОВЕЦ** у пломбираним пакетима те са насловом произвођача Мг. Л. Баховец, Љубљана.

Рег. Сп. бр. 2834 од 23/I 1935

ДАРМОЛ
ЧОКОЛАДА ЗА ОТВАРАЊЕ
делује благо и сигурно
Не шкоди!
[illegible]

П А Ж Њ А !
Прва Југословенска творница шешира и туљаца д. д.
Галдово
код СИСКА
Фабрично стовариште само
Теразије 35
Продаја мушких шешира, дамских туљаца и бере капа по фабричним ценама. 26234, 1-2

61. Југоисточна изложба пољопривредних стројева

Бреслау, 16-19 маја 1935

Пољопривредни стројеви, алат, уређаји. Изложба расплодне стоке и коња. Стројеви за обрађивање дрва и метала. Уређаји за господарство у кући и на мајуру. Транспортна средства, радиоапарати. уредски стројеви, грађевинарство и цестоградња.

Упуте и сајамске легитимације дају:

сви заступници Хамбург — Америка линије и Средње — европског путничког бироа.

ОД СВЕГА ПОМАЛО ЗА СВАКОГ ПОМАЛО

Испод моста у Минхену успео је да лети немачки авијатичар Ернст Удет. Ову вратоломну продукцију немачки авијатичар је извршио приликом снимања филма „Чуда летења", који ће се приказивати у идућој сезони. На нашој слици види се моменат када Удет лети испод лука моста на реци Изар у Минхену.

*

Аутомобилски точкови од вештачке свиле израђују се сада у Америци. Показало се да је вештачка свила одлична за пнеуматике. Она се врло мало троши и издржљивија је од гуме.

*

Жаба која напада и уједа људе живи у Јужној Америци. То је специјална врста рожнате жабе. Њен ујед може да буде прилично опасан. На нашој слици види се таква рожната жаба у тренутку када се устремљује да би угризла човека.

*

Петоспратни кокошарник подигла је у америчком граду Такоми једна богата девојка која жели да се посвети научном гајењу живине. Овај најсавршенији кокошарник на свету снабдевен је радиом, справама за зрачење пилића и свима техничким погодностима.

*

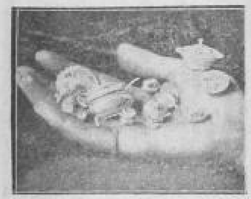

Најмањи порцелански сервиз на целом свету израђен је још пре 225 година у немачкој фабрици порцелана Мајсен. Сваки део овог мајушног сервиза обрађен је са уметничком пажњом. На нашој слици види се овај најмањи сервис, који може да стане на длан руке.

*

Најстарији свештеник Беча умро је у својој 89 години. Он се звао Франц Вајмар, а био је свештеник равно 64 године.

*

За годину дана спасао је 46 дављеника, а од тога 28 жена, чувар купатила Батине фабрике у Отроковицама. Треба знати да је ово купатило сразмерно мало. Овај спасилац, међутим, није био целе сезоне на лицу места, и утолико је ово његово дело значајније.

*

Дневник неверне жене пронађен је приликом хапшења код Терезије Месдингерове из Беча, која је убила свога мужа. Она је у своме дневнику у детаљима извела своје интимне љубавне доживљаје, означујући дане и сате. Из дневника се види да је она у току једне године имала „само" 87 љубавника.

*

Први докторат из науке о одбрани од напада из ваздуха у Чехословачкој дао је један млади чехословачки инжењер. Дисертација је гласила: „Закони у пасивној одбрани против авиона".

ХОТЕЛ „ЗАГРЕБ" — МАЛИНСКА
чисте и зрачне собе са изгледом на море. Реномирана, интернационална кујна, комплетан пансион дневно дин. 55.—. Проспекти на захтев.
16382, 1-10

ПУТ У НЕПОЗНАТИ ЕЛДОРАДО

Лепа жена у дивљим пределима Гвијане

Трагање за дијамантима у америчкој џунгли

Басnumbers

Баснословна открића и узбудљиви доживљаји једног истраживача дијаманата и његове лепе жене у џунгли „Изгубљеног света".

Извештај Виљема Ла Вара о његовој опасној експедицији која је трагала за извором дијамантских поља у Британској Гвијани. Ово су истинити доживљаји Виљема Ла Вара, познатог младог географа, и његове лепе жене, о њиховим чудноватим доживљајима у Британској Гвијани.

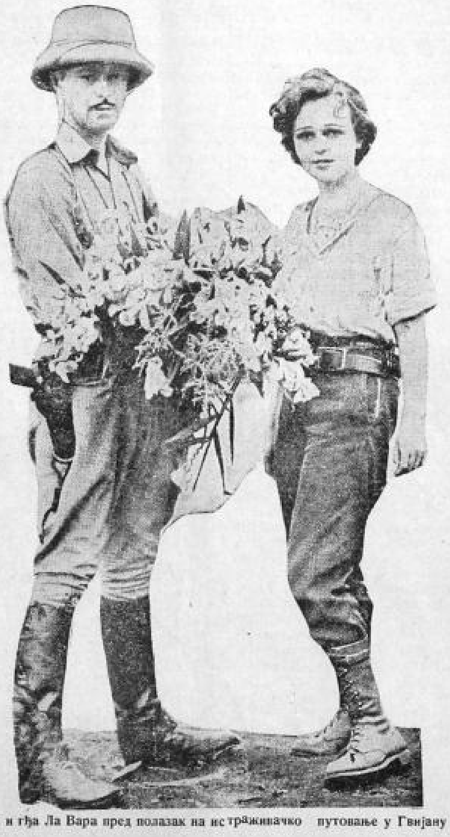

Г. и гђа Ла Вара пред полазак на истраживачко путовање у Гвијану

1

Зеленкасти мрак џунгле спуштао се те ноћи на нас са чудном злобом. Стабла џиновског дрвећа са дебелим корењем дизала су се као стубови до висине од седамдесет метара.

Ми смо били под кровом џунгле. У нашем шатору моја жена Алиса се неуморно кретала, као да ју је нешто стално узнемиравало. Ово је била њена прва ноћ у џунгли. У ствари, то је била њена прва ноћ далеко од цивилизације. Она је пошла са мном на ово путовање обузета некаквим авантуристичким духом. Али, сада се узнемирила. Њен дах се зауставио. Авантура је почела — узбудљив доживљај — и касно је било за повратак.

Њена узнемиреност није ме много изненадила. Ја сам, пак, био навикнут на призоре и на шум џунгле.

Ужасна тишина

Те ноћи Алиса је упознала шта значи први пут провести ноћ у џунгли. Обоје смо били сами. Црнци су се као помамљени изгубили у ноћи џунгле. Индијанци, пак, поставили су се на околним висинама да би били изнад њих. С једне стране нашег шатора били су црнци, а с друге карајбски Индијанци, смртни непријатељи једни другима, мрзећи се страсно. Али то није било све! Знали смо да су изнад нас лебдели слепи мишеви-вампири, који живе од људске крви. Знали смо да у околини има крвожедних јагуара, спремних за напад, и гнусних змија спремних да уједу.

Тишина је за тренутак завладала у овом зеленом мраку. Није се чуо ни један шум, није се приметио ни један покрет. Џунгла је била мртва, као смрт. Завладала је тишина слична оној која наступа у концертној сали у тренутку када капелник палицом удари о пулт пред почетак свирања.

И у овој џунгли, чим је настала црна ноћ, изненада смо у тишини чули звук једног звона. Звоно у џунгли? Алиса је ослушкивала... Објаснио сам јој да је то глас једне егзотичне птице која у љубавном заносу позива друга.

Страшан глас павијана

Потом се чуо други глас — гутурално лајање павијана, који је урлао. То је страховит звук, који се мешао са звоњењем птице, а који је убрзо ућуткао птицу. Тај глас утиче јако на нерве, и доводи човека до беса, тако да је спреман да виче.

Затим се чуо још други шум: лупање крила слепих мишева: стотине вампира је лебдело изнад нашег логора. И овај подмукли шум толиких крила пратио је непрекидну симфонију џунгле. Човек је могао да полуди од одјекивања џунгле.

И сви ти звуци — звонко треперење гласа егзотичних птица, урлање павијана, рикање јагуара и летење вампира — створили су интензивну рапсодију џунгле, која је можда најдивља песма коју је човек икада чуо

Изненада је та песма ноћи прекинута оштрим криком ноћних мајмуна, налик на врисак човека у агонији.

— Боже, Боже, шта је то? — узвикнула је Алиса, скочивши на ноге. Она је била сва преплашена. Умирио сам је и рекао.

— То је само мајмун!

Тада се на њеном лицу поново појавио осмех, и она је одговорила као да у позоришту оцењује неку сцену:

— Ах, ја сам мислила да неко убија младу Индијанку. То је, дакле, живот у џунгли?

Цвет који прождире

Ово је био тек први њен доживљај у џунгли, где је требало да се упозна са људима за које раније никад није ни чула, за људе који живе у пределима који је у Британској Гвијани познат под именом „Изгубљени свет". Она је дошла у положај у коме је, окружена са свију страна непознатим јој животом џунгле, имала да се нађе сваког тренутка пред новом опасношћу. И када говорим о опасности, ја мање мислим на урођенике а више на опасности саме џунгле, које су горе од свих.

Сећам се када смо, Алиса и ја, први пут видели лотос смрти, најсвирепију концепцију зла у природи, јер је он ванредно леп, али ипак грозно свиреп. Алиса је била изненађена лепотом овог цвета. Она је посматрала његове лепе листиће, који су се отварали на сунцу, и стала је да се дивим тој красоти.

Изненада је наишла једна мала птица. Лебдела је око цвета и покушала да из њега узме мед. Тада су се листови изненада затворили за птицом. Знали смо да је овај лепи цвет прождрао малу птичицу. Ово се може догодити само у џунгли, јер је џунгла у сваком погледу зла.

Мој циљ у џунгли

Иако су призори страшни живот и опасности џунгле за мене су имали велику драж. Ја сам у својој глави имао само једну мисао: мислио сам на извор алувијалних дијаманата. То је био практични циљ мог петог експедиционог пута по Јужној Америци, а специјално по Британској Гвијани.

Још као студент упознао сам се са овом земљом. Један мој млади пријатељ и ја били смо замислили једну авантуристичку експедицију у предео Мазаруни.

Морам признати да тада нисам имао никакав други циљ сем да тражим авантуре и доживљаје. Имао сам тек осамнаест година, а у тим годинама човек се много више занима за сусрете са јагуарима, крокодилима, канибалима и змијама него другим стварима. Злато и дијаманти су тада у мојим очима имали само вредност као ствари које се могу куповати.

Али, баш ово прво путовање навело ме је да пођем на лов за дијамантима. Јер, када сам се вратио из Мазарунија ја сам донео преко 5000 карата дијаманата. Ти дијаманти били су додуше мали и употребљиви само за индустријске сврхе а не за накит, али они су имали вредност. Јер, када ме је оборила грозница у Џорџтауну, ја сам морао да положим 85 долара за случај да умрем, да би ме сахранили. И ја сам платио дијамантима!

Трагање за „извором дијаманата"

Доцније сам опет био у Мазаруни, почев од 1921 године. Тада мој циљ више није био да нађем дијаманте, већ нешто много боље. Хтео сам да откријем извор дијаманата. Неки га називају дијамантским полом. Ја сам био убеђен да један још неоткривен предео Британске Гвијане има да постане најдрагоценији извор дијаманата у свету, и да ће се ту можда наћи више блага него у Јужној Африци.

И баш на овом путовању ја сам трагао за извором оних мањих дијаманата, које сам раније нашао. Да бих своју намеру могао извести сасвим спокојно ја сам, на основу британског закона о „проналаску нових предела", преузео власт над једном територијом чија површина износи преко хиљаду квадратних миља.

Био сам у неку руку цар једног дела џунгле. Али, ово моје царство није било тако богато као што сам мислио. Додуше, нашао сам велики број дијаманата, чак и већих, али нисам нашао извор дијаманата. Газио сам реке, обишао планине, тражио по пољима, али нигде нисам могао да нађем слој земље одакле потичу дијаманти које доносе реке.

У више махова ово трагање додијало ми је. Али, ја сам још увек убеђен да ћу једнога дана да откријем онај Елдорадо за који су већ Шпанци и други авантуристи тврдили да постоји негде између река Амазона и Ориноко.

Са 54 џиновска црнца

Ово своје последње путовање почео сам после израде једног дуго замишљеног плана који је, по мом мишљењу, имао да ме доведе до правог циља. Знајући добро опасности на које ћу наићи, ја испрва нисам хтео да Алиса пође са мном. Али она је толико наваљивала да сам најзад попустио. И тако се десило да смо једног дана пошли заједно бродом из Бостона на нове авантуре.

Наша прва етапа била је Џорџтаун, на обали Британске Гвијане. То је једина знатнија варош у овој енглеској колонији. Варош броји свега 70.000 становника, који су хетерогенији него игде на свету.

Наш први посао је био да саградимо барке којима се лакше напредује по џунгли него на ма који други начин. Када је то било завршено ангажовали смо 54 црнца. То су били прави џинови који су изгледали опасни али су у ствари били врло верни. Црнци су пренели барке до нашег логора на обали реке Есеквибо.

(Наставиће се)

ДАМЕ, АКО ЖЕЛИТЕ да са веселошћу и поносом носите диван мантил и хаљину, а да Вас скупо не стаје, Ви неизоставно прегледајте наша пролетња савршенства.
Наши мантлови су већ повели коло пролећа и на корзоу се већ у велико почиње да вијa, њихова пуна вредност.
МАНТЛОВИ (капути) за даме по 350, 450, 650, 750, 950, 1250.
ХАЉИНЕ за даме по 120, 140, 280, 320, 480, 550, 650, 750.

Наши модели и најпрецизнија израда познати су. Најбољи квалитети штофа целокупне наше робе као и утврђене и ниске цене, шире нам из дана у дан огромну посету и чине велико задовољство нашим муштеријама.

Двојица аустријских физичара пронашли су злато у песку Дунава

Беч, 26 априла. — Према писању листова двојица аустријских физичара успели су да у Ваграму пронађу у песку Дунава извесну количину злата. Овај проналазак изазвао је прилично узбуђење у Ваграму и околини. Према до сада вршеним испитивањима овде се ради заиста о злату. Међутим, остаје још да се утврди колика је количина тога злата у песку и да ли би се према томе исплатила евентуална експлоатација.

Четири радника погинула од грома

Париз, 26 априла. — Једна група пољопривредних радника у околини Туниса изненађена је за време пољског рада од грома. Четири домородца погинула су.

КРОЗ ИЗЛОЖБУ НАЦИОНАЛНЕ РАДИНОСТИ „СВОЈ СВОМЕ"

Чарапе од праве свиле „Cocon", „Mitzouco" и „Ritz" нису француски већ домаћи производ

Пре неколико дана отворена „Изложба националне радиности" са циљем да пропагира потрошњу робе израђене у домаћим радионицама, постигла је велике успехе. Поред осталих, изложбу је посетио и велики број Београђанки, које су показале интересовање за робу израђену од праве свиле.

Поред осталих позитивних резултата, изложба је открила једну веома интересантну ствар: да многе марке, за које се сматрало да су страног порекла, због њиховог одличног квалитета, у суштини су израђене у нашим, домаћим, радионицама.

Велику сензацију направило је откриће са чарапама које су много тражене и познате као првокласни квалитет, а носе марку „Cocon". За чарапе марке „Cocon" од праве свиле, као и такође познате марке „Mitzouco" и „Ritz" тек на поменутој изложби сазнало се и утврдило, да нису француског порекла, већ домаћи производи фабрике **„Моравија"** у Београду. Чарапе од праве свиле марке „Cocon" и марке „Mitzouco" и „Ritz", које су стекле велику потрошачку публику због својих одличних квалитета, за које се сматрало да су француски производ, у ствари су домаћи производ, и то је публику пријатно изненадило.

ДА СЕ НАСМЕЈЕТЕ

ЦЕНКАЊЕ

— Смилујте се, госпођо. Страховито сам се исцрпео. Пешачио сам данас десет километара

— Па то није тако много...!

— Добро, претпоставимо да сам пешачио петнаест...

(»The Humorist« — Лондон)

*

— Не смете давати јаку кафу вашем мужу. Таква кафа га узбуђује!

— Да видите само како се он узбуди кад примети да је кафа слаба!

*

— Недавно сам, за време експлозије, одлетео у ваздух и вратио се тек после два сата.

— Па зар сте остали живи?

— Како да не! Успут сам скочио у један авион и провозао се!

*

СТРУЧЊАК

— Ох, ова дивна чворуга! Је ли то она која означава музику?

— Свакако! Ову сам чворугу добио на тај начин што ми је жена скрхала виолину о главу!

(»Miroir du Monde« — Париз)

*

— Од кога је ова шала коју сте мало пре испричали?

— Од мене лично!...

— Хм, па ви сте, значи, у ствари много старији него што изгледате!

*

— Зашто си љута на мене?

— Заборавила сам, али знам да је то тако страшно да ти никада не могу опростити!

*

— Замисли, приметила сам да у мом Кувару има много штампарских грешака.

— То сам, нажалост, ја искусио у своме стомаку...

*

НОВИ ПРИСТАЛИЦА

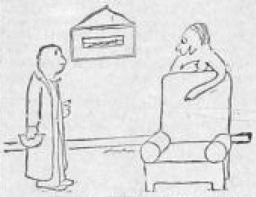

— Ја сам постала нудиста, драги господине! Надам се да вам ово неће сметати.

(„New Yorker — Њујорк)

*

— Ко је код вас разбио прозоре?

— Мама. Али, тата је уствари крив; он је скочио у страну!

*

— Честитам на близанцима! Какво ћете им име дати?

— Па, мој муж, чим је чуо за рођење, рекао је: Гром и Пакао.

*

— Докторе, ако станем чвршће на ногу онда ме боли пета.

— Онда немојте стајати тако чврсто.

— Да, али по чему бих тада знао да ме боли пета?

Ова таблета помоћи ће Вам као што је помогла толиким милионима људи!

АСПИРИН
мала таблета са великим дејством

Оглас регистр. под С. Бр. 23763 од 19. XI 1934.

◆

Народно позориште: Недеља: 15, Поп Ћира и поп Спира; 20, Аида; Понедељак: 15, Очарана лепотица, 20, Катинкини снови; Уторак: 20, Вечера у осам.

Мала позорница (Луксор): Недеља: 15, Госпођа министарка; 20, Зона Замфирова; понедељак: 15, Девојачка клетва; 20, Коштана.

Коларац: 15, 17, 19, 21.30, Кроз Свету Земљу (Египат, Палестина, Цариград, Атина); Ускрс: 10.30, 15, Силва (Марта Егерт, Ханс Зенкер, Паул Кемп, Паул Хербигер); Факс-новости.

Корзо: 15, Краљ краљева; Ускрс: 10.30, 15, 1) Волга у пламену (Турјански, Инкишинов, Наталија Кованко); 2) Сили-симфонија; 3) Журнал.

Уранија: 15, У знаку крста (Фредерик Мерч, Елиза Ланди); Парамунт-журнал; Ускрс: 10.30, 15, 1) Рђав свршетак — добар почетак (Секе Сакал, Рожи Баршоњи); 2) Ви сте мој гост (Ханс Мозер); 3) Парамунт-журнал.

Авала: Историја греха (Лубинскаја и Сомборски); Факс-новости; Кратки „Метро"-филм; Ускрс: 10.30, 15, Донски козак (Дон Хозе Мохика, Мона Марис, Розита Морено); Последњи Ускрс Романових; Факс-новости; Мики Маус.

Врачар: 15, Али-Баба и 40 хајдука (Сезаме, отвори се!) — (Фриц Кертнер, Ана Мај Вонг).

Новаковић: 1) Мој је свет; Невидљиви иде кроз град (Хари Пил, Лиза Арно).

Балкан: Страдање Исуса Христа; Ускрс: први дан: 1) Црни шакал (Кен Мајнард); 2) Трагови у снегу (Хари Пил); 3) Посластичар (Чарли Чаплин); други и трећи дан: 1) Стража на граници (Жорж О' Бриен); 2) Бокс-меч Макс Бер — Карнера; 3) Посластичар (Чарли Чаплин).

Народни тонбиоскоп (Милоша Великог 6): 15, 1) Велика Кнегиња Александра (Марија Јерица); 2) Факс новости; 3) Мики Маус. Цене: 2, 4 и 6 динара.

„Румунски краљ" (Краљице Наталије): у потпуно реновираном и под новим власништвом локалу почев од првог дана Ускрса певаће свако вече омиљена севдалиска певачица **г-ђа Маца Николић** са одабраним друштвом. Ресторан прволкасан; роштиљ најбогатији. 33849

Хотел „Империјал" 28 о. м. отвара своју познату башту. Свира чувени оркестар под управом Маринка Савића. Певају севдалинке омиљене певачице: Софка, Ружица и Ангелина, а прати их чувени армуникаш Бора Крушарац. Првокласна кујна, најбоља домаћа вина, гурмански меселуци на роштиљу. Честита својим посетиоцима и пријатељима Христово Васкрсење — **Ђура Милосављевић**, хотелијер. 33840

ardin d' hiver" Академски дансинг (Изворна банка) Теразије 5, први и други дан Ускрса: 16—20, Perfections џез-хармоника; трећи дан Ускрса: 17—20.30, Perfections џез-капела.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ: Ђајић Јевта, **Краља Петра 75** (тел. 20-391); Јовчић Василије, **Краља Милана 9** (Краља Фердинанда 8), (телефон 21-528); Мандил Давид, **Поенкареова 36** (телефон 24-377); Николић Илија, **Хартвигова 2** (тел. 20-073); Сабовљевић Василије, **Гробљанска 2** (тел. 27-143); Секулић Ђорђе, **Таковска 39** (тел. 23-539); Стојић Радомир, **Сарајевска 84** (телефон 20-313); Тодоровић Блажа, **Војводе Степе 39** (тел. 24-489); Турман Алберт, **Кнез Михајлова 1** (телефон 21-617); Ћирковић Бранислав, **Краља Александра 149** (тел. 25-065).

Телефон Станице за спасавање 23-456

ЗАБАВЕ

МАТИНЕА У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ КЛУБУ

Матине у „Интелектуалном клубу" биће оба дана Ускрса. Академија наука. (Улаз из пасажа лево). 32345

МАТИНЕ У РЕСТОРАЦИЈИ „КРОКОДИЛ"

29 о. м., на други дан Ускрса, Друштво за ширење руске националне књижевности приређује у 4 часа по подне матине у просторијама ресторације „Крокодил" (Коларчева бр. 1). Свираће два оркестра. Улаз за публику 10 динара од особе. 33839

ВАШЕМ ЂАКУ поклоните ђачки календар „Змај". Цена 10 динара. Администрација: Београд, Кланични булевар број 3.

ЛИЧНЕ ВЕСТИ

ПРИМАЊА

Гђа и г. Богољуб Јевтић, претседник Министарског савета и министар иностраних послова неће моћи примати о ускршњим празницима.

— **Госпођа и Михаило М. Живанчевић,** адвокат, не могу примати посете о Ускрсу.

ЧЕСТИТКЕ

Свима муштеријама и пријатељима честитам Ускршње празнике **Милорад Драгутиновић,** трговац. 33835

— **Фабрика боја Хромос а. д.,** Београд, телефон 23-960, честита својим поштованим муштеријама Христово васкрсење. 16394

— **Гојко М. Новитовић,** трговац, Његошева број 3, свима својим пријатељима и муштеријама честита светле празнике Христово Васкрсење.

— **Гојко М. Новитовић,** трговац, претседник Удружења винара, бифеа и крчми, свима својим члановима честита светле празнике Христово Воскрсење.

ВЕРИДБА

На први дан Ускрса испитаће се наша кћи г-ца **Сека** са г. **Војиславом Антићем,** чланом фирме **Антић и Петровић** у Доњем Милановцу. **Вајка и Димитрије Стојановић.** 27615

БЕЛЕШКЕ

ГЛАВНО ВУЧЕЊЕ „Другог југословенског Свипстека" одржаће се 17 и 25 јуна о. г. на тркалишту Дунавског кола јахача „Кнез Михаило". Свака срећка важи за оба главна вучења. Цена срећки је 10 динара. Време је за свакога да набави бар једну срећку. Канцеларија „Свипстека", Београд, Краља Фердинанда 2. 16142

БРИЖНО ЧУВАЊЕ првих зуба је важно у интересу зуба. Деца чувају своје зубе најбоље вишеструком дневном негом са Одол водом за уста. Одол вода за уста је антисептична, добра укуса и ароме, и чува зубе, уста и крајнике сатима после употребе. Одол је концентрирана вода за уста, неколико капљица довољно је. Одол је економичан у употреби и зато је јевтин. 16251

САНАТОРИЈУМ Д-р ПАНТОВИЋ, Београд, Проте Матеје 29, телефон 20-847 и 29-880. По својој уређености и познатој солидности приступачан свима слојевима. Прима на лечење и операције све болеснике изузев заразне и душевне. Породиље прима у свако доба. У санаторијуму раде наши најпризнатији стручњаци из свих грана медицине. Располаже најмодерније уређеним хемиско-бактериолошко, серолошким лабораторијумом, као и Рентгенолошким лабораторијумом за сву радиолошку делатност. Цене санаторијске, као и за све лекарске услуге, с обзиром на садашњу економску кризу врло су умерене. 16407

ЗАШТО КУПУЈУ скоро сви Цељани и они из околине Цеља већ 30 година своје потребе у Трговском дому Стермецки, и зашто наручују из целе Југославије сву робу кад фирме Стермецки? Зато, јер ко је само једном купио у Трговском дому Стермецки, уверио се је да се продаје само добра роба по ниској цени. Пре 30 година је фирма почела са једним помоћником, а данас је запослено у трговини и творници рубља и одеће преко 100 људи, што је доказ да се у Трговском дому Стремецки збиља купује добра роба, јер се иначе не би могао тако проширити. Ако још нисте муштерија покушајте и захтевајте још данас нови велики илустровани ценовник и узорке, које ћете примити бесплатно. Трговски дом Стермецки, творница рубља и одеће, Целе бр. 35.

ВЕЛИКО ПОМОРСКО ПУТОВАЊЕ ЈАДРАНСКЕ СТРАЖЕ У ГРЧКУ И ЕГИПАТ 30 јуна до 16 јула најлуксузнијом лађом „Краљица Марија". Сва удобност океанског путовања. Упознавање највећих знаменитости света: Старе Јеладе, Крита, Порт Саида, Гизеха, Мемфиса и Александрије. Лађа има само прву класу, базен за купање, терасе за сунчање итд. Јадранска стража ово путовање приређује у чисто пропагандистичком циљу, те је ослобођена многих такса чиме јој је омогућено да за ово путовање буду популарне цене, свакоме приступачне. Пријаве примају сви одбори Јадранске страже у земљи, у Београду Обласни одбор Теразије 5 други спрат. Сва обавештења на телефон бр. 27-232.

Ускршњи програм Београдске радио-станице

СУБОТА, 27 АПРИЛ

Београд. 9 Пренос службе Божје из Саборне цркве. 12 Духовни концерт хора цркве св. Марка (диригент г. В. Шчербаков). 13.45 Новинарски извештаји. 20 Мелодрамске декламације (г. Добрица Милутиновић). 20.30 О Ускрсу (предавање г. др. Радивоја Јосића, проф. Универзитета). 21 Духовни концерт хора Вазнесенске цркве (диригент г. А. Гринков). 22 Новинарски извештаји. 24 Пренос службе Божје из Руске цркве.

Загреб. 20 Концерт на харфи. 20.45 Из оперета. 21.30 Вокални концерт.

Љубљана. 18 Радио-оркестар. 20 Хор. 22.15 Радио-оркестар.

НЕДЕЉА, 28 АПРИЛ

Београд. 8.40 Час гимнастике. 9 Пренос службе из Саборне цркве (служи Њ. Св. Патријарх). 11.10 Народна музика (плоче). 12 Звона са Саборне цркве, затим ускршњи ручак. 13.45 Новинарски извештаји. 15 Свирка балалајка - оркестра г. Д. Захарова. 16 Радио - козерија Тошице. 16.20 Народне песме, пева г. Војислав Илић. 16.50 Поподневни концерт Радио - оркестра. 18.30 Концерт хора Радничког типографског друштва „Јединство". 19.30 Национални час: Проблем духовног васкрса нације (предавање г. др. Душана Стојановића). 20 Концерт дубачког оркестра Краљеве гарде (диригује г. Д. Попорин). 21 Брандим; Ускршњи разговор. 22 Новинарски извештаји. Спортске вести. Музика за игру.

ПОНЕДЕЉАК, 29 АПРИЛ

Београд. 9.30 Пренос службе. 11.10 Народна музика (плоче). 12 Звона са Опленца, Белгијска музика (Радио-оркестар.) 13.15 Руске циганске романсе пева гђа О. Јанчевецка. 13.45 Новинарски извештаји. 16 Иван Павић-Сурен чита своје песме. 16.20 Словенски час (изводи Радио-оркестар уз суделовање г. Жарка Цвејића, члана Опере.) 17.30 Свирка тамбурашког оркестра. 18.30 Шлагере пева гђа Евка Микулић. 19.10 Пут наших тенис-играча по Индији (предавање г. др. Ива Павелића). 19.30 Национални час: Трагика Христовог живота у нашој уметности (предавање г. др. Винка Витезице). 20 Пролеће (плоче). 20.30 Ноћ у Скадарлији. 22.30 Новинарски извештаји. Пренос музике из хотела „Империјал".

Загреб. 19.30 Национални час. 20 „Вечни женик" (оперета, пренос из Народног казалишта).

Љубљана. 19 Вокални концерт. 19.30 Национални час. 20 Радио - оркестар.

УТОРАК, 30 АПРИЛ

Београд. 11 Радио-оркестар. 12 Звона са Саборне цркве. Затим: Бруно Валтер диригује (плоче). 13.15 Вокални концерт гђице Данице Илић. 13.45 Новинарски извештаји. 16 О фотографији и фотографисању (предавање г. М. Мрвића). 16.30 Народне песме, пева г. Раша Раденковић. 17 Концерт Радио-оркестра. 19.30 Национални час: зрињско-франкопанска катастрофа (предавање проф. г. др. Ферде Шишића (пренос из Загреба). 20 Концерт Потпорне задруге особља Народног позоришта. 21 О пријатељима културе (предавање г. др. Александра Белића, професора). 22.15 Новинарски извештаји. Спортске вести. Пренос музике из ресторана „Занатски дом".

Загреб. 17.15 Нови руски хумор. 17.30 Мушки вокални квартет. 19.30 Национални час, 20 Југословенско вече.

СРЕДА, 1 МАЈ

Београд. 11 Лака музика. 12 Звона с Опленца. Затим: Концерт радио-оркестра. 13.15 Народне песме, пева г. Драги Петровић, члан Опере. 13.45 Новинарски извештаји. 16 Жена као поборник мира (предавање гђе др. Олге Палић. 16.20 Песме, пева г. Бранко Поморишац, члан Опере. 16.50 Чикашки симфонијски оркестар (плоче). 17 Туберкулоза код деце (предавање гђе др. Смиље Костић). 18.30 Час француског језика. 19.30 Национални час: Јадранска изложба у Љубљани и њен значај (предавање г. П. Марјановића, пренос из Љубљане). 20 Гђа Лидија Мансветова, пева руске романсе. 20.30 Музика за игру. 21 Први пут с оцем на јутрење, од Л. Лазаревића. 21.30 Масенеове композиције (Радио-оркестар). 22 Новинарски извештаји. Пролећни мотиви (Радио-оркестар).

Књиге и листови

Горња слика претставља насловни лист нове књиге г. Душана Мил. Шијачког, новинара, која је посвећена успомени Блаженопочившег Краља Ујединитеља. Књига је велика 11 табака већег формата, штампана на лепој сатинираној хартији са врло великим бројем најлепших слика. Цена је књизи 20 динара, а нарочито диван издање на најфинијем кунстдрук папиру стаје 40 динара. Поруџбине слати на адресу уредника, поштански фах 61 Београд, а новац преко Поштанске штедионице на чековни рачун „Видов-дана" број 53.160.

Старачке болести у младости, младеначко весеље у старости.

Ко би још пре неколико деценија помислио на то, да ћемо имати апарата, преко којих ћемо једним покретом руке моћи чути радио-станице читавог света, а да се нећемо морати ни макнути из куће. Па и путничке аероплане, којима ћемо моћи у неколико сати прелетети читав континент? И бакице и дедове, који ће се натецати у пливању, на леду или у скијању са децом и унучади?

Пре педесет година седи су наши седокоси старци зими к топлој пећи, али данас они гаје спорт и пију свој „Планинка-чај Баховец", како би циркулацију крви и своје органе за варење држали у реду. Док смо се пре морали већ у младости борити са старачким болестима, уживамо данас и у самој старости у младалачком весељу.

Данас знаду и они мање школовани, да лепота, младеначки изглед, јакост живаца и отпорност тела овисе исто тако о здрављу органа за исхрану, као што се по тромости тела, лошем тену, старачком изгледу, нервозности и клонулости може судити, да органи за варење не функционишу у реду, а то се примећује по честим главобољама, несаници, надувености, обољењу од мокраћне киселине, хемороидима, слабости срца, гомилању сала, жгаравици итд.

Статистике додуше јављају, да већина људи умире од обољења циркулације крви, органа за варење и органа за дисање, али у размеру према прошлом столећу, смртност је ипак знатно спала или се барем трајање живота знатно продужило.

На сваки начин може се нарочито код слабог варења, тромог деловања црева и пренапетости тела, а исто тако и код недостатне циркулације крви, саветовати темељито прочишћење органа, па се је зато управо толико раширило лечење минералним водама и чајевима, а нарочито пролећно лечење са „Планинка-чајем Баховец", који се, како је познато, израђује у апотеци Мг. Л. Баховец у Љубљани, од врло брижно изабраног, лековитог алпинског биља.

ПОЗОРИШТА

РЕПЕРТОАР ОД 28 О. М. ДО 5 МАЈА

Код Споменика

Недеља: 15, **Поп Ћира и поп Спира** (са сниж. ценама); 20, **Аида** (гђа Ваљани као гост) — (са сниж. ценама).

Понедељак: 15, **Очарана лепотица** (са сниженим ценама); 20 **Катинкини снови** (са сниж. ценама).

Уторак: 20, **Вечера у осам** (са сниженим ценама).

Среда: 20, **Манон.**

Четвртак: 20, **Преко мртвих** (са сниженим ценама).

Петак: 20, **Трубадур** (гђа Кунц, сопран, као гост).

Субота: 15, **Американска јахта у сплитској луци** (са популарним ценама); 20, **Човек и коб — Жизела** (гђа Кирсанова као гост).

Недеља: 15, **Веселе жене виндзорске;** 20, **Злочин и казна.**

Чиновничке повластице вреде: 30 о. м., 1, 2, 3 и 4 маја. Књижице купона вреде: 30 о. м., 1, 2, 3, 4 и 5 маја.

Мала позорница

Недеља: 15, **Госпођа министарка;** 20, **Зона Замфирова.**

Понедељак: 15, **Девојачка клетва;** 20, Коштана.

Уторак: Затворено.

Среда: 18.30, **Туђе дете.**

Четвртак: 18.30, **Ожалошћена породица.**

Петак: 20, **Бапка немо** (први пут).

Субота: 20, **Бапка немо.**

Недеља: 15, **Продавница ваздуха;** 20, **Големанов.**

Књижице купона вреде: 1, 2 и 5 маја.

УСКРШЊИ РЕПЕРТОАР КОД СПОМЕНИКА

Поп Ћира и поп Спира

На први дан Ускрса даје се по подне драматизација приповетке Ст. Сремца „Поп Ћира и поп Спира". Насловне улоге играју г.г. Б. Николић и Раденковић, попадије гђе Арсеновић Дворниковић-Јовановић.

Аида — Гостовање г-ђе Ваљани, мецо-сопрана

На први дан Ускрса увече даје се велика опера „Аида" од Верди-а са г-ђом Е. Ваљани, мецо-сопраном, као гостом у улози Амнерис.

Очарана лепотица

На други дан Ускрса даје се по подне један од најлепших балета Чајковскога „Очарана лепотица". У главним улогама г-ђе Васиљева и г. Жуковски. Као солисткиње г-ђе Ланкау, Коржинска, Прелић, Бологовска и г.г. Јовановић, Доброхотов, Хармош, Лакетић, Лебедев и др.

Катинкини снови

На други дан Ускрса даје се увече комедија „Катинкини снови" од нашег познатог песника и драматичара Тодора Манојловића.

Вечера у осам

На трећи дан Ускрса даје се увече успели комад „Вечера у осам" од Жака Девала. У комаду играју г-ђе Дугалић, Каталинић, Е. Микулић, М. Поповић-Павловић, Петровић, Прегарц, Поповић, Н. Микулић, Димић, Љубојевић, Хас и г.г. Д. Гошић, Д. Милутиновић, Златковић, Петровић, Дрнић, Васић, В. Јовановић, Бошковић, Поповић, Паунковић и други.

МАЛА ПОЗОРНИЦА

Госпођа министарка

На први дан Ускрса даје се по подне „Госпођа министарка", комедија од Бран. Нушића. Играју г-ђе Стокић, Бошњаковић, Бобић, Павловић, Поповић, Златковић, Хаџић, Врбашић, Н. Паранос

КОРАЧАЈ КРОЗ ЖИВОТ

Руска ревија — оперета „Шагај по жизни", о којој говори цео Београд даје се у четвртак 2 маја у Коларчевој задужбини. Карте од 5 до 40 динара на благајни. Почетак у 9 часова.

БЛЕД
Парк хотел истовремено закупац Бледског дворца и језера. — Прекрасан боравак у Јулијским Алпама. — Собе са првокласном храном са свима таксама динара 80.— Згодна паушална погодба. — Информације дају сви путнички бирои, и директно. 33682, 2-2

ТРОМЕСЕЧНИ КУРС париског кројења, шивења и пробе Београдског женског друштва почиње 10 маја од 3—5. Упис од 7 маја после подне, Бранкова 17-I, „Тромесечни курс кројења", питати г-ђу Осташкову.

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА
DENTISTE
Николе Благојевића
Краља Александра 94, I спрат
преко пута Техничког факултета
ТЕЛЕФОН 30-6-58.

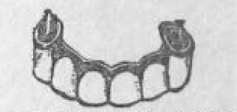

Прима целог дана непрекидно златне, платинске, сребрне и порцуланске пломбе као и лечење зубних корена без најмањег бола. **Вади зубе потпуно без бола, као и без накнадног бола.** Израђује покретне и непокретне мостове од злата, белог злата, платине и од најновијег метала платинске, неприметне порцуланске круне у природним бојама (за предње зубе). За жвакање потпуно одговарајуће вештачке вилице без гумене сисаљке, које не губе осетљивост укуса хладног и топлога све са гаранцијом.

Чиновницима, официрима и пензионерима плаћање у ратама. Информације и преглед бесплатно.

Пацијенти из унутрашњости примају се преко реда. 16442, 1-1

Код свих болести желуца, црева, бубрега, жучних каменчића итд. помаже
РОГАШКА СЛАТИНА
(Р О Н Ђ)
која исказује код свих тих болести сјајне успехе лечења. Идеалан боравак. — Сва средства лечења. — Прворазредна глазба. — Разне приредбе за забаву и разоноду. — Нови спортски пливачки базен. — Тенис итд.
До 30 јуна знатни попусти.
Паушална цена за 20-дневни боравак дин. 1.000 и дин. 1.200. Након 10-дневног боравка бесплатан повратак железницом.
Знаменити лековити извори:
Темпел — Стирна — Донат
Редовито уживање Рогашке воде повећава животну енергију и ствара добро расположење.
Проспекте и информације добијете бесплатно од Лечилишта Рогашка Слатина. 16346, 1-10

ЦРИКВЕНИЦА
водеће купалиште на Јадрану. 4 и по сата вожње од Загреба вна Пласе. Највећа пешчана плажа. Ове године велике приредбе. Цјелодневно купање д. 3. 30 хотела и пансиона. Потпуна опскрба већ од 60 дин. на више. Проспекте шаље Купалишно повјеренство, поједини хотели и сви путнички бирои.
Хот. рест. **Терапија** у зими 1934/35 ново реновиран. Топла и хл. тек. вода. Дансинг-Тенис.
Хот. рест. **Мирамаре** 110 кревета. Топла и хл. тек. вода.
Дом Др. Сајла 50 соба са тек. водом. Дијетска кухиња.
Хот. рест. **Есплаиде** vis-a-vis плаже. Текућа вода.
Хот. рест. **Славија** 25 соба са текућом водом.
Хот. рест. **Еден** новоградња уз саму плажу. Текућа вода.
Хот. рест. **Црнковић** ново реновиран. Топла и хл. тек. вода.
Хот. рест. **Даница** ново реновиран. Топла и хл. тек. вода. Централно гријање.
Пансион Вила **Ружица** 35 соба vis-a-vis плажа.
Хот. рест. **Иванчић** у близини купалишта. Текућа вода.
Хот. рест. **Либурнија** ново надограђен. Текућа вода.
Даљне радње: Хот. ресторани: **Цриквеница, Wien, Јулијана;** Пансион **Адрија;** Ресторани свратишта: **Ђурашин, Евровa, Bellevue, Вимер;** Ресторани: **Винодол, Илирија;** Гостионице: **Зеленгај, Триглав, Морава, Хрват, Централ, Словенац;** Чешка кухиња Вила „Мира"; Кафана Загреб. 16202, 1-1

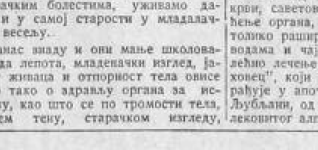

БЕЛИ ЗУБИ
свако лице чине привлачним и лепим. Да би постигли лепе и беле зубе, треба зубе ујутро и увече чистити Chlorodont зубном пастом, која има диван освежавајући укус. Већ после кратке употребе добиће зуби блештећи сјај слонове кости.
Туба Дин. 8.—. Југословенски производ.

Сада су снижене цене од 10 на 9 динара за једну кутију. 16479, 1-1

Преко 10.000 лекарских признања!
Serravallo
КИНА-ВИНО
са жељезом
ЗА ЈАЧАЊЕ СЛАБИХ
СЛАБОКРВНИХ И РЕКОНВАЛЕСЦЕНТНИХ
ИЗВРСТАН УКУС
Добива се у свим апотекама по следећим ценама:
Боца од 1 литре Дин. 77'—, ½ литре Дин. 48'—, ¼ литре Дин. 32.—
Рег. Сп. бр 3290 од 24. II. 1933.

ЧЕСТИТКА
У Краљевини Југославији прва, највећа и најсрећнија колектура
ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ
БРАЋЕ А. ВАСИЋА
БЕОГРАД — ЦВЕТНИ ТРГ
честита својим пословним пријатељима, муштеријама и познаницима наступајуће празнике
Х. В.
и поздравља их са ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ.

Честитамо вам Христово Васкресење и позивамо вас у Башту Београд у Земуну Отворено целу ноћ, реновирана башта, првокласан програм, одлична музика

Убиство Илије Накића

Од Стојана Живадиновића

1

Тога вечера је од нас била далеко свака помисао на авантуру. Сама ноћ пуна тишине, пуна месечине на Сави и Дунаву, пуна нечега свечаног, чега има тако често у летњим ноћима Београда, изазивала је више на сањање и на враћање у прошлост, нарочито у дечачко доба, кад су се овакве ноћи чиниле пуне тајанства и изазивале прве поетске покрете у души.

Нас двојица смо изишли на улицу из једне кафане на савском пристаништу. Били смо последњи од гостију које су келнери пре тога мрко гледали, јер су због нас морали да остану у радњи дуже него што је то био обичај. Најзад смо разумели њихово оправдано нестрпљење па изишли. Дочекала нас је пуста улица и још пуна светлости светиљки. Местимице су трамвајске пруге сјале као олово под месечином и електрицитетом и чиниле нам се као неке светле и испрекидане змије. Небо је било ведро и високо, ветрови успавани, звезде немирне.

— Куда ћемо?.. упита ме мој стари пријатељ и школски друг, агент тајне београдске полиције, Мандушић.

— Не знам ни сам. Можда би било најбоље да идемо право дома.

— Дома!... Мени се чини да нам се то ноћас не може догодити. Нешто ми непрестано говори да ћемо дан сачекати на ногама.

— Значи да имаш неку намеру?... Куда бисмо могли овако доцкан у ноћ?...

— Никуда, очевидно никуда. Заиста је доцкан. Све је затворено. На улици ни живе душе. Целога вечера ме мучи неко предосећање да ћемо ноћас доживети нешто необично.

— Опет ти с твојим предосећањима полицајца, који на све стране види нешто необично!...

— То те чуди?...

— Зар је то тако непојмљиво?.. Могу да разумем предосећања код самртника, хистеричних жена, медијума или код неке нарочито осетљиве особе, која се бави окултним наукама; али ти, полицајац, човек који мора да рачуна само са оним што се да видети и опипати, који мора прво да саслуша и испитује и тек после да осећа! Није ли тако, реци?...

— Можда се не вараш. Буди сигуран да сам ја један од људи који нимало не верује у неке окултне науке; ја не волим да се окружујем тајанственошћу која је далеко од свију људских чула, негде у облацима. То ме ипак не спречава да предосетим пуно ствари и да се у томе не преварим. Не бих могао да ти објасним откуда ми ноћас предосећање да има нечега необичног у ваздуху. Ја сам, понављам, једна интуитивна природа. То ми нарочито помаже после, кад се нађем пред неком загонетком коју ми треба решавати. Видећеш да у моме предосећању има нечега што се мора испунити још ове ноћи!...

— Могу поверовати у неку твоју претерану осетљивост, али само у случају кад се нађеш пред неким проблемом. Немој да слежеш раменима и да се смешкаш кроз бркове!... Један мој пријатељ, хирург, који има много среће кад врши операције најтежег облика, уверавао ме је да код њега интуиција игра исто тако велику улогу колико и операторска вештина. То значи да се у једном даном тренутку развијају и све потсвесне духовне силе поред истинског талента, јер оператор без талента то је касапин!...

— Сасвим тачно. Талент је потребан за сваки позив у животу... Талент и предосећање!... понови он тврдоглаво исту мисао.

Морао сам се насмејати. Никад ми до данас тај човек, који ми се чинио толико прибран, није говорио о тако мутним стварима. Ја сам такође покадкад веровао у предосећања, али не у толикој мери, да не будем у стању да чак одредим и време томе што је имало да наиђе.

— Не смеј се!.. узвикну Мандушић, чувши ме да му се гласно потсмевам. Ја сам ту своју интуицију опробао у неколико махова.

— И успеваш?....

— Готово увек. У већини случајева. Најбоље успевам у стварима које сам решавао од почетка до краја. Никад нисам наишао на неуспех ако се крај конца налазио у мојим рукама. Кад нема туђега мешања, главну улогу мора да одигра моја воља и интуиција. Ах, како бих био срећан ако бих ноћас успео да те уверим у то што је остало необјашњено у мени и за мене самога. Да сам неки мајстор дефиниција, да сам студирао психологију, можда бих нашао неки згодан начин да то завијем у неку форму; овако морам да се задовољим само уверавањем којему не можеш много да поклониш пажње. Ма како да ми је то тешко, не могу ти замерити; ти си као и сви остали људи, неверни Тома, човек који жели да види и опипа да би се уверио...

— Немој се жестити. Чини ми се да си ме већ поколебао својим поверењем у себи, ако не нечим другим. Потребан је само случај да се умеша...

У дну улице се зачу лупа нечијих врата. Један човек се појави пред неком кућом. Застаде на прагу, осврну се неколико пута око себе и поново се врати унутра.

— Шта онај разгледа?... упита се Мандушић узнемирено Склонимо се уза зид, да нас не опази!...

— Нема ту ничега чудног, Мандушићу!... Можда човек очекује некога! Можда од њега одлази жена, којој није до сусрета с неким на улици у ово доба. Оставимо се, лудости, молим те!... Мени се већ приспавало после твојих уверавања о неком твом предосећању злочина ове ноћи. Био сам тако свеж и добро расположен!... Све си покварио!...

— Молим те или умукни или се окрени па иди путем којим смо довде дошли; иначе стој ту и ћути!...

Иако смо били доста далеко, Мандушић је шапутао као да је човек, толико удаљен од нас, могао да чује шта смо разговарали.

— Видиш ли да сам био у праву?... прошапута он. Човек је прво хтео да се увери да некога нема на улици. То је био само почетак; сад настаје друго!... додаде Мандушић убедљиво, не без извесног нагласка подсмевања у изразу. Убеђен сам да ћемо видети нешто неочекивано.

— Ја ни најмање!...

— Ћути!... опомену ме он неучтиво, гласом човека који није био навикнут да му се ко одупире кад има неку идеју у глави.

Збиља сам имао посла с једним лудаком! Веровао сам да ниједном полицајцу, ма колико био подозрив, не би пало на ум ништа необично ако би из даљине од стотину метара угледао некога да излази из куће, да посматра улицу неколико тренутака и да се потом врати унутра.

Онај се човек заиста појави на вратима од куће, с нечим необично тешким на леђима. Осврну се још једном на све стране. Нас не могаде да види. Били смо у присенци и као залепљени за зид. Кад се осигура да га нико не види, човек појури једној уској улици која је водила право Сави, брзо, тако брзо, као да ништа не носи на леђима.

— Брзо, у трк за њим!... узвикну Мандушић неким необичним гласом, пуним ликовања и шчепа ме за мишицу, као да је хтео на тај начин да ме увери да нешто судбоносно зависи од брзине наших ногу и наше одлучности да стигнемо тога који је желео нешто да баци у реку.

Појурили смо као ван себе. Мандушић је био бржи од мене. Умео је боље да трчи. Ко зна колико је пута у животу тако гонио људе који су бежали од казне. Трчао сам за њим и тешко ударао петама о калдрму; он ју је додиривао само врховима стопала, нечујно, како трче само лопови или полицајци.

Јурили смо право оној уличици. Човек није могао да нам умакне. Ма колико да је био брз и снажан, терет на леђима је био велики. Ми смо били слободни. Били смо у стању да трчимо неколико пута брже од њега. Затим, гонила нас је радозналост; Мандушић је трчао јер му је то био занат и што је хтео да ме тога вечера увери у неку своју безмало пророчку интуитивност, ја сам трчао да бих му се после слатко смејао.

(Наставиће се)

НОВЕ АВАНТУРЕ МАЛОГ ТИМА ТАЈЛОРА У АФРИЦИ

1

Уклети средњовековни град, изгубљен у срцу Африке

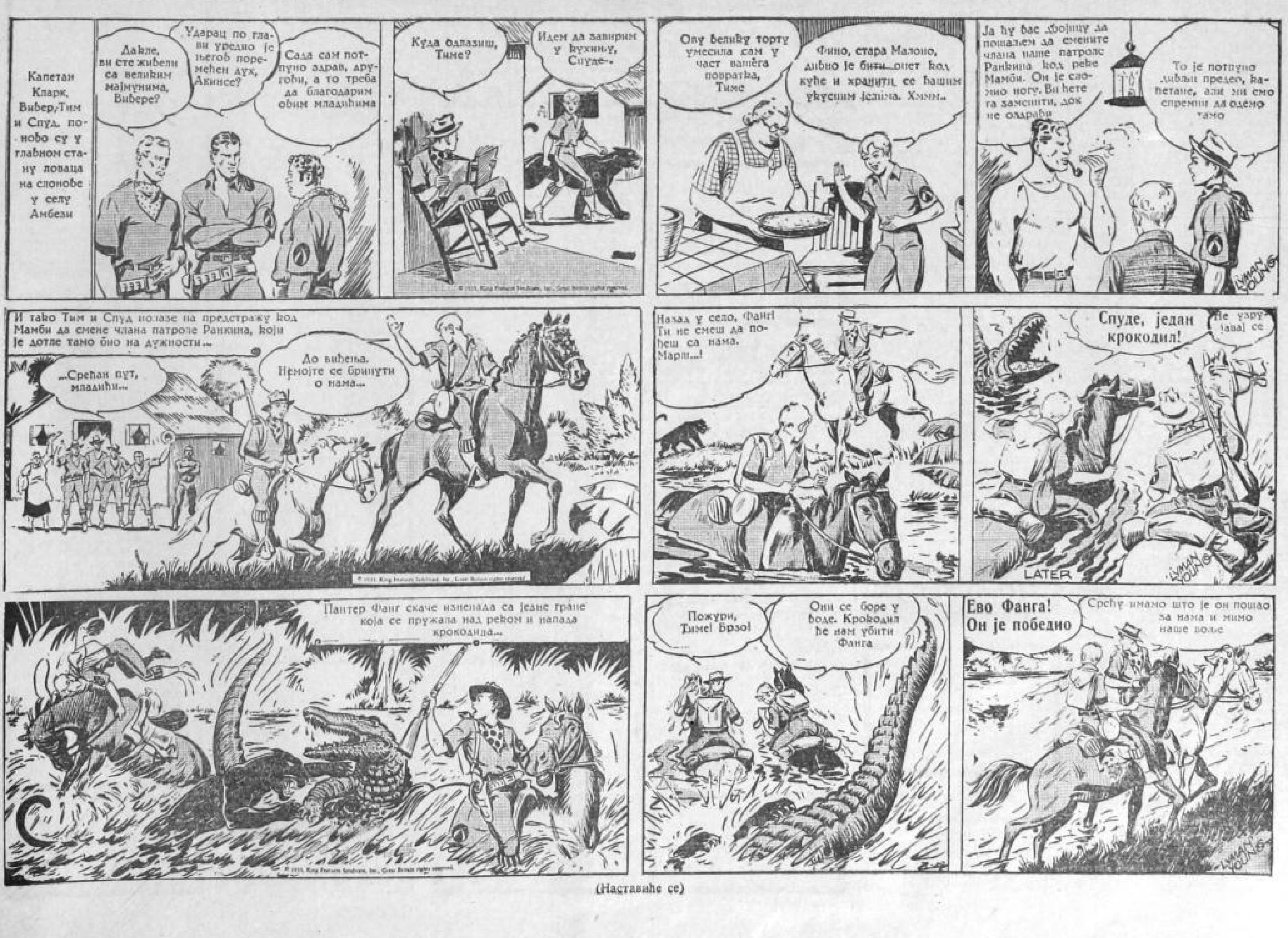
Капетан Кларк, Вивер, Тим и Спуд поново су у главном стану ловаца на слонове у селу Амбези
Дакле, ви сте живели са великим мајмунима, Вивере?
Ударац по глави уредио је његов поремећен дух, Акинсе?
Сада сам потпуно здрав, другови, а то треба да благодарим овим младићима
Куда одлазиш, Тиме?
Идем да завирим у кухињу, Спуде.
Ову велику торту умесила сам у част вашега повратка, Тиме
Фино, стара Малоно, диван је бити опет код куће и хранити се вашим укусним јелима. Хммм..
Ја ћу вас двојицу да пошаљем да смените члана наше патроле Ранкина код реке Мамби. Он је сломио ногу. Ви ћете га заменити, док не оздрави
То је потпуно дивљи предео, капетане, али ми смо спремни да одемо тамо
И тако Тим и Спуд полазе на предстражу код Мамби да смене члана патроле Ранкина, који је дотле тамо био на дужности...
...Срећан пут, младићи...
До виђења. Немојте се бринути о нама...
Назад у село, Фанг! Ти не смеш да пођеш са нама. Марш...!
Спуде, један крокодил!
Не узрујавај се
LATER
Пантер Фанг скаче изненада са једне гране која се пружала над реком и напада крокодила...
Пожури, Тиме! Брзо!
Они се боре у води. Крокодил ће нам убити Фанга
Ево Фанга! Он је победио
Срећу имамо што је он пошао за нама и мимо наше воље
LYMAN YOUNG

(Наставиће се)

Весео Ускрс у биоскопу »УРАНИЈА« Премијера изврсног веселог филма са многобројним комичним заплетима и изванредним музичким шлагерима

Рђав свршетак – добар почетак

Главне улоге играју популарни комичари: *Секе Сакал, Рожи Баршоњи, Ернст Веребеш, Тибор Халмај, Хусар Пуфи.* — Осим тога изванредна шала са омиљеним

I и II другог дана Ускрса претставе у 10.30, 3, 5, 7, 9.30. ХАНС МОЗЕРОМ — *ВИ СТЕ МОЈ ГОСТ* и најновији *ПАРАМУНТ ЖУРНАЛ.* У 10.30 и 3 сата сва места по 10 динара

Тонбиоскоп
Коларац
Тел. 20-708
ПОЧЕТАК
3, 5, 7, 9'30

За ускршње празнике шлагер оперета од Емериха Калмана

Силва - Марта Егерт

у осталим улогама Ханс Зенкер, Паул Хербигер, Паул Кемп

I и II дан Ускрса Матине.
Вечерња претстава у сали и башти

Тонбиоскоп
Врачар
НА СЛАВИЈИ
Телеф. 28-895
ПОЧЕТАК
3, 5, 7, 9'30

За свечано отварање приказује за Ускрс велику фантастичну премијеру из прича „Хиљаду и једна ноћ"

АЛИ БАБА И 40 ХАЈДУКА

(„Сезаме, отвори се!")

У главним улогама Фриц Кертнер, Ана Мај Вонг

Додатак Сили симфонија у боји

У недељу у 10'30 часова МАТИНЕ **АВАЛА** МАТИНЕ у понедељак у 10'30 часова

Величанствен ускршњи програм
шлагер над шлагерима
ДОН ХОЗЕ МОХИКА, Мона Марис, Розита Морено
у изванредном певачком филму

Донски козак

дивне мелодије, руске песме и игре, балалајке, весела радња, раскош

Додатак:
Премијера за целу Југославију
Последњи Ускрс Романових
оригинални и једини снимци
Цара Николе II, Царице, Престолонаследника, Принцезе и целе дворске свите. Тако исто:
Фокс новости и Мики Маус

Популарне цене: 5.—, 8.— и 10.—дин. За матине и у 3 сата цео партер по 5.— дин. Места су нумерисана — Гранд хотел (палата Занатски дом) и дирекција биоскопа Авала честитају свима својим пријатељима и посетиоцима празник Христовог Васкрсења

Првог и другог дана Ускрса као и сваке недеље и празника

у Гранд хотелу
(палата Занатски дом)

свира од **10–14 часова** пре подне, првокласан оркестар под управом г. **Кудељке.** Точимо изванредно добро црно пиво **„Салватор"**

Данас премијера у 3, 5, 7 и 9.30 ч.

Волга у пламену

Ремек дело славног руског режисера В. Туржанског, творца познатих великих филмова: »Царев Гласник«, »Хаџи Мурат«, „Волга Волга" и т. д. Филм је рађен по чувеном **Пушкиновом** делу **„Капетанова кћи"**, у коме је веома импресивно описана **Пугачевљева буна** и трагедија једне велике љубави. — Невиђени призори рата и Волге у пламену. **„Волга у пламену"** је врхунац стварања генијалног Туржанског и неоспорно **највећи филм сезоне.** Суделују: **Иникшинов** и **Наталија Кованко. И поред баснословног кештења свог филма цене улазницама нису повишене.**

Елитни биоскоп „КОРЗО"

I и II дан Ускрса ПРЕМИЈЕРА најновијег

ХАРИ ПИЛ филма „Свет је мој" или
„Ein unsichtbarer geht durch die Stadt"
„Невидљиви иде кроз град"

највећа сензација за данас у вези са најновијим техничким изумима. До сада невиђене сцене

Биоскоп „НОВАКОВИЋ" цене од 3 дин. Пре подне матине

БАЛКАН

Први дан Ускрса: 1) *„ЦРНИ ШАКАЛ"*, Кен Мајнард; 2) *„ТРАГОВИ У СНЕГУ"*, Хари Пил; 3) *„ЧАРЛИ ЧАПЛИН" — „ПОСЛАСТИЧАР"*

Други и трећи дан Ускрса: 1) *„СТРАЖА НА ГРАНИЦИ"*, Жорж Обријен; 2) Сензационалан ***БОКСМЕЧ*** за првенство света: ***МАКС БЕР-КАРНЕРА;*** 3) *ЧАРЛИ ЧАПЛИН — „ПОСЛАСТИЧАР"*

Мали огласи

Понуда и тражња службе

КУВАРИЦА, скромна; самостално спремна, савршен економ за господарство, тражи намештење. Мењажу хотел санаториј. Наступа по споразуму. Понуде: Марија Илић улица др. Миловановића 6. Урошевац (Косово. 34422

СЕСТРУ са дугогодишњом праксом на хируршком и породиљском одељењу (понети документа), треба одмах Санаторијум Др. Пантовића, Проте Матеје 29. 16430

МЛАЂА ЖЕНА са добрим исправама тражи место куварице за кафану рудник, или томе слично. Иде у унутрашњост. Писати на Администрацију под „Рудник". 34601

ПОТРЕБАН ИНКАСАНТ за већију београдску фирму. Плата 1500 и проценат од инкаса; са наступом одмах тражи Посредничка агентура, Пашићева 6, двориште лево 33851

ШЕГРТА за мешовиту радњу бакалско-мануфактурну требам. Ступити одмах. Само из унутрашњости. Драгутиновић трговац, Церска 35, Београд. 33846

КАСИРА-ИЦУ за првокласни хотел потребна кауција 4000 дин., плата 1000 дин. и обскрба, касирку за посластичарницу кауција 1500 ,2 хотелске собарице и 4 продавачице за посластичарницу тражи биро Јадран, Теразије 43, Београд. 33070

ПОСРЕДНИЧКА АГЕНТУРА Београд, Пашићева 6 двориште лево. Намешта најбрже боље мушко особље; предаје радње свих врста, прибавља ортаке, финансијере и зајмове. Потребује одмах благајника за индустријско предузеће; плата 2000 ; једног повереника, плата 1500; 2 касира за гостионице, 900 и храна. Ортаклуку за бифе са 5000 динара Потребан финансијер за Индустрију државне лиферације са 100 до 200.000 динара улог загарантован. 33851

ПОТРЕБАН ПОВЕРЕНИК за наплату рачуна агентурских послова Плата 800 динара месечно и проценат. Кауција потребна у готовом новцу 3000 динара, са наступом одмах тражи Посредничка агентура Пашићева 6 двориште лево. 33851

Настава

СТЕНОГРАФСКО-ДАКТИЛОГРАФСКА ШКОЛА Даница Савковић (Краљев трг 9/III) уписује нове ученике. Цео течај (Почетнички и Виши) 200 динара. Рад почиње одмах. 33824

Музичке капеле

ТРАЖИМ младу клавиристкињу или доброг хармоникаша за одмах. Капелник, хотел „Балкан", Прилеп. 34442

ТРАЖИМ за одмах 3—4 лепе и добре певачице са највише 2 мушкарца, од којих један да је по могућству хармоникаш. Споразум преко телефона, хотел „Чорбић", Рашка. 34415

ТРЕБАМ за одмах гудалачку капелу или за 26 априла са више женских севдалинки. Славко Арнаутовић, гостионица Колодвор, Дервента 34430

НОВО РЕНОВИРАНИ хотел „Централ" тражи за први мај једну добру певачицу и једну научницу. Услови по споразуму. Фрања Филингер, Нови Сад. 34435

ЧЛАНОВИМА БЕОГРАДСКОГ ПОТСАВЕЗА МУЗИЧАРА. Извештавају се г.г. чланови Београд. потсавеза музичара да ће се редовна годишња скупштина одржати 26 маја о. г. у 9½ час. пре подне сала дома „Станковић". Предлоге појединих чланова доставити петнаест дана раније управи потсавеза. На скупштини имају право гласа — бирати и бирани бити — они чланови који су своје чланске улоге уплатили за месец фебруар 1935 год. — **Управа** 26233

ПЕВАЧИЦА И КОНТРАШ (слух — нотално) траже место за одмах у бољој тамбурашкој или руској капели. Нека се јави Ж. Б. — Нова Градишка, Гајева 47, Петрик. 34445

ТРЕБАМ лепу певачицу за првокласан локал у Марибору. Плаћам 10 дин. и остало. Хитне понуде Мара Рапата, Нова Градишка, пост-рестанте. 34437

ТРАЖИМ дамен капелу од 4 женске и једног мушког, наступ 1 маја, пола путног трошка, стан, храна, фикс по споразуму, понуде Прерадовић Иван, гостионичар, Бач. Паланка. 34432

Станови

БИРЧАНИНОВА 13, II спрат, до самог Италијанског посланства, сунчан, модеран стан, две собе, трпезарија (претсобље), цео конфор, централно грејање — издаје се. Упитати надзорника куће. Разгледање од 11—12 и од 4—5 по подне. 3014

ВИЛА ЗАСЕБНА нова са великом баштом, за издавање, од 2 собе и кујна и предсобље и шпајз и подрум собе паркетиране, на чистом ваздуху, поред Кошутњака, Баново Брдо, Зимоњићева бр. 27, Немачко гробље, може се видети у свако доба, цена 600 динара месечно Телефон 23-815. 33846

ТОПЧИДЕРСКО БРДО. Модерна вила, леп изглед, Гледстонова 14. Трамвај 12. Две собе, предсобље, купатило, кува и остало, лепа тераса. 33825

ПАНСИОН „ЛЕП ИЗГЛЕД" потпуно реновиран издаје лепо намештене собе са свима удобностима, цене умерене. У кући има лифт, Космајска 30, телефон 24-313. 33067

ГАРСОНИЈЕРЕ од претсобља, купатила једне и две собе издају се у новој згради Краља Александра 112 преко пута Универзитета. 33060

ЗА ИЗДАВАЊЕ више станова од 2—3 собе са осталим принадлежностима између парка и пијаце Зеленог Венца, Царице Милице 13. 26232

Локали

Моју апотеку издајем под закуп

Услови повољни. Закупац не мора бити квинквениста.

Милосав Н. Јовановић
БЕОГРАД, Зелени Венац 14

НАЈЛЕПША КАФАНА у центру Београда предаје се, успех сигуран инвестиција не треба, само озбиљни купци нека се јаве на администрацију листа. 33072

ЛОКАЛ за издавање са собом и подрумом подесан за све бранше издаје се за одмах, Царице Милице 13 26232

ДУЋАНЕ — собе — локале — канцеларије у центру издаје јевтино доктор Обреновић, Краља Милана 22. Телефон 23-3-20. 16466

РЕСТОРАН се издаје у инжењерском дому — Краља Фердинанда 7. За обавештења обратити се лично или преко телефона број 22-504. 33827

ПРЕДАЈЕМ КАФАНУ са једеком најболе место у Београду. Рад добар. Адр. у Адм. 34603

ДУЋАН МОДЕРАН близу центра, Рајићева 22 код „Грчке Краљице" издаје се јефтино од 1 маја. 33836

Куповина и продаја

FORD и CHEVROLET делове као и сав остали прибор за аутомобиле купићете најјефтиније код фирме **Ауто Лувр,** А. Милошевића, Дечанска 3, Београд, тел. 25-890. 16027

КРЕЧА НЕГАШЕНОГ првокласног квалитета, дрвима печен, цена солидна, конкуренција искључена. Продајем само вагонску робу. Миле Симић трговац, Параћин. 16391

КАШКАВАЉА ПИРОТСКОГ од чистог овчијег млека пуно масног младог 11 динара. Балканског 12 динара, сир бео 8 дин., масло топљено 15 дин. кгр. Индустрија качкаваља Боре Леви, Пирот. 33757

ИНСТРУМЕНТИ УНИВЕРЗАЛНИ нивелациони и разне мерaће справе продају се. Инж. Иво Грзић и друг. Загреб, Савска цеста 118. 16458

ПЧЕЛАРИ пожурите десет самица кошница јако друштво саће **Ивошевић,** Земун Новоградска 47 33820

АУТОМАТСКУ МАШИНУ за фото-разгледнице, једину у Југославији, продаје или издаје под закуп „Ротограф", Нови Врбас. 33791

КУЋА, тврд материјал, плац 400 кв. м. са воћем, засејана башта, продајем за 46.000 дин. Плаћање повољно, Душановац, Озренска 62 (иза школе лево) два минута од аутобуса. 3019

ГРАЂЕВНИ ИНВЕНТАР мјешалице за бетон, Бобдизала патерностер моделе за армиране стропове, шине вагонети и разне остале справе за градњу распродаје изравно потрошачима Инж. Иво Грзић и друг, Загреб, Савска цеста 118. 16459

ПРОДАЈЕМ КУЋУ 26 оделења на две улице. Две тапије може посебно. Рента 50.000. 180 дин. метар са зградама; Чиновничка колонија, Војводе степе 40. 32586

МАШИНА ШИВАЋА за јачи посао Сингер половна ,веома очувана. Шије напред и назад; удешена и за мотор. Цена 1500 дин. Сарајевска 32, стан 11 Београд. 33057

РЕТКА ПРИЛИКА. У Белој Цркви продајем масивну кућу сав комфор за 40.000 динара. Подесна за пензионера. Винтер, Ниш Драшковићева 8. 16480

КУЋА са дућанима и становима у Краља Александра улици за ренту и уживање. Стари Ђерам, мало више пијаце, за 450.000 дин. Упитати у број 214. 33068

ПЛАЦЕВИ СУНЧАНИ на Бановом Брду продају се за готово и на отплату, под најповољнијим условима. За цену и услове обратити се у апотеци Викторовића, Теразије од 10 до 12 и од 4—7 час. телефоном 20701. 33073

ВРЊАЧКИ КАЈМАК млад 15 динара килограм, шаљем поштом, подвоз плаћен. Млекарство Студеница Максимовић, Врњци. 34416

МЛЕКАРИ ИЗ ПРЕКА који сте на прузи; потребујем велику количину бутера преко целе године. Јавите адресу. Млекарству Студеница Врњачка Бања. 34416

КЊИГА хемија неорганска од др. Холемана. Превод Мићовића, продаје по 30 дин комад „Планета", Краљ Александра 45, Београд. 32591

ПИСАЋЕ МАШИНЕ УНДЕРВУД Портабел и Торпедо Портабел нове, продаје јефтино Лазаревић, Зетска 7. Тел. 22-463. 16275

РИМСКЕ-ТОПЛИЦЕ (СЛОВЕНИЈА)

Југословенски Гастаин. — Сезона од 1. маја до 15 октобра Паушалне куре: у пред - и по - сезони за 10 дана Динара 600.— У главној сезони Динара 800.— Исцрпни проспекти бесплатно код путничких уреда или од купалишне управе Римске Топлице.

ТЕРЕТНИ АУТО 5 тонски марке „Вомаг" у добром стању јефтино продајем. Понуде Администрацији доп „Хитна продаја". 32594

ЈАЈА продајем златне падованке холандике. Комадски Примут, Миноркe, Браме, Пекинг пловке а највише препоручујем јапанске гуске које носе до септембра. Живинарник Космај, Војвођанска 17. 33847

ЗА ГОСПОДСКУ ВИЛУ, плац 4.600 кв. метара, три лица, јевтино. Преко пута подофицирске школе, Ластовска улица. Видик одличан Телефон 26-323. 33850

ПЛАЦ скоре будућности, најболе место плаже, близу моста. Цена 28.000; тапија одмах. Поенкареова 16, бифе. 34604

МАСНО БУБУЉИЧАВО ПЕГАВО лице лечи једино **жуч** сапун, израђује дрогерија Филиповић, Пашићева 4. Поштом уз доплату цена 8 динара. 16117

КРЕМ И МЛЕКО ОД КРАСТАВАЦА храни и освежава лице. Израђује дрогерија Филиповић, Пашићева 4. Поштом уз доплату цена 10 динара. 16418

САДНИЦЕ ВОЋА, ружа, јелке, украсног дрвећа и шибља. Сво семење по најнижим ценама, а гарантирано првокласно. Тражите ценовник, Цвећарско-вртларска семенарска радња инж. Гавриленков, Драшковићева 1. 16437

ВИНО

Одличног квалитета 6, 7, 8 и ВИШКО црно ПРВОКЛАСНО
9 динара литар, продаје
ФРУШКОГОРСКИ ПОДРУМ
Београд
Поп Лукина бр. 9. Тел. 28-238

ИМАМ на стоваришту вина жупског из сопственог винограда, црно и бело, цена јевтина нарочито о празнику. Телефон 28-154, може се добити у бурадима и флашама, квалитет одличан. Потребујем агенте и подрумара, Босанска 46. 33065

Разно

БРДАРИЋ ТОМА, шпедитер, врши пресељења шпедитерским и затвореним покућственим колима. Херцеговачка 3. Телефон 25-318. 33822

НОВОСТ ЗА ДАМЕ „Ma Ondra" једини апарат за трајну ондулацију без струје без опасности и без икаквога осећаја топлоте на глави, са гаранцијом 10 месеци код Петровића, фризера, Београд, Краља Милана 15. 32990

ИМАМ СВОЈУ обућарску радњу у Београду, стар 32 год., женио би лепу девојку средњег раста чисте прошлости до 25 год., која је ерихтерка — штеперка. Понуде слати на админ. под „Занатлија". 33054

ЗАГРЕБЧАНКА у браку разочарана и законски растављена, 34 године стара, феш, наображена, чезне за интелигентним и карактерним брачним другом од 40—50 година скорије удаје ради. Онај који тежи тихој брачној срећи и жели вјерну сапутницу за живот, нека се изволи неланонимно и опширно јавити под „Загребчанка". 33793

КРОЈАЧИЦОМ првокласном старијом, шланк, плавушом, господин бола појава и боље ситуиран оженио би се. Жена наслеђује и пензију. Јавити се на Администрацију листа под „Осигуран живот". 33056

ЖЕНИО БИ СЕ интелигентан, 36 годишњак, добре нарави и сталним намештењем занатлија, са девојком, удовицом или распуштеницом одговарајућих година и извесним миразом. Дописе са по могућству приложеном фотографијом слати на Администрацију под „Задовољство". Дискреција апсолутно зајамчена, а допис и фотографију враћам. 33074.

ОВИМ ПОЗИВАМ своју жену Љубицу Цветковић рођену Балдауф-Енд из Сарајева да се врати у року за 10 дана на продужење брачног живота. Иван Цветковић, Ниш. 16497

ДЛАКЕ, БРАДАВИЦЕ, младежи, беле кесице, моментално уништавам за увек. Најновија савремена инсталација. Улепшавање — подмлађивање, виткост. Масажа по потреби ручна вибрациона, електрична, пнеуматична ваздушна, парна (цела и делимично), спречавање бора и седење косе. Опробана индивидуална средства Institut de Beauté „Клелија". Софије д-ра Горовица, Краља Милана 10. Телефон 25-108. 33037

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦЕВЕ на отплату пет година у средини земунској, најлепши крај, Новоградска 31, Земун. 33058

50 ДИНАРА комплет електрична ондулација само код Бугарског фризера у пасажу Извозне Банке, Теразије 5. 16150

ДАМЕ!! Последњи новитет електричну трајну, водену ондулацију, бојадисање, израђује савршено Петковић, Хартвигова 33. Цене нарочито повољне. 16267

Најновији пролећни капути за даме

ЦЕНЕ ВЕОМА СОЛИДНЕ

Шкотски капути за даме из оригиналних шкотских тканина од праве камиље длаке.

ОГРОМАН ИЗБОР КИШНИХ КАПУТА ЗА ДАМЕ

из **гумираног батиста** (већином тамно модри и црни): дин. 230, 235 и 245 на 8-о месечну отплату, а дин. 195, 200 и 208 за готово;

из **гумираног пупелина** (већином тамно модри, црни и крем): дин. 295, 330 и 350 на 8-о месечну отплату, а дин. 250, 280 и 298 за готово;

из **гумираног сатена** (већином црни и бели): дин. 300 и 330 на 8-о месечну отплату а дин. 255 и 280 за готово;

из **гумиране јапанске праве свиле** (у бојама гоблен плаво, бело, црно, драп, сиво, зелено и бордо): дин. 460 и 495 на 8-о месечну отплату а дин. 390 и 420 за готово;

из **дифтина** (у бојама драп и сиво): дин. 425 и 450 на отплату а дин 360 и 382 за готово.

Модерне вунене тканине за женске пролећне капуте, костиме, хаљине и компле-е

Најфиније оригиналне шкотске тканине од праве камиље длаке за женске, дечје и мушке пролећне капуте у природној боји: дин. 240, 385, 442, 529 и 565 на 8-о месечну отплату а дин. 205, 328, 360, 450 и 480 за готово. (Поједине врсте и у црној, мркој и модрој боји.)

Нове свилене тканине за летње хаљине (једнобојне и шарене)

Сребрне плаве и камчатка (црвене лисице са веома солидним ценама.

Израда женских капута, костима, компле-а и хаљина по мери.

— Одлично скројени мушки пролећни капути —
— од правог енгл. импрегнираног габардина —
Готови иберцигери од јевтиних до најфинијих.

Прави енгл. импрегниран габардин већ по цени од дин. 180 по метру на 8-месечну отплату а дин. 153 за готово (у разним бојама)

* Најфинији енгл. штофови за мушка одела *
Одличан кројач за првокласну израду мушког одела и капута по мери.

Мушки кишни капути из разних гумираних тканина са веома солидним ценама. Јевтина готова мушка одела. Дечји тренчкоти и иберцигери.

ПРОДАЈА ЗА ГОТОВО И НА
— 8-О МЕСЕЧНУ ОТПЛАТУ —

Код поруџбине кишних капута треба означити величину или послати меру.

Потрошачима из унутрашњости шаљемо узорке наших тканина ради избора на углед, ако нам ближе означе која врста, боја а ев. и цена тканина их интересује, пошто не можемо да шаљемо узорке свију тканина.

Ђура Јаношевић

Београд, палата Академије Наука

КОШУЉЕ

за рад, свечаност и спорт, као и све мушко и женско рубље од платна, зефира, оксфорда, шифона, батиста и свиле, добавља уз јако снижене цене

TRGOVSKI-DOM
Stermecki
TVORNICA-RUBLJA-I-ODELA
ЦЕЉЕ бр. 35.

Велики илустровани ценовник бадава!

„ДУНАВ"

Осигуравајуће а. д. Загреб
филијала **Београд**

Поенкареова ул. 32-II. (сопствена палата) Тел. 24678,

Врши уз најповољније услове следеће врсте осигурања:

ЖИВОТНА ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ И ДОЖИВЉАЈА, РЕНТУ, МИРАЗ, ТЕМПОРЕРНА ОСИГУРАЊА И ДРУГЕ ОСТАЛЕ НАЈСАВРЕМЕНИЈЕ КОМБИНАЦИЈЕ. — НАРОДНА ОСИГУРАЊА БЕЗ ЛЕКАРСКОГ ПРЕГЛЕДА.

ОСИГУРАЊА ПРОТИВУ НЕСРЕЋНИХ СЛУЧАЈЕВА, законске дужности и јамства и све друге врсте.

ОСИГУРАЊЕ АУТОМОБИЛА, каско осигурања, корпоративна и колективна осигурања и т. д.

ПОЖАРНА, ЦИВИЛНА И ФАБРИЧНА ОСИГУРАЊА. — ОСИГУРАЊА ЛОМА СТРОЈЕВА. —

ОСИГУРАЊА ПРОТИВУ ПРОВАЛЕ, ЛОМА СТАКЛА И ТУЧЕ (ГРАДА). —

ШОМАЖНА ОСИГУРАЊА (обустава рада услед пожара) —

ОСИГУРАЊА ТРАНСПОРТА по суву, рекама и мору, карго као и каско бродова. Осигурања транспорта стоке. —

Тражи заступнике-аквизитере за Београд

ЦИНКОГРАФИЈА

АЛОИЗ ЧЕРВА

ТЕЛ. 28·207

Београд, Чика Љубина 1^IV

Нашичка творница танина и паропила Д. Д.

Централа: Загреб, Марулићев трг 18. Телефон 3511, 3512, 3513.
Филијале: Београд, Обилићев венац 15. Телефон 22029 и 29855.
Велико стовариште паркета Милоша Великог 94. Тел. 29879.
Брзојавна адреса: **Nasical.** Листовна адреса: **Nasical,** пошт. фах 77.
Нови Сад: Краља Александра бр. 1. Сомбор: Лазе Костића бр. 5.

Стругаре: Бурђеновац, Љесковица, Андријевци, Карловац, Гор. Подградци, Завидовићи, Бегохван, Новоселец — Криж, Дугосело и Доња Лендава.

Творница танина, покућства, паркета и бачава: Ђурђеновац.
Импрегнација дрва: Карловац.

Творница сандука и љуштене робе: Гор. Подградци.

Производи и лиферује све врсте тврде и меке грађе, све врсте горивога дрва на вагоне и шлепове, храстове, букове и борове прагове, храстов и буков паркет у свим квалитетима и димензијама; све врсте буради и дужице за бачве; дрвени угаљ, танин, намештај, љуштену робу; телеграфске стубове импрегнисане.

„ФЕНИКС"

ДРУШТВО ЗА ОСИГУРАЊЕ
ЖИВОТА У БЕЧУ
1882 ОСНОВАНО 1882

Дирекција за Краљевину Југославију
БЕОГРАД, КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ УЛИЦА 15|II
Телефон 23-061 и 23-008 ● Телеграм-адреса: ЛЕФЕНИКС

У Краљевини Југославији одобрен рад решењем Министарства Трговине и Индустрије VI Бр. 4625/1922

ДРУШТВЕНА ЦЕЛОКУПНА ГАРАНТНА СРЕТСТВА ПРЕКО
Динара: 6,117,000.000. (шест милијарди стоседамнаест милиона)

Стање постојећих осигурања живота обрачунато крајем 1933 год.
ДИНАРА 27,541,000.000.—
Од тога у Краљевини Југославији преко
ДИНАРА 900,000.000.—

Друштво има своје филијале и заступништва у Краљевини Југославији: у ***Загребу, Љубљани, Сарајеву, Осијеку, Новом Саду, Суботици, Петроварадину, и Скопљу,*** *док заступнике у свим већим местима. Друштво врши под врло повољним условима:* ***осигурање живота, капитала, мираза, ренте, народна осигурања са месечним плаћањем премија и т. д. против несрећних случајева, законске одговорности, аутомобила, против пожара, провалне крађе и т. д.***

16557 1—1

Краљ. двор. лиферанти

»Вардар«

Коларчева 7	Васина 6
ТЕЛ. 26-259	ТЕЛ. 21-649

Кафа „Вардар"
у специјалним мешавинама има одличну арому.
Зато је пије
ЦЕО СВЕТ.

Овом приликом фирма
»ВАРДАР«
честита празник Хр. Васкресења свима својим многобројним муштеријама

ВИНО Ј. П. НЕШИЋА
права СМЕДЕРЕВСКА КУЛА
производ је из властитог винограда.
Београд, телефон 22137
Смедерево, телефон 33

ДОБРО И УГОДНО СРЕДСТВО ЗА ЛЕЧЕЊЕ СТОМАКА И ЦРЕВА

за децу и одрасле је прашак „Магна" пурга, јер чисти без боли, угодног је укуса, а уједно освежује и дезинфицира стомак и црева, те тиме спречава тежа обољења. Ако узмете редовито после сваког јела на врху од ножа у пола чаше воде прашак „Магна" поспешује варење, уклања сувишну киселину у стомаку, неугодан задах из устију, подражај на повраћање, подригивање и жгаравицу. Помаже код катара стомака, катара црева, болести јетре, грчева у стомаку, хемороида и чирева у стомаку.

„МАГНА" прашак добива се у апотекама, 1 омот Дин. 4. 13190, 2-0

ЈОРГАНЕ–ДУШЕКЕ

најбоље и најјефтиније код јорганџије, који је у свом занату савршено искуство стекао у Бечу, Пешти и доказао на изложбама као и у Лондону одл. I највећом наградом злат. медаљом за свој прецизан рад, те препоручује нарочиту израду свилених јоргана од памука, вуне и паперја и сав креветски веш са најпрецизнијом стручном израдом. Душеци пуњени нарочитом машином што чини угодно лежање и након низ година.

За бање и хотеле нарочити попуст.
За израду гарантује
ДРАГУТИН РАСТОВСКИ
Васина ул. 18 — до „Клас. Лутрије"
Телефон 30-829
16364 1—2

ТАЈНА ПРАВЕ ЛЕПОТЕ!

је љупки увек свежи, чисти и без иједног набора баршунасто глатки тен. Хоћете ли бити лепи, млади и замамни Ви морате употребити гласовиту **ЕНГЛЕСКУ ЛАНОЛИНСКУ ГОЛД-КРЕМУ.** Тајна ове чудотворне креме састоји се у њеном козметском дејству јер теком ноћи одстрањује сву стару и наборану кожу лица. Тен постаје опет гладак, чист и пун младеначке свежине. Милиони америчких и енглеских дама имаде захвалити лепоту свог лица до у касну старост само енглеској масној воћној ланолинској креми. Цена д. 12. — Енглески голд пудер без живе чува и штити лице од сваког невремена те одговара и најосетљивијем тену. Пудер пар екселанс у свима модерним бојама. Цена кутији дин. 10.—

ЦЕНТИФОЛИ Апарфимерија,
Загреб, Јуришићева ул. бр. 8.

Тражите бесплатне илустроване ценовнике!

Дајемо јавности на знање, да смо заступништво наших аутомобила

Buick, Opel (и теретњака) **Opel-Blitz** предали фирми:

Л. Л. РЕДЛИХ, Бранкова 14, Београд

и то за следеће територије:

Buick; за Београд, Војводину, предратну Србију и Црну Гору.

Opel и Opel-Blitz; за Београд, Дунавску, Моравску, источни део Дринске и северни Вардарске бановине.

Нови модели ових аутомобила биће изложени почетком маја о. г. у просторијама поменуте фирме.

General Motors Continental S. A. Anvers

Нека свако добро упамти

ПАЖЊА

Да месарско-кобасичарска радња

ЖИВКОВИЋ И ПАУНОВИЋ

не рекламише своју робу и своје прерађевине, већ да сам квалитет робе и прерађевине рекламишу радњу.

На лагеру увек има све врсте свежег меса и прволасну сухо-меснату робу као и чисту свињску маст коју продаје на ангро и детаљ.

ЦЕНТРАЛА: Цара Николе (Макензијева) ул. 60. — Тел. 25-314.
Продавнице: Милорада Драшковића 14. Тел. 24-026.
Зел. Венац (пијаца) 22. Тел. 28-323,
Богојављенска 10,
Кнежев Споменик 2. Тел. 27-237.
Крунски Венац (пијаца) 24,
Јованова пијаца 37. Тел. 29-430,
Војводе Степе 272. Тел. 29-935.
Радионица за прераду масти Шјкашка ул. 13. Тел. 30-802.

ПАЖЊА

Тражите

Распрострањен

и признат

у целој Југославији као најбољи **нож за бријање,** јер лако нежно и неосетно брије

4 пута за 1.– динар

Главна продаја код

САВЕ ИВАНИЋА

Београд Пашићева ул. 1

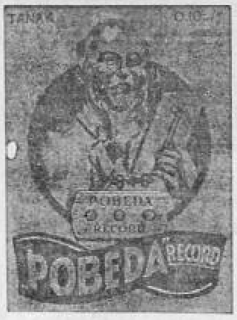

Пажња!

Свима власницима аутомобила и фијакера да сам отворио радионицу са најмодернијим новитетима апарата за оправку ауто гума свих димензија. На лагеру имам фијакер-гуме пуне. Оправку вршим брзо и тачно. Посао без конкуренције, оправка загарантована. Вулканизерска радња „Будућност", Сава Мотика, Београд, Дечанска ул. 20. 16472

КОДАК Фотографски апарати на

ОТПЛАТУ

ЈУГОАГЕНЦИЈА, Загреб
Драшковићева 34.

Тражите проспекте. 16449,1-1

ТРГОВИНА ХАРТИЈЕ

ПАНТИЋ и ДРУГ

БЕОГРАД, Краља Петра ул. 19
ТЕЛЕФОНИ: 21-920 и 25-067

Сопствена фабрика хартије у Чачку.

ЗА УСКРШЊЕ ПРАЗНИКЕ

ЛИКЕРИ
Рокоглу

Бранко Недић и Друг

Београд
Телефон 22-037
Дечанска ул. 15.
Телеграм: „Бранко"

◆

Има увек на стоваришту све делове за све аутомобиле и то:

Клипове, карика, зупчанике за мењач и диференцијал, болцнове, полуосовине и карданске осовине, хладњаке комплет и саће за хладњаке и остали прибор као:

Сирене, фењере, бобине, трубе, гуртне, ламеле, свећице пумпе и т. д.

ХИПОТЕКАРНА БАНКА
ТРГОВАЧКОГ ФОНДА

Ђуре Јакшића бр. 8 БЕОГРАД Телефон бр. 26-518

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ СА СПУШТЕНОМ КАМАТНОМ СТОПОМ:

На непокретна имања у Београду
На државне и државом гарантоване хартије од вредности
На благајничке записе Министарства финансија.

33614 1—1

Светле Празнике Христовог Васкрсења

срдачно честита својим муштеријама стручни завод за бојење и хемијско чишћење **Паро-Валет, тел. 27-622. Централа Дворска 5.**

(14 реномираних филијала у Београду и унутрашњости).

Уз најтоплију захвалност за указано нам пуно поверење.

16352 1—1

ЖЕНСКЕ ШЕШИРЕ увек најмодерније, отменог укуса, особитог шика и педантне израде, можете добити у највећој модиској радњи **МИЛКИЋ,** Кнез Михајлова ул. бр. 3.

16316, 1—3

БРИГА

носом на позив, брачно питање, убавне ствари, пословне везе у ужњим одлукама, спекулације, утријске успехе, питања дечјег узгоја, као и у свим осталим свакодневним приликама, може Вас спасти само Ваша **ПСИХОАНАЛИЗА.** Мој студио има своје темељите и научне радове, зато имам дозволу и одобрење од власти. Пошаљите ми данас Ваш властити рукопис и рођени датум на моју адресу! Писмене експерте добијете већ за 20 дин. — студиј изјаву хоноришем 30 дин. — Не заборавите адресу:

М-ме ТЕРЖАН,
Љубљана — Флорјанска ул. 12/П.
33579, 1-1

КИЛА

Болесници! Недајте се преварити од свакојаких препродаваца јер ваша болест не треба луксуз него спас. Ако требате утеге по мери по најбољем систему, појасеве за спаднут стомак и за све остале болести, као и хигијенских мидера за линију, потражите Станка Пониквар Ортопедско бандажерску радионицу, Краљице Наталије 11. Тел. 29-376. 16490

Од избора реклама зависи успех вашег посла. Зато по угледу на Шумадију, Тивар, „Време", Агфа-Фото, Занатски Дом и др. које смо ми израдили, наручите и ви за вас

НЕОН

светлећу рекламу

која по најповољнијим ценама и условима уз гаранцију за солидан рад најбрже и најтачније испоручујемо.

А-НЕОН радионица за израду светлосне рекламе, Краља Александра 93, Београд, Телефон бр. 24-0-52.

15887 8—11

Кашкаваља

пиротског, каврсног, младог од овчијег млека 1 кг. шаљемо поштом од 5—20 кгр. а више железницом по 10 дин. 1 кгр. Имамо и старог балканског по 12 дин. 1 кгр. Препоручујемо српски бели сир у кантама по 8 дин. 1 кгр.; првокласно топљено масло у кантама по 14 дин. 1 кгр. Наше производе у случају недопадања примамо натраг.

Индустрија кашкаваља
РАНЧИЋ и ИГИЋ — ПИРОТ.
26223

Овако изгледа камера, која стоји само Дин 75

Међутим слике, које ћете с њом направити још ће бити лепше. Са камером

Kodak Baby-Brownie

имаће те трајно весеље. Сваки фото-трговац показа ће Вам најприправније ову камеру. Она је у руковању сасвим једноставна, стога ћете имати успех у снимању. Формат слике је 4×6.5 см. Употребљавајте увек Kodak ili Pathe filmove с којима ћете постићи добре снимке.

Тел. 20-721. Телеграми: Росфон

„РОСИЈА ФОНСИЕР"

Друштво за Осигурање и Реосигурање
У БЕОГРАДУ

Врши све врсте осигурања по најповољнијим условима.

Чувени

„ШТРБАН"

ИЗ ЛЕСКОВАЦ

преселио је своју четрдесетогодишњу КАТЕДРУ за ћевапчића, кобасица и остали гурман мезелука и зарзавата код

Лесковачку касину

ЦВЕТНИ ТРГ — ЊЕГОШЕВА 11

Ћевапчићи за праву и округлу линију;
Кобасице за и против узбуђења;
Пијалци за све ситуације;
Послуга је побрза него муња што гу прави г. Никола Тесла у Америку, све остало барабар...

А што је у двориште БАШТА уређена под дебелу ораову ладовину памет да ти стане.

Зато господо и даме посећујте БАШТУ код „ЛЕСКОВАЧКУ КАСИНУ" под дебелу ораову ладовину.

Цене врло умерене.

Чека с поштовање
ЛЕСКОВАЧКА КАСИНА
Његошева 11.

27613, 1-4

Наша најлековитија блатна бања

„Русанда"-Меленци (Банат)

почиње сезону 1. маја. —

Тражите проспекте. **УПРАВА БАЊЕ.**

16371, 1-4

БЕОГРАЂАНИ!

ABC

Свакоурсну летњу и осталу робу можете набавити на вишемесечну отплату по ценама

као за готово

ПРЕКО
БИРО-а

који Вам за то пружа **НАЈБОГАТИЈИ ИЗБОР** код својих трговаца

80 бољих београдских радњи разноврсне бранше.

БЕОГРАД, Кнез Михаилова 7-I
Палата „Руски Цар"
Телефон: 25-962

То је гума на коју се можете ослонити.

Continental

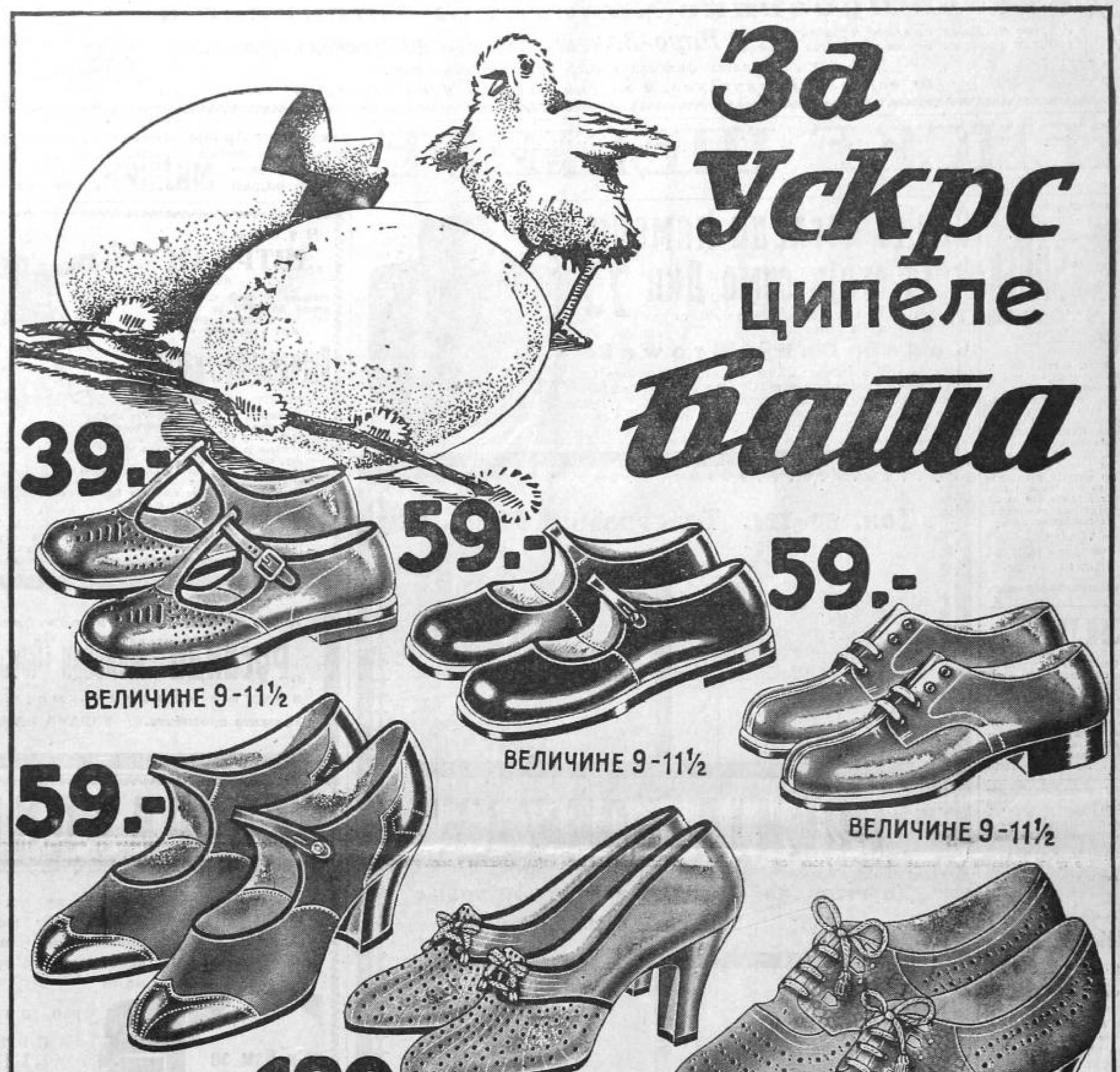
За
Ускрс
ципеле
Бата
39.-
ВЕЛИЧИНЕ 9-11½
59.-
ВЕЛИЧИНЕ 9-11½
59.-
ВЕЛИЧИНЕ 9-11½
59.-
129.-
129.-
89.-
129.-
Бата

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

Субота, 18 мај 1935 године

Време

Београд, год. XV — 4794 број

ДИРЕКТОР
СТАНИСЛАВ КРАКОВ
РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА
ПОЕНКАРЕОВА 4—6
ТЕЛЕФОНИ: дирекција предузећа 24-007
директор и секретар листа 24-009, благајна
и администрација 24-003, уредници 24-001
и 24-002, стенографи 24-004 и 24-006,
штампарија 24-008, огласно оделење 24-005,
спортски извештаји 24-001
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР
ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДАН МЕСЕЦ:
НАША ЗЕМЉА 20 ДИН. ИНОСТРАНСТВО 50 ДИН.
ЦЕНА ОГЛАСИМА:
РЕКЛАМНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 12.— дин.
ТЕКСТОВНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 20.— дин.
МАЛИ ОГЛАСИ ПО ЦЕНОВНИКУ.
ЧЕКОВНИ РАЧУН КОД ПОШТАНСКЕ
ШТЕДИОНИЦЕ БР. 52204

ДВА ДРЖАВНИКА ПРИЈАТЕЉСКИХ ЗЕМАЉА У НАШОЈ СРЕДИНИ

Јуче су у Београд стигли бивши француски премијер г. Пол-Бонкур и грчки министар спољних послова г. Максимос

Г. Пол-Бонкур остаје неколико дана у Београду, док је г. Максимос још јуче, после краћег конферисања са г. Богољубом Јевтићем, наставио пут за Атину

Г. г. Богољуб Јевтић, Максимос, Пол-Бонкур и Божидар Пурић на железничкој станици

Јуче ујутро у 7.30 часова допутовао је у Београд бивши претседник владе и министар спољних послова Француске Републике г. Пол-Бонкур, који је дошао из Букурешта.

Њему је отишао у сусрет до Суботице секретар Министарства спољних послова г. Драган Протић који је поздравио француског државника у име претседника владе и министра спољних послова г. Богољуба Јевтића.

Истим возом, долазећи из Пеште, пропутовао је кроз Београд министар спољних послова Грчке Републике г. Максимос.

На београдској железничкој станици дочекао је г. Максимоса и г. Пол-Бонкура лично претседник владе г. Јевтић. На перону су такође били, поред француског посланика на нашем Двору, грофа Робера де Дампијера са особљем посланства, турски посланик г. Али Хајдар Актај, грчки посланик г. Леон Мелас, и многи други претставници дипломатског кора у Београду. Од стране Министарства спољних послова био је помоћник министра г. Божидар Пурић, начелник г. Александар Боди, шеф кабинета Претседништва владе г. Б. Марковић и шеф протокола г. И. Новаковић.

Г. Јевтић се срдачно поздравио са г. Максимосом и г. Пол-Бонкуром, са којима је провео кратко време у разговору. Док је француски државник отсео у хотелу „Српски Краљ", г. Максимос је продужио пут за Атину симплоном у 7.40 часова.

Све до поласка воза г. Јевтић је конферисао са грчким министром спољних послова у дворској чекаоници, а затим га је испратио до вагона и срдачно се опростио са њим.

Поред г. Јевтића испраћају грчког министра присуствовали су грчки посланик на нашем Двору г. Леон Мелас, помоћник министра г. Божидар Пурић, шеф кабинета г. Б. Марковић и шеф протокола г. И. Новаковић.

Јуче у 11.30 часова француски државник се уписао у Дворске књиге, а затим је био примљен у специјалну аудијенцију код Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника Павла, који га је задржао на ручку. На ручку на Дедињу били су такође и г. Богољуб Јевтић и француски посланик гроф Робер де Дампијер.

Изјава г. Пол-Бонкура сараднику „Времена"

По подне француски државник је имао састанак са Претседником владе г. Богољубом Јевтићем и министром правде г. др. Драгутином Којићем.

Као што је познато г. Пол-Бонкур је правобранилац Њ. В. Краљице-Мајке у суђењу атентаторима на Блаженопочившег Краља Александра Првог и у вези са тим он ће, као адвокат, водити разговоре у Београду са нашом владом и Њ. В. Краљицом-Мајком.

Јуче по подне г. Пол-Бонкур примио је сарадника „Времена" у своме апартману код „Српског Краља". Ванредно љубазан и предусретљив, он је изјавио:

— Ја сам дошао у вашу престоницу у вези са суђењем по марсејском атентату на коме ја заступам Њ. В. Краљицу-Мајку Југославије. Ову прилику ћу искористити да се састанем са вашим Претседником владе и мојим пријатељем г. Богољубом Јевтићем са ким сам сарађивао у Женеви као колега у Ке д' Орсеју на политици која нам је била заједничка."

На питање кад ће почети суђење у Марсељу г. Пол-Бонкур је изјавио да је истрага закључена и да суђење неће свакако почети пре судских ферија.

Говорећи о политичким приликама у Европи француски државник је нарочито нагласио његово задовољство што је закључен француско-совјетски пакт чије је преговоре он започео.

На крају г. Пол-Бонкур изражава своје велико задовољство што се налази у нашој средини.

У току данашњег дана г. Пол-Бонкур ће бити примљен у аудијенцију код Њ. В. Краљице Мајке, а сутра ће отићи у Тополу да се поклони сени Блаженопочившег Краља Александра Првог на Опленцу.

Вечера г. Б. Јевтића у част г. Пол-Бонкура

Синоћ у 7.30 часова г. Јевтић је приредио вечеру у ресторану на Авали у част француског госта. Вечери су присуствовали поред претседника владе министри г. г. др. Милан Стојадиновић, др. Драгутин Којић, др. Драгутин Јанковић, Милан Врбанић, др. Иво Марушић и др. Мирко Кожуљ. Од стране дипломатског кора били су посланици: француски гроф Робер де Дампијер, турски г. Хајдар Актај, грчки г. Леон Мелас, румунски г. Александар Гуранеску, затим саветник француског посланства г. Кнобел и саветник чехословачког посланства г. Фиша. Од стране Министарства спољних послова били су помоћник министра г. Пурић, начелници г. г. Боди и Мартинац, шеф Централног пресбироа при Претседништву Владе г. Ђуровић, шеф кабинета Министра спољних послова г. Б. Марковић, лични секретар г. Јевтића г. Славко Којић, саветник г. Константиновић, шеф протокола г. И. Новаковић и секретар г. Драган Протић.

Г. Пол-Бонкур боравиће неколико дана у Београду.

Стисак руку између г.г. Пол-Бонкура и Јевтића и г.г. Максимоса и Јевтића

Побуна у Ираку је сузбијена

Лондон, 17 маја. — Рајтер јавља из Багдада:

Најновије службено саопштење о току акције за угушивање немира који су избили у неким крајевима Ирака вели да је законита власт господар ситуације у целој покрајини Румајти. Вође та моћних побуњеника, Абу-Хасан и Савалим, безусловно су се предали властима.

Јапанска поморска мисија у немачким лукама

Берлин, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља из Кила да ће тамо сутра стићи јапанска поморска мисија, састављена из 18 виших поморских официра. Јапанци ће разгледати јединице и установе немачке морнарице.

У недељу у 11 часова приредиће се на оклопњачи „Адмирал Шер" ручак у част јапанских гостију, а после подне излет у један од најживописнијих крајева Холштајна.

У понедељак ће чланови јапанске мисије посетити вицеадмирала г. Албрехта, команданта немачких поморских снага у Балтичком мору.

„Летећа тврђава", најбољи и најјачи ловачки авион на свету

Лондон, 17 маја. — Према писању „Ивнинг Стандарда", једно друштво за изградњу авионских мотора и авиона изградило је једну „летећу тврђаву", која би имала да буде најбржи ловачки авион и најјачи у целом свету. Овај џиновски авион развија брзину од 400 км на сат и снабдевен је са 4 митраљеза и једним топом од 20 мм калибра.

Шведска је прошле године извезла највише оружја у иностранство

Берлин, 17 маја. — Шведска је у току прошле године извезла највише оружја од свих држава у Европи. Она је укупно извезла за 18,911.142 шведске круне, док је 1931 године извоз износио 11 милиона шведских круна.

Највише је шведског оружја купила Персија, и то за 5,000.000 круна, после ње Кина, па Сијам, Финска, Колумбија, Швајцарска, Перу, Холандија, Турска, Данска, Аргентина, Португалија, Грчка и Белгија. Сама Шведска купила је од својих произвођача оружја у вредности 3,000.000 круна.

(Време)

РАТ У ЧАКУ

Нова велика победа парагвајске војске

Париз, 17 маја. — Авас јавља из Асунциона да парагвајска Врховна команда саопштава да су парагвајске трупе једним одлично изванредним нападом заузеле Манејепегву.

Боливијци су се повукли у правцу Бујбе, оставивши на бојишту велике количине најмодернијег оружја.

Велике силе унапређују посланства у Кини у амбасаде

Лондон, 17 маја. — Јутрошњи „Тајмс" јавља да ће француска и британска влада, следујући примеру Италије и Јапана, још данас објавити да подижу своја посланства у Кини на степен амбасада. То ће учинити и америчка влада.

Амерички сенат изгласао забрану старих радничких синдиката

Вашингтон, 17 маја. — Ратер јавља:

Сенат је са 63:12 гласова усвојио предлог закона сенатора г. Вагнера којим се забрањују раднички синдикати старог америчког типа (тојест у кругу појединих индустријских предузећа и под вођством самог предузећа) и којим се ствара посебна Средишна синдикална управа, надлежна за питања образовања радничких синдиката као и за остала питања у вези са уређењем односа између послодаваца и радника.

Изгласани предлог закона упућен је Претставничком дому.

Отпуштање генерала и професора универзитета из португалске државне службе

Лисабон, 17 маја. — Листови објављују данас листу од 33 виша државна чиновника и официра, који су закључком донетим на седници министарског савета отпуштени из службе. Међу овима налазе се два генерала и известан број професора универзитета, који су се бавили пропагандом против режима. У изгледу су нова отпуштања из државне службе.

ПОЛИТИКА ЕНГЛЕСКЕ ДИПЛОМАТИЈЕ ЈЕ ПОЛИТИКА КОЛЕКТИВНОГ СИСТЕМА БЕЗБЕДНОСТИ

Енглеска влада не верује ни у какву могућност совјетског напада на Немачку

Г. Иди позива Немачку да у Друштву народа са сигурношћу ужива све благодети опште безбедности

Лондон, 17 маја. — Чувар државног печата г. Иди, у говору који је одржао јуче у лондонском кварту Фулхему, изјавио је да, иако постоје тешкоће у европској ситуацији, оне ипак нису непремостиве.

Г. Иди је, разлажући утиске са свога пута по Европи, нагласио да он сматра да је француско-британски споразум од 3 фебруара један од најважнијих догађаја последњих месеци, па је после тога изнео разлоге зашто није могло доћи до неких виднијих резултата у Берлину односно питања безбедности и оружања, додавши да Немачка има мало воље да се врати у Друштво народа и да сада тражи да има војску од 550.000 људи.

„Немачка је изјавила, рекао је г. Иди, да и она жели закључење конвенције о оружању и то значи једну добит, али коначна вредност те изјаве зависи од тога да ли је Немачка вољна да прихвати ограничење у оружању, чиме би се омогућила разумна перспектива за закључење општег споразума. Ако Немачка и даље настоји на потреби да има војску од 550.000 људи, онда је очевидно да је неостварљив паритет између три западне силе. Немачка оволики број својих војника правда традицијом и разлозима у вези са ситуацијом у Источној Европи.

„Никада нисам видео једну земљу, наставио је г. Иди, која је толико посвећена својим унутрашњим задацима као што је то случај са Русијом. Растојање које одваја Совјетску Русију од Немачке заиста је велико, готово исто толико као простор између Велике Британије и Швајцарске. То је Пољска. И на сваки начин да откако је Пољска постала велика држава она је истовремено и вољна и готова да одигра своју значајну улогу на европској сцени. Могућност да Русија нападне Немачку постала је, дакле, географски анахронизам.

„Из тих разлога, а још из многих других, ја не могу да прихватим могућност тврђења, које изгледа да постоји у Немачкој, о неком војничком нападу од стране Русије. Један народ најбоље ће учинити да се од таквих претпоставки о нападу осигура ако заузме своје место у Друштву народа, и на тај начин ужива све благодети опште безбедности."

Учинивши поређење између ситуације пре рата и ове садашње, г. Иди је рекао:

„Сада имамо два елемента који дејствују у смислу стабилизације, Друштво народа и Локарнски пакт, и никада не треба да заборавимо да су они донели безбедност и једној и другој страни било које границе, па према томе и Немачкој, као и Белгији и Француској."

Г. Иди је даље нагласио да је политика усамљености сахрањена у тренутку када је Велика Британија потписала Пакт Друштва народа, додавши да се путем појединачних савеза неће решити постојеће тешкоће и да, што се тиче одржања општега мира, постоји једини начин да се он оствари, а то је дух опште безбедности у оквиру Друштва народа, јер на тај начин свака држава прима на себе свој део одговорности. Такав један систем колективне безбедности потпуно је способан да онемогући сваки рат, али он се у потпуности може спровести само најсвесрднијом сарадњом и Велике Британије као и свих осталих.

„Од стварног је значаја то, наставио је г. Иди, да смо нагласили мисао да ћемо извршити обавезе којих смо се примили, а не да ћемо неке нове примити. Снага колективног система потиче из његове страховите потенцијалне моћи против евентуалног нападача."

Свој говор г. Иди је завршио речима:

„Ми нисмо ни против кога конкретно говорећи, али ћемо бити против сваког оног ко силом покуша да повреди мир, па ћемо се према томе увек наћи на страни оних који су за идеју колективног система безбедности."

Дебата о односу енглеских и немачких ефектива

Лондон, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља:

Дебате о техничким мерама народне одбране почеће, као што је познато, у среду у Доњем дому декларацијом потпретседника министарског савета г. Балдвина.

Упитан од г. Черчила, претседник министарског савета г. Макдоналд потврдио је јуче да ће г. Балдвинова декларација садржати појединости у вези са односима између британских и немачких ефектива, као и мере британске владе да би се убрзало извршење програма ваздушног наоружања.

Г. Макдоналд је додао да се при свему томе још не може да изјасни о питању да ли ће пре дебате у Доњем дому бити објављена Бела књига.

У добро обавештеним круговима верује се да ће декларација потпретседника министарског савета г. Балдвина бити изрична. При свему томе не верује се да ће том приликом г. Балдвин изнети детаљан план, пошто влада хоће да избегне могућност да дебате у Доњем дому даду повода већем наоружању у извесним земљама.

Дом лордова исто тако ће идуће среде отворити дебату о мерама народне одбране. Министар војни лорд Хелсхем даће у Дому лордова истоветну декларацију са оном коју ће потпретседник министарског савета г. Балдвин прочитати у Доњем дому.

Г. Иди

Г. Иди данас одлази у Женеву

Лондон, 17 маја. — Чувар државног печата г. Антони Иди сутра полази за Женеву, где ће претстављати Велику Британију на новом заседању Савета Друштва народа које почиње у понедељак.

На овој ће сесији као претседник Савета Друштва народа фунгирати совјетски комесар за спољне послове г. Литвинов.

Енглеска као заштитница избеглица

Лондон, 17 маја. — Министар спољних послова сер Џон Сајмон примио је јуче претставнике британског удружења за Друштво народа и неколицину угледних свештених лица. Ова је депутација тражила од сер Џона Сајмона да се британска влада одлучније него до сад заузме за руске, немачке, јерменске и асирске политичке емигранте.

ПОСЛЕ ПОТПИСИВАЊА ФРАНЦУСКО - СОВЈЕТСКОГ ПАКТА

Француски левичари са горчином се обарају на г. Стаљина, који је „француске комунисте довео у тежак положај“

Г. Леон Блум тврди да ће француски социјалисти остати на својој линији

Париз, 17 маја. — Авас саопштава:

Од свих одјека у штампи после г. Лавалове посете Москви најзанимљивији и најпоучнији су можда коментари листова крајње левице у Француској.

Тако на пример главни орган Главног радничког савеза у свом коментару вели да је г. Стаљин не само потпуно уважио и усвојио веома значајне захтеве француског министра иностраних послова г. Лавала, него да је у својој предусретљивости према г. Лавалу отишао дотле да је довео француске комунисте у управо смешан положај. Лист каже да сад треба сачекати како ће француски комунисти реагирати на савршено дезавуисање њихове акције од стране г. Стаљина, а у првом реду дезавуисање њихове жестоке кампање против двогодишњег рока службе у кадру.

Г. Леон Блум

Вођа социјалиста г. Леон Блум у данашњем броју главног органа своје странке пише између осталог:

„Никако не могу да разумем Стаљина који устаје против нас, повлађујући влади против које се боримо. Повлађује противницима са којима тек што смо имали жесток политички окршај на недавним општинским изборима.“

Г. Блум затим вели да ће француски социјалисти и поред ове осуде своје политике од стране г. Стаљина и надаље остати на досадашњој политичкој линији.

Главни орган комуниста покушава да докаже својим читаоцима да нема толике противречности између става г. Стаљина и политике коју воде француски комунисти.

Вечерња штампа посвећује чланке француско-совјетском уговору.

Тако се „Тан“ бави у свом уводнику закључцима донетим у Москви и вели да је успостављена француско-руска политика међународне сарадње и да та политика није управљена ни против које земље.

Лист „Енформасион“ пишући о француско-совјетском уговору вели између осталог да постоји оправдана нада у зближење између Совјетске Русије и Пољске, за које је зближење вели лист, смрт маршала Пилсудског у извесном смислу показала пут.

„Журнал де Деба“ међутим тврди да је наивно схватање извесних листова да би Трећа интернационала могла да да подршку интересима француске народне одбране.

Подземне станице у Москви добијају имена г. г. Лавала и Илна

Париз, 17 маја. — Јутрошњи „Журнал“ тврди да надлежни кругови у Москви намеравају да између осталог сачувају трајну успомену на две недавне значајне политичке посете Москви тиме што ће једној станици нове московске подземне железнице дати име Пјера Лавала, а другој име Антонина Илна.

Лист према томе напомиње да би једина незгода за министре који би на овај начин били почашћени, можда била у томе што једна од станица нове подземне железнице већ носи име Феликса Ђержинског, који је био претседник „Чеке“ у доба највећег терора.

Немачки коментар совјетско-француског пакта

Берлин, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља:

„Дипломатска и политичка кореспонденција“, коментаришући резултат преговора француског министра спољних послова г. Лавала у Москви, пише између осталог:

„Вредност париског уговора о савезу тумачена је на разне начине.

Не може се тврдити да су обе стране донеле нова расматрања којима би се објаснила ситуација. Обе стране препоручиле су преко чл. 3 протокола закључење регионалног пакта за Источну Европу и службени комунике подвлачи да Париз и Москва хоће да допринесу својим комбинованим силама да се у ту сврху пронађе најпогоднији дипломатски метод.

Француски министар спољних послова г. Лавал изгледа да је сматрао за врло хитно, вели лист, да се објасне француско-совјетски односи, пошто савез са комунистичким партнером јесте повод да искрсну крајње деликатни проблеми за унутрашњу политику Француске“.

Авас јавља из Берлина:

Нерасположење немачких политичких кругова због француско совјетског споразума још није попустило.

Изгледа да у немачким политичким круговима нарочито негодују због московске изјаве да све истински мирољубиве државе морају у интересу мира својски да раде на развијању својих средстава за државну одбрану.

Стварни узрок томе нерасположењу јесте, изгледа, сазнање извесних немачких кругова да финансијски и привредни положај Немачке не допушта влади Рајха да рад на поновном оружању Немачке крене оним темпом којим би желела. Као што је познато, у том се смислу недавно изјаснио пруски министар претседник генерал г. Геринг. Доста песимистички говор министра финансија грофа Шверина-Кросика, о коме је јутрос јављено, сматра се такође у првом реду као наговештај да Немачка финансијски није у стању да се наоружа у оном обиму у коме би желела.

Хапшење једног професора у Грацу због хитлеровске пропаганде

Беч, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља:

Лектор за енглески језик на Градачком универзитету г. Виктор Адамс, ухапшен је због национал - социјалистичке пропаганде.

Г. Адамс је рођен у Бирмингему и британски је поданик. Како се чује британско посланство посредовало је поводом овог случаја код савезне владе.

Америчко одликовање маршала Балбоа

Рим, 17 маја. — Јављају из Триполиса да је тамо стигао амбасадор Сједињених Држава у Риму г. Лонг и да је предао главном гувернеру Либије, маршалу г. Балбоу амерички „Крст за највеће ваздухопловне заслуге“ („Дистингишед флајинг крос“) који до сад имају тек пуковник г. Линдберг и известан број најугледнијих авијатичара.

Интересантан подвиг аустријског авијатичара Кронфелда

Париз, 17 маја. — Аустријски авијатичар Кронфелд који је кренуо из Лондона за Париз у намери да на том путу потуче како рекорд просечне брзине за свој тип авиона тако и рекорд уштеде горива, стигао је јуче после подне на париски аеродром Ле Бурже. Прелетео је овај пут од 375 км. просечном брзином од 90 км., а са утрошком бензина од само 17 литара.

ВЕОМА ТЕШКА ДИЛЕМА ЗА БРИТАНСКУ ПОЛИТИКУ

Ако Енглеска интервенише у афричком спору, Италија ће иступити из Друштва народа...

...а ако не интервенише, углед Друштва народа јако ће пасти

Лондон, 17 маја. — Јутрошњи „Морнинг Пост“ доноси напис свог дипломатског уредника који каже да ће се данашња ванредна седница министарског савета у Лондону у првом реду бавити италијанско-абисинским спором.

Сер Ерик Драмонд, британски амбасадор у Риму, стиже у Лондон париским авионом око 10 сати пре подне.

Лист осим тога говори и у уводном чланку о спору између Италије и Абисиније и каже између осталог да је Италија својим поступцима довела Велику Британију у доста тежак положај.

Г. Мусолини, каже лист, својим је досадашњим одлукама довео у тежак положај не само Велику Британију и Француску, потписнице уговора од 1906 године, већ у неку руку и све чланове Друштва народа. „Морнинг Пост“ налази да г. Мусолини у свом недавном великом говору није посветио довољно пажње обавезама које проистичу за Италију из њеног потписа на уговору од 1906 године из њеног чланства у Друштву народа.

Британска влада, каже се даље у чланку, за случај да дође до коначног прекида између Италије и Абисиније, наћи ће се пред веома тешком дилемом: имаће да одлучи да ли да инсистира на поштовању уговора од 1906 године и Пакта Друштва народа или да ли да пусти ствари да иду својим током. Ако се Велика Британија одлучи за прву алтернативу, каже лист, то би неповољно утицало на британско-италијанске односе, а уз то би могло изазвати и иступање Италије из Друштва народа. Ако се Велика Британија, на против, одлучи да пусти ствари да иду својим током, тиме би и опет био јако нарушен морални углед Друштва народа као заштитника слабијих, као и углед Велике Британије, силе која се вазда заузимала за строго поштовање међународних обавеза.

И у једном и у другом случају, закључује лист, могло би да дође до нове затегнутости у Европи, и то баш у времену када је у Европи потребнија но икад сарадња.

Јутрошњи „Тајмс“ говори о хитном позивању у Лондон британског амбасадора у Риму сер Ерика Драмонда који данас пре подне треба да стигне у британску престоницу.

Лист каже да чланови владе желе најдетаљније да продискутују са амбасадором италијанско гледиште на расправљање абисинског спора пред Друштвом народа и евентуалности које би из тога могле да настану. Затим сер Ерик Драмонд треба усмено и опширно да протумачи члановима британске владе италијанску тезу да у овом случају за Италију не могу важити све одредбе уговора утроје од 1906 године. Лист напомиње да британски надлежни кругови ову италијанску тезу не признају правно основаном.

Састављање одбора за арбитражу о афричком спору

Париз, 17 маја. — Јутрошњи „Журнал“ бави се недавним говором г. Мусолинија у сенату и каже да се донекле мора признати тачност изјава г. Мусолинија о потреби држања јаких војних снага, уколико су довољна финансијска средства за то. Лист такође признаје да под извесним околностима расправљање у Женеви може само још да погорша абисински спор. При свему томе лист налази да је потребно са много такта приступити примени британско-француско-италијанског уговора од 1906 године. Потребно је да се добије времена како би се могао саставити одбор за арбитражу, предвиђен италијанско-абисинским уговором од 1928 године. Додуше, закључује лист, то добијање времена и тај одбор за арбитражу могу стварно бити од користи једино у случају ако обе спорне стране стварно у начелу желе одржање мира.

ПОСЛЕ СПОРАЗУМА ЗАКЉУЧЕНОГ У ПРАГУ

Чехословачко-совјетски споразум закључен је у потпуној сагласности са владама осталих држава Мале антанте

Праг, 17 маја. — Говорећи о чехословачко-совјетском споразуму, јутрошња полуслужбена „Прагер Пресе“ каже између осталог да тај пакт не претставља неку нарочиту сензацију у међународној политици.

Овај споразум, каже лист, с једне је стране оруђе Друштва народа, а с друге стране доприноси попуњавању једне од најосетнијих празнина Пакта Друштва народа. Другим речима споразуми ове врсте настављају акцију за одржање мира онде где по досадашњим одредбама преста је акција Друштва народа.

Обавезе које Чехословачка прима овим новим споразумом, по мишљењу овог листа, нису у нескладу ни са политичким ни са географским положајем земље. Излишно је рећи, додаје лист, да је овај споразум закључен у потпуној сагласности са владама осталих држава Мале антанте. Чехословачко-совјетски пакт ни у ком погледу не погађа кога било од суседа Чехословачке, а по најмање Пољску. Најзад, пакт је отворен приступању и других држава.

Пишући о чехословачко-совјетском пакту, „Лидове Новини“ кажу да тај пакт под данашњим околностима претставља максимум онога што је Чехословачка на овом пољу могла да допринесе учвршћењу безбедности у Европи.

„Прагер Тагблат“ наглашава изразито дефанзивни карактер тога споразума

Споразум је везан за Локарнски пакт

Париз, 17 маја. — Авас јавља из Прага да се у тамошњим обавештеним круговима, у вези са потписивањем совјетско-чехословачког пакта о узајамној помоћи, нарочито подвлачи онај пасус у коме се каже да ће обавезе о узајамној помоћи имати важност само ако и Француска укаже помоћ жртви напада, што се сматра да је овај споразум тиме везан за Локарнски пакт, чиме се истовремено потврђује лојалност француско-чехословачке сарадње.

Париска штампа о чехословачко-руском пакту

Париз, 17 маја. — Већи део париске штампе не доноси нарочите коментаре о чехословачко-совјетском пакту, сматрајући га догађајем који се очекивао и чији је значај већ довољно приказан у штампи.

Једино „Евр“ и „Жур“ подвлаче чињеницу да Чехословачка, као што се само по себи разуме, није потписала овај споразум без претходне потпуне сагласности влада осталих држава Мале антанте.

„Неће нигде бити мира ако не буде осигуран на Истоку“

Праг, 17 маја. — Ч. Т. К. јавља: Сви листови са задовољством бележе потпис чехословачко -совјетског пакта те подвлаче да је овај споразум искључиво одбранбеног карактера и да није уперен ни против кога. Листови кажу да овај пакт отвара даљи видик ка проширењу регионалних пактова у циљу срећења европске безбедности.

„Лидове Новине“ приписују овоме пакту првокласну важност. Лист вели да овај споразум придружује Чехословачку Локарнском уговору у толико у колико ће уговор о узајамној помоћи допринети да Чехословачка или Русија буду помогнуте од Француске.

Што се тиче односа Чехословачке са Пољском, лист истиче да веза Чехословачке са пријатељским савезом између Француске и Русије, неће нимало изменити односе према Пољској.

Уговори између Француске, Чехословачке и Совјетске Русије, вели лист, сматрају се у овим земљама као полазна тачка за нове разговоре за безбедност Источне Европе.

Лист закључује да ће ову сарадњу са Совјетском Русијом поздравити и остале заинтересоване земље.

„Ческе Слово“ између осталог вели да овај уговор није завршетак него почетак нове политичке етапе у Европи. Лист додаје да овај уговор никога не изазива, пошто не садржи неки тајни додатак.

„Венков“ каже између осталог следеће:

„Овај пакт значи за Чехословачку учвршћење њене безбедности у духу зближења између Француске и Русије.

„Друга корист овога пакта је у томе што ће се и код нас у земљи убрзо показати срећне последице због држања Москве која је скренула пажњу комунистима у Европи да поштују државну одбрану сваке поједине државе и да је штавише и помажу.“

„Неће бити мира, нигде, ако он не буде осигуран на Истоку.“

Г. др. Бенеш у јуну одлази у Москву

Праг, 17 маја. — Ч. Т. К. јавља:

Орган чехословачких легионара „Народни Освобозени“ доноси вест да ће чехословачки министар спољних послова у јуну месецу посетити Москву.

ПРЕД НОВИМ ФРАНЦУСКО - НЕМАЧКИМ ПРЕГОВОРИМА

Пруски претседник владе г. Геринг позваће г. Лавала у име г. Хитлера да посети Берлин

Г. Лавал тврди да му још није ништа познато о том позиву

Лондон, 17 маја. — Рајтер јавља из Берлина:

Овде кружи глас да ће пруски министар претседник генерал г. Геринг приликом варшавских и краковских погребних свечаности, на којима ће се видети са француским министром спољних послова, предати г. Лавалу у име државног канцелара г. Хитлера позив да посети Берлин.

До сад нема никакве службене потврде ове вести.

У Паризу се не зна о позиву г. Геринга

Париз, 17 маја. — Авас јавља: У дипломатским круговима ништа се не зна о позиву који је г. Геринг, у име г. Хитлера, предао г. Лавалу да посети Берлин.

Г. Лавал није добио још позив од г. Геринга

Лондон, 17 маја. — Рајтер јавља из Варшаве:

На питање Рајтеровог дописника о гласовима о претстојећем позиву г. Лавалу да посети Берлин, француски министар спољних послова који је тога часа баш полазио из хотела за катедралу, на свечану заупокојену мису маршалу Пилсудском, одговорио је:

„Није ми ништа познато о позиву у Берлин.“

Леп гест маршала Петена у Берлину

Париз, 17 маја. — Сви су јутрошњи листови забележили леп гест маршала г. Петена који је за време свог кратког боравка у Берлину отишао да се поклони споменику немачким војницима погинулим у светском рату.

Г. Гистав Ерве у „Виктоару“ опширније говори о овом гесту маршала г. Петена и налази да би он требао још већма да побољша атмосферу за нове и искрене политичке разговоре између Берлина и Париза, нарочито после нове и свечане изјаве г. Хитлера да између Француске и Немачке нема више територијалних спорова. По мишљењу г. Ервеа, можда је сад дошао психолошки моменат да се учини нов покушај, не би ли се сломио немачки отпор против закључења пакта о ненападању са Совјетском Русијом.

Немачки министар финансија о привредном стању своје земље

Париз, 17 маја. — Авас јавља из Берлина да је министар финансија гроф Шверинг-Кросик одржао говор у коме је у главним цртама изложио финансијски и привредни положај Немачке.

Гроф Кросик се у свом говору одлучно изјаснио против дефлационе политике.

Рекао је између осталог да кретање немачког извоза задаје доста брига влади. Напоменуо је да садашња укупна вредност немачког извоза (око 4 милијарде марака) одговара једва 12 од сто вредности укупне производње немачке индустрије. Број радника који раде искључиво на производњи извозних производа по рачуну грофа Шверин-Кросика износи око 750.000, а то је, каже министар, број отприлике раван просечном броју незапослених са којим ћемо морати да рачунамо.

„Немачка привреда, рекао је на једном месту свог говора министар финансија, великим је делом упућена само на дохотке које јој пружа домаћа пијаца.“

Осврћући се на гласове о финансијским теретима које ће Немачкој донети успостава опште војне обавезе, гроф Шверин-Кросик је рекао да није тачно да влада намерава да заведе нарочиту нову порезу за војску, али да с обзиром на поновно увођење војне обавезе неће бити могуће да се снизе стопе извесних пореских облика.

„Међутим, рекао је на завршетку министар, не треба заборавити да ће успостава нашег суверенитета на војном пољу пружити нашој привредној делатности много више рада и зараду.“

Члан британског парламента г. Вилсон у Немачкој

Берлин, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља да је на јучерашњем састанку Немачко-енглеског друштва одржао говор члан британског Доњег дома сер Арнолд Вилсон.

У току дана сер Вилсон је као гост немачко-енглеског друштва учинио неколико излета и посетио је између осталог један раднички логор.

На поменутом састанку Немачко-енглеског друштва саопштио је претседник средишње књижевне коморе г. др. Ханс Фридрих Блунк да је основан фонд за помагање дела и акција које могу служити бољем међусобном упознавању Немаца и Енглеза.

Саопштено је да је један угледни хамбуршки трговац који не жели да му се име објави, даровао за тај фонд капитал који ће носити 10.000 марака годишње ренте, с тиме да се из тих 10.000 марака сваке године даје по једна награда за једно особито успело енглеско уметничко дело, а да се остатак употреби за стипендије немачким професорима, студентима и уметницима за боравак у Енглеској.

Гроф Шверин-Кросик, немачки министар финансија

Почетак суђења калуђерима и кријумчарима у Берлину

Берлин, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља:

Пред берлинским судом започело је данас суђење извесном броју католичких свештеника и калуђерица оптужених за кријумчарење девиза.

Прво је саслушана калуђерица Вернера из реда Св. Винценца као главна оптужена, а затим су саслушани и остали оптужени и сведоци.

Претрес се наставља и државни тужилац узеће реч, по свој прилици, још данас после подне.

Државни тужилац тражи за калуђерице по 5 година робије

Берлин, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља да је данас на претресу калуђерицама оптуженим за прекршај девизног правилника дао свој пледоаје државни тужилац.

Државни тужилац тражи за главну оптужену казну од 5 година робије, 5 година губитка часних права и 150.000 марака новчане казне.

Осим тога државни тужилац тражи да суд реши да се девизе у вредности од 250.000 марака.

1,976.405 динара за уређење друмова у северном Загорју и Међумурју

Вараждин, 17 маја. — Банска управа у Загребу одобрила је вараждинском техничком одељку 1,512.390 динара за редовно уређење бановинских цеста у седам срезова. У ових седам срезова има 700 км бановинских путева. Државних путева има 75 км. и за њихово уређење одобрено је 464.015 динара. (Време)

750 рудара погинуло у руднику Линшуану

Пекинг, 17 маја. — Накнадно се сазнаје да је приликом рударске катастрофе у Линшуану погинуло 730 рудара.

Ерупција вулкана Асама запалила шуме

Токио, 17 маја. — Услед ерупције вулкана Асама, који се налази у близини Караји-Каве, запалиле су се шуме које се налазе у подножју вулкана.

Обман национални план јапанске владе

Токио, 17 маја. — Нови национални политички савет састао се данас под претседништвом г. Окаде који је у своме говору истакао да савет има за задатак израду националног политичког плана на широкој основи.

ПОЛА МИЛИОНА ЉУДИ ИСПРАТИЛО ЈЕ ТЕЛО ПОЉСКОГ НАРОДНОГ ЈУНАКА ИЗ ПРЕСТОНИЦЕ НА ВИСЛИ

Данас ће бити свечано сахрањен велики маршал Пилсудски у краковском Вавељу

Многобројне војне делегације европских држава испратиће до гроба мртво тело великог војника и државника

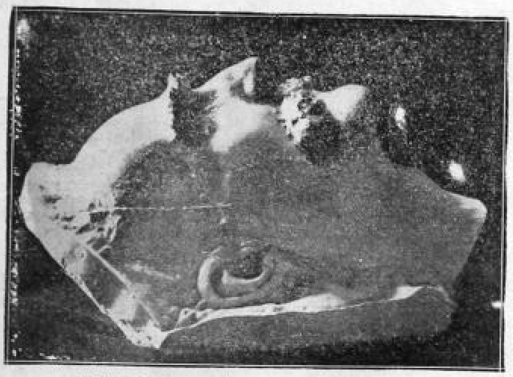

Посмртна маска покојног маршала Пилсудског

Варшава, 17 маја. — Неизмерне масе света и поред јаке кише стрпљиво су простојале целу ноћ да би дошле на ред да продефилују кроз катедралу и још једном виде маршала Пилсудског који је тамо био изложен у кристалном ковчегу.

Пошто је долазило до несрећних случајева (многобројне амбуланте прихватале су онесвешћене или у гурњави повређене) катедрала је затворена за публику раније но што се испрва предвиђало, нешто после поноћи.

Свечано опело у катедрали

Варшава, 17 маја. — Тачно у 10 часова отпочело је у катедрали свечано опело.

Опело служи варшавски кардинал-надбискуп Каковски, уз асистенцију многобројних свештеника.

Опелу присуствује: гђа Пилсудски, маршалове кћери, Претседник Републике г. Мошћицки, сви чланови владе, генерали са службом у Варшави, на челу са врховним инспектором војске генералом г. Риц-Шмиглим, сва посебна изасланства страних држава, чланови дипломатског кора, народни посланици, сенатори и изасланства најугледнијих корпорација из појединих крајева земље.

Посебни воз са посмртним остацима маршала Пилсудског полази за Краков данас у 16 часова, убрзо по завршетку смотре на Мокотовском Пољу.

Бојкот једног листа због некоректног држања приликом смрти Пилсудског

Варшава, 17 маја. — Савез огласних агенција и агената у Пољској објављује саопштење упућено свим фирмама, предузећима, установама и организацијама у Пољској, извештавајући их да чланови савеза више неће ни у ком виду примати огласе намењене листу „Газета Варшавска", главном органу народно - демократске странке, са мотивацијом да је тај лист био једини опозициони орган који се држао некоректно приликом смрти маршала Пилсудског.

Агенције за промет листова и часописа и Савез пољских удружења продаваца новина такође су донели одлуку о бојкоту „Газете Варшавске".

„Газета Варшавска" не само што није била донела какав било некролог Пилсудског, него није хтела објавити ни проглас претседника г. Мошћицког објављен приликом маршалове смрти.

Г. Лавал поново у Варшави

Варшава, 17 маја. — Француски министар иностраних послова г. Лавал допутовао је синоћ.

Г. Лавала су дочекали и поздравили министар иностраних послова г. Бек, француски амбасадор Ларош и друге угледне личности.

Град Варшава за споменик Пилсудском

Варшава, 17 маја. — Данас је одржана ванредна седница варшавског градског већа, на којој је одлучено да се одобри кредит од милион злотих као прилог града Варшаве за подизање споменика маршалу Пилсудском.

Бугарска делегација на погребу

Варшава, 17 маја. — Стигло је бугарско посебно изасланство за погреб маршала Пилсудског.

Изасланство су дочекали врховни инспектор војске генерал г. Риц-Шмигли, в. д. министра војске генерал г. Капшицки и помоћник министра спољних послова гроф Шембек.

Социјалисти учествују на погребу

Варшава, 17 маја. — Пољска социјалистичка странка која се још од 1926 године налазила у жестокој опозицији према пок. маршалу Пилсудском, одлучила је да службено учествује на погребним свечаностима.

Исту је одлуку донела и опозициона пучка странка.

Топли чланци о маршалу Петену

Варшава, 17 маја. — Поводом доласка маршала г. Петена, овдашњи листови доносе топле чланке у којима у маршалу поздрављају као знамениту личност Верденског јунака, тако и претставника савезничке француске војске.

Саучешће белгијског кардинала-надбискупа

Варшава, 17 маја. — П. А. Т. јавља из Брисла да је тамо јуче стигао малински кардинал-надбискуп ван Рој, да лично изрази пољском посланику саучешће поводом смрти маршала Пилсудског.

Кардинал је осим тога изјавио да ће у суботу отслужити заупокојену мису.

Долазак финског министра спољних послова у Варшаву

Варшава, 17 маја. — Прексиноћ је овде стигао фински министар иностраних послова г. Хакцел. Фински министар узеће учешћа на сахрани маршала Пилсудског.

Тим поводом „Курјер Пољски" између осталог вели да ова посета има и своју политичку позадину. Лист вели да се треба надати да ће фински министар својим личним присуством у Варшави више допринети да се расправе извесни политички проблеми и извесна, за сад компликована привредна питања, која интересују обе земље.

Украјинци на погребу

Варшава, 17 маја. — Јављају из Лавова да су тамошње украјинске организације у знак жалости на својим домовима заставе упола спустиле.

Погребу ће присуствовати претставници парламентарне украјинске групе.

Чехословачка делегација на погребу

Праг, 17 маја. — Четека јавља: Чехословачку ће на погребу маршала Пилсудског заступати министар народне одбране г. Брадач. У чехословачкој делегацији налази се осим тога још неколико генерала и официра који ће претстављати чехословачку војску.

Чехословачка делегација путује са три војна авиона.

1000 заупокојених миса за Пилсудског

Варшава, 17 маја. — Генерал Језуитског реда обавестио је пољску амбасаду при Ватикану да је прописао у целом свету хиљаду заупокојених миса за маршала Пилсудског.

Долазак г. Геринга

Варшава, 17 маја. — Јутрос је стигло немачко изасланство на челу са министром претседником генералом г. Герингом. У пратњи министра претседника налази се генерал пешадије г. фон Бок, контраадмирал г. Вицел, генерал ваздухопловства г. Вефер, потпуковник г. Боденшац и мајор г. Конрат.

За време боравка генерала г. Геринга у Пољској, пољски пуковник г. Моралски одређен је да буде на служби г. Герингу и његовој пратњи.

Претставници француске и британске војске

Варшава, 17 маја. — Синоћ је допутовао маршал г. Петен са члановима француске делегације.

Такође је допутовао и фелдмаршал лорд Кевен, претставник британске војске.

На станици су француску и британску војну делегацију дочекали вршилац дужности министра војног, генерални инспектор пољске војске и друге угледне личности.

Једна чета одала је војничку почаст.

Истовремено је допутовала и белгијска делегација на челу са генералом г. Термонијем.

300.000 људи дефиловало пред ковчегом

Варшава, 17 маја. — Рачуна се да је у току јучерањег дана пред ковчегом маршала Пилсудског изложеног у катедрали продефиловало преко 300.000 лица.

Бесплатно приказивање филма са погреба Пилсудског

Варшава, 17 маја. — Синдикат филмске индустрије одлучио је да у спомен маршала Пилсудског у свима пољским биоскопима организује бесплатно приказивање филма са погреба пок. маршала Пилсудског.

Пола милиона људи прошло поред одра Пилсудског

Варшава, 17 маја. — Рачуна се да је ноћас на варшавским улицама и поред јаке кише било преко пола милиона душа.

Најнеопходнији саобраћај у централним крајевима града обављао се уз велике тешкоће.

Данашња свечана заупокојена миса у катедрали била је изванредно импозантна.

Генерал г. Геринг са немачком делегацијом стигао је у Варшаву непосредно пред почетак мисе.

Није стигла италијанска делегација, чији је авион имао незгоду у Алпима. Та делегација, а од ње нико није повређен, наставила је пут возом и стиже вечерас у Краков, где ће сачекати долазак посебног воза са посмртним остацима маршала Пилсудског.

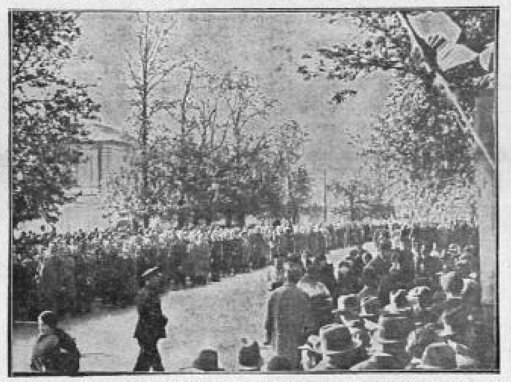

Огромна поворка света чека пред дворцем Белведере да се поклони сенима маршала Пилсудског

У катедрали се поред француског министра спољних послова налазио амерички амбасадор у Москви г. Виљем Бјулит.

Много је запажен и вођа британске делегације, маршал лорд Кавен у својој импозантној парадној униформи.

Гђа Пилсудски, скрхана болом, у два маха је за време мисе падала у несвест.

Импозантне погребне свечаности у Пољској

Варшава, 17 маја. — П. А. Т. јавља:

Јутрос су почеле посмртне свечаности у Варшави у атмосфери дубоке народне жалости.

У 10 часова отслужио је у катедрали свечану мису кардинал-надбискуп варшавски Каковски уз асистенцију високог клира. Том чину присуствовали су претседник Републике г. Мошћицки, претставници поглавара страних држава, војна изасланства, целокупна влада и чланови Народне скупштине и Сената, сви генерали пољске војске и претставници свих некатоличких вера у Пољској.

На почасном месту стајао је папски нунције монсињер Мармаћи у својству изванредног амбасадора Светог Оца Папе.

Око катафалка чували су стражу официри и војници, са њима такође и војници и официри румунског 16 пешадијског пука чији је почасни шеф био покојни маршал.

Затим је одржао говор, који је гануо до суза све присутне, војни свештеник г. Гавлина.

По завршетку свечане мисе, 10 официра узело је ковчег на раме, а затим су га преузели чланови владе.

Кад је ковчег постављен на лафет, било је тачно подне и са свих цркава звонила су звона.

Испред ковчега ишли су одреди свих јединица пољске војске, а затим свештенство.

Иза лафета ношена су одликовања и маршалска палица покојног маршала. Сабља и легионарски качкет покојног маршала ношени су заједно са великом лентом ордена „Виртути Милитари". Неколико корачаја иза овог реда ишла је супруга пок. маршала. Њу је под руку водио генерални инспектор пољске војске генерал г. Риц-Смигли.

Поред ње су ишле ћерке покојног маршала и чланови његове породице. Затим су ишли претседник Републике г. Мошћицки, претставници војски страних држава, међу њима маршал г. Петен, генерал г. Геринг са британским маршалом лордом Кавеном, румунским министром маршалом г. Презаном, француским министром спољних послова г. Лавалом и осталим личностима.

У реду за овим ишли су чланови владе, претседници Сената и Народне скупштине, чланови дипломатског кора, носиоци ордена „Вуртути Милитари" и официри.

Цела поворка пошла је ка Мокотовском Пољу, где ће се одржати велика смотра.

Неизмерна маса света пратила је спровод. Сви прозори, сви балкони, шта више и дрвеће било је начичкано гледаоцима. Све су радње биле затворене, а излози превученим црним велом. Испред публике војска је држала кордон.

После хода од скоро 3 сата посмртна поворка стигла је на Мокотовско поље где је покојни маршал Пилсудски обично држао смотре војске.

У 15 часова почела је последња узбудљива смотра испред одра оснивача и ствараоца пољске војске. На овој смотри која се може сматрати да је била највећа у обновљеној Пољској, било је 20.000 војника. Биле су и делегације свих пољских дивизија са заставама. Сви родови оружја пољске војске били су заступљени.

На засебној трибини заузели су место Претседник Републике г. Мошћицки, чланови породице покојног маршала, главни претставници страних војних делегација и страних влада, затим претседници Сената и Сејма, сви бивши министри, претседници и чланови дипломатског кора.

Пољски официри чувају стражу поред ковчега маршала Пилсудског. Маршал Пилсудски има на себи парадну маршалску униформу, а изнад њега виси пољска државна застава са белим орлом

Почасну стражу око лафета чувала су два одреда старих легионара у униформама из 1914 године.

Цело поље притисла је неизмерна светина у дужини неколико километара.

Дефилеом војске командовао је генерални инспектор пољске војске генерал Риц-Смигли у пратњи свих армијских инспектора. Ту је такође био и дивизијски генерал г. Сосniковски, бивши начелник штаба пољских легија и бивши министар војни. Ковчег је постављен испред трибина, а затим је почела свечана смотра. После поздрава врховног инспектора пољске војске и његове пратње, прошле су у парадном маршу, уз лупу добоша, све делегације пољских дивизија, поздрављајући ковчег спуштањем заставе. Присутни претставници страних војски и војни изасланици одавали су почаст заставама.

За то време одред авиона кружио је над Мокотовским Пољем.

Генерал г. Орлић-Дрежеде, који је био на челу смотре, дошавши испред ковчега, зауставио се и трипут поздравио сабљом.

Тек у 16.15 часова завршена је смотра. Тада су генерали подигли ковчег и однели га до железничке пруге где је чекао специјалан воз за пренос у Краков. Уз звуке народне химне и химне Пилсудсковић легионара („Ми смо перваша бригада...") унесен је ковчег у вагон.

Ковчег је постављен на лафет који се налазио на отвореном вагону. На ковчегу је причвршћен орден „Виртути Милитаре". Лафет су генерали вукли до специјалног воза.

Комеморативна седница првом маршалу Пољске, Пилсудском, у Пољско-југословенској лиги у Београду

Синоћ у седам сати, у присуству великог броја претставника и изасланика, одржана је у просторијама Пољско-југословенске лиге комеморативна седница умрлом првом маршалу Пољске Јозефу Пилсудском. Министра спољних послова заступао је помоћник министра спољних послова г. Лујо Бакотић, Народну скупштину потпретседник г. Коста Поповић, а били су присутни изасланици Министарства војске војске и морнарице, затим г. Михаило Живанчевић, војни аташе Пољског посланства г. Јан Грућен и велики број чланова Лиге. Комеморативну седницу отворио је претседник Пољско-југословенске лиге г. др. Милан Нешић, који је рекао:

— Три словенска народа, југословенски, пољски и чехословачки, остварили су после европског рата своје националне снове, створили су своје уједињене и независне државе. И као што је рађање Југославије везано са именом нашег Витешког Краља Ујединитеља, тако је васкрс нове братске Пољске везан за славно име њеног вође и маршала Јозефа Пилсудског.

„Нестало је међу живима Краља Витеза Александра, а сада, ево, славом овенчан, силази са позорнице живих маршал Пилсудски. Кроз деценије био је он вођа са једном сталном и упорном мишљу: слободна Пољска по сваку цену!

„Само надчовечанским напорима Пилсудског, који није клонуо духом ни у најтежим искушењима и најстрашнијим тренуцима, Пољска је постала слободна.

„Наш народ уме да цени и поштује витештво, јунаштво, службу народу и патње за народ. И зато је нама Југословенима била и блиска и разумљива личност маршала Пилсудског. Осећали смо откуцаје његовог срца за његов народ, преживљавали смо дубину његових осећаја за Пољску.

„Зато сада наше срце исто тако болно саосећа са Пољацима у губитку који их је задесио. Нестало је првог маршала Пољске, нестало је њеног творца, њеног вође, њеног духовног шефа државе, али су остала његова дела, остале су традиције, остала је цела бројна екипа његових сарадника.

„Ми упућујемо нашој браћи Пољацима наше дубоко саучешће. Тако дубоко, као што је дубока наша словенска душа, и тако искрено као што су светле наше словенске традиције. Одајмо једним минутом ћутања пошту умрлом првом маршалу Пољске Јозефу Пилсудском. Нека је слава и вечан помен великом вођи братског пољског народа Пилсудском".

Сви присутни су стојећи и у потпуној тишини одали пошту великом маршалу.

После тога г. Владимир Новаковски, секретар пољске колоније у Београду, одржао је један дирљив говор о личности првог маршала Пољске Јозефа Пилсудског о његовом животу и раду.

Пољски посланик г. др. Шварцбург-Гинтер одржао је комеморативну реч посвећену маршалу Пилсудском, у којој је рекао следеће:

„Са дубоким осећањем присуствовао сам данашњој спонтаној манифестацији Пољско - југословенске лиге, приређеној поводом смрти првог маршала Пољске Јосипа Пилсудског.

„Смрт тога васкрситеља Пољске бацила је на целу нашу отаџбину црни вео жалости. Пољска преживљује данас тежак бол и губитак сличан ономе који је преживљавала и Југославија поводом трагичне смрти њеног Краља Ујединитеља Александра I. Често сравњујемо обе те личности. И ја сам имао прилике испитати делатност оба Вођа народа и њихов утицај вршен у својим земљама на живот и судбину народа. Зато и губитак, нанесен смрћу Вођа, јесте код оба народа сличан. Срећа је само да код оба наша народа постоји јачина и велика снага отпора, а поред тога још врели патриотизам, спреман на сваку жртву — што нама гарантује да ће се одржати идеја наших држава, тако и на тај начин као што су то замишљали и проводили наши Вождови.

„Смрћу Јосипа Пилсудског силази у гроб један од највећих твораца и неимара Пољске, и једна од одлучујућих личности у послератној Европи. Маршал Пилсудски је мртав, но међу нама Пољацима остаје његова идеја, и отсад ћемо већ сами и сопственом снагом корачати напред путем који нам је наш неумрли вођа показао.

„Свака братска рука, искрено нама пружена, — као што то данас чини Југославија, за нас ће бити подршка на том нашем даљем путу, којим ће Пољска поћи, те ће постати још једним чвором који тесно везује оба наша народа."

По завршеном говору г. др. Шварцбург-Гинтера претседник Лиге г. др. Нешић захвалио је присутнима и закључио комеморативну седницу.

Са јучерашње комеморативне академије Пилсудском у Београду. Лево, г. Шварцбург-Гинтер говори

ХИГИЈЕНА КОЈА МЕЊА ЧАК ИФОЛКЛОР

Строги санитетски прописи изменили су многе уличне типове старог Београда

Па ипак, за тридесет година многи улични продавци остали су на улици и данас

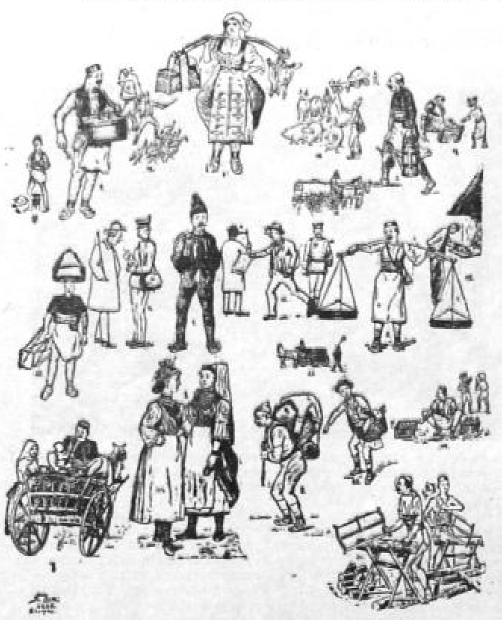

Слика београдских уличних типова из 1905 године

Београд мења своју физиономију живим темпом. Преображава се предратна патријархална престоница и добија све одлике напредног европског града, са свим богатством примењене модерне архитектуре и потребама савременог живота.

У складу са наглом изменом изгледа Београда мењају се и типови са његових улица. И њих уклањају потребе новога живота, тежње савремених санитетских мера, општи дух новога времена, и нестајање извесних старих професија. Сви ти узроци дају новим уличним типовима сасвим други изглед и доприносе једном процесу који је за тридесет година створио огромну разлику.

Београдски типови који нестају

Располажемо занимљивим документом уличних типова Београда пре тридесет година, који су у савременој престоници сасвим нестали, или су на путу да већ нестану. У више случајева замењене су сасвим старе професије, затим у много случајева јавна улична продаја животних намирница и разних деликатеса (гурманских и ријенталских), обзиром на захтеве санитета, замењена је продајом истих ових предмета у радњама, па је тако престало шетање салепџија и продаваца шкембића по улицама. Једино, као траг старога Београда, понекад ови типови могу да се сретну на престоничким периферијским улицама, изграђеним данас на местима где су се пружали чаири старих београдских еснафлија и трговаца. Да их видимо према нашој слици рађеној 1905 године:

1) Сељанка из Кумодража. Њена појава егзистира и данас на београдским улицама, истина само знатно измењена. Остала је и обрамица са животним намирницама које носи на пијацу, и исти тип корпи које су о њу обешене. Измењена је нешто њена ношња, али углавном она ипак остаје иста.

Сељаци некад и сад

2) Сељак из околине Београда. У основи он је остао исти. Нестало је старих опанака који су замењени једном врстом новијег типа са шиљастим „носевима", а шубара је замењена шајкачом или шеширом. Сељак из околине Београда данас не долази у Београд више држећи руке на леђима. Он је постао послован, и нестало је из престоничке чаршије онога типа сељака београдске околине који долази у варош ради левентисања.

3) Девојке из села Сланаца. Са измењеним видом вашара, који се одржавају приликом црквених слава, девојке из околних београдских села, које ма колико да љубоморно чувају традиционалне скупове и игранке у црквеним портама, ипак су све ређи посетиоци на овим свечаностима, и уколико их има оне су своју ношњу прилагодиле новом времену. Огрлице од дуката постале су реткост и опанци у највећем броју случајева замењени су ципелама.

4) Шкембар више не продаје своје мезелуке јавно по улицама, идући од кафане до кафане, већ само у својој радњи. Тога уличног типа у Београду је потпуно нестало.

5) Слика типичног бозаџије, који своје канте разноси улицама, данас може само да се види на крајњој периферији, на Дунавској обали, и око улаза на тркалишта и футбалска игралишта, где се тискају деца. Улични бозаџија данас се склонио у продавнице оријенталских производа, које су тако честе и многобројне у Београду.

6) Продавац киселог млека по улицама сасвим је нестао. Данас је препун Београд продавница киселог млека и млечних производа, којима су ови улични продавци замењени.

Санитетски прописи мењају послове

7) Тип млекаџије се знатно изменио. Он више не разноси млеко у кочијама каквима се служио пре тридесет година. Повећан број потрошача и захтеви модерног санитета утицали су и на њих, па данас своје млеко разносе у нарочитим чезама и кантама које подлежу сталној контроли као и квалитет млека.

8) Носач је остао, али овај данашњи сасвим се разликује од носача старог Београда. Они су данас готово сви у једнообразним униформама, лаким плавим, и сви имају своје нумере. Уместо само да носе терет на леђима, многи су данас набавили колица. И данас су већином Далматинци и Босанци, а не као раније сељаци из околине.

9) Тестераши у Београду одувек као да су искључиво Арнаути. Некада су само они обављали тај посао у Београду, док им данас знатно конкуришу мотори за сечење дрва. Ипак они се сналазе и покрај тих мотора налазе посао не мењајући своје занимање.

10) Бурекџија данас више свој производ не разноси по улицама. Ко се зажели врућег бурека може да га добије у нарочитим продавницама, у радњама које су данас у Београду врло много посећене.

11) Писмоноша је изменио своју униформу и постао знатно тачнији.

12) Разносачи новина остали су исти као пре тридесет година, само их је данас знатно више. Вичу и јуре улицама као и у старом Београду.

13) „Шинтер" се такође није изменио, иако данас у Београду има много више паса, иако је варошки атар кудикамо већи. Он их хвата на исти начин као и пре тридесет година, и истим типом оних малих шинтерских кола вози псе кроз варош.

Потиснути на периферију

14) Продавац перећака може се данас да сретне за пристаништу, у склоњеним местима око железничке станице, и на периферији. Разни полицијски прописи из здравствених разлога и њега су уклонили углавном са улице, као и многобројне друге обављаче трговине за јавним уличним местима.

15) Поливање улица није више као на нашој слици. Општина се за ту сврху снабдела најмодернијим моторним колима и трамвајима за поливање, а исто тако оно се врши и огромним количинама воде која се добија помоћу уличне водоводне мреже.

16) Фуруџија је данас само произвођач и продавац хлеба. У Београду пред покарницама, што је још остало само у унутрашњости, ретко се види на пању печено прасе и јагње, бурек и шкембићи. Од тог некад тако концентрисаног посла данас се створило неколико професија.

17) Земунска пиљарица, која је с обзиром на управни однос Београда према Земуну, који је био некад у аустроугарској власти, претстављала реткост, данас је преплавила престоничке пијаце.

Свиње не терају више у чопору кроз варош

18 и 19) Пијачни дан, кад сељаци дотерају стоку и живину на продају, пружао је стално исту слику, која се пре тридесет година виђала у Београду.

Међутим данас то припада прошлости. Свиње се више уопште не прогоне у чопорима београдским улицама. До кланице и марвене пијаце превозе се аутомобилима, исто као и живина, она из Јагодине или гуске из сремских села.

20) Жандарм је променио своју униформу и свој изглед. Потпуно је нестало предратног доброћудног жандарма, бркатог и помало спорог. Данас су жандарми озбиљнији затегнутији, своју дужност обављају са многоструким познавањем.

21) Салебџија, који је некада у зимске дане првом зором викао, више се не виђа на улици.

22) Продавац куваног кукуруза такође се изменио, и он управо још егзистира само на крајњој периферији, и на склоњеним местима око живих саобраћајних центара. Уколико га данас има он мора да носи чисту белу кецељу и да његова роба подлеже сталној санитетској контроли.

То су најкарактеристичнија типови негдашњег Београда који су се у главном изменили, и који ће, нема сумње, за будућих тридесет година изгледати сасвим другојачије, или пред новим замахом савременог Београда сасвим нестати.

НИКОЛА ЗЕГА

НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ НА СТАНИЦИ У ПЕТРОВГРАДУ

Вагон, који је манервисао, отсекао ноге једном малишану

Петровград, 17 маја. — На овдашњој бившој железничкој станици Бечкерек Варош догодио се јуче по подне несрећан случај. По колосецима станице налазе се на десетине вагона, који ту гаражирају. Деца из целог краја око станице долазе на то место и играју се. Тако се и јуче налазило много деце. Међутим, јуче је железничко особље имало да маневрише са вагонима на станици. Једна локомотива гурнула је вагон, који се изненада сударио са другим вагоном, под којим се играло Жарко Адамов, ученик основне школе. Точак овог вагона прешао је преко ноге малишана и отсекао му је.

Зато што му је угинула стока 60-годишњи старац скочио у бунар

Бели Манастир, 17 маја. — У атару барањског пограничног села Браниног Врха извршио је јуче самоубиство скакањем у бунар 60-годишњи земљорадник Кузман Месар.

Разлог, који је овог човека — који је врло осетљив — натерао да окончa свој живот, врло је интересантан. Наиме Кузману је за кратко време угинула сва стока и то га је толико ожалостило, да је одлучио да изврши самоубиство. Јуче је он узео један конопац и упутио се у свој виноград да се тамо вероватно обеси, али изгледа није имао довољно кураже па је извршио самоубиство скакањем у бунар. Његов леш откривен је тек јутрос. **(Време)**

Један млади Скопљанац пошао је точком за Опленац

Скопље, 17 маја. — У жељи да се поклони сени Великог Краља Мученика, млади и незапослени Скопљанац, Анђелко Томић, син покојног Милета Томића, бившег дворског златара, пошао је за Опленац, точком једног свог пријатеља. Како Томић није имао средства за воз, он се одлучио да овај велики пут превали на бициклу. Он је точком кренуо за Опленац јуче изјутра пошавши у правцу Ниша. **(Време)**

ШТРАЈК МОРНАРА У ФРАНЦУСКОЈ

Прво путовање »Нормандије« доведено у питање због недостатка посаде

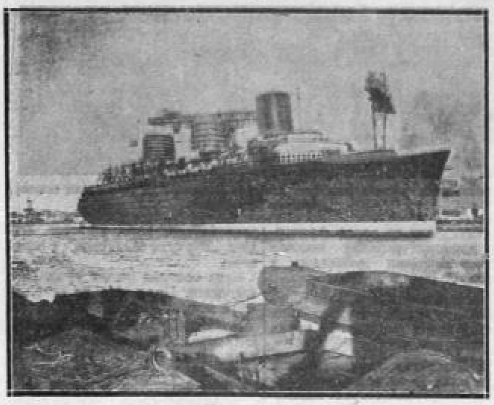

„Нормандија"

Париз, 17 маја. — Број морнара и других службеника »Компањи Трансатлантик" који је ступио у штрајк, износио је јуче 1200. Рачуна се да ће број штрајкаша данас достићи 2000.

Многи путници укрцани на брод »Шамплен« који је требало да пође у среду, а који су до јуче чекали на окончање штрајка, ноћас су напустили брод, вратили своје карте и прешли у Енглеску, да се тамо укрцају за Америку.

Највећа незгода била би, по мишљењу управе друштва, ако се штрајк не би окончао до дана утврђеног за полазак новог великог брода »Норманди« на прво путовање у Америку, нарочито с обзиром на велики број веома угледних личности позваних да учествују на овом првом путовању до сада највећег брода на свету.

Неки листови тврде да је министар трговачке морнарице г. Бертран који је јуче још једном примио једно изасланство особља »Компањи Трансатлантик«, рекао члановима изасланства:

„Саветујем вам да примите мој компромисни предлог и да препоручите својим друговима да се врате на своје бродове. Будите уверени да нећете постићи повољније услове него што их нудим ја својим компромисним предлогом."

Министров предлог је да 50 од сто посаде буде сталног кадра а 50 од сто од оних морнара који се употребљавају само за једно путовање.

Штрајк мора престати у интересу угледа морнарице

Париз, 17 маја. — Јутрошња „Еко д' Пари", говорећи о сукобу између управе великог бродарског друштва „Компањи Транс-атлантик" каже између осталог да је неопходно потребно да се овај спор благовремено реши у интересу угледа француске трговачке морнарице. Овакви непредвиђени случајеви, каже између осталог лист, могу да одбију међународну путничку публику од француског бродовља, и поред свих похвалних напора које чине француска друштва да са својим бродовљем у сваком погледу буду на висини.

Примање маршала Франше д' Еперез у чланство Француске академије

Париз, 17 маја. — Француски маршал и војвода југословенске војске Франше д'Епере, који је недавно изабран за члана Француске академије, биће свечано примљен од стране те академије 20 идућег месеца. Маршалови кумови, то јест академици који ће га увести у круг бесмртника, биће маршал Петен и г. Габриел Аното.

Пуковник Лауренс на самрти?

Лондон, 17 маја. — Стање здравља пуковника Лауренса и даље је непромењено. Болесник је још у несвесном стању.

ЈЕДАН ЗНАЧАЈАН ДАТУМ У ИСТОРИЈИ УМЕТНОСТИ

У Паризу, у Пти палеу, отворена је велика изложба италијанске уметности

Филипино Липи: „Богородица са Дететом"

Париз, 17 маја. — Јуче је у Паризу у Пти палеу отворена изложба италијанске уметности, о којој су листови у целом свету писали већ дуже времена са великим дивљењем. И збиља, упркос широком простору самога музеја, једва је све ово благо италијанске уметности могло стати у њему. Јер треба знати да овде није сакупљен само велики део италијанских ремек-дела, већ је ту приказана читава једна уметничка епоха: најбоље што су у једној земљи вечне лепоте могли замислити најјаснији, најосетљивији, најбогатији, најдостојанственији, најшри духови једне периоде без равне, — Ренесанса — који је и дандањас сматран као најбољи украс наше цивилизације.

Ова манифестација уметности сакупила је најбоља дела од католичких мајстора из Тоскане па све до Тиепола. Ту се налази на релативно малом простору све оно што су сликали или извајали мајстори из Фиренце, суптилни уметници из Венеције и Рима, сањалице из Перуђе и Сијене који оличавају саму хармонију линија. На тој изложби безброј дела потсећа на људе једне друге нестале епохе који су реализовали своје визије, јер су те визије остајале у оквиру земље и неба.

На овој изложби тешки подухват да се класира безброј уметничких дела хронолошки и регионално савршено је успео. Овај уметнички скуп почиње са три сале посвећене примитивном религиозном сликарству Цимабуа, Дучија и наследника ових, Ђота и његових ученика, Фра Анђелика, Гадиа, Липо-Липиа, Мемиа и других.

Потом долазе фантастичне „Битке" Учела, „Девица са наром" и „Рођење Венере" од Ботичела, — затим чудо технике и драматичног смисла Мантегна „Мртви Христос", слатка „Мадона са белом ружом" од Луиниа, „Венчање Катерине из Александрије" од Гозолиа, синтетична дела Белтрафиа, Соларна, Понторма, Бронзина, Лоренца Лота, Себастиана дел Пломбо, Сигнорела Бароча, Бордона и Пармезана чија „Дама са лисицом" изгледа као да припада нашој епохи. Затим сугестивне „Куртизане" Карпаћа, „Отмена дама која чита песме Петрарке" од Андреса дела Сарта.....

Паоло Веронезе има своју салу, а исто тако и Тинторето. Једна овећа сала посвећена је такође Гвиду Рени и његовим романтичним ученицима.

У центру ових многобројних ремек-дела налази се почасни салон. Ту су постављени по зидовима Тицијанова „Венера", Ђорђонова „Олуја," Рафаелова „Дона Велата" Тинторетова „Флора" и „Сузана са старцима", Микеланђелова „Света породица".

Најзад стари намештај даје галеријама једну нову атмосферу која такође потсећа на несталу епоху. У извесним просторијама обложеним гобленима из Фераре и Фиренце, постављене су статуе: патетичан „Јован Крститељ" од Донатела и дивни „Давид" од Верокиа."

Поред ових дела, изложени су и други предмети: стакларије, оружје, предмети од фајанса и порцелана, чипке, старе књиге у скупоценим повезима, бронзане статуе, сребрно и златно посуђе...

Према томе се може рећи да ова изложба збиља претставља читаву једну епоху, која је створила ову множину оригиналне и богате уметности, која задивљује човека и данас.

*

Париз, 17 маја. — На изложби италијанске уметности, коју је јуче на свечан начин отворио Претседник Француске Републике г. Лебрен у присуству грофа Ћана, италијанског потсекретара за штампу и пропаганду и гувернера Рима г. Ботаја, поред Италије заступљене су следеће земље, које имају у поседу ремек-дела италијанске уметности: Немачка, Аустрија, Белгија, Велика Британија, Сједињене Америчке Државе, Шпанија, Мађарска, Ирска, Холандија, Португалија, Шведска, Турска и Совјетска Русија.

ДАМЕ, АКО ЖЕЛИТЕ да са веселошћу и поносом носите диван мантил и хаљину, а да Вас скупо не стаје, Ви неизоставно прегледајте наша пролетња савршенства.

Наши мантлови су већ повели коло пролећа и на корзоу се већ у велико почиње да виђа, њихова пуна вредност.

МАНТЛОВИ (капути) за даме по 350, 450, 650, 750, 950, 1250.

ХАЉИНЕ за даме по 120, 140, 280, 320, 480, 550, 650, 750.

Наши модели и најпрецизнија израда познати су. Најбољи квалитети штофа целокупне наше робе као и утврђене и ниске цене, шире нам из дана у дан огромну посету и чине велико задовољство нашим муштеријама.

ПОАЛИ Д ОРИАН У БЕОГРАДУ

Ходочашће француских бораца са солунског фронта на гроб Краља Ујединитеља

Са дочека бивших француских ратника на Београдској железничкој станици

Прекјучер у 21.45 ч. стигла је у Београд једна група бивших француских ратника са Солунског фронта под вођством г. Долијака, великог пријатеља наше земље и претседника Западне секције Поали д'Ориан. На железничкој станици дочекали су француске ратнике претставници Фидака, резервних официра и Удружења пријатеља Француске и Удружења бивших ратника.

Г. Долијак, који као пријатељ наше земље сваке године организује по једно путовање бивших ратника у нашу домовину и који је написао више брошура о лепотама наше земље, посећује Југославију и ове године. Овај пут његово путовање има ходочаснички карактер, јер Французи долазе у намери да се поклоне сени Блаженопочившег Краља Александра на Опленцу.

Група Француза остаје у Београду три дана, када ће наставити своје путовање преко Софије и Цариграда за Пиреј, одакле ће бродом Јадранске пловидбе пловити дуж наше обале посећујући редом све наше луке пре повратка у своју отаџбину.

ЈЕДНА ГРУПА ФРАНЦУСКИХ РАТНИКА ПОКЛОНИЛИ СЕ СЕНИ ВИТЕШКОГ КРАЉА

Топола, 17 маја. — Данас у 9 часова допутовало је на Опленац 35 ученика Средње техничке школе из Сарајева са 12 наставника и директором г. Оскаром Графом и поклонили се гробу Витешког Краља, положили леп сребрни венац са златним иницијалима Блаженопочившег Краља.

За њима се поклонило 25 чланова друштва Поали д'Орлјан из Париза, који су том приликом одали пошту Великом Краљу ћутањем од пет минута. Вођа поклоника био је г. Долијак, мајор у пензији.

Тридесет официра петровградског војног округа са својим породицама одржали су помен и положили ловоров венац. Око 12 часова приспело је 75 грађана Среза глинског под вођством г. др. Стеве Бранковића, адвоката. Осамдесет чланова Српског певачког друштва из Товаришева одржали су помен.

Бан Моравске бановине г. Добрица Матковић са супругом поклонио се и ужегао воштаницу а госпођа је положила на гроб букет ружа.

Сто десет чланица Југословенског женског савеза из Дравске бановине положиле су венац од ружа, па је одржала леп заветни говор гђа Мичка Крофта.

Нови француски посланик, гроф Дампјер, учествоваће на прослави Друштва пријатеља Француске у Шапцу

Посланик Француске Републике на нашем Двору г. Робер де Дампјер примио је изасланике Шапчана, делегиране од стране Друштва пријатеља Француске у Шапцу, који су умолили претставника пријатељске и савезничке земље да изволи присуствовати свечаностима прославе 25-годишњице постојања ове напредне шабачке установе. Г. посланик радо се одазвао жељи Шапчана и изразио свесрдну готовост да лично узме учешћа у јубилеју најстаријег француског клуба у унутрашњости предратне Србије.

Приликом овог пријема утврђен је датум и програм свечаноси која почиње у Шапцу 1 јуна увече свечаном приредбом. Сутрадан, 2 јуна, у 11 часова пре подне, у дворани клуба одржава се свечана академија на којој ће говорити и посланик г. Дампјер; по подне приредиће се концерт ученика.

У Шапцу, југословенском Вердену, чине се припреме да ова свечаност француско-југословенског пријатељства буде изведена што достојније.

Високо француско одликовање г. г. др. Михаила и Бориса Глушчевића

Претседник Француске републике благоизволео је одликовати високим орденом Легије части официрског реда, г. др. Михаила Глушчевића банкара и г. Бориса Глушчевића инжењера.

Ово високо одликовање предано је на свечан начин г. г. Глушчевићима.

Одобрен је кредит од 10 милиона динара за изградњу новог друма Сарајево — Илиџа

Сарајево, 17 маја. — Ових дана дошло је обавештење од Министарства грађевина, да је одобрена сума од 10,000.000 динара, која ће се утрошити на изградњу модерног друма Сарајево — Илиџа. Радови ће ускоро отпочети, па ће се том приликом подићи и нови железнички мост на реци Железници, пошто се данашњи стари налази у веома рђавом стању.

Највећи мост у Европи саграђен је и пуштен у саобраћај у Данској

На дан 14 маја пуштен је у саобраћај највећи мост у Европи: то је мост који везује Полуострво Јитланд са Острвом Финен, а подигнут је на Малом Белту, дугачак 1179 метара. Изградња моста трајала је шест година, а утрошено је 13.000 тона гвожђа. Овај мост, широк 33 метра, има поред стазе за колски и пешачки саобраћај и дупли колосек за воз. Мост је стајао 42,000.000 данских круна. Свечано отварање извршено је пуштањем „Летећег воза", који јури максималном брзином. У возу се налазио дански краљ Кристијан X. На нашој слици види се тренутак када „Летећи воз" са данским краљем прелази преко моста

СУЂЕЊЕ ДР. ГРГИНУ И ДРУГОВИМА У ОСИЈЕКУ

Заступник Београдске задруге испитивао је јуче оптужене др. Гргина, др. Млинарића и др. Шлезингера о зајму од 2,800.000

Осијек, 17 маја. — Данас пре подне настављен је претрес др. Светозару Гргину и друговима.

Пошто је претседавајући г. Поврзановић прогласио наставак суђења, дао је реч г. др. Миливоју Поповићу приватном тужиоцу и заступнику оштећене Београдске задруге, који је појединачно испитивао оптуженог др. Гргина, др. Млинарића и др. Филипа Шлезингера по питању како је добијен зајам од 2,800.000 динара и на који је начин ова сума утрошена.

Оптужени др. Светозар Гргин тврди, да је ова сума од 2,800.000 динара утрошена на сечу и раскрчавање појединих шума, али да од тога нису имали довољно прихода да би одговорили својим обвезама према новчаним заводима и тако је ова сума остала без покрића. Др. Гргин затим каже, да је њега и његове компањоне највише упропастила висока камата на поједине зајмове.

После тога претседавајући је прочитао акт, који је упутио суду г. др. Ернест Фишер, трећи бранилац оптуженог др. Гргина, који се одриче браноштва свога клијента др. Гргина са мотивацијом, да није довољно упућен у кривице за које је др. Гргин оптужен. Оптужени др. Гргин је пажљиво саслушао читање овог акта и на крају је изјавио, да ће се користити законским прописом и од суда тражити, да му се одреди трећи бранилац на место др. Фишера.

Затим се прешло на читање десет кривичних пријава Тодора Сладовића, које је поднео државном тужиоштву и који је као секвестрант стечајне масе оптуженог др. Гргина омогућио овим пријавама да се цела ова афера открије и најзад дође пред суд.

Кад је завршено читање ових пријава, прочитани су и остали списи у вези са фактима из тачке А, па је претрес прекинут с тим да се настави у 3 часа по подне.

БРАНИОЦИ ДР. ГРГИНА И ДР. ШЛЕЗИНГЕРА ТРАЖЕ ДА СЕ ЊИХОВИ КЛИЈЕНТИ ПУСТЕ НА СЛОБОДУ

Око 3 сата по подне настављен је претрес читањем списа који се односе на кривицу др. Гргина, др. Млинарића и др. Шлезингера.

Пошто је то било завршено, добио је реч бранилац др. Гргина г. Тома Милосављевић, који је поднео суду своје предлоге.

На крају г. Милосављевић је ставио предлог и молио суд, да се др. Гргин пусти на слободу до пресуде. После њега говорио је г. др. Цимперман, бранилац др. Шлезингера, који је такође тражио да се његов клијент пусти на слободу. Државни тужилац се противи.

Нешто после 17 часова претседавајући је прекинуо претрес с тим да се настави сутра у 11 30 часова.

СУЂЕЊЕ ХУСЕИНУ КАДИЋУ, СТОЈИЋУ И ДРУГОВИМА У САРАЈЕВУ

Испит оптужених Азиса Сарића, Душана Ружића и Михаила Љатковског

Сарајево, 17 маја. — Данас у 8 часова настављено је суђење по аграрној афери.

Претрес је почео суочењем оптуженог Магрлеа и Мознера по питању посета, које је оптужени Стојић чинио оптуженом Мознеру после свог пензионисања. Пошто је оптужени Мознер порицао да су те Стојићеве посете код њега у канцеларији биле чешће, а Магрле тврди обрнуто, суочење је било потребно. При суочењу Мознер је признао да је оптужени Стојић заиста чешће њега посећивао, те је тиме оснажен исказ Магрлеа.

Потом је извршено суочење оптуженог Стојића са оптуженим Магрлеом по питању плаћања аутомобила за одлазак оптуженог Магрлеа у Хан-Пијесак. Док је оптужени Магрле тврдио да је оптужени Стојић платио за њега вожњу и остали трошак у Хан-Пијеску, Стојић је на суочењу изјавио да је тај трошак за аутомобил и пансион у хотелу платио оптужени Хусеин Кадић.

Саслушање Азиса Сарића

Затим се прешло на саслушање оптуженог Азиса Сарића, аграрног референта у пензији, кога државни тужилац оптужује да је од Асафа Тефдедарије примио извесну суму у облигацијама. Позван да објасни цео случај, Сарић одлучно пориче ма и најмању кривицу у целој овој ствари.

Упитан: да ли је док је био у активној служби у аграрном отсеку у Банској управи приметио да су се стално по отсеку кретале неке особе ради интервенција, Сарић изјављује да он то није приметио, а што се њега лично тиче, вели да је увек радије свршавао аграрне ствари сељацима и сиромасима, него богатијим људима.

Потом се прешло на саслушавање оптуженог Душана Ружића, бившег среског начелника Среза сарајевског, који је оптужен да је стављао у расправне записнике неистините, прекомерно високе цене и то у девет случајева, од којих је био највећи онај у атару Илиџанске општине.

На питање претседавајућег: да ли је разумео оптужницу и да ли се осећа кривим, Ружић одговара да није крив и да уопште не зна за шта га оптужују. Оптужени прича како је 1931 године дошло у Сарајево за среског начелника и како је у срезу на дужности затекао Михајла Љатковског, за кога вели да је био прави стручњак у аграрним стварима. Приликом процене земљишта он је увек лично водио уредовање, а не Љатковски. Он је само канцеларијске ствари уредовао сам, а ја сам му приликом потписивања скоро увек све прегледао и тек онда потписивао.

— Ја сам, г. претседниче, мислио и сматрао да се у те ствари нисам ни могао никако мешати нити на њих утицати код добијања њихових вештачких мишљења, јер су они у целом свом послу аутономни, и ја сам имао оверити само њихово стручно вештачење. Ни у какве незаконитости проценитеља нисам могао посумњати, а ни разлоге за то нисам имао. Ја сам се у свему држао постојеће праксе која је била и ранијих година, да се проценитељима препусти власт слободног процењивања.

После тога претседник је позвао Михајла Љатковског, родом из Русије, бившег званичника Среског начелства у Сарајеву. Љатковски се оптужује што је неизвесног дана 1932 године у Сарајеву од Хусеина Кадића примио 50.000 динара аграрних обвезница, што је неиспитаног дана 1932 године у Сарајеву од др. Заима Шарца примио 60.000 динара аграрних обвезница, што је једнога дана 1933 године у Сарајеву од инжењера Данила Лазића примио у готову 25.000 динара и аграрних обвезница 240.000 динара, у 1933 години од др. Хасанбега Зечевића 10.000 динара у готову и у аграрним обвезницама око 250 хиљада динара.

Љатковски је оптужницу разумео, али се не осећа кривим. Опширно прича свој долазак у Југославију и свој рад у Срезу сарајевском.

— Морам одмах да вам нагласим да та сума, коју сам од њега примио, не стоји ни у каквој вези са његовим аграрним предметом, јер се његов предмет свршавао у другом надлештву. Са Кадићем се познајем још од много раније, када смо заједно служили и он ми је ту суму дао само да ме помогне. Као народни посланик Кадић је са својим сељацима мени често у срез долазио, и ја сам му увек послове свршавао.

Од др. Зечевића, Лазића и др. Шарца Љатковски је примао знатне суме у новцу и обвезницама

— Зашто вам је др. Зечевић дао новац?

— Др. Зечевић и ја смо стари знанци и пријатељи још од оног дана чим је изашао аграрни закон. Увек је он мени долазио, пошто је имао највише аграрних расправа. Ја мислим да се он у својој канцеларији искључиво бавио аграрним пословима. Он се тим стварима бавио, што су оне биле врло уносне, јер се у њих врло мало улагало а добијало неизмерно много.

Љатковски признаје да је примио од др. Зечевића новац, али само зато да му ствари брзо посвршава, па је то увек преко радног времена и чинио.

Претседавајући:

— Колико је код вас отприлике др. Зечевић ликвидирао?

Сигурно преко 15,000.000 динара. Лазић ми је говорио, да ће ме хонорисати када му све ствари посвршавам па је то и учинио.

— Зар Лазићева сума није била за ваш хонорар велика?

— Није, г. претседниче. Када је он могао да добије преко милион и по динара, зашто ја не бих могао добити 200.000. Уосталом, молим вас, то није баш тако велика награда.

Претседавајући:

— А шта је то било са др. Шарцем?

— Исто као и са Хусеином Кадићем. Никаквих аграрних предмета он није имао код мене. Ја сам му се тужио да сам слабог материјалног стања и он ме је помогао позвавши ме у своју адвокатску канцеларију и давши ми на име помоћи један свежањ обвезница. Нисам ни знао да је то била тако велика сума, док нисам дошао кући, па када сам видео — и сам сам се изненадио.

Пошто је прошло два сата по подне, претрес је прекинут с тим да се настави сутра у 8 часова.

У Параћину је јуче ухапшен један радник, који је покушао да протури лажну педесетицу

Параћин, 17 маја. — Упркос строгој контроли власти у погледу сузбијања прављења и протурања лажног србрног новца, данас је органима власти опет пошло за руком да ухвате једног протурача фалсификованих сребрних комада.

Хватање протурача лажног новца од 50 динара извршено је у књижари г. Косте Хаџивидојковића, у моменту када је протурач покушао да новац размени купујући неке ситније ствари. Око 10 часова дошао је у књижару Радосав Јовановић, радник фабрике цемента у Поповцу, и купио дувана, улучивши прилику када је у радњи било доста муштерије. Примајући новац г. Хаџивидојковић је по обичају пре него што га је ставио у касу ударио у металну плочу и одмах приметио туп звек, те га је загледао. Протурач се одмах узнемирио, те је то био довољан разлог да се г. Хаџивидојковић увери да је посреди фалсификат. Радосав је тада хтео да узме новац и оде из радње, али га је власник задржао и ствар пријавио одмах властима, које су протурача привеле среском суду.

Радосав је на саслушању изјавио, да је новац примио пре месец дана на благајни фабрике цемента у Поповцу, аконто плате од благајника г. Миливоја Радосављевића и то 200 динара у четири комада по 50 динара. Три комада је већ променио.

Фалсификована педесетица је доста успела, али се ипак врло лако и простим оком може приметити. Она је тамније боје и тупог звека, а на предњој страни има једну рапаву удубину од калупа, који је вероватно на овом месту нераван. Сем тога слова на бочној страни су ређа, док је новац по тежини око 20 грама лакши од правог. Смеса од које је израђен претпоставља се да је легура калаја и алиминијума.

Четворогодишњи дечко тешко повређен од експлозије ловачког фишека

Нови Сад, 17 маја. — Данас по подне у кући Петра Симића, ковача у Темеринској 148, догодила се тешка несрећа у којој је страдао његов четворогодишњи син Милорад. Малишан је однекуд нашао очеве метке за ловачку пушку и отишао у двориште да се с њима игра. У дворишту се налазила ватра, коју је наложила његова мати да угреје воду у казану. Мали Милорад је пришао ватри и бацио у њу један фишек. Сачме су удариле малог Милорада у груди и он је задобио 16 озледа по лицу и грудима. У бесвесном стању превезен је у државну болницу. (Време)

Састанак Југословенског претставништва паневропске организације

За претседника је поново изабран г. др. М. Нинчић

Загреб, 17 маја. — Југословенско претставништво паневропске оганизације одржало је данас у Загребу свој редовни годишњи састанак.

Састанак је одржан у просторијама Ауто-клуба, а присуствовали су из Београда професори г. г. др. Аранђеловић и др. Стефановић, шеф одељења за штампу при Министарству иностраних послова г. Животић, г. др. Госар из Љубљане и из Загреба професори г. г. др. Гавро Манојловић и др. Улмански и адвокат г. Иван Брлић. Сем тога били су присутни из Загреба још и г.г. С. Д. Александер, Певле Беркес, др. Штерн и др. Полић.

На састанку је обављен и избор претседништва за наредну годину. Поново је изабран за претседника г. др. Момчило Нинчић, а за потпретседнике професори г. г. др. Аранђеловић, др. Врбанић министар трговине и индустрије и др. Госар.

Посвећена је велика пажња многим питањима, која се односе на паневропску организацију уопште и специјално на њено југословенско претставништво.

Нов рекорд лета: 5000 км за 18 часова и 22 минута

Париз, 17 маја. — Авас јавља из Њујорка да су авијатичари Томлинсон и Барглес потукли светски рекорд за растојање од 5000 км. прешавши тај пут за 18 часова и 22 минута.

ЦЕЛА АМЕРИКА НЕЋЕ ДА ПИЈЕ

„Суви режим" поново победио у америчкој држави Џорџији

Њујорк, 17 маја. — Рајтер јавља:

У савезној држави Џорџији извршен је плебисцит о поновном увођењу забране производње и точења алкохолних пића.

Према још неслужбеним вестима из Атланте, присталице „сувог режима" победиле су на том плебисциту са свега 90 гласова већине.

До 20%
више светла
за мање
пара
TUNGSRAM D
двапут спирализирано влакно
ознаке у декалуменима

ОД СВЕГА ПОМАЛО ЗА СВАКОГ ПОМАЛО

Голубе мира пустили су у Едимбургу у Шкотској војвода од Јорка и његова жена приликом омладинске прославе. На овој свечаности одржао је војвода од Јорка, син енглеског краља, велики говор, а после тога пуштени су голубови из кавеза. Ови голубови симболизују мир који треба да настане међу људима. На нашој слици види се тренутак када војвоткиња од Јорка пушта голубове на слободу.

*

Гостионица у шампањској боци биће отворена ускоро у једном малом месту поред Рајне. Ова гостионица у облику боце биће висока 30 метара, а у пречнику имаће 8 метара. Она ће бити најмодерније уређена, а у њој ће се точити само шампањац.

*

Лопови су опљачкали поборницу за укидање смртне казне гђу ван дер Елст. Познато је да је она у Лондону приредила демонстрације противу смртне казне. Лопови нису поштедили ни собу за рад покојног мужа гђе Елст, коју је она чувала као неку светињу.

*

Рекорд у поштењу поставио је шериф малог америчког места Суливан у Њу Хемпширу. Он је одлазећи у напитом стању из кафане сео у туђ аутомобил и одвезао се кући. Другога јутра, када је опазио погрешку, казнио је себе са 100 долара новчане казне.

*

Ускршње јаје руске царице Александре продато је у Њујорку за 5.000 долара. Ово јаје, украшено дијамантима, поклонио је о једном Ускрсу својој жени покојни Цар Никола.

*

Са три дана непрекидног лета желе да начине лет око света два америчка авијатичара, и да туку рекорд Вили Поста. Они ће специјалним авионом летети на линији Њујорк—Исланд—Москва—Уфа—Чита—Микден — Сан Франциско.

*

Пат и Паташон поново снимају филмове. Пре неки дан они су допутовали у Беч, где ће снимати један нов тонфилм. Детаљи овог новог тонфилма данских глумаца држе се у тајности.

*

Отиске прстију свих филмских статисткиња узеће Скотланд Јард, због тога што се у последње време догодио читав низ мистериозних убистава младих девојака, које никако нису могле да буду идентификоване. Како постоје вероватноћа да су многе биле филмске статисткиње, Скотланд Јард покушава да се и на овај начин бори противу убица.

*

Чаплин је купио себи летњиковац у Јапану у коме ће проводити свој одмор. Јапан се Чаплину допао приликом његове посете, и неко време он је намеравао да се стално насели у овој земљи.

*

Две америчке новинарке успеле су да продру у светогорске манастире. Због тога сада ови манастири предузимају темељито чишћење, како би очистили обесвећена места.

*

„Љубавно писмо или телефон?" то је питање које је један енглески лист поставио својим читаоцима. Док су мушкарци одговорили да је боље своја осећања изразити преко љубавних писама, жене су се већим делом определиле за телефон.

*

Свирач на клавиру чини већи напор него ма који други интелектуални радник. Док обично човек који ради мозгом троши количину калорија која би се могла означити са 10, стенотипистиња 40, свирач на клавиру троши количину калорија у износу од 100!

*

Тенкови који могу да пливају појавили су се први пут на маневрима француске војске у Мобежу. Досада је прелазак преко река и језера претстављао велику тешкоћу за тенкове. Сада је и то уклоњено. Нацрте за ове тенкове начинио је један француски војни инжењер.

*

Речник европских градова израдио је норвешки филолог Клеменс Клеменсен. Он је начинио речник са 20.000 имена градова на седам европских језика, и верује да ће овај речник задовољити једну велику потребу.

НЕОБИЧНО БУТЛЕГЕРСТВО У ЕГИПТУ

Авиони над пустињом у борби са кријумчарима хашиша

Борба полиције која је решена да по сваку цену уништи кријумчаре овог оријенталског отрова

»Канабис сатива« је научно име за једну врсту конопље. То је, уосталом, незлобива и веома корисна биљка, која је мање позната по Европи, а гаји се највише у Јужној Африци, Сирији, а и код нас у Јужној Србији. Од ње се прави отров: хашиш.

Хашиш је арапска реч, али је она успела да продре у све језике захваљујући овој опојној дроги која је освојила цео свет. Али, не би вам саветовали да ову реч мало гласније изговорите у Египту. Одмах пада на вас сумња да сте умешани у неку трговину са хашишем, која цвета по целом Египту. Уосталом, скоро сваког дана пред судовима у овој земљи одржавају се суђења кривцима због кријумчарења хашиша.

Дејство хашиша на организам погубније је од сталног уживања кокаина и опијума. Разумљива је онда борба коју води египатска влада интензивно противу трговаца и произвођача хашиша. Страст за уживањем хашиша укоренила се у дубоке слојеве египатског становништва.

Уосталом, и цена хашишу стално скаче. Она скаче у управној сразмери са бројем хапшења, са осудама које трговци и кријумчари испаштају, са новчаним казнама које морају да плаћају трговци код којих се нађе ма и најмања количина хашиша.

*

Врело египатско сунце блиста над Александријом, усијавајући кровове кућа као пећи. У тесне улице предграђа, међутим, тешко допире светлост сунца а никако не може да продре у собе чији су прозори застрти. Овакве тесне уличице, са кућама које су мирне и не одају никакву сумњу, носе име Мухамедово сокаче, или сокаче Ел Дина, али у највећем броју случајева немају никакво име. Десило се да је неко заборавио да да име овим уличицама. У оваквим уличицама налазе се кафане и сумњиви локали у којима може да се добије хашиш. То су нека врста „спикизија", какви су постојали у Америци пре укидања прохибиције.

Имао сам прилике да присуствујем једној великој рацији. Мајор В., који се налази у служби полицијског одељења које се бори противу кријумчара опојним дрогама, спремао је рацију са свима својим подручним органима, и са многобројним агентима који су му били придодати само за овај дан и за ову потеру.

Одједном у његову канцеларију улази један Арабљанин са фесом натученим на очи. Он има скоро птичије лице, и очи које показују грабежљивост. Мајор В. слуша га и бележи нешто. Крај разговора означен је једном зеленом новчаницом од фунте, коју му мајор ставља на сто. Арабљанин излази клањајући се. Један чиновник пропушта га на стражња врата и Арабљанин излази на улицу неопажен.

Све ове мере предострожности потребне су. Бутлегерски дух продро је већ и у Египат. Могло би се десити да неко пази на овог човека са птичијим лицем и са грабежљивим очима, да га упамти, ма да је он набио фес на очи. То би значило нож у леђа, још исте ноћи. Тако би полиција изгубила Ахмуда свог најбољег човека од поверења.

У једној од многобројних кафана Александрије седи један човек мирна изгледа. Он пије своју десету кафу и пуши мирно из наргиле које му је принео услужни кафеџија у друштву Сејаде. Нико не би ни помислио да је овај човек један од највећих кријумчара хашиша. У том је наишао и Ахмуд. Он је човеку нешто рекао. И онда све иде својим током. Сејада устаје и за кратко време изгуби се у лавиринту улица александријског предграђа.

Сат касније мајор В. има пред собом сав материјал који му је потребан. Његов извештај је сада употпуњен. Треба само радити. Човек који носи велики товар хашиша упутио се према пансионату. Мајор одмах телефонски обавештава своје стражаре. Јуришни аутомобил, којим шофира један млади Американац, већ је спреман.

Пансионат о коме је реч налази се на једној од споредних улица. Жандарми држе пушке на готово. Ништа једноставније него да ће се бандити бранити. Онда је цела ствар пропала. Сви жандарми обучени су у тамноплава одела. То је врло корисно и потребно. Њихова одела слажу се са тамном улицом и они се скоро губе. Мимикрија.

Код ове сумњиве куће мајору прилази један човек. Он иде ка мајору као да пролази поред њега потпуно случајно, и у пролазу добацује му нешто што изгледа врло мало важно. Једва да неко примећује да му је он нешто рекао.

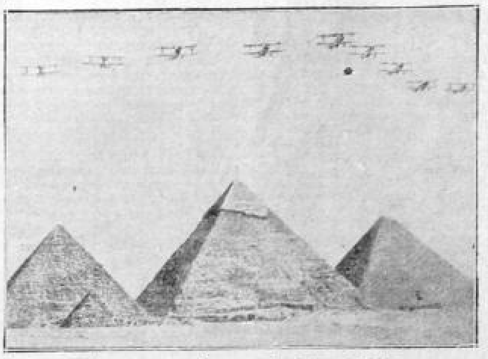

Авиони гоне по Египту кријумчарске караване

Мајор онда разгледа пажљиво фасаду куће. Пет прозора је потпуно осветљено. Други десно, на првоме спрату: тамо је! У њему подрхтава светлост једне лојанице.

У пансионату ухапсили су једног младог човека. Приликом претреса куће установљено је да она има још два тајна излаза на две улице. Сопственик куће, један мали Левантинац, чупа косе и куне се да ништа не зна. Мајор В. је неумољив. Он познаје своје људе, и зна како треба са њима поступати. Он мора да пође у полицију, а цела кућа ставља се под надзор полиције. Узалуд се сопственик пансионата јада, узалуд апелује на то да се на тај начин неће унапредити туризам..

Одједном кроз ноћ одјекује оштар писак звиждаљке, ту у близини, иза хотела. Одмах затим и други, па трећи. Узбуна у мирном делу града.

Улазимо у једну још тамнију и још ужу улицу. Џепна сијалица мајора В. једва успева да обасјава сцену која се одиграва пред нама. Три жандарма држе једног човека. Види се да су имали много муке док су га савладали. Он је прилично модар, и носи на себи чворуге и крваве бразготине. На рукаву има металну плочу, која значи да је пристанишни носач. Поред њега стоји један велики пакет. Завијен у грубо платно... То је...

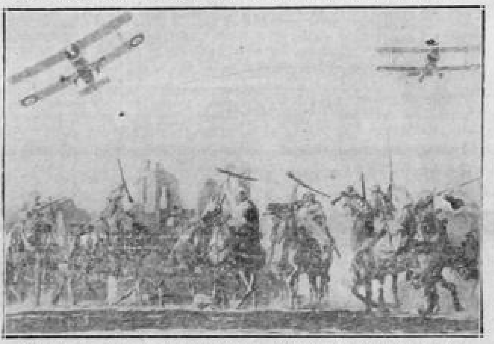

Авиони су стигли караван кријумчара и приморавају га на предају

Кућа кроз коју је он прошао одмах је опкољена. Настаје претраживање. Старци кукају, деца вриште, жене плачу. Тек онда се види да је у ствари ова кућа служила носачу само као пролаз. Њега одводе у полицију...

Пакет се отвара, и, на највеће разочарење мајора В., у њему налазе само шећер... Овакви случајеви одигравају се свакодневно. Због тога је борба са кријумчарима хашиша веома тешка. Али, полицајци иду и на друге трагове, где ће мимоићи мрачне улице и лавиринте.

Они траже криумчаре хашиша и на њиховим путевима, у пустињи, где се не могу тако лако сакрити. Хашиш преносе кријумчари караванима камила. Они пролазе кроз Суданску Пустињу, на путу из Триполиса, или на путу из унутрашњости Египта, одакле долази хашиш у вароши. Полиција у Египту највише воли да спречи кријумчарење још на путу. Зато она има неколико ескадрила авиона, којима се служи у потери за караванима кријумчара. Преко својих агената полиција сазнаје када је на путу неки караван кријумчара са хашишом и чим је сазнала иде да им пресече пут и ухвати их на равном пустињском терену, одакле не могу побећи, као што беже лако кроз мрачне улице градова. Ескадрила авиона одмах лети у правцу пустиње. За неколико часова она је већ над караваном коњаника или камилара. Брза паљба, у почетку само да заплаши, а по потреби и права борба са кријумчарима, и већ је караван присиљен на предају. Авиони врше опкољавање каравана. Митраљези су спремни док сви кријумчари не оставе оружје и товар. Онда тек полицајци похапсе све чланове каравана. Често ова потера траје врло дуго, или се сврши губицима међу самим полицајцима, али полиција сматра да никаква жртва није довољно велика за свету борбу против тровања хашишом. Сем тога, она мисли да ће најзад авиони, противу којих се кријумчари не могу борити, деморалисати кријумчарске банде у толикој мери да ће занавек напустити ову опасну трговину.

Али, дотле она ипак цвета у градовима благодарећи великим резервама отрова које су остале из ранијег времена.

М. К.

Copyright by Mitropress

МУЗИКА

Певачко друштво »Маринковић« први пут изводи »Литургију« Јосифа Маринковића

Учитељско певачко друштво „Маринковић" подухватило се уистину значајног посла да на концерту прикаже досад непознату „Литургију" покојног Јосифа Маринковића, коју је, у разбацаним фрагментима, нашао и средио г. К. Манојловић. Ово Маринковићево дело, уз незнатне изузетке, базира на хомофоном стилу наше традиционалне црквене музике. На неколико места, особито на почетку, пуни акорди, који су настали услед удвајања гласова, остављају утисак оргуљског звучања. Како је „Литургија" намењена ритуалним потребама цркве, то су скоро све песме обрађиване у једноделним облицима, краткога даха, без понављања текстовних фрагмената, то ће рећи обим ових облика је неразвијен и само толики, колика је дужина текста. Полифонске разраде су ретке и појављују се спорадично само на овим местима: у „Херувимској песми" (са „Јако да Царја"), у „Тебе појем" („и молим ти сја") и „На многаја љета", поред „Амин" којим је завршена „Литургија". Разуме се да ова полифонија нити носи битне контрапунктске одлике нити је доследна у своме развијању (кратке контрапунктске линије, недовршени канонски покушаји и др.).

Све ово доказује да је композитор Маринковић у своме стварању имао хармонски а не контрапунктски стил као главну базу. И мелодиска и хармонска инвенција „Литургије" доста је богата, а контрасти у облику и динамичке градације појављују се у логичном развијању. Модулациони обрти нису ни изобилни ни непознати, али су природни. По својој једноставној узвишености и религиозном изразу особито се издваја „Оче наш". Углавном, по свима својим многобројним позитивним својствима, „Литургија" Ј. Маринковића убрзо ће наћи пласман у многим нашим певачким друштвима која имају редовну дужност певања у црквама. Бржом популарисању допринеће још и то, што је Државна штампарија „Литургију" издала у доброј техничкој опреми и у стручној редакцији г. Косте Манојловића, одличног познаваоца наше црквене музике.

За велики труд око првог извођења „Литургије" има највећих заслуга хоровођа „Маринковића" г. Милан Бајшански. Међутим, не бисмо били искрени ако бисмо тврдили, да је ово извођење било беспрекорно. Напротив много примедаба би се имало ставити, и то примедаба строгих и крупних. Све се, чини нам се, своди на то, да хор није довољно савладао и увежбао „Литургију", из чега излази и сва ова сирова интерпретација. Стало нам је особито до тога да констатујемо, да за овако недовољан резултат извођења може сносити одговорност једино чланство, које није у довољној мери показивало интересовања и уносило труда у овај значајан посао нашег иначе врло доброг друштва „Маринковић". Искрени пријатељи „Маринковића" и наше хорске културе могу само дубоко жалити, ако се овај хор и даље буде морао борити са тешкоћама ове природе, које могу озбиљно загрозити његовој егзистенцији. Свесно чланство мора се окупити око свог вредног хоровође г. Бајшанског, који тако несебично уноси своју добру вољу и талент у рад и помоћи му, да „Маринковић" уздигне на највиши ниво хорске уметности.

Диригент г. Бајшански

*

Концерт Академског певачког збора из Љубљане

Идејни и артистички вођа Академског певачког збора из Љубљане г. Франце Маролт повео је у Словенији жилаву и тешку борбу против „лидертафелског" стила, који је толико омиљен код већине тамошњих певачких друштава, а који се одликује допадљивом, површном и безначајном садржином и клишејском техничком обрадом. Ова борба доста је уродила позитивним резултатима, особито у проналажењу и пречишћавању непатворених народних мелодија исконског израза. Међутим Академски певачки збор у својој акцији није остао доследан. Пре свега обрада ових елементарних мелодија није увек у адекватној сразмери са њиховим психолошким изразом. Већина од композитора са програма показали су се тотално недораслим за овај тежак посао, који захтева пуну конгенијалност уметничког талента обрађивача. Добру меру способности у обрађивању народне песме показали су: М. Томц, М. Тајчевић и Ф. Маролт, чији радови иду у ред најуспелијих на целом програму. Недоследност у спровођењу своје идеологије показао је Академски певски збор и у томе, што се на његовом програму могу срести и композиције најтривијалнијег карактера, као „Вију ветри" од О. Дева и „Вински брат" од Ј. Кошјанчића. Стога постоји озбиљна опасност, да и овај хор једног дана не упадне у примамљиви маниризам „лидертафела".

Збор располаже здравим и чистим гласовним материјалом, у коме тенори својим лаким, скоро инфантилним звуком и племенитом бојом заузимају прво место. Овај хор, као уосталом и сви словеначки хорови, иако још динамички местимично непотпуно изражен, пева са изванредном музикалношћу и културом. Г-ђа Мезе је са љупкошћу узела учешћа у две тачке. Хору је предало венац Југословенско академско певачко друштво из Зем-на.

МИЛЕНКО ЖИВКОВИЋ

ДА СЕ НАСМЕЈЕТЕ..

ОНИ КОЈИ НИШТА НИСУ ВИДЕЛИ

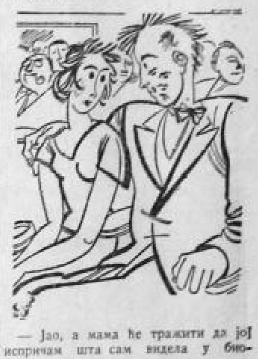

— Јао, а мама ће тражити да јој испричам шта сам видела у биоскопу!..

(„Le Petit Parisien" — Париз)

*

— Знате ли разлику између трубе и бибера?

— Не знам...

— Онда дуните прво у трубу, а затим у бибер, па ћете дознати.

*

— Шта намераваш да отпочнеш после матуре? — пита отац сина.

— Покушаћу са њом још једанпут!

*

— Чуо сам да си незапослен. Од чега заправо живиш?

— Од једне саксије која ми је пре две недеље пала на главу.

*

— Па још кажу људи да човек не може да се окани пушења и пића!.. Ето, господо, данас је равно 25 година како сам се зарекао да нећу више ни пити ни пушити.

— Значи да данас славите сребрну свадбу!?

*

— Како иде на тенису?

— Има тридесет година, свој аутомобил и лепе приходе... Надам се да ће ме ускоро испросити.

МЕДИЦИНА ЗА СВЕ

Ш

АМЕБНА СРДОБОЉА

Много су сумњивији знаци од органа за варење. Али и они могу бити врло разнолики. У неким случајевима могу потпуно недостајати тако да има мало изгледа на поремећаје у органима за варење.

Обично болесник осећа тежину и пуноћу у желуцу, подригује му се, понекад има болове у пределу трбуха. Тешкоће се поправљају пролазно после јела.

Даље болесник осећа болове у леђима који зраче око појаса у пределу бубрега, пати од завијања и чупања, има ветрове и надув у трбуху. Сви ови знаци долазе од болесних црева. По некад болесник пати од лупања срца са осећањем смртног страха, што изненада наступа, па само од себе или после чишћења престаје. Неки пут ови болови зраче у леву половину прса или лево раме, па могу завести на погрешну дијагнозу. Језик им је бео.

Код дужег трајања болести, болесник нагиње затворима. У првим месецима дешава се да болесник мора ускоро после јела да сврши нужду. Има случајева у којима болесника рано изјутра чим се пробуди изненадно потера на чишћење. Најкарактеристичнији је за ову болест хроничан затвор, који с времена на време прекидају проливи, неки пут слични срдобољи неки пут само као обичан пролив. Ове појаве су независне од хране.

Болесници се обично жале, да рђаво подносе месо, млеко и масна сложена јела. Дешава се да неки пут свако јело добро подносе, и други пут ниједно.

Нарочито тешкоће и поремећаји су чести кад се мења време и лети или ако се разболе од неке друге болести као на пример од крајника, грипа итд. Болове на пипање осећају лево испод пупка у пределу слепог црева или више пупка. У неким случајевима је и јетра осетљива и донекле отечена.

У многим случајевима болесници изненада могу добити чупања и болове у трбуху с гађењем и повраћањем тако да изгледа као да пате од гризлице желуца, камена у жучној бешици или у бубрезима и од сличних болести. Ови болови зраче ка леђима и срцу. После тих завијања може и не доћи до чишћења или се јави слузаста столица.

Др. И.

Унапређење професора

У име Његовог Величанства Краља Петра Другог, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. министра трговине и индустрије, унапређени су: у Државној женској занатској школи у Мостару, за стручну учитељицу 7 групе, Јованка Томић-Милутиновић, стручна учитељица 8 групе; у Државној трговачкој академији у Битољу, за професора 7 групе, Петар Петровски, професор 8 групе; у Државној трговачкој академији у Нишу, за професора 7 групе, Јосип Кастигар, професор 8 групе; у Државној трговачкој академији у Марибору, за професора 7 групе, Јожеф Шилц и др. Владимир Краљ, професори 8 групе.

СЕДНИЦА ГРАДСКОГ ВЕЋА

Општина апелује на Београђане да омогуће отварање болнице на Булбулдеру

Увођење казне за оне сопственике имања који нису увели канализацију

Синоћ је одржана седница Градског већа, на којој је донесено неколико значајних одлука. Седницу је отворио претседник г. Влада Илић. Одмах за овим положио је заклетву нови градски већник г. Душан Поповић, па је саопштен декрет о разрешењу већника из села, која су 15 маја издвојена из атара Београдске општине.

Претседник г. Илић учинио је затим апел за прикупљање сретстава, која треба да омогуће отварање градске болнице на Булбулдеру која је већ сазидана.

— Велики добротвор, рекао је г. Илић, покојни Никола Спасић подарио је последњом својом вољом Београдској општини сретства за једну од најлепших и најмодернијих зграда за лечење болесника. Велика задужбина покојног Николе Спасића, болница која ће служити нашим грађанима, кроз који дан треба да отпочне свој рад. Наше, општинске финансијске могућности, што вам је свима познато, нису велике, према обиму дужности које Општина има. Ми имамо још доста санитетских установа о којима такође морамо да водимо рачуна. Ми имамо и много хуманих друштава које свесрдно и Општина и ми сви помажемо. Да би омогућили правилан рад наше болнице треба да упутимо позив имућним грађанима нашим, нарочито онима који не могу својим средствима да зидају велике задужбине, да и они у мањој мери допринесу остварењу племенитог рада у болници.

Познато вам је да се све болнице у Енглеској издржавају искључиво од доброчинстава.

Један светао пример стигао је и већ пре овог нашег апела. То је пример г. Милана Срдановића, трговца, који је приложио суму од 20.000 динара за нашу болницу. Ова ће сума бити довољна за четири болесничка кревета преко целе године да врше своју благотворну функцију. Ти кревети носиће за годину дана име г. Милана Срдановића. Болесници који буду лежали у њима сећаће се кроз цео живот, поред главног добротвора Николе Спасића и имена Милана Срдановића.

На крају је г. Илић изразио срдачну захвалност удови великог добротвора гђи Наки Спасић као и племенитом дародавцу г. Милану Срдановићу па је деловођа г. Божа Павловић прочитао предлог: под 1) да Градска болница прима прилоге за одржавање једног или више кревета кроз годину дана; 2) да изнад таквих кревета, за ово време, стоје имена племенитих дародаваца; 3) да се у одржавање болесничког кревета урачунавају фактички трошкови, чији ће износ болница утврђивати сваког 1 јануара. За ову годину утврђује се сума од 5000 динара по кревету; 4) да болница води књигу добротвора, у коју ће се уносити имена прилагача, број кревета који одржава, имена болесника који су лечени на тим креветима и износ прилога у новцу; 5) да болница поред прилога у одржавању болесничких кревета прима прилоге за набавку комплетних постеља, чија се вредност утврђује на 5000 динара од комада. Поред ових прилога за издржавање болесника у болници примаће се и мањи прилози у новцу.

Г. Влада Илић

Претседник г. Илић саопштио је, у вези са овим апелом, да је индустрија Косте Илића синови поводом 40-дневног помена своме незаборављеном члану Сотиру Илићу приложила два комплетна кревета, који ће носити име покојног Сотира.

Поводом овог апела узео је реч већник г. Благојевић, који је рекао:

— Ми апелујемо на грађанство. Кад је тако, ред је да и ми, већници, учинимо нешто са своје стране. Предлажем да се сваки градски већник одрекне по једне своје дневнице, како би се инстапрала једна соба у болници.

— Прима се!

— Може и по две дневнице добацује неко од већника.

Оснивање зоолошког врта

Веће је прихватило једногласно предлог да се у Београду оснује зоолошки врт. У томе циљу биће поведена акција и израђен елаборат. Касније биће одређено место и вотирана потребна свота. Предлог да Општина прода свој плац испред цркве Светог Марка Државној хипотекарној банци прихваћен је, као и предлог правилника за оснивање сточне амбуланте.

Казне за оне грађане који у року од годину дана не уведу канализацију

По осмој тачци дневног реда, по предлогу за наплаћивање казнене таксе од грађана који нису увели канализацију, развила се дискусија. Већник г. Јеша Протић сматра да овај предлог треба још једном да се проучи. Потребно је да се види какве репресалије треба да се предузму и да ли су оне потребне.

— Ја сам за то господо, каже г. Протић, да се изграђује хигијенски Београд, али кад је у питању један нови намет треба добро проучити ствар.

Претседник г. Илић остао је при своме предлогу и мотивисао свој предлог.

— Крајње је време, рекао је г. Илић, да се ово питање реши. Булбулдер је напунио галерију кад је захтевао канализацију. Ми смо канализацију спровели. Коме? Да ли зато да и даље трпимо смрад. Ја се слажем само са тим да рок, до кога треба сви грађани да уведу канализацију, буде нешто дужи. Међутим, дужност је свих оних грађана, поред чијих кућа пролази главни колектор, да се вежу за ову главну канализацију. Са своје стране Општина може да доведе канализацију у дворишта оних грађана, који то нису у могућности да учине тренутно из финансијских разлога. После нека отплаћују.

По овом питању говорио је и већник г. Константиновић, па је веће донело одлуку да се наплаћују казнене таксе од оних грађана који не буду увели канализацију од годину дана.

Решено је још неколико важних предлога. Прихваћен је предлог за ослобођење чланова бугарског народног хора „Гусле” из Софије и чланова мушког певачког збора Опус из Брна, који приређују концерте у Београду од плаћања општинске таксе на странце. Породици покојног Саве Тодоровића бившег члана Народног позоришта додељена је помоћ од 2000 динара. Прихваћен је и предлог за израду калдрме у улици Димитрија Туцовића, на Булбулдеру, која се сматра као општински пут.

Деловођа г. Божа Павловић за овим је прочитао предлог одбора за персонална питања, да се, у смислу § 95, 96, 102, 104, 156 Закона о градским општинама, члана 10 статута и § 110 Закона о чиновницима, отпусте из општинске службе: Дамњан Ђурић, Милан Тројановић, Милорад Драшковић, Милан Бојовић, Марко Вучуревић, Иван Калабић и Милан Мићовић.

— Прима се! — гласају већници.

На крају је прихваћен предлог за израду привремене саобраћајне везе између Кнез Милетине улице и Миријевског булевара, као и предлог за усвајање регулационог плана земљишта на левој обали Саве. Прихваћене су и многобројне колаудације и суперколаудације. Извршено је превођење извесног броја службеника у више групе и степене. На крају прихваћен је предлог о читавом једном низу предлога за експропријације и апропријације приватних имања.

»Идеје« број 26

Изишао је 26 број недељног листа „Идеје”. У овом броју: „Култура”, чланак М. Црњанског. Неприкосновени г. Павле Поповић, Директор највећег литерарног листа у Паризу, Морис Мартен ди Гар, говори читаоцима „Идеја”. Момчило Настасијевић о Српској књижевној задрузи. Америка попа Коглина и ајкуле сенатора Лонга. Најновији талијански песници. „Обзор” о чакавштини. Социјалне тенденције расиста. За улепшавање Београда. Одговор „Идеја” „Зети” у Подгорици. Критике, белешке. — „Идеје” четири броја великог формата, свега осам динара месечно. Тражите „Идеје” код продаваца новина у унутрашњости, у свим местима. Редакција и администрација Београд, Обилићев венац 29/I.

Једно значајно гостовање у Народном позоришту

У уторак 21 маја у згради код Споменика једна од истакнутих предратних руских драмских уметница, г-ђа А. Ведринска наступиће у улози Маргарете у »Госпођи са камелијама«, којом су се најраније продуцирале све знамените трагеткиње у великом свету, па и гђа Ведринска, која је са том својом уметничком креацијом великог стила направила и у Београду незаборавни утисак приликом свога гостовања у Руском дому. Њезиног партнера игра такође Рус, млади талентовани глумац, г. Миклошевски, док су у осталим улогама наши познати чланови драме. Претпродаја улазница за ово интересантно гостовање већ је почела на позоришној благајни код Споменика.

Гђа Ведринска

Парастос Фонда Занатског дома Блаженопочившем Краљу Александру

Фонд Занатског дома у Београду дао је 16 о. м. парастос Блаженопочившем Краљу Петру I Ослободиоцу, Блаженопочившем Краљу Александру I Ујединитељу, својим великим добротворима Ђорђу и Јелени Тошић, Стојану Бошковићу и Милораду Стефановићу, као и свима својим поч. добротворима, утемељачима и помажућим члановима.

Парастосу су присуствовали у име Њ. В. Краља Петра II и Кнеза Намесника Павла, ађутант Њ. В. Краља пуковник г. Поповић. У име Њ. Светости Патријарха Варнаве прота Миливој Петровић. Присутни су били и многи претставници престоничких привредничких организација а нарочито занатских, као и многобројне занатлије и чланови њихових породица.

Пре парастоса управа Фонда Занатског дома са претседником г. Драгољубом Милошевићем присуствовала је преливању гробова фондових великих добротвора.

Нов шеф отсека Државне хипотекарне банке

У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог Министра финансија, постављен је у Државној хипотекарној банци у Београду за шефа Дирекције самосталних фондова четврте положајне групе 2 степена г. Јовановић П. Велимир, правни референт пете положајне групе исте Банке.

Погибија 20 комуниста на Манили

Њујорк, 17 маја. — Према вестима из Маниле, на Филипинским Острвима, у борби између полиције и комуниста погинуло је 20 комуниста и неколико поли-

Учитељи Савске бановине били су примљени код министра просвете г. др. Стевана Ћирића

Учитељи Савске бановине њих око 800, на ходочасном путу за Опленац, задржали су се у Београду јуче где су приредили концерт свога хора „Иван Филиповић” на Коларчевом универзитету.

Том приликом умолили су г. Министра просвете преко претседника Југословенског учитељског удружења г. Ивана Димника да му се прикажу и да га поздраве. Г. Министар просвете изашао је жељи на сусрет. Дочек је био у великој сали новог Универзитета. Г. министар, у пратњи претседника Југословенског учитељског удружења г. Ивана Димника, дошао је после пола 11 часова. Од стране управе Југословенског учитељског удружења били су г. г. потпретседници Тодор Димитријевић и Ђорђе Мирков.

Г. министра је поздравио претседник Југословенског учитељског удружења секције за Савску бановину г. Ђуро Логомерац лепим и језгровитим говором, наглашујући важну и тешку националну мисију учитеља Дравске бановине у изградњи јединствене велике Југославије, под славном Династијом Карађорђевића.

Г. Министар просвете одговорио је ванредно срдачним и топлим речима, одавши пуно признања важној мисији учитељског сталежа, који је од почетка стварања наше националне државе, па до данас, ту своју мисију са пуно части вршио. Г. министар је нагласио да има дубоко и непоколебљиво поверење у учитељство Југославије и његов рад. Случај је хтео да он сутра иде у Загреб, колевку Југословенства, на прославу великог Штросмајера, баш кад се и ова импозантна поклонствена депутација креће на Опленац да се поклони Сенима Великога Краља Ујединитеља.

Та два велика човека, творци Југославије, створили су између Загреба и Београда чврст гранитни мост народног и државног јединства.

Од увек је високо ценио учитељски сталеж баш зато што и као школски радник познаје дубље његов патриотски рад, па и на овом положају, колико год су му прилике дозволиле, учинио је све да му тај рад олакша, и школу унапреди.

Поздравља их на њиховом поклонственом путу, и жели да на гробу Великога Краља Мученика, исто тако као што ће и он на гробу великога Штросмајера, црпе снаге за даљи патриотски рад, за велику и сјајну будућност Југославије, под жезлом Његовог Величанства Краља Петра II.

Смедерево ове године добија нову бановинску болницу

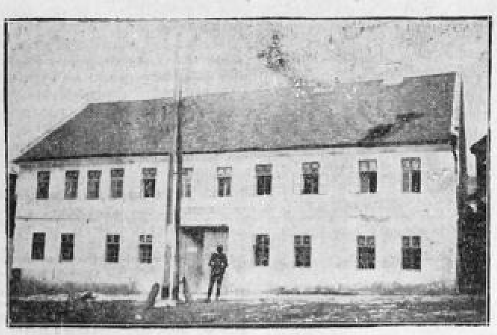

Бановинска болница у Смедереву

Смедерево, 17 маја. — Питање подизања нове бановинске болнице у Смедереву једно је од најактуелнијих и најважнијих питања. Стара зграда, која се налази скоро у центру вароши, не одговара ни хигијенским прописима, нити је државна.

Управник болнице г. др. Драгош Поповић и хирург г. др. Димитријевић настојали су да ова запуштена болница удовољи бар унеколико хигијенским условима и захтевима. Ради те скучености болесници са територије, која припада овој болници увек су слати у бановинску болницу у Пожаревац, што је за болеснике било веома непријатно и тешко. Поред тога, дешава се врло често, да су у болници сва места попуњена, јер према величини свог делокруга, болница нема ни довољан број одељења и других просторија.

Подизање нове велике болничке зграде у Смедереву неопходно је потребно. Зато ће се са изградњом отпочети још у току овог лета, тако да зграда до зиме мора бити довршена. Ова болничка зграда подићи ће се у близини дома народног здравља, а предвиђена и одобрена сума износи око 3,000.000 динара. Подизање ове нове болнице омогућиће запослење великој маси незапослених радника у Смедереву. Нова болничка зграда удовољиће свима својим потребама.

(Време)

Сахрана Анђела Бреговљанина, комесара Управе града Београда

Погреб Анђела Бреговљанина

Погреб Анђела Бреговљанина, комесара Управе града Београда, који је умро претпрошле ноћи после тешке двомесечне болести, био је истовремено доказ једног искрено исказаног поштовања присуством многобројних чиновника престоничке полиције и грађана.

Покојни Бреговљанин опојен је у капели Опште државне болнице. Из зграде су га изнели униформисани полициски чиновници Одељења кривичне полиције, па се са њим у име Управе града опростио виши комесар г. Драгомир Игњатовић. Својим узбудљивим говором г. Игњатовић је одао заслужено признање овоме савесном чиновнику.

Поворка која је потом кренула била је врло дуга. У њој су се налазили поред осталих, управник града г. Душан Филиповић, претседник Окружног суда за град Београд г. Миодраг Филиповић, помоћник управника града г. Савић, инспектори г.г. Мицић и Павловић, шефови одељења престоничке полиције г.г. Радован Поповић, Драгутин Јовић и Александар Андоновић, сви чланови квартова, полициски комесари и нижи чиновници Управе града.

У почетку Делиградске улице, испред зграде у којој је пре рата била Богословија, чији је покојни Бреговљанин некада био ученик, одржао је топал опроштајни говор у име школских другова свештеник г. Душан Васић. Исто тако опростио се у име нижих полициских чиновника г. Љубомир Петровић, писар Четвртог кварта. На гробљу говорио је у име агената Кривичне полиције, чији је шеф био пок. Бреговљанин, г. Михајло Јовић, па је одржано кратко опело. Његово тело положено је у раку уз дубоко саучешће свих присутних пријатеља и другова.

Покојни Бреговљанин, чије су заслуге тако искрено истакнуте и коме је на погребу одато дубоко поштовање био је одликован орденом Св. Саве петог реда, Југословенском круном петог реда, Златном медаљом за ревносну службу, а имао је и Албанску споменицу.

† Капетан Васо Ђиканов — Мартиновић

У 84 години умро је капетан Васо Ђиканов-Мартиновић. Он је поникао из племена Бајица, из чувене куће Мартиновића, која је кроз векове давала синове, који су у историји наше нације остављали траг. Његош је тој кући подигао најлепши споменик у стиховима: „Црна Гора и њена слобода, споменик су вашега јунаштва”.

Васо Ђиканов може ведра чела да дође пред плејаду тих славних братственика и осталих српских витезова. Он је рођен у доба, када се школовање стицало уз звуке јаворових гусала, које су васпитавале генерације за све оно што је часно и поштено.

Пун полета пок. Васо иде младим данима кроз балканске крајеве, у доба када је сваки корак значио смрт. Води чете и проноси оружје. Он не изостаје да понесе барјак у сватовима нашем славном академику Браниславу Нушићу у Битољу. Свугде где је требало он се нашао први.

Када је букнуо руско-јапански рат напушта дужност у Црној Гори и иде да се бори за словенску ствар. Био је официр. Њега воли главнокомандујући генерал Куропаткин као сина. Прима га топло у својој кући. Цени његово прегалаштво и даје му слику са натписом: „Храброме Васу Ђикановом-Мартиновићу од генерала Куропаткина”.

Веран је био своме владару, те је и у миру послужио као частан и савестан службеник. Био је старешина Казненог завода. Песме, које су му затвореници упутили, најбољи је доказ његове човечности и правичности, јер тешко је певати затвореном ономе ко га чува.

Један од најстаријих Мартиновића данас је умро. Његов је живот и пут био трновит али славан. Оставио је спомен млађим генерацијама, како треба служити Краљу и својој домовини.

ЗБОГ СЛАБЕ ОЦЕНЕ ИЗ ФИЗИКЕ

Један ученик Лесковачке гимназије спремао се да убије свога наставника

Лесковац, 17 маја. — У овдашњој гимназији десио се случај редак у овом месту. Један од ђака спремао се да дигне руку на свога наставника, зато што му је дао слабу оцену из физике.

Аврам Николић, родом из околине Прилепа, учио је Богословију па је морао напустити због сиромаштва. Дошао је у Лесковац и ту се уписао у гимназију. Николић је добио слабу оцену из физике и стога је молио наставника физике, Руса г. Пастеља, да му оцену поправи. Г. Пастељ је налазио да он бољу оцену не заслужује, па му није поправио. Николић је опет сматрао да је неправедно оцењен и стога се спремао да се наставнику освети. Јуче пре подне, кад су сви ђаци ушли на предавања у учионице, служитељ гимназијски је изненада пришао Николићу, претресао га и отео му револвер и нож, а затим Николића привео власти.

Николић не пориче да се спремао да убије свога наставника због тога, што му је дао слабу оцену. Истрага се води. **(Време)**

Напредак чехословачко-мађарског привредног споразума

Будимпешта, 17 маја. — Корбиро јавља:

Преговори између мађарске и чехословачке делегације за закључење новог привредног споразума, који су отпочели још 5 о. м., у толикој су мери напредовали да је већ остварен споразум у погледу опсега размене робе.

Чехословачка делегација јуче је отпутовала за Праг да би својој влади изложила постигнуте резултате преговора.

Половином идуће недеље она се враћа у Будимпешту како би се преговори коначно закључили.

Програм освећења заставе Хора Студентског дома у Београду

У недељу, 19 овог месеца, у 11 часова, у великој дворани Студентског дома Краља Александра I, извршиће се свечано освећење заставе коју је Хору Студентског дома благоизволео поклонити и којој кумује Његово Краљевско Височанство Кнез-Намесник.

На јектенија, приликом освећења, одговараће хор Студентског дома, а затим ће п.претседник хора г. Ђуро Залад, студент права, поздравити госте.

У концертном делу изводиће се композиције М. Милојевића: »Југословени«; Ст. Мокрањца: »Из моје домовине«, (Прва руковет), пева Хор Студентског дома којим диригује г. Јован Бандур; Франца Marолта: »Високи Реј«; Матије Томци: „Напојница”, пева Академски певски збор из Љубљане којим диригује г. Франце Маролт.

Немачки прваци из Мемела, осуђени на смрт, не траже помиловање

Ковно, 17 маја. — Данас је објављена одлука касационог суда на жалбу против пресуде изречене немачким првацима из Мемелске области.

Касациони суд одбио је жалбу за све осуђене, изузев за осуђеног фон дер Копа и његових непосредних саучесника.

Према томе остају на снази четири изречене смртне пресуде.

На смрт осуђене може помиловати само Претседник Литавске Републике. Литавски кривични поступак не предвиђа могућност помиловања на смрт осуђених без нарочите молбе осуђених.

Међутим, браниоци на смрт осуђених изјавили су да ће у име својих клијената поднети молбу и у случају да то сами осуђени не буду хтели учинити.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

ПОЈАЧАЊЕ ПОЗИЦИЈА НАЦИОНАЛНЕ ЕНГЛЕСКЕ ВЛАДЕ

Реконструкција британске владе и појачање утицаја г. Балдвина

Лондон, 17 маја. — Рајтер јавља:

Сазнаје се да би избори у Енглеској могли бити извршени у октобру ове године. Исто тако сазнаје се да реконструкција британске владе, о чему се доста говори у последње време, неће бити извршена пре Духова.

У политичким круговима сматра се да не би било никакво изненађење ако би г. Макдоналд и г. Балдвин изменили садашње своје положаје у влади. У министарству спољних послова неће бити никаквих промена, али се зато очекује промена у министарству за ваздухопловство.

У сваком случају, говори се у политичким круговима, очекиване промене само ће појачати позицију садашње националне владе.

Припреме за нове изборе у Енглеској

Лондон, 17 маја. — Д. Н. Б. јавља:

Британске политичке странке отпочеле су да све више развијају своју активност с обзиром на претстојеће парламентарне изборе.

Као што је познато 5-годишња легислатура примиче се крају а изборна кампања већ је отпочела, иако још није коначно одређен дан избора.

Национална влада поручила је 5 пропагандистичких филмова, којима хоће да инаугурише кроз целу Велику Британију велику изборну кампању. Данас су ти филмови били приказани у једном лондонском биоскопу, у присуству чланова владе и многобројних чланова Доњег дома и Дома лордова. Присутни су били између осталих претседник министарског савета г. Макдоналд, потпретседник министарског савета г. Балдвин, затим министар спољних послова сер Џон Сајмон, министар финансија г. Невил Чемберлен и остали министри.

Ови филмови учиниће кружно путовање од неколико месеци на 11 посебних аутомобила на којима ће они бити приказивани. Предвиђено је да ови аутомобили са филмовима обиђу целу Велику Британију.

Опозиција је исто тако отпочела са припремама. Тако је г. Артур Хендерсон, претседник конференције за разоружање и један од вођа радничке странке, изјавио данас на изборном скупу у Чефилду да ће листа радничких кандидата, која сада износи 475, бити употпуњена са још 100 нових кандидата. Радничка странка нада се да ће имати већину у будућем парламенту.

ПИТАЊЕ КОЈЕ НЕОБИЧНО ЖИВО ИНТЕРЕСУЈЕ ФРАНЦУСКУ ЈАВНОСТ

Да ли ће се г. Лавал састати са г. Хитлером?

Париз, 17 маја. — (Телефонски извештај). — Француска штампа живо расправља вести из енглеског извора да није искључено да ће француски министар спољних послова г. Лавал приликом повратка за Париз свратити у Берлин да би се тамо састао са канцеларом Хитлером.

„Пари Соар" о томе вели да до сада није дато никакво званично саопштење. Напротив, предвиђено је да ће се г. Лавал директно вратити у Париз и неће ни проћи кроз Берлин.

Сем тога, г. Лавал има намеру да остане у Паризу само 24 часа, а да у понедељак или најкасније у уторак отпутује за Женеву да би присуствовао правој седници Савета Друштва народа. Заседање Савета и тако је већ одложено за један дан на захтев Француске и даље одлагање тешко би било изводљиво. Треба имати у виду да ће се у овом заседању расправљати италијанско - абисински конфликт и спор Југославије са Мађарском због марсељског атентата и да је због тога потребно присуство француског министра иностраних послова.

„Пари Соар" на крају додаје да ако г. Хитлер заиста жели да разговара са г. Лавалом и ако се добије утисак да ће овај састанак служити ствари мира, онда ће г. Лавал, како је то већ више пута изјавио, без оклевања отићи у Берлин. **(Време)**

УЗБУЂЕЊЕ НА ПАРИСКОЈ БЕРЗИ

Париз, 17 маја. (Телефонски извештај). — Париска берза данас је имала узбудљив дан. Последњих дана опет су се појавили гласови о затегнутој ситуацији државних финансија и о могућности девалвације франка. То је изазвало код публике приличну узнемиреност која је на данашњем берзанском састанку дошла до изражаја у великој тражњи индустријских акција. Курс ове акције знатно је порастао, док су државни папири изгубили вредност.

Због таквог расположења министар финансија г. Жермен Мартен дао је изјаву у којој је нагласио да се најодлучније демантују сви гласови о инфлационистичким намерама владе. Влада и даље остаје при златној валути. Она ће продужити настојања за оздрављење државних финансија и то ће јој и успети. Данашња финансијска ситуација не даје повода узнемирењу публике. Ова изјава министра учинила је добар утисак и смирила је узбуђене кругове.

ФРАНЦУСКА ФЛОТА У НАШИМ ВОДАМА

Велике припреме на Цетињу за дочек француских гостију

Цетиње, 17 маја. — У току данашњег дана француски гости нису правили никаквих већих излета. Морнари су преко целог дана обављали свој редовни посао на бродовима и делимично се одмарали од свога великог пута.

У току дана са бродова су силазиле мање групе официра и обилазиле аутомобилима Боку Которску, дивећи се лепотама мора и црногорских брда. Тако је једна група посетила и Котор, где су разгледали знаменитости, нарочито цркву св. Трифуна.

Командант француске флоте адмирал г. Муже уопште није силазио с лађе до предвече, када је чамцем учинио један излет по мору и у 8 часова допловио у Кумбор, где је вечерас гост на вечери код команданта обалске команде капетана бојног брода г. Лутеротија.

За време вечере концертираће војно - поморска музика. У току сутрашњег дана предвиђено је неколико излета. Тако ће адмирал г. Муже са официрима свога штаба и већим бројем виших официра допутовати на Цетиње да учини званичну посету бану г. Сочици, команданту дивизијске области генералу г. Петровићу и митрополиту црногорско - приморском г. др. Дожићу. На Цетињу се чине припреме да се драги гости из Француске и претставници храбре француске морнарице што лепше дочекају. Сутра у подне биће гости на свечаном ручку који у њихову част приређује командант дивизије генерал г. Петровић у великој сали Официрског дома. Овом ручку присуствоваће и претставници власти на челу са г. баном.

За време док се командант француске флоте адмирал г. Муже буде налазио на излету на Цетињу, дотле ће наши тендери примити француске официре и морнаре и с њима у току читавог сутрашњег дана правити излете по Боки Которској. **(Време)**

Сер Ерик Драмонд поднео је у Лондону извештај о италијанско-абисинском сукобу

Лондон, 17 маја. — Британски амбасадор у Риму сер Ерик Драмонд стигао је данас авионом у Лондон. Сер Ерик Драмонд поднео је одмах по свом доласку извештај о италијанско-абисинском спору министру спољних послова сер Џону Сајмону.

После подне се састао министарски савет у седницу. Седници је присуствовао и британски амбасадор у Риму сер Ерик Драмонд.

Тврди се да ће спор између Италије и Абисиније бити изнет на претстојећем заседању Савета Друштва народа који се састаје у понедељак.

Даљи развој зависиће од држања Велике Британије и Француске. Владе обеју земаља у више махова су се посаветовале у последње време о држању које ће заузети према италијанско - абисинском спору.

Московска „Правда" о руско-чехословачком пакту

Париз, 17 маја. — Јављају из Москве да „Правда" у једном своме чланку коментарише потписивање руско-чехословачког пакта о узајамној помоћи и да тим поводом помиње старе везе између Чехословака и Руса. Лист „Правда" указује и на теорију по којој Словени претстављају нижу расу и вели:

„Када немачки фашизам, да би боље сакрио своју империјалистичку политику, износи теорију о тобожњој инфериорности словенске расе, онда Савез Совјетских Социјалистичких Република, одбацујући уосталом сваку панславенску тежњу, сматра да је одбрана словенских народа од насртљивих прохтева исто толико неопходна као и одбрана Француске".

Руски унутрашњи зајам већ уписан

Москва, 17 маја. — Т. А. С. С. јавља да је зајам од три и по милијарде рубаља емитован од совјетске владе почетком маја месеца, 14 о. м. већ био уписан.

Многобројне организације упутиле су претставку влади у којој траже да се зајам повећа за још 500 милиона. Комесар за финансије узеће овај предлог у проучавање.

Пет лица погинуло у аутомобилској несрећи

Париз, 17 маја. — Јављају из Руана да је један аутомобил пао у басен пристаништа Фекањ.

Од шест лица колико је било у аутомобилу пет се удавило.

ПОЧЕТАК ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ У ГРЧКОЈ

Г. Кондилис је дошао у сукоб са владом

Атина, 17 маја. — (Телефонски извештај). — Листови јављају да је потпретседник владе г. Кондилис дошао у сукоб са владом по питању постављања листа на претстојећим изборима.

Генерал г. Кондилис тражи систем по коме кандидат може да буде на неколико листа, док је претседник владе г. Цалдарис против тога.

Листови јављају да ће генерал г. Кондилис поднети оставку и повући се из владе у случају да она не прими његово гледиште.

Како се сазнаје из редова опозиције, она је решена да учествује на изборима само у том случају ако влада прими све њене услове. Како пак влада са своје стране инсистира на томе да не прими услове које јој је поставила опозиција, постоји вероватноћа да ће се опозиција уздржати од избора. Виђенији шефови опозиције стално већају а дефинитивна одлука о учествовању или неучествовању на изборима очекује се тек у понедељак.

Г. Кондилис

Претседник владе г. Цалдарис одржаће у недељу на радију свој први говор којим ће отпочети изборну кампању. **(Време)**

Грчка доноси специјалан закон о штампи

Атина, 17 маја. — (Телефонски извештај). — Услед држања једног дела опозиционе штампе која је поново почела да излази после укидања опсадног стања, и после кампање коју су неки листови отпочели, влада је решила да донесе уредбу у којој ће забранити листовима да третирају поједина питања. Они листови који се огреше о ову уредбу, биће забрањени на најмање три месеца.

Према уредби која ће бити објављена у најскоријем времену дозвољава се теоретска дискусија питања режима. Све грдње на рачун републиканског режима као и свака пропаганда која иде за тим да вређа, забрањује се као и ширење идеја о потреби промене социјалног режима. Уредбом се забрањује и свака пропаганда уперена противу религије. Забрањују се и сви чланци којима је циљ да умање поверење народа према војсци, као и новости о одбрани земље. На крају се забрањује дискусија о казнама које су изречене противу побуњеника.

Свака критика владе је потпуно слободна. Штампарске кривице расматраће специјални судови.

(Време)

Венизелистички инциденти на Криту

Атина, 17 маја. (Телефонски извештај). — Јављају са Крита да се у граду Ла Суту десио инцидент. Група присталица г. Венизелоса демонстрирала је противу чланова преког суда када су пролазили кроз град.

Демонстранти су клицали Венизелосу и генералу Пластирасу. Полиција је успела да ухапси неколико демонстраната, али су они после успели да побегну.

Влада је дала генералном гувернеру Крита генерално овлашћење да он може да предузме најстрожије мере како би се слични инциденти убудуће избегли. **(Време)**

ВЕСТИ ИЗ БУГАРСКЕ

Влада предузима специјалне мере против растурача нелегалних летака

Софија, 17 маја. — (Телефонски извештај). — Данас по подне сазвата је седница Министарског савета на којој ће поред осталог бити речи и о мерама које влада треба да предузме против аутора и растурача нелегалних летака, који су последњих дана по Софији и у унутрашњости растурени у великој количини.

Садржина ових летака уперена је против владе и већих државних институција.

Овим лецима унето је велико узнемирење у масе народа и због тога је министар унутрашњих послова тражио од Министарског савета да донесе специјалну одредбу за сузбијање даљег ширења оваквих летака. **С. С.**

СУЂЕЊЕ ЈЕДНОМ ТРГОВЦУ КОЈИ ЈЕ ИЗВОЗИО — ЛЕВЕ

Софија, 17 маја. — (Телефонски извештај). — У софијском обласном суду сутра почиње суђење Панајоту Хаџи Иванову трговцу из Софије који је својим махинацијама успео да извезе из Бугарске 10 до 15 милиона лева девиза више него што му је било одобрено од бугарске власти. Државни тужилац тражи да се оптужени Иванов најстрожије казни. Тражи казну од 3 године строгог затвора и милион лева новчано.

С. С.

СУЂЕЊЕ ЧЕТРДЕСЕТОРИЦИ ЂАКА КОМУНИСТА

Софија, 17 маја. — (Телефонски извештај). — Прошле године полиција је успела да уђе у траг великој комунистичкој конспирацији у Хаскову. Том приликом ухапшено је око 40 ђака комуниста против којих је поднета тужба пловдиском окружном суду.

Сви ови омладинци оптужени су по закону о заштити државе. За суђење овим младим комунистима у целој држави а нарочито међу школском омладином влада велико интересовање. **С. С.**

Код свих болести желуца, црева, бубрега, жучних каменчића итд. помаже

РОГАШКА СЛАТИНА
(РОИЋ)

која исказује код свих тих болести сјајне успехе лечења. Идеалан боравак. — Сва средства лечења. — Прворазредна глазба. — Разне приредбе за забаву и разоноду. — Нови спортски пливачки базени. — Тенис итд.

До 30 јуна знатни попусти.

Паушална цена за 20-дневни боравак дин. 1.000 и дин. 1.200. Након 10-дневног боравка бесплатан повратак железницом.

Знаменити лековити извори:
Темпел — Стирија — Донат

Редовито уживање Рогашке воде повећава животну енергију и ствара добро расположење.

Проспекте и информације добијете бесплатно од Лечилишта Рогашка Слатина. 16346, 1-10

НАШЕ НАЈИСТАКНУТИЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛКЕ НЕ МОГУ НИКАКО ДА СЕ СЛОЖЕ

На јучерашњој скупштини Друштва жена-лекара дошло је опет до разилажења

Јуче после подне у просторијама Женског клуба одржана је скупштина Друштва жена-лекара у Београду. То је требало да буде скупштина, прва по реду, управе, која је изабрана на прошлогодишњој скупштини, а која је била у рукама млађих жена лекара. Оне су желеле да на овој скупштини поднесу резултате рада, у првом реду на сређивању тешких финансијских прилика у друштву и рада на стишавању међу два завађена табора.

Јучерашњу скупштину у присуству приличног броја лекарки отворила је гђа др. Вера Боди Станковић. У извештају који је прочитала секретарица, нарочито се износи тешко материјално стање Друштва и дотични случај болнице на Дедињу, некадашње својине Друштва жена лекара. У извештају благајне, који је поднела гђа др. Вељковић, такође се истиче као главно дугови друштвени и указује на потребу поновног враћања болнице Друштву.

Предложен је затим пројекат правила у којима се предвиђа да жене лекари покрену свој стручни лист, али је скупштина одбацила тај предлог, с тим да се он покрене на ванредној скупштини.

Дискусија, која је нашла после извештаја, била је као што је то ред на скупштинама Друштва жена лекара, веома бурна и прилично гласна. Скоро у самом почетку било је покушаја да по неколико говорница искажу своје мишљење истовремено. И, наравно, покушај да се уведе ред био је само нови говорник, поред осталих, чије су речи заглушиване.

Од прошле скупштине којом приликом су млађе лекарке узеле управу у своје руке у циљу санирања прилика у Друштву, па све до данас, опозиција, коју су сачињавале жене лекарке које су све до прошле године биле стално у управи, организовала се против управе младих лекарки. Приликом дискусије заоштрен однос двеју групација дошло је до изражаја. Старе чланице, и поред тога што су извесне лекарке одале признање раду досадање управе, предузеле су приликом избора да управу узму у своје руке. Сасвим разумљиво кроз ларму и повике „хоћу-нећу", који су прекидани непрекидном звуком звонцета и појединачним аплаузима, вршено је бирање управе. За претседницу је изабрана гђа др. Шаховић, а за потпретседницу гђа др. Николајевић.

За секретара је предложена гђа др. Мештеровић, али је она категорички изјавила да не жели да се прими, те је на њено место изабрана гђа др. Гусмино и заменица гђа др. Теодосијевић. За благајницу и забрана је [illegible] др. Мићић-Иванић и за члана управе гђа др. Каја Марковић. У надзорни одбор ушле су гђа др. Шамић-Алберти и гђа др. Љубица Стојановић и гђа др. Пешић.

Објављено је још неколико имена жена лекара изабраних у управу, али у једној нешто више наелектризованој атмосфери није било могућно чути. Уосталом, један број новоизабраних чланица изјавио је да се неће примити положаја, пошто је једна бројно доста јака група млађих лекарки напустила за време избора скупштину. Разлика је у томе што су се улоге промениле. На прошлогодишњој скупштини група старих лекарки која је сачињавала опозицију напустила је скупштину. Као што се види, санирање прилика у Друштву жена лекара још увек је — ембрионалне природе.

Зато што му није дала новац за женидбу, унук задавио бабу

Осуђен на 10 година робије

Суботица, 17 маја. — Данас је пред овдашњим Окружним судом одржано суђење Бењамину Пароцију сељаку из Малог Иђоша, који је пре два месеца убио своју бабу, удову Јована Мароцке, најбогатију сељанку у Малом Иђошу. Пароци је био сиромашан младић и хтео је да се ожени, али никако није могао да дође до новца. Зато је једног дана отишао баби да тражи новац, и пошто није хтела да му да новац лепим, сакрио се под кревет и када је она заспала он ју је убио.

Пароци је на данашњем суђењу изјавио да се он не осећа кривим. Детаљно је испричао, како је отишао баби и молио је, да му да новац, да се ожени, али старица га је одбила, говорећи да нема готовог новца.

— Ја сам се сакрио под креветом, прича даље оптужени. Видео сам да је старица узела библију, упалила свећу и молила се Богу гласно. Када је легла чекао сам да заспи, па сам је задавио јастуцима и покривачем. Када је била мртва претражио сам кревет, мислећи да новац држи у кревету, али нисам нашао ништа. Међутим, мој шогор ми рече да је баба тих дана добила 40.000 динара од једног дужника. Када сам дошао к себи бризнуо сам у плач и молио се Богу да ми опрости. Осећао сам се тога момента толико слаб као никада у животу.

На питање судије, Пароци каже да је у почетку хтео да симулира лудило јер се бојао.

Саслушан је затим судски стручњак г. др. Јосиф Рукавина. По његовом мишљењу оптужени није умоболан већ здрав, само је са смањеном урачунљивошћу.

Пошто је саслушано неколико сведока, суд је вечерас изрекао пресуду, којом је Пароција осудио на 10 година робије.

(Време)

Јуче се удавио у Дунаву један ученик трећег разреда гимназије

Јуче по подне удавио се у Дунаву, код Аде Хује, Феодор Вештермајер, ученик трећег разреда гимназије, стар 15 година, са станом у Владетиној улици број 12.

Ма да врло млад, Феодор је био страстан пецач. Прошле године, за време лета, он је преко целог дана висио над удицом. Јуче по подне, опет овог пута први пут, Феодор је пошао да пеца рибу, са још једним својим другом. Узели су чак и један чамац и са Аде Хује, Дунавом, кренули у правцу Вишњице. Само што су одмакли од обале за тридесетак метара, сасвим изненада, почео је да дува јак ветар. Вода је почела да се комеша, а јаки и силни таласи почели су да запљускују чамац. Дечаци су се уплашили. Ситуација је била критична. Вода је већ била испунила већи део чамца, па се овај накренуо. Феодор и његов друг скочили су тада у воду. Како су обојица били обучени и слаби пливачи, то су почели да се даве, запомажући. Феодор је убрзо ишчезао испод водене површине, да се никада више не појави, док су његовог друга, у последњем моменту, спасли неки рибари.

Седмогодишњи дечак играјући се пао у бунар и удавио се

Мостар, 17 маја. — Јуче се десила једна тешка несрећа у селу Ћубе, у угледној породици Ратка Бегића. Он је са својом женом отишао да прегледа пољске радове, па је свога седмогодишњег синчића Ивана оставио да се игра са сеоском децом. Иван је неопажено пао у сеоски бунар, одакле је после пола сата извучен мртав.

Недеља борбе противу туберкулозе

Под највишом заштитом **Њ. В.** Краљице - Мајке Марије **Лига** противу туберкулозе за **Београд**, Земун и Панчево приређује **24** о. м. у основној школи Краља Александра Првог у Дечанској улици свечану академију против туберкулозе, којој ће присуствовати и министар социјалне политике и народног здравља г. др. Драго Марушић.

Ову свечану академију отвориће г. др. Жарко Рувидић, а сем министра г. др. Марушића на њој ће говорити г. др. Љуба Стојановић, оснивач Лиге, др. Миодраг Врачевић, шеф Антитуберкулозног диспанзера, г. др. Ст. З. Иванић, директор Централног хигијенског завода, Богдан Крекић секретар Радничке коморе и лекари г. г. др. Смиљанић и др. Вуловић.

Ова ће академија имати посебан значај самим тим што је Лига недавно добила највише покровитељство Њ. В. Краљице Мајке Марије. Академија обележава акцију најширег обима, која се спроводи у целој земљи у борби противу туберкулозе и значи истовремено продужење раније делатности на здравственом подизању нашег народа. Истовремено са данашњим даном отпочиње и „недеља противу туберкулозе".

ЛОВЦИ! ЏЕПНИ ИЛУСТРОВАНИ ЛОВАЧКИ ТРЕБНИК ЗА 1935 ГОДИНУ можете добити у свом месном ловачком удружењу. Цена Требнику је 15 динара. За поруџбине из унутрашњости новац слати унапред на адресу Милан Васић, „Време", Београд.

Требник се може добити у спортској радњи „Ловац" у Балканској улици и у администрацији „Времена".

У недељу ће се одржати конкурипик Јахаћег клуба »Св. Ђорђе« на тркалишту Дунавског кола јахача »Кнез Михаило«

У недељу, 19 о. м., у 3 часа по подне одржаће се велики конкурипик на тркалишту Дунавског кола јахача „Кнез Михаило", по већ објављеном програму. Одзив за ове треће препонске утакмице Јахачег клуба „Св. Ђорђе" врло је велики, јер се за упис пријавило 61 грло. Уписани су сви наши најбољи конкурни коњи, те ће се, с обзиром на велики број учесника водити врло жива борба око победе. За све време такмичења радиће кладионица и оба конкура ће бити везана у дупло везаном клађењу, тако да се ту може очекивати рекордна кота. Судећи по конкуру, који је прошле суботе одржан на терену Јахачег клуба „Св. Ђорђе" у недељу ће се пријавити знатан број грла и нових јахача, што је доказ, да овај спорт, који је на Западу узео велики замах, и код нас почиње да осваја све више љубитеље јахачег спорта.

Један сјајан скок пара: г-ђа Јанковић и г. Д. Рош

Потребно је да Јахачи клуб „Св. Ђорђе" што пре подигне поред већ изграђеног свог терена с препонама и галопне стазе такође и своју коњушницу и затворени манеж, како би љубитељима овога племенитога спорта, а нарочито резервним официрима, који су обавезни да одржавају свога коња, омогућио одржавање коња по јевтиној цени и јахање у затвореном манежу у свако доба године и по сваком времену. Београд, као престоница Југославије, нажалост нема до данас нити затворени манеж, а нити клупску коњушницу, које загребачки и љубљански јахачи клубови већ одавно имају.

ОПЕТ ТУЧА НА ПЕТРОВГРАДСКОМ КОРЗОУ

Један београдски кројач на сред улице испребијао своју невенчану жену, која га је напустила

Петровград, 17 маја. — Синоћ се на овдашњем корзоу, док је на њему било највише света, десио опет један инцидент.

Ернест Салма, кројачки мајстор из Београда, већ одавно живи ванбрачно са Пирошком Прец. Ових дана Ернест је послао Пирошку из Београда, где стално живи, у Петровград да му посвршава неке послове. Пирошка је допутовала у Петровград и послове посвршавала, али изгледа да није имала намеру да се врати своме мужу. Ернест је чекао жену неколико дана, па је кренуо сам на пут.

Синоћ је стигао у Петровград и одмах се дао у трагање за женом. Нашао је на корзоу, где је шетала са неким својим другарицама. Чим је приметио Пирошку, он јој је пришао и почео немилосрдно тући. Пролазници су стали у одбрану Пирошке. На крају је дошла и полиција и спровела Ернеста у полицију. Пирошки је указана хитна лекарска помоћ, јер је претрпела тешке повреде.

Данас почиње рад Други југословенски радиолошки конгрес

Други југословенски радиолошки састанак у Београду, на коме се, с обзиром на велику значајну улогу радиологије у медицинској науци, треба да третира и дискутује обиман материјал који је на дневном реду. Радиологија је последњих година постала врло значајан фактор код многобројних дијагностичких испитивања, у хирургији и у интерној медицини. На пољу терапије радиологија је заузела важно место готово у свима гранама медицинске струке. Најзначајније место радиологије јесте лечење рака и осталих бенигних и малигних израштаја. То је истовремено једно од најактуелнијих питања, којима има да се баве научници на другом радиолошком састанку у Београду, чији рад почиње данас, у амфитеатру Физиолошког и Хистолошког института.

На радиолошком састанку узеће учешћа наши најпознатији научници на медицинском пољу из целе земље. Рад радиолошког састанка трајаће три дана. Четвртог дана сви делегати отпутоваће на Опленац да се поклоне сени Витешког Краља.

СПОРТ

Олимпијски дан одржаће се 2 јуна у целој земљи

Др. Ауер примио се покровитељства

На дан 2 јуна одржаће се у Београду и целој земљи олимпијски дан, који треба да буде једна врста смотре наше спортске омладине. У вези с тим, месни олимпијски одбор предузео је све мере да програм олимпијског дана у Београду буде, заиста, што обимнији и импозантнији. У ту сврху јуче су посетили г. министра за физичко васпитање народа г. др. Ауера, претседник г. др. Живковић и секретар г. Е. Давидов и умолили га да се прими покровитељства олимпијског дана. Г. Министар се веома љубазно одазвао овој молби и са своје стране обећао пуну потпору и сарадњу овој спортској манифестацији. Тако ће г. Министар лично претседавати конференцији свих претседника београдских соколских, скаутских и спортских друштава, која ће се одржати у понедељак 20 о. м.

ПРОГРАМ „ОЛИМПИСКОГ ДАНА" У БЕОГРАДУ 2 ЈУНА 1935

1) 9.30 часова: мотоциклистичке и велосипедне трке и штафетно трчање играча београдских ногометних клубова кроз варош. (Старт кафана „Лондон". Циљ — улица Краља Петра);

2) 11 часова: свечана поворка кроз Београд;

3) 13.30 часова: пливачке утакмице између чланова и чланица београдских пливачких клубова на пливалишту Спортског „Боб" клуба код Шест Топола;

4) 15 часова: на игралишту С. к. Југославије, поздрав г. Министра физичког васпитања народа;

5) 15.15 часова: хазена утакмица између репрезентације Београда А и Б тимова;

6) 15.35: у полувремену хазена утакмице велосипедне трке дама; 15.45, наставак хазена утакмице,

7) 16.10: Боксерске утакмице;

8) 16.45: Рвачке утакмице;

10) 17: ногометна утакмица између репрезентација Београда и Софије.

РАСПОРЕД ПОВОРКЕ НА „ОЛИМПИЈСКИ ДАН" 2 ЈУНА 1935 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

1) Војна музика;
2) олимпијски пододбор на челу са министром физичког васпитања народа г. др. Ауером;
3) претставници београдског соколства, скаутизма и спорта;
4) соколи:

Г. др. Ауер

5) музика Дома малолетника;
6) хазена;
7) лакоатлетичари;
8) футбалери;
9) веслачи са веслима,
10) војна музика;
11) тенис играчи са ракетама;
12) стрељачка друштва са пушкама;
13) планинска друштва;
14) скаути;
15) колона велосипедиста, мотоциклиста и аутомобилиста.

Поворка ће кренути у 11 сати пре подне у четворореду од „Славије" улицама Краља Милана и Кнез Михајловом ка Калемегдану.

Код Калемегдана продефиловаће поворка пред г. Министром физичког васпитања народа, Месним олимпијским пододбором и претставницима свих месних соколских, спортских и скаутских организација, затим ће се продужити у правцу Малог Калемегдана, где ће се чело поворке распустити.

ПРИКУПЉАЊЕ ПРИЛОГА

Да би се осигурала и материјална средства у циљу одашиљања наше соколске и спортске репрезентације на олимпијаду у Берлину 1936 године, решено је, да се тога дана прикупљају и добровољни прилози.

ИЗ МЕСНОГ ОЛИМПИСКОГ ОДБОРА

Ради организације Олимписког дана у Београду, одржаће се у понедељак 20 маја, у 8 часова увече, у просторијама Бак-а, (Пашићева бр. 7 мезанин) конференција свих соколских, спортских и скаутских организација. Ова конференција одржаће се под претседништвом и покровитељством г. Министра физичког васпитања народа. Тога ради позивају се на конференцију и овим путем претставници: Југословенског соколског савеза, Соколске жупе Београд, Југословенског ногометног савеза, Београдског лоптачког потсавеза, Београдског пливачког потсавеза, Београдског зимскоспортског потсавеза, Београдског бициклистичког потсавеза, Београдског потсавеза женских спортова, Београдског лакоатлетског комитета, Једриличарске секције, Аеро клуба „Наша крила", Стрељачког савеза, Пингпонга савеза, Ауто клуба, Клупског одбора тенис клубова, Џокеј клуба, Јахачког клуба „Св. Ђорђе", Београдске скаутске жупе „Растко Немањић", Главне управе Савеза скаута Краљевине Југославије, Веслачког клуба „Београд", Спортског „Боб" клуба, Београдског јахт клуба, и остале организације за физичко вежбање да дођу на поменуту конференцију тачно у одређено време.

Крагић у комбинацији за лево крило у државној репрезентацији

Као што је познато, савезни капитен г. Бошко Симоновић намеравао је да у појачани тим Бск-а, који ће играти против Расинга из Стразбура, стави на лево крило Зечевића, играча „Југославије". Како је, међутим, Зечевић болестан, и не може да игра, позван је Крагић из Сплита да дође у Београд. Г. Симоновић је узео Крагића у комбинацију да, уместо Зечевића, игра лево крило у нашој репрезентацији на Балканијади.

ПЛАВИ СУ НАПУСТИЛИ ПОСЛЕДЊЕ МЕСТО

Са четири одигране утакмице, плави су били приковани на дно табеле. Та чињеница, кад се зна колико је још увек велика вредност овог тима, није могла бити ублажена ни околношћу да су плави одиграли најмањи број утакмица, од којих три изван Београда.

Прексиноћном утакмицом плави су се одлепили са дна табеле и прескочили Приморје и Пургере, заузимајући осмо место. Ово место они ће задржати и после недељне утакмице у Осијеку, коју ће, уверени смо, решити у своју корист. На прескакање две іу Славија треба да чекају до 26 о. м., када ће узети овде бодове Приморју. А после — шта велите? — кад се захукта плава машина тешко ће бити укочити је.

Првенствена табела, после прексиноћне игре, добила је овај изглед:

Хајдук	8	4	2	2	30:10	10	(0)
Конкордија	8	3	4	1	12: 7	10	(6)
Југославија	6	4	1	1	14: 7	9	(3)
Хашк	7	4	1	2	12: 9	9	(5)
Баск	7	3	1	3	19:14	7	(7)
Славија (С)	9	3	1	5	15:22	7	(11)
Славија (О)	9	3	1	5	12:29	7	(11)
Б. С. К.	5	2	0	3	10: 9	4	(6)
Грађански	5	2	0	3	5: 9	4	(6)
Приморје	6	1	1	4	5:18	3	(9)

Цифре значе: играо, добио, нерешено, изгубио, голова дао — примио, бодова добивених, бодова изгубљених.

БЕСКОРИСНА ЖАЛБА БАСКА НА СУЂЕЊЕ Г. МИКЕ ПОПОВИЋА

На прексиноћну утакмицу Бск—Баск, која се завршила са резултатом 4:3, Баск је поднео жалбу због слабог суђења судије г. Мике Поповића.

Сигурно је, међутим, да ће та жалба бити одбијена, јер се суђење судије не може узети као мотивација за поништење утакмице. Још крајем прошлог века енглески футбалски савез донео је решење да се не могу подносити жалбе против одлука судија на терену, јер стоји на гледишту да судија примењује правила на основу своје савести и свога нахођења. То решење енглеског савеза примењују сви савези на континенту, па га је усвојио и наш Савез.

ТИМ МАЂАРСКЕ ПРОТИВ ФРАНЦУСКЕ

За сутрашњу утакмицу против „Триколора", која ће се одржати у Паризу, Мађарска је поставила следећи тим: Палинкаш, Ваго, Штерберг, Салај, Суч, Лазар, Корањи II, Винце Шароши, Толди и Тикош.

Црвени су отишли са лепим надама у Сплит

Бод по бод — и црвени се ишчаурили у фаворите. Јуче се кренули на најопаснији пут — у Сплит, одакле се бодови не односе лако. Изишли смо на станицу да им „опипамо пулс" пред овај важан сусрет. На перону смо затекли већи број чланова управног одбора и оне најватреније навијаче који сматрају за обавезну дужност да потапшу играче пред свако „путешествије".

Играчи су се сместили у два купеа треће класе. Од Загреба ће спаваћим колима. Са њима је и претседник клуба, г. Тадић и вођ секције, г. Кумануди, који воде играче на овај опасан излет.

Пред одлазак воза падају савети оних који остају: — „Не дајте се, борите се, будите јунаци". Играчи се осмехују. Николић обећава један бод. Секулић се нада да ће се потпуно опоравити до утакмице од задобијеног удара на прошлонедељној утакмици са Славијом. Милошевић се одмах ухватио за књигу. Мали Милановић „унтерхалтује" са двема гимназисткињама, које Лукић узалуд покушава да задобије својим каплarским чином. Анђелковић и Стокић ухватили бусију до прозора. Али где су Лојанчић, Петровић и Љ. Поповић? Тек при одласку воза они показују своје беле зубе из прве класе... Стајић, у улози резерве, остао је сасвим — резервисан.

Црвени су отпутовали. Ми знамо колико ће они имати тешку дужност у Сплиту. Јест, да су Зечевић и Марковић могли да крену, другачије би било. Бар би наде биле веће. Али, ипак, ми хоћемо да верујемо да ће се утакмица одвијати сасвим правилно, да ће Хајдук бити частан противник и да ће сутрашња утакмица протећи у апсолутном реду. Додајемо и то да је Хајдук фаворит, ма да нас један „гем", па чак и успех црвених, не би изненадио.

П.

СЛУЖБЕНЕ ВЕСТИ

Из Баска. — За утакмицу противу Хашка позивају се следећи играчи: Смиљанић, др. Ивковић, Ранчић, Миленковић, Аћимовић, Клисарић, Ристић, Димитријевић, Бабамовић, Матијас, Сарић. Сви позвани играчи имају се јавити вођи на игралишту Југославије у 16 часова. — За предигру противу С. к. Славије (Стара Пазова) позивају се следећи играчи: Прокић, Бабић, Михаиловић, Тошић, Николајевић, Тубић, Таушановић, Савић, Р. Павловић, Вуловић, Ранојевић, М. Секулић, Аћимовић II, Антић, Милић. Сви позвани имају се јавити вођи тачно у 14 часова на игралишту Југославије. — Позивају се следеће играчице хазене: Ајзеле, Миленковић, Симоновић, Гавровић, Бачић, Шошкић, Јовановић, Лацковић, Б. и С. Стојиљковић, Ивановић, ради одигравања првенствене утакмице са С. к. Јединством а која ће се одиграти као предигра на игралишту С. к. Југославије 19 о. м. Све играчице имају се јавити тачно у 15 часова. Исто тако позивају се сви играчи подмлатка да дођу тачно на игралиште у 13 часова ради одигравања утакмице.

Управа

Из Трговачког с. к. — За данашњу првенствену утакмицу на игралишту Југославије у 10 часова против С. к. Јадран, одређују се ови играчи: Илић II, Зистакис, Б. Андрић, М. Гошић, К. Вељковић, М. Богдановић, В. Божин, Д. Лукић, Д. Миленковић, М. Белојанић, В. Илић, Р. Вељковић и Д. Кушаковић. Дежурни члан клуба г. Јакша Бартол. Функционери: Момчиловић, Милашевић, Андрић, Сретеновић, Тошић и И. Вукелић. **Управа**

Из С. к. „Олимпија". — За недељну првенствену утакмицу против С. к. Вождовачког, која ће се одиграти на игралишту С. к. Јединства, у 10 часова, позивају се следећи играчи: Милићевић, Јаковљевић, Лер, Дошен, Павличек, Инђић, Трубаїић, Ристић, Мирковић, Станојевић, Пршић, Милосављевић, Д. Јовановић и Грујић. Сви напред именовани играчи имају бити на игралишту у 9.30 часова и јавити се г. Вучковићу. — **Управа**

Из С. к. Моравац. — Извештавају се чланови овога клуба, да ће се ванредна скупштина одржати 18 о. м. у 20 часова, у клупским просторијама кафане „Лазаревац" (Балканска 48). Позивају се доле именовани играчи да се јаве вођи секције 19 о. м. у 8.30 часова на игралишту С. к. Јединство: Тодоровић, Величковић, Атанацковић, Адолф Штирма, Мома Марковић, Васић, М. Јовановић, Божиновић, Павићевић, Дифранко, Јовановић, Ранчић. — **Управа**

Из С. к. Слоге. — За првенствену утакмицу са радничким, која је премештена на игралиште С. к. Спарте у Земуну на дан 19 о. м. одређује се следећи тим: Бенвенисти — Бабић, Петровић — Ђорђевић, Пејић, В. Костић — К. Костић, Рафајловић, Аврамовић, Танчић, Д. Милосављевић, Бајић и Тукач. Ови играчи имају бити на игралишту Спарте најдаље до 16.30 часова. — Вођа секције, **Св. Бошњаковић.**

Из С. к. Анастаса. — За првенствену утакмицу против „Југа" позивају се да буду у недељу 19 о. м. у клупском локалу (Кнез Михаилова 17-II) тачно у 8 час. следећи: Мештанек, Инђић, Обрадовић, Марјановић, Марковић, Декић, Стојковић, Радоњић, Бешлић, Тодоровић, Конфино, Весковић и Ж. Алмузлино. У исто време позивају се да буду и г. г. Стојадиновић, Јанковић, Мариновић, Бајић и М. Дукић, који су одређени за функционере на овој утакмици. — Секретар **Богдан Николић.**

Из С. к. Конкордије. — Извештавају се сви чланови да ће се седница клуба одржати данас 18 о. м. у 20.30, док ће се конференција са члановима одржати истог дана у 19.30. Састанак ће се одржати у клупском стану (Гарашанинова ул. 19). — Секретар **Др. Фирст.**

ТЕНИС

ЈУГОСЛАВИЈА—ЧЕХОСЛОВАЧКА 1:1

Праг, 17 маја. — **Први дан тениског такмичења за Девисов куп између Чехословачке и Југославије дао је следеће резултате. Мензел (Чехословачка) је победио Пунчеца (Југославија), у синглу са 6:3, 6:1 и 6:1, а Палада је победио Часка са 6:2, 6:2 и 6:3.**

(Време)

ФУТБАЛ

БУГАРСКИ ФУТБАЛСКИ КЛУБОВИ ОСНИВАЈУ ЗАСЕБАН СПОРТСКИ САВЕЗ

Софија, 17 маја. (Телефонски извештај). — Синоћ је у ресторану Чаталџа одржан први оснивачки конгрес бугарских спортских клубова на коме је решено да се образује засебан спортски ногометни савез који ће бити независан од до сада постојећих спортских институција. Овај конгрес је одржан на иницијативу софијских футбалера. Када је за ову одлуку сазнала управа спортске федерације одмах је предузела кораке код надлежних власти да се спречи одобравање правила овог новог савеза.

На конгресу је изабрана и управа новог савеза коју сачињавају претставници спортских клубова из целе земље. У нову управу су изабрани за претседника г. Гаврил Филипов, за секретара претседника мајор г. Паров, за потпретседника г. Борис Ђаков, за међународног секретара г. Захарије Попов, за благајника г. Никола Гроздапов и за савезног капитена г. Димитар Шопов.

СУТРА СЕ ИГРА ДЕРБИ-УТАКМИЦА У ПРВЕНСТВУ БЕОГРАДСКОГ ПОТСАВЕЗА

На игралишту Јединства сутра се игра најважнија утакмица за првенство Београдског потсавеза. Састају се Јединство и земунска Спарта. Јединство је у јесењој сезони било неприкосновени челни на табели, али у пролећној сезони потсавез је добио новог такмаца: Спарту. Спарта ујесен није играла, јер је тада играла још у лигама, и у потсавезним борбама се појавила тек сад, али тим убедљивије. Сви досадањи противници морали су да напусте терен са добром порцијом голова у мрежи. Бусј је добио 9 голова, Обилић 7 и тако даље.

Како се сутрашња утакмица игра на игралишту Јединства, то је тешко веровати да би Спарта могла да продужи своју серију победа са великом голдиференцијом. Шта више, о сигурности победе се не може уопште ни говорити. Ово је најважнија утакмица у потсавезном првенству. После ње, моћи ће много лакше да се да прогноза о крајњем исходу првенства Београда.

За сутрашњу утакмицу Спарта је одредила овај тим: Бихлер, Оташевић I, Локенбауер II, Оташевић II, Локенбауер I, С. Живановић, Јеремић, Божиновић, Летић, Доријат и Бајагић.

Јединство ће играти у овој формацији: Николић, Петровић, Раковић, Ђ. Ђоревић, Матић, Станковић, Голубовић, Пашански, Благојевић, Ч. Илић и Антић. Судија је г. Јован Ружић.

АУСТРИЈА—МАНЧЕСТЕР СИТИ 4:3 (0:1)

Беч, 17 маја. — **Јуче је енглеска футбалска момчад Менчестер Сити одржала утакмицу у Бечком стадиону пред 15.000 гледалаца против бечког клуба Аустрија. Бечлије су победили Менчестер Ситија са 4:3 (0:1).**

Италија је позвала Енглеску на једну међународну утакмицу у Риму. Енглези нису још ништа на ову понуду Италијана одговорили.

БОКС

ПОБЕДА ЖАНАСА НАД ИМЕРИЈЕМ

Париз, 17 маја. — У париској „Пале де Спор" одржаї је меч у боксу између Кида Жанаса и Гистава Имерија (оба лаке категорије).

Одмах у другој рунди оборио је Кид Жанас свога противника и на тај начин остао је и даље шампион

У тешкој категорији тукао је Лангле (Француска) свог противника Мастранђела (Луксенбург) у шестој рунди на поене.

ПОБЕДА БЕРЛУНДА НАД КЕЛБИНОМ

Хелзингфорс, 17 маја. — Овде су по други пут одржали меч у боксу шампиони тешке категорије, фински боксер Гунар Берлунд и немачки боксер исте категорије Арно Келбин. Овог пута Берлунд је победио свог противника у осмој рунди.

КЛУПСКЕ ВЕСТИ

Из С. к. Вождовачког. — За недељну првенствену утакмицу, која ће се одиграти противу С. к. Олимпије, на игралишту Јединства, у 11 часова, позивају се следећи играчи: Песнић, Јовановић 1 и 2, Дукић, Росић, Предојевић, Мирковић, Марковић, Ковачевић, Бранковић, Радојковић, Здравковић и Пешић. Сви одређени играчи имају бити на игралишту Јединства нај касније у 10.30 часова. За функционере одређени су: г. г. Лојановић, Лазаров, Бенковић, Шарчевић и Бацовић. Главни дежурни г. Кнежевић. **Управа**

Шимоњи, центарфор Лигла, ангажован је од Сошоа, где ће играти идуће сезоне.

Велики поход југословенске омладине на гроб Витешког Краља Александра I Ујединитеља

На Видовдан, 28 јуна ове године, југословенска омладина преко својих делегата из целе Краљевине, поклониће се гробу Витешког Краља Александра Првог Ујединитеља, на Опленцу, да се заветује Краљу Хероју, да ће сврстана у густе редове под националним стегом у пуној верности и оданости Његовом Величанству Петру Другом Краљу Југославије будно бдити на бранику отачаствене груде и да ће испунити историјски аманет Витешког Краља: **„Чувајте Југославију!"** Тога дана омладина ће са пуно националне свести и поноса одати најдубљу пошту највећем заштитнику југословенске омладине, бесмртном Краљу, који је попут Христа понео свој крст на Голготу и Краљевску Главу окружио ореолом мученика, принесши своју племениту крв за слободу и част свога народа, за добро и мир човечанства.

Да би у овом великом походу могла узети учешћа омладина из целе Краљевине и да би се организација истога могла што потпуније спровести основан је нарочити одбор у који су ушли: из Београда Милорад Симовић проф., Раденко Томић новинар, Стеван Грковић новинар и Ђорђе Дорошки чин.; из Загреба инж. Божидар Рибић в. саветник; из Љубљане доктор Ј. Тавзес директор; из Цетиња доктор Милорад Шошкић директор; из Скопља инж. Љуба Марковић шеф отсека за шумарство; из Ниша Никола Петровић трговац; из Н. Сада Војислав Матић новинар; из Бање Луке Митар Ракић — Попадић економ; из Сплита Перо Шегота професор, и из Сарајева Иван Крезић чиновник.

Како ће се тога дана на гроб Витешког Краља положити велики сребрни венац који ће по жељи омладине бити израђен само њеним учешћем, то одбор позива целокупну Југословенску омладину, да и својим најмањим уделом учествује у његовој изградњи. На њему ће бити урезана имена свију места, па и оних најмањих, наше Краљевине.

Тај велики спомен — венац својом величином израдом и циљем претставља снагу, слогу, љубав и захвалност југословенске омладине.

Да би се што тачније и брже знао број учесника потребно је да се из сваког места, без обзира да ли је из њега било поклоника за Опленац или не, одреди од стране омладине известан број делегата који није ограничен и да се њихова имена заједно са уделом тога места за венац доставе најдаље до 10 јуна о. г. непосредно Одбору у Београду.

Првобитно утврђени дан похода за 9 јуни овим се мења и заказује за 28 јуни, јер због краткоће времена организација из чисто техничких разлога није могла бити спроведена.

Писма упућена претседницима важе и даље, само са изменом датума.

БЕРЗЕ

Франак у Београду 290.315
Фунта у Београду 215.81
Долар у Београду 4380.70

Зајам из 1921 од 7 од сто рађен је по 81—80, аграрне обвезнице од 4 од сто по 47.50, државне обвезнице из 1930 од 6 од сто по 66—65.75, државни спољни зајам у злату из 1922 од 8 од сто по 78.50, државни спољни зајам у злату из 1922 од 7 од сто по 67.50—67.25, ратна штета, промпт по 372—371.50, акције Народне банке по 6400—6100, акције Привилеговане аграрне банке по 230.50—229.50.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Београд, 17 маја

Девизе: (понуда - тражња) Лондон 216.84—214.84, Париз 291.03-289.60, Њујорк 4398.86—4362.54, Женева 1428.08 — 1421.01, Милано - Трст 364.79—361.71, Праг 184.16—183.06, Амстердам 2993.15—2978.55, Берлин 1769.95—1756.08, Брисел 747.92—742.85, Варшава 833.03—826.53.

Државни папири: (понуда-тражња) зајам из 1921 од 7 од сто 81—80, аграрне обвезнице од 4 од сто 47.50 (тражња), државне обвезнице из 1930 од 6 од сто 66—65.75, државни спољни зајам у злату из 1922 од 8 од сто 78.50 (понуда), државни спољни зајам у злату из 1922 од 7 од сто 67.50—67.25, стабилизациони зајам у злату од 1931 78.50—77, ратна штета, промпт 372—371.50.

Акције: (понуда-тражња) Народна банка 6400—6100, Привилегована аграрна банка 230.50—229.50.

Приватни клиринг: Беч 908 (тражња).

Бонови: (понуда-тражња) Солун 32.35—31.65.

ЦИРИШКА БЕРЗА

Цирих, 17 маја

Београд 7.02, Париз 20.38, Лондон 15.20, Њујорк 309.50, Брисел 52.325, Милано 25.50, Мадрид 42.225, Амстердам 209.65, Берлин 124.40, Беч 58, Штокхолм 78.40, Осло 76.40, Копенхаген 67.90, Праг 12.89, Варшава 58.25, Атина 2.92, Цариград 2.49, Букурешт 3.05, Хелзингфорс 6.69, Буенос-Аирес 0.7975 и Јапан 0.8925.

ВРЕМЕ

Европа: Циклон са средиштем над Северном Италијом подржава облачно и кишно време у области Алпа са јаким ветровима на Јадранском и Средоземном Мору. У осталим деловима Европе влада такође циклонско стање са претежно облачним и кишним временом. Висок притисак се одржава на Југозападу Европе. Температура порасла у Југоисточној Европи, а опала у осталим деловима.

Југославија: Облачно са кишом на западном и северозападном делу државе. Делимично облачно у осталим крајевима. Јак широко на Приморју. Температура опала на Северозападу, а порасла у осталим крајевима. Минимална температура Врање 3, а максимална Мостар 25 степени.

ПРОГНОЗА ЗА 18 МАЈ

Облачно и кишовито време. Местимично биће олује. Температура ће опасти нарочито на северном и северозападном делу Краљевине. Сунце излази у 4.07, а залази у 19.02 ч.

◆

Народно позориште: 15, Копелија; 20, Преко мртвих.

Мала позорница (Луксор): 15, Женидба; 20, Корачај кроз живот.

Коларчев народни универзитет: 19.15, г. Миодраг Грбић: Класична уметност у Грчкој.

Коларац: 15, 17, 19. Петроградске беле ноћи (Орлова, Тарасова, Доброволаров) — руски тон-филм; 21.30, Последице пољупца (Дик Повел, Јозефина Хуцисон); Факс-новости; Краљице музике.

Корзо: 15, Црвени вагон.

Уранија: 15, 1) Серенада утроје (Фредерик Мерч, Гари Купер, Мириам Хопкинс); 2) Парамунт-журнал (Свечаности у Лондону).

Авала: Ја узимам своју жену (Виктор де Кова, Луци Холцшу, Р. А. Робертс); Факс - новости; Мики Маус.

Врачар: 14, 16, 18, 20.30, Морски пас (Ричард Арлен, Зити Јохан); додатак: Краљице музике; Факс-новости.

Новаковић: 1) Битка (Анабела); 2) Заборављене мелодије.

Балкан: 1) Шерлок Холмс (Клајв Брук, Мириам Јордан); 2) Живот је леп (**Алфред Пикавер,** Секе Сакал, Нора Грегор); 3) Факсов журнал.

Народни тонбиоскоп (Милоша Великог 6)2 15, 1) Црни хусар (Конрад Фајт, Меди Кристианс); 2) Факсновости; 3) Мики-Маус. Цене: 2, 4, 6 дин.

Башта „Топлица" (Макензијева 81): Свако вече певају **Едо Љубић и Сулејман Цакић.** Концертира оркестар **Пере Паунеска.** 26242

Кафана „Домовина" (Александрова 98): отворена је најчувенија кућа друштвеног састанка код Ере Гурмана. Посетиоце забавља мала 9-годишња Радојка својим омиљеним севдалијским песмама, уз пратњу одличног оркестра.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ: Викторовић Јован, **Престолонаследников трг 22** (тел. 20-701); Јевремовић Миливоје, **Васе Чарапића 19** (тел. 21-643); Тајсић Спасоје, **Краља Александра 116** (тел. 21-413); Јевремовић Илија, **Кнез Милетина 91-а** (т. 23-763); Мајданац Слободан, **Карађорђева 95** (тел. 27-734); Лазић Драгољуб, **Краља Милана 64** (тел. [illegible]-622); Милић Марко, **Браничевска 16** (тел. 23-664); Николић Ђорђе, **Престолонаследника Петра 7** (тел. 25-192); Пашић Ђорђе, **Краљице Марије 61** (тел. 24-627); Живадиновић Јован, **Краља Александра 299** (т. 28-720). **Телефон станице за спасавање 23-456.**

Предавања

КЛАСИЧНА УМЕТНОСТ У ГРЧКОЈ

О класичној уметности у Грчкој, говориће данас 18 о. м. у 19.15 часова, на Коларчевом народном универзитету г. др. Миодраг Грбић, кустос Музеја. Предавање ће бити са пројекцијама, а у њему се излаже о узроцима појаве класичне уметности уопште, о Перикловом добу, о атинском Акропољу, о Фидији, Пракситељу и другим скулпторима, о сликарству на вазама и о оживљавању те уметности у хеленизму и римском добу.

„АРХИТЕКТЕ И ИНЖЕЊЕРИ КРОЗ ВЕКОВЕ"

У недељу 19 о. м. у 10 часова пре подне у сали Сред. тех. школе (Жоржа Клемансоа 48), Удружење свршених ђака Грађевинско - занатлиске (стручне) школе у Београду, приређује предавање г. Божидара Томића, арх.: „Архитекте и инжењери кроз векове". Приступ слободан.

Изишао је из штампе **НОВИ РЕД ВОЖЊЕ** који је ступио на снагу 15 о. м. Средио Витомир Вучковић, вођовођа. Може се добити код издавача **Петра Динића,** главног ревизора новина у Нишу.

Београдска хроника

Претплатницима осветљења

Извештавају се претплатници осветљења да су сви обрачуни за месец мај израђени за индустријску двојну и двотарифну претплату као и за све локале т. ј. до броја партије 13.000. Бројеви партије налазе се на рачунима испред имена претплатника. За све који рачуне не буду платили у року од 10 дана рачунајући по датуму поштанског жига, струја ће им бити укинута. За поновно давање споја захтеваће се не само исплата дужника рачуна него и такса за спој према тарифи.

Излет Српског планинског друштва на Авалу

Српско планинско и туристичко друштво у Београду, организује у недељу 19 о. м. за своје чланове и остале љубитеље планинарства излет на Авалу. Рута: Београд—Бели Поток—Врановац—Теферич—Авала.

Полазак у недељу 19 о. м. у 7.30 час. ујутру возом преко Белог Потока. Повратак према договору. Трошкови дин. 6. На овом ће излету учествовати први пут новореорганизована друштвена музичка секција, која ће својим комплетним присуством увеличати у сваком погледу ову друштвену приредбу и пружити члановима-учесницима лепу разоноду у природи. Пријаве прима и обавештења даје друштвена канцеларија (Жоржа Клемансоа 48) најдаље до данас 18 о. м., до 20.30 час. увече, сваког дана од 17 до 20.30 час. увече. Тел. 21-554.

Летњи семестар енглеског језика

Предавања у летњем семестру енглеског језика при Вишој педагошкој школи отпочела су 15 о. м. Упис је продужен до конца маја. Ове курсеве могу похађати оба пола свих наших друштвених слојева. Обавештења се могу добити код секретара г. П. Миливојевића сваког радног дана између 19 и 21 час у Вишој педагошкој школи (зграда Академије наука, други улаз из Јакшићеве улице).

Филм „Живот у морима" на Карабурми

Коларчев народни универзитет даје данас 18 о. м. у 19.15 часова у Основној школи на Карабурми велики културни филм „Живот у морима". Уводно предавање у овај занимљиви филм одржаће г. др. Синиша Станковић, проф. Универзитета. Улазнице 3, 2 и 1 динар. Филм ће бити приказан великим пројекционим апаратом Народног универзитета.

Литерарно вече

Савез руских књижевника и новинара приређује 20 о. м. у својим просторијама (Косовска 13) интимно литерарно вече, на коме ће г. В. Резников прочитати предавање на тему: „Врачбине и наука". Почетак у 20 час. Гости — по препоруци чланова.

Конституисање управе Задруге железничког особља

После редовне годишње скупштине од 14 априла т. г. на првој седници од 16 о. м. извршено је конституисање. За претседника управног одбора изабран је досадањи претседник инж. Властимир Нанић, за потпретседника г. Милутин К. Поповић, саветник Генералне дирекције држ. железница и за претседника надзорног одбора досадањи претседник г. Лазар Ђорђевић, начелник у пензији.

Јевтино друштвено путовање до Беча

У времену од 14 до 19 јуна организује друштво „Путник" јевтино друштвено путовање до Беча, са колективним пасошима. Учесници овог путовања, неће, изузетно, морати имати пореска уверења за одлазак до Беча. Специјалан воз поћи ће из Загреба 14 јуна у 22 часа, а из Београда учесници одлазе брзим возом истог дана у 14.40. Учесници ван Београда и Загреба уживаће повластицу у вожњи од 50% до прикључне станице.

Излетници стижу у Беч у суботу 15 јуна изјутра. После ручка разгледање Беча под стручним вођством, а вечера у хотелима. После вечере одлазак у Гринциг на веселу бечку музику или у који вариете. У недељу пре подне разгледање Беча, а поподне Шенбрун и зоолошка башта. После вечере посета атракционих локала по слободној вољи. Понедељак остаје излетницима слободан, да га употребе према властитом нахођењу, а ко буде хтео моћи ће начинити излет до Кобенцла, Бадена и Ракса плаћајући за ове излете посебно.

Повратак из Беча у уторак 18 јуна у 8.15 за Семеринг, где се остаје до ручка, да се у 13.30 настави за Марибор и Загреб где излетници стижу исто вече у 21 час. У Београд стижу учесници 19 јуна у 6.40 час.

Цела екскурзија стаје са вожњом у III класи 980 дин., а у II 1.080 динара. Овде се поред вожње од Загреба до Беча и натраг подразумева још и превоз у Бечу, хотел, храна за време боравка у Бечу, разгледање знаменитости Беча и излет у Шенбрун као и све улазнице и бакшиши. Вожња од Београда до Беча и натраг стајаће свега 470 динара у трећој класи.

Пријаве за овај излет примају све билетарнице Путника као и Аустријски туристички биро у Београду, Престолонаследников трг 35, где се могу добити и проспекти овог јевтиног и занимљивог путовања.

СРЕСКИ СУД

Др. Никола Петровић, адвокат, не дозвољава да га називају убицом Ђорђа Станковића

У Светосавској улици број 15 становао је, код власника г. Косте Јовановића, инжењер г. Љубивоје Голубовић са својом мајком. Његов пријатељ београдски адвокат др. Никола Петровић долазио је врло често њему у посету. Али власнику куће није то било мило. Био је озлојеђен на др. Петровића. Тако је, у току прошле зиме, казао два пута међу својим кирајџијама а једном и пред госпођом Милевом Голубовић, да је г. др. Петровић убица Ђорђа Станковића и да зато не трпи да долази у његову кућу.

Г. др. Никола Петровић

Др. Петровић подигао је тужбу. Тужио га је за клевету.

У Среском суду, пред судијом г. Витомиром Пиварским, расправљана је ова ствар.

Тужилац г. др. Петровић остао је при својој тужби.

Оптужени се брани да није говорио инкриминисане речи, већ да је то нека смишљена освета.

Сведокиња г-ђа Милева Голубовић потврдила је да је г. Јовановић заиста казао: „Ја не могу да трпим да ми Никола Петровић долази у кућу. Он је убица мога пријатеља Станковића (или Марковића, не сећам се тачно кога је именовао, каже г-ђа Голубовић). Зато ћу вам и отказати стан".

Сведокиња Магдалена Валтер, слушкиња код г-ђе Голубовић, мала Тотица, буцмаста и уплашена од крста и јеванђеља:

— Казаћу што је било... Г. газда се једном препирао са госпођом око електрике. Тада је још додао, да ће им отказати стан ако и даље долази к њима г. Никола Петровић.

Сведокиња г-ђа Смиљана Милисављевић:

— Тако ми моје деце, рекла је патентично, ја ћу рећи шта је било. Бог је сведок... Господин Јовановић је говорио да је г. др. Петровић убица његовог пријатеља Станковића.

Стара мати оптуженог Јовановића г-ђа Милева Јовановић, једва је дошла у суд. Није ништа нарочито могла да посведочи. Дошла је само по тражењу браниоца адвоката г. Фрање Галијана.

Суд је изрекао пресуду. Оптужени Јовановић кажњава се са 2.700 динара новчане казне или са 45 дана затвора. Поред тога да плати тужиоцу и 300 динара на име трошкова.

Адвокат г. др. Никола Петровић задовољан је пресудом. И каже:

— Не могу да се ослободим тих напасти. Колико су ме нападали ради тог случаја, до сада не бих могао све да их тужим. А овај је искусио.....

КОНЦЕРТИ

Вечерашњи концерт Академског певачког друштва из Земуна на Коларчевом универзитету

Са циљем да међу универзитетском омладином, као и међу широким народним слојевима, пропагира музичку културу, основано је 1931 године у Земуну Југословенско академско певачко друштво. Чланство је искључиво састављено из редова студената Земунаца и студената пољопривредног факултета у Земуну. Хор је мешовит и броји 70 чланова. Досад је хор Ј. А. П. Д. приредио око 60 концерата у Земуну и осталим нашим градовима.

Вечерас у 18.15 часова ЈАПД изводиће на Коларчевом народном универзитету свој први концерт у Београду. Овим концертом ЈАПД жели да се претстави престоничкој публици и стручним музичким круговима.

Карактер програма који ће ЈАПД извести на београдском концерту далеко је од свих јевтиних ефеката, и не тежи никаквом спољном успеху. Овим ЈАПД жели да покаже своју бескомпромисну тежњу ка откривању дубоких и чистих уметничких извора наше домаће хорске продукције, чиме сматра да најбоље служи нашој националној култури.

Поред композитора наше старије генерације који су у нашој музици стекли свој реноме, као Крстић, Добронић, Бинички, Лајовиц, Милојевић и Христић, ЈАПД износи пред престоничку публику и дела композитора млађе генерације, од којих су неки потпуно непознати широј јавности. Тако ће на овом концерту извести „Херувимску песму" од М. Тајчевића, два женска збора уз пратњу клавира од Марија Когоја, затим интересантну и модерну обраду народне песме „Томчо алваџија" од Св. Настасијевића и „Пусти Димо" за мешовити хор од бугарског композитора Петка Стајнова. Као особито интересантну тачку ЈАПД извешће модерно и натуралистички израђену композицију од младог композитора Живка Фирфовића, који је рођен у Велесу, а музику је студирао код г. др. Милоја Милојевића. Композиције од Тајчевића, Когоја, Настасијевића и Фирфовића изводе се први пут у Београду.

Хором управља артистички вођа друштва г. Миленко Живковић, композитор, а као солисте суделују г-ђа Милица Манојловић-Живковић, члан Београдске опере и г-ђица Зора Костић, студент музике. Улазнице за овај концерт су популарних цена, од 3—15 динара и могу се добити на каси Коларчевог народног универзитета.

Ст.

РЕПРИЗА IX СИМФОНИЈЕ НА КОЛАРЧЕВОМ УНИВЕРЗИТЕТУ

На свеопшти захтев београдске концертне публике „Београдска филхармонија" одлучила је да својим слушаоцима поново пружи могућност да чују најграндиознију Бетовенову композицију — његову бесмртну симфонију, — чијим је првим извођењем у овој сезони био увеличан јубилеј нашег заслужног оркестра. Извођачки апарат биће и овога пута састављен од наших најбољих репродуктивних уметника (г-ђе Роговске—Христић, г-ђе Бугариновић, г. Вл. Поповића и г. Ж. Цвејића) поред проширеног оперског хора и проширеног оркестра Београд. филхармоније — с том разликом што ће овога пута цене бити популарне те ће и мање имућни слојеви имати могућност да ову ретку приредбу посете. Реприза IX симфоније одржаће се 21 ов. мес. у дворани Коларчевог универзитета

СЛОВЕНСКИ КОНЦЕРТ

Друштво пријатеља Пољске, услед смрти маршала Пилсудског, највећег сина и обновитеља данашње Пољске, одложило је свој заказани концерт од ове недеље за идућу недељу 26 о. м. Концерт ће се одржати у свечаној сали Државне трговачке академије

ДНЕВНИК

Наши заинтересовани привредни кругови извештени су да су у Грчкој обавештене све царинарнице да на снагу ступа законски Декрет Претседника Министарског савета о примени минималног става увозне царинске тарифе за следећу робу бугарског порекла: 1) стоку крупну и ситну и свиње; 2) бели сир и качкаваљ и масло; 3) дрво за гориво и дрвени угаљ; 4) дуге за бурад и 5) дрво за грађу.

◆

У Министарству шума и рудника одржавају се стручни државни испити за чиновнике са факултетском спремом. Укупан број кандидата је 36. Испитну комисију сачињавају: претседник г. Јовановац шеф Одељења за буџице и чланови г. г. Симоновић, шеф Одељења за таксацију, Премужић, шеф Грађевинског отсека, Петровић, шеф Отсека за ограничавање државних шума и инспектор Перушић.

КОЛАРАЦ - Данас - ВРАЧАР

Вечерас у 21.30 у башти и сали премијера америчког филма
ПОСЛЕДИЦЕ ПОЉУПЦА
Дик Повел, Јозефина Хуцисен
Додатак Фокс новости и музичка сензација: Краљице музике
Дневне претставе руски тонфилм
ПЕТРОГРАДСКЕ БЕЛЕ НОЋИ

Данас сензационална премијера
МОРСКИ ПАС
Шлагер узбудљивог темпа и невиђених призора. У гл. улогама
Зита Јохан, Едуард Робинсон
Додатак Новости и „Краљице музике"
Почетак 2, 4, 6 — вечерња 8.30

УЧЕНИК ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА ГИМНАЗИЈЕ ЖЕЉАН АВАНТУРА

Један мали Земунац коме се не допада поступак родитеља полази у свет и односи — део очевине

Малом Боривоју Милосављевићу, ученику 3 разреда земунске гимназије пало је на памет да бежи из родитељске куће. Родитељи су се збунили и пријавили ствар полицији. Боривоје је био добар ученик и није имао потребе да се боји ма чега. Пронашло се једно писмо које је бегунац оставио својима. Из њега се види да је мали необично жудео за неком слободом, коју му родитељи, разуме се, нису давали. Због тога, а вероватно и под утицајем филма, он се решио да се отисне у свет и собом понесе сва своја документа и 2.000 динара очевих пара.

Одбегли Боривоје Милосављевић

У писму Боривоје између осталог каже, да напушта оца и кућу, јер му се не свиђа понашање родитеља према њему. За новац, који је понео каже да га сматра својим делом очевине и изјављује да од куће не потражује више ништа. Боривоје завршава писмо са:

— Не тражите ме, јер ме нећете наћи. Одох да тражим бољи живот...

Међутим, изгледа да ће он веома брзо да се нађе. По једној верзији, Боривоје је отишао у Далмацију, у намери да оде у неку морнаричку школу. Тако ће вероватно да се изјалове снови о далеким путевима и филмским авантурама овог отреситог дечака.

ПОЗОРИШТА

КОД СПОМЕНИКА

Копелија — Са популарним ценама

Данас, 18 о. м., даје се по подне фантастични балет од Делиба „Копелија". Као солисти суделују г-ђе Васиљева, Марковић, Ланкау, Коржинска, Бологовска, Језершек, Колесникова и г.г. Жуковски, Доброхотов, Јовановић, Лебедев, Росијски, Лакетић и др.

Цене места: од 3 до 25 дин. Почетак у 15 часова.

Преко мртвих

Данас, 18 о. м., даје се реприза драме Душана С. Николајевића „Преко мртвих". Као што је познато, то је драма психолошких анализа и унутрашње динамике. Душан Николајевић осећа снажно нашу савременост и даје низ снажних сцена из ње. У комаду учествују г-ђе Златковић, Ризнић, Луковић, Текић, г.г. Гошић, Живановић, Новаковић, Драгутиновић, Старчић. Редитељ г. Кулунџић.

МАЛА ПОЗОРНИЦА

Реприза „Женидбе"

Данас, 18 о. м., даје се позната и радо гледана комедија „Женидба" од великог руског уметника речи Николе Васиљевића Гогоља. Пре претставе говориће о Гогољу г. Радослав М. Веснић, књижевник и директор драме Народног позоришта. „Женидба се даје у приказу Аматерског позоришта, које сачињавају оснивачи и стари чланови Академског позоришта. Гогољ је у „Женидби" дао галерију незаборавних типова и низ комичних призора. Цене места: од 3 до 15 динара. Почетак у 15 часова.

Корачај кроз живот

Вечерас, на Малој позорници (у сали Луксора), руска драмска трупа на захтев публике, која није могла на премијери и репризи добити места, даје по трећи и последњи пут успелу руску оперету-ревију „Корачај кроз живот" („Шагај по жизни"), која претставља веселе пустоловине самозваног руског кнеза Ивана Мајонезова на путу око света са америчким милионарем мистер Брауном.

У претстави учествују г-ђе Јулија Ракитина, као руска Кармен, Ксенија Сибирјакова, као размажена сестра Американца Брауна, Наташа Страхова, као конферансије, г.г. Евгеније Марјашец, као руски тореро, Тамаров као холивудски редитељ, Панов — лажни кнез Иван, Рубински, као брат писца Бернара Шоа и др. Џаз оркестар под управом г. Васиљева. Карте од 4 до 30 динара на благајни. Почетак у 20 часова.

ПОЗОРИШТЕ „ЖУЖУ"

Данас, 18 о. м., даје се одлична водвиљ-оперета у 3 чина „Свадбени пут". У главним улогама г-ђа Љубица Ђокић, Н. Урбанова, Ј. Јовановић и г. Н. Смедеревац, В. Качанин. Улазнице: 15, 10 и 7 дин. Почетак у 21 час.

ЛИЧНЕ ВЕСТИ

ВЕРИДБА

Поводом веридбе г-ђице **Маријане** Демајо, кћери г-ђе **Еме** и г. **Леона Демајо,** инжењера и г. **Рахамина Н. Арона,** трг., сина поч. **Паломбе** и г. **Нисима Б. Арона,** трг., примаће честитања у недељу 19 о. м. у стану г-ђе Рашеле Демајо (Маршала Пилсудског 24). Телеграм адреса: **Аронис-Мајетх.**

ЧИТУЉА

Прота **Љубомир Ст. Митровић,** парох београдски, преминуо је 17 о. м. у 8.30 часова пре подне, после двودневног боловања. Сахрана ће бити данас у 2.30 часа по подне из цркве св. Марка. 33927

ПОМЕН

Нашем драгом и никад незабораављеном **Сотиру К. Илићу,** индустријалцу, даваћемо данас, 18 о. м., у 11 час. 40-дневни парастос у цркви св. Николе на Новом гробљу. Извештавамо о овоме сроднике, пријатеље наше и покојникове.

Ожалошћени: супруга **Гана;** браћа: **Милан и Влада;** сестра **Јевросима;** снаје: **Јелена, Наталија и Олга;** ташта **Чона;** тетке: **Зојица и Васка;** синовци: **Светозар, Урош и Тихомир;** синовице: **Љубица, Костадина и Брана;** сестричине: **Рада, Љубинка, Јула** и сестрићи са осталом родбином.

БЕЛЕШКЕ

БОЈА ЗА КОСУ „ПЕРЗИЈАН" у свима нијансама. Апотека **Трајковић,** Београд, до Позоришта. 16705

НЕМАЧКО - СРПСКА ОСНОВНА ШКОЛА са правом јавности (Зрињског ул. 32), врши упис у први разред и траје до 1 јула. — **Ближа обавештења** даје секретаријат. **Телефон** 27-236. 27624

РАДИО

СУБОТА, 18 МАЈ

Београд. 11 Посланица деце из Велса деци целога света. Затим: Оперски час (плоче). 12 Радио-оркестар. 13.15 Народне песме пева г. Владета Поповић. 13.45 Новинарски извештаји. 16 Ескулапов хумор, козерија г. др. Љубомира Вортића. 16.20 Жеље наших слушалаца (плоче), 16.50 Радио оркестар. 17 Пренос из Загреба: Свечана седница Југословенске академије знаности и умјетности, поводом 50-го дишњице Штросмајерове галерије слика. 18.30 Вокални концерт г-ђе Софије Давидове, 19 Рекламе и плоче. 19.30 Национални час; Прво предавање на народном језику „О језику и књижевности илирској" од Вјекослава Бабукића (предавање проф. г. др. Томе Марегића; пренос из Загреба). 20 Концерт хора Државне реалне гимназије из Вуковара (диригент г. Ст. Гајдовић). 20.20 Коштана, комад од Боре Станковића. 22.15 Новинарски извештаји. Пренос музике из ресторана „Топлице" (пева Едо Љубић).

Иностране станице

▲ **11 — 12 ч. Милано** 11.30 Оркестар ✻ **Чехословачке станице 11.05** Концерт.

▲ **12 — 13 ч. Немачке станице 12** Концерт ✻ **Беромистер 12.40 Тон**филмски шлагери ✻ **Чехословачке** станице 12.35 Концерт ✻ **Будимпе**шта 12.05 Оркестар ✻ **Беч 12 Плоче.**

▲ **13 — 14 ч. Будимпешта 13.30** Балалајке ✻ **Милано 13.10 Оркестар** ✻ **Рим** 13 Мешовити концерт ✻ **Беч** 13.10 Из опера и оперета.

▲ **14 — 15 ч. Берлин 14.15 Концерт** ✻ **Штутгарт** 14 Хармоника ✻ **Милано** 14 Плоче.

▲ **15 — 16 ч. Бреслава 15.10 Шу**манови дуети ✻ **Минхен 15.15 Кон**церт ✻ **Праг 15.55 Концерт.**

▲ **16 — 17 ч. Немачке станице 16** Концерт ✻ **Дроитвич 16.45 Шарени** час из Америке ✻ **Беч 16.10 Хор.**

▲ **17 — 18 ч. Будимпешта 17.30** Шопен ✻ **Милано 17.05** Игре ✻ **Праг** 17 Руске песме и арије ✻ **Рим 17.10** Шарени концерт ✻ **Беч** 17.40 Дувачка музика.

▲ **18 — 19 ч. Брисел 18.30 Салон**ска музика ✻ **Будимпешта 18.25 Ци**ганска капела ✻ **Тулуза 18.45 Виолин**ски концерт.

▲ **19 — 20 ч. Хамбург 19 Забавна** музика ✻ **Минхен 19.05 Камерна му**зика ✻ **Чехословачке станице 19.15** Лака музика ✻ **Дроитвич 19.55 „Сле**пи миш" **Тулуза** 19 Песме ✻ **Беч** 19.55 Концерт на флаути.

▲ **20 — 21 ч. Бреслава 20.10 Забав**на музика ✻ **Франкфурт 20.15 Шаре**но вече ✻ **Минхен** 20.10 „**Студент** просјак" ✻ **Лајпциг** 20.10 Из класичних опера ✻ **Брисел 20 Симф.** концерт ✻ **Хујзен** 20.40 „**Валкира**" ✻ **Милано** 20.15 Симф. концерт ✻ **Париз** 20 Варијете ✻ **Рим 20.50 Квар**тет од Бетовена ✻ **Беч 20.35 Весела** музика.

▲ **21 — 22 ч. Штутгарт 21.15 За**бавни концерт ✻ **Паризијен 21 Игре** ✻ **Тулуза** 21 Из „**Фраскита**".

▲ **22 — 23 ч. Лајпциг 22.30 Игре** ✻ Будимпешта 22.45 Циганска музика ✻ **Кошице** 22.30 Концерт ✻ **Па**риз 22.35 Игре ✻ **Паризијен 22.30 Ла**ка музика ✻ **Тулуза 22.20 Оперска** музика ✻ Беч 22.35 Игре.

▲ **23 — 24 ч. Немачке станице 23** Игре ✻ **Франкфурт 24 Концерт** ✻ Будимпешта 23.20 Џаз ✻ **Тулуза 23** Забавна музика.

Убиство Илије Накића

Од Стојана Живадиновића

18

— Верујеш ли да ће ти госпођа Дојчић и служавка открити тако важне ствари за истрагу?...

— Све зависи од њих двеју!

— Ако не буду хтеле говорити?

— То би била велика несрећа по целу ствар; то би је одужило више него је потребно. Уздам се ипак у себе. Прво ћу саслушавати служавку. Знам како ми треба с њом разговарати. Код тих људи има неког традиционалног страха од полиције, ако се тако може рећи. Успећу да јој ишчупам пуно ствари; казаће ми и оно што никад није ни помишљала да ми повери.

— Јадна девојка!...

— Зашто?...

— Предвиђам да ћеш јој запретити, да ћеш је застрашити и нагнати да ти каже што желиш, макар употребио и најгора средства.

— Свима средствима, погодио си, друже!... Како, иначе, да се дође до истине?... Ако је то нека лукава девојка, ако је и сама умешана у целу ствар?... Видећемо да ли је то заиста нека сирота девојка и према томе ћемо употребити нека од средстава, не сва. Биће и мени тешко, али, шта радити?... Закон тражи кривца! Ако она не буде хтела да говори, хоћу ли успети да ослободим Дојчића, у чију невиност више не сумњам?... Морам да ти признам да пролазим кроз страховите тренутке оклевања кад помислим на Митровића. Можда сам мало претерао кад сам му рекао да ћу га нагнати на признање до вечерас. Али, ипак, додаде он одмах затим једним свечаним тоном, нисам се преварио, видећеш!... Он може да се брани да је просуо мастило. Нема тога стручњака нити те анализе која би могла да утврди да ли се испод слоја мастила налази проливена људска крв. И ако буде те крви, да ли је она с леша или неког крволиптања онога који је становао у соби. Студент може и то да замисли. Како му не поверовати? Опомени се како нам је у његовим годинама често текла крв на нос!

— А нож из кухиње, његово чишћење и све остало што си запазио приликом испитивања?...

— Веруј ми да сам ту био брбљивији више него је било потребно... уздахну он.

— Како си то смео да чиниш?..

— Било је пуно вероватноће... То треба разумети. Ти, често пута, театрални приврои у иследњивању једне ствари, врло су потребни и дају се објаснити и психолошки. Њих употребљују и обични срески писари кад врше иследење негде у срезу. Све ми је то послужило да бих што више утицао на Митровића и поколебао његову вољу да се одупире.

— Ако ниси успео?...

— Успео сам, сигурно и поред свег колебања у овоме тренутку. То ми долази од великог замора. Ја добро познајем те тренутке малаксалости код себе и много им не верујем. Ја верујем само ономе што одмах предосетим. Било ми је довољно да опазим Митровића и да одмах осетим да се налазим пред убицом. Дакле, то што сам чинио с њим у кухињи може да превари само лајика: то су у самој ствари велике психолошке чињенице, прави помагачи, који се увлаче у кривчеву душу као гризлице и нападају је великом брзином.

— Ја знам да је Митровић већ поколебан; он се пита откуда сам могао све то да закључим и шта ћу даље да предузмем против њега. Не бих пожелео ни своме најљућем непријатељу то страховање кроз које сада он пролази! Веруј ми да је то нешто неподношљиво. Митровић већ не сумња да га имам потпуно у рукама; међутим, ја га имам само упола. И ако не успе последње средство, пропао сам и ја! Кад би он само знао шта му припремам на крају света, ишчупао би ми се с мало отпора, одговарајући ми просто:

„Докажите ми да сам убио"!...

— Понадајмо се да му то неће пасти на ум.

— Само нам то остаје. Истина је да су га људи видели у разговору с покојним Накићем. И он сам то не пориче; али, нико га није видео кад га је увео у ову кућу. Митровић је поступао врло вешто у свему; он је изабрао најповољнији тренутак да га увуче унутра. Могу да замислим колико је улица могла да буде пуста једне недеље после подне, кад је цео свет био у шетњи. Тренутак је био добро изабран и сама помисао да се леш пренесе у Дојчићеву собу, била је заиста демонска; то некоме обичном човеку не би никада пало на ум! Овај наш Митровић није ипак неки обичан човек!... Он је имао пуно маште. Ствари које је успео да замисли нису заиста нимало обичне...

— У то не сумњам... Не знам само разлог који га је навео да убије. Да ли због Дојчићеве жене?...

— Због ње, несумњиво, нарочито после онога што нам је испричао Накићев момак.

— Зар ти је то толико јасно?...

— Бога ми јест... Верујем да се не варам у својим претпоставкама. Не видим још јасно све узроке нити све што се могло одиграти између ова четири лица из трагедије. Јадни Дојчић није ни наслућивао шта се све одигравало око њега и поред свег предосећања да се нешто необично увлачи у његову кућу и у његов живот. Ето ти још једног случаја људске осетљивости: нашега Дојчића. Јеси ли га чуо кад је говорио да је осећао како се гуши у сопственој кући и желео да бежи некуда?...

— И мене је то зачудило. Затим, каква случајност: жена, убица, убијени, сво троје су из једнога места! Судбина се постарала да их све прикупи на једно место и да баци међу њих интригу, која ће да се развије до једне драме!...

— То баш потврђује моја предвиђања да та драма није била тако брза као што се чини; она је стара можда неколико година. Ко зна какви су односи постојали између госпође Дојчић и убијенога Накића пре њене удаје. Шта је нагнало тога богатога трговца да остане неожењен у његовим годинама, да напусти родно место, да се досели у Београд и отвори радњу баш прекопута Дојчићеве куће? Чудно, зар не?.. Нешто га је неодољиво мамило да дође у Београд и да нађе своју смрт!...

— Чудно, заиста.

— Ја верујем да већ имам све конце у рукама. Нећу их испустити. Мислим да сам на добром путу.

— А госпођа Дојчић?... Шта мислиш да ћеш с њом да урадиш?

— Зависи од тога колико је скривила. Ако је потстрекач злочина, осетиће оштрину закона.

— Ако није?.. Ако је била само љубазница студента Митровића, ако је студент ово учинио да би је опростио од неке опасности која јој је претила од убијенога?...

— Не знам ни сам. Шта би ти радио на моме месту?...

— Оставио бих је да се сама обрачуна са својом савешћу, ако је има...

— Оставио би дакле мирне душе Дојчића да носи једну страшну сумњу целога живота?...

— То би можда било мање свирепо него му казати праву истину. Није немогућно да му је његова жена повери, чим буде увидела какве је страшне последице изазвала њена погрешка. Људска душа је велика загонетка, нарочито женска...

— Хм... Не могу ништа да кажем. Не верујем много у жене које признавају своју грешку и приказују је мужу онакву каква је у ствари. Закон кажњава потстрекаче, каткад и моралне кривце. Треба прво видети шта ће нам донети њено саслушање. Од њеног држања много зависи. Али, ко је од нас у стању да предвиди како ће да се држи једна жена пред учињеном кривицом и пред мужем који захтева да сазна истину? Многи се је у томе преварио; ја не желим нимало да будем један од тих...

XII

Дојчић се поново појави у кући у тренутку кад су нам из гостионице доносили ручак. Био је то сада сасвим други човек. Лице му је било замрачено, боре на челу и образима још дубље, израз очију чудан и с нечим осветничким у блеску.

Ја сам претпостављао да је за ово кратко време, док се бавио ван куће и њене загушљиве атмосфере, довео у везу пуно ствари, одмерио све могућности и после свега извео закључке, који су били далеко од тога да га мало примире. Морао је мало више размишљати о томе да су његова жена, убица и убијени Накић из једнога места, да се међу њима за дуго времена припремала ова трагедија, кришом од њега, али с намером да он једини буде жртва. Он је сигурно био у стању да замисли колико је тај план био паклен и шта би могло настати да је успео до краја. Можда се сада стидео своје доброте, своје наивности и слепе вере у жену.

Његово измењено лице је изазвало изненађење код Мандушића, који га дочека са узвиком:

— Шта се то догађа с вама, господине Дојчићу? Изгледа да вам се не свиђа што су се ствари окренуле овим правцем?... Шта се то одиграло с вама откад смо се растали?...

— По чему сте могли да закључите, господине Мандушићу?... упита он забринуто.

— По вашем изразу лица, по расејаности, по начину како једете то јело после једне страховите ноћи, која нам је свима била испуњена узбуђењима каквих је мало...

(Наставиће се)

Пилотска школа Аеро-клуба

Аеро-клуб у Београду отвара и ове године своју пилотску школу, која ће имати два одељења: за питомце Штаба ваздухопловства војске који се школују бесплатно и за друге ученике, оба пола, који плаћају учење пилотаже.

Питомци Штаба ваздухопловства војске морају се обавезати да ће свој кадровски рок отслужити у војном ваздухопловству. Сваки питомац који са успехом сврши пилотску школу, добија као награду 2000 динара, после ступања у кадар.

Кандидати који не одговарају условима могу учити пилотажу уз цену од 200 дин. од часа летења. Трајање пилотаже је потпуно индивидуално, а просечно треба 25—30 часова летења. Ови услови су врло повољни и по својој цени пилотска школа Аеро-клуба у Београду је најјефтинија у Европи. И ви можете са мало паре постати пилот.

Ваздухопловство претставља најинтересантнији и најмодернији спорт, јер омогућава прелет великих растојања за изванредно кратко време. Док је до сада најједноставнији туристички авион стајао око 150.000, данас имамо мале авионе које сами пилоти граде за цену од свега 25.000 динара, а толико кошта и један мотоцикл. Ко је само једанпут летео, тај је постао највећи пријатељ авијације.

Пилотска школа почиње са радом 2 јула, а пријаве питомаца се примају најкасније до 1 јуна о. г. до којег рока имају предати сва уверења и оверена документа.

Све информације о пилотској школи даје Аеро-клуб, Узун Миркова 4, мезанин, и техничка служба Аеро-клуба на аеродрому.

ПРИЧА „ВРЕМЕНА"

Мама долази у посету...

Када је гђа Грандије јавила свој скоро удатој кћери да има намеру да је посети у Паризу, предузете су хитне мере да се склони испред очију строгој мајци све што јој се не би свидело. Амијен у осталом није Париз и тамо се живи другачије, о многим стварима владају сасвим други појмови и Дукарови су почели да се спремају. Пре свега Изабела није смела да пуши, она је, шта више, морала да уклони са својих ноктију и и лак, потпуно модеран лак седефасте боје, Ремона, који је вршио улогу «телохранитеља» морало је исто тако за неко време да нестане. Уосталом овог Ремона нашао је сам Дукар. Он је нашао да је овај младић, тако скроман и тако повучен, најбоља стража за његову жену. Он ју је пратио док је ишла у фриверски салон, он јој је носио пакете и био је нека врста стражара чувајући младу жену од удварача, који нису били по вољи Дукару... Али, госпођа Грандије долазила је из Амијена и она никако не би могла да разуме праву и једину функцију овог младога »телохранитеља«.

Ремону је било ово врло тешко, јер је навикао да већ недељама проводи цело своје по подне у служби г-ђе Изабеле и сада није знао шта ће да отпочне. У својој ојађености он је решио да посећује чајанке и нашао је да то није ни толико незанимљиво и убрзо је тамо стекао велики број познаника. Онда је он почео да размишља што је до врага провео тако дуго времена као мали паж г-ђе Изабеле, када је то само било изгубљено време, а сада овде му толике лепе жене добацују ватрене погледе.

Много мање задовољна са променом ствари била је г-ђа Изабела. Она је била незадовољна поред свега тога што је мати тражила врло мале жртве од ње. Обично би мати долазила из хотела у коме је отсела, још пре подне и остала би код своје ћерке све до четири сата. Онда би пошла код кројача или код фризера. Одбијала је сваки позив своје кћери и зета да пође заједно са њима макуда увече, јер на то није била навикла.

На тај начин г-ђа Изабела имала је слободно после подне, а како није била расположена да ствара нова познанства, љутила се што је дала отсуство своме телохранитељу. Она се најзад решила да га обавести како и даље може да долази по њу у пет часова после подне, да заједно изиђу.

Али, баш тога дана г-ђа Грандије није имала воље да после подне оде од своје ћерке. Све нестрпљивије Изабела је посматрала како казаљка на сату иде све више напред. Када је већ било четврт до пет она се решила да пита мајку:

— Зар нећеш, мама, да пођеш код фризера?

— Предомислила сам се, одговорила је нежно г-ђа Грандије. Желила бих да проведем једно по сле подне заједно с тобом.

Изабела је побледела као чаршав. Једва је успела да се извуче у претсобље и да оде до телефона. Покушала је да откаже састанак, али никако младића није могла да нађе. Да би тешкоћа била још већа и девојка је тражила излазак за то после подне, тако да је она сама морала да пази када ће он наићи. Поред тога, Ремон је имао и кључ од куће који му је дао сам Дукар у знак особитог поверења. Он није морао да куца, него је слободно улазио у собу. Према томе и ова чињеница могла је да изазове велико подозрење код мајке.

Изабела је извршила још један очајнички покушај како би избегла потпуну катастрофу:

— Да ли би, мама, пошла у биоскоп... Ако хоћеш, онда морамо одмах да пођемо како не би закаснили.

Али г-ђа Грандије лепо завaљена у фотељу није изгледа имала ни најмање воље да се покреће са свога места...

— Не, дете моје. Овде ми је веома пријатно.

Дакле ништа се није могло учинити. Изабела је беспомоћно гледала, како се казаљка приближује петици и сматрала је да је под овим околностима најбоље да она мајку припреми на све што ће се десити.

— Ја бих ти нешто рекла мама, али не смеш да будеш љута... рекла је она оклевајући.

— Да, дакле?

— Ти живиш у малом граду у коме се многе ствари тесногрудије просуђују него ли овде код нас у Паризу...

Г-ђа Грандије је устала љутито и рекла јој је:

— Могу да мислим нашто ти то цињаш, али... не желим то да чујем. Тиме је она пресекла сваки даљи разговор.

У том тренутку чули су се кораци. Ремонова добра особина била је још и то што је умео да буде врло тачан.

— Ко је дошао упитала је г-ђа Грандије, хладнокрвно и равнодушно, али ипак срећна што су променили предмет разговора.

Али, пре него што је Изабела могла да одговори Ремон је отворио врата и раширених руку не примећујући г-ђу Грандије рекао је:

— Срећан сам што те поново видим....

Престрашена Изабела је погледала са стране покушавајући да ухвати бар један поглед своје мајке да би видела како ће она да разуме ово ословљавање са »ти«.

Лице г-ђе Грандије било је одједном бледо па затим црвено као божур. Она није могла више да се уздржи и креснула је Ремону у лице:

— То је нечувено... нечувено...

— Шта је нечувено? — упитала је Изабела тихо и из прикрајка, бојећи се даљих последица.

— Рећи ћу ти! — одговорила је г-ђа Грандије загрцнувши се... — Он ми је рекао да не може да се са мном састане због неке тобожње конференције... Ето...

МИРА ГРУАНБЕР

Руска емигрантска књижевница г-ђа Јасинскаја у Загребу

Загреб, 17 маја. — Јуче је допутовала у Загреб позната руска емигрантска књижевница гђа Марија Јасинскаја, члан Савеза руских новинара и књижевника. Гђа Јасинскаја, која је позната са својих јавних наступа и читања својих дела по целој Југославији, читаће у Загребу своје књижевне радове, песме у прози „Црне заставе" и неке још необјављене своје радове из руског живота.

КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Рад Југословенске академије знаности, књига 251 (78). Загреб, 1935. — Из последње књиге Рада Југосл. Академије Математичко - природословног разреда оштампана је засебно значајна студија гинеколога дра Милана Смоквине: **Хистеросалпинографија.** У њој је, на основу систематске примене рентгенолошког испитивања материце употребом липиодола „Лафеј", на гинеколошкој клиници у Загребу, од 1927 године, од стране самога писца уз сарадњу г. г. дра Л. Поповића и Ст. Видаковића, приказана сва корисност и поузданост и овог у гинекологији још новог метода. Уз текст иде и преко стотину рентгенолошких снимака.

НОВЕ АВАНТУРЕ МАЛОГ ТИМА ТАЈЛОРА У АФРИЦИ

18

Уклети средњовековни град, изгубљен у срцу Африке

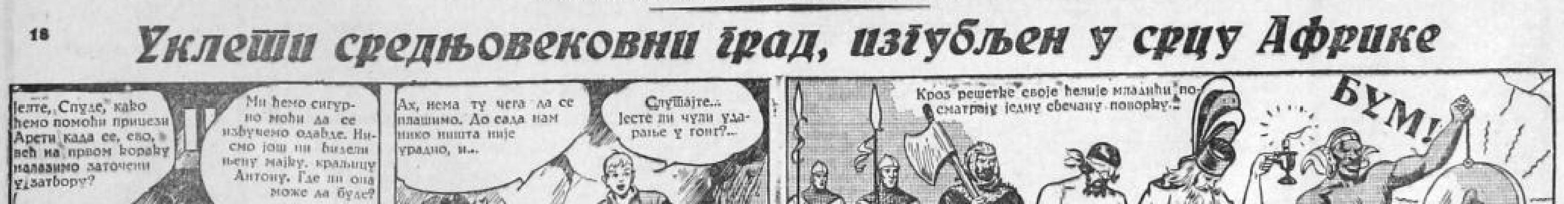
Јесте, Спуде, како ћемо помоћи принцези Арети када се, ево, већ на првом кораку налазимо заточени у затвору?
Ми ћемо сигурно моћи да се извучемо одавде. Нисмо још ни видели њену мајку, краљицу Антону. Где ли она може да буде?
Ах, нема ту чега да се плашимо. До сада нам нико ништа није урадио, и...
Слушајте... Јесте ли чули ударање у гонг?...
Кроз решетке своје ћелије младићи посматрају једну свечану поворку.
БУМ!
LYMAN YOUNG

(Наставиће се)

Данас када су
ДВАДЕСЕТ ЈАЈА ЗА ДЕСЕТ ДИНАРА
купите кув[illegible] у коме има опис за

Сто јела од јаја

Цена 5.— динара

Поред овога у истој колекцији изашли су кувари:

Св. 1 Сто јела од јаја.
Св. 2 Сто јела од кромпира.
Св. 3 Сто сосова и мајонеза.
Св. 4 Сто хладних јела за лет
Св. 5 Сто јела од пиринча.
Св. 6 Сто чорби.
Св. 7 Сто врста колача.
Св. 8 Сто лаких јела за вегетаријанце.

Свака књига 5.— динара.

Свих осам књига повезаних уједно у цело платно стају динара 25.—, са поштарином динара 30.—

А. М. ПОПОВИЋ
Коларчева 10 — Београд.
16702, 1-1

КОД ГРИПА, ИНФЛУЕНЦЕ И ПРЕХЛАДЕ

препоручује се обично и масажа. — за масажу добра је **„АЛГА“**. Код грипа, инфлуенце, прехладе намочите марамицу **„АЛГОМ“** и лагано масирајте болеснику прса, леђа, руке, ноге, врат и чело. Масажа **„АЛГОМ“** ублажује бол, јача и освежује болесника. После масаже наступа миран и здрав сан.

„АЛГА“ добива се у апотекама, дрогеријама и швецерајским радњама 1 боца дин. 12.—

13966, 1-1 Рег. С. Бр. 18117/32

Продаја залога

Београдска Заложна Банка изложиће јавној продаји на дан **10 јуна,** 1935 г. у свом локалу: Коларчева 5, све оне залоге, којима је рок плаћања истекао закључно са **30 априлом,** 1935 г. а није обновљен.

Позивају се залагачи да своје обавезе по таквим залогама регулишу најдаље до **5 јуна,** јер после тог рока то неће моћи учинити.

Продаја почеће означеног дана у 9 часова пре подне и трајаће док се сви предмети, одређени за продају, не продаду.

7 маја, 1935 г.
Београд. **Управа**
26244, 1-5

Конкурс

Општини в. Прилепа потребан је један надзорник животних намирница, који мора испуњавати услове из §§ 1 и 2 Уредбе о општинским служ беницима Вардарске бановине, а поред тога и услове из § 5 под а) пом. Уредбе.

Плата надзорника животних намирница је 990 динара месечно.

Кандидати који желе да се на ово место јаве морају своје молбе са свима документима и 12 динара таксе у готову поднети општинској Управи до 20 јуна тек. год.

Из канцеларије Управе општине в. Прилепа бр. 9920, од 14 маја 1935 год. 16701, 1-2

Дечија колица

најновијих модела, у разним бојама, можете купити у радњи **Фрање Хорвата,** умет. столара, Краљев трг 9. 33929, 1-1

Пансион — „Сплендор“

Телефон 8 **Врњачка Бања**

Реновиран, 35 сунчаних соба, окружен зеленилом и цвећем. Дијетална кујна под управом Др. Мишића, Др. Давидовића, Др. Рашковића.

Тражите проспекте.
16636, 1-1

Јавна захвалност

Приликом тешког губитка мог супруга

Војислава Т. Пешића
КОЊИЧКОГ ПОТПУКОВНИКА

захваљујем на писменим и усменим изјавама саучешћа, а нарочито Министру војске и морнарице г. Петру Живковићу, сродницима и пријатељима на лично учествовање при спроводу и приложеним венцима, па г.г. официрима и подофицирима Крушевачког гарнизона, Соколском друштву, Аеро-клубу и г.г. која су се опростила са покојником лепим говорима у име грађанства и разних корпорација.

Маја 1935 год.
Крушевац.

Неутешна супруга,
РУЖА В. ПЕШИЋКА

Ценовник малих огласа

ПОНУДА И ТРАЖЊА СЛУЖБЕ И НАСТАВА до 15 речи дин. 10 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — МУЗИЧКЕ КАПЕЛЕ 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — СТАНОВИ И ЛОКАЛИ 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — КУПОВИНА И ПРОДАЈА И РУБРИКА РАЗНО 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 14, свака даља реч дин. 1. (За сваки оглас плаћа се посебно 2 динара државна такса).

Сви се огласи штампају у целокупном издању

Мали огласи

Понуда и тражња службе

ЗАСТУПСТВО за реон Србије тражи од 15 јуна 1935 уведен дугогодишњи путник, референце најбоље. Понуде на Милосав Новаковић, Тимочка 13, Београд. 33919

ДАМЕН ФРИЗЕРА спремног за гвоздену и водену ондулацију потребује се за одмах Смедеревац фризер — Панчево. 34600

ТРГОВАЧКИ ПУТНИК, врло добро уведен у Војводини, тражи место за домаће или иностр. текстилне творнице. Адреса у админ. „Времена“. 34801

ПОТРЕБУЈЕМО два касира за боље радње, плата добра и храна, једног инкасанта, два келнера. Упитати Агентура „Приморје“, Престолонаследников трг 16. 33926

Музичке капеле

5 МЛАДИХ и лепих женских 2—3 мушка, песма и музика добра јамчим, слободни 21, Милан Димић, хотел „Корзо“, Плевље. 34584

БОСАНСКА севдалиска капела, хармоника, тамбура, џаз, 3 севдалиске певачице, 2 мушка, слободна одмах. Увјети по договору. Цењене понуде моли Зеф хармоникаш, Бос. Брод. 34598

АНИМИР ЏАЗ ОРКЕСТАР са севдалиским певачицама, 5 младих мушких, 2 певачице, 3 виолине, клавир, саксофон, бас, џаз, тражи бољи оркестар за 1 јуни. Увјети по договору. Капелник Стева Николић, кафана „Нова обала“, Сплит. 34596

САЛОН ЏАЗ ОРКЕСТАР са добром певачицом, пет мушких са добрим певачем севдалијом, слободан 1 јуна. Перо Јовановић, Цара Душана 2, Бања Лука. 34592

БАТИСТА, БОР, треба за 20 мај првокласну дамен капелу, по могућству виолина. 34599

ТРАЖИМ рутинираног клавиристу, челисту, за класику, анимир и џаз. Понуде са условима. Наступ 1 јуна. Капелник, Ниш, Шуматовачка 12. 33139

ЏАЗ ГУДАЛАЧКА КАПЕЛА 4-5 певачица, 3 мушка, две виолине, хармоникаш, бас, с добром песмом и свирком, гардеробом, слободна 20 маја. Споразум телефонски, капелница Катица Митровић, гостиона „Шумадија“, Врњачка Бања. 34806

ТРИ МЛАДЕ ПЕВАЧИЦЕ са добром гардеробом и басиста са својим басом, који свира и остале тамбуре, слободни одмах, споразум телефонски на адресу: Зорица Спасић певачица, улица Циновац, кућа бр. 16, Пожега Ужичка. 34803

ПЕВАЧИЦУ СЕВДАЛИСКУ потребује џаз оркестар на мору. Нека се јави Катица Зорњан и Марица Вучковић капелнику, хотел „Топола“, Херцегнови. 31315

ПРВОКЛАСНИ салон-џаз оркестар, квинтет, евентуално квартет, са одличном певачицом „Мала капа“, слободан 1 јуна. Оркестар непрекидно ради седам месеци, Скопље, хотел „Париз“, капелник Комаров. 16708

УМЕТНИЧКИ салон џаз квартет и анимир, слободан 1 јуна. По могућству за Далмацију или бање. Хитне понуде „Време“ Нови Сад, „Капелник“. 16709

ПРВОКЛАСНА гудалачка глазба, 4 мушка, 3 женске са добром гардеробом, 2 врло добро певају трећа виолинисткиња, даље добар певач, прва и друга виолина, виола, цимбало, бас и џаз, слободни одмах. Мариновић Драго, Мишка Јовановића 17, Тузла. 34582

ЧЕЛИСТА нузгред џаз-трубач, слободан одмах. Швракина ул. 18 — Сомбор. 34590

ТРАЖИ СЕ добар хармоникаш за севдалинке, исти мора бити добар певач. Наступ одмах. Ресторација „Шан-Хај“, Загреб, Курелчева ул. 2 16699

ХАРМОНИКАШ са виолин примашем и две добре севдалиске класичне певачице уз деф, слободни одмах. Божо Коларевић, кафана „Жика“, Винковци. 34585

ПОТРЕБУЈЕМ за 1 јуни првокласну севдалиску певачицу, локал првокласни, зарада одлична, фикс плаћам по споразуму, исто нека се јави Елизабета Кусонски, ресторан „Златибор“, Сплит. 34581

БОЉА џаз тамбурашка костимирана капела, 5 госпођица, 3 господина, гарантујем за музику. Слободна одмах. Телефонски споразум. Жика Везенковић капелник, хотел „Темељковић“, Зајечар. 34586

ХОТЕЛ „ПАРИЗ“ СКОПЉЕ за 1 јуни тражи првоoptреди салон џаз оркестар за класику и анимир са 3-4 лепе младе певачице за класику и севдалинке, са добром гардеробом. Молим за фотографије. 16690

ХОТЕЛ ЏАМБАС, Александровац, Жупа, треба првокласну капелу. Услови по споразуму. Нека се јави Петронијевић. Телефонске понуде слати Десимиру Збиљићу, хотелијеру. 34595

САЛОН КВАРТЕТ тражи намештење 1 или касније. Клавир, виолина, саксофон, хармоника, кларинет, џаз. Капелник Клајн, пост-рестанте, Вел. Кикинда. 34594

СЕВДАЛИСКА КАПЕЛА, хармоника ресто тамбуре, 4 одличне женске, 2 мушка, свирка и песма загарантована, слободна одмах. Брзојавне понуде слати Милу Петронијевићу, хотел „Луковић“, Чачак. 34593

ПЕВАЧИЦУ МЛАЂУ, лепе спољашности, са гардеробом, тамбурашице било којег инструмента, младу лепу научницу, тражим за море. Биро капелник, ресторан Бошковић, Осијек I. 33135, 1-1

Станови

За издавање

ПРАЗНО:

1. **СТАН НА ДРУГОМ СПРАТУ са лица 1 соба, у средини соба и предсобље, из дворишта велика кујна са балконом и оставом и део подрума; са водом 1040 дин. месечно;**
2. **МАЊИ МАГАЦИН у дворишту за 200 дин. месечно, и**
3. **ВЕЛИКИ 10 × 6 М. МАГАЦИН са канцеларијом и таваном у Космајској ул. бр. 17, са водом за 1.400 дин. месечно.**

АПОТЕКА ГУСЛАР
Зелени Венац 14.

Локали

ДУЋАН модеран близу центра, Рајићева ул. 22, код хотела „Грчка краљица“ издаје се одмах јефтино. 33123

Куповина и продаја

ПОТПУНО НОВ бело емајлиран шпархерд марке „Тријумф“ продаје се јевтино. Видети Кумановска бр. 10, Тошић. 3015

ВИНОГРАД са вилом и засебном кућом за становање на Бањичком Венцу — Дедињу, уређено, засађено воћем, продајемо. Упитати телефон 21-961, 25-831 од 1—4 часа. 33917

АУТОБУС ДОЏ, добро очуван, са 17 места, продаје пивара Вајферт. 33141

ТЕЛЕФОНСКУ ЦЕНТРАЛУ за 20 станица са 10 телефонских апарата продаје пивара Вајферт. 33142

D. K. W. МОТОРЦИКЛ 250 кубика, регистрован, исправан, продаје се јефтино. Каф. Мало пристаниште, Савска обала 17, Миладиновић. 34675

КУЋУ У НОВОМ САДУ на Видовданском Насељу нову са 2 собе и остало, велика башта, хитно продаје Агенција „Море“, Нови Сад, Кр. Александра 7. 16710

НОВА КУЋА У НОВОМ САДУ, центрум, опроштена порезе, рента 10 до 12%, цена 100.000, у готову 60.000, продаје се. „Време“, Нови Сад. 16687

КУПИО БИХ један полован ајскасти. Јавити Миријевски пут 93. Чеке Матеја. 32395

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА на лепом и здравом месту на „Вождовцу“ (Боже Јанковића ул. бр. 19). Услови веома повољни. 3018

FORD и CHEVROLET делове као и сав остали прибор за аутомобиле купићете најефтиније код фирме **Ауто Лувр,** А. Милошевића, Дечанска 3, Београд, тел. 25-890. 16027

Разно

15 ДИНАРА најсавршенија електрична ондулација и бојадисање косе са гаранцијом у салону Вера, Сарајевска 49. 33886

ТРАЈНУ ОНДУЛАЦИЈУ природне таласе и локне израђује првокласно фризерски салон „Хигијена“, Миливоја Грујића, Призренска 3. 16630

ДЕЧИЈЕ ЛУТКЕ све врсте оправља најбоље и најефтиније Клиника дечијих лутака, базар „Слога“, Теразије 17. 33906

Продајемо

старе новине

као и отпатке од ротационе хартије. — Упитати на телефон 24-003 — админ. „Времена“.

ОСАМЉЕНА интелигентна госпођа солидног карактера жели да нађе место код особе којој је потребна ма каква поверљива помоћ или нега или добра и пријатна дружбеница. Понуде на админ. листа под „40“. 3096

КАД ПРОБАШ друго нећеш трошити. Сапун од жуча одлично делује на бубуљичаво, пегаво, масно лице. Израђује дрогерија Филиповић, Београд, Пашићева 4. Шаљем доплатом. 16685

ТРАЖИМ ОРТАКА ортакињу без деце, капитал потребан 5—600 хиљада за добро уведену радњу, која ради без конкуренције у центру вароши, може ступити одмах. Упитати настојника куће, Дубровачка 23, Београд. 33140

ВЕСЕЛО И СУНЧАНО дечје опоравилиште за летовање на Бледу од 1 маја. Брижљива нега са 5 оброка под вођством једне искусне педагошкиње. Умерене цене. — На захтев проспекте. Понуде на админ. под „Весело летовање“. 34586

НА ПРОДАЈУ 50.000 комада нове гранитне коцке пореклом из мајдана у Руднику и Јошаници. Димензије 20 x 20 x 16 см. Обратити се на грађевинско друштво Батињол, Краља Александра 26. Тел. 25-970. 33923

ВИЛА НА ДИВЧИБАРАМА у центру Бање зидана са 9 одељења, продаје се, цена повољна. Питати на телефон 27-629 Поповића. 33116

УДОВИЦА стара 32 год. са једним дететом и месечним приходом 1000 дин. жели познанство господина са истим приходом, ради удаје. Превенствено Руси. Јавити админ. под „Бр. 222“. 34673

КУПУЈЕМ ОДМАХ 3 аутобуса исправна. Понуде са описом и ценом на администрацију под „Аутобуси“. 33910

АУТО ФОРД, двосед — купе, нове Гудјер аеро-гуме, исправан, економичан, очуван, продајем, Курсулина 23, Анастасијевић. 34668

НЕ БАЦАЈ ПАРЕ док не пробаш крем и млеко од краставаца ненадмашан у козметици. Дрогерија Филиповић, Београд, Пашићева 4. Шаљем доплатом. 16686

КОМПАЊОНА са 4—5.000 за рентабилан посао, новац осигуран. Понуде и адресе на админ. под „Војвођанин“. 34670

ПРОДАЈА

Државна хипотекарна банка продаје из слободне руке своја непокретна имања и то:

између улица:

Кнез Милетине, Поречке, Радничке, Кланичке и Булбулдерског булевара, у површиниод 17.447.76 м², које је подељено у 31 парцелу, чија се величина креће од 423 до 680 м².

између улица:

Кнез Милетине, Цвијићеве, Краља Драгутина и Лисинског, у површини 6.261.69 м², које је подељено у 18 парцела чија се величина креће од 300 до 458 м².

између улица:

Радничке, пута ка Дунаву, имања Градског поглаварства града Београда, Луке Милушића, трг. из Београда и имања Дирекције државних железница, у површини од 68.680.58 м², које није парцелисано. На овом имању постоје обори, штале, фабрика крви, чиновнички и раднички станови, мала кланица са фабриком саламе, са осталим споредним зградама.

Услови за продају:

1) Интересенти полажу кауцију у 10% од понуђене цене у готову или вредећим државним папирима.

2) Свако — од ова три горња имања продаје се као једна целина, без обзира на то што је парцелисано.

3) Продаја зависи од одобрења Државне хипотекарне банке. Ако Банка одобри продају, купац је дужан да у року од три месеца по одобрењу положи целокупну куповну цену. У случају, да не положи куповну цену пропада му кауција у корист касе Државне хипотекарне банке.

Позивају се интересенти да до 8 јуна ове године поднесу Банци писмене понуде.

Сва потребна обавештења могу се добити код Дирекције за извршења Државне хипотекарне банке за време канцеларијског рада од 9 до 12 часова.

Од Државне хипотекарне банке Бр. 34337
9 маја 1935 год. у Београду.
16681, 1-3

Наша најлековитија блатна бања

„Русанда“ - Меленци (Банат)

почиње сезону 1. маја. —
Тражите проспекте. УПРАВА БАЊЕ.
16371, 1-2

Шта треба да зна порески обвезник о течевини

Поводом измена и допуна у Закону о непосредним порезима, које су проведене 18 фебруара 1934 г., Јован М. Радуловић, порески контролор Прве пореске управе у Београду, написао је књигу **Шта треба да зна порески обвезник о течевини.** Поред пречишћеног текста односних прописа, књига садржи: поступак за предузећа, која су обавезна да воде књиге; поступак за радње и занимања, код којих је утврђен порески минимум; могућност за снижење минималне пореске основице; плаћање течевине по утврђеним ставовима и остале дужности и права обвезника течевине. Сем тога, у књизи су наведене скале и стопе службеничког пореза са упутством за њихову примену, порез на нежењена лица, ванредни допринос и откупнина личног рада, што ће такође корисно послужити обвезницима течевине, који имају раднике и намештенике. Страна 192 осмине. Цена је књизи брошираној 25 а укориченој 35 дин. Може се добити у књижарама или код писца чековни рачун број 56920).

Од истог писца може се добити и књига: **Порез на ренте.** Издање из 1932 са изменама из 1934 г., стр. 170 веће осмине. Цена је брошираној књизи 30, а укориченој 40 дин. Књига садржи: односне прописе Закона и Правилника; расписе и тумачења Министарства финансија по овоме пореском облику; решења другостепене пореске власти, којима су по жалбама пореских обвезника расправљана важнија питања у погледу пореске подложности и пореске основице — и све то са објашњењима о дужности пореских обвезника и раду пореских власти по овоме пореском облику.

Светско лечилиште Франтишкове Лазни

ЛЕЧИ: женске, срчане болести, болести измене твари, гихт, реуму, псориасис, гојазност.
Јефтино паушално лечење. 16596, 2-5

ПОШТО ЈЕ моја супруга Тончи Асел рођ. Алтарац побегла од куће 1 маја, не сматрам је више својом женом и дугове не признајем. Рахамин Асел. 16678

50 ДИНАРА комплет електрична ондулација само код Бугарског фризера у пасажу Извозне Банке, Теразије 5. 16595

ДРЖАВНИ ПЕНЗИОНЕР тражи друга, усамљену интелигентну честиту удовицу, пензионерку, Војвођанку од 45—50 година. Писати наадмин. „Време“ за „Бачванина“. 34671

ФИНАНСИЈЕРА или компањона тражим са улогом око дин. 100.000 за проширење рентабилних летње-јесењих послова у мом трговачко-индустриском предузећу у Београду. Улог са добром зарадом осигуран. Понуде админ. под „Напредак“. 33118

НА ОТПЛАТУ зидам грађевине, финансирам довршење започетих зграда. Услови повољни. Грађевинско предузеће Телаловића, Добрињска 1. 34652

Јављамо тужну вест парохијанима цркве „Св. Марка“ да је дугогодишњи свештеник ове цркве, **протојереј**

Љубомир Митровић

испустио своју душу после кратког боловања јутрос у $8^1/_4$ часа.

Погреб ће бити данас у $2^1/_2$ часа из цркве „Св. Марка“.

Вечан му помен.

Управни одбор цркве „Св. Марка“

17 маја 1935 год.
у Београду. 26251, 1-1

Главни уредник Гргур Костић, Власник, издавач и штампар за Штампарско предузеће „Време“ а. д. Милутин Стевановић, Богојављенска улица број 5

VII-332

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

Среда, 22 мај 1935 године

Београд, год. XV — 4798 број

ДИРЕКТОР
СТАНИСЛАВ КРАКОВ
РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА
ПОЕНКАРЕОВА 4—6
ТЕЛЕФОНИ: дирекција предузећа 24-007 директор и секретар листа 24-009, благајна и администрација 24-003, уредници 24-001 и 24-002, стенографи 24-004 и 24-006, штампарија 24-008, огласно одељење 24-005, спортски извештаји 24-001
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Време

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР
ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДАН МЕСЕЦ:
НАША ЗЕМЉА 20 ДИН. ИНОСТРАНСТВО 50 ДИН.
ЦЕНА ОГЛАСИМА:
РЕКЛАМНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 12.— дин.
ТЕКСТОВНИ ДЕО: 1 см. 1 стубац 20.— дин.
МАЛИ ОГЛАСИ ПО ЦЕНОВНИКУ.
ЧЕКОВНИ РАЧУН КОД ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ БР. 52204

ИТАЛИЈАНСКО - АБИСИНСКИ РАТ СКОРО ЈЕ НЕИЗБЕЖАН

Абисински цар оптужује Италију да жели да по сваку цену изазове оружани сукоб

Женева, 21 маја. — Секретаријат Друштва народа примио је јуче после подне од цара Абисиније дуг телеграм у коме владар излаже абисинско гледиште по италијанско - абисинском спору. У депеши се умољава Друштво народа да узме овај спор у подробно проучавање.

У депеши се указује на то да је Италија почела још од септем-

Хаиле Селасие I, цар абисински

бра месеца прошле године да концентрише на граници трупе, војне машине, тенкове и ратни материјала, а да са стране Абисиније није учињена никаква провокација нити је на италијанске мере одговорено мобилизацијом људи и материјала.

После инцидента код Уалуала Италија је свима средствима покушала да се ослободи од својих интернационалних обавеза и да спречи непристрасну истрагу о спору, који је нажалост настао између Абисиније и Италије. Италија је покушала да претњама утиче на Абисинију и да је окривљује за дела која није извршила, ма да је очевидно да Италија против сваког права држи под својом влашћу велики део абисинске територије.

Ако Италија има да изнесе оптужбе против Абисиније или против њене владе, Абисинија је увек спремна да у одређено време и на одређеном месту на то одговори. Италија је сада наименовала за чланове арбитражног одбора, који има да регулише спор, два чиновника своје владе. Тај поступак може да отежа, односно управо онемогући, свако непристрасно испитивање спора.

При оваквом ставу Италије немогућ је споразум дипломатским путем, т. ј. успостављање једног истински непристрасног арбитражног поступка.

Абисинија је већ саопштила Италији да је за своје арбитражне судије изабрала два лица која нису Абисинци и Абисинија је тиме хтела да покаже да жели непристрасно решење овог сукоба. Абисинија одлучно тражи да се Савет Друштва народа постара за решење спора и да спречи војне мере Италије које се неправилно означују као „дефанзивне".

Ако Италија одбије арбитражно објашњење уговора од 16 маја 1908 године и поступак за решење свију спорова који су се од 23 новембра десили у близини границе између Абисиније и Сомалије, онда Абисинија тражи од Друштва народа да се само Друштво народа позабави овим спором и да на основу чл. 15 Пакта Друштва народа изврши истрагу.

АБИСИНСКИ ЦАР ОПТУЖУЈЕ ИТАЛИЈУ ДА ОНА ТРАЖИ ПОШТО-ПОТО ДА ИЗАЗОВЕ ОРУЖАНИ СУКОБ

Лондон, 21 маја. — Абисински цар дао је поново изјаву дописнику „Дејли Мела" у Адис Абеби.

У тој својој изјави абисински оптужује Италију да она пошто пото тражи да изазове оружани сукоб.

„Скоро сам уверен, вели абисински цар, да велике силе мирно прате војне припреме Италије против Абисиније. Због тога сам приморан да изведем закључак да су се Велика Британија, Француска и Италија тајно споразумеле о будућности Абисиније.

„Рачунам једино на незаинтересоване државе, чланице Друштва народа да ће радити да дође до споразума, како би се на тај начин најпосле спречио рат, завршио је абисински цар своју изјаву.

НЕМА МНОГО НАДЕ ДА ЋЕ ИТАЛИЈАНСКА ВЛАДА ПРИСТАТИ НА МИРНО РЕШЕЊЕ СПОРА

Рим, 21 маја. — Прексиноћ се вратио из Лондона британски амбасадор сер Ерик Драмонд. Одмах по доласку обратио се министарству спољних послова молбом да буде примљен код г. Мусолинија који ће га примити по свој прилици већ данас.

Сазнаје се да нема много наде да ће италијанска влада пристати да се као претставници Абисиније приликом мирног решења спора одреде француски и амерички правници.

ДРЖАЊЕ ФРАНЦУСКЕ И ЕНГЛЕСКЕ У ИТАЛИЈАНСКО-АБИСИНСКОМ СПОРУ

Париз, 21 маја. — Агенција Авас јавља из Женеве о држању Француске и Енглеске у италијанско- абисинском спору следеће:

„Велика Британија и Француска су недавно, а нарочито у Стрези, дале Италији јасне доказе заједничког схватања европске политике која је упућена на учвршћење мира. Таква политика је по свом духу у уској вези са Друштвом народа. Француска никад није прикривала да неће предузети ништа што би могло да ослаби Друштво народа, односно Пакт Друштва народа. Због тога је и француска дипломатија, као и дипломатија Велике Британије и у Женеви и у Паризу, и у Лондону и у Риму, предузела све да доведе у склад поштовање обавеза према Друштву народа са оправданим интересима Италије".

ИТАЛИЈА НЕ ЖЕЛИ ДА САВЕТ ДРУШТВА НАРОДА РАСМАТРА ЊЕН СПОР СА АБИСИНИЈОМ

Женева, 21 маја. — Данас је у Женеви нарочита пажња поклоњена разговорима лорда чувара печата г. Идна о италијанско-абисинском сукобу. У току дана лорд чувар печата г. Идн је конферисао са својим француским колегом г. Масињијем и послаником Абисиније у Паризу г. Хаваријатеом.

Вечерас је г. Идн био на вечери код шефа италијанске делегације барона Алоизија.

Проблем италијанско-абисинског сукоба поставља се како изгледа овако:

Абисинија жели да Савет Друштва народа размотри целокупност спора са Италијом, а Италија би више желела ограничену процедуру за измирење, с тим да се разговори ограниче на познати инцидент код Уалуала.

Поред тога што Абисинија жели да Савет Друштва народа узме на себе решење спора, абисинска влада истиче потребу образовања арбитражне комисије која би имала да подробно размотри све елементе аталијанско-абисинског сукоба.

Пред таквим проблемом став Велике Британије и Француске биће по свој прилици такав да ће обе велике силе настојати да измири поштовање међународних обавеза и легитимне интересе Италије.

ЕНГЛЕСКА ШТАМПА О ТЕЛЕГРАМУ АБИСИНСКОГ ЦАРА

Лондон, 21 маја. — Јутрошњи листови на видном месту објављују текст телеграма који је абисински цар упутио Савету Друштва народа.

Пишући о италијанско - абисинском спору, јутрошњи „Морнинг Пост" каже да ће Савет Друштва народа по свој прилици покушати да одуговлачи решење тога спора. Међутим, г. Мусолини тврди овај лист, чврсто је решен да овом приликом нешто постигне, па било то на штету Абисиније, било на штету Друштва народа.

„Ако и овом приликом, наставља лист, Друштво народа из страха пред тешкоћама међу западним силама не буде пристало да се упушта у расправљање овог спора, слабо да ће у будуће ма ко хтети да се по ком озбиљнијем спору обраћа овој међународној установи."

„Тајмс" доноси извештај свог женевског дописника који каже да се у Женеви за решење италијанско - абисинског спора мирним путем истински труди такорећи само британска делегација. Британци, вели дописник, признају да се у Источној Африци са абисинске стране чине велике сметње италијанској трговини, али те сметње, по мишљењу меродавних британских кругова, још не оправдавају онакве мере какве предузима Италија.

ПАРИСКА ШТАМПА О ТЕЛЕГРАМУ АБИСИНСКОГ ЦАРА

Париз, 21 маја. — Авас саопштава:

Данашњи листови баве се у првом реду изгледима за рад у Женеви, а нарочито у вези са италијанско-абисинским спором.

»Еко д' Пари« тим поводом каже да је телеграм абисинског цара учинио дубок утисак у Женеви, где до сад влада савршена неизвесност о томе шта ће решити Савет Друштва народа. Лист мисли да после телеграма абисинског цара, Савет више неће моћи да избегне интервенцију, и то интервенцију потпуну у духу прописа пословника, какву је он с обзиром на осетљивост Италије желео да избегне.

Истог је мишљења и »Пти Паризјен«, који каже да се желело добити времена, како би се избегласвака службена дискусија и како би се у међувремену пријатељским преговорима нашло компромисно решење. После телеграма абисинског цара, по мишљењу овог листа, нема више много изгледа за такво решење.

»Матен« још не губи наду да ће доћи до компромиса. Лист признаје да је положај изванредно тежак, али дас е добије времена, ако ни за шта друго а оно због тога што Италијани с обзиром на климатске прилике у Источној Африци неће моћи до септембра да отпочну какве било војне операције. А до септембра, мисли „Матен" на сваки начин ће се пронаћи неко компромисно решење.

ШВЕДСКИ МИНИСТАР Г. УНДЕН ПРИХВАТА ПОЛОЖАЈ ИЗБРАНОГ СУДИЈЕ ЗА РЕШАВАЊЕ ИТАЛИЈАНСКО - АБИСИНСКОГ СПОРА

Стокхолм, 21 маја. — Министар без портфеља г. Унден изјавио је листу „Свенска Дагбладет" да му је абисинска влада понудила положај изабраног судије у одбору за решавање италијанско-абисинског спора.

Г. Унден је изјавио да је ту понуду прихватио само условно, то јест с тиме да се шведска влада не противи таквој његовој функцији.

НОВЕ ТРУПЕ ЗА ИСТОЧНУ АФРИКУ

Напуљ, 21 маја. — Јутрос је кренуо за Источну Африку један брод са великим товаром ратног материјала и 500 артилераца.

Јапанске трупе поново су продрле у Кину

Токио, 21 маја. — Д. Н. Б. сазнаје да су јапанске трупе на неких 200 км. северо-западно од Пејпинга прешле у демилитаризовану зону.

Команда јапанских трупа известила је кинеску владу да се ради само о пролазној мери — казненој експедицији против неких пљачкашких дружина — и да ће јапанске трупе по извршеном задатку напустити демилитаризовану зону.

Експлозија у једној фабрици хемикалија у Москви

Москва, 21 маја. — У овдашњој фабрици хемикалија избио је јак пожар услед експлозије.

Број жртава износи 30 лица. Већина погинулих су ватрогасци.

ПОСЛЕ САСТАНКА ГЕНЕРАЛА Г. ГЕРИНГА СА ФРАНЦУСКИМ МИНИСТРОМ ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА

Биланс пута г. Лаваловог на Исток много је значајнији него што се предвиђало

Париз, 21 маја. — Министар спољних послова г. Лавал преузео је одмах после повратка послове у свом министарству и јуче је укратко обавестио претседника министарског савета и неколико чланова владе о резултатима свога пута.

Г. Лавала примио је и претседник Републике, коме је поднео извештај о свом путу. Опширан извештај поднеће г. Лавал министарском савету који има ускоро да се састане.

У обавештеним круговима сматра се да је биланс пута г. Лавала на Исток врло значајан, чак значајнији него што се предвиђало и то нарочито због састанка који је имао са претседником пруске владе генералом г. Герингом, а који ће свакако довести до новог контакта.

Како се вечерас сазнаје г. Лавал ће вероватно данас у подне отпутовати за Женеву.

О ЧЕМУ ЈЕ ГОВОРЕНО НА САСТАНКУ ГЕНЕРАЛА Г. ГЕРИНГА СА Г. ЛАВАЛОМ

Париз, 21 маја. — Разговор између пруског министра-претседника генерала г. Геринга и француског министра спољних послова г. Лавала предмет је дугих коментара вечерашњих париских листова.

Тако „Журнал де Деба" вели између осталог да је овај разговор био једна неопростива грешка, пошто одвојени преговори између Француске и Немачке дају немачкој прилику да оствари своје планове. Исто тако ови разговори између г. г. Лавала и Геринга имаће мучан утисак у Великој Британији, где се већ даје наслутити известан немачки уплив. Нарочито је незгодно због тога, што Француска жели општу солуцију, засновану на изјави од 3 фебруара а у оквиру Друштва народа.

Преурањено је и излишно да се изведу закључци из саме чињенице, да је до састанка дошло. Међутим, може се лако претпоставити да је приликом тог састанка, пруски министар-претседник генерал г. Геринг развио француском министру спољних послова г. Лавалу немачко гледиште о питању оружања, док је г. Лавал објаснио значај и опсег француско-совјетског уговора.

Коментаришући, „Журнал де Деба" вели у даљем свом излагању, а у погледу резерва које је Немачка истакла према француско-совјетском пакту, следеће:

„Ако се Немачка покаже да је склона резоновању и ако буде паметно изнела своје гледиште, нико се неће опирати да она измени своју организацију безбедности. Међутим, ако је Немачкој циљ само да маневрише да би добила у времену и да би разделила народе, она неће нигде наићи на поверење коме Немачка тежи."

Лист „Ентрансиђан", бавећи се разговорима који су у Кракову вођени између француског министра спољних послова г. Лавала и пруског министра-претседника генерала г. Геринга, тврди да Француска жели сарадњу са Немачком на општем делу безбедности.

После разговора између г. г. Лавала и Геринга, вођа Рајха и канцелар г. Хитлер моћи ће сада да изнесе своје гледиште потпуним познавањем ситуације.

„Немачка, вели лист, држи своју судбину у сопственим рукама и она не може никога да оптужи за неки комплот против ње.

Немачка жели извесна изјашњења, која је уосталом могла да добије и без посете француског министра спољних послова г. Лавала Берлину."

Најзад лист упозорава јавност да не треба да се прецењује разговор који је у Кракову вођен између г. г. Лавала и Геринга.

„ТАН" О ДИРЕКТНИМ ФРАНЦУСКО-НЕМАЧКИМ РАЗГОВОРИМА

Париз, 21 маја. — Поводом коментара француске штампе о директним француско-немачким разговорима, данашњи „Тан" каже:

„Управо зато што Француска жели једно опште решење питања у кругу Савеза народа и на основу изјаве од 3 фебруара, она може да се нада, да може да преговара са свима силама и да из тих преговора, што треба нарочито нагласити, нико није искључен. Сасвим је природно да у погледу питања која су покренута у Кракову треба да се задржи најлепша резерва, а исто тако сасвим је разумљиво да би било преурањено врло незгодно да се из овог састанка повуку ма какви закључци."

„У најбољем случају може се претпоставити да је претседник пруске владе генерал г. Геринг хтео да изложи француском министру спољних послова г. Лавалу немачко гледиште у питању оружања и организације опште сигурности, а да је са друге стране г. Лавал објаснио значај и далекосежност француско-руског пакта о споразуму."

После тога „Тан" се бави резервама које су са немачке стране учињене у погледу француско-руског пакта и каже између осталог:

„Ако Немачка буде у овом случају документовала разборитост, нико неће чинити тешкоћа њеној преоријентацији у погледу организације опште сигурности. Међутим, ако она само маневрише, да би добила времена и да би разјединила државе које желе мир, она неће задобити поверење."

СРДАЧНОСТ РАЗГОВОРА Г. Г. ГЕРИНГА И ЛАВАЛА

Париз, 21 маја. — „Жур" доноси накнадно обавештење о разговорима између пруског министра претседника генерала г. Геринга и француског министра спољних послова г. Лавала у Кракову. Лист вели да су ти разговори вођени веома искрено, а уједно и необично срдачним тоном.

Генерал г. Геринг подвукао је и том приликом вољу за миром Немачке, те је у главним цртама приказао г. Лавалу говор који ће г. Хитлер данас да одржи.

Г. Лавал опет истакао је да Француска не води политику заокружавања, већ да стоји на расположењу свим државама које желе да са њом закључе споразуме.

ПОЉСКА ШТАМПА ПОЗДРАВЉА РАЗГОВОР ИЗМЕЂУ Г. Г. ГЕРИНГА И ЛАВАЛА

Варшава, 21 маја. — Пољска штампа углавном поздравља разговор који су имали у Кракову министар спољних послова г. Лавал и министар-претседник генерал г. Геринг.

„Експрес Порани" између осталог каже да наравно не може да се зна о чему су г. Лавал и генерал г. Геринг разговарали у Кракову, али да сама чињеница да је до тог разговора дошло, показује вољу Париза и Берлина да дођу до непосредног контакта и покушаја да постигну непосредни споразум.

ФРАНЦУСКО - СОВЈЕТСКИ СПОРАЗУМ И ОБАВЕЗЕ ПРИМЉЕНЕ ЛОКАРНСКИМ УГОВОРОМ

Лондон, 21 маја. — Јутрошњи „Дејли Телеграф" пише да се најугледнији француски и британски правници слажу у томе да француско - совјетски споразум ни уколико не мења обавезе Велике Британије примљене Локарнским уговором. У том погледу за Енглеску, веле ти стручњаци, влада у сваком погледу ист однос као за Француску у погледу њених савезничких обавеза према Пољској, које и после француско - совјетског споразума у свему остају на снази.

Г. ЛАВАЛ ЈЕ ОТПУТОВАО ЗА ЖЕНЕВУ

Париз, 21 маја. (Телефонски извештај). — Министар спољних послова г. Лавал вечерас у 20.35 часова отпутовао је за Женеву да би учествовао у тамошњим важним преговорима у вези са састанком Савета Друштва народа. Г. Лавал ће се почетком идуће недеље вратити у Париз и онда ће се одржати одмах седница министарског савета која ће бити искључиво намењена испитивању спољне ситуације на темељу извештаја г. Лавала о својим посетама у Источној Европи и о својим преговорима у Женеви. У уторак састаће се парламент и влада је донела одлуку да ће од скупштине тражити да одмах стави на дневни ред законски предлог о продужењу војне службе, о војним кредитима као и законски предлог о пореским олакшицама за позоришта и друге забавне локале. (Време)

ОДЛАГАЊЕ СЕДНИЦЕ ФРАНЦУСКЕ ВЛАДЕ

Париз, 21 маја. — Министарска седница која је била заказана за данас, одложена је за 28 мај.

На службеном месту изјављују да је до овог одлагања дошло због стања здравља министра претседника г. Фландена.

Генерал г. Геринг опрашта се од г. Лавала после трочасовног разговора

Десничарски „Жур" тим поводом каже да можда није искључено да је до одлагања, поред стања здравља г. Фландена, дошло и због тога што претходно ваља расправити извесна размимоилажења међу појединим члановима владе.

РУСКА ОМЛАДИНА У ПАРИЗУ ЈЕ ЗАДОВОЉНА ФРАНЦУСКО - СОВЈЕТСКИМ СПОРАЗУМОМ

Париз, 21 маја. — Руска омладина, која живи у Француској, одржала је састанак у Паризу. После збора објављен је комунике у коме се вели између осталог да руска омладина, при свему том што се одлучно противи комунистичком систему, изражава велико задовољство које руски националисти осећају поводом споразума који су потписали управљачи, а у коме споразуму савез руске омладине види поред осталог гаранцију против спољне опасности.

НОВЕ ВОЈНЕ МЕРЕ ФРАНЦУСКЕ

Париз, 21 маја. — Сазнаје се да ће влада поднети парламенту на његовом првом састанку 28 маја пре свега законски предлог о задржавању садашње класе регрута под заставом као и законски предлог о војним кредитима.

Најважнији говор који је г. Хитлер икада одржао

Лондон, 21 маја. — Данашњи »Њус Кроникл« доноси чланак г. Вернона Бартлета који између осталог вели да ће стицајем околности говор који ће данас одржати г. Хитлер бити можда најважнији који је г. Хитлер икад одржао од свог доласка на власт. Међутим, каже г. Бартлет, по својприлици неће се испунити извесна очекивања везана за тај говор.

„Чак и говор који ће и самом вођи Рајха изгледати помирљив до слабости и потпуног самоодрицања, вели г. Бартлет, под данашњим околностима неће бити у стању да убеди Париз, Лондон, Рим и Москву да Немачка збиља жели да сарађује са другим државама."

Г. Бартлет изражава наду да г. Хитлер бар неће посветити одвећ велики део свога говора побијању оптужби изнесених у Стрези и Женеви. Ако то ипак буде учињено, он ће по мишљењу г. Бартлета дати новог потстрека општем утркивању у наоружању.

ОДЛАЗАК БИВШЕГ ПОЉСКОГ ПОСЛАНИКА НА НАШЕМ ДВОРУ

„Југославија и Пољска остају увек верне своме пријатељству" – каже на растанку г. Шварцбург-Гинтер

За новог пољског посланика у Београд долази шеф кабинета г. Бека, г. К. Р. Ђамбицки

Досадашњи пољски посланик на нашем Двору г. Владимир Шварцбург-Гинтер напушта сутра Београд, после четворогодишњег боравка у нашој средини. Г. Шварцбург-Гинтер требало је да оде из Београда неколико дана раније, али је нагла и неочекивана смрт вође пољског народа, маршала Пилсудског, задржала одлазак г. Гинтера.

Пред свој одлазак г. Владимир Шварцбург-Гинтер примио је сарадника „Времена" и дао следећу изјаву:

— Пре одласка из Југославије са радошћу узимам слободу да се преко „Времена" опростим од Југославије и многих пријатеља које овде остављам.

Г. Шварцбург-Гинтер

„Одмах вам могу рећи да су ове последње четири године много допринеле упознавању и приближавању двеју пријатељских земаља. Наравно да ја себи не придајем скоро никакву заслугу за ову чињеницу, каже г. Шварцбург-Гинтер, смешећи се.

„Сам развој наших двеју земаља и народа дошао је до те тачке да обе земље треба да се упознају, да узајамно једна другој укажу пажњу и да се приближе. Ово је било у толико лакше што постоји афинитет расе, и много других заједничких тачака, и душевна сродност. На тај начин била је омогућена и велика братска љубав.

„Када сам пре четири године дошао у Београд, ја сам онда разумео да се баш наше престонице, Београд и Варшава, најмање познају. За то је било разлога које ћу вам одмах изнети.

„Загреб и Љубљана били су везани културним везама за Краков и Лвов, а за то је исто тако било много разлога. Раније, ова четири словенска града, сваки за себе био је културно жариште, а исто тако они су имали и политичку важност. Политички они су били сједињени под једним кровом, страним, и већ због тога ова четири словенска града, чији су се политички интереси по који пут укрштавали у Бечу, имали су заједнички живот у погледу културних услова, бранећи заједнички све што је словенско у њима.

„Друге су прилике биле за Београд и Варшаву. Српска престоница уживала је подршку Русије, која је за Варшаву била непријатељ. Руски утицаји радили су на томе да се Варшава не приближи Београду, тако да смо ми могли да пружимо руке једни другима тек после великог рата.

„Констатујући овакво стање ствари, мислио сам да треба да ми буде задатак да упознам прво најизразитије претставнике престонице, затим њену унутрашњу вредност, као и спољашњу вредност и лепоту.

„Поносит сам и на то да се за време откако сам заступао своју земљу у Београду десила посета Пољској од стране г. Војислава Маринковића, као министра иностраних послова Југославије, а исто сам тако поносит што сам могао да олакшам и допринесем узајамној посети парламентарних група Пољске и Југославије. Многи научници, како пољски тако и југословенски, имали су прилике да објасне историју и будућност наших отаџбина. Многа књижевна дела, како југословенска тако и пољска, преведена су. Као што видите, упознавање постаје све интензивније, а приближавање исто тако.

„Напуштајући Југославију убеђен сам да овај спонтани елан двају братских народа не може више да буде задржан. Симпатије и лична пријатељства многих Југословена и Пољака олакшаће, без сумње, увек све односе, како трговинске, који уосталом сваким даном све више напредују, тако и политичке.

„Уверен сам да у једној умиреној и стабилизованој Европи Пољска и Југославија остају увек верне своме пријатељству."

*

На место пољског посланика у Београду долази г. Казимир Роман Ђамбицки, шеф кабинета министра иностраних послова г. Бека.

ПИСМО Г. ШВАРЦБУРГ-ГИНТЕРА Г. БОГОЉУБУ ЈЕВТИЋУ

Пољски посланик на нашем Двору г. Шварцбург-Гинтер упутио је Претседнику Министарског савета и Министру иностраних послова следеће писмо:

„Господине Претседниче,

Сматрам за дужност да захвалим Вашој Екселенцији, као и свима члановима Југословенске Владе, што сте изволели учествовати у народној жалости Пољске поводом смрти Маршала Јосифа Пилсудског.

Слободан сам такође да Вам поднесем изразе своје дубоке захвалности што сте, Господине Претседниче, изволели лично присуствовати са члановима Краљевске Владе свечаном помену, отслуженом у Београду за покој душе Маршала Пилсудског на дан његове сахране.

Уједно ми је стало до тога да Вам саопштим да нисам пропустио да обавестим своју Владу о доказима саучешћа које сте Ви лично, Господине Претседниче, Краљевска Влада и цео југословенски народ дали Пољској у часу свирепог губитка који је претрпела.

Изволите примити, Господине Претседниче, изразе мога највишег уважења."

Припреме за венчање шведске принцезе Ингрид

Стокхолм, 21 маја. — После службене посете белгијског Краљевског Пара која је јуче завршена, целокупна пажња јавног мнења и листова управљена је на церемоније венчања Принцезе Ингрид са данским Престолонаследником. Припреме за венчање још су у току.

Из свих крајева света стигли су многобројни принчеви и остали високи гости. Данас је Њ. В. Краљ Густав V лично дочекао на централној станици високе госте, међу којима Војводу Артура од Конота, Маркграфа Бертхолда Баденског, норвешког Престолонаследника и Престолонаследничовицу, Војвоткињу Хелену-Викторију од Шлезвиг Холштајна и леди Патрицију Радзеј, која је била на челу високих енглеских гостију.

Настојања Совјетске Русије да и Бугарска приступи Балканском пакту

Софија, 21 маја. — **Софијски лист „Зора" јавља из Букурешта да се у добро обавештеним Совјетским политичким круговима говори да ће совјетска влада ускоро учинити потребне кораке код меродавних политичких фактора у Бугарској да и Бугарска приђе Балканском пакту, да би узела учешћа на обезбеђењу балканског и општег мира. С. С.**

Приправност војске у Лисабону због очекивања екстремистичког преврата

Лисабон, 21 маја. — Сазнавши да екстремистички елементи спремају покушај преврата, министарпретседник г. Салазар сазвао је синоћ на хитну конференцију министре унутрашњих послова, војске и морнарице.

На тој конференцији решене су хитне мере предохране..

После тога одржан је нов састанак министара у просторијама касарне 5 ловачког батаљона, где су министри до ујутру расматрали ситуацију, примали извештаје и издавали потребне наредбе.

Трупе лисабонског гарнизона, републиканска гарда, полиција и морнарица су у строгој приправности.

У престоници влада мир и ред.

Италијански држављани морају депоновати стране државне папире код Италијанске банке

Рим, 21 маја. — Службени лист објављује уредбу према којој сви италијански држављани и сва италијанска предузећа, уколико станују, односно имају своје седиште, на државној територији Краљевине Италије и њених колонија, морају у року од 20 дана депоновати стране државне папире (уколико су њихова својина, а не само депозит и сл.) код Италијанске банке.

Разбојнички напад на брзи воз Бреслава—Дрезда

Берлин, 21 маја. — Д. Н. Б. јавља из Брига (Шлеска) да се тек сад сазнаје да је ноћу од 11 [illegible]-12 о. м. на постаји Ротвасер извршен разбојнички препад на брзи воз Бреслава—Дрезда. Том приликом су разбојници отели путницима укупно 52 хиљаде марака.

Насиља мађарских власти око помађаривања имена словенског, немачког или румунског порекла

Будимпешта, 21 маја. — **Акција за помађаривање немађарских имена узела је огромне размере. Управне власти чине најјачу пресију на грађанство у Мађарској да своја имена словенског, немачког или румунског порекла измене у чисто мађарска. Том приликом, поред претњи употребљавају се и разне принудне мере, а пре два дана саопштено је већем броју трговаца и занатлија да ће им бити забрањен даљи рад ако своја имена одмах не помађаре. Власти прикривају своја насиља на тај начин, што наређују таквим лицима да потпишу формулар молбе у којој је изложено како они тобож својевољно мењају име. Власти приморавају на мађаризацију имена не само већ потпуно асимиловане чланове народних мањина већ и оне који су успели до сада да одрже свој језик и веру. Израђен је план по коме се у најкраћем времену има извршити мађаризација имена 2.000.000 поданика Мађарске који су до сад носили породична имена немађарског порекла.**

Највећи француски хидроавион тешко оштећен од пожара

Париз, 21 маја. — **Јављају из Бордоа да је тамо пожар тешко оштетио највећи француски хидроплан „Љетнан Пари".**

Пожар на броду »Норманди«

Париз, 21 маја. — Данашњи „Пари-Миди" доноси вест да су на новом џиновском броду „Норманди" ухваћена два сликарска радника у часу кад су бежали из једне тоалете у којој је горео један суд пун бензина.

Према обавештењима листа „Пари-Миди", истрага до сад није могла утврдити да се ради о злочиначком покушају паљевине. Изгледа да су се радници били сакрили у тоталету да би, и поред строге забране пушења, попушили по једну цигарету. Том приликом изгледа да је један од њих непажњом бацио запаљену жижицу у бензин.

Нови пољски изборни закон треба да нормализује политичке прилике у Пољској

Варшава, 21 маја. — После доношења новог пољског Устава, у вези са расписивањем нових избора, који ће се одржати у јесен ове године, у политичким круговима влада велико интересовање. Новим изборним законом има да се нормализују политичке прилике у Пољској и даду земљи оба законодавна тела, Сенат и Сејм, потпуно оспособљена за њихов рад, нарочито после смрти маршала Пилсудског, који је имао тако великог утицаја на јавни живот Поске.

Према новом пројекту изборног закона, Сенат ће имати деведесет шест сенатора, једна трећина биће именована од Претседника Републике, а две трећине бираће војводска (бановинска) изборна колегија, састављена од делегата, који имају право бирања у Сенат због личних заслуга или поверења. Пасивно изборно право имаће грађани који имају државна одликовања за војне и грађанске заслуге. Осим тога, чланови самоуправних тела, ректори и чланови сената високих школа, чланови лекарских, адвокатских и нотарских комора, чланови пољопривредних управа, индустријско-трговачких и занатлијских комора. Бирачко право за Сенат имају грађани који су навршили 30 година живота, а могу бити бирани они који су навршили 40 година. Сваки кандидат може се кандидовати само у једном војводству. Избор делегата за војводски колегијум, који ће бирати сенаторе, има да се изврши на две недеље пре избора за Сејм. Сенатори, да би били изабрани, морају добити једну трећину укупног броја гласова војводства.

Према истом пројекту, број народних посланика за Сејм износи само две стотине, уместо досадашњег броја четири стотине четрдесет и четири посланика. Право бирања посланика за Сејм има сваки држављанин без разлике на пол, који је навршио 24 године. Пасивно изборно право имају држављани који су на један дан пре избора навршили 30 година живота и који буде изабрала окружна скупштина. Земља је подељена на сто изборних округа, од којих сваки округ бира по два народна посланика. Окружна скупштина састављена од претставника самоуправних тела, привредних, трговачких и занатлијских институција и комора изборног округа бираће четири кандидати за народне посланике.

Новим изборним законом има да се изврши потпуно уништење старих политичких партија, пошто се избори неће вршити по државним листама, већ по лицима која која буду изабрана од изборних колегија, и његов главни принцип је посредност избора и непосредност. У опозиционим круговима овај нови изборни закон изазива велику узнемиреност, која се нарочито запажа међу претставницима народних мањина, које немају никакве шансе да уђу у законодавна тела, пошто изборни закон предвиђа да кандидати морају имати државно одликовање.

Сејм је сазват за сутра и он треба, према свима изгледима, да усвоји одмах нов изборни закон, који ће бити, вероватно, изгласан без икаквих измена. (Време)

Г. др. Јаков Челебоновић, адвокат, остаје у затвору док Кривично веће тројице не донесе решење на његову жалбу

Као што је „Време" прво објавило, прекјуче је лишен слободе познати београдски адвокат г. др. Јаков Челебоновић, у вези са откривеним злоупотребама у случају милионског имања кнеза од Турн-Таксиса, које је он имао у Југославији. Г. др. Челебоновић ухапшен је на основу решења иследног судије, који води истрагу по томе предмету, а на основу § 218 Кривичног закона, члана трећег Закона о сузбијању злоупотреба у службеној дужности у особито тешком случају, и § 133 Кривичног закона.

Г. др. Челебоновић

Г. др. Челебоновић уложио је поводом хапшења и лишавања слободе жалбу, тражећи да буде пуштен и да се из слободе брани. Као разлоге г. др. Челебоновић је навео да он не може из слободе да омета вођење истраге јер се она водила пуних десет месеци, а затим да не може да напушта земљу, јер он располаже у самоме Београду великим непокретним имањем.

Поводом жалбе г. др. Челебоновића Прво кривично веће тројице Окружног суда за град Београд решавало је у току целог јучерашњег дана. Како је међутим сам предмет веома велики, Кривично веће није могло да донесе никакво решење у току јучерашњег дана, те ће г. др. Челебоновић остати и даље у затвору, т. ј. док не падне решење Кривичног већа, уколико оно буде противно решењу иследног судије. Кривично веће донеће одлуку у току данашњег дана.

Резултати избора у Чехословачкој

Праг, 21 маја. — Д. Н. Б. јавља: Званично су објављени ови резултати избора за парламент:

Чехословачка аграрна партија 1,176.517 (1929 г. 1,105.498) губитак 45 мандата.

Чехословачки социјал-демократи 1,034.804 (1929 г. 963.462, губитак 38 мандата).

Чехословачки национал-социјалисти 755.931 (1929 г. 767.328, губитак 28 мандата).

Чехословачка католичка народна странка 615.851 (1929 године 623.340, губитак 22 мандата).

Занатска странка 448.004 (1929 г. 291.209, добитак 17 мандата).

Фашистичка партија генерала г. Гајде 167.440 (1929 г. —, добитак 6 мандата).

Чехословачка чиновничка странка 10.212 (1929 г. —, без мандата).

Општедржавна партија дужника 5.961, без мандата.

Чехословачка национална удружења 456.358 (1929 г. 430.367, без губитка).

Немачке странке:

Немачки социјал - демократи 299.925 (1929 г. 506.761, губитак 11 мандата).

Савез пољопривредника 142.388 (1929 г. 396.454, губитак 5 мандата).

Немачки хришћански социјалисти 162.797 (1929 г. 348.066, губитак 6 мандата).

Хенлајнова партија судетских Немаца 1,249.497, губитак 44 мандата (1929 г. имале су национал-социјалистичка немачка радничка партија и немачка национална партија које су растурене, 15 мандата).

Немачко-мађарски изборни блок 291.828 (1929 г. 257.372, 9 мандата).

Католичка народна странка судетских Немаца и странка патера Хлинке заједно са Пољацима и Русинима 54 мандата.

ПОДЕЛА МАНДАТА У НОВОМ ЧЕХОСЛОВАЧКОМ ПАРЛАМЕНТУ

Праг, 21 маја. — Четека јавља: Колико се сазнаје у будућем парламенту имаће поједине партије следећи број мандата:

Чехословачке партије добиле су 195 посланика, од тога аграрци 45 (1929 г. 46), социјал-демократи 38 (1929 г. 39), национал-социјалисти 28 (1929 г. 32), народна странка 22 (1929 г. 25), Хлинкин блок 22 (1929 г. 19), занатска странка 17 (1929 г. 12), уједињени националисти 17 (1929 г. 18), фашисти 6 (1929 г. 0).

Немачке странке добиле су 65 посланика, од тога Хенлајн 44 (1929 г. ништа), социјал-демократи 11 (1929 г. 21), хришћански социјалисти 6 (1929 г. 14), аграрци 5 (1929 г. 15).

Мађарско-немачки блок добио је 9 мандата, колико је имао и на изборима 1929 године.

Хенлајнова партија састављена је од бивших национал-социјалиста и немачких националиста који су у свему имали 16 мандата.

ЧЕХОСЛОВАЧКА ШТАМПА О УСПЕХУ СТРАНКЕ Г. ХЕНЛАЈНА

Праг, 21 маја. — Четека јавља: Листови опширно коментаришу резултате избора у Чехословачкој, нарочито се задржавајући на успеху странке г. Хенлајна.

„Прагер Пресе" каже између осталог да ће се г. Хенлајн убрзо уверити да у једној демократској земљи његове се идеје не могу реализовати, нарочито на у земљи у којој има мањина. „Г. Хенлајн, каже лист, има три могућности пред собом: или ће свој активизам прилагодити општим приликама у земљи или ће силом прилика његов покрет имати само негативне резултате, или ће најзад његова странка постепено да се распадне усред разних несугласица које ће неминовно настати у самој странци".

„Венков" истиче да су избори и овог пута показали стабилност Чехословачке Републике.

„Чешке Слово" каже да су странке које су заступљене у влади имале више успеха но што се очекивало. Солидарност владиних странака једина је база за даљи рад и једина база која може да пружи земљи владу која ће моћи да ради упркос успеха странке г. Хенлајна.

Инспектор војске и пољски министар војске носе ковчег са телом Пилсудскога у крипту

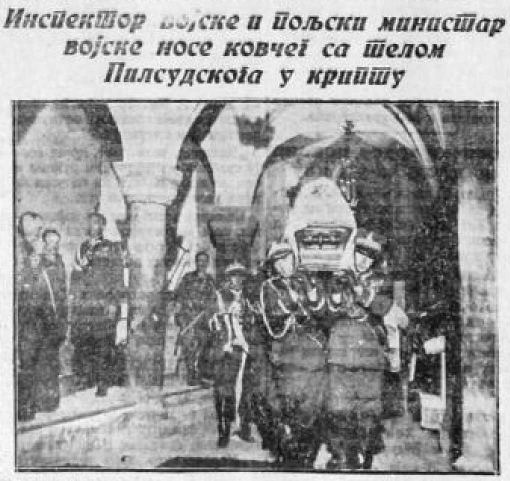

На слици је моменат са полагања ковчега са телом покојног пољског маршала Пилсудског у крипту дворца Вавела у Кракову. Ковчег носе у крипту на својим раменима генерални инспектор пољске војске генерал г. Ридз-Шмигли (лево) и министар војни генерал г. Каспржицки

ХОДОЧАШЋА НА ОПЛЕНАЦ

На челу грађана и ученика из Сремских Карловаца, који су се поклонили гробу Витешког Краља, био је министар просвете г. С. Ћирић

Топола, 21 маја. — Јуче је било на Опленцу 600 грађана и ученика из Сремских Карловаца под вођством сремско-карловачког епископа г. Саве и министра просвете г. Стевана Ћирића.

Пошто су одржали помен, министар г. Ћирић одржао је патриотски говор, у коме је изнео све главне моменте из живота Блаженопочившег Краља, истичући Га као великог владара и хероја, Који је кроз најтрновитије стазе у нашој историји прошао и кроз највеће голготе донео свом народу ослобођење и уједињење.

После министра г. Ћирића говорио је директор гимназије г. Јаковљевић, а супруга министра г. Ћирића положила је на гроб букет цвећа.

Три стотине учесника са окружног соколског слета у Аранђеловцу са заставом аранђеловачког соколског друштва одржали су помен, а на гробу је говорио старешина друштва г. Андра Миловановић и народни посланик г. Илија Михаиловић.

Четири стотине учитеља и учитељица Дринске бановине са претседником секције учитељског удружења из Сарајева г. Стевом Билчаром одржали су заупокојену литургију у храму а затим помен на гробу, где су ужегли велику воштаницу од 20 килограма и положили ловоров венац украшен каранфилима.

Среско учитељско друштво из Љубовије положило је сребрну урну земље са Мачковог Камена, па су одржали дирљиве говоре г. г. Билчар, Славковић и Р. Јовановић. **(Време)**

Марш гладних на Илиноис

Вашингтон, 21 маја. — Први одреди гладних који марширају на Илиноис стигли су у варош и њихови вођи изјавили су да ће остати у граду све док се не укаже помоћ породицама беспослених.

Пожар једног брода у пирејској луци

Атина, 21 маја. — У пирејској луци запалио се брод-тенк „Катарина" (3.000 тона). Сва посада, 22 човека, успела је да се спасе, скочивши сместа у море. Свега су неколицина задобили јаче опекотине.

РЕЗУЛТАТИ ЈЕДНОГ ВЕЛИКОГ ЛИКОВНОГ КОНКУРСА

На конкурсу Удружења југословенских уметника најбољи портре Њ. В. Краља израдио је сликар г. Јосип Цар, а портре Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника Павла сликар г. Милош Вушковић

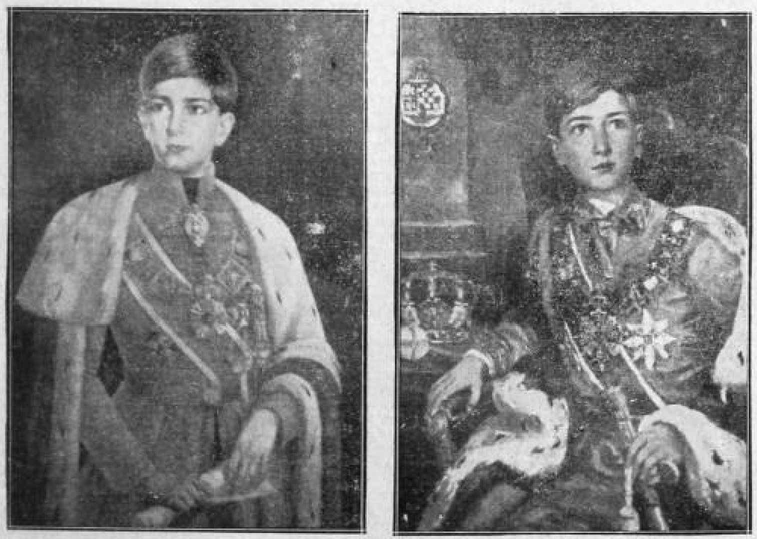

Награђени портрети Њ. В. Краља Петра II на конкурсу Удружења ликовних уметника. Лево рад сликара г. Јосипа Цара који је однео прву награду. Десно: рад сликара г. Јована Бијелића

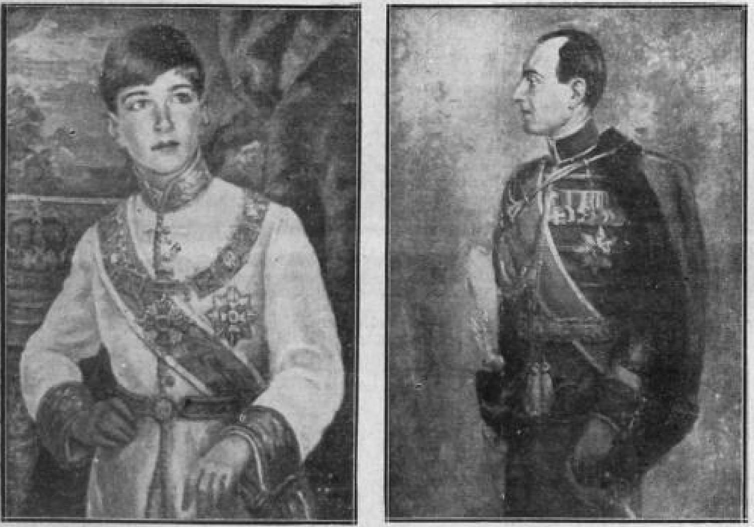

Награђени портрети Њ. В. Краља Петра II и Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника Павла, на конкурсу Удружења ликовних уметника. Лево: рад г. В. Станојевића који је однео трећу награду а десно рад г. Милоша Вушковића

Удружење југословенских ликовних уметника, у жељи да се код нас створе репрезентативни портрети Њ. В. Краља Петра Другог и Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника Павла, расписало је конкурс за израду ових портрета. Резултати конкурса објављени су јуче.

Почетком фебруара месеца одржана је пленарна седница Удружења југословенских ликовних уметника, и на њој је дискутовано о условима овога конкурса. Одмах после тога упућена је молба дворској канцеларији, у којој је тражено одобрење како за распис овога конкурса тако и за дозволу за репродуковање ових слика:

Дворска канцеларија је на дан 4 фебруара 1935 године одговорила овим писмом:

„Удружењу ликовних уметника Београд. — У вези ваше молбе број II 97 од 27 прошлог месеца канцеларији Њ. В. Краља част је известити да се одобрава да удружење може расписати конкурс наших уметника за најбољу слику у боји Њ. В. Краља и Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника. Изабране радове од стране жирија треба доставити овој канцеларији, да би о њима прибавила највише одобрење, како би се право умножавања могло дати. Министар Двора Милан Антић".

Удружење ликовних уметника одмах затим је објавило преко дневних листова свој конкурс, и на тај начин је позвало све наше сликаре на учешће у конкурсу. Никоме од сликара није послат специјалан позив. Што се тиче самих портрета, остављена је потпуна слобода, као и у погледу техничке обраде. Тражило се само да сви портрети буду репрезентативни, и да им уметничка обрада буде на висини. Радови су се предавали анонимно.

Рок предаје ових уметничких радова био је 15 маја. До тога дана стигли су портрети од стране 34 уметника.

Жири, који су сачињавали гђа Ана Маринковић, г. Б. Стевановић, г. Сретен Стојановић, г. Пјер Крижанић, г. Илија Коларовић, г. Недељко Гвозденовић и г. Винко Грдан, одржао је неколико седница, на којима је решавано о примљеним радовима.

После дужег већања жири је нашао да се, по концепцији и по уметничкој обради портрета Њ. В. Краља Петра, могу узети у обзир три рада, која су носила шифре „777", „Балкан 845" и „Два зелена круга".

Класификација портрета Њ. В. Краља била је следећа: Као најбољи рад са шифром „777" својина г. **Јосипа Цара**, други по реду „Балкан 845" својина г. **Јована Бијелића**, а трећи „Два зелена круга", својина г. **Вељка Станојевића**.

За портре Њ. Кр. Вис. Кнеза-Намесника Павла изабран је рад под шифром „Слика Л. У. Л.", а када је отворен коверат са шифром утврђено је да је то рад сликара г. **Милоша Вушковића**.

Жири је после тога предао управи удружења записник, а управа ће однети портрете дворској канцеларији ради одобрења за репродукцију.

На тај начин Удружење ликовних уметника испунило је једну велику празнину, која се много осећала код нас. Позната је већ жалосна истина да се код нас продају најразличитији пор[illegible]ти Њ. В. Краља и чланова Краљевске Куће, који су далеко од тога да одговарају и по репрезентативности и по уметничкој обради ономе што би се могло тражити.

Ова акција Удружења ликовних уметника [illegible] отворна је и у толико што [illegible] ст приход од продаје умнож[illegible] слика ићи на помагање ликовних уметника и на подизање Дома уметника у Београду.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКО-ФРАНЦУСКОГ ПРИЈАТЕЉСТВА

Срдачан дочек француске ратне флоте у Сплиту

„Никакви догађаји нису и не могу бити кадри, да униште дубоке осећаје верности и оданости" — рекао је адмирал г. Муже

Сплит, 21 маја. — Јутрос је цео Сплит освануо искићен југословенским и француским заставама.

Нешто после 8 часова појавиле су се француске ратне лађе у градском каналу. На челу француске флоте, која се састоји од девет јединица: три крстарице и шест контраторпиљера, налази се вице-адмирал г. Муже на крстарици »Алжер«. При уласку у пристаниште са француске адмиралске лађе испаљен је 21 топовски метак у знак поздрава, а у исто време истакнута је на првом јарболу југословенска застава. Са исто толико метака одговорила је југословенска морнаричка батерија са Сустјепана и извесила француску заставу.

Чим је француска флота пристала, француски конзул у Сплиту г. Супе и француски поморски аташе у Београду, капетан бојног брода г. Руш, одвезли су се моторним чамцем на адмиралску лађу »Алжер« и поздравили адмирала г. Мужеа. Исто тако и команда југословенске морнарице упутила је на адмиралску лађу официра за везу. Маса грађанства искупила се на обали и пратила улазак француске флоте у пристаниште бурним поклицима Француској

У 9 часова командант [illegible]словенске ратне морнариц[illegible]рал г. Марјан Полић, у пратњи капетана бојног брода г. Павића, начелника оперативног одељења ратне морнарице и ордонанс официра поручника бојног брода г. Љутића, посетио је адмирала г. Мужеа на адмиралској лађи „Алжер". У тренутку, када се адмирал Полић пењао уз степенице на француску лађу, бродска музика је интонирала југословенску химну. Адмирал г. Полић поздравио је адмирала г. Мужеа у име министра војске и морнарице генерала г. Петра Живковића и своје, пожелевши му добродошлицу.

Адмирал г. Муже срдачно се захвалио на поздравима и изјавио, да је одушевљен дочеком који му је био приређен у Боки Которској а исто тако је одушевљен и дочеком, на који је наишао у Сплиту. Том приликом адмирал г. Муже је рекао:

— Наша посета вашој земља значи посету пријатеља пријатељу.

При одласку са брода у почаст адмиралу Полићу испаљено је 15 топовских метака. Адмирал Полић вратио се затим на свој адмиралски брод „Вилу", где су већ били окупљени команданти свих ратних бродова југословенске морнарице, који се налазе у пристаништу.

У 10 часова адмирал г. Муже са својим штабом вратио је посету адмиралу г. Полићу на „Вили". У његовој пратњи налазили су се контра-адмирал г. Лабордо, командант групе контра-торпиљера, француски конзул и поморски аташе у Београду и други. Адмирал г. Муже поздравио се са адмиралом Полићем. Затим је уследило упознавање са скупљеним командантима ратних бродова југословенске морнарице, који су били постројени на „Вили".

У 10.30 часова адмирал г. Муже са пратњом напустио је адмиралски брод „Вилу" и моторним чамцем одвезао се пред Банску палату. На пристаништу је била постројена почасна чета 13 пешадијског пука под командом поручника г. Навиша. Обала је била пуна света, који је одушевљено поздравио француске госте.

После тога адмирал г. Муже са својом пратњом ушао је у Банску управу, где су га дочекали бан г. др. Јаблановић, командант места г. Варјачић, градоначелник инжењер г. Карготић и директор поморског саобраћаја г. Стипановић. Бан г. др. Јаблановић поздравио је адмирала г. Мужеа рекавши:

— Адмирале, у име Владе југословенског народа и Приморске бановине имам част да пожелим добродошлицу вама лично, вашим вредним официрима и вашим ваљаним морнарима приликом ове посете, коју славна морнарица Француске, наше велике савезнице и верне пријатељице, чини Југославији. Југословенски народ у борбама за своју слободу, коју је постигао, нашао је племенитом и славном француском народу свога великом добročинитеља, моћног савезника и верног пријатеља.

Од знаменитих дана Солунског фронта, када смо имали срећу и част да се нађемо раме уз раме са одважним борцима Поали д' Оријан, па до последњих трагичних часова југословенски народ није престао да увек налази у француском народу оличење племенитих одлика срца и интелекта, витешке углађености, схватајући тако да велика Француска мора бити највиши идеал свих настојања ка напретку. Због тога, адмирале, југословенски народ је данас у овој свечаности поносан и срећан, да вам може указати срдачан пријем у својим водама, а славној морнарици драге Француске и за овај нови доказ пријатељства и привржености потпуно отвара своје срце и изражава још једном топле изразе својих осећања, великог дивљења и захвалности и вечне верности великом и славном француском народу. Добро дошли! Живела Француска!

Говор адмирала г. Мужеа

Адмирал г. Муже одговорио је бану и нагласио да је необично дубоко дирнут топлим и дубоким изразима оданости целог југословенског народа према Француској, откако је имао част и срећу да стигне у наше воде и посети нашу земљу и наш јуначки народ.

— Француска ратна морнарица, каже адмирал г. Муже, играла је видну улогу у догађајима великог рата, нарочито у тренутку када је јуначка Србија била преплављена од јачег противника, и када је српска војска морала да тражи спаса преко историјске Голготе на обалама Јадрана. Од тога дана учвршћени су осећаји пријатељства и верности између југословенског и француског народа, који су се борили за своју слободу. Француска је поносна, што је трајно остала верна овом пријатељству и савезништву. Никакви догађаји пролазне и тренутне природе нису и не могу бити кадри да униште ове дубоке осећаје верности и савезништва. Француски народ ће и приликом посете његове ратне флоте југословенском народу исказати своје осећаје привржености и љубави тиме, што ћу са нарочитим изасланством француске ескадре поћи на Опленац и поклонити се гробу Великог Југословена и Мученика, Витешког Краља Александра Првог Ујединитеља. Француски народ са највећом пажњом прати развитак Краљевине Југославије и жели јој срећан напредак.

Адмирал г. Муже са контра-адмиралом Лабордеом и својим штабом задржао се у дужем разговору са баном, генералом г. Варјачићем, градоначелником и другима. Адмирал г. Муже са својом пратњом вратио се затим на свој брод, испраћен клицањем окупљеног света.

Адмирал г. Полић одликован Легијом части

У 12 часова бан г. др. Јаблановић, командант места генерал г. Варјачић, градоначелник г. Карготић и директор поморске дирекције г. Стипановић вратили су посету адмиралу Мужеу на адмиралској лађи, где су били примљени веома срдачно.

На адмиралску лађу стигао је и командант југословенске морнарице адмирал г. Полић са својим штабом и командантима свих јединица. Француски адмирал предао је адмиралу г. Марјану Полићу, команданту југословенске морнарице високо одликовање француске Легије части и том приликом му срдачно честитао. Адмирал г. Полић срдачно се захвалио, а затим је био послужен вермут. Гости су се неко време задржали на палуби, а затим је у част одликованог адмирала г. Полића приређен ручак за време кога је при шампањцу француски адмирал г. Муже поздравио претставнике војних и цивилних власти, а нарочито адмирала г. Полића, истичући поново значење његовог одликовања. Адмирал г. Полић је са неколико речи још једанпут срдачно захвалио адмиралу г. Мужеу. Гости су се задржали до 2.30 часова и при одласку са адмиралског брода испраћени су почасном топовском [illegible]бом.

Изасланство француске флоте одлази на Опленац

По подне је адмирал г. Муже са вишим официрима учинио излет до Трогира. Вечерас адмирал г. Муже путује за Београд, да тамо дочека изасланство француске флоте, са којим ће поћи на Опленац да се поклони гробу Витешког Краља Ујединитеља. Сутра ујутро стиже у Сплит и француски посланик на нашем Двору гроф де Дампијер.

За време боравка француске флоте у нашим водама адмиралу г. Мужеу додељен је капетан фрегате г. Клинер, командант »Далмације«, док ће на путу за Београд адмирала г. Мужеа пратити капетан бојног брода г. Павић. Бан г. др. Јаблановић и градоначелник г. Карготић приређују сутра увече у хотелу »Матић« на Бачвицама банкет у част француске ескадре.

Енглески краљ је изјавио саучешће брату умрлог пуковника Лауренса

Лондон, 21 маја. — Њ. В. Краљ Ђорђе упутио је брату умрлога пуковника Лауренса телеграм у коме изражава Своје искрено саучешће на великом губитку који је Британско Царство задесио смрћу пуковника Лауренса, чије ће велике заслуге забележити историја.

Сахрана пуковника Лауренса извршиће се сутра на сеоском гробљу у Моратону, где је живео последњих месеци.

Јављају из Шангаја да мајка почившег пуковника Лауренса умало није настрадала приликом напада кинеских гусара, који су извршили на речни брод на коме је путовала тешко болесна г-ђа Лауренс. Кинески гусари опљачкали су све путнике али никога нису повредили.

САХРАНА ПУКОВНИКА ЛАУРЕНСА

Лондон, 21 маја. — Данас нешто пре 15 часова сахрањен је пуковник Лауренс, чувени јунак из светског рата.

На гробљу у Мортону (Дорсетска грофовија), где је сахрањен овај знаменити војник и организатор, искупило се много света.

Запажено је око стотину веома угледних политичких личности из Лондона, међу њима г. Винстон Черчил, лорд Лојд, г. Уинтертон, сер Сасун, народни посланик гђа Астор, давни лични пријатељи пок. пуковника Лауренса.

Отправник послова Ирака дошао је у својству ванредног изасланика свога краља.

Из свих крајева Велике Британије дошли су бивши официри и војници, од којих многи, иако врло слабог имовног стања, нису жалили далеки пут да би одали последњу пошту свом легендарном команданту из времена борби у Сирији и Арабији.

Запажен је и дугогодишњи слуга пуковника Лауренса који га је пратио за време многих смелих похода у Арабији.

Службених војних почасти, почасне чете, музике, почасне паљбе и т. д. није било, по жељи коју је покојник изразио у своме још давно написаном тестаменту.

Марка: Јелен
Име: Шихт

2 заштитника Вашег рубља.

Они пружају домаћици сигурност, да ће добити за прање рубља најбољи језгро сапун, који постоји.

ШИХТОВ САПУН
МАРКЕ ЈЕЛЕН
ДОМАЋИ ПРОИЗВОД

ЧИЈА ЈЕ КРУНА НА КОЈУ РЕФЛЕКТИРА НАША ЗЕМЉА?

Круна српских краљева у бечкој Дворској ризници није турски рад из 1600 године

Разговор сарадника „Времена" са г. др. Алексом Ивићем

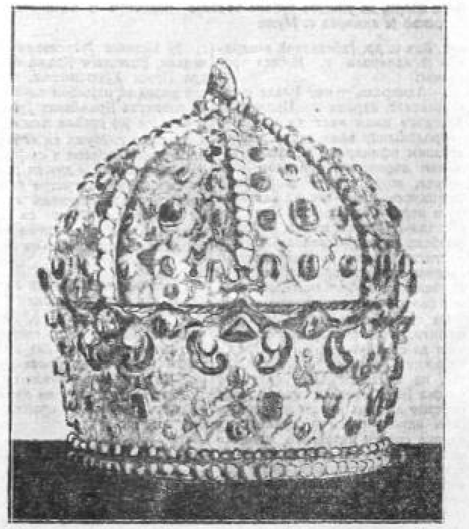
Круна кнеза Лазара, која се налазила у Дворској ризници у Бечу

Чланак „Времена" од 2 априла ове године под насловом „Где је круна Кнеза Лазара из бечке Дворске ризнице?" скренуо је пажњу немачке и аустријске јавности. Многи листови су донели у целини или у изводу мишљење проф. г. др. Алексе Ивића да је круна, која се налази у бечкој Дворској ризници, припадала српским средњевековним владарима, и да она, по Сен-Жерменском уговору о миру, треба поново да припадне нашој држави. На то је директор Уметничко-историјског музеја у Бечу др. Леон Планишчиг дао интервју редакцији „Моргена", да се др. Ивић налази у заблуди, јер да та круна никад није била српска краљевска круна. „Време" је у броју од 3 маја пренело у изводу овај интервју др. Планишчига, а ових дана је сарадник „Времена" посетио др. Ивића и питао га да ли остаје и после интервјуа др. Планишчига код своје тврдње у погледу провенијенције споменуте круне?

Г. Ивић о српској круни у Бечу

На то је г. др. Ивић дао ово објашњење:

— Земље у којима наш народ станује пале су при крају Средњег века под Турску, а са српским земљама пала је у руке освајача и покретна српска државна имовина: владарске инсигније, државни списи, војна опрема, драгоцености, новац, итд. Из ропства српског под Турцима развило се постепено и неосетно ропство Срба под Аустријом, која је у току векова успела да подели са Турском власт над српским земљама и над српским народом. Пошто су ослобођене српске земље, природно је што Срби траже да им се врате и сви остаци њиховог средњевековног државног живота. Сен-Жерменским уговором о миру обавезала се Аустрија, а Тријанонским миром Мађарска, да врате Југословенима све архивске списе и музејске предмете који су некад били југословенска својина, па су током времена одузети од Срба, Хрвата и Словенаца и пренесени у Беч и Пешту.

„Југословенске земље враћене су Југословенима, њих нису могли да сакрију, али и у Бечу и у Пешти све могуће чине да се извуку од обавезе у погледу враћања југословенских архивских списа и музејских предмета. Ево, ми ни до данас нисмо успели да вратимо из Будимпеште у Загреб средњевековне повеље Зрињског и Франкопана (око 12.000 списа), ма да су по Тријанонском уговору Мађари дужни да врате Хрватима породични архив трагичних кнезова Петра Зрињског и Крсте Франкопана, и мада су се Мађари и посебном конвенцијом, склопљеном са нашом државом, обвезали на повратак тих списа."

Српска круна у бечкој ризници

„Са музејским предметима иде још теже. На овим предметима у већини случајева нема записа те је с тога још лакше затајити и порећи њихову провенијенцију. Српска круна у бечкој Дворској ризници пре рата је у службеном каталогу била вођена под насловом „Сербише Кроне" (Српска круна). Аустријанци су се тада хвалили и с поносом истицали како имају у свом поседу српску драгоценост, српску круну. Посетиоцима Дворске ризнице и чиновници и послужитељи тумачили су и наглашавали да је то круна негдашњих српских владара. А сада, кад треба да се после слома империјалистичке Аустрије врати Србима њихова средњевековна круна, г. др. Планишчиг вели, да то није српска круна, него да је турски рад, изведен око 1600 године, да је грубо формисана израда, која по свом стилу пада у барокно раздобље.

„Сматрам за потребно да подвучем ову чињеницу: г. др. Планишчиг је директор бечког Уметничко-историјског музеја, али је уједно и директор бечке Дворске ризнице, у којој се налази ова српска круна. Према томе је сасвим разумљиво што г. др. Планишчиг пориче сада да је то српска круна, и што настојава да сачува ову драгоценост за ризницу која му је поверена на управу. Али су докази г. др. Планишчига, којима покушава да осујети изручење српске круне Југославији, више него слаби, и њих је лако побити:

Круна је заиста српска

„1) Г. Планишчиг ми замера што цитирам само каталог од 1870 године, у којем пише да је то српска круна, а не цитирам и послератни каталог, у којем не стоји да је ово српска круна. — С тога тако чиним што пре рата није постојао Сен-Жерменски уговор о миру, па је управа ризнице могла о овој круни да напише истину без бојазни, да ће јој круна бити одузета.

„2) Г. Планишчиг вели да је круна рађена у барокном стилу. — Круна је, међутим, јединствена својим обликом и израдом, и нема ни трунке барокног укуса и моде, тога прелаза од ренесанса у рококо-стил. Предлажем да г. Планишчиг изнесе своје доказе за барокни стил, а ја ћу изнети разлоге, који противно говоре, па нека страни незаинтересовани стручњаци одлуче ко има право?

„3) Г. Планишчиг вели да је то турски рад око 1600 године. — Турци се нису у оно доба бавили златарским занатом. И своје најпрече потребе у златним предметима подмиривали су од Персијанаца и Арапа, па како се може веровати да су Турци сами лили једну круну, са знаком крста на њој, с намером да је султан поклони једном хришћанском кнезу, кад је тај султан имао у својој ризници српских, византијских и бугарских владарских круна, ратних трофеја његових предака? Зар није природније узети једну круну из ризнице, која тамо бескорисно лежи, него поручивати израду круне у Персији или Арабији?

Предаја круне Бочкају

4) Кнез Бочкаји је подигао устанак октобра 1604, али његови главни успеси у освајању Ердеља и горње Угарске постигнути су тек у пролеће и у лето 1605 године. Тек у лето 1605 је постало очигледно да ће се Бочкаји моћи, као кнез ердељски, одржати. — Султан Ахмед Први је послао новоме кнезу ову круну на поклон и велики везир Лола Мохамед је на Ракошком пољу код Пеште предао 11 новембра 1605 године ту круну кнезу Бочкају. Круна се није могла салити у лето 1605, него је она вишегодишњи рад, па како је султан могао знати да ће доћи до устанка у Ердељу, и да ће тај устанак успети па да унапред поручи круну за такву евентуалност?

„5) Сви савремени извори и сви каснији писци, који су описали предају ове круне кнезу Бочкају, наглашавају да је султан послао Бочкају једну круну из своје ризнице, и само се у томе разилазе што једни тврде да је то била српска, а други да је византијска круна. Аустријски стручњаци су пре Сен-Жерменског уговора били уверени да је то круна средњевековних српских владара, те су тако заводили ту круну и у својим службеним каталозима. Што њихови стручњаци након Сен-Жерменског мира имају у овом погледу друго стручно уверење, то није важно, јер је и сувише провидно".

J. Ш.

Педесетпетогодишњица чувеног немачког филозофа Освалда Шпенглера

Познати немачки филозоф и културни историчар Освалд Шпенглер, чије је дело „Пропаст Запада" у своје време изазвало многоструке коментаре у целој светској јавности прославиће на дан 28 маја ове године свој 55 рођендан. Немци ће му поново одати почаст за његово филозофско дело. На нашој слици види се последњи снимак великог немачког филозофа.

Експлозија вагона са 5000 кг динамита

Буенос Ајрес, 21 маја. — Недалеко од насеобине Јакобачи (територија Рио Негро) експлодирао је вагон у коме је било 5.000 кг. динамита. Погинуло је пет радника, шесторица су тешко рањени.

„ПРЕТСКАЗАНИЈЕ" КОЈЕ ЈЕ УЗБУДИЛО ТЕТОВЦЕ

Један тетовски носач тврди да ће умрети на Спасов-дан, и моли другове да га мртвог обесе насред чаршије

„Шуте" прича амалима да ће умрети на Спасов-дан

Тетова, 21 маја. — Једно интересантно претсказаније познатог тетовског носача Глигорија Ђорђевића-Шуте, »главешине« неслужбеног тетовског еснафа носача узбунило је цело Тетово. Грађани с нестрпљењем очекују Спасов-дан, када по причању Шута треба да се испуни његово пророчанство.

Глигорије Ђорђевић-Шуте је незванични старешина тетовских носача. Носачи га необично поштују и уважавају. Његова реч, као старог и искусног човека, вреди. Прекјуче је Шуте, раније него обично, дошао на трг. Спустио је своје »самарче« и сео, опљунуо је на рогобатну калдрму и казао друговима уморним гласом:

Глигорије Ђорђевић, звани „Шуте", „Главешина" тетовских амала

— Еј, другови моји! Ће ви нешто кажем; ама да ме не марекнисујете... Ја сум со вас до Спасовден, а тога ће ви умрем и ве молим да ме мртвог обесите на среде чаршија...

— А бре, Шуте, повикали су запрепашћени носачи, умен ли си или си полудил, што збориш таке? Земи да се беси...

— Еве овде, наставио је Шуте, каде се збираме свеки ден. И тоа но ногете нагоре. Клетва ви оставам, това да учините.

Људи су се нашли у незгоди. Није вредело убеђивати га. Шуте је остао при своме.

— Е, мислите вије, ја не знаем што зборим. Знајем ја све. Али таке мора да бидне. Еве зашто...

И Шуте је испричао свој сан што га је снио те ноћи.

Легао и заспао. У поноћи пробуди се. Наједаред пред њим у соби створио се један старац. И рекао одлучним гласом: »Ти, бре, мораш да мреш! И то на Спасовден. Ако коћеш да доспеш у рај, треба да будеш обешен насред чаршија, и то са ноге нагоре.«

Шуте је испричао сан, а амали су плакали као деца.

— Шта вам је, бре, браћо, рекао је Шуте, што се мора, мора. Ја ће да мрем а ви да ме слушате и да ме бесите.

Скупили се људи. Питали, нико им не одговара. Амали лију сузе као киша. И тек при крају су проговорили коју реч.

— Ама, то је халуцинација! — говорили су грађани. — Глупости! Треба их разуверити!...

Кроз Тетово пронесе се вест брзо. Шутеа сви знају. Његова кућа зачас се претвори у »свето место«. Стари, побожни људи потрчаше Шутеу као на Хаџилук. Шуте не може да стигне да одговори на сва питања. И њему је сад тешко. Али ипак верује, да ће умрети на Спасов-дан.

Тетово очекује с нестрпљењем тај дан, када ће Шуте или да опружи своје старе, амалске изнемогле ноге или да и даље буде онај стари амал, што са својим »самарчетом« иде по граду и преноси терете. Стар и исцрпен...

Б. ЈОСИФОВИЋ

ПОВОДОМ НЕДЕЉЕ ТУБЕРКУЛОЗЕ

Како неговати и лечити туберкулозно дете

Туберкулоза код деце је само у неким, сразмерно веома ретким случајевима, неизлечива. У огромној већини случајева, она је излечива болест. Има и веома много случајева, где је обољење остало сасвим неприметно и само од себе се излечило.

Кад дете болује и од најлакшег облика туберкулозе, важно је пре свега, обезбедити му све оно, што ће јачати његову природну отпорну снагу. Оно треба у првом реду **довољно ваздуха, добру храну, мир, ред и добру општу негу.**

Само у светлом и често проветраваном стану може бити довољно ваздуха. Болесно дете треба да има засебну собу, на којој би се прозори и дању и ноћу, лети и зими, држали отворени. Само кад је сувише јак ветар, поготову с прашином, маглом или кишом, прозори нека се затворе.

У недостатку засебне собе, детету се мора обезбедити бар засебна постеља, која би се ставила у близини самог прозора.

Све док дете показује ма и најмање повишену температуру, мора да лежи у постељи.

Соба болесника мора се држати нарочито чисто, а у соби да буде што мање ствари, нарочито оних што задржавају прашину. Уклонити са пода сваку застирку и са прозора непотребне завесе. Често мењати постељно рубље. Дете држати чисто, често га купати и мењати лично рубље.

Још боље него лежање у соби са отвореним прозорима, је лежање на потпуно слободном ваздуху. Најбоља је покривена веранда, заклоњена од ветра, прашине и сунца. Ту може дете лежати дан и ноћ, па чак и у хладним данима, само да је довољно топло обучено и покривено. Ако нема веранде, дете треба што чешће изнети на балкон, у башту пред кућу и т. д.

Много може користити мењање ваздуха (климе). Планински предели су нарочито подесни, али и свака друга промена ваздуха може повољно утицати. Море, међутим, може користити само код неких облика туберкулозе и није подесно за свако дете.

У многим случајевима, детиња отпорност се може појачати и сунчањем, било на планинама, било у самој низини, било такозваним вештачким висинским сунцем (кременском светиљком, (кварцлампом"). Али сунчања могу, код неких облика туберкулозе, и шкодити.

Само на основу веома детаљног лекарског прегледа може се утврдити, да ли можемо очекивати доброг дејства од мора и од сунчања.

Храна треба да је обилна и мешовита.

Треба давати много масла и кајмака, довољно млека, и много поврћа и воћа, због богатства у витаминима и минералним солима.

И меса треба да добија туберкулозно дете, ако је старије од 1 и по године. Ако још није у стању да га добро сажваће, месо се мора сасвим ситно исецкати (хаширати).

Туберкулозно дете, старије од једне године, треба да добија и јаја, и то просечно по пола до једно јаје дневно. Лекар може дозволити и више. Он може чак и одојчету дозволити јаје.

Одојче треба да добија мајчино млеко. Ако није на сиси, само лекар може му прописати подесну храну.

Препоручује се да туберкулозно дете једе чешће, 5—7 оброка дневно, али оброци да буду мање обилни. И у тим честим оброцима мора бити реда, тј. да дете једе увек у исто одређено време.

Храну треба употпунити давањем рибљег уља. Оно обилује у два витамина (Д и А), који нарочито јачају детињу отпорност.

Нарочите мере код појединих облика туберкулозе

Поменути упути биће довољни само у случајевима лакшег облика туберкулозе, који су најчешћи, а нарочито у првом почетку (на пр. код туберкулозе грудних жлезда), па и код реконвалесцената. У сваком тежем облику туберкулозе, те мере нису довољне.

Ако постоји туберкулоза плућа, која може бити понекад лаке и излечиве природе, а понекад она је и тешка, лечење ће бити у сваком случају другојаче. Треба се тачно придржавати савета лекара.

У тежим случајевима, деца се морају упућивати на лечење у болнице или у санаторијуме, који су подешени за лечење деце. Код туберкулозе плућа са кавернама (шупљинама), лекар може понекад и код детета применити удувавање ваздуха у груди (пнеумоторакс).

Када је обољење плућа лакше, дете се може лечити и код куће, или пак може бити довољно и само мењање ваздуха, са осталим горе наведеним општим мерама за јачање отпорне снаге. Али дете мора бити и ту под сталним лекарским надзором.

Дете које болује од туберкулозе плућа не сме се слати на море. За њега су најподеснији планински крајеви.

Ако дете има туберкулозу костију, зглобова или лимфних жлезда, треба знати пре свега да су ти облици туберкулозе, у огромној већини случајева, излечиви. Али лечење треба отпочети на време и мора га водити лекар. Поред општих мера за јачање отпорне снаге, чврсто треба ставити болесника у гипс, или да непомично лежи у кревету са утегом. Ако лекар саветује гипсани завој, свакако то прихватити, иако су изгледи да дете треба дуго треба да остане у гипсу.

За ту децу су нарочито лековита горе поменута природна и вештачка сунчања. Али та „сунчана купања" могу се применити искључиво према тачним упутима лекара, иначе могу бити и туштетна, па чак и опасна. Сунчање се спроводи постепено. Почиње се обично са 2 до 5 минута, према висини на којој се дете сунча и према врсти обољења, па сваким даном нешто мало више. Сунчање се спроводи за свако дете другојаче. Не могу се сунчати деца која имају компликације од стране плућа, кашљу, пљују крв и која имају повишену температуру.

За децу која болују од туберкулозе костију, зглобова и жлезда, као и за тако звану шкрофулозну децу, може бити боравак на мору од велике користи. Али не шаљите децу на море без тачног лекарског прегледа и савета!

Туберкулозно обољење плућне и трбушне марамице тражи лечења своје врсте. Понекад треба пуштати и воду која се у марамици накупила. Веома често је лечење успешно. Поред општих мера за подизање детиње отпорне снаге, све друго мора одредити лекар. Често је и потребно да се лечења спроведе у болници или санаторијуму.

За лечење туберкулозе других делова тела, н. пр. бубрега, мокраћног мехура, црева и т. д., не могу се дати никаква општа упутства. Те врсте туберкулозе су тешке, а често и неизлечиве. Дете треба упутити у болницу.

Лекови код туберкулозе детета

Код туберкулозних обољења морају се, доста често, примењивати и разни лекови. Прави лек у право време може да помаже јачању отпорности детета, да помаже брже закречавање туберкулозних огњишта, да подиже детињи апетит, смањује температуру и т. д. Али свемоћни лекови за туберкулозу, нажалост, још нису познати.

Најлековитије је природно лечење, подизањем сопствене отпорне снаге детета.

Неизлечиви облици детиње туберкулозе

Познато је да је туберкулоза код деце необично честа болест. С обзиром на то морамо признати да су најтежи, неизлечиви облици туберкулозе код деце сразмерно веома ретки. Такви су облици нарочито: запаљење мождане опне, такозвана милијарна туберкулоза, неке врсте туберкулозе плућа, бубрега и црева.

Али у многим случајевима можемо предупредити да не дође до тих облика, ако је зараженост детета на време примећена и одмах отпочето правилно лечење. Само кад је природна отпорна снага детета сасвим недовољна, што бива, срећом, веома ретко, и најсавесније лечење не може предупредити да се почетна лака туберкулоза не развије у смртоносан облик.

Туберкулоза детета је дуготрајна болест

Само смртоносни облици туберкулозе свршавају брзо. Све друге врсте обољења, па и најлакше, могу да трају веома дуго. Често је дете, наоко, већ потпуно опорављено, али туберкулоза, у ствари, у њему још увек тиња и сваког часа може да се погорша. Лечење тражи много, много стрпљења, у првом реду од родитеља. Не неколико недеља, него много месеци, па чак и годину дана и више, може трајати лечење. **Али никада не губити стрпљење у наду! У огромној већини случајева, туберкулоза код детета може потпуно да се излечи.**

Д-Р АМБРОЖИЋ
унив. проф.
Д-Р КОСТИЋ, Д-Р ЈАКШИЋ
унив. асис.

КАФА ХАГ
прија увек

ПОСЛЕДЊЕ ПОЧАСТИ ИЗГИНУЛИМ СОВЈЕТСКИМ ВАЗДУХОПЛОВЦИМА

50.000 људи учествовало је у погребној поворци при сахрани жртава са „Максима Горког"

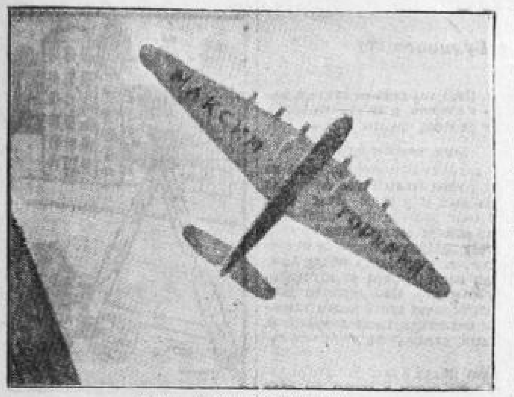

Авион „Максим Горки" у лету

Москва, 21 маја. — Сахрана жртава катастрофе џиновског авиона „Максима Горког" извршена је у присуству огромне масе света. Присутни су били поред осталих, шеф цивилне авијације г. Ткачов, претставник комесара за војску г. Тухачевски, велики број претставника странке, совјетске владе и московских фабрика.

50.000 ЛИЦА УЧЕСТВОВАЛО ЈЕ У ПОВОРЦИ

Москва, 21 маја. — У самој поворци за посмртним остацима жртава са џиновског брода „Максим Горки" ишло је преко 50.000 лица, док је пролаз поворке посматрало више од 100.000 лица. Прваци Совјета одржали су говоре а за то време кружило је у ваздуху 27 аероплана. Поворка је од града до гробља ишла пешице преко пет миља.

Пилот Јуров, погинуо при катастрофи „Максима Горког"

СКУПЉАЊЕ ПРИЛОГА ЗА ГРАЂЕЊЕ ТРИ НОВА ЏИНОВСКА АВИОНА

Москва, 21 маја. — Т. А. С. С. саопштава да је у целој земљи, а нарочито међу радничким организацијама, отпочело скупљање прилога за грађење три нова џиновска авиона истог типа кога је био пострадали „Максим Горки."

ЈЕДИНИ СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ЛЕТЕО „МАКСИМОМ ГОРКИМ" БАШ ДАН ПРЕ КАТАСТРОФЕ, ПРИЧА О ЏИНОВСКОМ АВИОНУ

Париз, 21 маја. — Познати француски пилот и новинар Антоан де Сент-Ексипери, једини странац који је икад летео на џиновском авиону „Максим Горки", и то уочи дана када се догодила страховита катастрофа, изразио се на овај начин о поменутом авиону:

— „Максим Горки" је понос руског ваздухопловства. Са ширином крила од 63 метра и дужином од 32 метра, тежина његова износила је 42 тоне. Његових осам мотора, од којих шест у самим крилима, имали су укупно 7.000 коњских снага. Просечна брзина је била 260 километара на сат.

„Овај џиновски авион снабдевен је био огромним гласноговорником, а глас који је потекао из њега спуштао се из облака до земље до оних који су га слушали, покривајући лупу мотора.

„Уочи дана саме катастрофе ја сам летео „Максимом Горким". Био сам први странац коме је учињена та почаст. А био сам и последњи. На ту дозволу чекао сам дуже времена, и тога дана поподне, када сам већ био изгубио сваку наду, дозвола ми је дата.

„Сео сам у салон у предњем делу авиона и одатле присуствовао деколажу авиона. Машина се снажно затресла и убрзо летела по ваздуху. Ја сам био изненађен лакоћом лета, упркос 42 тоне тежине авиона.

„И док је авион почео летети у правцу Москве, ја сам шетао кроз његове просторије. Ја овде могу говорити о шетњи, јер сам за време летења посећивао редом једанаест главних просторија чија је веза била осигурана једном мрежом аутоматских телефона. Поред тога, један систем пнеуматичних цеви обављао је трансмисију написаних наредби. Димензије апарата изгледале су утолико веће што су кабине биле распоређене не само по трупу авиона, већ и по његовим крилима.

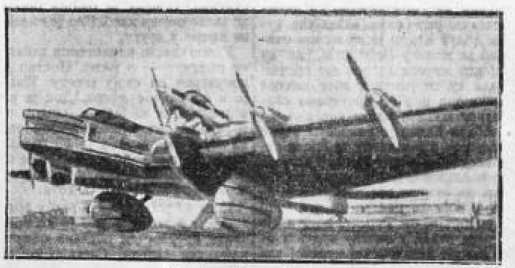

Авион „Максим Горки"

„Најпре сам пошао централним ходником левог крила и редом отварао врата која су водила у поједине просторије. То су биле или кабине или просторије у којима су мотори засебно смештени. Ту ми је пришао један инжењер и одвео ме у електричну централу. Ова централа снабдева не само бежичну телеграфију, гласноговорник и моторске свеће, већ и 80 сијалица авиона са укупном снагом од 12.000 вата.

„После четврт часа шетње по овом апарату, где сам се нашао као у унутрашњости једног торпиљера, ја нисам видео светлост дана: био сам окупан неисцрпном и тешком вибрацијом мотора. На овој шетњи сусрео сам телефонисте и механичаре, видео сам кревете по кабинама. Моје је највеће изненађење било када сам открио, осамљену у једној соби за рад, једну младу дактилографкињу која је озбиљно радила...

„Потом сам се вратио светлости. Испод авиона Москва се окретала. Командант авиона, у једном углу салона издавао је заповести својим пилотима. Радио-станица предавала му је кроз пнеуматичне цеви друге вести. Све је то давало утисак једног комплексног друштва, једног организованог живота каквог до тада нисам доживео у лету.

„Онда сам сео у фотељу и затворио очи. Преко наслона њеног осећао сам треперење мотора. Кроз цело своје биће осећао сам овај ватрени живот. Поново сам се сетио електричне централе и просторија појединих мотора, великих као ложионице. Отворио сам очи.

„Велики прозор у салону пропуштао је плавичасту светлост, и као са полубе неког луксузног хотела посматрао сам земљу. Ово није био осредњи авион, где место пилотово, инструменти и кабина путника образују једну недељиву целину. Ово више није био апарат, већ простор за разоноду и сањарења. Следећег дана »Максим Горки« је трагично завршио."

Г. Хитлер отвара велики аутомобилски пут Франкфурт-Дармштат

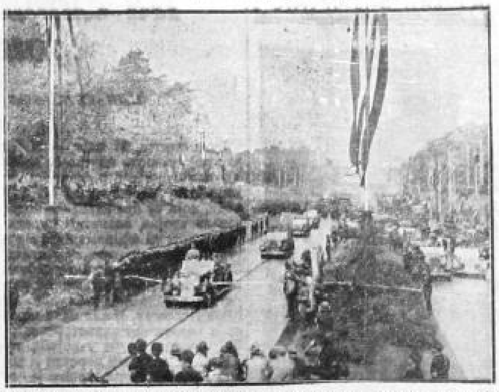

У недељу је г. Хитлер отворио велики аутомобилски друм који води између Франкфурта на Мајни и Дармштата. Овај сјајни аутомобилски пут претставља изврсно дело немачке технике. Слика приказује моменат кад г. Хитлер својим аутомобилом, као први путник тога друма, сече пантлику преко коловоза

ЈЕДАНАЕСТИ ДАН СУЂЕЊА ДР. ГРГИНУ И ДРУГОВИМА У ОСИЈЕКУ

Коресподенција између Живановића и Шлезингера

Осијек, 21 маја. — Једанаести дан процеса др. Светозару Гргину и друговима протекло је у испитивању оптуженог Жике Живановића, таксатора и члана комисије за процену шума Петроварадинске имовне општине из Сремске Митровице, и читању кореспонденције између оптуженог Живановића и претставника Подравине д. д., која се односи на процену шуме у корист Подравине и примање хонорара.

Пошто је претседавајући г. Поврзановић прогласио наставак суђења, оптужени Живановић је известио суд, да је он јуче био болестан и да, као такав, није био свестан шта је све говорио, па је своју јучерашњу одбрану исправио утолико, што је потврдио да је све оно што је рекао у записнику на саслушању код истражног судије тачно, а да су његова јучерашња порицања обична тенденција.

Вама је предложио Шлезингер да вам осигура неку награду, ако ствар око процене шума свршите добро? — пита претседавајући.

— Ја сам то изјавио код истрожног судије зато што сам тада био у заблуди, — одговара оптужени.

Затим се прелази на читање кореспонденције, коју је Живановић слао Шлезингеру. Из ње се закључује, као и из самог признања оптуженог Живановића, да он уопште не зна колико је и када све примио новца од Шлезингера, док за г. Алфреда Чучка оптужени Живановић тврди да уопште није ни знао да овај човек постоји на свету, ма да му је Чучка заједно са осталим претставницима Подравине д. д. потписивао провизиона писма на веће своте новца. Из писама од 7 и 22 маја 1931 године види се, да је оптуженом Живановићу исплатио др. Филип Шлезингер 12.000 динара на име хонорара. Оптужени Живановић, међутим, признаје да је примио само 10.000 динара и то као зајам а не хонорар.

На питање претседавајућег: зашто је тражио зајмове на свој рачун, а трошио их на пропаганду шума Подравине д. д., оптужени Живановић не може да да објашњења и само слеже раменима.

— Зашто сте о свему обавештавали Шлезингера по питању купопродаје шума?

— Морао сам да га редовно обавештавам и о разултату безначајних ствари, пошто сам од њега тражио стално позајмицу.

— Због чега вам је Шлезингер давао те позајмице?

— Он је мени давао новац само зато, што је рачунао да ћу ја као таксатор радити на томе, да се шуме Подравине д. д. продају по повољној цени.

— Како је дошло до тога, да се ваша кореспонденција држи закључана у Шлезингеровој каси?

— Ја сам наредио, да се сва моја писма држе закључана у каси, јер сам хтео да о томе нико ништа не зна, сем претставника Подравине.

Претседавајући затим чита једно Живановићево писмо, које је он упутио Адолфу Шлезингеру, у коме га извештава о доласку комисије за процену шума. Том приликом на крају писма оптужени Живановић је додао, да Шлезингер настоји да вође комисије прогутају „златну рибицу", па ће онда бити све у реду. После тога претседавајући је прочитао још низ писама, која компромитују оптуженог Живановића и претставнике Подравине д. д. Потом се прешло на читање „про меморије" састављене од Адолфа Шлезингера, Ернеста Гутмана и Александра Сора, а затим се поново прешло на испитивање по питању провизије.

Претседавајући жели да сазна од оптуженог Живановића, како му је Адолф Шлезингер поставио ултиматум да мора спровести процену шума. Међутим, Живановић пориче да је постојао ма какав ултиматум од Шлезингера. У једном писму упућеном претставницима Подравине д.д. оптужени Живановић их је обавестио, да ће он остати у служби као таксатор Петроварадинске имовне општине све дотле, док се потпуно не реши повољно процена у вези са купопродајом шума Подравине д.д. и да ће настојати да се то питање реши у корист Подравине.

У вези са још неким писмима из кореспонденције између Живановића и Адолфа Шлезингера оптужени признаје, да је примао у месецу по неколико пута по 7, 6, 5 и 3000 динара на име зајма. На крају свога преподневног саслушања Живановић каже:

— Ја из свега овде видим, да су Адолф Шлезингер и његов повереник заваравали мене, а ја сам у неком погледу њих заваравао.

Бивши шеф берлинске полиције Гржински лишен је немачког држављанства

Берлин, 21 маја. — Бивши шеф берлинске полиције г. Гржински

Г. Гржински

(социјал-демократа), лишен је немачког грађанства и имовина м је конфискована у корист држав

Забрана увоза ковано сребра у Америку

Вашингтон, 21 маја. — Мин стар финансија г. Моргентау, сагласности са претседником Рузвелтом, прописао је забрану увоза кованог сребра.

СУЂЕЊЕ ХУСЕИНУ КАДИЋУ И ДРУГОВИМА У САРАЈЕВУ

Саслушавање оптужених: Константина Григорова, Ђорђа Јововића, Богослава Куртовића, Мата Михачевића и Муратспајића

Сарајево, 21 маја. — Данас је настављено суђење по аграрној афери саслушавањем Константина Григорова, инжењера агрономије и пољопривредног референта среског начелства у Сарајеву, који је био вештак и проценитељ.

Константина Григорова државни тужилац тужи по истој ствари као и Уроша Вучковића: да је у аграрној ствари Хусеина Кадића вршио прекомерно високу процену земље, која је од доцнијих проценитеља процењена по много нижој цени.

Оптужени Григоров, који је родом из Русије, не осећа се ни мало кривим и каже, да је радио све онако како закон прописује.

— Приликом процењивања, славни суде, имао сам увек у виду све законске моменте. За сваку процену правио сам калкулацију, па тако исто и за земљиште Хусеина Кадића, које се налази непосредно уз реку Босну у Семизовцу. Кадићево земљиште важило је као једно од најбољих у ономе крају и оно је имало првокласних услова за процену. При калкулисању морао сам свакако унети и то, да се плаћање земљишта врши у обвезницама, нашта ме је упозорио и власник Хусеин Кадић.

Претседник г. др. Бајић:

— Како је било са плаћањем путних трошкова?

— Ја сам за комисију узимао често пута и предујмове, који су касније били обрачунавани, а Љатковски ми је рекао да је пронашао неки закон по коме ћу по завршеном послу добити и специјални хонорар. Сем путних трошкова, који су ми свакако и припадали, никаквих других хонорара нисам примао. У исказу код полиције признао сам да сам од инжењера Лазића примио 1500 динара, али до тога исказа је дошло услед депресије под којом сам у то време био и која је на мене тешко утицала.

Када је исказ оптуженог био унесен у записник, претседавајући је прозвао Ђорђа Јововића, пољопривредног референта из Власенице, који је оптужен по истој ствари као и Григоров. Ни он се не осећа кривим и описује потанко свој пут у Хан Пијесак, где се имала извршити процена земљишта Хусеина Кадића. У Кадићевом аутомобилу путовали су срески начелник Куртовић, Кадић и он. У Хан Пијеску пред хотелом дочекали су их оптужени Стојић и Магерле. Ту су заједнички ручали и одмах отишли на Кадићево земљиште, које је још било под снегом. Терен су обилазили све до сумрака, а он је сам правио своје белешке, како је још од раније познавао врло добро тај терен.

— Када смо се вратили у Хан Пијесак отишли смо у једну спаваћу собу, у којој смо разговарали о пуној вредности земље, те нас је том приликом Кадић упозорио на нека његова ранија земљишта, која су се раније продавала и на плаћања у обвезницама. Мисмо те вечери између осталог претресали и све моменте, који ће нас руководити приликом процењивања земље, али те вечери до процене није дошло, јер сам ја био уморан и процене смо оставили за следећи дан. Не сећам се да ли је те ноћи био вођен записник, али добро знам да је и срески начелник водио неке белешке.

Оптужени Јововић у даљем свом исказу образлаже начин, на који је процењивано земљиште и каже да по његовом мишљењу процена није висока. Аутомобилску вожњу вели да је платио срески начелник, а хотелски рачун мисли да је исплатио Кадић.

Затим се прешло на преслушавање Богослава Куртовића, надцестара у Власеници, који је заједно са Јововићем фунгирао као проценивач у предмету Хусеина Кадића. Он у свом исказу у целости каже скоро исто као и оптужени Јововић, допуњујући га са неким сведоцима, који ће показати да је проценитељ Бранко Савић исто земљиште процењивао у разном времену, желећи тиме да докаже да Савићева процена, која је извршена на Кадићевом земљишту после његовог хапшења, није била неправна и праведна.

Оптужени Мато Михачевић цестар у Горажди, који је фунгирао у предмету Рашид Кадића у Горажди као процењивач, такође се не осећа кривим и не зна зашто је оптужен. Он је случајно 23 децембра 1933 године нашао поред зграде среске испоставе у Горажди, из које га је дозвао послужитељ да уђе унутра. У канцеларији је затекао среског начелника Жулу, затим Стојића и Муратспајића. Срески начелник га је упитао да ли познаје земљиште Рашидкадића и шта мисли о њеној вредности.

— Познавао сам то земљиште, али сам ипак мало размислио и рекао сам: да земља вреди по квадратном метру од 35 до 40 динара. Нико ништа на мене није утицао. Једино ми је Стојић рекао, да имам на уму да ће се земља плаћати у обвезницама. Тражио сам да се то моје мишљење унесе у записник и одмах сам изашао. Цело моје уредовање трајало је највише пет минута.

Претседавајући га пита:

— Јесте ли ви били сигурни у своју процену?

— Ја сам био скоро сигуран, а мислио сам уколико би погрешио да ће ме исправити г. Стојић, кога сам познавао као директора аграрне дирекције и знао сам да је он у то време као пензионер заступао приватне странке.

Државни тужилац уочио је оптуженом исказ, који је он дао код иследног судије, па вели да данас пред судом друкчије говори. Оптужени каже, да је исто говорио и код иследног судије, али га он сигурно није добро разумео, па је тако криво унесено у записник.

Потом се прешло на саслушавање другог проценитеља оптуженог Муратспајића, који је фунгирао у истом предмету. **(Време).**

Хапшење стотину национал-социјалиста у Грацу

Беч, 21 маја. — Сазнаје се да је последњих дана у Грацу ухапшено око стотину аустријских национал-социјалиста.

Димитрије Мића Поповић, академски сликар, који је испалио револверски метак себи у слепоочницу, умро је у болници

На очајан се корак одлучио због живчане болести

Претпрошле ноћи умро је у другом хируршком одељењу болнице Димитрије-Мића Поповић, академски сликар, који је, у наступу нервног растројства, на два сата раније испалио себи револверски метак у слепоочницу.

Као што је „Време" већ јавило, Поповић се одлучио на овај корак у своме стану, у Адмирала Гепрата улици број 62. Становао је заједно са својом супругом. Од живчане болести он је боловао већ од дужег времена. Последњих дана, међутим, ова болест је била узела толико маха, да је Поповић нашао једино решење: да се добровољно уклони из живота.

Поч. Поповић је био познат млад талентован сликар, али своје радове, за које се тврди да су били изванредни, није излагао. Иначе, он је родом из Црне Горе. Син је поч. Симе Поповића, познатог црногорског војводе.

800 жртава при рударској катастрофи

Шангхај, 21 маја. — Лист „Шун Пао" тврди да је према накнадним податцима број мртвих приликом рударске катастрофе у Цечуану износио не мање од 800.

Огромне поплаве у Америци

Њујорк, 21 маја. — Према досадашњим подацима, штета од поплава у савезним државама Оклахоми и Тексасу достигла је три милиона долара.

До сад има 18 људских жртава.

Непријатељи наших зуби
најопаснији су, када отпочну своје разарајуће деловање неприметно, наоружани милијонском четом бактерија. Када се последице тога појаве, онда је већ прекасно. Зато је најбоље, ако то отклонимо на време свакодневном употребом Chlorodont пасте за зубе, која и поред јаког дејства код чишћења зуба чува осетљиву зубну глеђ.
Туба Дин. 8.— Југословенски производ.

ОД СВЕГА ПОМАЛО ЗА СВАКОГ ПОМАЛО

Највећа кука за кран саграђена је ту скоро у великој машинској фабрици у Бохуму, у Немачкој. Ова џиновска кука може да дигне равно 250.000 кг. Та кука изливена је само за један кран силних димензија, који ће бити употребљен за дизање најтежих предмета из џиновских трансокеанских бродова. На нашој слици види се ова џиновска кука.

*

66 радио-станица има сада у целој Русији, а преко 20 милиона регистрованих радио-апарата. У току прошле године ове станице вршиле су емисију 140.000 часова, а предавања су одржавана на 62 разна језика.

*

Праву борбу имала је цириншка полиција са лудаком који се попео на кров једне куће, и одатле почео да бомбардује пролазнике цреповима. Он је упадао у станове на мансарди и створио велику панику. Тек после великих напора успели су да га скину ватрогасци.

*

Индији прети опасност од слонова, због тога што нико више неће да их држи као домаће животиње. Некада су слонови били омиљени за вучу. Сада аутомобил све више потискује слонове. Многи трговци слоновима сада пуштају животиње у шуму, где се слонови враћају дивљини. Због тога постоји велика опасност од инвазије слонова.

*

500-годишњица шведског парламента, која треба да се прослави кроз који дан, погрешно је узета. До сада се веровало да је први паламент био отворен 1435 године, али сада је један историчар утврдио да је први шведски парламенат отворен још 1319 године.

*

Број самоубистава порастао је у Швајцарској. Тако у Швајцарској долази 23 самоубиства на 100.000 становника, док у Француској 20, Немачкој 15, Норвешкој 11. Највећи број самоубистава био је у кантону Вадту, и то 50 на 100.000 становника.

*

Радио - антене забрањене су у шпанском граду Толеду. Пошто је једним указом влада прогласила Толедо за национални споменик, то су све антене забрањене, пошто оне унакарађују град. На тај начин је онемогућено држање радио - апарата у кућама.

*

Надрилекарство од стране лекара постало је редовна појава у Мађарској. Тако је пре извесног времена пештански лекар Бела Марсихањ почео у једној кафани да проповеда нов начин лечења и убрзо стекао велики број пацијената. На његову највећу жалост пештанска лекарска комора стала му је на пут у даљем раду, огласивши га за надрилекара.

*

Тешку операцију једне рањене тигрице извршили су лекари у париском зоолошком врту. Тигрица Брама добила је тешке повреде приликом сукоба са једним тигром. Лекари су успели тек после борбе од једног сата да савладају тигрицу и да изврше операцију после локалне анестезије.

*

Сопственица клинике за несрећне љубави у Њујорку, Марија Крешчензо, оптужена је као варалица. Она је у своме институту за лечење љубавних болова наплаћивала ужасне хонораре. Она је проглашена за неку врсту америчке Марије Шајн.

*

Серноград зове се нови совјетски град подигнут усред житородне Салске степе на падинама Кавказа. Овај град развио се за последње четири године. У њему су смештени велики научни институти за испитивање житарица.

90.000 МРТВИХ
је цена, којом су Енглеска и Француска почетком 1915 г. (уочи стварања Солунског фронта) **платиле покушај освајања Дарданела и Галипоља,** да би омогућиле руској флоти излаз у Средоземно Море. У филму који приказује ту трагедију, учествује енглеска ратна морнарица.
2) **Кен Мајнард** у тонфилму са **„Дивљег Запада“**
БОРБА ЗА ПРАВДУ
3) **СИЛИ СИМФОНИЈА**
4) **ФАКСОВ ЖУРНАЛ**
Све у биоскопу „БАЛКА[Н]“

БОРБА АБДУЛ-ХАМИДОВИХ НАСЛЕДНИКА ЗА МОСУЛСКЕ ИЗВОРЕ ПЕТРОЛЕЈА

На смрт осуђена султанова снаја бори се још увек за милионско наслеђе

Син султана Абдул Хамида живи у Софији, а до недавна био је у Будимпешта обичан кафански свирач

Будимпешта, 21 маја. — У мађарској јавности почело се поново много говорити о потомцима некадашњег турског султана Абдул Хамида, који су пре неколико година давали својим познатим породичним и другим аферама одличан материјал за међународну штампу. Сада се у кругу интересовања налази једно десетогодишње дете: унука султана Абдул Хамида кнегиња Неслисах. Њена мати поднела је надлежним министарствима у Будимпешти молбе у којима тражи да се признају порекло и положај младе кнегиње, пошто је она ћерка кнеза Абдул-Кадира, који је син Абдул Хамида, некадашњег турског султана и кнегиње Мезиет.

Абдул Хамид

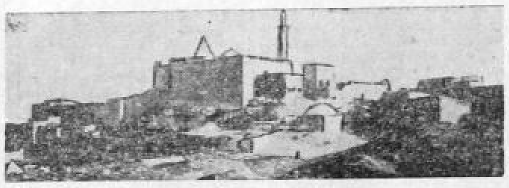

Мосул

Ово уверење потребно је кнегињи Мезиет и њеном растављеном мужу кнезу Абдул Кадиру због тога да траже учествовање и младе кнегиње, њихове ћерке, у подели наследства.

Поводом тога листови доносе интересантан приказ о разним досадашњим аферама Абдул Кадира и његове жене, кнегиње Мезиет, која важи и сада као једна од најлепших жена у Будимпешти. Они су, као што је познато, турском револуцијом прогнани из Турске и осуђени на смрт заједно са свима осталим члановима владајуће куће. Абдул Кадир је са женом отишао да живи у Мађарској, где су заједно живели до пре две године. Тада су се растали због његове љубоморе и због претерано слободног живота младе кнегиње.

Абдул Кадир је покренуо парницу у том циљу да му се врате петролејски извори у Мосулу. Основано је акционарско друштво чији је циљ да откупи ове петролејске изворе, који се налазе на огромној територији, од Турске, пошто је турска влада у начелу вратила ове изворе некадашњој турској владарској породици. Мосулски петролејски извори претстављају вредност од 80 милиона долара. Деоничарско друштво је издало свега 80 комада деоница од по 1 милион долара. Већ се годинама врши процес, и петролејске изворе још увек не експлоатишу у корист деоничарског друштва односно кнеза Абдуле Кадира. Друштво троши огромне паре да добије овај процес, јер је у изгледу да ће деоничарском друштву припасти половина тих извора.

Од принца постаје кафански свирач

Абдул Кадир је добијао новац од друштва све до пре две године, али тада је одједном повучен кредит. Абдул Кадир је, наиме, живео раскошним животом да би то било много и за једног активног султана. Почела је очајна борба за свакодневни хлеб. Пао је из једне афере у другу.

У пештански варијетеима певали су шлагере — о њему. Постао је популаран на своју штету. Имао је и породичне афере. Док је он водио љубав са једном младом играчицом, дотле је био љубоморан на своју жену, која је 20 година млађа од њега. Абдул Кадир је ипак био момак и тужен је за издржавање незаконитог детета.

Кнез Абдул Кадир је пао у врло тешке прилке и морао је да прихвати предлог да постане обичан кафански свирач. Раставо се од своје жене, а дете су оставили у једном дечјем санаторијуму где се и сада налази.

Кнегиња Мезиет је такође остала без игде ичега, али јој је притекао у помоћ брат Ахмед Мезиет-паша, велепоседник из Смирне, који јој и сада даје потребну апанажу.

Кнегиња је захтевала издржавање од мужа, али кнез Абдул Кадир је беспрага ишчезао из Будимпеште. Сада се, како се сазнаје, налази у Софији, а за кратко време, због болести, одлази у Беч.

Нове комбинације

У целој ствари постоји једна новост. Кућни лекар Кемал-Ататурка Сами узео је у своје руке спор око овог наслеђа и основао друштво које ће ликвидирати питање, то јест издејствовање да се петролејски извори предаду Абдул Хамидовим наследницима уз одговарајућу отштету. Ово друштво дало је већ огромне своте неким члановима бивше султанске породице и, изгледа, ствар је на најбољем путу.

Кнез Абдул Кадир је такође добио већу своту а конто, па сада поново живи раскошно у Софији.

Кнегиња Мезиет тражиће издржавање од суда у Софији или у Бечу, где ће се налазити њен муж, од кога не може да се законски разведе јер би морали отићи у Турску, а тамо их чека извршење смртне казне. Она ће тражити и за дете део наслеђа, а и за себе.

У случају да се ово питање повољно реши, што је већ у изгледу, млада кнегиња Мезиет и њена десетогодишња ћерка, биће најбогатије жене у Средњој Европи.

Нова археолошка открића у Бугарској

Новац стар пре Христовог рођења

Софија, 21 маја. — У једној њиви у близини Севлијева код Великог Трнова нађен је новац, комбинације олова и злата, који је према мишљењу стручњака, стар око 2000 година. Сада су предузета нова истраживања да се пронађу архива и благо чувеног Осман-паше, који није успео да у 1877 години, када је морао напустити Бугарску, да понесе са собом архиву и благо. Према народном предању верује се да је Осман-паша био веома богат, и да је благо закопано у Бугарској.

С. С.

КАКО СУ ЖИВЕЛИ ЦРНОГОРЦИ ПОЧЕТКОМ ПРОШЛОГ ВЕКА

Путовање једног Наполеоновог пуковника по Црној Гори 1810 године

Црногорци као ратници

4

Ко би, пак, могао помислити, да се до онда о Црногорцима доиста мислило у Европи као о кукавицама? Тако барем каже Виала: „Многи, каже он, називали су Црногорце плашљивцима; ово због начина борбе, али ово је неразложно.“ Ратна лукавства, којима се служе сви народи, страшни су занати рата. О борби Француза с Црногорцима каже: „Ми смо имали утврђења за скупе паре подигнута; Црногорци су се користили онима које је природа разбацала по земљи; они су имали храбрости да нас нападну са простим пушкама, нас који смо били сакривени у јаким рововима“ и пуцали топовима чак и на појединога Црногорца (327).

Наравно, генералштабни Наполеонов официр истиче све недостатке црногорског ратовања, ратовања слабо наоружаног народа, без икакве ратне опреме и без икакве стручне војне спреме. Уочава особину овакве војске: смели и неочекивани напад и брзо повлачење натраг откуда је и дошла.

Општу карактеристику Црногораца овако даје Виала де Сомиер: „Црногорци су одважни и неустрашиви у борби, вешти, плаховити; они су страшни у својим свећањима; незналице и сујетни, они су сујеверни у својој вери: жудни новости, они су глупо лаковерни. Они су у пословима користољубиви, али су тачни у трговачким сношајима; добри су и гостољубиви према странцима који поштено траже уточиште; верни су заданој речи, стални у пријатељству; пуни су поштовања према оцу и мајци; врло су одани отаџбини и нарочито су прекомерно суревњиви према својој дивљој независности (р. 329).“

МАРКО ЦЕМОВИЋ

— Крај —

Аутомобилска катастрофа у Аргентини

Буенос Ајрес, 21 маја. — У Агвиларесу (покрајина Тукуман) превнуо се аутобус препун путника који су се враћали са неке ногометне утакмице.

Погинуло је 6 лица, а 17 их је тешко рањено.

ФИЛМ — ТОНФИЛМ

Филмски глумац Ханс Алберс прича о свом напорном путу до славе

Мали Хамбуржанин кога је Рајнхарт направио звездом

За најбоље плаћеног филмског глумца у Немачкој а вероватно и у Европи сматра се Ханс Алберс, који је недавно опет ангажован код „Уфе“ за три филма уз хонорар од 80.000 марака (око 1,500.000 динара) за сваки филм. Ханс Алберс је од скора постао славан, т. ј. његови први већи успеси почињу са тонфилмом, а постигао је у „Пер-Гинту“ незапамћен успех, који га је прославио и ставио у ред најбољих глумаца.

Ханс Алберс је од пре кратког времена ангажован за један комад у Француској, куда одлази да снима ових дана са славном Анабелом, па тек по повратку у јуну почиње са радом у Берлину.

Пре поласка за Француску посетио сам славног глумца који станује на периферији Берлина близу филмских атељеа. Ту са својом породицом проводи часове одмора, после напорног рада у атељеима, који неки пут траје и по 10 часова дневно.

Очекивао сам да ћу видети Алберса у приватном животу истог какав је на платну: хохштаплера и хазардера који живи отмено на туђ рачун. Био сам изненађен разликом између Ханса Алберса филмског глумца и Ханса Алберса домаћина — срећног мужа и оца породице. У приватном животу он је доброћудан Хамбуржанин са лулом у устима. Скромност је главна одлика Алберса, што се види и по његовом стану, који је велика супротност елегантним и раскошним становима и мање славних глумаца.

— Ви би желели интервју? — Па, добро, онда ћу вам причати о успеху „младог Хамбуржанина“. Знате, ја сам рођен у Хамбургу и због тога сам врло поносан. Навикао сам на оштру климу и не бојим се ветра и непогоде. Северонемачка земља је тврда, тешка за обрађивање, тако рећи пасторче сунца. Знајући за ову судбину земље где сам одрастао, када сам стајао крај мора и сањарио о богатству света, о неумрлом стваралаштву и о благодетима створенога, пред очима сам имао чаролије које су ми дале потстрека да сарађујем у изради чистог, природног и једноставног северонемачког карактера.

„Ми Хамбуржани изнад свега волимо свој град и са њим смо врло поносни. Зато је моја најмилија тема разговора одувек била Хамбург. Причајући о њему, сећам се младости и својих првих почетака на филму, јер ми судбина баш није била наклоњена. Али, ја сам ипак држао високо главу и увек сам себи говорио: Стрпи се мало! Гледајући како су поједине звезде на филмском пољу одједном засјале, да би после кратког сијања угасле, ја сам радио и даље неуморно, борећи се да успем. Знао сам да се за моја уверења морам борити и трпети, јер само борба осигурава опстанак. Имајући искуства како је живот варљив, и како је тешко сносити недаће живота, ја сам у тој борби очекивао и успео, како видите, да остварим своје идеале. Али, прошло је много година, и то врло тешких, док сам успео, а за то, признајем, треба стрпљења. Па и ја сам био већ на граници свог стрпљења, а није много требало па да и ја подлегнем у тој борби.

Ханс Алберс

„Једне вечери отишао сам у позориште и отада нисам ни о чему другом размишљао сем о томе да своју жељу што скорије и савршеније испуним. На позорници, у мору светлости рефлектора, видео сам љубимце публике — велике бонвиване и претстављаче карактера. Један ме је нарочито одушевио и привлачио, тако да сам скоро увек одлазио у позориште кадгод је он играо у разноликим улогама, као пустолов, неустрашиви јунак, џентлмен у фраку, и у другим улогама. Био је одличан говорник.

Иако сам знао да је тешко постати добар глумац и освојити позоришну публику у Хамбургу — ја сам почео прво као позоришни глумац да би касније прешао на филм. Ја сам уложио много воље, рада и труда да бих успео. У Хамбургу сам постао темељ својим жељама.

„Из Хамбурга одлазим у једно мало позориште у Меклебургу, и овај мој трновити пут дубоко ми се урезао у срце, тако да га се још и данас често сећам.

„Пролазиле су године док ми се нису врата метропола отворила, али и живот је све тежи и напорнији у престоници, где је толико чувених звезда на окупу. Ту је веома тешко да се продре, и својом оригиналношћу истакне изнад већ окупљених звезда. Ипак ме запазише на позорници, иако сам играо улоге које ми нису годиле — на филму џентлмена обијача а на позорници париског апаша.

„Лутао сам много година у неизвесности, и можда бих и пропао да ме није запазио чувени Рајнхарт, и од мене створио правога глумца. Моји први већи успеси на позорници донели су ми успехе на филму, тако да сам постао интернационални уметник филма, и то баш у најсрећније доба немачке филмске уметности, т. ј. када је немачки филм освајао достојно место у филмском свету.

„Кажу да сам као филмски глумац много постигао, и да сам уметник који се тражио. Ако је то тачно, онда ме весели да је »Млади Хамбуржанин« успео, и тиме прославио свој лепи Хамбург“ — завршио је Ханс Алберс својим звонким басом“.

Дознао сам од стручних особа немачког филма да Ханс Алберс има у уметничком свету такве темеље и искуства у животу, да ће преживети још многе звезде које сада сијају на филмском небу, као и оне које ће тек засијати. Јер, његова уметност је велика, и може се са потпуним правом рећи да је Ханс Алберс као уметник надмашио и славу Конрада Фајта и Емила Јанингса.

СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ

ДА СЕ НАСМЕЈЕТЕ...

ХРАБАР, АЛИ И МУДАР

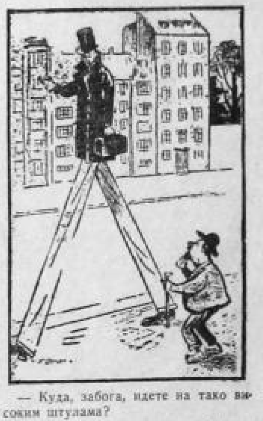

— Куда, забога, идете на тако високим штулама?

— Журим. Имам данас двобој пиштољима са даљине од педесет корака!

(„Il Travaso“ — Рим)

*

— Лепо је од вас што ми препоручујете ту девојку. Али, њен отац је био у затвору!

— Откуд то знате?

— Како откуд знам?... Па седели смо заједно...!

*

ВИДОВИТИ СТАРИ СТУДЕНТ

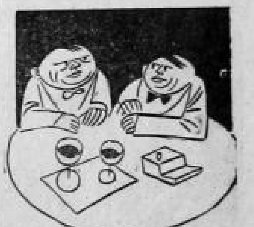

— Колико си већ пута пао на испитима?

— Са сутрашњим у свему дванаест пута!...

(„Kvitko“ — Праг)

*

— Чуо сам да је твој син постао самосталан.

— Напротив, оженио се!

*

— Шта, попили сте једанаест чаша пива, па нећете даље?

— Да, драги господине, треба умети суздржати се!

МЕДИЦИНА ЗА СВЕ

ЗАШТО ОТИЧЕ СЛЕЗИНА?

2

Слезина је по својој грађи слична лимфним жлездама. У већини болести овог лимфатичног система долази до промена слезине. Исто тако слезина стоји у извесном односу с јетром. То се нарочито примећује, кад је један од ових органа болестан. Скоро увек долази до извесних поремећаја и другог.

Кад год утврдимо оток слезине морамо мислити: 1) на постојећа или завршена заразна обољења; 2) на неке промене и поремећаје у саставу крви и лимфе или органа, где се производа; 3) на поремећаје јетре или јетрене вене; 4) на обољења суседних органа као што су трбушна пречага, марамица, желудац, плућа и т. д.

Најчешћи узрок опипљивим и јасним отоцима слезине налази се у

акутним заразним болестима

Ови отоци се јављају из разних узрока. У неким случајевима долази до отока

због запаљења слезине.

У другим акутним болестима слезина отиче јер је у великој мери заузета

заштитним радом,

т. ј. она утиче на производњу заштитних материја.

У тровањима крви слезина отиче, али је оток мекан, па се неки пут и не осети пипањем. Поред тога томе сметају и надувен трбух и различно пуњење слезине крвљу.

И ограничена обољења и запаљења као што су чиреви могу изазвати оток слезине. Ова отечена слезина у неким случајевима може корисно послужити и за утврђење скривених гнојавих обољења нарочито ако се нађу необјашњиве температуре и промењена крвна слика и повећан број белих крвних зрнаца. У таквим случајевима може се помишљати на неко загнојено огњиште.

Оток слезине изазивају и тифусна обољења. Тада је слезина чвршћа и тврђа, нарочито је тврда у почетку болести, па у доцнијем току болести омекне. Кад болест престане, ишчезне оток. Опажено је, да слезина отиче и код цепљених против тифуса.

Др. Ц.

ПОЧАСТ РУСКИМ ХЕРОЈИМА ПАЛИМ НА ТЕРЕНИМА ЈУГОСЛАВИЈЕ

У петак ће на свечан начин бити пренети у нову костурницу на Ново гробље остаци Руса погинулих на Солунском фронту и при одбрани Београда

На Новом гробљу се увелико довршава монументална костурница у коју ће се 24 о. м. пренети посмртни остаци руских војника који су погинули у одбрани Београда и на Солунском фронту. Над костурницом се налази велики споменик палим Русима. Његова висина ће износити 18 метара, а састоји се из три блока у постољу, на који је постављен велики стуб у облику цилиндра; на цилиндар ће се сместити анђео. Костурница се састоји из два спрата. Горњи, у коме се налази мала капелица са костима познатих војника, и доњи у који ће сместити ковчези са остацима непознатих војника.

Поред костију, које већ данас увече стижу из Битоља, ако не буду задржане у Нишу, сместиће се и сва одличја, шлемови и друга војна спрема погинулих војника. На зидовима горњег дела костурнице налазе се остаци натписа са крстача које су нађене расејане по Кајмакчалану.

Споља, на блоковима споменика, налазе се урезана имена свих дародаваца који су прилозима омогућили да се споменик подигне. На стубу налази се натпис: „Храбро палој браћи Русима при одбрани Београда, на Солунском фронту и осталој територији Краљевине Југославије”.

Споменик, према предрачуну, има да стаје нешто преко 250.000 динара. Одбор за подизање споменика успео је да прикупи до данас више од 200.000 динара, док је Општина уступила бесплатно место.

Први транспорт, који долази из Битоља, састоји се из кости 400 војника и официра, смештених у нарочите врећице, а затим у ковчеге. Таквих ковчега биће 70. Истовремено ће се сахранити и кости 130 војника који су погинули у Београду.

Према извештајима на територији Југославије налази се расејано око 10.000 изгинулих Руса, који ће, по могућству, сви у току ове године бити сахрањени у костурници. На самом Солунском фронту, где се борило око 12.000 руских војника, погинуло је преко 7.000, али се највише костију налази на грчкој територији.

Сам распоред свечаног преноса и сахране посмртних остатака руских официра и војника изгледа ће овако:

На дан 24 маја у 10 часова пре подне одржаће се пре преноса посмртних остатака кратак помен пред железничком станицом у Београду. После помена одржаће говор Њ. Св. Патријарх српски г. Варнава, затим претседник одбора за подизање руске спомен-костурнице г. Добра М. Богдановић, први већник Београдске општине, а у име града Београда положиће венац уз пригодан говор г. Душан Николајевић.

Пројект спомен-костурнице изгинулих Руса

За време помена пред железничком станицом, над посмртним остацима кружиће авион из којег ће спустити ловоров венац. После тога спровод креће на Ново гробље улицама Немањином, Хартвиговом, Краља Александра и Гробљанском, до Новог гробља.

У спроводу ће узети учешћа изасланик Њ. В. Краља, Краљевска влада, Народно претставништво и Сенат, генералитет и адмиралитет, војни претставници словенских држава, активни и резервни официри, суд и веће Општине београдске, Академије наука, Државни савет, Главна контрола и Универзитет, инвалиди, четници, добровољци, Руси-Солунци, Удружење носилаца Карађорђеве звезде са мачевима, руске војне организације, Народна одбрана, руске грађанске организације, Удружење бранилаца Београда, југословенски руски соколи, Јадранска стража, скаути, претставници разних хумано-културних, просветних и националних установа.

Пре спуштања посмртних остатака у крипту костурнице одржаће говор г. Никола М. Богдановић и секретар одбора за подизање костурнице г. Михаило Скородумов. Сви говори преносиће се радиом.

Удружење бранилаца Београда на сахрани изгинулих руских официра и војника са Солунског фронта

Удружење бранилаца Београда, које је под највишом заштитом Њ. В. Краља Петра Другог, позива све своје чланове да 24 о. м. узму корпоративно учешће приликом свечаног преноса са железничке станице (и сахране) руских официра и војника погинулих на Солунском фронту, а са којима су се они заједнички борили.

Скуп је у просторијама удружења, у Пашићевој улици број 8, у 8 и по часова на утврђеном месту по распореду.

На плочи руске спомен - костурнице своје име Удружење бранилаца Београда урезало је златним словима, поред тога што се примило за добротвора костурнице.

БЕКСТВО ЈЕДНОГ ОСУЂЕНИКА ИЗ НОВОГ САДА

Пошто је видео жену и децу, које се много ужелео, робијаш се вратио на издржавање казне

Нови Сад, 21 маја. — Међу кажњеницима новосадског Окружног суда, који раде пољске радове у башти казнионе Окружног суда у близини канала, налазио се и неки Стева Ердељ из Темерина. Он је искористио ову прилику и побегао са рада. За њим су одмах упућене потернице. Али Ердељ се данас сам пријавио казнионом на даље издржавање казне, изјавивши да се био много зажелео да види жену и децу који се налазе у Темерину, па пошто их је видео сада му је олакнуло и враћа се да издржи казну до краја. **(Време)**

ПОШТО ЈЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЗДРЖАО НА РОБИЈИ ЗБОГ ПОКУШАЈА УБИСТВА СВОЈЕ ЖЕНЕ...

Тима Прерадов, редар из Сенте, поново је покушао да убије своју жену

Осуђен је на осам година робије

Суботица, 21 маја. — У Суботичком окружном суду данас је одговарао због покушаја убиства своје жене Тима Прерадов, бивши редар у Сенти.

Он је 6 марта ове године напао на улици своју растављену жену Митру, рођену Вујић, која је живела растављено од њега већ неколико година, и испалио револверски метак на њу. Жена је била погођена у врат, али је имала толико присебности да је улетела у једну оближњу радњу. Он је пошао за њом и хтео опет да пуца, али је она успела да побегне. Сем тога Прерадов је одговарао и због телесне повреде, јер је прошле године тешко истукао своју жену, такође на улици. Прерадов је прошле године пуштен са робије. Он је раније био осуђен због покушаја убиства своје жене на четири и по године. Казну је издржао и чим је пуштен из казненог завода, хтео је да убије жену.

Суд је данас Прерадова осудио на осам година робије. **(Време)**

ВЕЛИКИ РИБОЛОВ НА КОРЧУЛИ

Цене рибе на корчуланској пијаци

Корчула, 20 маја. — У току јучерашњег и данашњег дана корчулански рибари су дотерали на тржну пијацу велике количине рибе, која се откупљује уз повољне цене. Цене риби биле су следеће: скуше од 7—10, сарделе од 4—6, букве и шњури по 5—6 динара по килограму. Трупачи су се међутим продавали од 6—8 динара по комаду.

Преостале количине рибе отпремљене су у разна приморска места; као Дубровник, Сплит, Макарску и Оребић. **(Време)**

СНАЖНИ ТЕХНИЧКИ КОРАЦИ НОВЕ ТУРСКЕ

Електрификација Турске почела је по новом петогодишњем радном плану

Ђак пок. Пупина, турски научник, позват из Америке да ради на електрификацији

Бруса, са чувеном Зеленом џамијом, која ће, као и цела варош, добити електрицитет са водопада

Цариград, 21 маја. — Турска државна „Суме банка” спрема израду нацрта за други петогодишњи план. Према овом новом привредном плану главна брига посветиће се електрификацији Турске.

Ово је једна од најхитнијих потреба које се, уосталом, могу лако спровести, утолико пре што постоје многобројни извори, реке и језера која лако могу да послуже за стварање електричне енергије која ће се по јевтину цену продавати и служити и као осветљење и као погон за индустрију.

Одељење за електротехнику при министарству привреде већ је увелико отпочело ова истраживања најпогоднијих река, у те сврхе. Пре извесног времена дошао је у Анкару и чувени професор г. Адолф Лудин, који треба да се позабави подробније овим питањем. Како смо могли да сазнамо, за сада се пројектује једна велика електрична централа на обали језера Изника у Анадолији. Ова централа са великим капацитетом требало би да снабдева предео старога града Брусе, а исто тако и модерну плажу Јалова на Мраморном Мору.

Исто тако је у Турску допутовао и чувени инжењер за електротехнику г. Абдулах Хамди, који треба много да допринесе електрификацији Турске. Г. А. Хамди провео је пуних 20 година у Америци, и учествовао у великим и значајним електричним радовима. Он је дипломирао електротехнику на Колумбија универзитету у Њујорку, а био је ученик пок. Михајла Пупина. У току 12 година он је био наставник на Колумбија универзитету, а исто тако и у инжењерској школи „Купер Јунион”. Он је придодат Министарству привреде на рад, и вероватно да ће много допринети својом стручном спремом да се електрификација Турске што брже и ефикасније спроведе.

Једна посета Инжењерској школи у Цариграду исто ће вам тако потврдити да се најинтензивније ради на једном великом привредном плану у коме електрификација земље заузима знатно место. Раније је ова школа, за коју се тражи свршена гимназија, трајала седам година, а сада је школовање скраћено на шест година. Ове године отпочела је рад и четврта секција ове школе и то електротехничка.

Ректор школе г. Фикри Сандур, у разговору са нашим сарадником, објаснио је рад ове школе и спрему коју она даје ученицима. Школа броји сада 326 ђака, међу којима се налази и приличан број Босанаца. Наставници су најпознатији турски капацитети на пољу технике. Сви ђаци који уживају стипендије министарства, дужни су да их врате у току 20 година, за које су време упослени у служби самога министарства.

Школа располаже са најмодернијим лабораторијама, и у њој се обраћа исто тако велика пажња електрицитету. Ова школа је једина своје врсте у Турској, и она целој земљи даје стручњаке.

Турска Република није заступљена у Светској конференцији за енергију. Многи стручњаци рекли су ми да је велика штета што то није случај, и изражавали су наду да ће Турска ускоро ипак приступити, утолико пре што се у конференцији налазе све балканске државе.

Ђ. БУКИЛИЦА

ЈУЧЕ ЈЕ ЗАВРШЕН ДРУГИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДИОЛОШКИ КОНГРЕС

За наше радиолошке институције потребно је још пет грама радиумаи већи број апарата за дубоко зрачење

Јуче је завршен рад другог југословенског радиолошког конгреса у Београду. У току тродневног рада одржано је око 80 научних предавања, од особитог значаја у области радиологије и у којој се на првом месту

По завршеној дискусији на научна излагања конгрес се бавио сталешким питањима и најзад је једногласно примљена резолуција у којој се на првом месту истиче да се настави из медицинске радиологије за студенте не придаје она важност коју медицинска радиологија иначе практично данас има у свима гранама медицине и, стога, конгрес скреће пажњу надлежнима да се безусловно уведе облигатна настава из медицинске радиологије у току два семестра са обавезним полагањем испита, а да се институтима за медицинску радиологију пруже потребне материјалне могућности за свестрану обуку студената и стручно специјализирано усавршавање лекара из медицинске и физичке радиологије. Конгрес је у другој резолуцији истакао да је за потребе наших радиолошких установа за лечење рака безусловно потребно набавити што пре још пет грама радиума и већи број рентген-апарата за дубоко зрачење.

Конгрес се бавио и питањем радног времена па је у томе погледу донета резолуција о питању радног времена, здравственог и материјалног обезбеђења лекара и помоћног особља с тим да се донесе што пре специјални закон за регулисање с обзиром на опасности којима су лекари и особље у радиолошким установама свакодневно изложени.

Решено је и питање о покретању стручног часописа за медицинску радиологију као и предлог опште одредбе закона о раду са рентген-апаратима, радиумским инсталацијама и о њиховим уређењима. Примљен је и пројекат правилника за стицање права на назив специјалисте за медицинску радиологију а затим правилник о техничким прописима код радиолошких постројења и пројект правилника о устројству школе за радиолошке техничаре.

Прексиноћ је у просторијама хотела »Српски краљ« приређен у част наших и страних гостију и учесника радиолошког конгреса свечани банкет на коме је присуствовао изасланик Њ. В. Краља ваздухопловни капетан г. Драгутин Савић, министар просвете г. Стеван Ћирић, изасланик Министра народног здравља начелник г. др. Воја Миловановић, ректор Универзитета г. др. Владимир Ћоровић, бугарски посланик на нашем Двору г. Димо Казасов, румунски посланик на нашем Двору г. Гуранеску и још велики број угледних личности из научничког и дипломатског света.

Претседник Југословенског радиолошког друштва и претседник конгреса г. др. Лаза Поповић одржао је прву здравицу коју је управио на Дом Карађорђевића, молећи изасланика Њ. В. Краља да буде тумач да сви гаје према целом Краљевском Дому, према Њ. В. Краљу Петру као и према Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику највећу поданичку оданост и најискренију љубав, и да је од првог тренутка рада конгреса наш Краљевски Дом био, па и за све време рада, предмет љубави, оданости и поштовања. Моли да буде тумач код Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника и пренесе дубоку захвалност што се примио високе заштите другог југословенског радиолошког конгреса и да подвуче да су се учесници конгреса трудили да буду достојни Његове високе заштите и да је конгрес успео изнад сваког очекивања, чему се у многоме има да захвали и високој заштити Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника.

Г. др. Драгољуб Јовановић поздравио је чехословачке и бугарске госте, а санитетски генерал г. др. Марковић поздравио је специјално румунског научника др. Северјана и немачког научника и специјалисту г. др. Франкеа. На поздраве одговорили су др. Сахачијев, др. Полак, др. Северјану и др. Франке. После тога говорио је министар просвете г. Стеван Ћирић који је у кратком говору истакао најпре велике заслуге енергичног и неуморног радника г. др. Лазе Поповића за сам конгрес, а затим изразио своју велику радост да је радиолошки конгрес постигао тако неочекивани резултат:

— После овога успелог радиолошког конгреса отвара се једна перспектива за науку која треба да послужи човечанству.

Не замерите ми што ћу истаћи да је код вас научника могло да се примети и осети по постигнутим резултатима, да радите удруженим снагама без обзира на народност, да бисте помогли човечанству. Ја и због тога изражавам своју радост и да вам кажем као човек из јавног живота да сте ви тим својим примером указали да и ми сви у јавном животу пођемо на изградњу свих послова удруженим снагама и дао би Бог да до остварења ових мојих жеља и жеља свију нас што скорије дође до да бисмо могли на основу тога и очекивати резултате и успехе.

Доцент г. др. Сава Јанковић говорио је о резултатим конгреса и захвалио усрдној пажњи Министра социјалне политике и народног здравља. У име г. Минстра социјалне политке и народног здравља одржао је здравицу начелник г. др. Воја Миловановић који је рекао да заступајући г. Министра своцијалне политике и народног здравља у име његово истиче, да је министарство дужно да ода дивљење и признање колосалним напорима лекара, нарочито стручних радиолога, али да ће учинити и спонтану подршку тих озбиљних претставника медицинске науке у неравно борби противу тако злих болести.

— Могу вам поновити обећање које је г. Министар дао приликом отварања састанка, да ће Министарство до крајњих граница могућности истојати да се одлуке овога састанка приведу и у дело.

Веома топлим речима поздравио је конгресисте ректор Београдског универзитета г. др. Владимир Ћоровић. Последњи говорник г. др. Љубиша Вуловић захвалио је Бугарима, Чехословацима, Румунима и осталим гостима из целе Југославије.

Јуче пре подне сви учесници радиолошког конгреса отпутовали су на Опленац где су на гробу Блаженопочившег Краља Александра одржали помен и поклонили му се у знак најдубље поште.

Виши суд оснажио је убици Ивану Ђорђевићу пресуду вечите робије

Својевремено је изазвало огромну сензацију гнусно и крваво убиство из користољубља које је извршио бродарски манипулант Иван Ђорђевић над својим рођаком Јованом Гавриловићем. Пресудом Варошког суда убица Ђорђевић осуђен је за ово дело на вечиту робију.

Виши суд је разгледао пресуду Ђорђевићеву и у целости је потврдио казну вечите робије.

Долазак угледног швајцарског новинара у Београд

Јуче је допутовао у Београд бродом из Беча г. Е. Ритман, претседник Међународног и швајцарског удружења издавача листова и директор листа „Ноје Цирише Цајтунг”, са госпођом.

РАЗБОЈНИЧКИ НАПАД НА СЕОСКОГ КОВАЧА У КАНАКУ КОД ЈАШЕ ТОМИЋА

Благодарећи деветогодишњој девојчици, која је узбунила суседе, стари ковач се спасао сигурне смрти

Петровград, 21 маја. — Једно свирепо разбојништво одиграло се ноћас у селу Канаку, недалеко од Јаше Томића. Два маскирана разбојника упала су у стан ковача Стевана Керестешиа и почели да му туку укућане гвозденом шипком, тражећи новац. Благодарећи својој деветогодишњој унуци Меланији Јанковић, која је неприметно побегла из собе, стари Стеван Керестеши остао је у животу, док је његова жена Катарина тешко повређена од многих удараца, тако да се сумња да ће остати у животу.

На сред села, преко пута српске православне цркве, налази се кућа 70-годишњег ковача Стевана Керестешиа. У њој је становао стари Керестеши са својом женом катарином и унуком Миланијом Јанковић. Синоћ, чим је пао мрак, Керестеши се са својима повукао на спавање, али како дуго није могао да заспи, почео је да прича како су учестала разбојништва у околини. Рекао је, да су разбојници упали на салаш Јагодића и однели четири угојене свиње истукавши послугу. Затим су то исто учинили на салашу Павла Даниела у Старом Лецу, коме су однели 15 угојених свиња, а са салаша неког Ласлера шест свиња. На крају је рекао:

— Видећеш, жено, да ће разбојници доћи и код нас, јер то предосећам.

Жена га је узалудно умиривала, говорећи да је то немогуће. Међутим старцу та мисао никако није избијала из главе, и они су остали у разговору све до после поноћи. Око један час Стеван се тргао иза сна, јер је чуо нечији ход по соби. У први мах је мислио да је то жена устала, па је питао:

— Да ли си ти, Като; што не спаваш?

Али уместо одговора, један од разбојника осветлио га је џепном лампом и наредио му да ћути. Запрепашћен старац је видео, да је други разбојник пришао женином кревету и почео да је туче гвозденим шипком. Оба разбојника имала су маске од црвене мараме, а по лицу су били нагарављени.

Разбојници су тукли жену по глави све дотле, док није престала да запомаже. Старац је пао на колена и почео да моли разбојнике да му не убију унуку, па ће им дати сав новац који има код себе. Разбојници су му обећали да ће поштедети живот малој Миланији, и тада је стари Керестеши донео сав новац који је има. Предао им је 280 динара у готовом новцу, једну уложну књижицу Поштанске штедионице за 800 динара као и неке друге уложне књижице. Али разбојници се нису тиме задовољили, већ су тражили још.

Док је старац преклињао разбојнике да га поштеде, стара Катарина се освестила и покушала неприметно да изиђе из собе. На њену несрећу у последњем тренутку примећена је, разбојници су одмах потрчали за њом и почели је поново тући. Толико су је изударали, да се опет онесвестила. Док се то догађало мала Миланија је успела да неприметно изађе из собе у двориште, и очајно запомажући отрчала је до првог суседа. Грцајући у плачу девојчица је тражила хитно помоћ.

— Кољу ми деду!...

Суседи су одмах потрчали у Керестешијеву кућу. Изненађени разбојници одмах су напустили кућу и безобзирно побегли. У журби један од разбојника је оставио на столу црвену мараму и гвоздени штап. Новац су однели, а оставили су само уложне књижице.

На лице места одмах је изашла жандармерија, док је лекар г-ђа Марија Фуку указала повређеној Катарини и њеном мужу лекарску помоћ. Стање несрећне жене је врло критично и она је стално у агонији. Стеван се такође налази у врло тешком стању, јер су и њега разбојници душмански испребијали. **(Време)**

До 20%
више светла

за мање
пара
TUNGSRAM D
двапут спирализирано влакно
ознаке у декалуменима

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

„Немачка жели мир, али ни на копну, ни на мору ни у ваздуху неће отступити у погледу величине војне силе“ – каже г. Хитлер

У Немачкој је уведена војна обавеза од године дана

Берлин, 21 маја. — Министарски савет на седници, коју је одржао пре заседања Рајхстага, одлучио је да војни рок траје годину дана.

ГОВОР Г. ХИТЛЕРА НА СЕДНИЦИ РАЈХСТАГА

Берлин, 21 маја. — Д. Н. Б. јавља:

Данашња седница Рајхстага, која као једину тачку дневног реда има изјаву владе Рајха, отворена је у присуству 669 народних посланика говором претседника Рајхстага, генерала г. Геринга. Г. Геринг је најпре поздравио осам народних посланика из Сарске области, а затим је узбудљивим речима одао дужну пошту маршалу Пилсудском, великом шефу пријатељског пољског народа.

Г. Хитлер

После говора генерала г. Геринга узео је реч вођа и канцелар Рајха г. Адолф Хитлер.

Вођа и канцелар Рајха г. Адолф Хитлер говорио је два и по сата. У своме говору је у главноме дао објашњења да би се боље схватили став и одлуке немачке владе у погледу великих проблема наше епохе, који интересују цео свет.

У уводу г. Хитлер је описао уништење немачке привреде путем послератних репарација.

Вођа Рајха је потом указао на разлику која постоји између идејних концепција нове Немачке и бивше Немачке.

„Ако Немачка данас, вели г. Хитлер, тражи да обезбеди мир, она то тражи не из неке слабости или кукавичлука. Национал-социјализам види у наметнутој асимилацији једног народа другом који му је стран постојану опасност за кохезију једног народа у унутрашњости својих граница и према томе и за његову виталност. Национал-социјалистичка доктрина одбија према томе у начелу сваку асимилацију.

Данашња Немачка ради на џиновској обнови. Ни један од наших пројеката на практичном домену неће бити остварен пре 10 до 20 година; ни један идејни циљ неће моћи бити постигнут пре 50 или чак 100 година. Међутим ако се вели и претендује да је жеља за миром само меродавна она управљачка држава, могу да одговорим на то следеће: Ако управљачи и владе желе мир, народи исто тако никада нису изразили жељу за ратом. Немачка има потребу за миром, и хоће мир! Када један енглески државник вели да слично убеђивање не претставља ништа и да само потпис испод колективних уговора даје уверење о искрености, ја молим г. Идна да изволи узети к знању да је у сваком случају овде реч о гаранцији.

ШТА ВРЕДЕ ПОТПИСИ НА ПАКТОВИМА

Каткада је много лакше потписати један уговор чинећи при томе у памети резерве у погледу коначног става који ће се заузети у одлучном моменту, него у пуној искрености казати целом једном народу да влада наставља политику која служи одржању мира. Ја сам могао да ставим свој потпис испод 10 уговора а не бих тиме више истакао моје гледиште, за време плебисцита у Сарској области према Француској. Када сам као шеф и делегат немачког народа дао целом свету па и мом народу убеђење да после ликвидације сарског питања неће постојати више никакав спор између нас и Француске, ја сам више учинио за ствар мира, него што бих учинио потписивањем читавог низа пактова. Међутим ако слична изјава на другој страни није нашла на уважење већ једино на изјаву да се то узима к знању, онда нам не остаје ништа друго да радимо већ да и ми исто тако узмемо к знању дотично саопштење. Али ја морам да протестујем против покушаја да се различита вредност да изјавама, према томе како се нађе за сходно. Када влада Рајха уверава да не жели него мир и то у име немачког народа, онда та изјава вреди бар толико колико и један потпис на било каквом уговору.

Вођа Рајха се затим позабавио начелом колективне сарадње и констатује да је тај појам од пре 17 година на овамо био на разне начине тумачен. Идеја о колективној сарадњи која се данас истиче, потиче још од претседника Вилсона. Према одредбама 14 тачака претседника Вилсона, мир је требало да буде путем општег измирења и општег разоружања, и тим путем имала се постићи општа безбедност. Из тога је потекла идеја о колективној међународној сарадњи свију држава из свих народа у оквиру Друштва народа. Крајем рата ни један народ није са толиким одушевљењем поздравио ове идеје као немачки народ. Када му је Версајски уговор био наметнут 1919 године, колективна сарадња народа добила је смртни ударац. Идеја о колективној сарадњи отклоњена је била од оних који се данас истичу као најгласније њене присталице.

ПИТАЊЕ РАЗОРУЖАЊА

„Ми данас са чуђењем слушамо из уста страних државника, вели г. Хитлер, да они уистину имају намеру и добру вољу да изврше одредбе уговора, али да се зато није показао повољан тренутак. Онда су, када је био потписан Версајски уговор постојали сви услови за разоружање.

1) Немачка је била разоружана. Према томе они нису могли тврдити да је ова држава, која је постала потпуно немоћна са војног гледишта, могла претстављати неку опасност;

2) Политички услови за разоружање исто тако су постојали, пошто је Немачка била једна демократија каква можда нигде није постојала. Друге државе не само да су одбиле да се разоружају, већ напротив оне су усавршиле своје наоружање“.

Ту вођа Рајха набраја разне систематске радове на усавршавању нападног оружја од стране других сила потписница Версајског уговора. Истиче прогрес учињен на пољу ваздухопловства, на усавршавању тешке артилерије итд.

Вођа и канцелар Рајха се затим дотакао питања опште војне обавезе.

„Не могу а да не изразим своје чуђење, вели г. Хитлер, поводом једне дефиниције коју смо чули од стране британског претседника министарског савета г. Макдоналда, који је у том погледу рекао да ће због завођења опште војне обавезе у Немачкој све друге државе бити у праву када обуставе рад на даљем разоружању. По овим идејама, свака повреда уговора добија санкцију вна факти. Немогућно је да једна група држава претставља своје сопствено наоружање као неку палмову гранчицу а друге да буду сматране за ђаволе. Један тенк остаје тенк, једна бомба јесте бомба. Немачки народ не може прихватити да занавек остане нација са мањим правима и другоразредна“.

НЕМАЧКА И БОЉШЕВИЗАМ

Затим се г. Хитлер осврће на разне припреме међународних конференција и вели да Немачка неће учествовати ни на каквој конференцији са унапред израђеним програмом на коме она није сарађивала. То не значи да Немачка не узима на себе слободу да доцније потпише уговоре. Мрежом међународних обавеза који се испреплићу, казао је г. Хитлер, локализација разних месних сукоба постала је немогућном и једна катастрофа као светски рат могла би врло лако да настане, пошто би се опасност од буре могла да прошири и на већи број држава и на читаве блокове држава.

Вођ Рајха је затим изнео као пример нацрт Источног пакта.

„Ми смо нашли, вели Фирер, у овом тексту једну обавезу о помагању, која би довела до последица какве се сада не могу ни замислити. Рајх, а у првом реду садашња влада Рајха, не жели ништа више него да живи у миру са свима својим суседима. Извесно је да ми волимо мир и због тога је за нас не подношљиво, да нас обухвати неки сукоб, ако би се десило на Истоку, јер смо потписали обавезе о помагању. Утврђивање кривца крајње је тешко у сличном случају Таква власт, благословена Божјом милошћу, која би могла да у сличној замршености пронађе већину истину, не постоји на овој земљи. Али настрану ова расматрања. Реч је у овом случају о Немачкој каква је она сада. О национал-социјалистичкој држави и наше идеје потпуно су различите од оних Совјетске Русије. Национал-социјализам је доктрина која је искључиво управљена немачком народу. Бољшевизам подвлачи своју међународну мисију. Док је бољшевизам ствар која се тиче Русије он нас утолико не интересује. Али уколико бољшевизам настоји да и Немачку увуче у свој плуг, ми смо онда фанатички непријатељи.

НЕМАЧКА ВЛАДА ОДБИЈА РЕЗОЛУЦИЈУ ДРУШТВА НАРОДА

На крају свога говора, г. Хитлер је у следећим тачкама резимирао став немачке владе у најважнијим питањима међународне политике:

1) Немачка влада одбија резолуцију Савета Друштва народа од 17 марта ове године. Одлуком Савета Друштва народа од 17 марта о. г. створена је нова дискриминација за Немачку, а то спречава Немачку да се врати у Друштво народа све док нису створени сви предуслови за заиста равноправну ситуацију свих чланова.

У ту сврху влада сматра потребним да се потпуно одвоји Версајски уговор, који је створен на темељу разликовања победника и побеђених, од Друштва народа, који би требало да има као базу равноправност свих чланова. Ова равноправност треба да буде стварна и да се односи на све функције међународног живота.

2) Због неиспуњавања обавеза о разоружању од стране осталих држава и немачка влада се одрекла од оних чланова Версајског уговора, који су ограничавали њено оружање.

„Ја свечано изјављујем овде, да се ова мера немачке владе односи само на познате тачке уговора, које и морално и стварно дискриминирају немачки народ. Немачка влада, према томе, безусловно ће поштовати све остале обавезе уговора, подразумевајући ту и територијалне одредбе и извршиће евентуалне ревизије, које током времена постану неопходне само путем мирног споразума.

ЛОКАРНО

3) Немачка влада нема намеру да потпише такав неостварљив уговор. Али она ће тачно испунити сваки уговор који је добровољно потписан од ње или од ма које раније немачке владе. Према томе, немачка влада ће све дотле испуњавати обавезе које проистичу из Локарнског уговора, док и остали потписници овог уговора буду признавали важност ових обавеза.

4) Немачка је влада у свако доба спремна да учествује у једноме систему колективне сарадње за обезбеђење европског мира.

5) Немачка влада је мишљења да изградња европске сарадње није могућа у облику једностраних октроираних услова. Она сматра да је целисходније ако с обзиром на различите интересе појединих држава задовољимо са једним минимумом, него да се осујети сарадња због максимума који се не може испунити. Овај споразум само постепено може бити остварен.

ПАКТОВИ О НЕНАПАДАЊУ

6) Немачка влада је начелно спремна да закључи пактове о ненападању са свима својим суседима, и да ове пактове допуни са одредбама које се односе на изолирање зараћених и на локализирање сукоба.

7) Немачка влада је спремна да у допуни Локарнског пакта закључи ваздушни споразум и да приступи преговорима о томе пакту.

НЕ ОТСТУПА СЕ ОД ВЕЛИЧИНЕ ВОЈНЕ СИЛЕ

8) Немачка влада је већ саопштила величину немачке војне силе. Она неће од тога ниуком случају отступити. Она сматра да ни на копну, ни у ваздуху, ни на мору остварење њеног програма не значи никакво угрожавање једног другог народа. Она је спремна да прихвати она ограничења наоружања која буду прихваћена и од стране осталих држава. Немачка је већ спонтано саопштила извесна ограничења и тиме је доказала своју добру вољу да избегава неограничену утакмицу у наоружању. Граница ваздушног наоружања Немачке је паритет са осталим великим европским народима и према томе у сваком тренутку је могуће утврдити максимум ваздушног наоружања, које би се односило на сваку државу.

Што се тиче морнарице, Немачка не намерава а нема ни могућности да се такмичи са Енглеском. Немачка признаје животну важност енглеске морнарице за одбрану Британске светске империје. Али она је чврсто одлучна да и са своје стране све учини, да би обезбедила континенталну егзистенцију и слободу Немачке. Немачка влада има искрену жељу да све учини да би се између енглеског и немачког народа створио такав однос, који би онемогућио да се дође поново до крвавог окршаја.

9) Немачка влада спремна је да активно сарађује код свих настојања за практично ограничење наоружања. Она сматра да је једина могућност за то ако се вратимо замисли старе Женевске конвенције Црвеног крста. На тај начин треба постепено ограничити и укинути разна бојна средства и бојне методе. Нарочито требало би приступити забрани бомбардовања из ваздуха цивилног становништва. Ако се бацање бомба из ваздуха жигоше као међународни злочин, онда ће и бомбашки авиони нестати. Таква одредба би унела више спокојства и осећај безбедности у народе, него сви постојећи пактови и војне конвенције.

10) Немачка влада је спремна да прихвати свако ограничење оних најтежих оруђа, која су нарочито подесна за напад. Тако, у првоме реду, најтежа артилерија и најтежи тенкови. С обзиром на огромно утврђивање француске границе, укидање ових најтежих оруђа би пружило Француској сто од сто безбедности.

11) Немачка прихвата свако ограничење калибра топова ратних лађа и торпиљера, ограничење тонаже ратних бродова и, чак, и потпуно укидање сумарена, наравно, само под условом да то сви народи прихвате.

12) Немачка влада је мишљења да ће остати узалудни сви покушаји да се међународним споразумима ефикасно смањи затегнутост између појединих држава све док се не предузму сходне мере да би се спречило тровање јавнога мнења од стране неодговорних елемената у речи, писму, филму и на позоришту.

13) Немачка влада би пристала на међународни споразум, који би на ефикасан начин онемогућио сваки покушај мешања једне државе у ствари друге државе. Тај споразум би требало да буде прихваћен од свих држава. Појам мешања требало би међународном дефиницијом тачно утврдити.

На крају свога говора г. Хитлер је казао:

— Моја одговорност, као вође народа, захтева да не остављам никакву сумњу у могућност одржавања мира. Народи неће рат и владе морају наћи начина да сачувају мир. (Време)

Америчке филмске звезде на нашем Приморју

Дороти (лево) и Лилијан Гиш, славне филмске звезде, снимљене у Цриквеници за време садашњег њиховог боравка

РАШЧИШЋАВАЊА У ОПШТИНИ

Пред Градски дисциплински суд изаћи ће ускоро г. Драг. Т. Ђулизибарић, директор Привредно-финансијске дирекције

Градски дисциплински суд у Београдској општини ускоро ће се опет састати. Пред Дисциплински суд опет долази један од општинских директора, у овом случају директор Привредно-финансијске дирекције, чији је рад критикован у Градском већу и тражено његово суспендовање. Директор Привредно-финансијске дирекције г. др. Драг. Т. Ђулизибарић је, као што је познато, по наредби претседника Општине г. Владе Илића, био привремено уклоњен са тог положаја и упућен на рад у инспекторат при претседништву Општине, а истовремено одређен је био директор Општег одељења г. Божа Павловић да поведе истрагу и утврди да ли и уколико има места да се г. др. Драг. Т. Ђулизибарић позове на одговорност. Резултат те истраге био је да г. др. Драг. Т. Ђулизибарић треба да одговара пред Градским дисциплинским судом, заједно са г. Иваном Шкољником, шефом Таксеног отсека, Љубомиром Милићем, помоћником управника трошарине, Владимиром Бркићем, чиновником Управе трошарине и Војиславом Богдановићем, такође чиновником Управе трошарине. Сам управник општинске трошарине г. Михајло Вељковић, као што је познато, био је отпуштен из службе и оптужен редовном суду, а сада је претседник Општине, на основу оваквог резултата истраге, оптужио Градском дисциплинском суду директора г. др. Драг. Т. Ђулизибарића и остале поменуте општинске чиновнике, којима ће тужба од стране Дисциплинског суда бити достављена, ако се Суд сложи с тим да би они требало да одговарају за дисциплинске кривице, за које се оптужују.

Г. др. Ђулизибарић

Градски дисциплински суд би се у том случају састао у градској већници. То би било такође тајно суђење, односно јавно само за општинске чиновнике. Претседавао би, као претседник Градског дисциплинског суда у првој инстанци, г. Александар Кузмановић генерални инспектор Министарства унутрашњих послова, а чланови суда имали би опет да буду г. г. Винко Валес и Данило Јанковић, саветници Министарства унутрашњих послова и од стране Општине г. г. Миливоје Благојевић и др. Фридрих Попс, градски већници (односно њихови заменици г. г. Танасије Здравковић и др. Леон Брандајс).

Јуче је одржао приступно предавање г. др. Иван Суботић, први приватни доцент на београдском Правном факултету

Јуче после подне у 18 часова одржао је на Правничком факултету своје приступно предавање први приватни доцент, саветник Министарства иностраних послова г. др. Иван Суботић.

Предавању је присуствовао Министар финансија г. др. Милан Стојадиновић са госпођом, румунски посланик на нашем Двору г. Гуранеско, грчки посланик г. Л. Мелас, турски посланик г. Хајдар, немачки посланик г. В. фон Херен, албански посланик г. Р. Фицо, бугарски посланик г. Д. Казасов, помоћник Министра иностраних послова г. Б. Пурић са госпођом, секретар пољског посланства г. Кнол, саветник румунског посланства г. Папинију, велики број чиновника страних посланстава и виших чиновника Министарства иностраних послова.

У препуној великој слушаоници број 62 примећени су још академик г. Живко Павловић, г. др. Ч. Ђурђевић и многобројне виђене личности београдског друштва.

Предавач г. др. Иван Суботић дошао је у пратњи декана Правног факултета г. др. Живана Спасојевића и Факултетског савета у коме се између осталих налазио и г. Слободан Јовановић. Међу присутним професорима Универзитета били су и професори Медицинског факултета г. др. Р. Буријан, г. др. Антић и г. др. М. Костић.

Декан Правног факултета г. др. Ж. Спасојевић претставио је слушаоцима новоизабраног приватног доцента г. др. Ивана Суботића, износећи његов како теоретски рад на пољу науке међународног права тако исто и његов рад као дипломатског чиновника. Г. др. Спасојевић је истакао и чињеницу да је г. др. И. Суботић трећа генерација једне породице која је давала професоре Универзитета. Његов отац покојни др. Војислав Суботић био је један од оснивача Београдског медицинског факултета а његов дед Јован Суботић почео је каријеру као доцент римског права на једном страном факултету.

Узевши реч нови правни доцент за међународно јавно право г. др. Иван Суботић захвалио се свима професорима Правног факултета који су га предложили за ово место, даље свима својим наставницима Правног факултета а нарочито г. др. Слободану Јовановићу.

После тога г. др. Иван Суботић одржао је своје приступно предавање О модерној дипломацији.

У почетку свога предавања г. др. И. Суботић даје дефиницију дипломације истичући да она није произвољна креација, него је њу изазвала потреба. Она је неопходна као функција сваке државе која живи у међународној заједници. Дипломација је нужан корелатив државе, јер држава као апстрактан појам може да ступа у везу са другим међународним организацијама само преко својих претставника.

У историји дипломације нема оне поделе као у општој историји. Прелом је у XVII веку. Од старог века па све до XVII је један период који се одликује неперманентношћу дипломатских претставника. Повремени поклисари шаљу се да сврше један одређени посао и они се враћају натраг по свршеном послу. Од 17 века генералише се дипломатска мисија, стално акредитованим посланицима.

Говорећи о средњем веку у коме су како српска, хрватско-босанска држава а исто тако и Дубровник имале своје дипломатске претставнике, г. И. Суботић указује на то да је Ватикан створио први перманентне мисије. После Вестфалског мира ствара се ова нова ера у дипломацији и она траје све до француске револуције. Онда почиње нова дипломација која има карактерне црте у томе што је кабинетска и дворска. Дипломатска служба постаје професионална, а организација дипломације подвргава се прописима међународног права.

Од 19 века уколико демократизација постаје све општија осећа се овај утицај и на дипломацију и онда настаје модерно доба у дипломацији која постаје све више служба држави уместо служБе владаоцу. У дипломацију сада улази све више буржоазија, док је раније она била резервисана клеру и племству.

Два важна чиниоца утицала су на модерну дипломацију. Обраћање пажње јавноме мнењу и усавршавање техничких саобраћајних средстава.

Свет је из светскога рата изашао са новим идејама које су се осетиле и у дипломацији, нарочито у погледу функционисања дипломатских метода рада. Идеје Вилсонове, истакнуте у чувених 14 тачака, имале су утицаја на дипломацију после рата.

На питање да ли су све ове идеје остварене, предавач одговара да су оне само делимично остварене.

Говорећи о осталим карактеристикама модерне дипломације предавач истиче њену економизацију, даље повећани лични контакт између министара иностраних послова. Док је раније састанак два министра иностраних послова била реткост, састанак више њих сензација, сада је то свакодневни случај. Мноштво дипломатских конференција. Друштво народа је главни орган.

Завршујући своје приступно предавање, г. др. И. Суботић истиче да се модерна дипломација развија углавном под утицајем Друштва народа, а како ће се она и даље развијати то се не може предвидети.

АФЕРА СА НАПЛАТОМ КАУЦИЈА ЗА ОСВЕТЉЕЊЕ

Хапшење благајника Дирекције трамваја и осветљења, као и још два чиновника

Јуче по подне Одељење кривичне полиције ухапсило је Милана Дејића, благајника Дирекције трамваја и осветљења. Зајеено са Дејићем ухапшени су Никола Бјелица и Ђорђе Петри, чиновници административне струке, запослени у отсеку за наплату осветљења. Сва тројица су оптужени да су, помоћу фалсификата, проневерили Општини новац.

Дејић је био благајник за наплату осветљења и примао је уплате по признаницама за кауције. Радио је на шалтеру са публиком. Кад се неко јави да добије осветљење, мора прво да уплати двомесечну редовну потрошњу струје. Ако троши месечно струју за сто динара, онда мора да положи кауцију две стотине динара (хотели на пример, уплаћују кауцију по шест хиљада динара и више). Кад се положи кауција, онда се издаје признаница. Кауција се враћа само онда кад престане потрошња струје, рецимо приликом селидбе претплатника у други стан, затварања хотела или рушења зграде...

Ових дана, сасвим случајно, у књигама у којима је вођена наплата кауције, примећено је да су цифре преправљане. Услед тога, поведена је у Дирекцији трамваја и осветљења истрага. Затим су Дејић, Петри и Бјелица предати полицији. Над њима се наставља кривична истрага, али још није могло бити тачно утврђено са коликом је сумом Општина оштећена.

Благајник Дејић је дугогодишњи општински чиновник, а од стране својих претпостављених уживао је велико поверење.

Матица српска у Новом Саду прославља 75-годишњицу живота војводе Бојовића

Нови Сад, 21 маја. — На Ћирила и Методија књижевни савет Матице српске одржаће свечану седницу у част војводе Петра Бојовића, а поводом његове 75-годишњице живота. Том приликом о прослављеном војводи говориће помоћник команданта прве армије дивизијски генерал г. Владимир Белић. Свечана седница одржаће се у Матици српској у 4 часа по подне.

(Време)

БЕРЗЕ

Ратна штета 371.75
Франак у Београду 290.315
Фунта у Београду 216.94
Долар у Београду 4382.485

Државне обвезнице из 1930 од 6 од сто рађене су по 66—66.25, стабилизациони зајам у злату из 1931 од 7 од сто по 78.50—78, ратна штета, промпт по 372.25—372, акције Београдске задруге по 3000 и акције Привилеговане аграрне банке по 230

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Београд, 21 маја

Девизе: (понуда-тражња, са урачунатим примом), Лондон 217.97—215.91, Париз 291.03-289.60, Њујорк 4400.64—4364.33, Женева 1428.08—1421.01, Милано-Трст 364.79—361.71, Праг 184.02—182.91, Амстердам 2990.29—2975.70, Берлин 1769.95—1756.08, Брисел 747.92—742.85 и Варшава 832.60—826.19.

Државни папири: (понуда-тражња) зајам из 1921 од 7 од сто 82—81, аграрне обвезнице од 4 од сто 48—47, дувански лоз из 1888 г. 11.50 (тражња), државне обвезнице из 1930 од 6 од сто 66—65.50, државни спољни зајам у злату из 1922 од 8 од сто 78.50—76, државни спољни зајам у злату из 1922 од 7 од сто 67.50—67, облигације Државне хипотекарне банке у злату из 1927 од 7 од сто 72 (тражња), стабилизациони зајам из 1931 у злату од 7 од сто 78 (тражња) и ратна штета, промпт 372—371.50.

Акције: (понуда-тражња) Народна банка 6100—6000 и Привилегована аграрна банка 230—229.

Приватни клиринг: (понуда-тражња) Беч 919.75—909.75, Лондон 237.73—236.13 и Мадрид 615 (тражња).

Бонови: (понуда-тражња) Солун 32.45—31.75.

ЦИРИШКА БЕРЗА

Цирих, 21 маја

Београд 7.02, Париз 20.38,- Лондон 15.225, Њујорк 309.625, „Брисел 52.325, Милано 25.48, Мадрид 42.225 Амстердам 209.40, Берлин 124.50, Беч 58, Штокхолм 78.45, Осло 76.45 Копенхаген 67.95, Праг 12.88, Варшава 58.225, Атина 2.93, Цариград 2.50, Букурешт 3.05, Хелзингфорс 6.72, Буенос-Аирес 0.81 и Јапан 0.8975.

НОВОСАДСКА ПРОДУКТНА БЕРЗА

Нови Сад, 21 маја

Пшеница: бачка, потиска 128—132.50, славонска 130—132, сремска 126—128, бачка 126—129 и горњобанатска 124—129.

Кукуруз: бачки и сремски 69—70 и банатски 67—68.

Тенденција непромењена; промет **средњи**.

СПОРТ

СТАРТ ФРАНЦУЗА

Вечерас, у 9.15 часова, чувени Расинг из Стразбурга показаће своје високе способности против појачаног тима БСК-а

Стил игре гостију састоји се у директном потезу према голу

Експедиција Расинга из Стразбурга. Први ред с лева на десно: вођа пута Зинсмајстер, Вејар, леви бек, Хартонг, лево крило, Рор, центарфор, Хојзерер, лева спојка; други ред, с лева на десно: Папас, голман, Халтер, десни халф, Хавличек, полудесно, Шаден, центархалф, Павлак, леви халф, Блум, тренер

Подне. У фоајеу хотел „Паласа" играчи Расинга се дали на велики посао. Свако стегао по туце карата и пера само шкрипе. То је прва дужност свих нежењених футбалера. А Расингмени су све на избор момци. Отисли се на далеки пут и прве мисли упућене су њиховим „дулчинејама". Ово, можда, тек реда ради, познати футбалски дриблинг, јер су већ успели да нам саопште како су Београђанке врло елегантне и врло лепе...

Љубазни г. Зинсмајстер, вођа пута, одмах нам прилази. Објашњавамо му циљ посете. Реч-две о Расингу, о играчима, а, затим, мало жртве с њихове стране ради портретирања играча.

Бурно првенство Француске

Док наша сарадница узима портрете играча, г. Зинсмајстер ми прича о врло бурном првенству Француске. — „Сезона је била дуга, напорна и добро испуњена. Ми и Сошо гонили смо се од старта до финиша, са наизменичним вођством на табели. И кад смо очекивали апотеозу наше славе, дошао је неочекиван пораз од Сошоа у самом Стразбургу од 3:1. Треба да вам кажем да смо ми њих победили на њиховом терену са 3:2 и да смо важили као велики фаворити. И, верујте, били смо и на другој утакмци знатно бољи, али тог дана нас је пратио такав пех, какав се ретко виђа на футбалским утакмицама. И поред тог неуспеха, међутим, ми смо могли да освојимо првенство Француске да морал код играча није изненада пао. Тако смо изгубили од Милуза са 4:1 а са Монпелијем играли нерешено. Да смо само једну од ове две утакмице добили, ми бисмо били сигурни прваци. Најзад, свеједно. Ми смо врло задовољни и са другим местом а за нас је велика сатисфакција једнодушно признање целокупне француске штампе да спадамо у ред најбољих клубова не само у Француској него и на континенту.

Г-ђа Зинсмајстер, која са својим мужем прати тим Расинга на свима путовањима

Ми играмо брзо и ефикасно

За разлику од Сошоа, који игра технички врло лепо али нешто споро, наш тим — наставља г. Зинсмајстер — игра веома брзо и ефикасно. Наша одбрана је била најбоља у току целе првенствене сезоне, јер је примила најмањи број голова од свих клубова прве националне лиге. Навала, која је, по моме мишљењу, супериорнија од оне Сошоа, иако је дала нешто мањи број голова, ужива репутацију најбоље навалне линије у Француској. Игра нашег напада састоји се из брзометних, спонтаних и непосредних јуриша на противнички гол. Келер и Хартонг, као крила, имају тај директни потез према голу Они вуку неодољиво целу линију, у којој су Сатлер и Хајзерер неупоредими конструктори игре а центарфор, Рор, звезда над звездама. Истина, Рор је, у последње време, нешто малаксао, али је његов стил игре, његово управљање операцијама и његово сналажење пред голом просто као из бајке.

Шаден прича о Секулићу и Уранији

Наш разговор прекида симпатични Шаден, Аустријанац, бивши клупски друг Секулићев из женевске Ураније. Пошто је претходно узалуд покушао да види своју карикатуру, он ме пита:

— Али, молим вас, зашто госпођица неће да нам покаже наше карикатуре?

— Да је не бисте изударали што вас је унаказила — одговорих ја.

И онда отпоче разговор о Женеви, о Уранији, о колонијалној изложби у Паризу и Секулићу.

— „Ах, Боже, какав играч!.. То је био најбољи центарфор у своје време у Европи. Она техника, оно додавање, онај шут обема ногама и она игра главом, нешто невиђено, феноменално. Он је још увек врло популаран на западу. Кадгод се жели да истакне пример савршеног центарфора, онда се помиње његово име.

— Сећам се колонијалне изложбе у Паризу. Бане је бацио тада у засенак и Свободу из Славије, и Гшвајдла из Вијене, и многе друге чувене вође напада. У то време он је био најјаче котиран центарфор на континенту. Ја сам дуго играо с њим и не сећам се да је прошла која утакмица у којој он не би постигао који гол. У сваком случају један је био обавезан. Једном се само догодило да смо победили без „његовог" гола. Да само знате колико се о томе писало и говорило. Као о неком чуду! Зар Бане да не да гл? питао се свет запрепашћено.

Шаден се, затим, интересовао за данашњу форму Секулића, за ниво нашег футбала и изјавио, на крају, да са нестрпљењем очекује вечерашњи старт да би се и лично могао да увери у високу вредност југословенског футбала, који се, благодарећи Секулићу и осталим „југословенским Французима", необично цени.

Блум, некадашња звезда Беча, говори о старом и новом футбалу

Са играчима Расинга допутовао је и Пепи Блум, бивши бек Вијене и надалеко чувени интернационалац Аустрије. Блум је дошао у својству тренера тима, ма да још није коначно ангажован. Стари интернационалац, пошто нам је прво саопштио да је данашњи ниво футбала у Европи знатно нижи од оног из „старог доба", учинио је један врло интересантан предлог: да се организује пријатељска утакмица у Београду између старих бечких интернационалаца (Кутан, Уридил, Браунштетер, Рајнер, Фишер, Блум и т. д.) и старих југословенских репрезентативаца (Врђука, Перишка, Винек, Јовановић, Дубравчић и др.).

Два навијача Расинга

Са Расингом су допутовала и два верна навијача овог великог француског клуба. То су г-ђа Зинсмајстер, супруга вође пута, и њихов десетогодишњи синчић, ватрени „сипортер" (навијач) Расинга и његов будући центар-фор.

Г-ђа Зинсмајстер каже да са својим мужем и синчићем прати скоро на сва путовања Расингмене. Сами играчи сматрају малог Зинсмајстера за свој „порт-бонер" и кад њега не виде у возу онда одлазе са предосећањем да ће рђаво проћи. Мали Зинсмајстер је, иначе, рекао да Келерова чета мора да победи и да ће он свом снагом навијати за Расинг

Гости играју вечерас са најбољим тимом

Поново узнемирујем г. Зинсмајстера и тражим састав тима за вечерашњу утакмицу. Предусретљив до крајњих граница, вођа пута Расинга, пошто ми је претходно рекао да су „бегунци" стигли јутрос и да још спавају, дао ми је следећи тим:

Папас, Имел, Вејар, Халтер, Шаден, Павлак, Ф. Келер, Сатлер, Рор, Хојзерер и Хартонг.

Сви играчи су, као што смо већ објавили, играли било у тиму „Триколора" (Ф. Келер; а Хајзерер и Имел резерве), у Б тиму Француске и репрезентацији француске војске као и репрезентацији Алзаса. Центарфор Рор је играо око 15 утакмица за национални тим Немачке.

Као резерве дошли су: Хавличек (напад), Вирт (лево крило), Барт (голман) и Колас (бек).

Бск у репрезентативном саставу

Плави ће се вечерас појавити у репрезентативном саставу. У њиховом тиму појавиће се Матошић, Загорац, Крагић, Лехнер и Томашевић. Кад се узме у обзир велика популарност ових играча, кад се, поред тога, зна да ће остали играчи бити Глазер, Арсенијевић, Марјановић, Вујадиновић, Глишовић и Стевовић који, сваки за себе, привлачи, онда је лако разумљиво да ће се вечерас тешко добити улазнице, онда је сасвим појмљиво што ће игралиште плавих добити онај изглед из „хиљаду једне ноћи", које се оставља с неизгладивим утисцима и о коме се, после, прича недељама, месецима. Да, тврдимо, без страха да ће нас догађаји демантовати, да ћемо вечерас присуствовати једној од оних чаробних мајских вечери које ће нам се дубоко урезати у сећање.

Најмлађи Расингмен и будући центарфор Стразбурга, мали Зинсмајстер

Играње под рефлекторима неће ни у колико хендикепирати госте, који су већ у три маха играли под сличним околностима. Једном, чак, и као спаринг-партнер Швајцараца, којима су подлегли само са 0:1 у Цириху.

Интересовање за Загорца

Ми смо ове године имали прилике да видимо у престоници све играче лигашких клубова сем играча Сарајевске Славије, која нам тек идућег мес. први пут долази у посету. Чули смо, међутим, са многих страна, да се десни бек Славије, популарни „уча" Загорац, налази у екстра-форми. Његова атлетска појава и увек срчана игра наилазили су на живе симпатије код Београђана па је, утолико, интересовање за његов наступ веће.

Поставља се, осим тога питање како ће се Загорац слагати са оним сплитским ђином, Матошићем, и да ли ће се у овако одиграном бековском пару наћи решење за Софију.

Велико интересовање изазива и формација напада: Шта ће дати Крагић на левом крилу? Како ће се понети Томашевић у средини? Хоће ли Моша васпоставити добру везу са Глишовићем?

Најзад, хоће ли Лехнер успети да задржи своје место; да ли ће се Стевовић наметнути и потиснути Гајера и пуно таквих питања.

Ето, треба ли још што рећи о вечерашњем великом догађају на осветљеном игралишту плавих, о догађају који ће се претворити и у излив наших искрених симпатија према дра-

Утакмица ће почети тачно у 9.15 часова увече. Суди г. Ђ. Живковић. Предигру ће извести резерва Бск-а и одличан тим „Митића".

П.

Јучерашњи дан Расинга у Београду

Цео јучерашњи дан гости из Стразбурга провели су у одмору (до подне) и у разгледању вароши (по подне). Синоћ су се извезли до игралишта Бск-а да виде како изгледа терен плавих под зрацима рефлектора.

За вечерашњу утакмицу појачани су рефлектори

За вечерашњу утакмицу управа Бска се побринула свестрано. Поред предвиђених многих околности за што савршенију организацију, управа се нарочито побринула да се појачају рефлектори, како би гледаоци могли са великим уживањем да посматрају игру која ће у сваком случају бити веома интересантна.

Новинарске улазнице и повлашћене карте

Обавештавају се сви страни дописници и власници повлашћених карата, које нису оверене од стране финансијске управе, да ће добијати повлашћене улазнице на последњем шалтеру код старог главног улаза.

Томашевић се разболео

Синоћ је управа Баск-а известила управу Јнс-а да се њен играч Томашевић, који је био одређен од стране савезног капитена да поведе навалу Бск-а против Расинга, разболео и да према томе не може играти вечерас. Управа Баск-а поднела је и лекарско уверење о болести свога играча, те према томе нема никаквог изгледа за учествовање Томашевића у вечерашњој игри.

СИТНЕ ВЕСТИ

Казнени одбор Јнс-а позвао је на саслушање играча Југославије Лојанчића због искључења са недељне утакмице у Сплиту.

Судиски испити у Сплиту одржаће се 8 и 9 јуна.

СА СИНОЋНЕ СЕДНИЦЕ ЈНС

ОДРЕЂЕН ЈЕ ОДБОР КОЈИ ЋЕ САСТАВИТИ ДРЖАВНИ ТИМ ПРОТИВ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ НЕМАЧКЕ

На синоћној седници Јнс-а донета су следећа решења:

Пошто је играч Б. а. с. к-а Томашевић поднео уверење да је болестан и да не може играти на вечерашњој утакмици, Савез је примио к знању то уверење и тим поводом донео је принципијелно решење према коме убудуће играчи, који буду одређени за репрезентацију, могу бити ослобођени од учешћа само на основу прегледа лекара, које одређује Савез за свако потсавезно подручје.

Данашњи тим Б. с. к-а имао би да игра у овом саставу: Глишовић, Марјановић, Томашевић, Вујадиновић и Крагић у навали. У случају да Томашевић не игра одредиће Б. с. к. свог играча; халфови су Арсенијевић, Стевовић и по једно полувреме Божић и Лехнер. Бекови Загорац и Матошић а голман Глазер. После вечерашње утакмице одредиће тим за утакмицу против Немачке, која се игра 28 о. м. као ноћна на игралишту Б. с. к-а, одбор, који ће сачињавати г. г. др. Андрејевић, Бошко Симоновић и Ђока Миловановић.

ФУТБАЛ

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ЈЕДНОГ ИТАЛИЈАНСКОГ ГРАДА ИГРАЋЕ СРЕДИНОМ ЈУНА У ЗАГРЕБУ

Загреб, 21 маја. — Загребачки ногометни потсавез води преговоре са италијанским савезом за једну футбалску међуградску утакмицу, која би се одиграла средином месеца јуна у Загребу. Зип је препустио италијанском савезу да му нађе противника међу италијанским градовима који имају солидну футбалску класу. Преговори, како обавештавају из Зип-а, теку повољно, па су сви изгледи да ће Загреб у јуну месецу имати једну веома интересанту утакмицу.

ХАЗЕНА

ХАЗЕНСКИ ДЕРБИ У СУБОТУ НА ИГРАЛИШТУ ЈУГОСЛАВИЈЕ

У суботу по подне одржаће се на игралишту Југославије хазенски дерби између плавих и црвених играчица.

Како је овај сусрет одувек изазивао максимум интересовања код љубитеља хазене, баш као кад су у питању футбалери ова два велика наша клуба, то ће, несумњиво, изазвати лепо интересовање у редовима наших спортиста.

Овој утакмици присуствоваће и играчи Расинга из Стразбурга.

Почетак тачно у 5 часова.

СЛУЖБЕНЕ ВЕСТИ

ИЗ СУДИЈСКОГ ОДБОРА ЈНС-а

Распоред судија за 24 о. м.

За утакмицу Југославија—Приморје, која ће се одиграти на игралишту Југославије, одређује се г. Рабл, а за његову замену г. Јосиф Клајн.

Секретар, **И. Паранос**

Из „С. к. Југославије". Позивају се функционери да буду данас, најдаље до 7 ч увече на игралишту „Бск-а". — Вођа функционера.

Састав репрезентације Немачке која ће 28 маја играти у Београду против репрезентације Југославије

Немци стижу из Софије у Београд 27 о. м. у 21.17 часова

Репрезентација Немачке, која игра у Софији против репрезентације Бугарске, као што је „Време" раније јавило, играће и против наше репрезентације једну утакмицу на дан 28 маја о. г. Синоћ је управа Јнс-а добила једно писмо од Немачког савеза у којем овај извештава да немачки државни тим стиже у Београд 27 о. м. у 21.27 часова увече. Као што се види, немачка тачност и у футбалској организацији долази до изражаја.

Поред тачног времена доласка у Београд, Немци су обавестили Јнс и о својим играчима који ће у Београду бранити боје Немачке. Поред 15 играча у Београд ће допутовати овом приликом и потпретседник Немачког футбалског савеза адвокат г. Шмит, секретар Савеза г. Волтер и спортски учитељ г. Хербергер.

Под вођством г. Кнеа долазе у Београд следећи играчи: Мукерт, интернационални бек (Ф. к. Нирберг), Шварц, навални играч (два пута интернационалац, Викторија, Хамбург), Далингер, навални играч, два пута интернационалац, (Карлсруе), Бендер, халф, осам пута интернационалац (Фортуна, Диселдорф), Херман, халф (С. к. Манхајм), Солд, халф (Сарбрикен), Шеја, навални играч (Дрезден), Рајхерт, бек (Викторија, Магдебург), Франк, навални играч (Арминиа, Хановер), Хелбери, навални играч (Бојел 06), Јирисен, голман (Оберхарен), Гинтер, навални играч (Дисбург 99), Клот, голман (Елзенкирхен 12) и навални играч Данен.

ПРЕКСУТРА НА ИГРАЛИШТУ БСК-А ПРЕ ПОДНЕ ИГРА СЕ ТРАДИЦИОНАЛНА УТАКМИЦА ИЗМЕЂУ ДРЖАВНЕ МАРКАРНИЦЕ И „ВРЕМЕНА"

Типографи „Времена" и Државне маркарнице још претпрошле године започели су са одигравањем футбалских утакмица на дан Ћирила и Методија, тако да су ове утакмице већ постале традиционалне. Чак и један мали биланс имају ти двогодишњи сусрети. Тај биланс је уистину мали, јер се у њему налазе само два резултата. На првој утакмици Државна маркарница је победила са резултатом 4:1, док је на другој „Време" двоструким резултатом (8:2) вратило мило за драго својим колегама из Државне маркарнице.

Због тога се прексутрашња утакмица, која почиње тачно у 10 часова пре подне, очекује са великим нестрпљењем. Опет ће се прексутра појавити чувени интернационалци, као што су Ћама, Мицко, Марко, и голгетери као на пример Берка, који је на прошлом сусрету сам неколико пута затресао мрежу. Како смо обавештени, овој утакмици присуствоваће и савезни капитен г. Бошко Симоновић, који се за неколико играча из ова два тима страшно заинтересовао пред Балканијаду.

КОЛАРАЦ - данас - ВРАЧАР
Весела и пикантна премијера
ПОСЛЕДИЦЕ ПОЉУПЦА
(У знаку љубави)
Дик Повел, Јозефина Хучисон
Сензационална и занимљива премијера
МОРСКИ ПАС
У главним улогама
Зита Јохан — Е. Робинсон
Додатак у оба биоскопа: Факс-новости и „Краљице музике"
Следећи програм
ЦИРКУС — Шарло Шаплин
Следећи програм ПУТ ДО СРЦА
Шарлота Суза, Ханс Зенкер

Данас

СРЕДА
22
МАЈ

ВРЕМЕ

Европа: Ваздушни притисак уједначен на већем северном делу Европе. Слаба депресија на Средоземном Мору. Преовлађује ведро у целој Европи.

Југославија: Преовлађује облачно у Вардарској и Моравској бановини где је било и нешто кише. Ведро у осталим деловима. Температура опала у Вардарској и Моравској бановини, а порасла у осталим крајевима. Минимална температура Мрзле Водице минус 2, а максимална Кос. Митровица 26 степени.

ПРОГНОЗА ВРЕМЕНА ЗА 22 МАЈ

Ведро и топло време у целој Краљевини. Могуће су локалне олује местимично. Сунце излази у 4.03, а залази у 19.07 часова.

◆

Народно позориште: 20, Дон Кихот.

Мала позорница (Луксор): 20, Нема Бога — има Бога.

Коларчев народни универзитет: 18.15, филм: Канада, с уводним предавањем г. др. Ј. Ђорђевића.

Нови универзитет: 18.15, филм Х. з. м. л. „Живот нашег народа и Краљевска Породица".

Коларац: 15 ,17, 19, 21.30, Последње пољупца (Дик Повел, Јозефина Хуџисон); Факс-новости; Краљице музике.

Корзо: 15, Црвени вагон.

Уранија: 15, 1) Девојчица без кревета (Чарл Фарел, Маргарета Чурчил); 2) Морнар Попај — цртана шала; 3) Парамунт-журнал.

Авала: Грофица Марица (Доротеа Вик, Хуберт Маришка); Факс-новости; Мики Маус.

Врачар: 14.30, 16.30, 18.30, 21, Морски пас (Ричард Арлен, Зити Јохан); додатак: Краљице музике; Факс-новости.

Новаковић: 1) Битка (Анабела); 2) Заборављене мелодије.

Балкан: 1) Борба за правду (Кен Мајнард); 2) Борба о Дарданеле и Галипоље 1915 г.; 3) Сили-симфонија; 4) Факсов-журнал.

Народни тонбиоскоп (Милоша Великог 6)2 15, 1) **Црни хусар** (Конрад Фајт, Меди Кристианс); 2) Факс-новости; 3) Мики-Маус. Цене: 2, 4, 6 дин.

Башта „Топлица" (Макензијева 81): свако вече певају **Едо Љубић** и **Сулејман Цикић**. Концертира оркестар **Пере Пауновска.** 26242

Кафана „Домовина" (Александрова 98): отворена је најчувенија кућа друштвеног састанка код Ере Гурмана. Посетиоце забавља мала 9-годишња Радојка својим омиљеним севдалиским песмама, уз пратњу одличног оркестра.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ: Викторовић Јован, **Престолонаследников трг** 22 (тел. 20-701); Јевремовић Миливоје, **Васе Чарапића 19** (тел. 21-643); Тајсић Спасоје, **Краља Александра 116** (тел. 21-413); Јевремовић Илија, **Кнез Милетина 91-а** (т. 23-763); Мајданац Слободан, **Карађорђева 95** (тел. 27-734); Лазић Драгољуб, **Краља Милана 64** (тел. 2[illegible]-622); Милић Марко, **Браничевска 16** (тел. 23-664); Николић Ђорђе, **Престолонаследника Петра 7** (тел. 25-192); Пашић Ђорђе, **Краљице Марије 61** (тел. 24-627); Живадиновић Јован, **Краља Александра 299** (т. 28-720).

Телефон станице за спасавање 23-458

Унапређења професора универзитета

У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра просвете, унапређени су: за ванредног професора 3 групе 2 степена Техничког факултета Универзитета у Београду, др. Александар Леко, ванредни професор 4 групе 1 степена, истог Факултета; за доцента 6 групе Филозофског факултета Универзитета у Београду, др. Вукић Мићовић, доцент 7 групе, истог факултета; за асистента 7 групе Филозофског факултета у Скопљу, др. Атанасије Урошевић, асистент 8 групе, истог Факултета.

ДНЕВНИК

Нов дневни лист у Новом Саду. — Крајем овог месеца почеће да излази у Новом Саду информативни дневник „Дан", који ће бити једини дневни лист на нашем језику у Дунавској бановини. Власник новог дневника је г. Дака Поповић, а главни уредник г. Лазар Атанацковић. Лист ће излазити свакодневно на 12, а недељом највише на 16 страна.

◆

Задруга пореских чиновника Краљевине Југославије за штедњу и кредит у Београду одржаће прву редовну годишњу скупштину 25 о. м. у 15 часова, у дворани хотела „Империјал" у Београду, Васина улица 19.

МУЗИКА

Гостовање г. Рајчева у „Кармен"

У сценској уметности г. Рајчева музичка обрада и глумачка акција сливају се у хармоничну целину. Са рутином искусног мајстора оперске сцене г. Рајчев непогрешно моделира вокални део партије у пластичне линије, које су редовно последици дубоко емоционалних збивања. Иако у његовом тенору закрцају понекад осетни преломи или се замагли метални сјај, кога је раније вероватно било у изобиљу, ипак је његова италијанска маестрија ту да нас убеди у добре квалитете овог бугарског певача. У његовој игри најснажнији су моменти јаких емоционалних излива и конвулзија страсти: сцене са Кармен на I и II чина, пуне еротичног кипљења, затим плаховити драмски сукоби из III чина (са Ескамилом и Кармен) и из IV чина (убиство Кармен).

У домаћем ансамблу особито су били свеже распевани г-ђа Бугариновић и г. Пихлер. У IV чину истакла се као солисткиња у балетској сцени г-ца Прелић својим узаврелим темпераментом. Ова талентована играчица требало би сада да обрати што већу пажњу на још потпуније савлађивање играчке технике, да би се коначно оспособила за карактерни жанр, који јој је толико близак. И оркестра је г. Христић извлачио једар тон и буктави „брио".

МИЛЕНКО ЖИВКОВИЋ

Једна од најбољих бугарских балерина, г-ца Марушка Драгијева, гостује у Београду

У Београд је допутовала једна од најталентованијих младих бугарских балерина, г-ца Марушка Драгијева, свршена ученица балетске школе при Римској краљевској опери и бивша чланица Краљевске римске опере.

Г-ца Драгијева допутовала је у Београд у намери да гостује у нашем позоришту, и да приреди једно своје засебно вече.

По повратку из Рима, у току ове 2 последње године, г-ца Драгијева наступала је више пута у Софијском народном театру, и имала огромног успеха. Критика је нарочито подвлачила, и страна и бугарска, велики смисао за пластику и мимику, темпераменат и музикалност.

Г-ца Драгијева долази у Београд да покаже читав свој програм страног и бугарског репертоара, са којим је иступила пре неколико година на једној великој турнеји по Тоскани, са својом учитељицом Иланом Леонидовом, првом балерином Краљевске римске опере и директорком балетске школе. Из Београда г-ца Драгијева путује у Шпанију, где намерава да иступи са својим програмом.

ПОЗОРИШТА

КОД СПОМЕНИКА

Дон Кихот

Вечерас даје се после успеле премијере други пут „Дон Кихот" опера — херојска комедија у пет чинова од Масне, по чувеном роману од Сервантеса.

Насловну улогу даје г. Јовановић, Дулчинеју г-ђа Бугариновић, Санча г. Цвејић. У осталим главним улогама гђе Јовановић, Јелачић и г. г. Поповић, Петровић, Туцаковић. Соло у балету гђе Марковић, Камарит, Слупска. Диригент г. Милошевић. Редитељ г. Др. Хецел.

МАЛА ПОЗОРНИЦА

„Нема Бога — има Бога"

Вечерас даје се врло успела трагикомедија „Нема Бога — има Бога" од г. Јосипа Косора.

Загребачког банкара и милионара Пилипа Чичића игра г. Д. Гошић, а загребачког Јеврејина Голдсилбера г. Поповић. Главне и видне улоге играју г. г. Новаковић, Душановић, Н. Јовановић, Бошковић, Пауновић, В. Јовановић, и гђе А. Паранос, Луковић, Е. Микулић, Прегарц, Каталинић, Урбанова, Пауновић, Н. Паранос, Текић, Хас, Г. Јовановић и други.

Цене места: од 3 до 20 динара. Књижице купона вреде за ову претставу. Почетак у 20 час.

ПОЗОРИШТЕ „ЖУЖУ"

(Хотел „Славија")

Данас, 22 о. м., даје се одлична џез-оперета у 3 чина „Викенд". У главним улогама г-ђе: Ђокић, Урбанова, Јованесковић, г.г. Томић, Кајзнић, Смедеревац. Улазнице: 15, 10, 7 динара. Почетак у 21.15 час.

НЕОБИЧАН ОБРТ У АФЕРИ РАИЧЕВИЋ

Браниоци Ђорђа Петровића поднели су тужбу суду против главних директора централе Асикурациони Ђенерали у Трсту за убиство Стевана Раичевића

Веровало се да ће суђење и изречена пресуда Ђорђу Петровићу и друговима бити епилог сензационалног самоубиства генералног директора Асикурациони Ђенерали у Југославији покојног Стевана Раичевића. Суд је стао на становиште да су извесни оптуженици учинили кривичне радње у односу са покојним Раичевићем и због тога их је осудио.

На претресу вођеном против Ђорђа Петровића и другова браниоци оптужених покушавали су у својој речи да укажу на мистерију самога самоубиства Стевана Раичевића, изражавајући своју сумњу и напомињући да постоје претпоставке о убиству. Суд, међутим, није уопште узимао у претрес нити се упуштао у испитивање у томе правцу.

Браниоци оптуженог Ђорђа Петровића остали су и даље при уверењу да самоубиство није ничим доказано и утврђено и да има елемената који указују на убиство. Заступајући и даље ову тезу г. г. Драг. П. Ђорђевић, Влада Степановић и Рада Милаћ адвокати и браниоци Ђорђа Петровића поднели су противу г. Аре г. др. Левиа и г. Фортија главних директора и заступника Асикурациони Ђенерали, централе у Трсту кривичну тужбу у којој их оптужују за убиство Стевана Раичевића.

У кривичној тужби браниоца г. г. Ђорђевић, Степановић и Милаћ навели су све моменте сумње који по њиховом уверењу указују да је Стеван Раичевић убијен. Ову кривичну тужбу они су проширили и на директора г. Најберга.

Исто тако, браниоци Ђорђа Петровића оптужили су г. др. Симу Алкалаја за крађу извесних важ-

Ђорђе Петровић

них докумената из касе Стевана Раичевића, која је г. др. Алкалај, узео после смрти Раичевића.

У току ових дана државни тужилац имаће по прегледаном материјалу да прихвати ову тужбу или је одбаци као неумесну.

Јуче је у Ваљеву преминуо др. Владимир Поповић, санитетски пуковник у пензији

Јуче је у Ваљеву умро др. Владимир А. Поповић, санитетски пуковник у пензији, у 68 години живота. Сахрана ће се обавити данас у 16 часова по подне из капеле на Новом гробљу у Београду.

•

Смрћу др. Владимира Поповића нестало је не само једног изврсног лекара, него и једног од врло савесних научних радника на пољу медицине.

Спромашан, Поповић је тешком муком и уз велике жртве успео да омогући себи школовање. Био је одличан ђак. Још док је похађао гимназију у Крагујевцу, Поповић је као одличан ученик давао кондиције и издржавао се на тај начин. После матуре, са већом групом другова, такође одличних ученика, изабран је за питомца Министарства војске, да студира медицину у Бечу. Даље његово школовање текло је нормално. Медицину је завршио у Бечу и промовиран за доктора.

По свршеним студијама Поповић је постављен за шефа унутрашњег одељења нишке војне болнице, на Ћеле кули. Затим је био секретар санитетског одељења Министарства војске, па је прешао у грађанску службу. Неко време, то је било још пре рата, Поповић је био срески лекар у Ћуприји. Његовом иницијативом је у

Пок. Владимир Поповић

Ћуприји, уз сарадњу покојног др. Слободана Рибникара и др. Радивоја Вукадиновића, основано Друштво за чување народног здравља, које је после прихватио шири главни одбор у Београду. Друштво и данас са великим успехом обавља своје задатке, које му је поставио и удахнуо др. Владимир Поповић.

Др. Поповић био је један од врло плодних писаца из области медицине. Као војни лекар и као срески лекар написао је велики број чланака из хигијене. Нарочито је писао из области војне хигијене, дечје хигијене и из области популарне медицине. Као ретко ко, др. Владимир Поповић умео је да сервира најширим слојевима практичне поуке из медицинске науке.

Г. др. Поповић је необично много читао. Био је један од ретко културних људи. Још за време студија на Медицинском факултету указао је на нашу јавност на многа научна дела, за која се код нас дотле није знало, која су у свету била свуда већ позната. У оно доба, може се слободно рећи, било је мало младих људи, кји су толико научних и белетристичких дела прочитали, колико их је прочитао и познавао др. Владимир Поповић. Као ретко који млади интелектуалац, др. Поповић је изврсно познавао светску литературу. То своје знање г. др. Поповић је умео изврсно и да примени. Одличан говорник, др. Поповић је увек био радо слушан. Уосталом, особина његове породице. Његова два брата су, професор Михаило, и претседник Главне контроле Милутин, такође врло уважавани у својој средини. Као одличан писац др. Поповић својим делима обогатио је нашу медицинску литературу.

Др. Владимир Поповић учествовао је у раду многих хуманих друштава, а поглавито у раду друштва за чување народног здравља. Прожет најплеменитијим осећањима, он је био идеал човека и лекара. Његово благородно срце куцало је у свакој прилици за своје ближње и бедне. Његови пацијенти су у њему увек имали и одличног лекара и племенитог човека. Др. Поповић није био никад материјалиста. Ваљевска сиротиња је у њему изгубила доброг и племенитог лекара.

Као старији лекар у ваљевском лекарском колегијуму био је један од најјачих стубова другарства и колегијалности, чиме је много допринео да предратни ваљевски колегијум лекара постане један од најбољих колегијума у предратној Србији, о чему ће се за дуго причати.

У свима друштвима, у којим је пок. др. Поповић учествовао, његов рад био је од огромне користи. Као лекар и човек оставио је најлепше успомене. Др. Поповић је заслужио, да се његово име у лекарском сталежу истакне, јер је заиста заслужно наше признање.

Др. Јордан Стајић,
санитетски генерал у пензији.

Предавање г. Аликса, декана париског правног факултета у Београду

Г. Едгар Аликс, декан Париског правног факултета и професор Науке о финансијама одржаће на Београдском универзитету два предавања у четвртак, 23 о. м. Једно је намењено стручњацима и одржаће се у новој згради Универзитета, соба број 63, у 11 часова пре подне. Тема предавања је „Пореза и правда". Друго ће предавање бити: „О Правном факултету париског универзитета" у свечаној дворани старе зграде Универзитета у 18.15 часова.

БЕЛЕШКЕ

ЈАДРАНСКА СТРАЖА — Београд захваљује свима професорима и учитељима на помоћи коју су они до сада указали куповином срећака Лутрије у корист подизања Дома на Јадрану за опоравак и одмор школске омладине из целе земље. Апелујемо на остале професоре и учитеље да и они потпомогну Јадранску стражу у овој патриотској акцији и да поруче у ту сврху извесну количину срећака за растурање међу ђачком омладином и својим пријатељима. Срећке по цени дин. 10 набављају се код Јадранске страже — Београд. 33150

Београдска хроника

■ **Мајска ноћ Јадранске страже 23 маја**

За ову дивну пролећну приредбу другог пододбора Јадранске страже на броду „Александар I" влада огромно интересовање. Још мали број улазница може се добити, у Јадранској стражи, Јадранској пловидби и код „Путника". Брод полази у 21 час за Земун, а од 20 часова биће велики концерт блех-оркестра Јадранске страже, хора солиста Музичке секције са радио-преносом до поласка брода. На броду биће игранка са два џаз-оркестра „Марио". Бирање „Мис Мајска ноћ" извршиће се у поноћ од нарочитог жирија. За вечеру на броду пријаве се примају до среде увече. Трамваји осигурани за повратак. 34687

■ **Филм „Канада"**

На Коларчевом народном универзитету приказаће се данас 22 о. м. по други пут велики филм „Канада". Уводно предавање о Канади одржаће г. др. Јован Ђорђевић. Кратка социолошка фотомонтажа Канаде. Канада — амерички Сибир. Контрасти климе и њихов утицај на развој Канаде. Канада као ризница природног богатства; железница отвара нове путеве економском и политичком развоју. Сукоб Француза и Енглеза. Енглези победници у Канади а побеђени у Северно-америчким државама. Зашто се Канади давао мали значај у 18 веку у Енглеској. Политички систем Канаде као принцип федеративног помирења народних и културних разлика. Канада географски део панамеричке комбинације; политички увек доминион Енглеске империје. Да ли економско продирање Америке може да измени политичку равнотежу пацифика. Улазнице по 3 и 2 динара. Почетак у 8,15 часова.

■ **Скупштина Радио-клуба Београд**

Радио-клуб Београд одржаће своју скупштину 3 јуна у 17 часова у сали Техничког факултета, Кр. Александра 73.

■ **Чајанка Удружења пријатеља Велике Британије и Америке**

У четвртак, 23 о. м., у 17 часова Удружење пријатеља Велике Британије и Америке у Југославији (Добрачина 14) приређује чајанку за своје чланове и њихове госте у част Г-це И. Џонстон, секретара лондонског Друштва пријатеља Југославије у Великој Британији. После чајанке Г-ца Џонсон говориће о своме друштву.

■ **Црквена слава**

Данас, 22 о. м., слави своју храмовну славу црква св. Николе на Новом гробљу у Београду.

■ **Крв у Франше д' Епереа улици**

Претпрошле ноћи у Франше д' Епереа улици, испред кафане Јеврема Илића, Тихомир Марковић, обућарски радник, једним тупим предметом, у свађи око „цека", ударио је три пута по глави Боривоја Ђорђевића, деветнаестогодишњег радника, са станом у Јатаган-мали (тринаести ред, број 7). Ђорђевић се срушио на земљу, сав крвав. Повреде су тешке.

Зликовац се налази у рукама полиције.

■ **Отац тражи нестало дете**

Јуче пре подне, у 11 часова, нестао је Бранислав, четворогодишњи син Миодрага Петровића, машинисте, са станом у Пожаревачкој улици 19.

Бранислав се играо у дворишту, а затим је изашао на улицу и више се није вратио.

У моменту нестанка малишан је имао на себи плави џемпер, кратке грао панталонице, браон чарапе и сандале.

Отац моли свакога ко ма шта сазна о његовом детету да га одмах о томе обавести, на чему ће му бити необично захвалан.

РАДИО

СРЕДА, 22 МАЈ

Београд. 11 Пренос са славе хуманог друштва „Добро срце". 12 Композиције Стевана Мокрањца (Радио-оркестар). 13.15 Валцери (Радио-оркестар). 13.45 Новинарски извештаји. 16 Плоче. 16.20 Пренос концерта из Дома слепих Краља Александра I Ујединитеља. 17 О шаху (предавање г. О. Недељковића). 17.30 Заштита деце у Југославији (предавање г-це Милене Атанацковић). 18.30 Час француског језика. 19.30 Национални час: О узроцима буђења туберкулозе (предавање г. др. Владимира Спужића). 20 Одломци из опере „Риголето" од Вердиа. 20.30 Комеморација Виктору Игу поводом 50-годишњице његове смрти. (пренос из Коларчеве задужбине). 21.30 Народне песме пева г-ђа Надежда Стајић-Стојановић, чланица Опере. 22 Новинарски извештаји. Концерт Радио-оркестра.

Загреб. 19.20 Национални час. 20 Пренос из Љубљане.

Љубљана. 19.30 Национални час. 20 Постанак и развој опере. 20 Менделсон: Шкотска симфонија.

Иностране станице

▲ **11 — 12 ч. Дојчландзендер** 11.30 Клавирска музика ✻ **Милано 11.30** Оркестар.

▲ **12 — 13 ч. Немачке станице** 12 Концерт ✻ **Чехословачке станице** 12.35 Концерт ✻ **Будимпешта 12.30** Циганска музика ✻ **Рим** 12.30 Плоче ✻ **Беч** 12 Оркестар.

▲ **13 — 14 ч. Лајпциг** 13.15 Концерт ✻ **Будимпешта** 13.30 Оркестар ✻ **Милано** 13.05 Забавна музика ✻ ✻ **Беч** 13.10 Концерт.

▲ **14 — 15 ч. Берлин** 14.15 Концерт ✻ **Штокхолм** 14.15 Камерна музика ✻ **Беч** 14 Виолински концерт.

▲ **15 — 16 ч. Минхен** 15.20 Шопенове композиције ✻ **Лондон 15.15** Салонска музика ✻ **Чехословачке станице** 15.45 Војна музика.

▲ **16 — 17 ч. Немачке станице 16** Концерт ✻ **Бероминстер** 16.30 Моцартове композиције ✻ **Беч** 16.05 Плоче.

▲ **17 — 18 ч. Будимпешта 17.33** Салонски квинтет ✻ **Милано 17.05** Оркестар ✻ **Париз** 17.45 Варијете ✻ **Братислава** 17 Виолинске сонате ✻ **Беч** 17.30 Концерт.

▲ **18 — 19 ч. Берлин** 18 Концерт ✻ **Тулуза** 18.15 Забавна музика.

▲ **19 — 20 ч. Лајпциг** 19 Мандолине ✻ **Минхен** 19 Концерт ✻ **Чехословачке станице** 19.25 Концерт ✻ **Будимпешта** 19.40 Концерт солиста ✻ **Букурешт** 19.20 Маршеви ✻ **Лондон** 19.15 Стара француска музика ✻ **Тулуза** 19.45 Бечка музика ✻ **Беч 19.35** Хор.

▲ **20 — 21 ч. Берлин** 20 Секстет ✻ **Штутгарт** 20.45 „Миса солемнис" од Бетовена ✻ **Беромингстер** 20 Концерт солиста ✻ **Брисел** 20.45 Салонска музика ✻ **Букурешт** 20.35 Вокални концерт ✻ **Париз** 20 „Луткица" (комедија) ✻ **Рим** 20.55 Бахове композиције.

▲ **21 — 22 ч. Бреслава** 21 Бах ✻ **Хамбург** 21 „Валкира" ✻ **Будимпешта** 21.15 Оперски оркестар ✻ **Тулуза** 21.10 „Кармен".

▲ **22 — 23 ч. Берлин** 22.30 Р. Вагнер ✻ **Будимпешта** 22.40 Џаз ✻ **Букурешт** 22.25 Концерт ✻ **Лондон** 22.30 Игре ✻ **Милано** 22 Војна музика ✻ **Париз** 22.30 Игре ✻ **Беч 22.10** Симф. концерт.

▲ **23 — 24 ч. Будимпешта** 23.25 Концерт на виолончелу ✻ **Тулуза** 23.35 Забавни концерт ✻ **Франкфурт** 24 Концерт.

Оверавање летњег семестра и пријаве за испит на београдском Филозофском факултету

Оверавање летњег семестра школске 1934/35 године обавиће се у Деканату Филозофског факултета од 1 до 12 јуна закључно, и то по овом распореду:

1 јуна 1935 г. оверавање се семестар оним студентима чије презиме почиње на слово: А и Б; 3 јуна В, Г и Д; 4 јуна Ђ, Е, Ж, З и И; 5 јуна Ј, К, Л и Љ; 7 јуна М; 8 јуна Н, Њ, О и П; 10 јуна Р; 11 јуна С; 12 јуна Т, Ћ, У, Ф, Х, Ц, Ч, Џ и Ш.

При оверавању семестра ученици су дужни поднети Деканату, у смислу ст. 5, чл. 195 Опште одредбе универзитета:

1) Уписницу оверену код г. г. наставника и то најмање двапест часова предавања, (Предавања и вежбања која нису уредно оверена прецртаће се према ст. 6 чл. 195 Опште уредбе универзитета);

2) Семестрални лист у дупликату, тачно и читко преписан из уписнице, од којих један примерак таксирати са дин. 5 таксених марака. У семестрални лист преписати из уписнице само оне предмете за које је наставник дао оба потписа.

Према чл. 28 Уредбе Филозофског факултета, кандидату, који не би положио испит из раздела под В најкасније пре почетка предавања у седмом семестру, односно испит из раздела под Б најкасније пре почетка предавања у осмом семестру, неће се ни оверити ни признати даље уписани семестар.

Оверавање се врши од 9—12 час. пре подне.

II

Пријаве за испите у јунском испитном року подносиће се Деканату у дане када се врши оверавање семестра и то од 5—6 часова после подне. Пријаве за испит треба прописно таксирати по Закону о таксама и тачно назначити који пут кандидат полаже. Пријаве за испит треба таксирати по овој скали: За редовни испит под В, за сваки предмет по дин. 20; за поновни испит под В, за сваки предмет по дин. 45; за накнадни испит под В, за сваки предмет по дин. 65.

За редовни испит под А и Б, за сваки предмет по дин. 50; за поновни испит под А и Б, за сваки предмет по дин. 55; за накнадни испит под А и Б, за сваки предмет по дин. 60. По четврти пут кандидат нема право да полаже испит, ако му Факултетски савет, на његову молбу, није одобрио полагање испита. Скреће се пажња г. г. студентима да се строго придржавају распореда оверавања и подношења пријава за испите. Из канцеларије Деканата Филозофског факултета.

Изишао је из штампе **НОВИ РЕД ВОЖЊЕ** који је ступио на снагу 15 о. м. Средио Витомир Вучковић, возовођа. Може се добити код издавача **Петра Динића,** главног ревизора возова у Нишу.

Убиство Илије Накића

Од Стојана Живадиновића

22

Лако је дознати од госпође Дојчић да ли сам захтевала да ме поведе собом! Кад то будете дознали, видећете да је и све остало лаж!... Затим... зајапури се она одједном у лицу, љубазница Митровићева!... Да ли сте хтели да ме наљутите и да ме увредите, господине?... Ако има човека на свету којега сам мрзела из све душе, то је сигурно био ваш Митровић!... Дати се онаквом човеку, пржници, гладници, лажноме господину, иако учи неке велике школе!... Да ли ме сматрате за луду?...

— Зашто сте га толико мрзели?...

— То ни сама не бих умела да вам разјасним. Био ми је досадан као Циганин, као зубна болест!... Непрестано је покушавао да буде љубазан и умиљат са мном. То му није много помогло. Видела сам да лаже, да је неискрен и несигуран...

— Је ли се умиљавао око вас да би вам лакше изјавио љубав?...

— Не; то се није усуђивао. Осећао је како би био примљен и није ни покушавао. Али, изгледа ли вам заиста, господине, да сам ја девојка која ће одмах одгорити на свачију понуду?...

— Зашто је онда био тако љубазан с вама?...

— Девојка оћута.

— Да ли зато што се бојао да нешто не одате, па покушао да вас обезоружа на такав начин?...

Девојка не одговори.

— Слушајте, госпођице... опоменуо је Мандушић. Ви изгледа не разумете у какву сте велику опасност упали?... Треба одмах да ми одговорите. Сумња пада и на вас!...

— Не бојим се никаква сумњичења!... Главно је да не носим ништа у срцу и да ми је памет мирна. Ваша сумњичења не могу да се одрже!...

Зар не видите да је све могућно?... Нисам ли вам рекао шта је Митровић изјавио?...

—Све сам чула.

— Дакле, одговорите ми на питање зашто је био толико љубазан према вама?... То сте ми сами напоменули.

— Ја сам сирота девојка...

— Ја вас то нисам питао. Затим, је ли вас срамота од своје сиротиње?...

— Не.

— Верујете ли да ваша сиротиња треба да вас заштити од тога да кажете истину?...

— Нисам баш то због тога казала...

— Дакле, по трећи пут: зашто је он с вама био тако љубазан?...

Она се не покрену.

— Да ли зато што се бојао да нешто не одате ако се не буде понашао с вама што љубазније?...

— Не знам...

— Значи да је био у праву кад је тврдио да сте његова љубазница?...

— Мало пре сам вам казала колико ми је био одвратан. Он је, уосталом, мало и покушавао да ме придобије за себе.

— Да ли зато што је имао неку другу?...

— То не знам...

— Не знате или нећете да кажете?...

Лице у девојке постаде још непробојније, тврдо као камен, с нечим одлучним и пркосним у очима. Нада Мандушићева да ће од ње највише да извуче падала је све више; то се могло опазити по њему. На лицу му се видела љутина и разочарење. Његово лако мишљење да се од послуге може све дознати, сада је добијало један неочекивани отпор. То му је можда било утолико теже, што сам и ја био ту и што сам се сигурно опомињао његових речи да се од послуге може све дознати и да код тих људи, који су принуђени да служе код других, нема оданости ни захвалности.

— Дакле, одлучили сте се да ми не одговорите?...

— Казала сам вам све што сам знала...

— Је ли Накић долазио по каткад у кућу ваших господара?...

— Никад, откад сам овде.

— Је ли вам госпођа говорила о њему, онако, у разговору!...

— Свега једном. Пожалила ми се да не сме да се појави на прозору који гледа на улицу. Увек је покојнога Илије било на прагу од радње; увек је дизао главу прозорима и зверао. То је све што ми је познато. Иако ми госпођа није наредила да ништа код њега не купујем од потреба за кујну, ипак му нисам ишла у дућан. И мени је био непријатан...

— Зашто вас је госпођа повела собом у Крагујевац?...

— Била је болесна у последње време и узнемирена од нечега. Често је патила од несвестице. Колико пута сам притрчавала да је задржим у паду. Мислим да ме је собом повела да јој се нешто нешто не би догодило на путу и нашла се сама. Није ми дала никаква разлога зашто то чини нити сам је за то упитала. Немам ни ја разлога да се нешто противу ње пожалим. Госпођа је одувек била врло добра према мени...

— То већ могу да замислим...

— Ја се нисам ни старала да видим шта се око мене догађа...

— Чудно!... Жена сте и без радозналости сте!...

— Такву ме је Бог створио, господине!... Шта се мене тичу туђи послови!... Гледала сам да испуним оно што се од мене захтевало и ништа више. Можда само зато нисам у стању да вам одговарам на питања. Ипак поричем колико год могу да сам била љубазница овога Митровића!... Једна девојка, хоћу да кажем служавка, може да буде усамљена и сиромашна, па ипак да не буде свачија!... Има и поштене сиротиње, господине!... Иако вам је Митровић то заиста казао, уграбићу прилику да му између ваших жандарма пљунем посред лица, као правоме лажову!...

— То не треба да чините!...

— Значи да то није казао?...

— Да ли ви то мене испитујете?...

— Исказали сте ми тешке ствари у лице, господине!... Требало би да мој вереник нешто сазна о томе. Шта би било од мене?... Ми сиротиња имамо само то: вољење, кад се сретнемо и заволимо у животу. Да ли је право да нам и то одузмете?... Нису ли доста туђа врата и туђи хлеб?... Ја, истина, нисам наишла на много сажаљења у животу; али, то што сте ми казали ипак је врло тешко!...

Лекција упућена Мандушићу била је сурова и заслужена. Ма колико навикнут да саслушава, да често пута чује и опоре речи од људи, који су се бранили од његових оптужаба, Мандушић порумене. Једно тешко и нелагодно осећање обузе и мене. Учини ми се да је то оптужба упућена на цело друштво, на његову подвојеност и све неправде. Храброст ове девојке учини да то осетим још јаче и дубље. Није могло да буде сумње да она зна пуно ствари и да неће да их каже. Је ли Мандушић био у праву да употреби сва сретства да је на то нагна? Није ли било боље употребити други и човечнији начин? Зар је било тако тешко поштовати оданост те девојке према својој госпођи? Мандушић и сам то осети.

— Размислите добро, госпођице... Илија Накић је убијен у овој кући. Леш му је стављен на постељу вашег господара, да га он затекне у соби кад се буде вратио дома и да кривња падне на њега.

— Шта ја ту могу, господине?... Могу једино да зажалим што се тако непријатна ствар догодила баш мојим господарима.

— Можете да помогнете истрази да пронађе кривца.

— Учинићу све што зависи од мене; рећи ћу само оно што ми је познато; душу не смем да огрешим, па да ме убијете!...

— Већ сте је огрешили!...

— Чиме?...

— Нисте ми казали истину. Кад сам вас довео до тога да ми кажете све што знате, ви сте се изговарали да сте сирота девојка...

— Јесам ли вас слагала, господине?...

— То знам и сам. Сирота сте девојка, али несмела и неискрена баш у тренутку кад то треба да будете по сваку цену!... С тог вашег држања има да плати онај ко није крив!...

— Ко то?...

— Господин Дојчић.

— Зашто баш он?...

— Уплашио се био од леша који је затекао у својој соби и пошао да га баци у Саву. Ухватили смо га прошле ноћи с тим теретом на леђима овај господин и ја. Је ли вам сада јасно шта чините? Знате ли кога помажете својим ћутањем?...

— Шта да чиним?... упита се она у очајању и сузе јој се скупише у очима.

— Да ми кажете све што знате. Кад се буде свршила цела ова ствар замолићу господина Дојчића да не заборави колико сте припомогли да прави кривац буде предат суду. Реците одмах, без оклевања је ли Митровић био ваш љубавник или љубавник госпође Дојчић?... Једно од тога мора да буде; ви или она?...

Од тога питања девојка као да се поведе да падне. Лице пребледе и изгуби свој пркосни израз. Очи се затворише у очајању. Уста се склопише без горчине, болно и мекано, с трпљењем у покрету. Цела њена прилика исказа једну изненадну патњу, патњу можда највише стога што јој је било јасно да њен отпор више не вреди и да јој треба одговорити.

— Не устежите се више, молим вас... охрабри је Мандушић. Предочио сам вам опасност у коју може невин да упадне. Смете ли то да допустите, ви, који се толико бринете да не огрешите своју душу?...

(Наставиће се)

Античке скулптуре као инспирација модерним дамен-фризерима

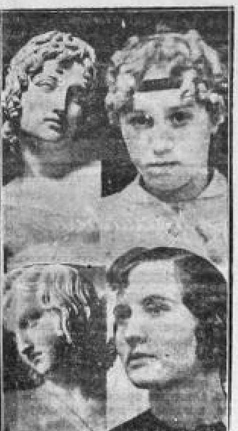

Античке фигуре утичу на модерне женске фризуре. На нашим сликама виде се упоређења између познатих скулптура антике и савремених покушаја да се чешљање косе са ових скулптура примени на данашњу жену. Тако су млади пастир, чија се скулптура чува у Торвалдзенском музеју у Копенхагену, као и неколико скулптура које претстављају Аморе, послужили за инспирацију модерним фризерима.

ПРИЧА „ВРЕМЕНА"

После двадесет година

Ма да је у то доба било »ђака« и на претек, чак и за шипарице, Весна је једино са њим флертовала. Пред његов одлазак на фронт чак су и прошетали по »Муаџирмахали«, и »Оџиној башти«, (тамо негде, око данашњег монопола дувана) где јој је изрецитовао Мисеове стихове »Rapele-toi«, а одмах затим, дрхтавим гласом продужио:

— Весна, после рата, кад будем продужио студије, хоћете ли и ви са мном у Париз? Ја сам богат.

— Нећу, одговори Весна мазно. Ја желим да студирам у Швајцарској. Тако сам пријатно провела тамо три године у пансионату.

— Али, са мном, мила Весна, као моја женица... Ја мислим да, када једног дана будем затражио твоју ручицу — ти, нити твоји родитељи нећете ме одбити!..

*

— Хеј, дивна, наивна младости! — уздахну сад.

— Ух, ал' сам био глупак— помисли са срџбом. — Па нисам је никад ни пољубио, а колико сам је, само, волео!.. Али, куд ћеш, забога, у оно доба, да пољубиш девојку с којом мислиш да се ожениш, пре но што са њом станеш пред олтар...

И, заиста, нису то биле само фразе, нити измишљотине.. Јер, дан доцније, на комеморативној седници у Официрском дому — могле су се чути и ове речи из одломка једног говора:

„... Они су живели у доба кад се умирало ради идеала. Кад се морал није сматрао за »мустру без вредности«, ни држава за краву музару! . ."

И тек што Рада поче да размишља о томе како их је ратна олуја »одувала« на различите стране. Како су се, после рата срели дватрипут на престоничким баловима. И како је, убрзо затим, прочитао негде у новинама анонсу о њеној удаји — кад га неко позва по имену:

— Где си, забога, Радо? Откад те чекамо код »Маргера«, љутио се Урош, његов друг.

— Што си се толико задржао? Шта ти је, што стојиш ту сам, питали су га остали.

Рада одговори нешто расејано.

— Па хајде с нама да прво пролуњамо кроз варош, а после ћемо мало и до Јанче-Хана, позиваху га другови.

— Море, какав Јанче-Хан, обрецну се Рада на њих с гађењем! Нећу. Тек сад се расвестивши мало, љут, што му баш сад прекидају златну нит сећања најчистијих успомена у животу, чистијих од кристала.

— Та, пустите га, рече Урош осталима, увек спреман за шалу. Зар не видите да човек чека овде, да нешто „улови". (Или је већ „уловио", па је очекује да дође). Лаф ти је тај Рада! Па још кад је дошао без жене, хоће човек да искористи слободу до краја! Лисац један! задиркиваху га другови.

Али он није више реагирао на њихова задиркивања, већ се сам упути тргу, ка улици Краља Петра.

Са славолука на мосту светлуцали су и даље сијалицама исписани симболични натписи. Рада се сад иронично осмехну на њих.

Свет се тискао свуд око њега, иако је било већ прилично доцкан. Музика је одјекивала са свих страна из препуних кафана.

Певачица од »Маргера« зацича баш кад он туда прође:

„Море, враћај коња! . ."

Заиста, те вечери у Скопљу се осећао најлуђи ритам мирнодопског безбрижног живота.

Кад стиже до угла код Прве хрватске штедионице, и ту препуно. Угао поседнут младим, доконим људима, махом »јунацима данашњег доба«: високих, танких силуета, фатираних рамена: савременицима џазбанда и саксофона, тангоа и футбала — претставницима послератних генерација, које је живот прилично размазио — како кибицују шетачице.

Пролазећи поред њих, Рада помисли: »Ех, Боже, што би се ови провели кад би их, нешто, као оно нас, из ових стопа искрцали на фронт!« И само развуче усне на осмех, па готово побеже у једну побочну улицу десно, у жељи да што даље буде од овог њему тако туђег Скопља.

Али је »ђачких чета« било свуда и на сваком месту, те се, изненада, нађе у баштици једне забачене кафанице.

Ту, у тишини, усамљени другови, који су у исто време били и једина »публика«, створили су »штимунг« из минулог доба. Он им се придружи.

Препричавале се епизоде из ондашњег војничког живота. Сећало се на негдашње »подвиге« и несташлуке. А, богами, они који су на ходочашће дошли без жена — окуражили су се и препричавали и по коју своју авантурицу.

(Крај у сутрашњем броју)

КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Изашао је из штампе број часописа **ГОДИШЊАК ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА** за 1935 год.

Као и раније, овогодишњи број „Годишњака" обухвата у првом реду посвете, затим војно ваздухопловство, технику ваздухопловства, цивилну и трговачку авијацију и најзад ваздухопловну индустрију и летећи материјал. У већем броју чланака наши најбољи ваздухопловни стручњаци у свима областима аеронаутике излажу своја гледишта по актуелним ваздухопловним питањима.

У „Годишњаку југословенског ваздухопловства 1935" у засебном делу изложени су најважнији моменти ваздухопловног живота у нашој земљи: интензиван рад Аеро-клуба Краљевине Југославије у прошлој 1934 год. као и програм рада за 1935 г. на јачању ваздухопловне пропаганде у народу, ваздухопловне утакмице, једриличарство, биланс рада домаћег друштва за ваздушни саобраћај „Аеропут" са програмом рада у 1935 г. и т. д. Сем тога у овом делу дат је исцрпни преглед главних ваздухопловних манифестација у иностранству, ваздушних рекорда, најновијих аероплана, хидроплана и аеропланских мотора, ваздухопловне индустрије и уопште летећег материјала.

Адресар ваздухопловне индустрије, специјално уређен и ове године допуњен, завршава овај број „Годишњака".

„Годишњак југословенског ваздухопловства 1935" штампан је на финој илустрацион-хартији и укусно повезан у тврдом платненом повезу. Садржи 300 страна, од којих 230 текста, формата осмине 70/100 (величина 22 x 33 см), са 600 одабраних слика, цртежа и дијаграма. Цена примерку 100 динара — са поштарином 115 динара. Може се добити и на тромесечну отплату.

Овај часопис излази под уредништвом ваздухопловног и машинског инжењера Радмила П. Живковића, у издању књижаре Св. Милојевића и Павловића, Кр. Милана 68, Београд.

Редакција и администрација: Жоржа Клемансоа 4/IV — Београд. Тел. 29-820. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду бр. 56697.

Корчулански бродоградитељи приређују изложбу свих врста лађа

Корчула, 21 маја. — У првој половини јула ове године, корчулански бродоградитељи приредиће у Корчули изложбу, на којој ће бити изложене све врсте лађа: једрењака, рибарских и спортских, који се изграђују у познатим корчуланским бродоградилиштима.

(Време)

НОВЕ АВАНТУРЕ МАЛОГ ТИМА ТАЈЛОРА У АФРИЦИ

22

Уклети средњовековни град, изгубљен у срцу Африке

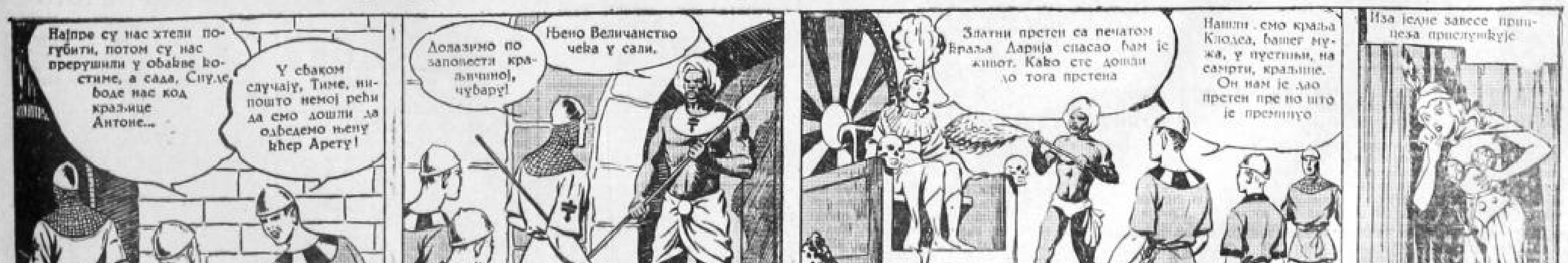
Најпре су нас хтели погубити, потом су нас прерушили у овакве костиме, а сада, Спуде, воде нас код краљице Антоне...
У сваком случају, Тиме, нипошто немој рећи да смо дошли да одведемо њену кћер Арету!
Долазимо по заповести краљичиној, чувару!
Њено Величанство чека у сали.
Златни прстен са печатом краља Дарија спасао вам је живот. Како сте дошли до тога прстена
Нашли смо краља Клодеа, вашег мужа, у пустињи, на самрти, краљице. Он нам је дао прстен пре но што је преминуо
Иза једне завесе принцеза прислушкује
LYMAN YOUNG

(Наставиће се)

Ваша четка за косу опомиње Вас!

– Јер Вам из дана у дан показује, колико Ваше косе остаје за њеним чекињама. У чему је грешка? Употребљавате ли можда слаба средства за негу косе?

Није ни чудо: нека маст, која на пример укрућује, управо тиме проузрокује ломљење косе.

Brylcreem дејствује другојачије. Он тако рећи глади косу, чини је меканом и гипком, али ипак постиже онај коректан изглед фризуре, који Ви желите.
Благотворно дејство за пораст косе показује се убрзо!

BRYLCREEM

Фиксатив за косу без гуменог лепила

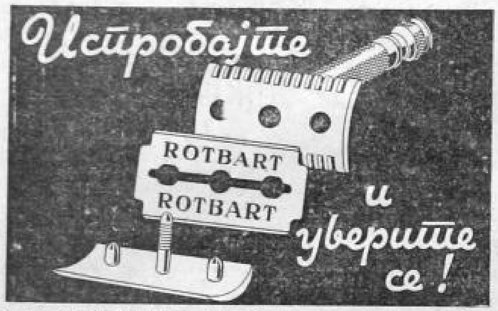

Главни депо за Југославију: Хинко Мајер и друг, парф. одио, Загреб
16674, 1-1

Траже се купци или примаоци лиценце следећих југословенских патената:
Бр. 9066 од 1 септембра 1931 год. на:
„ПОСТОПЕК ЗА ИЗДЕЛОВАЊЕ КРОМАТОВ ИН БИКРОМАТОВ"
Бр. 9069 од 1 септембра 1931 год. на:
„ПОСТОПЕК ЗА ИЗДЕЛОВАЊЕ БИКРОМАТОВ"
Цењ. понуде на: инж. **Милан Шукље,** Љубљана, Бетовенова улица 2.
34836, 1-1

Траже се купци или примаоци лиценце следећих југословенских патената:
Бр. 9815 од 1 маја 1932 год. на:
„ПОСТОПЕК ЗА ИЗБОЉШАВАЊЕ ЈЕКЛА"
Бр. 9816 од 1 јула 1932 год. на:
„ПОСТОПЕК ЗА ДЕФОСФОРАЦИЈО ЈЕКЛА"
Цењ. понуде на: инж. **Милан Шукље,** Љубљана, Бетовенова улица 2.
34836, 1-1

Шта треба да зна порески обвезник о течевини

Поводом измена и допуна у Закону о непосредним порезима, које су проведене 18 фебруара 1934 г., Јован М. Радуловић, порески контролор Прве пореске управе у Београду, написао је књигу **Шта треба да зна порески обвезник о течевини.** Поред пречишћеног текста односних прописа, књига садржи: поступак за предузећа, која су обвезна да воде књиге; поступак за радње и занимања, код којих је утврђен порески минимум; могућност за снижење минималне пореске основице; плаћање течевине по утврђеним ставовима и остале дужности и права обвезника течевине. Сем тога, у књизи су наведене скале и стопе службеничког пореза са упутством за њихову примену, порез на нежењена лица, ванредни допринос и откупнина личног рада, што ће такође корисно послужити обвезницима течевине, који имају раднике и намештенике. Страна 192 осмине. Цена је књизи брошираној 25 а укориченој 35 дин. Може се добити у књижарама или код писца чековни рачун број 56920).

Од истог писца може се добити и књига: **Порез на ренте.** Издање из 1932 са изменама из 1934 г., стр. 170 веће осмине. Цена је брошираној књизи 30, а укориченој 40 дин. Књига садржи: односне прописе Закона и Правилника; расписе и тумачења Министарства финансија по овоме пореском облику; решења другостепене пореске власти, којима су по жалбама пореских обвезника расправљана важнија питања у погледу пореске подложности и пореске основице — и све то са објашњењима о дужности пореских обвезника и раду пореских власти по овоме пореском облику.

Захтевајте велики бесплатни ЦЕНОВНИК

5 ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА

ШТО СЕ НЕ СВИЂА, ПРИМА СЕ НАТРАГ УЗ ПОВРАТАК НОВЦА

Елегантан танак анкер хром све у каменима текуће Дин. **160.—**
Д. 255.- Никл.
Д. 70.- Никл.
Д. 80.- Никл. тула
Д. 55-. без секунадара
15182,31—0

А КИФМАН, специјалист само за боље сатове, **Марибор бр. 70.**

Рамова, стакла, кандила, слика и икона

на месингу и платну, разноврсних новитета, историјских, уметничких и природних слика и т. д. са и без рамова. Сваковрсно урамљивање слика, бечких, берлинских, чешких и домаћих рамова, огроман избор, штендера, пауљака, огледала, дијаманата елмаиза за сечење стакла. Све врсте урезивања прозора и т. д. Угрчић спустио цене целокупном стоваришту. Београд — Цара Николе II (Макензијева 57) до кафане „Српски Војвода"

ШПЕРПЛОЧЕ
ПАРКЕТИ
Фабричко стовариште **»ТРАВЕРЗА«, Београд**
Тел. 20-930, 25-191. Војводе Добрњца 50. Фах 452.

Ценовник малих огласа

ПОНУДА И ТРАЖЊА СЛУЖБЕ И НАСТАВА до 15 речи дин. 10 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — **МУЗИЧКЕ КАПЕЛЕ** 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — **СТАНОВИ И ЛОКАЛИ** 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 12, свака даља реч дин. 0.50. — **КУПОВИНА И ПРОДАЈА И РУБРИКА РАЗНО** 15 речи дин. 10, 20 речи дин. 14, свака даља реч дин. 1. (За сваки оглас плаћа се посебно 2 динара државна такса).

Сви се огласи штампају у целокупном издању

Мали огласи

Понуда и тражња службе

ТРАЖИМ КУВАРА-ИЦУ са спремом за домаћу и страну кујну исто и спремну собарицу за мој првоворазредни хотел на ривијери Охридског Језера. Само спремне снаге долазе у обзир са добрим препорукама. Наступ одмах. За слове обратити се на хотел „Турист", Охрид. 34835

ХОТЕЛУ „ЛАПОВО" КРАГУЈЕВАЦ, потребна су два првоворазредна келнера за пријем радње под рачун. Наступ одмах. Понуде слати власнику Влад. Радовановићу. 34830

ПОТРЕБУЈЕМО касира за хотел, два гардеробера-ке, једног вратара, собарицу и две продавачице за ваздушну бању код Сарајева. Упитати Агентура „Приморје", Престолонаследников трг 16. 35011

ПЛАЦ-АГЕНТА способног уведеног по Београду, тражим уз провизију за рекламни посао. Понуде администрацији за „Стално". 34678

КРОЈАЧКЕ ПОМАГАЧИЦЕ тражи радња рубља Ане Сајдлер, Кнегиње Љубице 15. 34677

ПОТРЕБНА ФРИЗЕРКА за гвоздену и електричну ондулацију и једна која ради берберски посао. Хитне понуде слати на адресу: Маријановић фризер, Крушевац. 16733

ПОТРЕБАН благајник већем предузећу са кауцијом, плата 2000 динара и храна, једна собарица и две келнерице за ваздушну бању код Сарајева. Упитати Агентура „Приморје" Престолонаследников трг 16. 35007

КРОЈАЧЕ — заступнике требам за малопродају одела од саглије. Писати на Челић, Нови Сад, Гундулићева 24. 16746

Настава

СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ и срп. стенографију можете научити за веома кратко време **код своје куће** помоћу дописних предавања по оригиналном методу **„Перфект".** Свеукупни трошкови износе **само 1 динар дневно.** Опширне проспекте и пробна предавања шаље бесплатно: **Дописна школа страних језика „ПЕРФЕКТ",** Београд, п. фах 557. 16634

Музичке капеле

КЛАВИРИСТА-ЦА тражи се за одмах или од 1 јуна. Вистер, хотел „Српски Краљ", Охрид. 34832

БОЉА ТАМБУРАШКА КАПЕЛА, 5 младих госпођица, 2 господина, слободна првог, свирка као и песма одлична. Брзојавне понуде капелник Драги, хотел „Србија", Охрид. 34833

ТРАЖИ СЕ челиста и облигат гајгер, рутиниран за концерт и анимир музику по могућности са споредним инструментом хармоником или трубом за бољи ангажман. Наступ 1 јуна. Упите брзојавно на капелника, Цара Душана ул. бр. 12, Крагујевац. 34831

ТРЕБАМ за 23 о. м. 3 или 4 добре певачице које певају севдалинке по могућству 1 басисткиња. Фикс по споразуму. Кафана „Сремица", Бежанијска 62, Земун. 33937

КЛАВИРИСТУ који прати добро народну музику, озбиљног, требам првога. Посао добар. Услове слати: капелник, кафана „Морава", Краља Александра ул. Београд. 35009

ЕС САКСОФОНИСТА (чело, шлагверк) нотталиста и слухиста за севдалинке, слободан одмах. Предност боље капеле са певачицама. Крагујевац, Вишњићева 38, Ђорђе Дојаренко. 34840

ТРАЖИМ добру и солидну певачицу, услови обични и фикс према способности. Хитне понуде моли Станислав Јефтић, хотел „Национал", Приштина. 34839

ОДЛИЧНА СЕВДАЛИСКА КАПЕЛА, 4 госпођице 3 господина, са одличним певачицама, добром гардеробом слободна 1. Услови споразумно. Понуде моли Физир капелник, хотел „Солун", Нови Сад. 34841

ТАМБУРАШКА ДАМЕН КАПЕЛА, 4 госпођице 2 господина, са добром песмом и свирком нотално и на слух слободна 1. Хитне понуде Анкица Милић капелница, Ђаковица, хотел „Југославија". 34849

I-а САЛОН ЏАЗ ОРКЕСТАР од 5 чланова са 1—2 севдалиске певачице, слободан 1 јуна. Лаштовка капелник, хотел „Палас", Кос. Митровица. 34848

ДАМЕН КАПЕЛА 5 женских, 3 мушка са добром гардеробом, слободна одмах или 25, телефонске понуде моли капелник, хотел „Сувајџић", Николић, Ст. Сивац. 34846

ПОТРЕБНЕ четири певачице јаче силе за први јуни, условно добра песма, младе, лепе, по могућству народна ношња, посао сигуран цело лето. Понуде услови са фотографијама. Потребан примаш-певач добар. Јави се Раде Павловић из Београда. Милоје Љубичић хармоникаш, башта и ресторација „Авала", Сарајево. 34845

СРЕМСКА ТАМБУРАШКА КАПЕЛА 5 женских 3 мушка, прим виолина, нотално и на слух са добром певачицом малом Бисером уз деф, тражи бољи локал за 1 јуни. Услови по споразуму. Молим телефонске понуде, капелник Марко Петровић, хотел „Солун", Велес. 34844

ТАМБУРАШКА ДАМЕН КАПЕЛА, 5 младих и лепих женских, 3 мушка, са бољом гардеробом, свирање и певање одлично, слободна 1 јуна. Капелник Јавор, кафана „Ослобођење" Велес. 34843

КАПЕЛА 4 младе лепе женске, 2 мушка, тражи локал са клавиром, певање и свирање гарантовано нотално и на слух, класику и најновије шлагере истакнутом младом севдалинком уз деф и чувеним примашем. Наступ 1 јуна. Капелник Станко, свратиште Колобар, Сарајево. 34847

РУТИНИРАНИ КЛАВИРИСТА за српску музику, тражи место. Париска бр. 8, Београд. 33151

ТРАЖИМ НАМЕШТЕЊЕ у бољем оркестру. Млад рутиниран облигат виолинист специјал. за анимир. Ако је потребно свирам контрабас за концерт. Наступ 1 јуна. Понуде „Време", Нови Сад. 16758

ТРАЖИМ 2 до 3 младе севдалиске певачице и једну собарицу, за одмах. За услове по договору, хотел Гранд, Обреновац. 34688

БОЉА ТАМБУРАШКА КАПЕЛА четири младе госпођице, два господина, свирка, песма добра, тражи бољи локал, слободна првог јуна. Увјети по споразуму, капелник Стево, хотел „Нинић", Смедерево. 34827

ТАМБУРАШКА КАПЕЛА, 3 до 4 женске, тражи место за одмах, за свирање и певање гарантујем, телефонски споразум моли Вујица Деспотовић капелник, хотел „Београд" Скопље. 34829

ЕС АЛТО САКСОФОНИСТ и истодобно рутиниран штегајгер, слободан 30 маја за салон-оркестар. Адр.: Павле, Параћин, Гранд хотел. 34128

МЛАДИ ВИОЛИНИСТА, нотталан, верзиран за џаз и анимир, тражи место. Емил Кенцељ, Кондина 11/IV код Лашунни. 35010

ВАРИЈЕТЕ БАР „МУЛЕН РУЖ" Нови Сад, тражи глазбу. Понуде нека шаљу само верзиране глазбе које програм знају пратити и које су за анимир. 16729

ПОТРЕБУЈЕМ САЛОНСКИ КВАРТЕТ или квинтет са једном првокласном севдалиском певачицом за башту и салу. Ступање 1 јуна. Поповић Сава, кафана „Липа" (Линда), Нови Сад. 16730

ЦИМБАЛИСТА (ноталист) тражи место за одмах код једне добре циганске капеле. Адреса: Василије Стеван, Вршац, Патријарха Рајачића 26. 16736

МЛАДА ПЕВАЧИЦА тражи место у оркестру или добром локалу, слободна одмах. Молим хитне понуде Јелка М. хотел „Хајдук Вељко", Неготин (Крајина). 34834

СЕВДАЛИСКА гудалачка дамен капела са чувеним примашем Љубом Цвикерашем, четири женске, три мушка, виолина, цимбало, бас, џаз, женске лепе, младе, верзиране у послу, слободне, капелница жена, песма, свирка одлична, гардероба добра, слободна 1 јуна. Понуде моли само боље локале Ружа Чавчић, капелница, хотел „Европа", Борски Рудник". 34842

Станови

ПАНСИОН „ЛЕП ИЗГЛЕД" потпуно реновиран, издаје лепо намештене собе са свима удобностима, цене умерене. У кући има лифт. Космајска 30, телефон 24-313. 35012

За издавање

ПРАЗНО:

1. **СТАН НА ДРУГОМ СПРАТУ** са лица 1 соба, у средини соба и предсобље, из дворишта велика кујна са балконом и оставом и део подрума; са водом 1040 дин. месечно;
2. **МАЊИ МАГАЦИН** у дворишту за 200 дин. месечно, и
3. **ВЕЛИКИ 10 × 6 М. МАГАЦИН** са канцеларијом и таваном у Космајској ул. бр. 17, са водом за 1.400 дин. месечно.

АПОТЕКА ГУСЛАР
Зелени Венац 14.

Локали

ДУЋАН модеран близу центра, Рајићева ул. 22, код хотела „Грчка краљица" издаје се одмах јефтино. 33123

Првој теренској техничкој секцији за грађење држ. пута: Земун—Н. Сад—Суботица потребно је од 1 јуна 1935 год. за смештај канцеларија у Земуну четири до пет добро осветљених и сувих просторија површине око сто до стодвадесет квадратних метара и уз то потребне нузпросторије са једном гаражом за службени аутомобил. Понуде таксиране са пет динара поднети поменутој секцији, Косовска ул. бр. 9 — до 30 маја 1935 год. најкасније до 10 часова пре подне. 16748

Куповина и продаја

НАМЕШТАЈ, модерне собе и трпезарије. Солидна израда. Продаја и на отплату. Стовариште собног и канцеларијског намештаја Милана П. Новаковића, Београд, Краља Александра 28. 16714

Разно

ТРАЈНУ ОНДУЛАЦИЈУ природне таласе и локне израђује првокласно фризерски салон „Хигијена", Миливоја Грујића, Призренска 3. 16630

ДЕЧИЈЕ ЛУТКЕ све врсте оправља најбоље и најјефтиније Клиника дечијих лутака, базар „Слога", Теразије 17. 33906

КАД ПРОБАШ друго нећеш трошити. Сапун од жуча одлично делује на бубуљичаво, пегаво, масно лице. Израђује дрогерија Филиповић, Београд, Пашићева 4. Шаљем доплатом. 16685

ПАЖЊА! Исак Б. Пинто није више код мене у служби те никакве потврде, које буде издао за мој рачун нећу признати. Јаков Адања, Београд. 33942

ИЗГУБИО САМ 19 о. м. у правцу улице Милоша Великог буђелар са новцем и документима. Пошто сам сиромашан молим онога ко је нашао да ми врати нарочито документа за шта ће добити пристојну награду. Адреса: М. Милошевић, Грачаничка 18, Београд. 33941

МОЈА ЖЕНА Катарина напустила ме трећи пут фебруара 1935 године без разлога. Позивам је да се врати по овом огласу за два дана после је не примам и повешћу бракоразводну парницу а њене дугове уопште не признајем. Анђел Гугић, Прахово. 34838

ШТА каже ОГЛЕДАЛО о Вашим ГОДИНАМА?

Ако желит, да изгледате младом, учините ову једноставну пробу

Није важно шта пише у Вашем крсном листу, него ће Вам Ваш одраз у огледалу рећи године које Вам људи приписују. Године не значе ништа, ако светла и сомотска кожа, те свеж и красан тен чувају младост Вашег лица.

Свака жена може данас да врати својој кожи младост, иако је она увела и млохава, избраздана наборима или остарела ради олабављених мишића лица. По упутама проф. др. Стејскала са бечког факултета, успело је из младих животиња екстраховати елеменат назван биоцел, који подмлађује. Биоцел се данас налази у крему Токалон, ружичасте боје, која — употребљава ли се за ноћ — храни и подмлађује кожу за време док Ви спавате. Млохавом се ткиву враћа његова младеначка чврстоћа. Ујутро употребљавајте крем Токалон, беле боје (није масан). Он отстрањује проширене поре, суједице и друге погрешке тена; он бели, освежује и стеже кожу. Направите ову једноставну пробу за подмлађивање и огледало ће Вам показати за колико сте се година подмладили.

ПРЕЛАЗНО ДОБА ДЕВОЈКЕ ЈЕ ИЗМЕЂУ 12 И 17 ГОДИНА

То је доба када свака девојка мора имати јаку и здраву крв, јаке и здраве живце и изврстан апетит. То даје **„Енергин"** за јачање крви, живаца и апетита.

„ЕНЕРГИН" добива се у апотекама, 1 боца пола литра дин. 35.—.

Рег. С.Бр. 4787/32

ЛАРИСИН КАПСУЛЕ

лек против капавца, болести бешике и бубрега и против свију рђавих последица од тих опасних и досадних болести. Одобрено од Министарства здравља С. Р. 110/34.

АПОТЕКА „ГУСЛАР"
БЕОГРАД, ЗЕЛЕНИ ВЕНАЦ 14
33875, 1-3

КОД ИЗНЕМОГЛОСТИ И ТРОМОСТИ ЦЕЛОГ ТЕЛА КОД СТАРИЈИХ ОСОБА

Изнемоглим и старијим особама топло препоручујемо: дајте си масирати тело са препаратом **„АЛГА"** увече пре спавања и ујутро пре устајања. Увече после масаже бациће Вам тело лако, уживаћете дубоки сан који одмара и окрепљује. Ујутро после масаже останите још неко време у кревету. Кад устанете удови ће Вам бити гипки, ходање лагано, као у препорођеном телу, осетићете нову свежину, ведрину и животну снагу.

„АЛГА" добива се свуда 1 боца дин. 12.—.

Рег. С. Бр. 18117/32.

Продаја залога

Београдска Заложна Банка изложиће јавној продаји на дан **10 јуна,** 1935 г. у свом локалу: Коларчева 5, све оне залоге, којима је рок плаћања истекао закључно са **30 априлом,** 1935 г. а није обновљен.

Позивају се залагачи да своје обавезе по таквим залогама регулишу најдаље до **5 јуна,** јер после тог рока то неће моћи учинити.

Продаја почеће означеног дана у 9 часова пре подне и трајаће док се сви предмети, одређени за продају, не продаду.

7 маја, 1935 г.
Београд. **Управа**
26244, 1-5

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА на лепом и здравом месту на „Вождовцу" (Боже Јанковића ул. бр. 19). Услови веома повољни. 3018

Главни уредник Гргур Костић, Власник, издавач и штампар за Штампарско предузеће „Време" а. д. Милутин Стевановић, Богојављенска улица број 5